Proletari din toate țările uniți-vă !

GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT SI CULTURĂ

ANUL XXIII - Nr. 1070

Vineri 8 ianuarie 1971

4 pagini — 25 bani

În orașul de pe Bega, pe strada Feldioara, la numărul 3, funcționează din anul 1956 „Stațiunea republicană a tinerilor naturaliști". Aici niște oameni destoinici îmbină în chip priceput munca de dascăli cu cea de cercetători științifici. În laboratoarele stațiunii, pe cele două hectare cu răsadnițe și cu sere, pe loturile cu colecții de plante, ca și la mica fermă avicolă a stațiunii se perindă zilnic zeci și zeci de elevi care, sub îndrumarea competentă a personalului didactic al stațiunii, efectuează numeroase lucrări practice, atractive, interesante.

În clișeu : Observații asupra plantelor ornamentale.

CALITATEA PE PRIM PLAN

ANCHETA NOASTRĂ

A început un nou an, un nou cincinal. Cu anul 1971 intrăm — cum spunea tovarășul Nicolae Ceaușescu în cuvîntarea de Anul Nou — „într-o nouă etapă a dezvoltării economice și social-culturale a țării".

În toate sectoarele de activitate calitatea va trebui să urce trepte înalte. De aceea, acum, la început de an, am încercat să conturăm cîteva din preocupările strîns legate de imperativul calitate în unele compartimente importante ale învățămîntului.

Optimizarea organizării și conducerii

Considerînd chestiunile care privesc perfecționarea organizării și conducerii învățămîntului ca avînd o însemnătate primordială în ridicarea calității lui, ne-am oprit mai întîi asupra activității din acest sector.

Pentru a realiza o dimensiune calitativ superioară a organizării și conducerii școlilor — ne-a spus conf. univ. dr. TIBERIU BOGDAN, șef de catedră, de la Institutul central de perfecționare a personalului didactic — trebuie să pornim, ca în orice altă acțiune, de la datele realității. Și realitatea ne spune că pînă în prezent nu a existat o preocupare specială a facultăților pentru a-i forma pe profesori și ca viitori conducători de școală. Se impune în mod imperios ca această lacună să fie suplinită, pentru că un director de școală, în condițiile actuale, îndeplinește un rol foarte important, conducînd grupuri întregi de profesori și o întreagă armată de elevi. Pe de altă parte, inspectorii școlari nu pot vizita școlile decît la intervale mari de timp, astfel încît ponderea principală a muncii de îndrumare și control a procesului de învățămînt este exercitată de către director. În aceste condiții, în anul 1971 se va manifesta în mod pronunțat preocuparea de a-i înzestra pe directori cu cunoștințe de conducere științifică pentru ca, în sfera lor de decizie, el să acționeze în mod eficient pe toate planurile.

Conducerea Ministerului Învățămîntului și Institutul central de perfecționare a personalului didactic au hotărît să organizeze cursuri cu durata de aproximativ o lună pentru actualii directori și, în perspectivă, și pentru un număr de profesori care dovedesc aptitudini organizatorice și care urmează să fie atestați rînd pe rînd pentru calitatea de director. Preocupări asemănătoare se manifestă și în ceea ce privește pregătirea inspectorilor, în a căror muncă a domnit multă vreme empirismul și care trebuie să fie la rîndu-le înzestrați cu cunoștințe de organizare și conducere științifică. La Institutul central de perfecționare, ca și la filialele sale, se vor organiza deci cursuri pentru inspectorii de toate gradele și de toate funcțiile.

La aceste cursuri atît directorilor cît și inspectorilor li se vor da cunoștințe care privesc modernizarea învățămîntului în general, dar mai cu seamă noile concepții de organizare și conducere științifică. O mare atenție va fi acordată înarmării directorilor cu suficiente cunoștințe despre teoria grupurilor mici, considerîndu-se că ei lucrează, pe de o parte, cu grupuri sociale constituite din personalul didactic, iar pe de altă parte cu grupuri formale de elevi constituite în clase.

Despre cursurile pentru pregătirea directorilor ne-a vorbit și conf. univ. dr. NICOLAE RADU de la același institut. Voi ține în cadrul acestui curs — ne-a spus tov. Radu — o serie de prelegeri despre teoria grupurilor mici, astfel încît directorii să-și dea seama că există un context științific în care își pot integra acțiunile. Nu putem pretinde că ei vor desfășura imediat după aceasta acțiunile lor de lideri de grup respectînd întru totul rigorile științei. Este mai mult un fel de sensibilizare la problemă, o cale de a sparge primele bariere ale empirismului, ceea ce, pentru realizarea unui prim pas, mi se pare foarte important. Un al doilea pas ar urma să-l constituie demonstrațiile specialiștilor și, în sfîrșit, ultimul va fi acela în care directorul va reuși să formuleze singur diagnostice strict științifice și, de asemenea, ipoteze strict științifice de ameliorare pentru un grup sau altul. La acest stadiu nu se poate ajunge dintr-odată. Va fi nevoie de timp. Cert este însă că acțiunea de scientizare a conducerii trebuie să înceapă într-un fel și formula acestui început pe care vrem să-l realizăm în anul 1971 ni se pare cea mai potrivită.

O reevaluare calitativă a conținutului

Creșterea continuă a cantității de informație strictă în memoria colectivă a societății, capacitatea relativ constantă de asimilare a informației de către individ, decalajul dintre acestea (care tinde să crească continuu) și uzura foarte rapidă a informațiilor în societatea contemporană fac ca reevaluarea calitativă a conținutului învățămîntului să devină unul din dezideratele majore ale perfecționării sale. Despre modul cum se va realiza această dimensiune calitativă ne-a vorbit cercetătoarea EMILIA CONSTANTINESCU, șef de secție la Institutul de științe pedagogice.

— O activitate eficientă trebuie să aibă neapărat în vedere anumite obiective precise. Obiectivul fundamental al școlii, în actuala ei etapă de dezvoltare, este prioritatea formativului asupra informativului. Se impune în primul rînd formarea și dezvoltarea unor capacități intelectuale cum ar fi flexibilitatea gîndirii, mobilitatea, independența și creativitatea ei, care să facă posibilă integrarea continuă, eficientă a tineretului în viața socială. Aceste obiective cer profesorului să utilizeze în chip nou manualele și programele școlare. În general, se lasă destulă libertate profesorilor în utilizarea acestor programe și manuale. Este o libertate care are sensuri bine determinate.

În primul rînd, această libertate le va permite profesorilor să selecționeze cunoștințele ce urmează a fi predate din perspectiva valorii lor pentru realizarea obiectivelor învățămîntului. Aceasta înseamnă renunțarea la amănunte de prisos, axarea pe idei fundamentale. Totodată ea va permite promovarea în procesul de învățămînt a unor concepții științifice moderne. Anumite cunoștințe cuprinse în manuale pot să se degradeze de la un moment la altul. Profesorul, obligat să se țină la curent cu progresele pe care le face știința, va putea să adapteze conținutul respectiv, să înlocuiască anumite exemple care nu mai corespund rigorilor științifice.

Apoi, libertatea despre care vorbim va permite corelarea cunoștințelor studiate în cadrul diferitelor discipline, creînd posibilitatea de a da elevilor ideea unității fundamentale a științelor, idee cumva ignorată prin actuala distribuire rigidă a disciplinelor în planul de învățămînt. Se vor putea aborda chiar probleme aparținînd disciplinelor de graniță. De exemplu, profesorul de fizică va face trimiteri la biofizică, cel de chimie la biochimie etc.

Și, în sfîrșit, un aspect fundamental: această libertate oferă profesorului largi posibilități de a lega conținutul învățămîntului de practică. Legarea teoriei de practică, care în anul 1971 se va contura ca un principiu de muncă foarte precis pentru orice profesor, constituie unul din principiile esențiale ale activizării elevilor în scopul însușirii cunoștințelor.

Ipostaza tehnologiei

Solicitat să vorbească despre perspectivele ridicării calității tehnologiei didactice în anul 1971, cercetătorul principal VL. KRASNASESCHI a ținut mai întîi să precizeze că tehnologia se referă la mijloacele tehnice de învățare—domeniu în care se fac eforturi pentru a îmbunătăți calitatea aparaturii existente și pentru a introduce o aparatură modernă — ca și la cercetările de ergonomie școlară, prin care înțelegem adaptarea tehnicilor didactice atît la conținutul informațional transmis cît și la capacitatea de asimilare a elevilor. Termenul de ergonomie școlară nu se referă însă numai la mijloacele tehnice propriu-zise, ci și la conținutul învățămîntului și la metodele de predare. Intenția noastră — a precizat tov. Krasnaseschi — este să găsim un mijloc adecvat de măsurare a cantității de informație „utilă", adică receptibilă și asimilabilă de către elevi, presupunînd că există o redondanță de informație în întregul învățămînt, adică o sumă de noțiuni parazitare vehiculate fie prin rutină, fie din dificultatea specialistului de a concentra o parte din cunoștințele pe care ar vrea să le transmită.

Dacă ne referim la noțiunea de tehnologie în sensul cel mai larg, de cunoștințe și acțiuni, atunci vom apela la ergonomie pentru a asigura folosirea în învățămînt, mai ales în activitățile practice, a acelor mijloace tehnice care pot dezvolta aptitudini și trezi interese tocmai pentru tehnica modernă. Această latură capătă o deosebită însemnătate în prezent, cînd punem accentul pe munca privită ca obiect de învățămînt. Pînă în momentul de față nu s-a stăruit suficient asupra legăturii dintre tehnologie, în înțelesul ei de sumă a mijloacelor de învățămînt și latura formativă a acestor mijloace. Majoritatea profesorilor înțeleg, de pildă, rolul mijloacelor audio-vizuale, al formelor de mass media. Mulți dintre ei păstrează însă și acum rezerve față de învățămîntul programat, nu văd că acesta reflectă o anumită logică și sistematizare a ideilor după un principiu formulat încă de Descartes — acela că o dificultate mare trebuie să fie divizată în probleme și dificultăți mai mici, care pot fi ușor rezolvate — și că dezvoltă spiritul analitic al elevilor, ca și priceperea

Anchetă realizată de OCTAVIAN BUZESCU

(Continuare în pag. 3-a)

INTERFERENȚA ȘCOALĂ-PRODUCȚIE

Orientarea învățămîntului către realitățile practicii, realizată prin introducerea pregătirii tehnico-practice în planul de învățămînt este o necesitate pe care o impune însăși viața Considerînd instruirea și educarea elevilor drept o activitate pusă în slujba vieții soc ale, tot mai numeroși profesori tind să-i familiarizeze încă din vremea studiului cu particularitățile specifice muncii din diferitele sectoare ale economiei. Ei îi înarmează cu cunoștințe și deprinderi practice nu numai în cuprinsul școlii, ci și în afara ei, în incinta întreprinderilor direct productive. Se realizează astfel o interferență, un flux de relații de salutară oportunitate între școală și producție. Un exemplu în acest sens ni-l oferă numeroasele legături care s-au stabilit în județul Bacău în organizarea activităților cu caracter practic între școli și întreprinderi.

*

Sprijinit îndeaproape de Comisia economică a Comitetului județean P.C.R., Inspectoratul Bacău a organizat cîteva echipe care s-au deplasat în județ, pentru a ajuta școlile să stabilească relații cu întreprinderile în vederea pregătirii tehnico-productive a elevilor Aceste echipe, sprijinite la rîndul lor de organele locale de partid și de stat, au discutat cu directorii unor mari întreprinderi din Comănești, Moinești, Buhuși, Tîrgu Ocna despre modalitățile pregătirii elevilor, luîndu-se în comun hotărîri cu privire la locurile de muncă ce urmau să fie puse la dispoziția acestora, la maiștrii care să-i conducă și să-i supravegheze, la lucrările pe care urmau să le efectueze elevii.

Multe întreprinderi i-au primit pe elevi cu toată solicitudinea. Așa au procedat, de pildă, întreprinderea „Industria metalurgică" și Fabrica de confecții din Bacău, Fabrica de postav din Buhuși, Combinatul de industrializare a lemnului din Comănești, Întreprinderea de industrie locală din Tg. Ocna, întreprinderile de mecanizare a agriculturii etc. În cadrul lor școlarii desfășoară activități tehnico-productive ale căror rezultate sînt de pe acum demne de remarcat. Elevele care lucrează la Fabrica de tricotaje din Bacău, de exemplu, după ce o vreme au asistat la activitatea muncitoarelor, au început să pună mîna pe războaie și acum muncesc alături de lucrătoarele calificate. Ele au și pornit să acumuleze elementele unei preprofesionalizări și fabrica le-a promis că, după ce vor termina școala de 10 ani, le va angaja, contînd pe posibilitatea unei calificări foarte rapide. O situație asemănătoare este de semnalat și în legătură cu activitățile practice efectuate la Fabrica de postav din Buhuși de elevii Școlii generale nr 4. din localitate Și aici elevii participă direct la procesul de producție și au fost asigurați că vor fi angajați în fabrică după absolvirea școlii. O activitate satisfăcătoare desfășoară în producție și elevii Scolii generale nr. 1 sau cei ai liceului de cultură generală din Comănești, care fac practică la Combinatul local de industrializare a lemnului.

Multiple forme de activități tehnico-productive se desfășoară și în mediul rural. Astfel, elevii școlii generale și ai liceului din comuna Podul Turcului au efectuat pe terenurile viticole ale I.A.S. din localitate lucrări care au fost normate și evaluate de tehnicieni. Sumele cuvenite pentru aceste lucrări au fost înmînate școlii. În prezent s-au stabilit grupe de elevi care, în funcție de cerințele specifice diferitelor clase și de lucrările necesare întreprinderilor respective, vor efectua activități legate de întreținerea și utilizarea mașinilor agricole (la Întreprinderea de mașini agricole) și lucrări de viticultură cu specific hibernal (la Gospodăria agricolă de stat).

În comuna Păncești, conducerea Școlii generale a încheiat cu Cooperativa agricolă de producție un contract care prevede lucrările ce urmează să fie efectuate de elevi pe un lot atribuit de C.A.P., precum și repartizarea lor pe grupe. Elevii sînt instruiți de inginerii și specialiștii cooperativei, astfel încît să se asigure desfășurarea științifică a lucrărilor agricole. Cooperativa este sigură că ei vor reuși să îndeplinească prevederile cuprinse în contract, întrucît i-a văzut la lucru și în toamnă, cînd au lucrat în sectorul viticol și au izbutit să îndeplinească normele fixate de tehnicieni. Sumele cu care au fost retribuiți au fost folosite pentru achiziționarea de materiale prevăzute în acțiunea de autodotare a școlii.

Sînt de reținut și inițiativele Școlii generale din comuna Palanca. Aici, cu sprijinul primit de la Intreprinderea forestieră Agăș, care a acceptat să transfere școlii unele materiale, s-a înjghebat un atelier de tîmplărie, iar cu cîteva mașini de cusut s-a instalat un atelier de croitorie.

Este semnificativ, pentru ecoul pozitiv pe care îl are buna organizare a activităților practice în rîndul elevilor și al părinților, un fenomen manifestat la Școala generală din comuna Ghimeș. La începutul anului școlar, din 25 de elevi frecventau cursurile numai 7. Faptul că în școală s-a înființat un atelier de tîmplărie, că un maistru priceput predă lucruri folositoare au determinat o bruscă ridicare a frecvenței la procentul de sută la sută.

În general, activitățile cu caracter tehnic-productiv, care în județul Bacău se desfășoară cu sprijinul larg al organelor locale și al întreprinderilor, exercită o influență pozitivă asupra procesului de învățămînt în ansamblul său.

Prof. IULIAN GHIȚĂ
inspector șef la Inspectoratul școlar al județului Bacău

Zilele trecute, în sălile Grupului școlar C.F.R. din Capitală a fost inaugurată o expoziție care prezintă materiale didactice utilizate în procesul de învățămînt din școlile profesionale și de calificare, în școlile de maiștri și liceele industriale ale Ministerului Transporturilor. Este prezentată o gamă largă de exponate cu caracter practic, instalații și utilaje în stare de funcționare.

La deschiderea expoziției au luat parte tovarășul Mircea Malița, ministrul învățămîntului și tovarășul ing. Ștefan Pavel, ministrul transporturilor.

386-958 P

80

Jocul – modalitate didactică

Teoretic, raţiunea utilizării jocului în procesul didactic la clasele mici, cu atît mai mult la clasa I cu elevi de 6 ani, pare să fie unanim recunoscută. Practic, însă, în activitatea învăţătorilor, realizarea legăturii dintre joc şi instruire întîmpină deseori o anume rezistenţă. Se poate constata nu o dată, la unii din cei ce predau în clasele cu elevi de 6 ani, o atitudine destul de rezervată faţă de folosirea jocurilor. Există, la aceştia, teama că, neefectuînd de fiecare dată o oră întreagă de muncă încordată, n-ar reuşi să egaleze nivelul cunoştinţelor elevilor de 6 ani cu cel al elevilor de 7 ani şi că, astfel, elevii vor pleca din clasa I cu lacune care nu vor mai putea fi recuperate în clasele următoare. În realitate însă învăţătorii care încearcă să lucreze cu copiii de 6 ani la fel cum au lucrat cu cei de 7 ani greşesc profund. E drept că suprasolicitarea exercitată asupra copiilor poate da, pe moment, unele rezultate. Acestea sînt însă iluzorii, pentru că duc treptat la o stare de inhibiţie şi fac în cele din urmă imposibilă adaptarea copiilor la viaţa şcolară.

Datele pedagogiei moderne, ca şi practica muncii şcolare, demonstrează că în munca cu elevii de 6 ani este neapărat necesar să se aibă în vedere procesele psiho-fizice şi elementele caracteristice structurii copilului de această virstă — emotivitatea, memoria verbal logică, necesitatea de mişcare, caracterul concret al gîndirii etc. Problema cea mai acută care se cere a fi rezolvată încă de la început este găsirea mijloacelor pentru captarea şi menţinerea atenţiei, deoarece la copiii de 6 ani atenţia oboseşte la scurt timp după începerea activităţii intelectuale. De aci decurge necesitatea completării orei prin jocuri plăcute şi variate, de natură să asigure alternarea atenţiei voluntare cu cea involuntară. Aceasta este o chestiune esenţială şi de modul cum este ea soluţionată depinde adaptarea copilului la o muncă organizată. Şi, pentru a înlătura teama că în felul acesta nu dăm destule cunoştinţe copilului, avem largi posibilităţi de a lega organic jocurile didactice de lecţia propriu-zisă.

Iată, cu titlu de exemplu, cîteva jocuri pe care le-a folosit cu bune rezultate învăţătoarea **Dorina Bucur**, de la Şcoala generală nr. 1 din Alba Iulia şi pe care ni le relatează.

— La lecţia „Cuvîntul format dintr-o silabă", după ce am predat cunoştinţele propriu-zise, am făcut un scurt joc de mişcare. Apoi, după pauză un mic „suspense": i-am anunţat pe copii că le voi spune o ghicitoare la care trebuie să fie foarte atenţi şi că vom organiza un mic concurs pentru a vedea cine ghiceşte mai repede răspunsul. Răspunsul, uşor de aflat, al celor cîteva versuri alcătuite anume pentru puterea de înţelegere a copiilor, era un cuvînt format dintr-o silabă.

La o lecţie de matematici am adus la catedră jetoane cu cifrele 0—10. Jocul cerea ca elevul vizat să alerge la catedră, să scoată din cutie un jeton oarecare şi apoi să scrie pe tablă numărul înscris pe jeton.

La o lecţie de cunoştinţe despre natură am aşezat pe catedră plicuri ce conţineau grupe cu ilustraţii avînd drept subiect animale domestice şi sălbatice, fructe şi legume etc. Apoi, prin aruncarea unei batiste colorate şi înnodate, am desemnat cîţiva elevi care au avut sarcina de a extrage cîte o ilustrată şi a o descrie.

Jocuri de acest fel se pot organiza la aproape fiecare lecţie. Pentru a-i deprinde pe copii să denumească acţiuni după ce le-au recunoscut, să le observe şi să formuleze corect comunicări în legătură cu ele, învăţătoarea **Marcela Peneş**, din Călăraşi, mimează sau execută o acţiune (citeşte o carte, cîntă la vioară etc.), iar apoi le cere elevilor să numească acţiunea respectivă formulînd propoziţii dezvoltate. Elevul care a dat cel mai frumos răspuns primeşte la rîndul său dreptul de a executa şi el o acţiune. Un alt joc folosit de această învăţătoare are menirea de a face cunoscute copiilor unele meserii şi uneltele corespunzătoare acestora, îmbogăţindu-le totodată vocabularul. Ea le spune că are o mulţime de obiecte pe care trebuie să le împartă celor ce le folosesc de obicei. Elevilor le face plăcere să o ajute la această operaţie. Obiectele care urmează să fie împărţite sînt desenate pe tablă sau pe jetoane. Elevii arată într-o propoziţie cum se numeşte obiectul şi în alta la ce foloseşte.

Alte jocuri sînt utilizate de M. Peneş pentru a dezvolta imaginaţia, deprinderile şi îndemînarea elevilor. De pildă, învăţătoarea desenează diferite figuri geometrice cerînd elevilor să completeze desenul început, cu scopul de a obţine cît mai multe scheme ale unor imagini care au la bază aceeaşi figură geometrică. Jocul „Magazinul cu jucării" are drept scop verificarea deprinderilor de calcul oral. El se desfăşoară astfel: pe catedră se află diverse jucării în dreptul cărora sînt notate preţuri, iar alături se află o casetă cu cîteva bancnote şi monede. „Cumpărătorul" cere una sau două jucării. Vînzătorul îi comunică preţul. „Cumpărătorul" numără singur banii şi plăteşte.

Prezentînd cîteva din jocurile utilizate de cele două învăţătoare din Călăraşi şi din Alba Iulia am vrut să oferim celor ce predau la clasa I cîteva exemple dintr-o imensă sferă de posibilităţi. Într-adevăr, la dispoziţia învăţătorilor stă o foarte mare varietate de jocuri, care se lasă greu încorporate într-o schemă satisfăcătoare. J. Piaget grupează jocurile în trei categorii: **jocuri-exerciţii, jocuri cu reguli şi jocuri simbolice.** Fiecare din aceste categorii cuprinde la rîndul său subgrupe. Astfel, jocurile exerciţii pot fi senzorio-motorii (sau de mînuire) şi de exercitare a gîndirii. Jocurile cu reguli pot fi după Piaget, senzoriale (cu mingea, cu bile etc.), intelectuale (cu cărţi, cu tabele etc.), cu competiţii şi reguli incluse în coduri complicate abstracte. Clasificarea făcută de Piaget are la bază criterii psihologice. Ursula Schiopu, luînd drept criteriu natura activităţii antrenante, clasifică jocurile în **jocuri de creaţie şi jocuri de reguli.**

Oricum le-am clasifica, important este să le folosim — şi să le folosim în chip cît mai util, cît mai bine adaptat sarcinilor didactice.

V. OCTAVIAN

Optez pentru analiza textului

Disciplină introdusă în ultimii ani în planul de învăţămînt al liceelor de cultură generală, cu scopul de a asigura tineretului nostru şcolar un orizont intelectual mai larg, la nivelul dezvoltării generale a societăţii actuale, istoria literaturii universale ridică probleme care nu pot fi neglijate şi a căror rezolvare cere perfecţionarea continuă a manualelor şi programelor şcolare, ca şi a pregătirii profesorilor de specialitate.

Manualul repartizează întregul material de studiu în 34 de capitole, corespunzînd marilor etape de dezvoltare a literaturii (Renaşterea, clasicismul, luminismul etc.). Aproape fiecare lecţie are două componente distincte: prezentarea generală a curentului, direcţiei sau mişcării literare şi prezentarea literaturii propriu-zise din cadrul curentului respectiv.

În prezentarea primei componente profesorul poate urma două căi. Adoptînd pe cea dintîi el trebuie să ţină seama de cunoştinţele dobîndite de elevi la lecţiile de literatură română, limbi străine şi istorie, realizînd o sistematică şi atentă corelare a acestor cunoştinţe, îmbogăţindu-le cu datele necesare înţelegerii optime a fenomenului literar studiat. Calea a doua face abstracţie de cunoştinţele anterioare ale elevilor, prezentîndu-le o expunere completă. Ambele procedee au avantajele şi dezavantajele lor. Predarea bazată pe cunoştinţele anterioare permite o economie de timp, dar ea este susceptibilă de lacune, dată fiind dificultatea de a realiza o imagine exactă a cunoştinţelor pe care elevii le posedă deja. De aceea personal am recurs la cea de a doua modalitate, căutînd să aduc în discuţie, pe cît posibil, numai elementele strict necesare, pentru a epuiza în cadrul unei ore întregul material afectat.

În general elevii sînt orientaţi în marile curente, mişcări şi direcţii literare. Un elev din clasa a XI-a, de pildă, cunoaşte elementele esenţiale privitoare la romantism, realism, simbolism etc., aşa încît — din acest punct de vedere — sarcina profesorului e facilitată.

Probleme mai complexe ridică cea de a doua componentă a lecţiei — şi anume cea care constă în prezentarea materialului literar propriu-zis. Natura acestor probleme poate fi mai bine apreciată dacă ne referim la un singur exemplu din multele care se pot da. De pildă, pentru lecţia „Luminismul în Anglia" sînt prevăzuţi scriitorii Daniel Defoe, Henry Fielding şi Jonathan Swift. Ţinînd seama de faptul că este prima lecţie care abordează curentul luminist, o parte a ei va fi destinată, firesc, prezentării generale a curentului, aşa încît, eliminînd şi cele 10—15 minute rezervate verificării, rămîn pentru predarea literaturii luministe engleze (ilustrată în cazul de faţă prin scriitorii citaţi), aproximativ 30 de minute. Firesc, o aprofundare a materialului literar în acest interval de timp este imposibilă şi profesorul este pus să aleagă între două alternative: o prezentare sumară a întregului material, sau analiza unui text considerat mai semnificativ şi simpla indicare a celorlalţi scriitori cu operele lor reprezentative. Optez pentru analiza textului, fără excluderea totală a celeilalte modalităţi — întrucîtva în felul în care procedează Erich Auerbach în „Mimesis". (După cum se ştie, Auerbach desprinde dintr-un fenomen artistic de ansamblu o singură operă considerată caracteristică, iar din această operă numai un fragment, menit să sugereze maniera de reprezentare a realităţii într-o anumită etapă a istoriei literaturii). Alegerea textului pentru analiză reclamă desigur o deosebită grijă, întrucît el trebuie să ilustreze în modul cel mai convingător ideile esenţiale ale autorului sau chiar ale unui curent considerat în totalitatea sa. La lecţia dată ca exemplu (Luminismul în Anglia) se cer evidenţiate, între altele, nuanţele gîndirii politice în epoca luministă, aşa cum se reflectă ele în concepţia lui Defoe şi Swift: în vreme ce Defoe încheia prima parte a descrierii călătoriilor lui Robinson — cea mai importantă — cu momentul în care colonia întemeiată de erou ajunge la o formă ideală de orînduire burgheză, eroul lui Swift, Gulliver, începe cu finalul la care ajunsese Robinson, pentru ca la sfîrşitul evoluţiei să tăgăduiască tot ce afirma Defoe cu privire la presupusa orînduire ideală. Analiza minuţioasă a unui fragment bine ales din opera lui Swift va fi în măsură, în asemenea caz, să aducă preţioase precizări în legătură cu concepţia celor doi luminiştri, punctînd deosebirile esenţiale şi, în acelaşi timp, va constitui un bun prilej pentru relevarea disponibilităţilor satirice ale operei lui Swift.

Cu totul în altă ordine de idei vreau să mă refer şi la importanţa pe care o prezintă stabilirea unor permanente corelaţii în cadrul lecţiilor de literatură universală. Făcînd astfel de corelaţii, urmăresc să dau elevilor mei prilejul de a cunoaşte, într-o perspectivă amplă, circulaţia unor motive literare de-a lungul veacurilor. Le arăt astfel că unele din „Metamorfozele" lui Apuleius, de pildă, au fost folosite de Boccaccio, La Fontaine, Shakespeare, întrucîtva de Cervantes şi Rabelais. Semnalez, de asemenea, în limita posibilităţilor pe care le oferă timpul, izvorul permanent pe care l-au constituit operele literare pentru creaţii muzicale remarcabile. De pildă, amintesc elevilor că tragediile lui Sofocle şi Euripide i-au inspirat pe Gluck, George Enescu, Richard Strauss, că piesele lui Shakespeare stau la baza unor lucrări ca „Falstaff" de Verdi, „Hamlet" de Ceaikovski, „Visul unei nopţi de vară" de Felix Mendelssohn-Bartholdy, „Otello" de Rosinni şi „Otello" de Verdi, ş.a.m.d., că Iacob Mureşanu a compus un număr de şapte operete pe texte din piesele lui Vasile Alecsandri, iar scrierile lui Caragiale au slujit ca izvor operelor „Kir Ianulea" şi „Năpasta" de Sabin Drăgoi sau „O noapte furtunoasă" de Paul Constantinescu.

Tendinţa de a lărgi cît mai mult orizontul discuţiilor, fără a scăpa un moment din vedere firul central — formarea unei imagini clare a dezvoltării literaturii universale în decursul veacurilor — este, după părerea mea, un mijloc de a contribui la făurirea personalităţii multilaterale a tineretului nostru.

VASILE PARFENIE
profesor de gradul I — Ineu

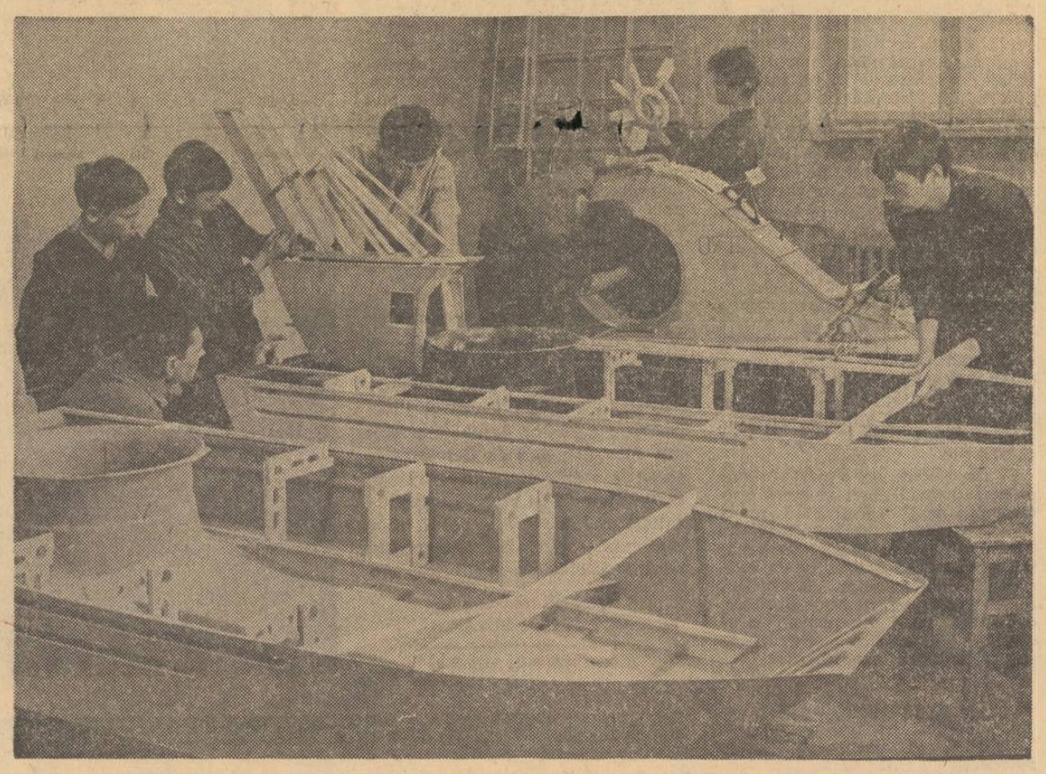

Cercul de ambarcaţiuni de la Casa pionierilor din Galaţi

Liceele de artă oferă adolescenţilor largi posibilităţi de dezvoltare şi punere în valoare a aptitudinilor şi talentului lor. În clişeu: Lucrări de metaloplastie realizate la Liceul de arte plastice din Bucureşti

INSTITUTUL CENTRAL DE PERFECŢIONARE A PERSONALULUI DIDACTIC

ANUNŢĂ:

scoaterea la concurs a postului de profesor la catedra de planificare, legislaţie şi administraţie şcolară, disciplina Conducerea ştiinţifică a învăţămîntului (sociopsihologia organizaţională), poziţia 2.

Candidaţii la concurs vor depune la secretariatul Institutului central de perfecţionare a personalului didactic din Bucureşti, calea Dorobanţilor nr. 32, în termen de 30 de zile de la data publicării acestui anunţ în Buletinul Oficial, Partea II, nr. 284/23 decembrie 1970, cererea de înscriere împreună cu actele şi lucrările prevăzute de Legea nr. 6 privind Statutul personalului didactic din Republica Socialistă România, publicată în Buletinul Oficial, Partea I, nr. 33 din 15 martie 1969, şi de Instrucţiunile Ministerului Învăţămîntului nr. 84539/1969.

Concursul se va ţine la sediul Institutului central de perfecţionare a personalului didactic din Bucureşti în termen de 2 luni de la expirarea termenului de înscriere.

In cinstea aniversării partidului

În întîmpinarea glorioasei aniversări a Partidului Comunist Român, în unităţile şi detaşamentele de pionieri din judeţul Vîlcea se desfăşoară un bogat program de acţiuni, care dinamizează viaţa de organizaţie şi întăreşte educaţia patriotică şi cetăţenească a copiilor.

Astfel, în cadrul acţiunii „Cravata mea — părticică din steagul glorios al partidului" au fost primiţi în organizaţie, în primul trimestru al acestui an şcolar, peste 5 000 de pionieri, instituindu-se promoţia „A 50-a Aniversare". Un deosebit interes a stîrnit în rîndul copiilor acţiunea „Pe urmele înaintaşilor", care a antrenat numeroase unităţi de pionieri din judeţ în organizarea de vizite şi excursii la Muzeul de istorie a partidului comunist, a mişcării democratice şi revoluţionare din România, la Doftana, la expoziţii etc. Momente emoţionante, cu profunde valenţe educative, prilejuieşte acţiunea „De la comuniştii învăţăm cutezanţa", în cadrul căreia au loc întîlniri cu foşti ilegalişti, cu activişti de partid, cu scriitori şi artişti. La rîndul lor, multe unităţi de pionieri — printre care menţionăm pe cele de la Olăneşti-Băi, Horezu, Bodeşti, Tîrgu-Gîngulesti, Băicesti, Zătreni, Măciuca, Brezoi, Voicesti, Zlătărei, Drăgăşani, Drăgoieşti ş.a. — amenajează muzee care vor cuprinde documente şi fotografii ilustrînd lupta şi înfăptuirile partidului.

În perioada următoare vor avea loc în şcoli montaje literar-muzicale, simpozioane, concursuri de desene, de fotografii, de poezii şi cîntece patriotice, precum şi alte manifestări cultural-artistice închinate aniversării. În cadrul acţiunii „Iubitorii de muncă şi frumuseţe", fiecare unitate de pionieri va sădi 50 de specii de flori şi arbuşti la monumentele eroilor, în grădiniţe şcolilor, în parcuri, pe marginea şoselelor. De asemenea, pionierii şi şcolarii vor fi antrenaţi în acţiunea de bună gospodărire şi înfrumuseţare a localităţilor în cadrul concursului „Pentru cea mai frumoasă localitate".

Sesiune privind elaborarea lucrărilor ştiinţifice şi metodice de istorie

Pentru a veni în sprijinul muncii de cercetare ştiinţifică întreprinsă de cei care predau istoria în învăţămîntul de cultură generală şi în învăţămîntul superior, Societatea de ştiinţe istorice a organizat recent la Bucureşti o sesiune metodico-ştiinţifică pe ţară cu tema „Modalitatea de elaborare a lucrărilor ştiinţifice şi metodice de istorie". La lucrările sesiunii au participat delegaţi ai tuturor filialelor şi subfilialelor societăţii.

După cuvîntul de deschidere, rostit de acad. Petre Constantinescu-Iaşi, preşedintele societăţii, participanţii au ascultat expunerile „Criteriile de alegere a unui subiect de lucrare ştiinţifică şi metodică" de prof. emerit dr. Aurelian Iordănescu, „Caracterul lucrărilor ştiinţifice de istorie şi structura lor" de dr. Dan Berindei, „Caracterul lucrărilor de metodică şi structura lor" de lect. univ. Lucia Georgian, „Documentarea în vederea elaborării unei lucrări ştiinţifice şi metodice de istorie" de prof. univ. dr. docent Aurelian Sacerdoţeanu, „Tehnica elaborării unei lucrări ştiinţifice de istorie" de dr. Nichita Adăniloaie şi „Tehnica elaborării unei lucrări metodice de istorie" de prof. Maria Vasilescu.

Participanţii la sesiune au purtat apoi discuţii asupra expunerilor prezentate.

Simpozion despre educaţia patriotică a pionierilor şi şcolarilor

În zilele de 28 şi 29 decembrie 1970 s-a desfăşurat la Academia de studii economice din Capitală un simpozion cu tema „Educaţia patriotică a pionierilor şi şcolarilor prin activităţile extraşcolare", organizat de către Consiliul judeţean Ilfov al Organizaţiei pionierilor. Dedicată celei de a 50-a aniversări a creării P.C.R., această manifestare a prilejuit dezbaterea unor probleme ale activităţii organizaţiilor de pionieri, relevarea contribuţiei pe care acestea o aduc la educarea patriotică şi cetăţenească a pionierilor şi şcolarilor. Au fost prezentate referate privind relaţia dintre etic şi estetic în activitatea desfăşurată cu pionierii, criteriile de stabilire a eficienţei muncii educative a comandanţilor de pionieri, contribuţia orelor de dirigenţie la educaţia patriotică a pionierilor şi şcolarilor, munca, factor al educaţiei patriotice a pionierilor şi şcolarilor etc.

Un curs pentru pregătirea de teleprofesori

Institutul de ştiinţe pedagogice organizează în anul 1971 un curs pentru pregătirea de teleprofesori care să poată elabora şi prezenta emisiuni de televiziune şcolară integrate în programa şi activitatea şcolară.

Cursul, care va cuprinde prelegeri, demonstraţii, lucrări practice şi proiecte de teleleçţii, va începe la 16 ianuarie 1971 şi se va desfăşura în cîte o zi pe săptămînă, timp de 20 săptămîni. El va avea loc la laboratorul şi studioul de televiziune şcolară al Institutului de ştiinţe pedagogice, care se găseşte la Şcoala experimentală nr. 122 din Bucureşti, str. Antim nr. 23.

Sînt invitaţi să participe profesori de matematică, fizică, chimie, geografie, biologie, economie politică, muzică şi limbi străine, care au o vechime de cel puţin 3 ani în specialitate şi sînt încadraţi în prezent în licee de cultură generală sau de specialitate, precum şi în şcoli generale post-liceale sau profesionale.

Profesorii care vor absolvi acest curs vor putea participa în viitor, în cadrul teleşcolii naţionale, ca autori de emisiuni de televiziune şcolară, ca redactori de emisiuni sau ca prezentatori de teleleçţii în specialitatea respectivă.

Informaţii suplimentare privind organizarea cursului, activitatea ce se va desfăşura, condiţiile de participare etc se pot obţine la sectorul „Mijloace moderne de învăţămînt" sau la secretariatul Institutului de ştiinţe pedagogice din Bucureşti, str. Sfinţii Apostoli 14, sector 5.

Profesorii care doresc să urmeze cursurile vor completa şi vor depune la secretariatul Institutului un formular de înscriere pînă la data de 10 ianuarie 1971.

În legătură cu lucrările de gradul I

Primim din partea Institutului Central de perfecţionare a personalului didactic următoarea notă:

Din examinarea lucrărilor metodico-ştiinţifice prezentate de către cadrele didactice care doresc să obţină gradul I în învăţămînt, se constată că unele teme reproduc lucrarea prin care candidaţii au obţinut gradul II.

Se face cunoscut tuturor cadrelor didactice — educatoare, învăţători, profesori — că lucrările metodico-ştiinţifice prezentate în vederea obţinerii gradului I se elaborează pe temeiul tematicilor speciale pentru acest grad, publicate în „Gazeta învăţămîntului" şi „Colocvii"; acestea, în nici un caz nu pot repeta — chiar sub o formă ameliorată şi întregită — lucrarea cu ajutorul căreia candidaţii au obţinut gradul II în învăţămînt.

Cadrele didactice pot primi, la cerere, fie în scris, fie oral, toate indicaţiile necesare — în această direcţie — de la catedrele de specialitate ale Institutului central de perfecţionare a personalului didactic din şcolile de cultură generală şi ale filialelor sale.

Muzeul arheologic şcolar

Liceul nr. 1 din Timişoara posedă un mic muzeu arheologic şi numismatic, ale cărui piese sînt utilizate de profesori pentru predarea lecţiilor de istorie. Muzeul cuprinde un colţ de mamut descoperit la Jimbolia şi un corn de cerb din epoca paleolitică găsit la Timişoara, precum şi numeroase unelte de os şi lame de silex, din aceeaşi epocă. Alte exponate datează din neolitic: topoare de piatră, unelte şi lame de silex pentru răzuit şi tăiat, greutăţi de praştie pentru vînătoare, patină de os folosită pentru a circula pe mlaştinile înghe ţate, fragmente din vase de lut, fragmente ceramice etc. Epoca daco-romană este ilustrată prin vase dace lucrate la roată şi alte piese de ceramică de factură dacă, fragmente din urne şi strachini aparţinînd unor morminte de incinerare din prima epocă a fierului, un capac de vas roman, ceramică romană descoperită la Tibiscum (comuna Jupa situată lîngă oraşul Caransebeş), mozaic pentru pavimentarea locuinţelor şi castrelor etc. În muzeu se află, de asemenea, o ghiulea de tun din secolul al XVI-lea, ceramică din secolele XVI—XVIII şi o deosebit de bogată colecţie numismatică, incluzînd monede şi cîteva sute de monede recente din ţară şi de peste hotare.

OPINII

Liceul de cultură generală față cu viitorul

Se vorbește tot mai insistent — și cu bună dreptate — de faptul că liceul de cultură generală nu mai corespunde, în forma lui actuală, cerințelor societății noastre în plină dezvoltare economică și culturală și că el trebuie regîndit și restructurat pentru a i se conferi locul real și rolul potrivit în sistemul învățămîntului modern.

După părerea mea, **într-o epocă de primat al tehnicii și al specialistului supermatematizat, liceul de cultură generală are menirea să fie prima treaptă care formează pe intelectualii cu orizont larg, cu propensiune spre cercetarea științifică, cu spirit de sinteză aplicat generalizării filozofice a experienței.** În aceste condiții, dacă liceele de specialitate, profilate pe principalele ramuri de producție sau de interes social, vor crea în special practicieni receptivi la problemele de cultură, liceele de cultură generală, răsturnînd raportul, vor pregăti cu precădere oameni de cultură receptivi la problemele tehnicii moderne. În epoca noastră nu mai poate fi vorba de un „homo universalis", de un individ atotștiutor și atotfăcător, ci de o asociere de spirite divers înzestrate și orientate, capabile să realizeze prin colaborare sinteza universalității. În această perspectivă, existența și utilitatea liceului de cultură generală mi se par perfect motivate.

O asemenea menire a liceului de cultură generală cere să se găsească o formulă cît mai potrivită, apță să-i asigure o funcționalitate majoră și să-l sincronizeze cu ritmul dezvoltării societății. Important mi se pare nu să găsim o formulă stabilă — care se va eroda și ea după un timp — ci o **formulă capabilă să răspundă în orice moment, fără a-și pierde parametrii pedagogici fundamentali și fără a-și tulbura structura, oricărei modificări cerute de mersul înainte al vieții.**

În fața celor chemați să renoveze liceul de cultură generală vor sta cîteva probleme-cheie: **Cui vor fi destinate aceste licee** (specificul populației școlare, criteriile ei de recrutare și selecție), **ce cunoștințe vor trebui reținute pentru a răspunde nevoilor de cultură generală și de împlinire vocațională ale omului modern** (structura planurilor, programelor, manualelor), **cum vor trebui conexate și prezentate ele pentru a forma orizontul intelectual și gîndirea creatoare a elevilor** (sistemul de învățămînt) **și care sînt perspectivele practice ale absolvenților** (sistemul pe verticală al învățămîntului).

Cadrul restrîns al acestui articol nu permite o dezbatere amplă. Mă voi mulțumi deci, deocamdată, să-mi spun opinia doar în cîteva probleme.

Pînă în prezent, selecția elementelor pentru liceul de cultură generală a fost lăsată pe seama examenelor de admitere, deschise oricărui absolvent. Se știe însă că în clasa a VIII-a se produce o concentrare a preocupărilor către însușirea celor trei obiecte cerute la concurs, cu neglijarea aproape totală a celorlalte obiecte de studiu și că, printr-un intens „doping" intelectual se obține, nu odată, doar iluzia unei bune pregătiri. Ca atare în multe cazuri rezultatele anului I al liceului contrazic flagrant mediile obținute la examenul de admitere, ceea ce pune sub un semn de întrebare, atît valoarea, cît și utilitatea sistemului respectiv de selecție.

Cred că, pe măsură ce orientarea școlară și profesională va cîștiga teren și își va întări caracterul științific prin intermediul laboratoarelor psihologice școlare, liceul de cultură generală va trebui recomandat exclusiv elevilor cu înclinații vădite pentru munca de cercetare, celor cu evidente aptitudini științifice sau literare, motivate prin capacitatea intelectuală și rezultate concrete. O astfel de delimitare mi se pare necesară întrucît pentru ceilalți elevi (care reprezintă circa 80 la sută din efectivele claselor), există posibilități largi și foarte variate: licee de specialitate, licee de muzică, de arte plastice, de coregrafie, de sport, școli profesionale (pe care le vor urma absolvenții clasei a X-a a școlii generale). Firește însă că pentru aceasta se cere o decelare atentă a capacității intelectuale, a tipului aptitudinal și a categoriei de interese a fiecărui elev în parte.

Extrem de necesară mi se pare diversificarea mai accentuată a studiului în liceu, menită să dezvolte trei obiective majore: împletirea armonioasă a culturii generale cu cea de specialitate într-o sinteză modernă, valorificarea optimală a înclinațiilor naturale, trasarea fermă a perspectivei profesionale printr-o colaborare mai strînsă între învățămîntul mediu și cel postliceal și universitar, factor esențial în formarea unor cadre nu numai bine pregătite, dar și pasionate pentru domeniul ales, capabile de un ridicat randament social. Cred că e recomandabil ca diversificarea studiului în liceele de cultură generală să se realizeze în două etape. În prima etapă, care ar urma să cuprindă anii I și II, ar putea exista un fel de **trunchi comun,** constituit dintr-un sistem de cunoștințe care interesează în mod egal orice profesiune și acoperă ceea ce în mod obișnuit numim orizont informațional general. Întrucît în clasele I—VIII se însușesc noțiunile fundamentale ale fiecărei discipline, în acești primi doi ani ai liceului, consacrați consolidării culturii generale, nu va fi cazul să se mai reia, prin amplificare, disciplinele studiate oarecum independent în școala generală, ci se va impune probabil un nou sistem de organizare a materiei didactice, bazat pe selecționarea și conexarea unor cunoștințe fundamentale și operative pentru omul modern. Calea de realizare ar putea s-o reprezinte un fel de **sinteze interdisciplinare,** menite să arate elevilor relațiile dintre diferite domenii ale activității umane materiale și spirituale. În etapa a doua, cuprinzînd anii III și IV, ar urma să se treacă la învățămîntul pe grupe de obiecte afine alese de elevi în raport cu aptitudinile și interesele lor și în strînsă conexiune cu profilul secției universitare pe care aceștia intenționează s-o urmeze. Se pot propune 3—4 variante de grupări, atît pentru secția disciplinelor umaniste, cît și pentru acea a disciplinelor științifice.

În primii doi ani, legătura cu practica va putea fi realizată, printre altele, și prin intermediul unor cercuri cu profil larg, de natură să contribuie la precizarea și cultivarea vocației, organizate de fiecare liceu, în funcție de condițiile locale și de cerințele elevilor, în raport cu una din ramurile de sinteze ale trunchiului comun. În ultimii doi ani, pregătirea teoretică va fi dublată de o bogată activitate practică în cercuri cu profil bine definit, cu aplicații legate de profilul grupelor respective (mînuirea mașinilor cibernetice de calcul, cercetări simple în laboratoare de fizică, de chimie, de biologie, în laboratoare fonetice, lucrări de epigrafie, lucrări de biblioteconomie, de critică literară etc.).

Prof. TUDOR OPRIȘ

Studiul cunoștințelor economice

Pregătirea tineretului conform cu cerințele actuale și de perspectivă ale societății noastre cere nu numai înarmarea lui cu cunoștințe și deprinderi științifice și tehnice, ci și familiarizarea lui cu problemele economice specifice producției. Ca atare socotesc că pregătirea tehnică-productivă introdusă ca obiect de învățămînt în acest an școlar trebuie să aibă drept scop — pe lîngă formarea deprinderilor de muncă productivă și dezvoltarea dragostei de muncă — orientarea elevilor cu privire la organizarea și desfășurarea procesului de producție pe planul organizării, al randamentului și productivității muncii și, bineînțeles, al eficienței economice.

Dacă sub aspect tehnic recentele măsuri au amplasat pregătirea elevilor mult mai aproape de nivelul cerințelor actuale, în ceea ce privește cunoștințele economice situația din școala de cultură generală e încă deficitară. Or, în procesul de producție, problemele tehnice sînt strîns legate de cele economice, deoarece ne interesează nu numai cum producem sub aspectul tehnic, dar și la ce preț producem. Poate fi însă vorba de gîndire economică fără cunoștințe economice? Nu rareori se întîlnesc divergențe între tehnicieni și economiști tocmai datorită lipsei acestei „gîndiri economice" care, alături de „gîndirea tehnică", trebuie să stea la baza producției moderne.

În urmă cu 7—8 ani s-a introdus în ultima clasă a școlii generale, în cadrul orelor de matematică, un capitol de contabilitate care cuprindea o serie de noțiuni destul de elementare, totuși binevenite, despre evidența contabilă, cont, înregistrări, bilanț etc., capitol la care s-a renunțat, din păcate, înainte măcar de a i se putea verifica eficiența.

În prezent, luînd în seamă faptul că în anul școlar 1973/1974 școlile profesionale vor primi numai absolvenți ai clasei a X-a a școlii generale și vor avea durata de școlarizare mult redusă și gîndindu-ne, de asemenea, la numărul mare de absolvenți care se vor califica la locul de muncă, ni se pare, stringentă necesitatea de a se introduce în școala generală de 10 ani capitole care să trateze aspectul economic al problemelor de producție. Prin completarea cunoștințelor cîștigate în școala generală de 10 ani și — de ce nu? — în liceu cu elemente de economie și evidență economică, de organizare a întreprinderilor, predate la un nivel accesibil vîrstei și posibilităților elevilor, aceștia nu ar avea decît de cîștigat.

În privința personalului care să predea aceste cunoștințe, s-ar putea apela la economiști din producție, în aceeași formă în care s-au apelat la tehnicienii care predau ore de activități practice productive.

Prof. D. DĂRĂBAN
directorul Școlii generale nr. 1 din Turda

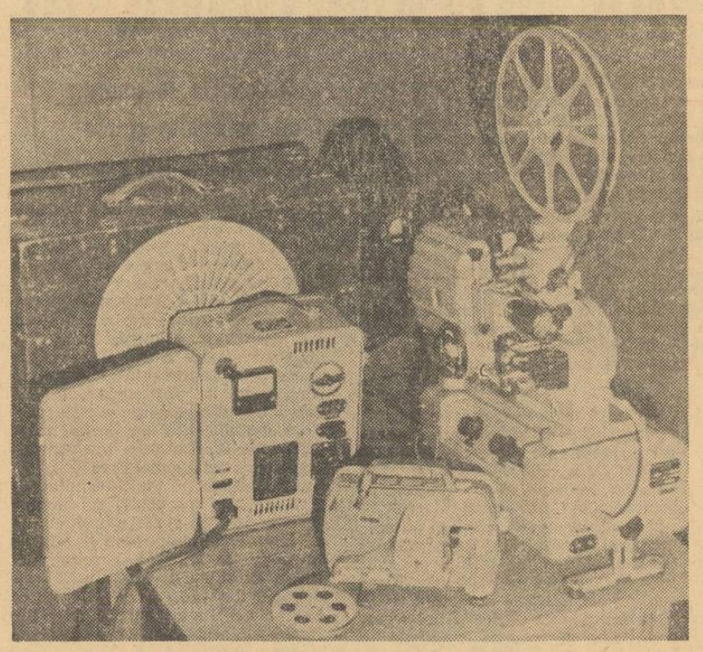

Imaginea alăturată demonstrează elocvent diferența dintre aparatele de proiecție de 8 mm (în prim plan) și de 16 mm.

Volumul și greutatea redusă a primului tip de proiector constituie avantaje într-adevăr de necontestat pentru munca profesorului la catedră.

Atu-urile filmului didactic de 8 mm.

La recentul Colocviu național de pedagogie, în cadrul secției de tehnologie a învățămîntului, mai mulți participanți au pus în discuție, printre altele, problema filmului didactic și a echipamentului tehnic de proiecție cinematografică din instituțiile noastre de învățămînt, a viitorului lor în viața școlară. Cu această ocazie s-a sugerat studierea posibilității de introducere a filmului „Super 8" și a aparatului de proiecție cu încărcător, care să înlocuiască — acolo unde au de înlocuit — filmul și aparatul de 16 mm. Această măsură — s-a afirmat — ar duce la o mai rapidă generalizare a utilizării filmului în școală, ar facilita trecerea de la folosirea lui sporadică la o folosire permanentă.

Ce este în fond acest „Super 8" și care sînt calitățile care l-au impus atenției specaliștilor din numeroase țări?

Pentru a răspunde este bine să spunem — cu riscul de a repeta lucruri cunoscute — cîteva cuvinte despre echipamentul cinematografic actual, în general, și despre cel din școlile noastre, în special.

Cinematograful de astăzi se bazează pe proiecția unor filme a căror lățime poate să fie de 8 mm, de 16 mm, de 35 mm, sau de 70 mm. Acestea sînt peliculele standardizate cele mai răspîndite. Cu cît pelicula are o lățime mai mare, cu atît va fi mai mare și imaginea proiectată pe ecran, ea putînd fi deci urmărită de un număr mai mare de spectatori.

Aparatele de proiecție sînt specifice pentru fiecare formă și gabaritul lor crește o dată cu lățimea filmului. Aparatul care proiectează filme de 8 mm (numite și filme de amatori) este mic și are 2,5—3 kg, pe cînd aparatele pentru proiecția filmelor obișnuite din rețeaua comercială (filmul normal de 35 mm și cel panoramic de 70 mm) cîntăresc sute de kg, sînt instalate obligatoriu în cabine separate de sala de proiecție și trebuie să fie minuite și întreținute de un personal specializat.

În cazul sălilor de clasă (ca de altfel și în căminele culturale și casele de cultură), unde dimensiunea încăperilor și numărul spectatorilor sînt relativ mici, imaginile proiectate cu ajutorul unui aparat de proiecție pentru 16 mm îndeplinesc condițiile unei bune vizionări. În țara noastră proiecția filmelor de 16 mm este asigurată de aparatele T 16 (Tehnocin 16) produse de întreprinderea I.O.R. Ele se numesc „portabile", credem, nu pentru că pot fi transportate cu ușurință (un ansamblu este compus din patru piese voluminoase, cîntărind în total cca. 80 kg), ci pentru a se deosebi de instalațiile fixe din rețeaua comercială, amintite mai sus.

În actualele împrejurări însă, cînd valoarea filmului didactic a fost demonstrată și cînd, ca urmare, utilizarea lui tinde să se generalizeze, interesul a început să se îndrepte spre aparate de proiecție mai reduse ca volum și greutate și mai simplu de manevrat.

Filmul de 8 mm, apărut încă din 1932, ca o cerință a cineamatorismului, corespundea într-o oarecare măsură acestui deziderat întrucît solicita un aparataj de proiecție într-adevăr portabil; profesorul îl putea lua cu el dintr-o clasă într-alta, de la o oră la alta, fără nici o dificultate. Imaginea proiectată era însă prea mică și nu dădea satisfacție deplină din punct de vedere calitativ.

În 1965 a apărut însă formatul „Super 8"; lățimea peliculei este tot de 8 mm dar, prin reducerea dimensiunilor perforațiilor și dispunerea lor mai rațională, se cîștigă un spațiu care duce la mărirea suprafeței imaginii cu 50% față de cea a vechiului format 8. Îmbunătățirea calității imaginii este suprinzătoare, ea devenind comparabilă la nivelul unei săli de clasă, cu aceea obținută cu filmul de 16 mm. De altfel, faptul că aparatele de luat vederi sînt profilate astăzi în proporție de 85—90% pentru filmul „Super 8" și nu 8 de tip vechi este concludent.

O noutate apărută în același timp cu formatul amintit a constituit-o încărcătorul pentru aparatele de proiecție ale filmului „Super 8": încărcătorul este o casetă specială de material plastic în care se află filmul de proiectat. Construcția sa permite introducerea automată a filmului de proiectat, caseta fiind gata de utilizare fără operații pregătitoare, prin simpla ei atașare la aparatul de proiecție. O manevră simplă pentru a-l pune în funcțiune, o singură rotire de buton este suficientă și nici o greșală nu este posibilă.

Aparatul, care cîntărește doar 2,5 kg, permite proiecția atît într-un sens cît și într-altul; el permite de asemenea oprirea filmului pe imaginea dorită. De-a lungul uneia din marginile peliculei se poate înscrie sunetul magnetic, ceea ce dă posibilitatea înregistrării cu ușurință a comentariului imaginilor proiectate.

Reacția profesorilor față de filmul „Super 8" a fost foarte favorabilă: ea a fost remarcată și la Viena, nu de mult, în cadrul congresului Consiliului internațional pentru promovarea mijloacelor audio-vizuale în educație. La masa rotundă pentru discu tarea perspectivelor pe care le poate prezenta filmul „Super 8" cu încărcător ce a avut loc cu prilejul acestui Congres s-au trecut în revistă și posibilitățile de pătrundere mai largă a acestuia în școală. De altfel, așa cum s-a arătat, el s-a și impus într-o serie de țări europene ca un mijloc de învățămînt eficace; s-au produs deja sute de titluri de filme de 8 mm mai ales pentru lecțiile de științe naturale, matematică. fizică, chimie, geografie și arte plastice. Filmele respective reprezintă de obicei numai cîte un element al unei lecții — diviziunea celulară, funcționarea unei mașini, înflorirea unei plante, execuția corectă a unei operații — iar durata lor variază, după lungimea peliculei, de la 2 la 8 minute. Ca exemplu în acest sens ar putea fi citate cele peste 200 titluri de filme didactice pe „Super 8" realizate de Centrul audiovizual de la Saint Cloud (Franța). Fiecare din ele este însoțită de note asupra subiectului respectiv.

În ultimii ani s-a dezvoltat, de asemenea, producția filmelor Super 8 „în buclă", adică cu capetele unite; aceste filme pot fi rulate fără întrerupere atît timp cît se consideră necesar. Cu ajutorul filmului în buclă se prezintă mai ales subiecte ciclice, cum ar fi învățarea manevrării unui aparat, funcționarea unei mașini cu aburi, circulația sîngelui etc. De exemplu, în școlile din Canada se utilizează la predarea cunoștințelor despre cinematică o serie de 15 filme în buclă, destinate să fie o parte integrantă a cursului, nu o componentă facultativă.

Ușurința transportului și manevrării aparatului, punerea în funcțiune într-un timp record, facilitatea integrării într-adevăr organice a filmului în lecție, considerentele de ordin economic (pelicula costă de patru ori mai ieftin decît filmul de 16 mm, iar aparatajul de proiecție de aproape 10 ori mai ieftin decît T 16) sînt calități de care credem că trebuie să se țină seama în viitoarele acțiuni de modernizare a învățămîntului nostru.

Dat fiind faptul că accesibilitatea la filmul de 16 mm este limitată din motivele amintite, se apreciază că noul format va permite ca filmul să devină într-adevăr un auxiliar obișnuit al fiecărui profesor și va îngădui ca fiecare școală să-și poată alcătui o cinematecă proprie de filme didactice pentru o serie de discipline. De asemenea se profilează posibilitatea realizării unor filme tematice scurte chiar în școală. Astfel apariția formatului Super 8 alături de cel de 16 poate fi considerată asemănătoare cu importanța pe care a avut-o banda magnetică față de disc.

Lector univ.
GH. CRISTEA

O mustrare „pe sprînceană"

Era pauza mare. Cancelaria se umpluse de profesori. Nu știu pentru ce intrase tînărul acela înalt, după înfățișare elev în ultimele clase. O voce stridentă l-a oprit în mijlocul cancelariei:

— Ia treci băiete mai la lumină, să văd cum arăți.

De la masă s-a ridicat un profesor, s-a apropiat de tînăr, l-a luat de bărbie și i-a îndreptat fața spre fereastră, l-a privit cîteva clipe, apoi l-a întrebat sarcastic:

— Te-ai angajat figurant la vreun circ, de ți-ai înnegrit așa sprîncenile? Sau crezi că ești mai frumos dacă ai sprîncenele mai groase?

Peste cancelarie se lăsase o liniște stînjenitoare. Am auzit apoi glasul șoptit, înecat de jenă al elevului:

— Tovarășe profesor, așa sînt ele, nu le-am făcut eu nimic.

— Auziți — sări revoltat profesorul — mai și minte! Vino tovarășe Ionescu, să te uiți și dumneata. Vino și dumneata, tovarășe Munteanu.

Ținea strîns bărbia tînărului în timp ce cei interpelați îi priveau curioși chipul.

Cineva a încercat să intervină, spunînd că de cînd îl știe, tînărul arăta așa, cu sprîncenile acestea negre și groase. Ceilalți, priveau indiferenți, fără nici un comentariu.

— Du-te acum în clasă și mîine să nu te mai văd în halul ăsta! a încheiat profesorul, dînd drumul elevului.

Pînă atunci nu vrusesem să-l privesc. Abia cînd se îndrepta spre ieșire m-am uitat la adolescentul înalt, în uniformă de liceu care intrase politicos în cancelarie. Avea o față frumoasă, ferm conturată, cu niște sprîncene mari, negre. Cu obrajii în flăcări, cu ochii plecați părea, așa cum pășea spre ușă, prăbușit.

Scena aceasta, petrecută în cancelaria unui liceu, nu-mi iese din minte. Mă întreb ce a gîndit acel elev despre educatorii lui, ce a putut să spună despre modul cum știu să trateze o ființă omenească, un tînăr.

M. VERDEȘ

Calitatea pe prim plan

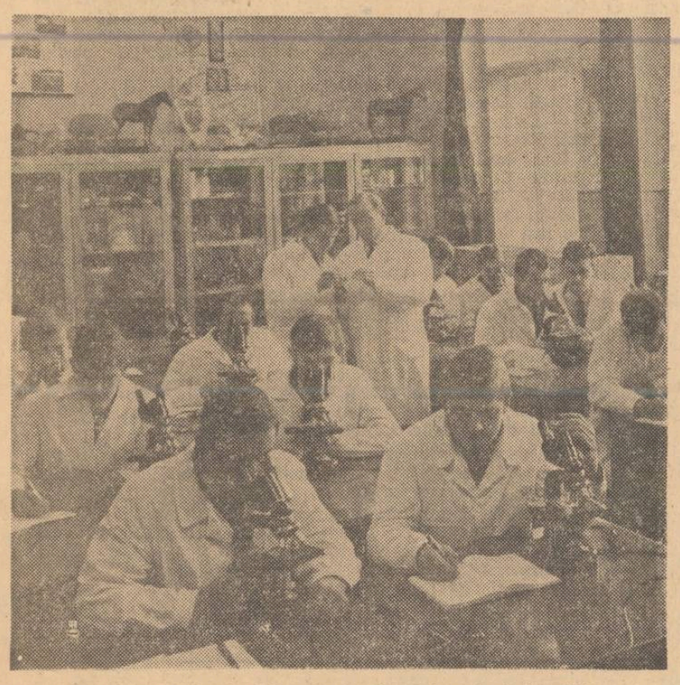

Lucrări practice în laboratorul Liceului agricol din Sibiu

(Urmare din pag. 1-a)

lor de a se autocontrola, de a se autocenzura. Pe de altă parte introducerea mijloacelor tehnice moderne va folosi și la formarea spiritului tehnologic, spirit necesar omului contemporan în măsura în care acesta nu se identifică nici cu speculația gratuită, nici cu empirismul orb. Dar pentru că în noțiunea de tehnologie se poate include și noțiunea de metodă putem spune că îmbunătățirea calitativă a tehnologiei didactice se va realiza și prin potențarea independenței de gîndire a elevilor, personalul didactic devenind din conducător atoateștiutor un sfetnic al activității grupului pe care îl reprezintă clasa. Această atitudine implică utilizarea metodei „discover" sau „brain-storming", astfel încît, în mod treptat, elevii să descopere ei înșiși lucruri deja cunoscute, dar nu încă de ei.

Documentare promptă, suplă, mobilă

Realizarea unor deziderate cum sînt cele de mai sus impune o îmbunătățire a documentării profesorilor, a informării lor asupra a tot ce este nou, modern în disciplina pe care o predau și în disciplinele înrudite cu ea, precum și în domeniul pedagogiei, psihologiei și sociologiei școlare, al teoriei conducerii etc.

Discutînd despre acest aspect cu ALFRED LAUTERMAN, directorul Centrului de documentare pedagogică, acesta ne-a vorbit despre noile posibilități create pentru documentarea profesorilor. Centrul de documentare pedagogică — ne-a spus prof. Lauterman — va edita o colecție de lucrări informative, intitulată „Modernizarea învățămîntului". Cele șapte serii ale acestei colecții vor cuprinde rezumate din cele mai interesante lucrări, ca și din cele mai bune studii apărute în presa de specialitate din țară și de peste hotare. Vor apărea astfel seriile „Culegere de pedagogie contemporană", „Predarea limbii și literaturii române", „Predarea matematicii și fizicii", „Predarea biologiei și chimiei", „Predarea istoriei și geografiei", „Predarea limbilor străine", „Predarea disciplinelor artistice", „Predarea la clasele I—IV". În primul volum al seriei „Predarea limbii și literaturii române", de pildă, vor fi cuprinse două sinteze documentare referitoare la Ion Barbu, un rezumat al unui studiu despre principiile predării limbii materne, unele lămuriri asupra structuralismului și o bibliografie referitoare la patru noi autori introduși în programele analitice. Țin să precizez că întreaga colecție, cu seriile respective, se editează în zece mii de exemplare și este transmisă gratuit tuturor școlilor din țară.

Vom continua, extinzîndu-l, împrumutul de carte la cerere, pe care îl facem de 13 ani de zile punînd la dispoziția profesorilor și învățătorilor tratatele și bibliografia științifică solicitate. La cerere, biblioteca noastră transmite și bibliografie diferențiată în funcție de importanța lucrărilor.

★

Am încercat să prezentăm aici direcțiile spre care își vor orienta cîteva din compartimentele învățămîntului, în acest prim an al cincinalului calității, eforturile de optimizare, de perfecționare a tuturor actelor ce constituie vastul proces al educației.

Evident, n-au putut fi cuprinse aici toate problemele pe care le va implica plasarea în anul 1971 a întregii activități pedagogice la un nivel calitativ superior. Această amplă acțiune va antrena fiecare latură a vieții școlare, fiecare articulație a muncii de instrucție și educație și, ceea ce este extrem de important, va mobiliza întregul corp profesoral într-o activitate generoasă, entuziastă. Rezultatele acestei acțiuni se vor concretiza în noua calitate intelectuală și morală a viitoarelor generații de absolvenți.

PRESTIGIOASĂ PREZENȚĂ A ROMÂNIEI ÎN ANUL INTERNAȚIONAL AL EDUCAȚIEI

Situat la confluența a două decenii ale dezvoltării, ca o consacrare a faptului că nu poate exista avînt economic și social, progres științific și tehnic fără accesul general la cultură, fără formarea — cu viziune largă, de perspectivă — a cadrelor de specialiști în toate domeniile, Anul Internațional al Educației a prilejuit o largă circulație, pe toate meridianele, a ideilor generoase, profund umaniste despre propășirea popoarelor prin educație, în spiritul înțelegerii și apropierii.

Pe coordonatele inițiativelor de cuprindere mondială adoptate de cea de-a XV-a Conferință generală UNESCO, rezoluția acesteia definește cerința de educație drept o revendicare universală și irezistibilă, întrucît este legată direct de o chemare triplă : a dezvoltării fiecărei țări, a libertății fiecărei națiuni și a demnității individului. Prin ansamblul politicii sale în domeniul formării cultural-științifice a tinerelor generații, prin acțiunile desfășurate sub egida Anului Internațional al Educației, România Socialistă se înscrie ferm pe drumul perfecționării calitative de profunzime și cu largă perspectivă a învățămîntului și educației.

De la cibernetică și informatică la pregătirea superioară a viitoarelor cadre de specialiști

Ca o prefigurare a coordonatelor definitorii ale acțiunilor consacrate în țara noastră Anului Internațional al Educației, acesta a fost inaugurat prin sesiunea științifică pe tema „Matematica, instrument de cunoaștere în științele naturii și în științele social-umaniste".

O manifestare prestigioasă organizată de țara noastră în Anul Internațional al Educației a fost și reuniunea rectorilor universităților europene, desfășurată la București în luna aprilie. Au fost reprezentate, la această reuniune, instituții care fac de multe secole faima culturii bătrînului nostru continent — universitățile din Paris, Praga, Londra, Cracovia, Roma, Moscova etc. „Reuniunea universitară la nivel înalt desfășurată la București— ne declara în acele zile prof. **Igor M. Ternov,** prorector al Universității „Lomonosov" din Moscova — a adus importante clarificări în ceea ce privește rolul actual al universitarilor în formarea și educarea permanentă a intelectualității, în viața socială. S-a subliniat, în această privință, că factorul fundamental este planificarea — o planificare care să răspundă integral cerințelor pentru următorii 5 ani și să găsească soluții fundamentale pentru cel puțin încă 10 ani".

Remarcînd ținuta elevată și prestigiul reuniunilor științifice organizate în țara noastră, unul dintre numeroșii oaspeți de marcă ai acestora — **Ernest Huant,** președintele Federației internaționale de cibernetică — ne spunea : „In multitudinea de atitudini diferite față de problemele ridicate de progresul științific, poziția pe care se situează România mi se pare dintre cele mai larg deschise spre viitor. În simpozionul la care am participat, ca și în vizitele întreprinse în instituții științifice și de învățămînt am întîlnit pretutindeni un interes evident pentru nou, am admirat competența și profunzimea oamenilor de știință în abordarea tuturor problemelor cibernetice, de la cele practice la cele filozofice, ca și setea de cunoaștere a cadrelor tinere".

Tehnica în viața copiilor

În timp ce reuniunea rectorilor se ocupa de treapta cea mai înaltă a formării științifice a tinerelor generații, o altă reuniune internațională de prestigiu desfășurată în țara noastră în cadrul Anului Internațional al Educației investiga tema „Educația copilului în fața progresului științei și tehnicii contemporane". În cadrul conferinței cu această temă — care a beneficiat de participarea directorului general adjunct pentru educație al UNESCO, a reprezentanților Federației mondiale a tineretului democrat, ai Comitetului internațional al mișcărilor de copii și adolescenți, ai Comitetului internațional pentru inițierea în știință și cultură etc. — s-a realizat un bogat schimb de opinii în domeniul educării tehnico-științifice a copiilor, strîngîndu-se totodată legăturile de colaborare pe acest plan între diferite organizații naționale și internaționale.

Referindu-se la experiența școlii românești și a Organizației pionierilor din țara noastră, în educarea tehnico-științifică a copiilor, René Vincent, președintele Comitetului internațional al mișcărilor de copii și adolescenți, a ținut să sublinieze impresia deosebită pe care i-a făcut-o expoziția „Minitehnicus 70", „Lucrările prezentate la această expoziție, și în special machetele în stare de funcționare ale unor complicate instalații — a fost de părere dl. R. Vincent — sînt dovezi ale îndrumării competente și pline de dragoste, a pasiunii elevilor pentru tehnică și știința aplicată, a inepuizabilelor resurse creatoare pe care le pune în valoare activitatea în cercuri".

Modernizarea educației — obiectiv central al cercetării

O mărturie elocventă a interesului dovedit de corpul didactic din țara noastră pentru reînnoirea procesului de învățămînt pe baza celor mai valoroase cuceriri ale științelor și tehnicii contemporane ca și a capacității lui de a se angaja în acest proces a adus fără îndoială simpozionul național cu tema „Rolul și locul educatorului în procesul de modernizare a învățămîntului", inclus de asemenea între manifestările din Anul Internațional al Educației. Să reamintim cîteva date care definesc global acest simpozion : în fața a peste 27.000 de participanți, care au luat parte activă la discuții, au fost prezentate, în etapele județene ale simpozionului, aproape 3000 de lucrări. Dintre acestea au fost selectate 300 de lucrări, cele mai valoroase, care au tratat probleme privind modernizarea conținutului învățămîntului și a metodelor de predare, organizarea și conducerea procesului de învățămînt, orientarea școlară și profesională, educația tineretului școlar, perfecționarea cadrelor și contribuția sindicatelor din învățămînt la acțiunea de modernizare. Scrisori de apreciere primite de Uniunea Sindicatelor din învățămînt și cultură din partea UNESCO și a Federației Internaționale a Sindicatelor Educatorilor (F.I.S.E.) arată interesul manifestat și peste hotare față de ideile cu privire la modernizarea învățămîntului formulate de corpul profesonal din țara noastră.

Pedagogia la confluența celorlalte științe

Tot o acțiune larg deschisă spre viitor a încheiat șirul marilor manifestări din țara noastră închinate Anului Internațional al Educației — Colocviul național de pedagogie „Cercetarea interdisciplinară a învățămîntului". Colocviul — la care s-au reunit numeroase personalități de frunte ale vieții noastre științifice, tehnice, literare și artistice și care a atras și participarea unor reprezentanți ai mișcării pedagogice internaționale — a exprimat amplu, de pe poziții multiple, modalitățile colaborării între discipline la studierea macropedagogiei și a pedagogiei învățării.

„Abordarea multidisciplinară, fără de care nu pot fi soluționate marile probleme ale educației în societatea contemporană — spunea prof. dr. J. Sandven, reprezentantul la Colocviu al Institutului pedagogic din Oslo — a fost situată în focarul manifestării de la București și tratată cu impresionantă competență".

Reprezentanții învățămîntului și științelor educației din țara noastră au avut o remarcabilă participare și la manifestările desfășurate peste hotare în cadrul Anului Internațional al educației. Spicuim cîteva din prezențele românești semnificative la asemenea manifestări.

Mult interes a stîrnit intervenția reprezentantului țării noastre la manifestarea cu tema „Rolul social al școlii", care a avut loc între 24—31 mai la Viena, sub egida Uniunii internaționale a arhitecților. Propunerile făcute de delegatul român (arh. **Nicolae Drăgan,** din Ministerul Învățămîntului), privind soluțiile arhitectonice ale construcțiilor școlare în raport cu cerințele învățămîntului și educației au întrunit asentimentul multor participanți.

La Copenhaga, între 28 iulie și 8 august, la „Conferința Mondială cu privire la învățămînt și formația agricolă" desfășurată sub egida Organizației pentru agricultură și alimentație (F.A.O.), a Organizației Națiunilor Unite pentru educație, știință și cultură (UNESCO) și a Organizației internaționale a muncii (O.I.T.), participanții au ascultat cu un deosebit interes expunerea delegatului român, prof. dr. **C. Bărbulescu,** de la Institutul agronomic „Nicolae Bălcescu" din București, despre dezvoltarea învățămîntului agricol din România în anii socialismului, ca și propunerile țării noastre cu privire la corelarea învățămîntului agricol cu dezvoltarea economică.

O intervenție activă a avut țara noastră și la întîlnirea internațională a experților cu privire la pregătirea și perfecționarea profesorilor, desfășurată la Bratislava între 24—27 noiembrie. Prof. **Marin Vișan,** cercetător principal la Institutul de științe pedagogice, care a participat la această întîlnire din partea țării noastre, a făcut numeroase propuneri privind corelarea pregătirii și perfecționării profesorilor cu modernizarea metodelor de învățămînt și realizarea unui schimb internațional de informații cu privire la formele educației permanente a corpului didactic.

Tot la Bratislava, la Conferința cu tema „Rolul și locul orientării educației pentru integrare socială" a stîrnit interes comunicarea reprezentantului țării noastre, prof. **Nicolae Jurcan,** cercetător la Centrul de științe sociale din Cluj al Academiei de științe sociale și politice, care a prezentat complexul de acțiuni întreprinse în țara noastră pentru integrarea socială a tinerilor absolvenți ai diferitelor tipuri de școli.

De asemenea, au interesat punctele de vedere cuprinse în expunerea „Mass-media și familia în orientarea profesională", prezentată de conf. univ. dr. **O. Berlogea** la conferința „Funcțiile educative ale familiei în lumea de azi", desfășurată la Varșovia, ca și în expunerea „Preocupări privind educația permanentă în România", prezentată de conf. univ. dr. **Ion Cerghit** la seminarul internațional pe tema educației permanente, desfășurat între 14—18 decembrie 1970 la Havana, în colaborare cu UNESCO.

Politica activă de colaborare internațională desfășurată de România socialistă și în domeniul educației, prin multiple inițiative de larg răsunet la Organizația Națiunilor Unite și la UNESCO a cîștigat, datorită manifestărilor inițiate în Anul Internațional al Educației, poziții și mai înalte în stima popoarelor lumii. Învățămîntul românesc a devenit, prin largile contexte prilejuite de A.I.E., mai bine cunoscut și apreciat pe meridianele lumii.

M. HERIVAN

Aspect de la reuniunea rectorilor din Universitățile europene care a avut loc la București

Antologie de cintece pentru tineret

În cursul trimestrului I al acestui an va apare antologia de „Cîntece pentru tineret", editată de Uniunea Tineretului Comunist și Uniunea Compozitorilor din Republica Socialistă România, care cuprinde 140 de cîntece patriotice, vechi și noi, cîntece de brigadă, cîntece ostășești și cîntece populare, toate pentru patru voci mixte, reprezentînd creația muzicală cea mai valoroasă din ultima sută de ani de activitate corală românească.

Colecția este întocmită de conf. univ. Constantin A. Ionescu, decanul Facultății de compoziție și muzicologie de la Conservatorul „Ciprian Porumbescu" din București.

Comenzile ferme, cu indicarea numărului de cont, se fac la Editura muzicală a Uniunii Compozitorilor, București, strada 13 Decembrie, nr. 24, sect. 7. Prețul unui exemplar legat este de 30 lei.

„NATURA"

Numărul 6/1970 al revistei „Natura" cuprinde, la rubrica „Probleme ale biologiei", articolele : „Bioluminiscența" de E. A. Pora, „Bionica" de V. Săhleanu, „Gnotobiologia — unele implicații teoretice și practice" de V. Herlea, „Plantele superioare parazite" de Gh. Șerbănescu-Jitariu, „Alopoliploidia" de C. Popescu și „Kinetinele și efectele lor" de E. Brugovitzky.

La rubrica „Biologia în școală" menționăm articolele : „Locul cunoștințelor de chimie în cadrul disciplinelor biologice predate în liceu" de M. Tiba, „Recapitularea temei „Organele de locomoție și locomoția — în seria animală" de D. Bahrim, C. Bahrim, „Indicații practice privind acvaristica" de M. Papadopol și „Ierbarul cu „fereastră" de V. Ciobanu.

Revista mai cuprinde de asemenea note, cronică, recenzii.

UNIVERSITATEA „AL. I. CUZA" — IAȘI

ANUNȚ

scoaterea la concurs a următoarelor posturi

FACULTATEA DE MATEMATICĂ-MECANICĂ

— Lector la Catedra de algebră, disciplinele : Algebră, Teoria numerelor, Teoria grupelor, Algebra abstractă, poziția I/8 ;

— Lector la Catedra de ecuații diferențiale și analiză matematică, disciplinele : Matematică, Complemente de matematici superioare, poziția IV/7 ;

— Lector la Catedra de ecuații diferențiale și analiză matematică, disciplina Matematică, poziția IV/9 ;

— Lector la Catedra de geometrie și topologie, disciplinele Teoria grupurilor Lie, Geometrie superioară, Geometrie diferențială, poziția III/13 ;

FACULTATEA DE FIZICĂ

— Lector la Catedra de optică și spectroscopie, disciplinele Fizică generală (optică), Spectroscopie, Optică și spectroscopie, poziția VIIA/8 ;

— Lector la Catedra de fizică moleculară și căldură, disciplinele Fizică generală, Căldură și fizică moleculară, poziția VIIB/8 ;

— Șef de lucrări la Catedra de electricitate, disciplinele Electricitate, Măsuri electrice și magnetice, poziția VIII/8.

FACULTATEA DE CHIMIE

— Șef de lucrări la Catedra de chimie organică, disciplina Chimie organică, poziția XA/11 ;

— Șef de lucrări la Catedra de tehnologie chimică generală, disciplinele Tehnologia proceselor industriale, Tehnologia proceselor industriale și în construcție, poziția XB/8.

FACULTATEA DE BIOLOGIE-GEOGRAFIE

— Șef de lucrări la Catedra de fiziologie-biologie, disciplinele Metode moderne de cercetare, Fiziologia animalelor și a omului, poziția XIII/10 ;

— Asistent la Catedra de morfologie animală și antropologie, disciplinele Anatomia comparată și a omului, Citologie, histologie, embriologie, Anatomie (I.P.C.D.), poziția XVIIB/7 ;

— Asistent la Catedra de morfologie animală și antropologie, disciplinele Citologie, histologie, embriologie, Anatomie comparată și a omului, poziția XVIIB/6 ;

— Șef de lucrări la Catedra de geografie economică, disciplinele Istoria descoperirilor geografice, Geografie economică, Toponomie, poziția XIV/7.

FACULTATEA DE FILOLOGIE

— Lector la Catedra de limba română, disciplina Limba română contemporană, poziția XXI/13 ;

— Asistent la Catedra de limba și literatura germană, disciplinele Literatura germnă, Curs special (limbă), Curs special (literatură) Metodica predării, Istoria limbii, poziția XXIVA2/6 ;

— Asistent la Catedra de limba și literatura engleză, disciplinele Curs practic de limba engleză, Limba engleză contemporană, poziția XXIVA/12 ;

— Asistent la Catedra de limba și literatura engleză, disciplinele Curs practic de limba engleză, Literatura engleză, poziția XXIVA/13 ;

— Asistent la Catedra de limba și literatura engleză, disciplinele Curs practic de limba engleză, Curs facultativ de limba engleză, poziția XXIVA/22 ;

— Asistent la Catedra de literatură universală și comparată, disciplinele Literatura universală, Teoria literaturii, poziția XXXIIA/14.

FACULTATEA DE ISTORIE-FILOZOFIE

— Profesor la Catedra de istorie universală, disciplinele Istoria contemporană universală, Curs special, poziția XXIX/3 ;

— Lector la Catedra de istorie universală, disciplinele Istorie contemporană universală, Istoria mișcării muncitorești internaționale, poziția XXIX/11 ;

— Lector la catedra de istorie universală, disciplinele Sociologie rurală, Sociologie generală, Filozofie marxistă, poziția XXVIIA/12.

FACULTATEA DE STUDII ECONOMICE

— Conferențiar la Catedra de Finanțe, disciplinele Finanțe, Asigurări (facultativ), poziția XXXIIB/1 ;

— Lector la Catedra de Finanțe, disciplinele Organizarea și planificarea circulației bănești și a creditului în R. S. România poziția XXXIIB/5 ;

— Lector la Catedra de economia, organizarea și planificarea agriculturii și statistică, disciplinele Statistică teoretică și economică, Statistică și planificarea economiei naționale, poziția XXXIIC/8 ;

— Asistent la Catedra de economia, organizarea și planificarea industriei, disciplinele Organizarea muncii administrative, Economia organizarea și planificarea activitătii întreprinderilor, poziția XXXIID/13.

INSTITUTUL PEDAGOGIC

FACULTATEA DE EDUCAȚIE FIZICĂ

— Asistent la Catedra de ed. fizică I, disciplinele Baschet, Volei, poziția X/10 ;

— Asistent la Catedra de ed. fizică II, disciplinele Atletism, Înot, poziția XI/9 ;

— Asistent la Catedra de ed. fizică III, disciplina Educație fizică-curs, baza, poziția XII/10.

FACULTATEA DE ARTE PLASTICE

— Conferențiar la Catedra de desen I, disciplinele Modelaj, Desen artistic, poziția VIII/3 ;

— Lector la Catedra de Desen I, disciplinele Desen artistic Decorativa generală, Perspectiva, poziția VIII/7 ;

— Lector la Catedra de Desen II, pictură, compoziție, disciplinele Desen artistic, Pictură-compoziție, poziția IX/6 ;

— Lector la Catedra de Desen II, pictură, compoziție, disciplinele Desen artistic, poziția IX/8 ;

— Lector la Catedra de Desen II pictură, compoziție, disciplina Desen artistic, poziția IX/9.

Candidații la concurs vor depune la secretariatul rectoratului Universității „Al. I. Cuza" din Iași, Calea 23 August nr. 11, cererea de înscriere împreună cu actele prevăzute de Legea nr. 6 privind Statutul personalului didactic din Republica Socialistă România, publicată în Buletinul Oficial, partea I nr. 33 din 15 martie 1969 și de Instrucțiunile Ministerului Învățămîntului nr. 84 539/1969.

Termenul de depunere a actelor este de 30 de zile de la data publicării acestui anunț, pentru posturile de profesor, conferențiar și lector și de 15 zile pentru postul de asistent.

Concursul va avea loc la Universitatea „Al. I. Cuza" din Iași în termen de 4 luni de la expirarea termenului de înscriere la concurs pentru funcțiile de profesor, conferențiar și lector și de 2 luni pentru funcția de asistent.

Cei care funcționează într-o instituție de învățămînt superior sînt obligați să comunice în scris, rectoratului acesteia înscrierea la concurs.

Informații suplimentare privind condițiile de înscriere la concurs se pot obține la secretariatul rectoratului Universității din Iași, telefon 1 27 18.

Termenul de înscriere la concurs se socotește de la data publicării concursului în Buletinul Oficial.

BIBLIOTECA

„Metode și tehnici ale sociologiei"

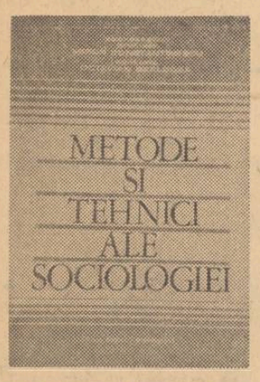

Volumul „Metode și tehnici ale sociologiei", apărut în Editura didactică și pedagogică sub coordonarea prof. univ. **Miron Constantinescu** și conf. univ. **Octavian Berlogea,** răspunde cerințelor determinate de amploarea pe care a luat-o în ultimii ani cercetarea sociologică din țara noastră. Reunind o parte din comunicările prezentate la Simpozionul de sociologie din iunie 1969, care a prilejuit o trecere în revistă a principalelor metode, tehnici și procedee aplicate în sociologia organizării, sociologia muncii, sociologia familiei, a educației, a culturii etc., volumul relevă în primul rînd faptul că cercetătorii din țara noastră concep teoria, epistemologia și metodologia sociologică ca o generalizare nemijlocită a practicii de investigare a propriilor noastre realități sociale, fapt pentru care și metodologia apare într-o sudură indisolubilă cu aceste realități.

Un spațiu important din lucrare este dedicat modalităților de aplicare a teoriilor și metodelor matematice la analiza fenomenelor sociale. În studiul prof. univ. Miron Constantinescu — **Aplicarea teoriei grafelor la studierea procesului de urbanizare** — se aplică teoria matematică a grafelor la analiza corelației dintre procesul de industrializare și cel de urbanizare din țara noastră. În studiul **Un model probabilistic în sociologie,** prof. univ. Mircea Malița și C. Zidăroiu demonstrează posibilitatea utilizării metodelor teoriei probabilităților. Tot din categoria metodelor și tehnicilor matematice se relevă studiile **Probleme tehnico-statistice în cercetarea migrației socio-teritoriale a populației rurale,** de I. Aluaș și I. Venczel, **Analiza multivariată a sistemelor sociale complexe** de M. Larionescu, **Nomogramele funcționale pentagonale în studierea structurii ocupațiilor populației,** de I. Natansohn și I. Hagiu, **Metoda comparației în perechi,** de M. Popescu.

Lucrarea cuprinde un mare număr de studii privind metodologia generală, metode și tehnici corelate, metode și tehnici sociologice aplicate diferitelor domenii, încheindu-se cu un capitol care înmănunchează și cîteva investigații de ordin istoric privind metodele și tehnicile sociologice.

Pentru cadrele didactice din învățămîntul de toate gradele, o bună parte a studiilor cuprinse în această lucrare prezintă, pe lîngă interesul general cognitiv, o binevenită posibilitate de orientare pentru propria lor muncă. În această categorie se înscriu, de pildă, studiile **Metode și tehnici de cercetare utilizate în orientarea școlară și profesională,** de D. Salade, **Metode pentru cercetarea eficienței învățămîntului,** de Șt. Costea, **Analiza corespondenței elevilor în cercetarea relației elev-adult,** de V. Popeangă, **Procedee experimentale în cercetarea unui grup educațional,** de A. Tucicov-Bogdan și E. Irimie, **Scalarea atitudinii față de delincvența juvenilă,** de P Datculescu etc.

MARIANA MARINESCU

„Dezvoltarea vorbirii elevilor în limba română"

Concepută ca material ajutător, lucrarea „Dezvoltarea vorbirii elevilor în limba română" de Simion Morărescu, Elvira Morărescu și Doina Bendorfeanu, apărută de curînd la E.D.P., se adresează învățătorilor care predau limba română la clasele I—IV din școlile și secțiile cu limbile de predare ale naționalităților conlocuitoare.

Prima parte a lucrării cuprinde îndrumări metodice, iar cea de a doua materiale destinate dezvoltării vorbirii elevilor în limba română, selecționate și grupate pe clase. Este vorba îndeosebi de poezii, ghicitori, proverbe, zicători, anecdote, snoave, basme, povestiri, jocuri verbale sau cîntece avînd un real caracter instructiv și educativ. În selectarea și gruparea lor s-a ținut seama de particularitățile psiho-fiziologice și de vîrstă ale elevilor, de specificul predării limbii române în școlile și secțiile cu limbi de predare ale naționalităților conlocuitoare, de volumul de cunoștințe (vocabular și modele lexico-gramatice), în scopul formării și dezvoltării priceperilor și deprinderilor de folosire spontană a limbii.

Utilizînd cu pricepere și discernămînt acest material ajutător, învățătorii pot face lecțiile active și atractive, contribuind totodată la ridicarea calității predării și la asigurarea aspectului formativ al studiului.

Prof. V. GRĂDINARU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA : București, Piața Scînteii nr 1 Telefon 17 60 20. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și la difuzorii de presă.

Tiparul : Combinatul Poligrafic Casa Scînteii

40 132

Proletari din toate țările uniți-vă !

GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ

ANUL XXIII - Nr. 1071

Vineri 15 ianuarie 1971

4 pagini — 25 bani

O întrebare cu temei

Nu-i așa că nu poți admite să ți se reducă posibilitatea de a cunoaște ? Dacă ar declara cineva că nu-ți este permis să citești, să vezi, să cercetezi, să tragi concluzii din experiența, din munca ta de azi pentru cea de mîine, te-ai indigna și ai aduce un șir nesfîrșit de argumente în apărarea poziției tale. Nu-i așa ?

Și ai perfectă dreptate. Cum să te excludă cineva de la lărgirea perspectivei ? Cum să-ți refuze cineva dreptul de a-ți îmbogăți cunoașterea, de a-ți deschide noi orizonturi ? Cum să te împiedice cineva să studiezi, să gîndești, să aprofundezi ? Cum să nu-ți fie lăsat accesul la valorile culturii, științei, specialității tale ? Cum să-ți taie cineva aripile, cum să-ți bareze drumul, cum să-ți refuze posibilitatea de a aspira ? Cu ce drept ? De ce toți ceilalți să evolueze și tu să fii un limitat ? De ce tu să fii condamnat la stagnare ? Nu-i o absurditate scandaloasă ?

Încă o dată, ai dreptate. Oricine va recunoaște aceasta și îți va lua partea.

Dar, la lungul șir de întrebări ar mai fi de adăugat una. Cînd și-o face omul cu mîna lui, cum să-l mai aperi și de cine ?

Această ultimă întrebare e singură pusă cu temei. Temerile exprimate înainte au fost imaginare. Nimeni n-a văzut cerber în ușile librăriilor sau bibliotecilor. Nimeni n-are de gînd să bareze drumul, să taie aripile. Dimpotrivă. Ultima întrebare, ultima temere este însă, din păcate, reală. Și cum să mai aperi cînd știut este că, ce face omul cu mîna lui...

E. M.

ANCHETA NOASTRĂ

CULTURA TEHNICĂ

Realitatea contemporană ne obligă să revizuim vechea noastră reprezentare despre relația dintre conceptul de cultură generală și conceptul de cultură tehnică, reprezentare conform căreia acestea erau privite nu numai ca noțiuni deosebite, bine delimitate, dar și aflate într-o oarecare opoziție. Devine din ce în ce mai evident că nu putem vorbi de cultura generală fără să integrăm în conținutul acestei noțiuni și pe acela al noțiunii de cultură tehnică. Dar ce este, de fapt, cultura tehnică ? Care sînt caracteristicile acestei realități atît de acut actuale ? Care este locul pe care trebuie să-l ocupe ea în formarea spirituală a omului zilelor noastre ? Și, mai ales, care sînt modalitățile la care poate recurge școala pentru a forma cultura tehnică a tineretului la nivelul exigențelor contemporaneității ? La aceste întrebări încearcă să răspundă rîndurile de mai jos.

Concept contemporan cu sensuri complexe

După opinia lui ION CHIȚU, redactorul șef al revistei „Știință și tehnică", noțiunea de cultură tehnică are astăzi sensuri deosebit de complexe, iar această complexitate decurge din revoluția tehnico-științifică specifică secolului nostru, revoluție cu implicații în toate sferele activității umane — economice, sociale, culturale. Astăzi — afirmă I. Chițu — a fi om cult înseamnă între altele să ai nu numai cunoștințe teoretice, dar și cunoștințe aplicative (fiindcă, în ultimă instanță, tehnica este teorie aplicată) din domeniul fizicii, al chimiei, al biologiei etc., adică din toate acele discipline al căror conținut poate deschide, prin datele lui esențiale, un anume orizont asupra gradului de dezvoltare atins de tehnica și știința contemporană. Astăzi nu te poți considera un om cult dacă nu știi, de exemplu, prin ce se deosebește fuziunea nucleară de fisiunea nucleară, dacă n-ai aflat că nu de mult a fost sintetizată pe cale artificială gena și că sîntem pe cale de a asista la elaborarea unei inginerii genetice, lucru deosebit de important pentru viitorul biologiei moleculare.

Aprofundînd această idee, scriitorul și inginerul DOREL DORIAN a ținut să facă o delimitare contextuală. Ne aflăm — a precizat el — într-o epocă în care volumul științei se dublează practic la 7—15 ani. Cei mai mulți, mai precis 98% din savanții tuturor timpurilor s-au născut după 1 900, iar 90% din savanții tuturor timpurilor sînt în viață. Specialiștii care au împlinit vîrsta de 40 de ani și-au acumulat cunoștințele științifice și tehnice de care se servesc în practică după absolvirea facultății. Aș aminti, pentru a sublinia însemnătatea culturii tehnice în această avalanșă de acumulări, de o cunoscută butadă a lui Kafka, anume aceea în care vorbește despre ce se întîmplă între A, B și C cînd A este superior ierarhic lui B, iar B este superior ierarhic lui C. Devine o problemă decisivă în această împrejurare ca B să înțeleagă ce vrea de la el A și să-i transmită corect lucrul acesta lui C. Este vital ca intermediarul pus în situația de a prelua cunoștințe (informații, idei etc.) de la cercetătorul de primă mînă, deci de la cel înzestrat cu cea mai largă cultură științifică și tehnică, să aibă la rîndu-i o cultură îndeajuns de profundă pentru a-l înțelege corect pe acesta și pentru a transmite tot atît de corect ideile sale constructorului propriu-zis ; dar și constructorul trebuie să fie la fel de cult pentru a aplica în practică ideile respective. Dacă intermediarul și constructorul au un randament scăzut, datorită culturii lor tehnice scăzute, „bilanțul" devine negativ. Între cercetătorul A și beneficiarul X există inevitabil o serie de verigi intermediare. Iar randamentul final este, firește, produsul randamentelor parțiale ale acestor verigi. Academicianul Gr. Moisil spunea undeva că în cîteva decenii, poate și mai curînd, fiecare al cincilea om va fi angajat în cercetare, adică eu, tu, el, ea sau altul va fi cercetător. Problema e una singură : dacă nu va trebui ca unul dintre cei patru să explice celorlalți trei ce a vrut al cincilea. Și pentru ca să preîntîmpinăm o astfel de eventualitate, avem o singură cale : aceea de a realiza un înalt grad general de cultură tehnică.

Doi termeni — un tot indestructibil

Că disjuncția între cultura tehnică și cultura generală, justificată poate în trecut, devine o eroare în condițiile epocii contemporane și că între aceste două noțiuni există un acord total ne-o confirmă nu numai adepții tehnicii, dar și specialiștii din domeniul psihologiei și pedagogiei. În fond — ne-a spus psihologul MIHAI GOLU — cultura, ca produs al evoluției istorice a omenirii, ni se prezintă, la o analiză mai atentă, ca un tot unitar, indestructibil. În procesul formării personalității omului modern trebuie să se asigure, încă de la început condițiile pentru ca sistemul culturii, în unitatea celor două laturi ale sale — spirituală și materială — să se reproducă în mod cît mai complet, cît mai eficient din punct de vedere operațional. În școală, în conceptul de cultură generală trebuie să includem relația bilaterală între aspectele așa-numite teoretice, legate de însușirea cunoștințelor la diferite obiecte de învățămînt și elementele așa-numitei pregătiri practice, tehnice care fie că sînt introduse în forma unor preocupări speciale, fie că se asociază la procesul de transmitere a noțiunilor, îndeosebi a celor din domeniul științelor naturii. Cultura tehnică trebuie să fie privită,

ANDREI SEVER

(Continuare în pag. 3-a)

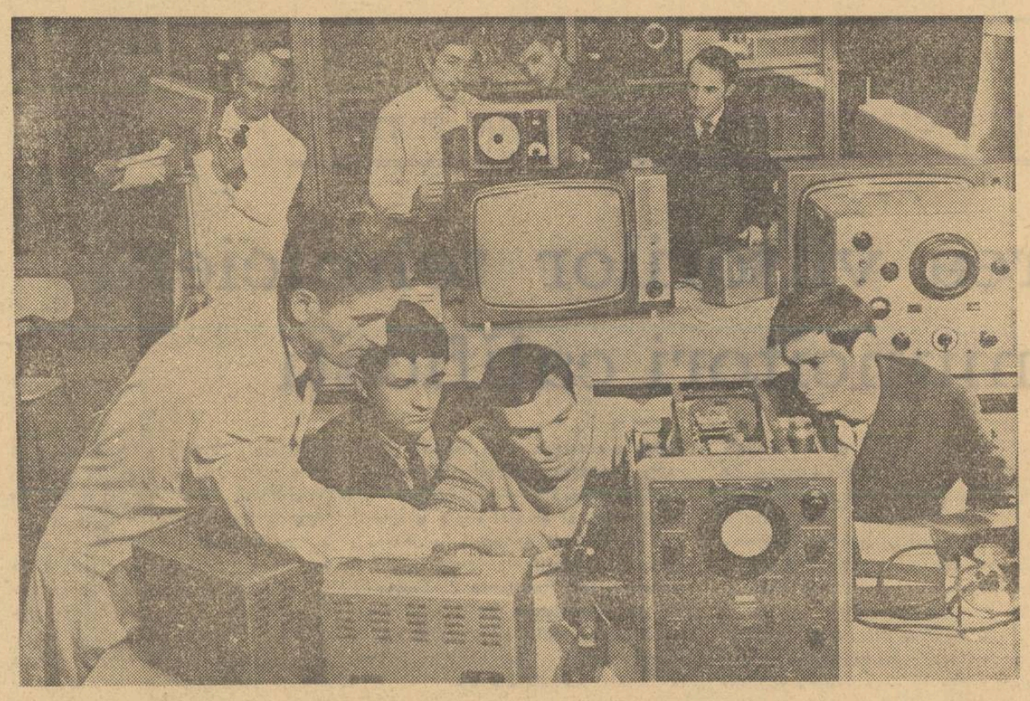

Oră practică de depanare a receptoarelor de televiziune cu elevii Grupului școlar „Unirea" din Capitală

Pregătirea examenelor pe agenda preocupărilor prioritare

Bacalaureatul și concursul de admitere în învățămîntul superior se înscriu cu majuscule pe agenda priorităților în activitatea liceelor începînd cu această etapă a anului școlar.

Practic aceasta înseamnă — ne declară prof. **Florea Păunică**, directorul Liceului nr. 1 din Caracal — o evaluare cuprinzătoare la nivelul fiecărei clase a XII-a, de către profesori, diriginți și conducerea școlii, a nivelului de pregătire al fiecărui elev și, evident, trecerea la organizarea unui sistem de corectare a eventualelor goluri, paralel cu esențializarea, cu adîncirea cunoștințelor de ansamblu la fiecare disciplină implicată. De fapt, pregătirea pentru bacalaureat, dar și pentru admiterea în învățămîntul superior a început, din cîte cunosc eu, în cele mai multe licee, cel puțin la disciplinele obligatorii, cu mult înainte de această etapă. În cazul liceului nostru, de pildă, ea a început la nivelul fiecărui profesor sau diriginte pentru actuala promoție încă din clasa a XI-a, deci de anul trecut. **Această pregătire trece acum de la sistemul părților, sau al detaliilor esențiale, la unul integrator, al ansamblurilor, în care accentul se pune în primul rînd nu pe acumularea de cunoștințe, ci pe funcționalitatea lor în întreg.** Desigur elemente ale celor două modalități se întrepătrund de-a lungul întregii pregătiri, accentul însă se deplasează treptat de la prima la cea de a doua. Preocuparea noastră pentru pregătirea elevilor din ultima clasă în vederea bacalaureatului și a concursului de admitere în învățămîntul superior a fost considerabil impulsionată de cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu la deschiderea anului universitar. Consultațiile care se inițiau mai înainte, benevol, mai ales pentru elevii cu multe goluri în cunoștințe, au fost regîndite și organizate astfel încît să beneficieze de ele și elevii ceilalți. Începînd cu trimestrul al II-lea, aceste consultații se transformă în cursuri de pregătire organizate, eșalonate săptămînal duminica și într-una din celelalte zile ale săptămînii. Programele se vor alcătui astfel încît pregătirea pentru bacalaureat să servească și celuilalt obiectiv, adică concursului de admitere în învățămîntul superior.

O inițiativă meritorie în această privință ni se pare aceea a Comitetului municipal de partid București, concretizată în organizarea, începînd cu data de 5 ianuarie, a unor cursuri de pregătire pentru admiterea în învățămîntul superior pe lîngă toate instituțiile de învățămînt superior din Capitală. Asemenea soluție a mai fost încercată, cu ani în urmă, de către unele instituții de învățămînt superior, care organizau cursuri de pregătire cu o lună înainte de concurs. Ulterior ea a fost însă abandonată, deoarece treptat își pierduse din eficiență. Așadar, în loc să se caute o soluție de revitalizare a lor, s-a recurs la măsura cea mai simplă. Este chiar perioada în care barometrul meditațiilor cu bani a înregistrat o substanțială ascensiune.

Pe baza amintitei inițiative Universitatea București, Institutul politehnic, Institutul de construcții, Institutul de arhitectură și Academia de științe economice organizează săptămînal cursuri de pregătire pentru elevii clasei a XII-a la toate disciplinele care formează obiectul concursului de admitere. Ecoul acestei inițiative, ne-a comunicat prof. **Sofia Pușcașu**, inspector general al inspectoratului școlar al municipiului București, este deosebit de mare. Imediat ce a fost anunțată în licee mii de elevi s-au înscris și au început să frecventeze cursurile. Numai la Institutul politehnic, de pildă, s-au înscris încă din primele zile peste 1 000 de viitori candidați. Pentru a sublinia seriozitatea cursurilor menționez că la fiecare din aceste instituții de organizarea lor se ocupă un prorector.

La Politehnică aceste cursuri — ne spune prof. univ. **Suzana Gîdea**, prorector al Institutului — se desfășoară la matematică, fizică și chimie în fiecare duminică, între orele 8—14 și în fiecare simbătă, între orele 14—20. La ele predau 100 de profesori, conferențiari, lectori și asistenți (evident, dintre cadrele cu experiența necesară). **Dar problema pregătirii pentru admiterea în învățămîntul superior mi se pare mai complexă și nu se poate rezolva numai prin astfel de cursuri.** Presupunînd că ele se vor organiza în toate centrele universitare, rămîn totuși multe mii de candidați, din celelalte localități, în afara lor. **Cred că este necesar să fie identificați cei mai buni profesori din învățămîntul liceal, cu sprijinul cărora asemenea cursuri să se organizeze în toate orașele. Televiziunea ar putea avea un cuvînt greu de spus în**

CONSTANTIN RĂDOI

(Continuare în pag. 3-a)

Cercetările comisiei de analiză a predării limbilor străine

Interviu cu prof. univ. dr. docent JEAN LIVESCU

În numerele precedente ale gazetei noastre au fost prezentate preocupările unor comisii de specialiști create în ultimul timp de către Ministerul Învățămîntului cu scopul de a cerceta posibilitățile de modernizare a educației în diferite compartimente. Au vorbit despre proiectele și acțiunile comisiilor președinții acestora.

Ne-am propus să prezentăm în numărul de față cititorilor noștri preocupările și activitatea Comisiei de analiză a predării limbilor străine, solicitînd președintelui ei, prof. univ. dr. doc. Jean Livescu, rectorul Universității din București, interviul pe care îl redăm mai jos.

Red. : Îmi voi îngădui să încep cu o întrebare care vi se va părea desigur banală, dar prin care aș dori să subliniem importanța comisiei pe care o conduceți. Ce însemnătate atribuiți studierii limbilor străine ?

J. Livescu : Răspunsul e, pînă la urmă, un loc comun, deoarece știe oricine ce însemnătate are cunoașterea limbilor străine. Alături de alte limbaje, limbile străine constituie sisteme de comunicare ce îmbogățesc capacitatea de transmitere și de recepționare a informațiilor, de selectare a lor, de contact, pe un orizont larg, cu realitățile lumii și vieții. Însușirea oricărei noi limbi e, cum spunea Goethe, „o nouă fereastră deschisă spre lume". La rîndul lor, literaturile străine constituie elemente formative ale culturii umaniste, atît de specifică școlii noastre socialiste.

Red. : Sub ce auspicii a fost creată comisia pentru analiza predării limbilor străine ?

J. Livescu : Firește, sub auspiciile Ministerului Învățămîntului și din inițiativa conducerii sale, cu intenția de a studia posibilitățile de îmbunătățire a învățămîntului limbilor străine pe toate treptele și în toate formele școlare. De altfel, chiar în componența comisiei a fost cuprins personal didactic de specialitate, din sectorul universitar, din cel de cultură generală, din institutele tehnice etc. Și, fiindcă am amintit de componența comisiei, mai trebuie să adaug că lucrăm în colaborare cu unele institute de cercetare științifică cum sînt, de pildă, Institutul de științe pedagogice sau Institutul de sociologie aplicată.

Red. : Care sînt obiectivele pe care și le-a propus comisia ?

J. Livescu : În cadrul ei au fost constituite subcolective de lucru care, pe baza unui plan prezentat conducerii Ministerului Învățămîntului și acceptat de aceasta, analizează aspecte diferite și redactează rapoarte parțiale însoțite de propuneri concrete privitoare la ameliorarea predării limbilor străine. Astfel, unul din aceste subcolective se ocupă de stabilirea principiilor directoare privind predarea limbilor străine care se cer a fi studiate la noi în țară, a instituțiilor de învățămînt în care este potrivit să se organizeze predarea lor, de stabilirea vîrstei optime pentru începerea studiului limbilor străine, de precizarea motivelor orientării elevilor și studenților către studiul unei limbi sau alteia. O altă subcomisie analizează structura planurilor de învățămînt în școlile de cultură generală și în școlile tehnice și profesionale (numărul de ore afectate limbilor străine în raport cu celelalte discipline), conținutul și structura planurilor de învățămînt la secțiile de specialitate din învățămîntul superior (durata de școlarizare, proporția dintre disciplinele de literatură și cele de limbi, proporția între specialitatea principală și cea secundară, număr de examene, proporția între disciplinele teoretice și cele practice, încadrarea limbilor străine în contextul celorlalte discipline cu profil nefilologic, număr de ore, ani de studiu etc.). Se efectuează, de asemenea, o analiză a conținutului programelor analitice pentru toate clasele, pentru învățămîntul superior nefilologic și de specialitate, la cursurile practice și la cursurile speciale. Se analizează totodată conținutul și structura manualelor de limbi străine pentru toate clasele și, prin sondaj, manualele pentru învățămîntul superior, atît cele editate pe plan local cît și cele publicate de Editura didactică și pedagogică (un subcolectiv anume creat se ocupă în mod special de studierea manualelor pe toate treptele de învățămînt). De asemenea, se analizează felul în care se aplică planurile de învățămînt și programele analitice individuale.

Red. : Ce ne puteți spune cu privire la cercetările care vizează aspectele metodologice ale predării ?

J. Livescu : Sînt analizate metodele care se folosesc pentru o cît mai bună însușire a limbii vorbite și scrise, mijloacele moderne pe care le posedă instituțiile de învățămînt, gradul lor de accesibilitate, cine le minuiește, dacă există o diversificare în funcție de tipul de învățămînt în care se desfășoară predarea limbilor străine, posibilitățile existente pentru îmbunătățirea predării acestora prin radio și televiziune în cadrul unor emisiuni pentru școli și universități populare. Se studiază experiența acumulată în domeniul folosirii mijloacelor audio-vizuale în școlile și instituțiile de învățămînt superior din țara noastră, ca și regimul predării limbilor străine în alte țări, cu experiență bogată în acest domeniu. Avem în vedere și analiza practicii pedagogice, acoperirea catedrelor de limbi străine cu cadre calificate în școlile din mediul rural și urban, modul de stabilire a necesarului de cadre didactice în școli, eficiența formelor

Interviu realizat de
OCTAVIAN BUZESCU

(Continuare în pag. 3-a)

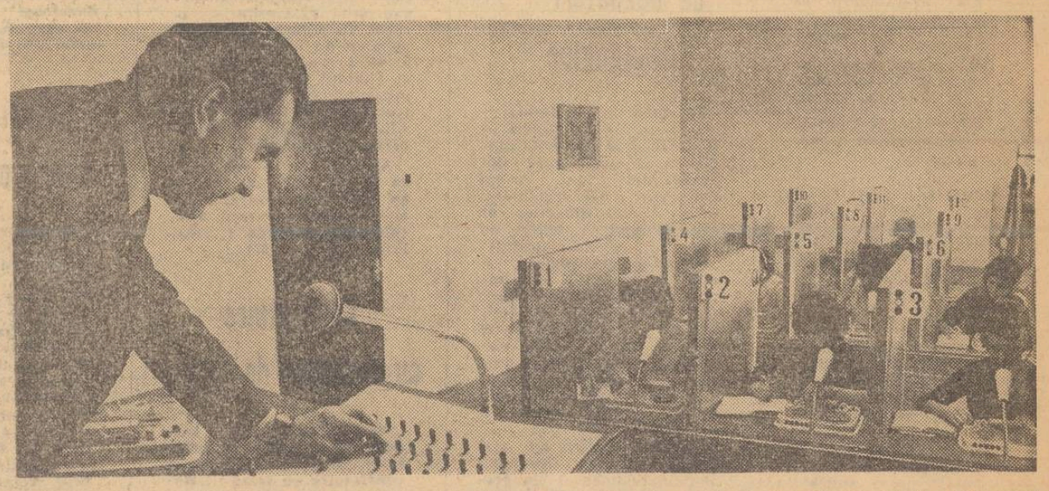

Lecție în laboratorul fonetic al Institutului de limbi și literaturi străine — de pe lîngă Universitatea București

MANIFESTĂRI DEDICATE ANIVERSĂRII SEMICENTENARULUI PARTIDULUI

Alături de tinerii județului IAȘI, numeroși elevi participă în aceste zile cu mult entuziasm la acțiunile organizate în cinstea aniversării unei jumătăți de veac de la crearea P.C.R. De o deosebită amploare se bucură concursul sugestiv intitulat „La trecutu-ți mare, mare viitor", la care participă sute de elevi din liceele județului. Faza județeană a acestui interesant și instructiv concurs se va încheia cu un spectacol alcătuit din cîntece, versuri și montaje literare închinate partidului. Elevii școlilor profesionale și ai liceelor de specialitate vor participa, la rîndul lor, la concursul intitulat „Școala mea, mîndria mea".

Acțiuni multiple și interesante se inițiază în cinstea aniversării partidului și în școlile județului MEHEDINȚI. Bunăoară, în licee se organizează un ciclu de manifestări cu tema „Istoria P.C.R. — istoria unei jumătăți de veac a poporului român". În săptămînile următoare se va desfășura a treia ediție a concursului cu tema „Tipul comunistului oglindit în literatura noastră", va avea loc o expoziție a elevilor din școlile profesionale, intitulată „Tehnica se însușește în școală" și va începe „Ștafeta semicentenarului" — o amplă manifestare culturală, la care vor participa sute de elevi.

Și în județul BOTOȘANI, tineretul școlar și-a propus să întîmpine marea sărbătoare a poporului nostru cu numeroase manifestări omagiale. Între acestea se înscriu concursul cu tema „Tineretul, prezență activă în viața internațională" care se va încheia cu un simpozion. Numeroși participanți a antrenat concursul „Tineretul păstrător al tradițiilor folclorice", în cadrul căruia membrii cercurilor de artizanat, cioplituri și incrustații se întrec în realizarea de obiecte cu care apoi se va organiza o expoziție județeană.

Între manifestările pe care Clubul municipal al sindicatelor din învățămînt BUCUREȘTI le organizează în cinstea semicentenarului partidului se înscriu, printre altele, conferința cu tema „50 de ani de activitate a P.C.R. închinată fericirii poporului și construirii României socialiste", simpozionul „Partidul Comunist Român oglindit în opera scriitorilor noștri", precum și vizita unui grup de profesori din Capitală la Muzeul de istorie a partidului, a mișcării revoluționare și democratice din România.

ÎN DEZBATEREA CONSILIULUI ÎNVĂȚĂMÎNTULUI PROFESIONAL ȘI TEHNIC

Formarea viitorilor tehnicieni și muncitori calificați

Dezbaterile programate în ultimul timp — la scurt interval — în Consiliul învățămîntului de cultură generală, în Consiliul învățămîntului superior și recent în Consiliul învățămîntului profesional și tehnic au permis să se analizeze aproape simultan stadiul traducerii în viață a Directivelor C.C. al P.C.R. privind dezvoltarea învățămîntului în țara noastră și să se preconizeze măsuri de larg interes pentru toate sectoarele învățămîntului. A apărut evidentă preocuparea conducerii Ministerului Învățămîntului de a corela mai bine pregătirea cadrelor pentru diferite domenii de activitate, de a constitui un sistem de învățămînt unitar și eficient.

Această idee a reieșit cu pregnanță și din lucrările Consiliului învățămîntului profesional și tehnic, care s-au desfășurat vineri 8 ianuarie a. c. sub conducerea ministrului învățămîntului, Mircea Malița, și care au reunit membri ai conducerii ministerelor și organelor centrale ce au în subordine școli, specialiști din producție, cadre didactice și cadre de conducere din învățămîntul profesional, tehnic și liceal de specialitate, ca și reprezentanți ai celorlalte sectoare de învățămînt.

În cadrul lucrărilor au fost dezbătute proiectele de organizare a școlii profesionale pentru absolvenți ai învățămîntului general de 10 ani, programul de măsuri pentru îmbunătățirea conținutului învățămîntului în liceele de specialitate, precum și probleme legate de încadrarea în producție a absolvenților acestor licee.

După cum se știe, odată cu extinderea școlii generale de 10 ani se va trece la organizarea școlilor profesionale cu o durată de unu, pînă la doi ani. Reducerea duratei de școlarizare este posibilă datorită volumului sporit de cunoștințe însușit de elevi în școala generală de 10 ani.

Numeroși vorbitori s-au referit în cuvîntul lor la planurile de învățămînt propuse pentru școlile profesionale de diferite profile, au făcut propuneri privind îmbunătățirea lor, a nomenclatoarelor de meserii pentru care urmează să se pregătească muncitori în aceste școli, precum și propuneri de revizuire a actualului concurs de admitere în școlile profesionale. S-a evidențiat faptul că proiectul noii școli profesionale prevede sporirea considerabilă a timpului acordat practicii, care va deveni o activitate predominantă.

Viu dezbătute au fost și propunerile privind îmbunătățirea în viitor a planurilor liceelor de specialitate prin corelarea mai judicioasă a acestora — în ceea ce privește predarea unor discipline de cultură generală — cu planul de învățămînt al secției reale a liceelor de cultură generală, accentuarea caracterului instructiv al instruirii prin predarea disciplinelor de specialitate în laboratoare și cabinete special amenajate, sporirea ponderii instruirii practice la liceele industriale etc.

De asemenea, s-au purtat discuții pe marginea duratei de școlarizare, a examenului de bacalaureat și a nomenclatorului de specialități.

În încheierea lucrărilor a luat cuvîntul prof. univ. Mircea Malița, ministrul învățămîntului, care a subliniat atenția deosebită acordată de societatea noastră socialistă, aflată în plină dezvoltare industrială, pregătirii forței de muncă, formării viitorilor tehnicieni și muncitori calificați. Învățămîntul — a spus vorbitorul — este o investiție, poate una dintre cele mai importante investiții pe care le face societatea. Iată de ce în domeniul formării cadrelor sporirea exigenței este imperios necesară. În continuare ministrul învățămîntului a arătat că trecerea la o nouă etapă în organizarea învățămîntului profesional și tehnic presupune îmbunătățirea calitativă a muncii în învățămîntul de cultură generală. Din cei zece ani ai școlii generale tinerii trebuie să iasă bine pregătiți, cu o cultură solidă. Vorbitorul s-a referit apoi pe larg la îmbunătățirile care se cer aduse învățămîntului profesional, tehnic și liceal de specialitate, la necesitatea de a se asigura un raport judicios între formarea teoretică, instruirea practică și cultura generală, la dezvoltarea unor școli de diferite profile și îndeosebi a școlilor postliceale, precum și la îmbunătățirea sistemului de finanțare și autofinanțare. În încheiere prof. univ. Mircea Malița a apreciat colaborarea existentă între Ministerul Învățămîntului și celelalte ministere care conlucrează pentru pregătirea cadrelor și a salutat inițiativele menite să ducă la ridicarea pe o treaptă superioară a instruirii practice a elevilor, la antrenarea efectivă a acestora în producerea unor bunuri materiale care să poată fi valorificate din punct de vedere economic.

Lucrările Consiliului au înlesnit un util schimb de opinii și informații în vederea perfecționării și modernizării continue a învățămîntului profesional, tehnic și liceal de specialitate, constituind în același timp un prilej de relifiere a multiplelor interferențe dintre acest sector și învățămîntul de cultură generală.

Activități practice utile, atrăgătoare și instructive

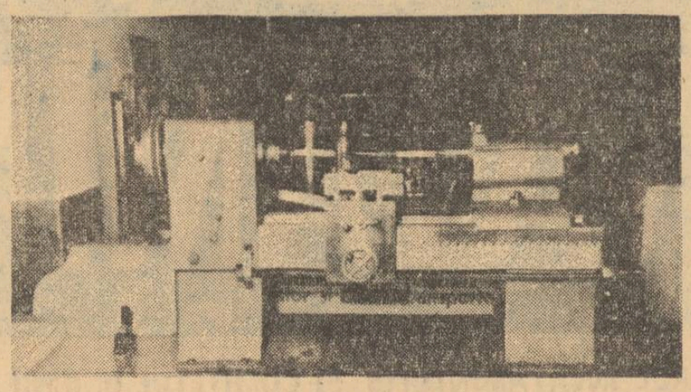

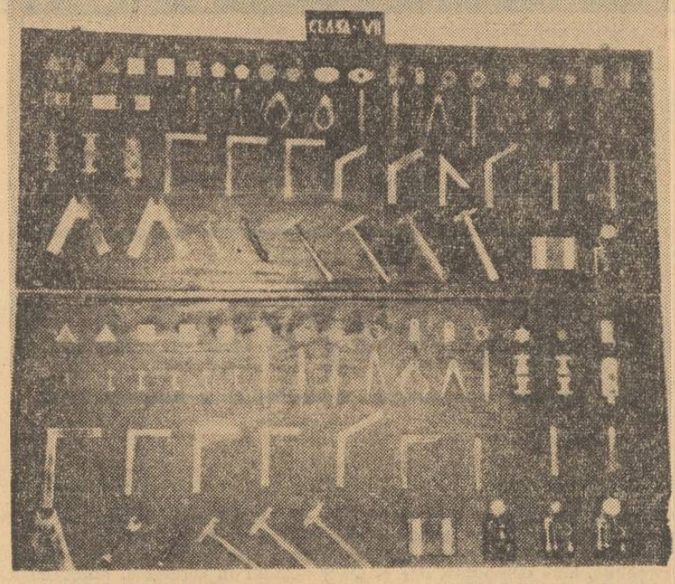

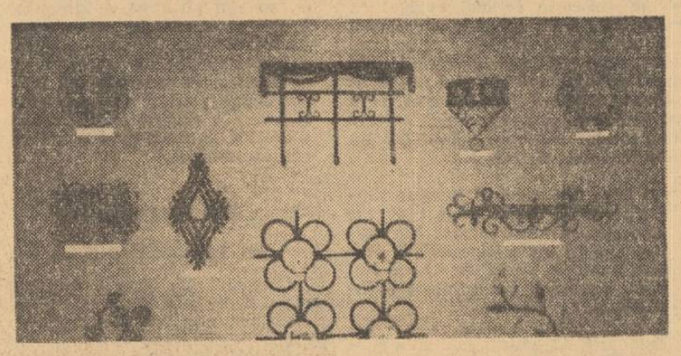

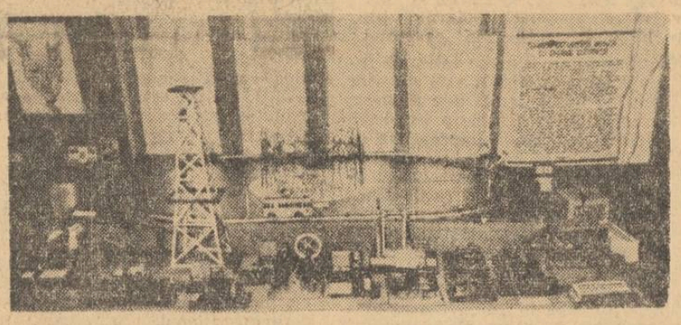

După ce și-au construit strungul care se vede în fotografia de sus, elevii Liceului „N. Iorga" din Vălenii de Munte au putut trece la efectuarea unor lucrări mai complexe și mai variate, așa cum atestă imaginile din celelalte trei fotografii

Zilnic poșta ne aduce vești din întreaga țară despre preocupările colectivelor didactice în domeniul realizării unei instruiri tehnico-productive, utile și eficiente, despre acțiuni și inițiative menite să-i învețe pe elevi să muncească. Înarmîndu-i cu deprinderi practice, formîndu-i ca oameni pricepuți și activi, aceste acțiuni și inițiative contribuie totodată la autodotarea școlilor, îmbogățind baza lor materială.

La Liceul „N. Iorga" din Vălenii de Munte, de pildă, elevii execută în cadrul orelor de pregătire tehnică-productivă, sub îndrumarea profesorului maistru Alexandru Vasilescu, numeroase obiecte utile: instalații, dispozitive și motoare electrice, aparate de radio, aparate pentru sudură electrică, materiale didactice pentru predarea fizicii și chimiei, scule și dispozitive pentru dotarea atelierului de lăcătușărie. Strungul pe care și l-au construit recent le înlesnește mult activitatea practică.

Pe lîngă aceste realizări, este de remarcat faptul că elevii învață să întocmească singuri și documentația tehnică a lucrărilor pe care le execută, dovadă a serioaselor cunoștințe însușite în orele de pregătire tehnică-productivă. În felul acesta munca desfășurată de ei depășește stadiul unei îndeletniciri meșteșugărești și se apropie de activitatea productivă din întreprinderile industriale.

O scrisoare semnată de Nicolae Cădariu, directorul Școlii generale din comuna Moftinu-Mic, județul Satu-Mare, ne informează asupra acțiunilor întreprinse în școala respectivă. Pe lîngă utilizarea resurselor locale, această școală a obținut și concursul unor întreprinderi industriale și agricole și al unor școli postgenerale, cu care colaborează îndeaproape în vederea pregătirii tehnico-productive a elevilor. Astfel s-a obținut ajutorul grupului școlar „Hidromecanica" din Brașov, care a sprijinit școala în crearea unei clase-laborator și în confecționarea unor materiale didactice pentru lecțiile de fizică — pendulul Maxwel, mecanismul bielă-manivelă, planul înclinat, regulatorul centrifugal, variatorul de turație, mecanismul cu camă și altele. De asemenea, o serie de întreprinderi au pus la dispoziția școlii scule pentru atelierul școlar în cadrul căruia se desfășoară instruirea tehnico-productivă.

La rîndul său, profesorul T. Pop, de la Școala generală de 10 ani din comuna Feldru, județul Bistrița Năsăud, ne relatează că elevii din clasele a IX-a și a X-a execută în atelier o serie de obiecte necesare școlii — cuiere, suporturi pentru hărți, materiale didactice pentru laboratorul de fizică și chimie etc. — în timp ce elevele învață să croiască și să confecționeze articole de îmbrăcăminte, să coase și să brodeze. Frumoasele ștergare și fețe de pernă cu motive populare specifice zonei folclorice năsăudene cusute de eleve împodobesc culoarele și clasele școlii.

secvențe

Rezultatul concursului organizat de Societatea de științe istorice

Pentru a stimula munca de cercetare științifică întreprinsă de cadrele didactice din învățămîntul de cultură generală și din învățămîntul liceal, Societatea de științe istorice organizează, din doi în doi ani, un concurs de lucrări științifice. La concursul din anul 1970 au fost distinse cu premii și mențiuni următoarele lucrări :

Premiul I — prof. Florin Salvan — Brașov : „Constantin I. Secăreanu — conducătorul Legiunii române a Țării Birsei în revoluția de la 1848—1849" ;

Premiul II — prof. dr. Nicolae Bîrdeanu — București : „Mișcarea muncitorilor din portul Brăila împotriva exploatatorilor și patronilor de elevatoare. Greva din primăvara anului 1913" ;

Premiul III — prof. Pavel Binder — Brașov : „Drumurile și olăiurile Carpaților Orientali".

Mențiuni : — prof. emerit Dan Popescu — Lugoj și prof. Ilie Istodorescu — Timișoara : „Momente din viața și lupta metalurgiștilor de pe Valea Nădrag ului (1845—1945)" ;

prof. Rus Traian — București : „Noi date privind activitatea extrașcolară a învățătorilor din mediul rural la începutul sec. al XX-lea" ;

prof. Dumitru Zaharia — Bacău : „Aplicarea legiurii agrare după primul război mondial în județul Bacău" ;

prof. Paul Dicu — Pitești : „Contribuții la descoperirea și studierea paleoliticului inferior în România" ;

prof. Teodor Seiceanu — Blaj : „Contribuții la istoricul satului Sîncel (jud Alba)".

Un ciclu de dezbateri pedagogice

Începînd cu săptămîna aceasta, în fiecare vineri la orele 18 și 30 la Clubul municipal al sindicatelor din învățămînt din b-dul Gheorghe Gheorghiu-Dej nr. 32, cadrele didactice vor avea prilejul să audieze un ciclu de conferințe intitulat „Dezbateri pedagogice", inițiat de Institutul de științe pedagogice în colaborare cu Casa corpului didactic Ciclul va fi inaugurat vineri, 15 ianuarie, prin expunerea profesorului universitar Mircea Malița, ministrul învățămîntului, despre „Știința conducerii învățămîntului".

În luna ianuarie au mai fost programate expunerile : „Randamentul învățămîntului ; factorii randamentului" de dr. Octavian Neamțu și „Planificarea învățămîntului" de Vladimir Krasnaseschi, ambii cercetători științifici principali la Institutul de științe pedagogice.

Premiile literare ale Consiliului Național al Organizației Pionierilor

Organizația Pionierilor din Republica Socialistă România, preocupată de stimularea creației literare destinate copiilor, acordă anual premii celor mai valoroase lucrări beletristice.

Premiile literare ale Consiliului Național al Organizației Pionierilor se acordă cu prilejul Zilei pionierilor de către un juriu alcătuit din reprezentanți ai Uniunii Scriitorilor, Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă și ai Consiliului Național al Organizației Pionierilor.

Anul acesta se vor acorda trei premii, în valoare de 10 000 lei fiecare, celor mai valoroase creații apărute în perioada 1 mai 1970 — 1 mai 1971.

Consfătuire cu directorii de școli

Săptămîna trecută, Inspectoratul școlar al județului Mureș a organizat o consfătuire cu tema „Rezultatele procesului instructiv-educativ prin prisma eficienței activității de perfecționare a personalului didactic". La această consfătuire au participat directorii școlilor generale și ai liceelor de cultură generală și de specialitate.

Timp de trei zile a avut loc un fructuos schimb de experiență în care s-au dezbătut probleme de mare actualitate ce stau în fața școlilor mureșene. Subliniindu-se rezultatele bune obținute îndeosebi în acțiunea de generalizare a învățămîntului de 10 ani, s-au relevat și o serie de lipsuri, îndeosebi faptul că se înregistrează o insuficientă participare a cadrelor didactice la formele instituționalizate de perfecționare profesională. Viu dezbătută a fost și problema instruirii tehnico-practice a elevilor, subliniindu-se că în acest domeniu se cere mai multă inițiativă.

Consfătuirea a fost apreciată de cei prezenți ca fiind utilă pentru bunul mers al procesului de învățămînt.

Prof. ION BOGDAN
directorul Școlii generale din comuna Deai-Mica județul Mureș

Expoziția unei tinere profesoare

Recent s-a deschis, la Teatrul Mic din Capitală, cea de a doua expoziție personală a Corneliei Dedu, profesoară de pictură la Liceul de muzică și artă plastică din Ploiești. Absolventă abia de trei ani a Institutului de arte plastice „Nicolae Grigorescu", Cornelia Dedu s-a mai afirmat în domeniul creației, participînd la Expoziția regională din Ploiești (1967), la o expoziție colectivă în cadrul Ateneului Tineretului (1969), precum și prin prima sa expoziție personală, care a avut loc în urmă cu un an la muzeul Kalinderu.

Pictura Corneliei Dedu afirmă un temperament dinamic. Ocolind lirismul facil, pictorița își pune probleme de construcție, de repartizare compozițională a valorilor și maselor de culoare („Sălcii la Rucăr", „Grăjduri vechi la Dobroiești", „Dimineața pe Dunăre" etc.) și obține realizări cromatice interesante prin valorificarea virtuților armonice ale griurilor („Frezii", „Tufănele").

Sînt de notat și lucrările de grafică, orientate spre decorativ („Dansul licuricilor la Polovraci", „Polovraci"), acuarela „Portret rucărean", ca și acuarelele cu tuș „Liana" și „Ana" caracterizate printr-o deosebită fluiditate.

Conf. univ. dr.
Alexandru TOHĂNEANU

INSTITUTUL DE ARTE PLASTICE „N. GRIGORESCU"

BUCUREȘTI

ANUNȚĂ

scoaterea la concurs a următoarelor posturi :

FACULTATEA DE ARTE PLASTICE

— Conferențiar la catedra de sculptură, poziția 7, disciplina desen, sculptură decorativă (metal, ceramică, lemn).

— Lector la catedra de grafică, poziția 11, disciplina tehnici grafice artistice — gravură.

FACULTATEA DE ARTE DECORATIVE

— Lector la catedra de textile, poziția 5, disciplina Compoziție — țesut, lucrări practice — țesut.

— Lector la catedra de textile, poziția 8, disciplina compoziție, imprimeuri, lucrări practice-imprimeuri, gramatica formei.

— Lector la catedra de textile, poziția 9, disciplina desen, studiul culorii, compoziție-țesut, lucrări practice — țesut.

— Lector la catedra tehnico-teoretică, poziția 11, disciplina Perfecționare a personalului didactic din învățămîntul de cultură generală și liceal.

Candidații la concurs vor înainta în termen de 30 de zile de la publicarea acestui anunț în Buletinul Oficial al R.S.R., la secretariatul Institutului de Arte Plastice „Nicolae Grigorescu" din București, strada General Budișteanu nr. 19, sectorul 7, cererea de înscriere împreună cu actele (în dublu exemplar) prevăzute de legea nr. 6 privind statutul personalului didactic din R.S.R., publicată în Buletinul Oficial, partea I, nr. 33 din 15 martie 1969 și de instrucțiunile Ministerului Învățămîntului nr. 84539/1969.

Concursul se va ține la sediul Institutului din București în termen de 3 luni de la expirarea termenului de înscriere la concurs.

Informații suplimentare se pot obține la telefonul 16 01 51.

În sprijinul documentării cadrelor didactice

Revista „Lumea"

Săptămînal de politică externă

Oferă cititorilor săi ample surse de lărgire a cunoștințelor, informații din variate domenii ale vieții internaționale.

Într-o mare varietate de genuri publicistice, revista „Lumea" publică cu regularitate : grupaje tematice, articole, comentarii, corespondențe, interviuri cu personalități proeminente, reportaje, însemnări de călătorie, documentare, evocări istorice, memorii, ipoteze și noutăți din lumea științei și tehnologiei moderne, prospectări în evoluția societății etc.

Reunind în paginile sale semnăturile unor cunoscute personalități politice din țară și de peste hotare, ca și pe acelea ale unor gazetari români și străini, conținînd un bogat și valoros material documentar și informativ, revista „Lumea" poate deveni un instrument util în activitatea profesională a fiecărui învățător și profesor.

Un abonament pe o perioadă mai îndelungată dă posibilitatea să se întocmească o colecție completă, cuprinzînd numeroase date de referință.

UNIVERSITATEA „AL. I. CUZA" — IAȘI

ANUNȚĂ

scoaterea la concurs a următoarelor posturi la Institutul central de perfecționare a personalului didactic Filiala Iași :

CATEDRA DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ, LIMBI MODERNE ȘI ISTORIE — Nr. 3

1. Lector, poziția 3, disciplina limba română.

Candidații la concurs vor depune la secretariatul Filialei Iași a Institutului central de perfecționare a personalului didactic din str. Culturii nr. 6 în termen de 30 zile de la publicarea acestui anunț, dosarul cuprinzînd actele prevăzute de Legea nr. 6 publicată în Buletinul Oficial Partea I — nr. 33 din 15 martie 1969 și de Instrucțiunile Ministerului Învățămîntului nr. 84539/1969.

Informații suplimentare se pot lua de la secretariatul Filialei Iași a Institutului central de perfecționare a personalului didactic — telefon 16.80.08.

OPINII

CULTURA TEHNICĂ

(Urmare din pag. 1-a)

cu alte cuvinte, ca o componentă organică a întregului proces instructiv-educativ și să formeze, împreună cu sistemul de cunoștințe teoretice, structura unitară eficientă a viitorului creator într-unul din domeniile activității sociale.

Menționînd că deseori în școală cultura generală și cultura tehnică continuă să fie considerate ca două categorii care se raportează la elemente structurale și calitativ distincte, tratate separat, conf. univ. dr. VASILE BUNESCU, de la Institutul central de perfecționare a personalului didactic, amintea de teama unora care văd în cultura tehnică un pericol pentru formația umanistă a tinerilor. Aș vrea să precizez — sublinia V. Bunescu — că obiectiv aceasta este o falsă problemă. Ea este valabilă doar în măsura în care nu sînt înțelese raporturile reale dintre cele două domenii ale culturii. În realitate tehnica este o încoronare a talentelor și aptitudinilor omului, reprezintă obiectivarea nivelului atins la un moment dat de dezvoltarea integrală a personalității umane. Nu cultura tehnică împiedică realizarea umanismului, ci incapacitatea noastră de a sesiza faptul că tehnica însăși este umanism obiectivat. Și poate, cîndva vom considera că de fapt cultura tehnică se circumscrie în sfera umanismului nu numai ca parte integrantă, dar chiar ca parte decisivă.

Dimensiune formativă

Recunoscînd locul culturii tehnice în cultura generală, să încercăm să vedem pe ce căi devine ea dimensiune formativă. Cît, ce, cum trebuie să se transfere din cultura tehnică în cultura generală a individului?

Această pregătire, să-i zicem tehnică — ne spunea M. Golu — pare să comporte două aspecte esențiale. Primul este unul de ordin adaptativ, individual, care se referă la crearea unor minime psihofiziologice apte să permită tînărului să se adapteze la imensa mulțime a mecanismelor tehnice. Este necesar ca, încă de mic, copilul să fie obișnuit cu ideea că activitatea din orice domeniu este inseparabilă de existența anumitor mecanisme, a anumitor instrumente. Există, de altfel, din acest punct de vedere, pentru învățămînt, o premiză deosebit de avantajoasă, care poate să fie fructificată în modul cel mai înalt fără a se da impresia de fortuit și de artificial. Și anume, aceea că — așa cum arată cercetările de psihologie — copiii de astăzi se disting de copiii de acum cîteva decenii printr-o deosebită afinitate pentru tehnică, creată tocmai de mediul în care s-au născut și trăiesc. Cel de al doilea aspect privește formarea unei mentalități de stăpîni și creatori ai mijloacelor tehnice. În ce măsură este realizabilă această a doua latură a pregătirii tehnice în procesul de învățămînt la diferitele sale nivele? După părerea mea, școala dispune în momentul de față de cadrul necesar pentru formarea culturii tehnice. Acest cadru are două laturi fundamentale.

Prima este constituită de studiul disciplinelor științifice, în special al științelor naturii, care oferă nesfîrșite posibilități de raportare la realitățile tehnice. Important este să se reevalueze modul în care se predau aceste discipline, astfel încît cunoștințele științifice transmise elevilor să fie trimiteri directe la tehnica zilelor noastre. Comisiile de fizică, de biologie etc., recent create de Ministerul Învățămîntului, analizînd conținutul disciplinelor respective, vor pune desigur accentul atît pe integrarea noțiunilor tehnice, cît și pe modalitatea aplicativă a studierii lor.

Cea de a doua latură o reprezintă pregătirea tehnico-productivă introdusă începînd din acest an școlar ca obiect de învățămînt. Familiarizîndu-i pe elevi cu realitățile tehnice, această pregătire poate realiza și un pas mai departe, determinînd o profesionalizare — formîndu-i deci pe elevi ca producători și obișnuindu-i să folosească nu numai tehnica, ci și unele elemente economice ale procesului de producție.

În acest cadru, realizarea culturii tehnice trebuie să aibă loc, după mine, în mod diferențiat, pe diferitele trepte de învățămînt. Astfel, în școala generală, cultura tehnică se poate realiza cu precădere pe baza unor modelări efectuate astfel încît să dezvăluie copilului, la nivelul său de înțelegere, principalele scheme logice și operaționale de alcătuire a diferitelor tipuri de instrumente și de mașini. În laboratoare și în ateliere, în cadrul orelor de instruire tehnică productivă elevii pot să fie familiarizați cu diferite mecanisme tehnice care se folosesc deja în scopuri social-utile. În liceu pregătirea de ordin tehnic trebuie firește transpusă la un nivel mai înalt, ținînd seama pe de o parte, de volumul de cunoștințe pe care le au elevii, iar pe de altă parte, de nivelul vîrstei lor, care le permite într-o măsură mai mare accesul nemijlocit la o serie de mecanisme și instalații de ordin tehnic.

În formarea culturii tehnice a tineretului — sublinia pe de altă parte V. Bunescu — trebuie să avem în vedere unitatea indestructibilă între știință și aplicațiile ei, fiindcă tehnica nu înseamnă altceva decît a aplica științele în transformarea naturii. Dacă vom vedea în cultura tehnică numai o practică în sine (și aceasta este o greșeală pe care o fac unii profesori în cadrul orelor de pregătire tehnico-productivă), ea nu-i va atrage pe tineri. Zadarnic vom vorbi despre cultivarea dragostei pentru muncă dacă munca este privită ca o activitate lipsită de fundamentare teoretică. Posibilitățile pedagogice de a realiza cultura tehnică sînt numeroase. Este suficient, pentru a înțelege multitudinea acestor posibilități, să observăm condițiile pe care le oferă viața cotidiană, mediul social în care trăiește tineretul astăzi și care este prin excelență un mediu tehnic.

Din cultura tehnică trebuie să facem ceea ce este de fapt, o sursă productivă. Însuși termenul de tehnică văduvit de această latură a concretizării în producția de valori materiale este un nonsens. Pentru ca să facem din cultura tehnică un instrument de producție, posibilitățile sînt nelimitate. Se poate apela la atelierele întreprinderilor și la atelierele școlare, la cooperativele artizanale sau de producție agricolă etc. Dar la orice formă am apela mi se pare esențial ca elevii să nu rămînă doar la utilizarea unor condiții elementare, care nu pot dezvolta decît cel mult gustul pentru muncă. Ei trebuie să aibă posibilitatea să lucreze la nivelul tehnicii contemporane și în acest scop au nevoie de ateliere și laboratoare bine dotate. Înzestrarea școlilor cu tehnica modernă care în general este costisitoare ar deveni foarte simplă dacă s-ar legifera o modalitate de transferare către ele a aparatelor la care, ca urmare a unui anumit grad de uzură, renunță întreprinderile.

Trebuie cunoscute și motivele care au condus la alegerea soluțiilor

Ce se înțelege în mod obișnuit prin cultură tehnică — ne-a spus prof. univ. FLORIN CIORĂSCU — știm cu toții. În acest înțeles, numai o bună cultură tehnică nu mai este astăzi suficientă. Mai mult, ea poate constitui un motiv de atitudine îngustă, „tehnicistă" față de problemele tot mai complexe care se pun tehnicianului contemporan. Acesta are nevoie în plus de o cultură generală cuprinzătoare, care să-i fie ghid în activitatea de realizări concrete ce-i este proprie. El trebuie să știe toate motivele **„pentru care"** execută, sau își propune singur, o anumită lucrare și **„de ce"** trebuie să procedeze într-un anume mod și nu în altul. Pare banal, dar nu e!

De pildă, multor ingineri de-ai noștri li se pare suficient să-și însușească tehnologia de obținere a unui anumit produs de care răspund, să stăpînească ceea ce se numește azi „know-how"-ul acelui produs. Dar pentru că prea deseori ei nu se simt obligați să discearnă în amănunt și motivele care au condus la alegerea soluțiilor tehnologice, ajung — nu rar — să piardă firul unui proces de fabricație cumpărat din străinătate cu bani grei, de îndată ce — pentru motive fortuite — sînt obligați să se abată ici și colo de la ceea ce le fusese prescris de autorii procedeului. „Know-why"-ul (a ști de ce) implică însă cunoștințe științifice aprofundate care, pentru a fi stăpînite cer un efort intelectual considerabil mai mare decît simpla memorare a unui „know-how". Lipsa preocupărilor sistematice în această direcție constituie, după părerea mea, și unul dintre principalele motive de respingere din partea multor ingineri a propunerilor de asimilare de tehnici **cu adevărat noi**, elaborate în institutele noastre de cercetări: pentru a fi acceptate în condițiile lipsei de experiență pe plan mondial, ele trebuie — evident — înțelese în prealabil. Acestor oameni le convine mai curînd să se adopte soluții verificate suficient în străinătate, chit că destule dintre acestea ajung să fie învechite.

Ce-i de făcut, se știe de mult. Să dăm învățămîntului o bază științifică și tehnică largă și, mai ales, modernă. Să dezvoltăm apoi învățămîntul postuniversitar prin cursuri scurte și la obiect. În legătură cu prima cerință, trebuie să recunoaștem evidența unor începuturi bune. În cealaltă direcție cred însă că se face prea puțin.

Încheind aceste rînduri considerăm potrivit să subliniem un aspect esențial. Acela că dezvoltarea capacității intelectuale are loc ca rezultat al unor activități, al unor acțiuni concrete. Cultura tehnică, înțeleasă tocmai ca acumulare de cunoștințe tehnice în procesul acțiunii concrete, devine astfel nu numai un deziderat al vremii noastre, dar și un imperativ al formării personalității umane.

Oră de laborator cu studenții anului V, secția electronică de la Institutul politehnic din Timișoara. Se studiază funcționarea calculatorului electronic MECIPT 1

Pentru joacă nu-i de ajuns numai zăpada

Hotărît, școlarii bucureșteni au avut ghinion în această vacanță de iarnă. Au așteptat și au tot așteptat zăpada prepătîndu-și sănile, patinele și schiurile. Dar n-a nins nici în prima săptămînă, nici în cea de a doua nici în cea de a treia. Și cînd, în penultima zi resemnați, s-au apucat să-și pregătească ghiozdanul pentru școală, a venit. Întîi s-a însinuat discret, ca pulberea argintie, printre blocuri și copaci. Apoi a început să cadă bogat, în fulgi mari și deși. După cîteva ceasuri, Capitala era învesmîntată în dantelă albă, în prima rochie de gală a noului an.

Ca din pușcă, din fiecare casă au țîșnit copiii cu cîte-o sanie, cu cîte o pereche de patine, cu schiuri adevărate sau confecționate în pripă din bucăți de scîndură. Copii de toate vîrstele. După amiază se părea că toți preșcolarii și școlarii orașului sînt pe stradă, că nici unul nu stă în casă. Fiecare pantă a fost transformată în derdeluș, fiecare trotuar sau fiecare porțiune de pămînt înghețat în „patinoar".

I-am privit cu toții pe acești copii și ne-am molipsit de bucuria și exuberanța lor. Și nu ne-am necăjit dacă ne-am pomenit de undeva, de-aiurea, cu un bulgăre aruncat voinicește care și-a greșit direcția, cu un pusti pe patine aterizînd în brațele noastre sau cu o sanie care ne atînea calea. Ne necăjește și ne îngrijorează însă altceva. Ceva care poate deveni într-adevăr grav, de care poate, în parte, ne-am putea simți cu toții vinovați.

Deunăzi, la o oră cînd circulația era în toi, pe dealul Cotrocenilor zeci de copii se dădeau cu sania. Unul n-a pus frînele cînd trebuia și s-a pomenit în fața autobuzului. Mi-a stat inima în loc. Fără o frînă bruscă nu știu ce s-ar fi întîmplat.

În Drumul Taberei au apărut derdeluțe peste toate movilele de moloz și pămînt ridicate pe șantierele de locuințe. (Aceasta în timp ce pe lîngă cele două școli sînt terenuri nefolosite pe care s-ar putea amenaja foarte bine patinuare). Drumul fiecărei sănii se oprește în plin depozit de fiare, de sîrmă, de scînduri. Copiii nu pot aprecia bine pericolul. Am văzut chiar cum unii, viteji, încercau într-una din diminețile acestea înghețate tăria pojghiței de pe Lacul Herăstrău. Nu știu ce i-a oprit să nu se avînte pe ea. Acestea toate și multe alte pericole la care se expun copiii în joaca lor de iarnă ne necăjesc și ne îngrijorează.

Nu-i putem opri, își caută loc de joacă oriunde li se pare că îl pot găsi. Sînt copii, au nevoie de mișcare, de spațiu în care să alerge. Dar ceea ce putem și trebuie să facem este să le creăm condiții pentru joacă.

Cîte terenuri de sport nu și-au făcut școlarii la inițiativa unor inimoși directori, profesori sau diriginți? Iarna mai stă la noi. Sîntem siguri că inițiativa nu se va lăsa așteptată!

M. VERDEȘ

DUPĂ COLOCVIUL NAȚIONAL DE PEDAGOGIE

Un forum permanent de elaborări pedagogice

Un prim și important rezultat al Colocviului național de pedagogie din decembrie 1970 a fost tocmai întîlnirea fecundă a unor oameni de știință din domenii foarte diferite sub semnul unificator al pedagogiei și reîntîlnirea pedagogilor, „pe viu", cu reprezentanții științelor de care pedagogia se folosește de decenii. Această întîlnire a marcat începutul unor convorbiri productive, care se continuă și care se amplifică, deoarece, de fapt, în împrejurarea ocazională a colectivului și în cadrul inovator al acestei cercetări-acțiune s-a inaugurat un **forum permanent** de dezbateri științifice interdisciplinare pentru elaborări pedagogice. Schimbul de idei productive inaugurat cu prilejul colocviului, confruntările de opinii și chiar ciocnirile de păreri ale unor oameni care au ceva de spus, care știu ce au de spus și — prin urmare — exprimă clar concepții constructive, continuă în întîlnirile directe, prin corespondență și prin reuniuni în **forum**-ul pedagogic, informal, dar poate cu atît mai real, care există azi, în fapt, ca un prim rezultat al colocviului.

La îngrijorarea posibilă că totul s-ar reduce la dezbateri fără consecințe constructive imediate se cuvine să reamintim că dezbaterea pedagogică interdisciplinară din decembrie 1970 s-a inițiat spre a marca începutul cercetărilor pentru elaborarea sistemului de învățămînt al **deceniilor următoare**; împrejurarea aceasta nu exclude însă posibilitatea unor recomandări, propuneri, măsuri imediate, deoarece, firește, sistemul de învățămînt al deceniilor următoare se pregătește prin decizii care se iau azi, eventual tocmai pe baza discuțiilor din grupele de lucru ale colocviului.

Realitatea, eficiența, operativitatea colocviului ca **forum** permanent de elaborări pedagogice depinde fără îndoială, într-o măsură foarte mare, în primul rînd de competența și pasiunea **secretarilor grupelor de lucru** ale colocviului; de capacitatea lor de **organizare și mobilizare a forțelor** de cercetare cunoscute, precum și a celor potențiale; **de competența lor științifică** în domeniul specializat, pe care-l aprofundează interdisciplinar; în fine, de **pasiunea lor creatoare**, care determină devotament, entuziasm în serviciul actualizării neîntîrziate a rezervelor interne de cercetare de care dispune pedagogia contemporană din țara noastră.

Formularea expresivă a tovarășului Mircea Malița, ministrul învățămîntului, cuprinsă în cuvîntarea rostită în ședința finală a colocviului (14 decembrie 1970), că **orice profesor este potențial un cercetător,** nu conține doar o constatare, ci mai ales un **memento.** Un **memento** cu privire la obligația fiecărui membru al corpului didactic de a practica cercetarea, și, mai ales, **un memento** pentru cercetarea instituționalizată, adică pentru institutele de cercetare în general, nu numai pentru cele de cercetare pedagogică, dar în primul rînd pentru acestea, **de a oferi membrilor corpului profesoral un cadru organizat în care să poată lucra ca cercetători și de a-i solicita și organiza pentru cercetare.** Cercetarea instituționalizată va deveni astfel beneficiarul potențialului de cercetare existent — și aceasta nu numai prin evidența efectivelor, tot mai sporite, de cercetători posibili, dar și prin înmagazinarea, prelucrarea, sistematizarea, actualizarea observațiilor, ideilor, sugestiilor, recomandărilor lor. Adică a unui material imens, care zace tăinuit și pe care numai ignoranța prezumțioasă a unor pseudo-cercetători l-ar putea nega **ab initio.**

Forum-ul deschis la colocviu așteaptă și solicită maximal potențialul de cercetare existent și-i cere să se manifeste în forme variate, spre a fi integrat în cercetarea interdisciplinară a învățămîntului. Cercetătorii potențiali din învățămînt să nu aștepte solicitarea. Ea a fost făcută, prin cuvîntul ministrului învățămîntului. E rîndul lor să-și spună cuvîntul integrîndu-se în frontul de cercetare interdisciplinară inițiat.

OCTAVIAN NEAMȚU

Pregătirea examenelor

(Urmare din pag. 1-a)

pregătirea candidaților pentru concursurile de admitere în învățămîntul superior. În ce ne privește, ne oferim să-i punem la dispoziție specialiștii de care dispunem, orele respective urmînd chiar să fie plătite de noi.

Pregătirea pentru concursul de admitere în învățămîntul superior ar trebui, de fapt, să înceapă încă din primul an de liceu. Așadar, cea mai radicală soluție, care nu exclude pe cea discutată, mi se pare ridicarea nivelului predării în liceu. După părerea mea continuă să fie deficitare programele, de pildă, la matematică, unde, ca să mă refer la un singur exemplu, calculul integral se prevede a fi studiat numai sub aspectul cîtorva laturi — insuficiente pentru o serioasă pregătire. **Esențial mi se pare ca fiecare profesor de liceu să-și sporească propria pregătire și să-și evalueze într-un spirit de mai înaltă autoexigență cunoștințele de specialitate.** Directorii, inspectoratele școlare să se ocupe mai sistematic și mai competent de modul în care evoluează pregătirea pentru bacalaureat și pentru învățămîntul superior.

În ce ne privește, în ultimii ani am făcut o analiză a rezultatelor fiecărui concurs de admitere și dispunem de concluzii deosebit de interesante cu privire la nivelul pregătirii unui mare număr de candidați, dintr-un mare număr de licee. Iată una dintre ele. Greșit se crede că liceele mari din Capitală asigură o pregătire mai bună decît cele mici, din alte localități. La concursurile din ultimii ani de la Institutul nostru candidații provenind de la liceul din Topoloveni se plasează la matematică și fizică pe primele locuri, cu note de 9 și 10, în timp ce candidații multor licee cu „tradiție" din Capitală obțin note de 2. Mi-am propus să merg la Topoloveni să cunosc și eu pe profesorii care asigură o astfel de pregătire.

Fenomenul meditațiilor, în creștere în ultimii ani are, după părerea pe deplin întemeiată a prof. univ. Suzana Gîdea, și consecințe de ordin formativ. Cu cît meditatorul lucrează mai mult cu elevul în dauna muncii individuale a acestuia, cu atît este umbrită personalitatea în formare a adolescentului. De aceea la cursurile de pregătire de la Institutul politehnic, în orele programate sîmbăta, au loc seminarizări, iar cele de duminică dimineața sînt dedicate adîncirii cunoștințelor în situații și contexte noi, sub formă de sinteze. Fiecare participant la cursurile de pregătire primește și 10—15 probleme pe care urmează să le rezolve singur în cursul săptămînii. În ce privește desfășurarea propriu-zisă a concursului de admitere, prof. univ. Suzana Gîdea este de părere ca examinarea să se facă din întreaga materie din liceu, deoarece omisiunile din programele actuale îi determină pe profesori să neglijeze capitolele respective, ceea ce se reflectă apoi în modul cum sînt înțelese celelalte capitole și chiar ansamblul materiei.

La ancheta noastră pe tema pregătirii pentru bacalaureat și pentru admiterea în învățămîntul superior au fost făcute și unele precizări de către prof. **Iulian Nica**, director general adjunct la Direcția generală pedagogică din Ministerul Învățămîntului, care ne-a informat că peste cîteva zile vor fi trimise tuturor liceelor din țară indicații în vederea organizării consultațiilor și cursurilor pentru perioada care a mai rămas pînă la sfîrșitul anului școlar, precum și în legătură cu modul de desfășurare a examenului de bacalaureat.

Deși, după părerea noastră, destul de tîrziu au fost date aceste indicații, le semnalăm cititorilor cu convingerea că ele vor avea o importantă contribuție orientativă chiar și pentru desfășurarea lecțiilor propriu-zise, cu elevii din clasa a XII-a la disciplinele pe care le implică bacalaureatul. Astfel, se fac precizări clare și detaliate cu privire la modul de examinare și apreciere a cunoștințelor, interzicîndu-se categoric evaziunile de la fondul esențial de cunoștințe necesare, incursiunile în amănunte inutile care, de cele mai multe ori, nu sînt expresia competenței, cum ar putea crede unii, ci mai degrabă a unei infirmități profesionale. Indicațiile, ne spune tov. Iulian Nica, precizează pentru fiecare disciplină școlară direcțiile principale pe care se va pune accentul la bacalaureat. **Potrivit acestora începînd cu această lună, liceele vor dispune în programul de activitate de încă 4 ore săptămînal (2 ore într-una din jumătățile de zile libere și 2 ore duminică dimineața), pentru pregătirea candidaților la bacalaureat și la concursul de admitere.**

Referindu-ne la necesitatea ca asemenea consultații, meditații sau cursuri (denumirea variază de la loc la loc) să-și sporească eficiența și să intre astfel în programul obișnuit de lucru al liceelor, oferind deci o alternativă preferabilă meditațiilor, consemnăm și părerea unor profesori de liceu din localități în care nu există instituții de învățămînt superior. Profesorul **Iulian Mardare**, directorul Liceului din com. Piatra, jud. Teleorman, de exemplu, consideră că ar fi foarte utilă cunoașterea concluziilor la care au ajuns comisiile concursurilor de admitere în facultăți și institute. Se impune, de aceea, ca ele să nu rămînă în seifurile instituțiilor de învățămînt superior. Însușindu-ne propunerea o supunem atenției conducerii ministerului. Ne gîndim, de pildă, că identificarea liceelor și a profesorilor cu rezultate ca cele semnalate de tov. Suzana Gîdea, la Topoloveni și examinarea lor statistică și analitică, publicarea rezultatelor obținute pe baza acestei examinări ar fi un puternic stimulent pentru munca liceelor și a profesorilor lor, ar orienta întreaga activitate curentă din școală. Aceasta, credem noi, ar contribui și la sporirea stabilității — atît de precară la ora actuală — pentru simplul motiv că ar sublinia sentimentul responsabilității conducerilor de licee și a profesorilor pentru prestigiul școlii și al lor personal. Metodele statistice ar putea să fie astfel utilizate în învățămînt și poate că s-ar găsi și o cale pentru dezideratul „unei metrii" privind randamentul activităților din școli. Oricum ideea merită să fie serios și științific examinată. Pînă atunci înscriem, în încheierea acestor rînduri, îndemnul de a se folosi cu răspundere timpul disponibil pînă la sfîrșitul anului școlar pentru a se obține un spor de valoare în pregătirea candidaților la bacalaureat și la admiterea în învățămîntul superior.

Comisia limbilor străine

(Urmare din pag. 1-a)

de perfecționare folosite în învățămîntul de cultură generală (acordarea gradelor, cursuri postuniversitare) specializarea în țară și peste hotare a cadrelor didactice din învățămîntul de cultură generală și superior, organizarea unor cursuri intensive pentru limbile de largă circulație, cursuri care ar urma să vină în sprijinul profesorilor ce doresc să se perfecționeze într-o limbă străină și al salariaților din alte instituții care pleacă în străinătate pentru specializare, sau urmează să fie folosiți în diferite forme de cooperare internațională.

Red.: După cîte se vede, tematica de studii este foarte cuprinzătoare.

J. Livescu: Ea încearcă să îmbrățișeze toate aspectele care pot defini actuala situație a limbilor străine în învățămînt în ce privește personalul didactic, organizarea, conținutul, planurile și programele de învățămînt, manualele, metodele de predare, atitudinea față de studierea limbilor străine. Mai avem în studiu și alte probleme cum ar fi, de exemplu, organizarea liceelor cu limbă de predare străină, introducerea limbilor străine la doctorat etc.

Red.: Practic, cum se desfășoară cercetările pentru elucidarea problemelor pe care le implică o atare tematică?

J. Livescu: Mai întîi, un cuvînt despre alcătuirea subcomisiilor care desfășoară activitatea practică de cercetare și care, în lucrările lor, au atras și colaboratori din afară. În constituirea lor s-a urmărit în general ideea continuității dintre diferitele forme de învățămînt. Pentru a le alcătui au fost recrutate cadrele cele mai reprezentative pentru predarea limbilor străine și în același timp, s-a ținut seama de preocupările și de interesele acestora în legătură cu studiul limbilor. Unii sînt interesați de probleme de metodă, alții de conținut, alții de organizare etc. Apoi, s-a avut în vedere necesitatea de a se asigura o cunoaștere directă a realității, fie că este vorba de o realitate de teren sau de o realitate documentară. Obiectivele pe care ni le-am propus au determinat culegerea de date privind dezvoltarea învățămîntului în ultimii 20 de ani și, evident, mai cu seamă explicarea situației actuale pe baza dezvoltării în cele două decenii. Bineînțeles, am apelat, la această formă de cunoaștere nu de dragul istoriei, ci pentru a explica științific situația de la care pornim. În acest scop s-au organizat deplasări pe teren, în centre universitare și în alte centre, s-au elaborat chestionare și s-au efectuat anchete în rîndurile elevilor, studenților și ale personalului didactic din învățămîntul de cultură generală și învățămîntul superior, au fost consultate numeroase lucrări și documente. În ultima săptămînă a fiecărei luni au loc ședințe ale comisiei. Materialul prezentat de către subcolective este centralizat pentru a se trece la elaborarea raportului general.

Red.: S-au conturat desigur de pe acum și unele idei cu valoare practică.

J. Livescu: Pe parcurs, comisia a formulat unele concluzii și propuneri care au fost prezentate Ministerului Învățămîntului în vederea unor decizii administrative. Pe baza concluziilor comisiei s-a procedat, de exemplu, la introducerea studiului obligatoriu al limbilor străine în învățămîntul superior. În aceleași condiții a fost definitivată de către conducerea ministerului organizarea unor forme postuniversitare de studiere a limbilor străine pe lîngă Universitatea din București.

Red.: Ce idei privitoare la optimizarea studierii limbilor străine se desprind din datele acumulate pînă în prezent în urma cercetărilor efectuate de comisie?

J. Livescu: A răspunde la această întrebare în momentul de față, exprimînd punctul de vedere al comisiei, este prematur. Ar însemna să devansez înseși concluziile comisiei, care nu se află încă în posesia tuturor elementelor necesare pentru a face astfel de aprecieri ferme. Pot să emit, cel mult, o opinie strict personală. Cred că, în esență, studierea limbilor străine se va îmbunătăți prin accentuarea laturii aplicative, mai precis, prin depășirea anumitor forme tradiționale de studiu filologic ceea ce înseamnă o orientare mai accentuată către limba vorbită, către limba actuală, către ceea ce este de fapt conversația, langajul uzual. Asta înseamnă ori reconsiderarea conținutului disciplinelor respective ori reconsiderarea, bunăoară a rolului gramaticii în învățarea limbilor străine, ca instrument de mai bună însușire a unei limbi. Dacă ne-am propus, ca idee fundamentală pentru lucrările comisiei, perfecționarea predării limbilor străine, aceasta înseamnă că vrem să ajungem la mai buna lor cunoaștere practică. De aici decurg cerințe privitoare la structura manualelor și programelor, a planurilor de învățămînt, la pregătirea cadrelor didactice, la metodele de predare utilizate, la folosirea mai largă a instalațiilor audio-vizuale, a tehnicilor electronice și magnetice etc.

Dar să așteptăm formularea concluziilor comisiei pe baza cunoașterii realităților învățămîntului, a experienței din alte țări și a necesităților care se vor profila în ce privește proporțiile de învățare a diferitelor limbi străine.

O MARE PROBLEMĂ MONDIALĂ

METAMORFOZA UNIVERSULUI ÎNCONJURĂTOR

● Revolutionarea environnement-ului începe de la leagăn ● În ce fel de şcoli doresc copiii să înveţe ● Clădirea cu pereţi transparenţi şi mobilier modulat ● Şcoala, casa, oraşul — un univers înconjurător fără bariere.

„Veritabile maree umane, îndreptîndu-se dimineaţa spre uzine, instituţii şi magazine, revenind pe înserat spre «cetăţile-dormitor» pentru a-şi petrece cîteva ore înainte de culcare în faţa televizoarelor, locuitorii marilor metropole sînt asurziţi de zgomotul miilor de motoare, înecaţi în smog, terorizaţi de lureşul maşinilor, cu personalitatea îngrădită de elemente care fac parte integrantă din apanajul comodităţilor civilizaţiei actuale". Această descriere terifiantă nu este desprinsă dintr-o povestire a literaturii de groază, ci din raportul unui congres internaţional al psihologilor desfăşurat recent la Chicago.

Problema cadrului de viaţă se pune, în perspectiva viitorului, la o scară tot mai îngrijorătoare. Iată de ce omul civilizaţiei contemporane aspiră la calmul şi aerul curat al marilor spaţii verzi, la eliberarea de constrîngerea zidurilor cenuşii care urcă pînă la cer, porţionîndu-i pînă şi albastrul acestuia. Totuşi, schimbările care l-ar putea apropia de împlinirea acestor aspiraţii îi trezesc neîncrederea, sau chiar violente reacţii de respingere. Căci a modifica mediul înconjurător — environnement-ul, pentru a folosi termenul consacrat de specialiştii din lumea întreagă — înseamnă, implicit, a-i cere omului să se adapteze din nou, să-şi modifice gusturile, obişnuinţele, să modifice tot echilibrul său actual. Metamorfozarea environnement-ului presupune deci o dificilă activitate de reeducare a adulţilor. De aceea, principala atenţie a specialiştilor care vor să modifice radical, să umanizeze în sensul cel mai profund al cuvîntului universul înconjurător se îndreaptă spre generaţia cea mai tînără. Căci dacă adultul este influenţat negativ de cadrul înconjurător al vieţii sale actuale, copilul simte mult mai acut ostilitatea acestui cadru. O mulţime de lucruri îl ameninţă şi îl resping, o mulţime de lucruri îi sînt interzise — de la instalaţia electrică la televizor şi la ascensor. O mulţime de pericole îl pîndesc din apartament pînă în stradă. Cu toate imperfecţiunile sale actuale, mediul înconjurător alcătuit special pentru el — şcoala — îi oferă un cadru mult mai primitor, mai apropiat, mai lipsit de pericole. O statistică alcătuită în anul 1970 în Franţa arată că în timp ce în şcoli numărul accidentelor suferite de copii a fost foarte redus, în apartamente s-au petrecut peste 30 000 de accidentări ale copiilor, dintre care 500 au fost mortale.

Environnement-ul a fost promovat astfel la rangul de mare problemă a actualităţii cu implicaţii excepţionale privind viitorul. Ceea ce se impune este reconstrucţia unui cadru înconjurător care să-i permită copilului să regăsească spaţiul, să evolueze mai liber, să se adapteze universului ambiant al lumii de mîine care, beneficiind de toate avantajele civilizaţiei materiale în continuă evoluţie, să nu sufere de tarele acesteia, să permită efectiv omenirii viitorului să se bucure de viaţă.

În foarte multe ţări înaintate ca nivel de cultură materială, psihopedagogii, sociologii, arhitecţii, specialiştii în environnement au adoptat, într-o formă sau alta, sloganul „metamorfoza cadrului înconjurător începe de la leagăn". Este evident însă că obiectivul principal al reconstrucţiei universului înconjurător al copilăriei îl constituie instituţia şcolară pe toate treptele ei, de la grădiniţă la universitate. În acelaşi timp, institutele de cercetări pedagogice şi sociologice, marile centre de proiectări arhitectonice au descoperit un adevăr simplu dar neluat în consideraţie niciodată pînă în prezent. Anume, că în ceea ce priveşte arhitectura şi mediul înconjurător problemele sînt aproape aceleaşi, fie că este vorba de grădiniţă, de şcoala generală, de liceu sau de facultate. Proiectanţii au trecut la realizarea pe planşete, iar constructorii la înălţarea efectivă a primelor şcoli ridicate conform unor noi soluţii arhitecturale, amplasate altfel decît pînă acum în universul înconjurător. Dar, înainte de aceasta, s-a mai făcut un lucru neuzitat în trecut: au fost consultaţi copiii înşişi, cerîndu-li-se să deseneze şi să descrie şcoala în care ar dori să înveţe, o şcoală aşa cum visează ei. Astfel s-a ajuns la o a doua descoperire simplă, dar fundamentală: aproape toţi copiii doresc dispariţia zidurilor, a pereţilor, a gardurilor, a barierelor de orice fel între ei şi mediul natural înconjurător. Într-o anchetă pe această temă iniţiată în rîndul copiilor între 6 şi 12 ani de către Institutul pedagogic naţional din Franţa s-au obţinut răspunsuri surprinzătoare, demne de luat în seamă. Copiii vor să aibă şcoli de formă rotundă sau în formă de ciorchine de strugure, puternic luminat de soare, vor şcoli din material plastic care să se poată umfla şi pluti pe mare, şcoli care să permită ca învăţătura să fie o continuă excursie pentru cunoaşterea naturii, a diferitelor activităţi umane etc.

Specialiştii au ajuns treptat la concluzia că şcoala ideală este în primul rînd aceea care dezvăluie natura, care elimină zidurile psihologice şi materiale ale actualelor construcţii. Pornind de la aceste concepţii s-au şi realizat cîteva proiecte-pilot, în care principalele idei revoluţionare le constituie clasele ce nu mai au formele dreptunghiulare tradiţionale, ci forme multipoligonale, după proiectele arhitectului francez Jean Renaudie sau ale arhitectului englez S. Woods, iar tradiţionalele curţi sînt înlocuite prin grădini-coridoare situate la nivele diferite şi legate între ele prin trepte. Primele rezultate au fost remarcabile. Chiar pedagogii care la început s-au temut că într-o şcoală cu asemenea coridoare-grădini, fără obişnuitul gard despărţitor de lumea exterioară, va fi imposibilă supravegherea copiilor, au constatat că mediul înconjurător i-a transformat pe elevi, că aceştia se comportă cu mult mai multă răspundere şi îşi poartă singuri de grijă. Părinţii, la rîndul lor, s-au apropiat mai mult de asemenea şcoli-pilot, vin mai des la diferitele activităţi şcolare, ceea ce face ca influenţa educativă a şcolii să se extindă şi asupra căminelor, atenuînd decalajul între mediul şcolar şi mediul familial.

Celebrul Le Corbusier spunea că spaţiul pe care îl ocupă sau îl locuiesc oamenii acţionează asupra lor ca un factor educativ. Şcoala viitorului cere forme suple, mobilier polivalent, modificabil în toate direcţiile, tavane de înălţimi şi forme diferite în cadrul aceluiaşi edificiu. Copiii preferă uşile batante sau culisante, spaţii de tranziţie pentru trecerea de la o încăpere la alta. În ceea ce priveşte jucăriile, acestea nu mai imită realitatea, ci devin „structuri de joc" care permit desfăşurarea liberă a imaginaţiei copiilor.

Fără îndoială, metamorfozarea universului înconjurător şcolar este şi o opţiune educativă, o opţiune pentru o educaţie deschisă, care îl pune chiar de la început pe copil în contact cu viaţa, atrăgînd consecinţe pe planul conţinutului şi al metodelor de educaţie. Ea cere antrenarea participării elevilor la întreaga desfăşurare a vieţii şcolare, stimularea autodisciplinei, a simţului colectivist.

Desigur, toate acestea ridică noi şi dificile probleme pentru educatori. Ele implică chiar într-o măsură redefinirea rolului de educator într-un urbanism şcolar care la început îl dezarmează, faţă de care este inadaptat atît în ceea ce priveşte spaţiul, cît şi în ceea ce priveşte libertatea de mişcare. Educatorul se găseşte în situaţia de a abandona vechi obişnuinţe. Dar acesta este un mecanism asemănător, într-un fel, cu introducerea matematicii moderne în şcoală. Fapt este că, fără educator, arhitectul, specialistul în environnement nu pot realiza nimic. Rolul lor constă doar în a face o sinteză a condiţiilor noi şi a concepe condiţiile viitorului. Impulsul, inspiraţia nu pot veni decît din partea pedagogilor.

M. HERIVAN

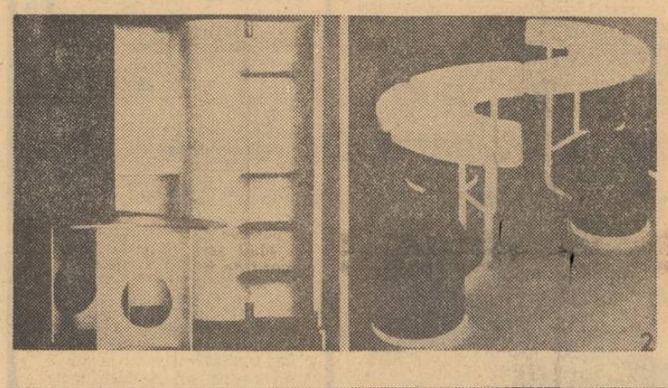

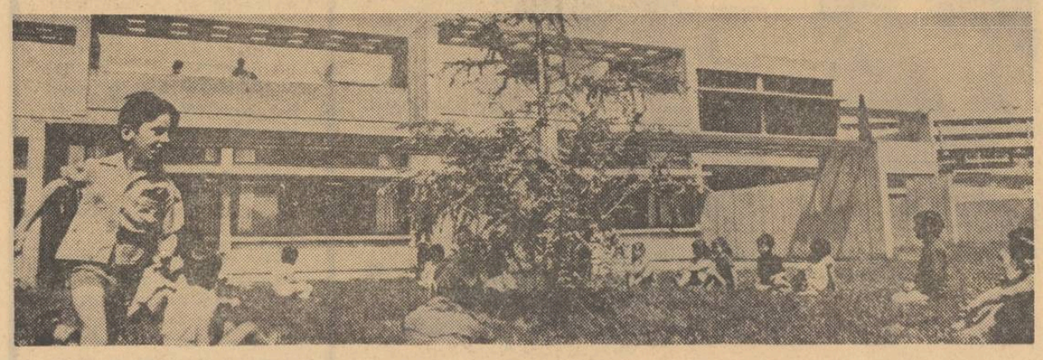

Mobilier şcolar modulat, multifuncţional şi şcoli integrate în natură — iată două dintre principalele caracteristici ale mediului ambiant al învăţămîntului de mîine.

„GAZETA MATEMATICĂ"

Sumarul „Gazetei matematice" seria A, nr. 12/1970, cuprinde articolele **Modelarea matematică a fenomenului de învăţare** de V. Craiu şi V. Gh. Vodă, **Întoarcere în teoria spaţiilor vectoriale** de V. Istrăţescu, **Noţiuni de combinatorică — Metoda lui Polya** de I. Tomescu, **Index de termeni şi noţiuni definite** (în cadrul „Micului dicţionar matematic") de D. Radu.

Se dau de asemenea soluţiile problemelor propuse, se propun probleme, se publică recenzii şi informaţii.

„LIMBĂ ŞI LITERATURĂ"

A apărut volumul XXV al culegerii „Limbă şi literatură", editat de Societatea de ştiinţe filologice. Volumul are un cuprins bogat, din care remarcăm cîteva studii utile cu deosebire profesorilor din învăţămîntul de cultură generală: acad. Al. Graur, **Acordul predicatului cu două subiecte**, Ştefania Popescu, **Probleme de sintaxă în textele date la concursul de admitere în liceu** (la rubrica **Limbă şi stil**), studii despre Cezar Bolliac, realism, G. Coşbuc, Tudor Arghezi (la rubrica **Istorie şi teorie literară**), **Contribuţia diafilmelor şi diapozitivelor la sporirea eficienţei lecţiilor de biografie** (la rubrica **Metodica predării limbii şi literaturii române**) etc. Volumul mai cuprinde rubrici de **Folclor şi Texte şi documente**, cu interesante contribuţii despre balada „Meşterul Manole", despre D. Cantemir, Octavian Goga, Jean Bart etc.

ACADEMIA DE STUDII ECONOMICE
BUCUREŞTI

ANUNŢĂ

scoaterea la concurs a următoarelor posturi didactice

I. Laboratorul de planificarea educaţiei

— Conferenţiar, poziţia 1
— Lector, poziţia 2
— Asistent, poziţia 4
— Asistent, poziţia 5

Candidaţii la concurs vor depune la secretariatul rectoratului Academiei de studii economice din Bucureşti, Piaţa Romană nr. 6, cererea de înscriere însoţită de actele prevăzute de Legea nr. 6 privind Statutul personalului didactic din R.S. România, publicată în Buletinul Oficial nr. 33 din 15 martie 1969 şi de Instrucţiunile Ministerului Învăţămîntului nr. 84539/1969:

— copie legalizată de pe diploma de licenţă (2 exemplare);
— copie legalizată de pe diploma de doctor sau doctor docent (2 exemplare);
— caracterizarea activităţii profesionale şi sociale a candidatului, întocmită de organizaţia în care acesta îşi desfăşoară activitatea (2 exemplare);
— memoriul de activitate didactico-ştiinţifică (4 exemplare);
— lista lucrărilor ştiinţifice (4 exemplare);
— lucrările ştiinţifice ale candidatului (1 exemplar);
— adeverinţă privind vechimea în muncă cu precizarea funcţiilor în care a activat (2 exemplare);
— copie legalizată de pe anexa la diplomă (numai pentru posturile de asistent (2 exemplare);
— autobiografia (2 exemplare).

Pentru a răspunde cerinţelor cercetării ştiinţifice în cadrul Laboratorului de planificarea educaţiei, candidaţii trebuie să facă dovada că au activat sau au preocupări în domeniile privind planificarea învăţămîntului; folosirea metodelor matematice moderne şi statistica.

Cei care funcţionează într-o instituţie de învăţămînt superior sînt obligaţi să comunice în scris, rectorului acesteia, înscrierea la concurs.

Termenul de înscriere la concurs este de 30 de zile pentru posturile de conferenţiar şi lector şi de 15 zile pentru posturile de asistent, de la data publicării concursului în Buletinul Oficial partea III.

Informaţii suplimentare se pot obţine zilnic între orele 12—14 la secretariatul rectoratului.

INSTITUTUL PEDAGOGIC DE 3 ANI
TÎRGU-MUREŞ

ANUNŢA

scoaterea la concurs a următoarelor posturi:

FACULTATEA DE FILOLOGIE
Catedra de istorie-geografie.
— lector, disciplina istoria contemporană a României, poz 9.

FACULTATEA DE EDUCAŢIE FIZICA
Catedra generală de educaţie fizică
— lector, disciplina educaţie fizică, poz. 12.

Candidaţii la concurs vor înainta la rectoratul Institutului pedagogic de 3 ani Tg. Mureş, str. N. Iorga nr. 1, în termen de 30 de zile de la data publicării acestui anunţ în Buletinul Oficial, o cerere de înscriere la care se vor anexa, în dublu exemplar, actele prevăzute de Legea nr. 6, privind Statutul personalului didactic din R.S.R. publicată în Buletinul Oficial, partea I nr. 33 din 15 martie 1969 şi de Instrucţiunile Ministerului Învăţămîntului nr. 84539/1969.

Concursul se va ţine în termen de 3 luni de la data expirării termenului de înscriere.

INSTITUTUL DE PETROL, GAZE ŞI GEOLOGIE
BUCUREŞTI

ANUNŢA

scoaterea la concurs a următoarelor posturi didactice:

— Profesor la catedra de Matematici, disciplina „Matematici speciale", poziţia 1 din statul de funcţiuni;
— Profesor la catedra de Mecanică şi rezistenţa materialelor disciplina „Mecanica teoretică şi teoria elasticităţii", poziţia 3 din statul de funcţiuni;
— Profesor la catedra de Tehnologia petrolului, disciplina „Tehnologia fabricării uleiurilor", poziţia 2 din statul de funcţiuni;
— Conferenţiar la catedra de Mineralogie şi petrografie, disciplina „Mineralogie şi petrografie", poziţia 3 din statul de funcţiuni.

Candidaţii la concurs vor depune la Secretariatul Institutului de petrol, gaze şi geologie din Bucureşti, str. Aviator Traian Vuia nr. 6, în termen de 30 de zile de la data publicării acestui anunţ, cererea de înscriere împreună cu actele prevăzute de Legea nr. 6 privind Statutul personalului didactic din Republica Socialistă România, publicată în Buletinul Oficial, partea I, Nr. 33 din 15 martie 1969 şi de Instrucţiunile Ministerului Învăţămîntului Nr. 84539/1969.

Concursul se va ţine la sediul Institutului în termen de 3 luni de la expirarea termenului de înscriere la concurs.

Termenul legal de înscriere la concurs decurge de la data publicării în Buletinul Oficial al Republicii Socialiste România, partea III-a.

Informaţii suplimentare se pot obţine la Secretariatul Institutului, telefon 12 70 04.

INSTITUTUL DE PETROL, GAZE ŞI GEOLOGIE
BUCUREŞTI

ANUNŢA

scoaterea la concurs a următoarelor posturi didactice:

— Profesor la catedra de Tehnologia petrolului, disciplina „Tehnologia distilării ţiţeiului", poziţia 3 din statul de funcţiuni;
— Conferenţiar la catedra de „Economie, organizare şi planificarea industriei de petrol", disciplina „Organizarea şi analiza activităţii economice a întreprinderilor de foraj şi extracţie", poziţia 4 din statul de funcţiuni;
— Şef de lucrări la catedra de Zăcăminte de minerale utile, disciplina „Zăcăminte de minerale utile", poziţia 10 din statul de funcţiuni;
— Asistent la catedra de „Limbi străine", disciplina „Limba română", poziţia 10 din statul de funcţiuni.

Candidaţii la concurs vor depune la Secretariatul Institutului de petrol, gaze şi geologie din Bucureşti, str. Aviator Traian Vuia nr. 6, în termen de 30 de zile (pentru postul de profesor, conferenţiar şi şef de lucrări) şi de 15 zile (pentru postul de asistent) de la data publicării acestui anunţ, cererea de înscriere împreună cu actele prevăzute de Legea nr. 6 privind Statutul personalului didactic din Republica Socialistă România, publicată în Buletinul Oficial, partea I-a nr. 33 din 15 martie 1969 şi de Instrucţiunile Ministerului Învăţămîntului nr. 84539/1969.

Concursul se va ţine la sediul Institutului în termen de 3 luni de la expirarea termenului de înscriere la concurs (pentru postul de profesor, conferenţiar şi şef de lucrări) şi în termen de 15 zile (pentru postul de asistent).

Termenul legal de înscriere la concurs decurge de la data publicării în Buletinul Oficial al Republicii Socialiste România, partea III-a.

Informaţii suplimentare se pot obţine la secretariatul institutului telefon 12.70.04.

BIBLIOTECA

„Mijloacele tehnice audio-vizuale în predarea istoriei"

Apărută recent în Editura didactică şi pedagogică, lucrarea „Mijloace tehnice audio-vizuale în predarea istoriei", semnată de T. Mucica, I. Cerghit şi G. Ceacalopol porneşte de la abordarea unor probleme generale privind importanţa introducerii mijloacelor tehnice audio-vizuale în procesul de învăţămînt şi de la unele consideraţii psiho-pedagogice cu privire la specificul folosirii mijloacelor audio-vizuale.

După o scurtă prezentare a rolului şi importanţei predării istoriei, autorii efectuează o clasificare a mijloacelor audio-vizuale stăruind asupra caracteristicilor mijloacelor vizuale pe suport opac (documente, grafice, imagini document, fotografii) şi pe suport transparent (diapozitive, diafilme), asupra mijloacelor audio (discul, banda magnetică, emisiunile de radio) şi asupra mijloacelor audio-vizuale propriuzise (montajul audio-vizual, filmul sonor, emisiunile de televiziune).

Un capitol larg este dedicat folosirii mijloacelor tehnice audio-vizuale în lecţiile de istorie. În cadrul acestui capitol, autorii formulează recomandări cu privire la metodica utilizării proiecţiei fixe, a montajului audio-vizual, a proiecţiei cinematografice, a discului şi benzii magnetice, a emisiunilor de radio şi televiziune. În continuare sînt prezentate principiile de construcţie şi minuire a aparatelor pentru proiecţia fixă, pentru proiecţia cinematografică, a pikup-ului şi magnetofonului.

Alături de consideraţiile cu privire la mijloacele audio-vizuale, lucrarea mai cuprinde şi un capitol care tratează despre importanţa, funcţiile, organizarea şi dotarea cabinetului de istorie.

M. PETRESCU

„Atlas stelar descriptiv"

De curînd, sub egida Universităţii din Timişoara a apărut „Atlasul stelar descriptiv, de prof. dr. docent Ion Curea. Conceput şi elaborat în cadrul Observatorului astronomic din Timişoara, atlasul constituie prima lucrare de acest gen în limba română, fiind un ghid util pentru toţi cei care doresc să observe bolta înstelată.

În mod deosebit, atlasul este destinat observaţiilor astronomice efectuate cu ochiul liber şi cu instrumente mici, care nu au cercuri de orientare, permiţînd ca aştrii să fie găsiţi cu ajutorul constelaţiilor. Din acest punct de vedere, atlasul este de recomandat şi profesorilor din licee şi şcoli generale, elevilor, precum şi tuturor astronomilor amatori.

Foarte indicat pentru cercurile de elevi, Atlasul stelar poate constitui un mijloc de atragere a tineretului şcolar spre observarea grupurilor de constelaţii şi identificarea acestora pe bolta cerească, spre urmărirea mersului unei planete printre stele şi trasarea drumului aparent pe harta constelaţiilor, a mersului şi evoluţiei unei comete etc.

Dr. IOAN TODORAN
cercetător principal
Observatorul Astronomic
Cluj

„Studii psihopedagogice privind dezvoltarea copiilor între 3 şi 7 ani"

Culegerea „Studii psihopedagogice privind dezvoltarea copiilor între 3 şi 7 ani", semnată de P. Popescu Neveanu, Florica Andreescu şi Marian Bejat, apărută în Editura didactică şi pedagogică, şi-a propus să realizeze o unificare şi o sistematizare a viziunii privind evoluţia preşcolarului.

Într-o primă lucrare, dedicată studiului psihologic şi pedagogic al jocurilor de construcţie după model, sînt avansate idei privitoare la definirea jocului ca formă de activitate specifică şi hotărîtoare pentru dezvoltarea psihică a copilului, la locul orientării în activitatea de joc. Sînt prezentate de asemenea în această lucrare rezultatele obţinute în educarea aptitudinilor constructive ale copiilor din grupele experimentale utilizate de autori în cercetările lor.

Într-o altă lucrare sînt expuse rezultatele unei cercetări privind activităţile obligatorii de modelaj în grădiniţa de copii, subliniindu-se că activităţile manuale constituie o cale importantă de îmbogăţire a conţinutului educaţiei senzoriale, de formare a deprinderilor tehnice de lucru şi de dezvoltare intelectuală.

Deosebit interes suscită lucrările „Cercetări în legătură cu formarea primelor noţiuni matematice la copiii de 3—7 ani" şi „Probleme ale dezvoltării psihice a copilului între 3 şi 7 ani", care pun în evidenţă necesitatea de a asigura însuşirea timpurie a cunoştinţelor de matematică şi, respectiv, se ocupă de ritmul de dezvoltare fizică şi psihică în perioada preşcolară.

A. ANTONESCU

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: Bucureşti, Piaţa Scînteii nr. 1 Telefon 17 60 20. Abonamentele se fac la oficiile poştale, factorii poştali şi la difuzorii de presă.
Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii

40.132

Proletari din toate țările uniți-vă!

GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

ANUL XXIII-Nr. 1072

Vineri 22 ianuarie 1971

EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ

4 pagini — 25 bani

TEMEIUL CEL VEȘNIC AL UNIRII

Dacă 24 Ianuarie 1859 a însemnat sfîrșitul durerii unui neam care de mult, tare de mult, aștepta o dreaptă sărbătoare, adică începutul sfîrșitului de a trăi despărțit în trei provincii, se cuvine ca, măcar o dată pe an, să închinăm acestei zile un imn de slavă. A fost Unirea din 1859 o lacrimă tîrzie din plînsul celor două mii de ani de silnic separatism, preschimbată în lacrima bucuriei. A fost visul care de veacuri reînvia mereu în vatra poporului român și care, în sfîrșit și măcar parțial, se înfăptuia. Ursita își întorcea, în sfîrșit, fața spre noi iar Unirea cea dintîi era făgăduirea Unirii desăvîrșite, complete. Poate stăpînirile lui Mircea și Ștefan în Transilvania, poate răvășirile transmontane ale lui Petru voievod Rareș, poate cărțile scrise cu tiparnița lui Coresi, poate acea „pohtă ce-am pohtit" a Viteazului care a fulgerat, cu agera-i spadă, toate zările carpatine, poate strădania culturală a Școlii ardelene, poate înflăcărarea lui Gheorghe Lazăr, poate cărțile din desaga ciobanului Badea Cîrțan, poate transhumanța din Dunăre-n Maramureș și din Crișuri în țărmul Mării Negre, poate nunțile și fetele furate prin Prislop, prin Dorne, prin Oituz, prin Vrancea, prin Bratocea, Bran, Cîineni, Lainici sau Vîrciorova au făcut ca hotarele silnice, cu semnele unor puteri mari și străine, să nu fie ținute samă și frații să se apropie, să se ajute, să schimbe mărfuri, idei și cîntece, să-și sporească sentimentul și conștiința frăției.

Temeiul Unirii se zidește pe geografie, pe etnogeneza daco-romană, pe datini și obiceiuri comune, pe sentimente și conștiința națională, pe cultura românească, pe economia și administrația proprie, pe năzuința neabătută spre libertate, independență și suveranitate. Sentimentul și conștiința unității sînt străvechi. Cronicarii le tălmăcesc, la vremea lor. Ureche: „Toți de la Rîm se trag". Miron Costin: „Lăcuitorii țării noastre ai Moldovei și Țării Muntenești și românii din țările ungurești... toți de un neam și odată descălecați sînt". Stolnicul Constantin Cantacuzino: ...„Că toți aceștia dintr-o fîntînă au izvorît și cură". Vremea și cultura au dezvoltat sentimentul unității într-o conștiință a unității poporului român. Iar unitatea a devenit o latură intrinsecă a conștiinței naționale care, la sfîrșitul veacului al XVIII-lea și la începutul celui de al XIX-lea, se cristaliza la noi ca și la toate popoarele Europei. Românii au trăit această prefacere odată cu italienii și germanii, cu sîrbii și polonii, cu cehii, cu grecii, cu bulgarii. Toți visau, gîndeau și lucrau atunci pentru libertate economică, socială, politică și unitate națională. Oamenii anului 48 au avut conștiința unității infiltrată în sînge. Viața lor însemna Unirea poporului și cucerirea independenței naționale. Numai așa au putut scrie „Răsunetul", „Cîntarea României", „Deșteptarea României", „Hora Unirii", cînd România exista doar în sufletul lor, în mintea și în inima poporului, ca un suprem deziderat. Deși înfrînți în revoluția lor, pașoptiștii n-au slăbit o clipă lupta pentru Unire. Bălcescu scria în acei ani: „România noastră va exista deci... Orb cine nu o vede...".

Toți cei care s-au bătut și s-au jertfit pentru ea n-au putut concepe Unirea decît întreagă, deplină, desăvîrșită. Și chiar dacă în 24 ianuarie 1859 n-o puteau numi în veliglas, o purtau totuși închisă cu grijă și înțelepciune, în inimi și-n cugete, așa cum o purta, de la naștere, întregul popor.

Acum, cînd se împlinesc o sută doisprezece ani de la 24 ianuarie 1859 și cincizeci și trei de la 1 decembrie 1918, vede oricine că temeiul Unirii a dobîndit tăria granitului și sensul eternității. Iar sărbătoarea Unirii, în anul semicentenarului creării Partidului Comunist Român, se încarcă de noi semnificații.

DUMITRU ALMAȘ

Trecem portul și dansurile din străbuni, la cei ce ne urmează

Laboratorul de analiză a procesului de învățămînt

Interviu cu prof. univ. dr. PAVEL APOSTOL, membru al Academiei de științe sociale și politice

Întors în țară după o călătorie de studii în Republica Federală a Germaniei — unde a ținut prelegeri la cîteva universități și institute pedagogice — și în Danemarca, unde a făcut parte din conducerea Conferinței de inovație socială de la Elsinore, prof. univ. dr. PAVEL APOSTOL, prorector al Institutului central de perfecționare a personalului didactic, a fost solicitat de noi să răspundă la cîteva întrebări în legătură cu activitatea Laboratorului de analiză a procesului de învățămînt (L.A.P.I.), pe care îl conduce în cadrul respectivului institut.

Red.: Care este stadiul actual al lucrărilor laboratorului?

P. Apostol: După o perioadă de organizare, care a durat de la 15 aprilie pînă la 1 octombrie 1970, Laboratorul de analiză a procesului de învățămînt și-a conturat structura organizatorică, proiectul de cercetare — care a și intrat în planul de cercetare al Academiei de științe sociale și politice — și a reușit să-și schițeze metodologia. În toată perioada de organizare au fost realizate contacte pe plan internațional, necesare pentru buna desfășurare a activității de viitor inițiindu-se unele acțiuni și asigurîndu-se colaborarea unor specialiști de renume mondial.

Red.: După cîte știm, laboratorul a fost înființat de Ministerul Învățămîntului în scopul de a aplica o metodologie foarte modernă și eficientă la cercetarea unor probleme de mare actualitate ale procesului de învățămînt.

P. Apostol: Anume a acelor probleme pentru care se cere găsirea unor soluții în vederea accelerării modernizării educației. Laboratorul este specializat în problemele procesului de învățămînt, adică nu studiază problemele privind sistemul de învățămînt, ci modul cum se desfășoară activitatea înăuntrul sistemului. Termenul de „analiză" este împrumutat din terminologia cercetării contemporane și se referă la analiza de sistem sau sistemică, ceea ce înseamnă că procesul de învățămînt este studiat ca un sistem dinamic și componentele sale sînt examinate în lumina funcției lor în cadrul acestui sistem. Metodologia este aceea a cercetării operaționale. Fără a reprezenta o aplicare mecanică a cercetării operaționale practicate în domeniul economic, militar sau administrativ, ea este o variantă originală a acesteia, o adaptare a cercetării operaționale la specificul procesului de învățămînt.

Red.: Acest punct de vedere a caracterizat și activitatea teoretică a laboratorului în cadrul unor reuniuni internaționale?

P. Apostol: Da — și este un punct de vedere care a suscitat un real interes în rîndul specialiștilor din alte țări. Aș releva că această concepție operațională asupra procesului de învățămînt a fost apreciată pozitiv de către departamentul de științe sociale al UNESCO și s-a bucurat de o primire favorabilă la Institutul internațional de educație de la Hamburg, care, de altfel, a solicitat laboratorul nostru să-i elaboreze proiecte de cercetare. De asemenea, la Conferința internațională de inovație socială care a avut loc la Elsinore și care s-a ocupat de aplicarea metodelor științifice ale cercetării viitorului la rezolvarea unor probleme sociale concrete, reprezentantul laboratorului s-a bucurat de cinstea de a prezenta, la dezbaterile asupra problemelor de educație, raportul inaugural, intitulat „Educația, un proces de formare de inventatori". Aprecieri pozitive asupra concepției noastre operaționale sînt cuprinse, de pe altă parte, în scrisorile pe care ni le-au adresat numeroși experți în pedagogie din R. F. a Germaniei, Danemarca, Franța și unii experți în cercetarea operațională din Statele Unite și din alte țări.

Red.: Utilizați frecvent, referindu-vă la activitatea laboratorului, termenul „operațional". Ce caracteristici implică el?

P. Apostol: Metodologia noastră se numește operațională fiindcă este preocupată de găsirea unor soluții eficiente, imediat aplicabile, fiindcă se bazează pe o analiză de sistem și fiindcă studiază soluțiile pe baza unei modelări în cadrul teoriei sistemelor. Realizăm o analiză operațională a procesului de învățămînt ținînd seama de finalitățile sale pedagogice, de condiționarea și mecanismele psihologice ale învățării. Dar, dincolo de această metodă de abor-

Interviu realizat de OCT. BUZESCU

(Continuare în pag. 2-a)

Pagina a III-a

CRONICĂ DE CINCINAL

ALBUMUL

Paginile albumului, întoarse de tata cu solemnitate, încet una cîte una, povesteau, în imagini, istoria familiei mele. Singură nu m-aș fi hotărît, poate, să-l răsfoiesc, deși era la îndemînă și îl vedeam zilnic pe raftul în care ocupa un loc modest. Dar tata avea o plăcere fără margini să-i mîngîie filele, și azi puțin, mîine puțin, mi-a transmis-o și mie.

Așa galbene și decolorate, paginile acestea deveniseră pentru mine de aur curat. Străbunicii și bunicii, unii în portul cu ii și cojocele înflorate, alții în costumele orășenești de pe-atunci, cu atitudinile lor de stinghereală în fața fotografului, imaginile de grup compact cu fii și fiice, cu gineri și nurori, cu nepoți și veri din ramuri de mai departe, pe care noi azi nu le mai ținem ca neamuri, îmi surîdeau prietenos.

Răsfoiam paginile încet și ascultam la fiecare povestea cu amănunte, cu povețe, cu învățămintele trase de tata de pe urma întîmplărilor pe care i le aminteau chipurile ce defilau prin fața noastră. Și întîmplările evocau locuri și locurile evocau momente istorice din care se vedea cum se înalță o țară, cum se ridică, demn, un popor.

La imaginile ce-l reprezentau pe el, tata se oprea mai mult. Dar eu pe acestea le priveam cu oarecare indiferență, pentru că îmi era mai drag să-l privesc aievea, căci se afla lîngă mine, și-i auzeam vorbele domoale, și-i vedeam albastrul limpede al ochilor. Pozele lui erau șterse, fără culoare și mai ales fără glas.

Dar într-o zi fotografia tatii mi-a vorbit. M-a privit stăruitor. M-a strigat chiar. M-am întors să-i spun și lui impresia, căci era desigur doar o impresie. Dar nu se afla lîngă mine. Începuse să-mi vorbească numai din fotografii.

Merg adesea la album. Nu mai pot trăi fără să-l răsfoiesc. N-am bănuit de la început ce forță imensă ascunde în el. Dar tata a știut. De aceea mi l-a dăruit în fiecare zi cîte puțin, pînă la ultima filă. Acum am descoperit că în el sînt nu numai fotografii, ci chiar orașele și satele, rîurile și cîmpiile, dealurile și munții, pămîntul strămoșesc întreg — țara mea, cîntecele ei, frumusețile și bogățiile ei.

Auzeam deunăzi un diriginte vorbind părinților elevilor săi despre sprijinul pe care-l pot da școlii în munca educativă. Împrejurarea aceea m-a îndemnat să scriu.

E. M.

DIN EXPERIENȚA ORGANIZAȚIILOR DE PARTID DIN ȘCOLI

Cîteva modalități de lucru

Sîntem la mijlocul celui de-al doilea an școlar de cînd se aplică prevederea adoptată de Congresul al X-lea al Partidului Comunist Român cu privire la acordarea dreptului de control al organizațiilor de partid din învățămînt asupra conducerilor administrative, măsură înscrisă în Statutul partidului nostru, vizînd în principal creșterea rolului și contribuției organizațiilor de bază în acțiunea complexă de continuă dezvoltare și perfecționare a procesului de instruire și educare a tinerelor generații. Pe această temă reliefăm cîteva modalități de lucru.

„Obiectivele generale ale activității instituțiilor școlare sînt, în esența lor, aceleași — ne-a spus profesorul **Dumitru Lupașcu**, directorul Liceului din Baia de Arieș, județul Alba — dar abordarea lor și, mai ales, munca depusă pentru înfăptuirea lor capătă trăsături particulare la fiecare școală în funcție de experiența colectivului didactic, de profilul și mărimea școlii, de modul cum înțelege fiecare învățător și profesor să-și facă datoria. Ținînd seama de faptul că liceul nostru funcționează cu clasele I—XII și că este singura școală din oraș, direcția și biroul organizației de partid au acordat o mare atenție informării tuturor cadrelor didactice asupra sarcinilor ce le revin în fiecare etapă, antrenării lor la realizarea obiectivelor pe care ni le-am propus".

În condițiile unui colectiv didactic numeros, ale inițiativei și muncii dinamice este necesar să se asigure o justă și eficientă dirijare a tuturor influențelor educative exercitate asupra elevilor, o coordonare elastică a factorilor antrenați în activitate pentru a se evita paralelismele și suprapunerile, irosirea timpului, supraîncărcarea elevilor și a cadrelor didactice. Este tocmai ideea asupra căreia s-a oprit profesorul **Gheorghe Țaica**, director adjunct al Liceului din Baia de Arieș și secretarul organizației de partid, din cadrul acestuia. „În primul rînd este necesar ca direcția școlii, biroul organizației de partid și comandantul de pionieri să știe cu precizie ce au de făcut. Pe această bază sînt întocmite în liceul nostru planurile de activitate, care prevăd atît obiective comune întregii instituții, cît și obiectivele specifice fiecărei organizații sau fiecărui gen de activitate. În felul acesta se evită repetările, și, pe de altă parte, se asigură ca fiecare factor să-și aducă contribuția specifică la realizarea unuia și aceluiași obiectiv. Toată această operație, care de fapt se repetă periodic, se desfășoară de regulă din inițiativa și cu concursul larg al biroului organizației de partid și noi vedem în ea una din manifestările concrete ale dreptului de control cu care a fost investită organizația".

Vizitînd Liceul din Baia de Arieș am reținut preocuparea deosebită a colectivului didactic pentru educarea elevilor în spiritul dragostei față de muncă și pentru orientarea lor școlară și profesională. În acest scop s-au organizat vizite la Întreprinderea minieră, întîlniri cu muncitori și tehnicieni etc. Bilunar se prezintă la panoul „Culmi de viață" cele mai semnificative momente din viața și activitatea unor mari personalități ale științei și culturii, ca Nicolae Iorga, Traian Vuia, Henry Coandă, Gh. Țițeica, etc. Pe un alt panou este prezentat săptămînal, în detaliu, un institut de învățămînt superior, un liceu de specialitate, diferite întreprinderi și școli profesionale ș.a.m.d. Aceste acțiuni se bucură de mare trecere în rîndul elevilor, ajutîndu-i în orientarea școlară și profesională.

Profesoara **Aurora Șerban**, secretara biroului organizației de partid de la Liceul „Mihai Eminescu" din municipul Cluj, ne-a vorbit pe larg despre preocuparea organizației de bază și a conducerii școlii pentru instaurarea în școală a unui climat sănătos de muncă, bazat pe creșterea răspunderii personale a membrilor de partid și a întregului personal al școlii față de îndeplinirea riguroasă a sarcinilor.

AL GHITERA

(Continuare în pag. 4-a)

808

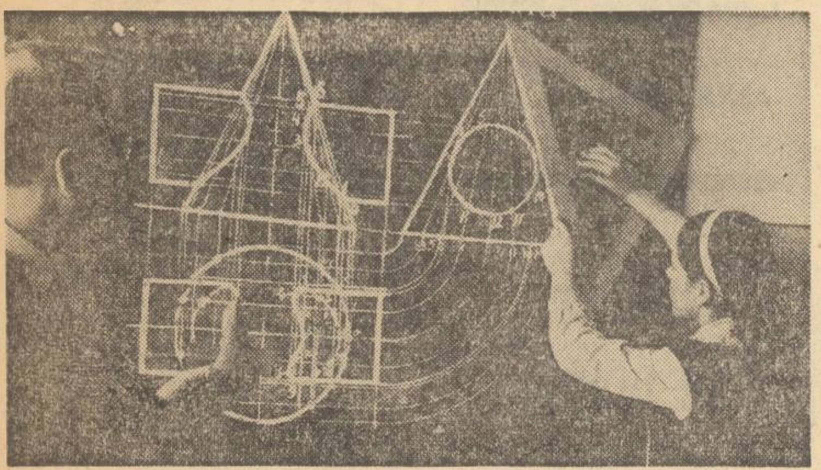

Oră de matematică la Liceul de construcții din Capitală

Mulțimi, gramatică, logică

Dezvoltarea gîndirii logice se realizează prin exercitarea ei la toate obiectele de învățămînt. Studiul obiectului numit **Logica** — pe lîngă faptul că este el însuși un exercițiu al gîndirii — face ca gîndirea logică să devină conștientă și deci mai puternică. Elemente de logică se pot introduce și este bine să se introducă chiar în clasele mici ca pregătire pentru studiul logicii și, mai ales, ca sprijin direct al gîndirii logice.

Merită din plin atenția profesorilor faptul că există o legătură strînsă — foarte naturală — între chestiuni ce țin de studiul mulțimilor, introdus astăzi în școală încă din clasele mici și chestiuni de logică, în special acelea care se referă la raporturile între noțiuni. Capitolul „Paralelogramul" se pretează foarte bine la explicitarea acestei legături. De exemplu, dacă din mulțimea paralelogramelor le izolăm pe acelea care au un unghi drept, obținem o submulțime, aceea a dreptunghiurilor. Definiția „paralelogramul cu un unghi drept se numește dreptunghi" ne dă prilejul să arătăm ce este în general o definiție, ce este genul proxim și ce este diferența specifică (fie că dăm sau nu și denumirile).

Limbajul teoriei mulțimilor nu trebuie considerat ca fiind exclusiv matematic. El ar trebui folosit și la alte obiecte cînd se arată a fi potrivit pentru dezvoltarea gîndirii logice. Exemplul cel mai reprezentativ este al gramaticii. Se știe că aceasta este un excelent și continuu exercițiu al gîndirii logice. Se poate emite ipoteza că acest exercițiu ar putea fi și mai eficient dacă în unele cazuri potrivite ar fi pus în legătură și cu elementele despre mulțimi pe care le-au învățat elevii clasei respective. Această ipoteză a fost sugerată de un referat despre predarea gramaticii susținut în catedra de metodică a Universității București axat pe ideea problematizării, pe ideea de a stimula copiii să descopere prin propria lor gîndire categorii gramaticale. Supunem aici această idee ca obiect de cercetare profesorilor de gramatică pe care i-ar atrage problema (sau unor colective în care să intre și colegi ai lor de matematică). Să schițăm cîteva exemple.

Anumite propoziții simple cu predicat nominal exprimă în fond o relație de incluziune între mulțimi. De exemplu: castanii sînt copaci cu frunze late; oaia este un animal ierbivor. Ele pot da loc la exerciții de felul acesta: înseamnă că orice copac cu frunze late este castan sau numai unii dintre ei? Toți copacii cu frunze late sînt castani? etc. În propoziția a doua oaia e la singular, idem animal ierbivor; este vorba în această propoziție de elemente sau de mulțimi? Ce relație este între mulțimile corespunzătoare?

Adjectivul dă prilejul de a se determina o submulțime (animal ierbivor; toate animalele sînt ierbivore?).

Cred că ar trebui prezentate elevilor și probleme în care ei să constate imprecizia unor termeni din vorbirea obișnuită. În propoziția „elevii silitori vor lua premiu" este vorba de elevii silitori. Determină această expresie o submulțime a clasei? Sigur că A, fruntașul clasei, este elev silitor; sigur că C, codașul, nu e. Dar despre M, mijlociul, nu știm dacă să-l cuprindem sau nu în această categorie. Pe cînd expresia „elevii clasei noastre cu media peste 8" determină o submulțime.

Distincția între expresiile cu înțeles precis și celelalte va fi foarte utilă unor oameni care vor folosi mașinile de calcul în mod curent. Ceea ce nu înseamnă că termenii lipsiți de precizie ar trebui eliminați; ei rămîn utili pentru exprimarea unor aproximații. Distincția de care vorbeam nu trebuie să conducă la snobismul preciziei care caracterizează exprimarea unora din oamenii cu formație numai matematică. Rămîn necesare — cred — și lecții de stil în care să se arate valoarea inefabilului, a sugestiei, a subînțelesurilor, surprinderea a ceea ce e spus „printre rînduri" etc.

Discutarea problemei imprecizie va conduce și la o mai bună înțelegere a rostului gradelor de comparație (mai silitor; cel mai silitor). Eventual, se poate pune problema în ce cazuri un adjectiv și comparativul „mai..." pot conduce la o relație de ordine între elementele unei mulțimi.

O submulțime poate fi determinată numai cu ajutorul adjectivelor? e o altă întrebare care ține și de gramatică și de logică. Se pot lua în considerare **două** adjective, fiecare determinînd cîte o submulțime a unei mulțimi date, iar ambele împreună, intersecția acestora.

O altă problemă e aceea a clasificărilor în sensul de împărțire a unei mulțimi în clase. Ideea poate fi pregătită la elevi foarte mici (Ce pomi avem în grădina școlii? Meri, pruni, caiși); mai tîrziu pot fi date exemple mai complexe, precum și contra-exemple (false clasificări, ce nu conduc la o împărțire propriu-zisă în clase, cum ar fi „clasificarea" triunghiurilor în scalene, isoscele, echilaterale).

Există și probleme de gramatică — logică ce nu sînt legate de teoria mulțimilor. Așa ar fi, cred, acelea în care intervine timpul; aici legătura cu matematica s-ar putea realiza reprezentînd timpul pe o axă cu prezentul în 0, trecutul înspre stînga, mai mult ca perfectul mai la stînga decît perfectul compus („scrisesem cînd ai venit"), perfectul simplu aproape de 0, viitorul spre dreapta etc.

Cred însă că mai interesante sînt cele legate de mulțimi. Dacă cineva ar studia toate cazurile în care această legătură poate fi explicitată cu folos, în ce mod pot fi ele propuse elevilor, în ce clase sau etape, care sînt exemplele cele mai reprezentative și exercițiile cele mai potrivite — cred c-ar face o lucrare utilă. Cred ; este vorba, cum spuneam, numai de o ipoteză ce își așteaptă verificarea.

EUGEN RUSU

Laboratorul de analiză a procesului de învățămînt

(Urmare din pag. 1-a)

dare tradițională, supunem procesul de învățămînt unei analize semiotice și epistemologice, întrucît este evident că nu numai teoria învățării are ceva de spus în optimizarea educației. Analiza noastră cuprinde, totodată, dimensiunile sociologice ale procesului de învățămînt, rolul pe care îl joacă în cadrul său structura grupelor și micro-grupelor (școală, clasă etc.). Scopul analizelor noastre este de a elabora proiecte de soluții dintre care factorii de decizie să poată alege variantele realizabile. În perspectivă îndepărtată, toate aceste analize vizează construirea unor modele matematice, respectiv mașinale, fapt care explică prezența a patru matematicieni și a doi electroniști în compoziția „team"-ului de cercetare al laboratorului.

Red.: Cercetările dvs. au în vedere și perspectivele învățămîntului?

P. Apostol: Evident, analiza noastră este nu numai operațională, ci și prospectivă. Nu ne ocupăm însă de prognosticarea evoluției sistemului de învățămînt, ci de analiza prospectivă a evoluției conținutului și metodologiei procesului de învățămînt.

Red.: Rezultă, din ceea ce spuneați înainte, că programele de cercetare sînt abordate dintr-un punct de vedere interdisciplinar.

P. Apostol: Cercetarea noastră este, ca orice cercetare operațională, multidisciplinară. Spre deosebire însă de alte opinii în legătură cu conceptul de interdisciplinaritate care circulă în țara noastră, opinia noastră este că într-o echipă interdisciplinară una din discipline trebuie să aibă rol conducător. În cazul nostru, rolul conducător nu poate să revină decît pedagogiei. Considerăm că multidisciplinaritatea se obține prin cercetarea unei probleme în cadrul aceluiași colectiv, de către specialiști cu profiluri diverse, nu prin asamblarea ad-hoc a unor opinii provenind de la cercetători din diferite discipline. Membrii team-ului lucrează împreună la rezolvarea unor probleme analizate împreună, realizînd nu numai un schimb al rezultatelor obținute, dar și un schimb al informației de care se folosesc în cercetare.

Red.: Care sînt temele pe care le-a abordat laboratorul?

P. Apostol: Temele de cercetare au fost stabilite pe baza recomandărilor Ministerului Învățămîntului. Una din ele constă, de exemplu, în elaborarea unor criterii obiective de optimizare a planurilor și programelor de învățămînt (înțelegînd prin „obiective", în acest context, criterii care rezultă din cercetarea experimentală, din modelarea abstractă a procesului de învățămînt, nu criterii subiective, bazate exclusiv pe bun simț și experiență personală). În cadrul acestei teme urmărim: a) stabilirea unor criterii de selecție a informației care intră în cultura generală la cîteva obiecte de bază și b) stabilirea calculatorie a relației optimale dintre timpul de studiu și capacitatea de asimilare a elevilor. O a doua temă privește optimizarea relației dintre învățămîntul liceal și cel superior. Pentru realizarea ei, laboratorul desfășoară o cercetare de teren, efectuînd un sondaj de opinie în rîndurile absolvenților din ultimii cinci ani. Am solicitat de asemenea, în această acțiune, opiniile — exprimate sub formă de comunicări științifice — ale unui număr de cadre din învățămîntul superior și mediu. Se știe că funcționarea învățămîntului superior este influențată de calitatea absolvenților învățămîntului liceal, după cum funcționarea învățămîntului liceal este influențată de calitatea pregătirii date cadrelor sale didactice în învățămîntul superior. O a treia temă, care nu este de investigație propriu-zisă, ci are menirea de a pregăti o cercetare pentru anul următor, constă în întocmirea unui proiect de cercetare a procesului de integrare a „mass mediei" în procesul de învățămînt. Ne propunem să studiem cum poate fi controlat din punct de vedere pedagogic fluxul de informație care se transmite prin canalul televiziunii, radioului, cinematografiei etc.

Red.: Am dori să ne dați o imagine, fie și sumară, asupra activității laboratorului.

P. Apostol: Pînă în prezent echipa laboratorului a întocmit inventarul modelelor matematice, cibernetice sau logice ale procesului de învățămînt care se găsesc în bibliotecile din țară. Pregătim o dezbatere care va avea loc, probabil, în cursul lunii martie, asupra unității dintre învățămîntul liceal și cel superior, precum și un număr de ședințe publice pe teme de interes major pentru cadrele didactice. De asemenea, în colaborare cu secția de programe din cadrul Institutului central de perfecționare a personalului didactic ne preocupăm de stabilirea criteriilor de alcătuire a unor programe elaborate pe baze științifice. S-a asigurat, pe de altă parte, colaborarea unor specialiști de renume mondial în analiza prospectivă a procesului de învățămînt Au acceptat să lucreze cu L.A.P.I. A. Mori din Osaka, Y. Dror de la Rand Corporation, M. Bense de la Institutul superior de tehnologie din Stuttgart și alții. Menționez și faptul că Ministerul Învățămîntului a aprobat editarea unui buletin al laboratorului, care va apare concomitent în limba română și într-una din cele patru limbi de circulație universală.

Red.: În parte, activitățile la care v-ați referit sînt și modalități de valorificare a cercetărilor.

P. Apostol: În parte numai, pentru că rezultatele cercetărilor noastre se valorifică mai ales în studii documentare adresate Ministerului Învățămîntului pentru fundamentarea deciziilor sale, ca și în cursurile de perfecționare a personalului didactic organizate de institut. Activitatea laboratorului privește atît domeniul cercetărilor fundamentale, cît și pe acela al cercetărilor aplicative care, în condițiile actuale, nici nu pot fi despărțite decît în mod artificial. Nu căutăm soluții abstracte, ci soluții concrete, realizabile, practice, respectînd astfel un principiu al cercetării operaționale, după care acolo unde soluția optimă nu este la îndemînă, se alege cea mai puțin rea dintre soluții. De pildă, dacă propunem îmbunătățirea metodologiei predării, nu putem să nu ținem seama de nivelul de pregătire metodologică al cadrelor didactice. Dacă nu reușim să utilizăm metodologia ideală trebuie să alegem varianta cea mai puțin rea dintre cele realizabile.

Red.: Ce rezultate scontați în cercetările privind selecția de informație și relația liceu-universitate?

P. Apostol: Din aceste cercetări vor rezulta o serie de propuneri concrete cu privire la limita în care trebuie să se miște cantitatea de informații transmisă la cîteva obiecte de învățămînt. Rezultatele vor fi semnificative și pentru alte obiecte. În ce privește relația dintre cele două trepte de învățămînt, vom urmări să stabilim în ce măsură ele lucrează convergent și în ce măsură există manifestări de acțiune divergentă. Profilul unui învățămînt liceal modern cere o anumită structurare a planurilor de învățămînt în universitate, astfel încît constatarea unor momente critice în relația liceu-universitate va duce la propuneri privind ajustarea planurilor de învățămînt, la cerințele necesare formării corpului profesoral pentru un învățămînt modern. Sau invers, constatînd că nu se iau suficiente măsuri pregătitoare pentru a ușura acomodarea absolvenților de liceu la cerințele învățămîntului superior, se vor trage concluzii cu privire la necesitatea de a îmbunătăți metodologia în învățămîntul liceal.

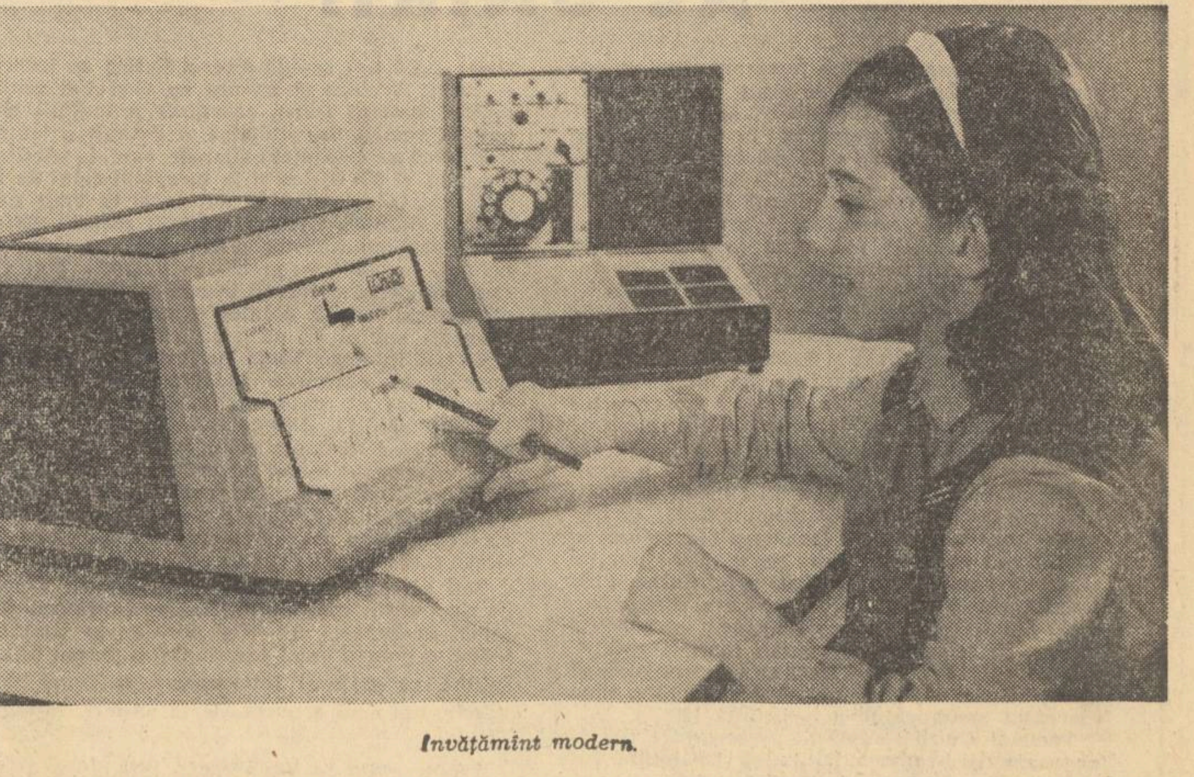

Învățămînt modern.

DE LA MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

În numerele 1061 din 30 X 1970 și 1069 din 25 XII 1970 ale „Gazetei învățămîntului" au fost publicate localitățile, obiectele și posturile didactice vacante pentru care numirea și transferarea personalului didactic se fac prin concurs.

În legătură cu organizarea și desfășurarea concursului se fac următoarele precizări:

1) La concurs se poate înscrie personalul didactic titular definitiv, care la data de 1 septembrie 1971 are cel puțin 3 ani de activitate didactică în postul în care funcționează.

Poate participa la concurs și personalul didactic titular definitiv care nu îndeplinește condiția stabilită în alineatul precedent dacă:

a) funcționează într-o localitate contraindicată pentru starea sănătății, sau în care nu are posibilitatea, fiind suferind, să-și îngrijească sănătatea (situație dovedită prin certificat medical eliberat de comisia medicală);

b. funcționează în altă localitate decît aceea în care domiciliază soțul (soția).

De asemenea, pot participa la concurs persoanele care au funcționat în învățămînt ca personal didactic titular definitiv și care au fost nevoite, pentru motive întemeiate și cu aprobarea Ministerului Învățămîntului sau a inspectoratelor școlare județene, să întrerupă activitatea didactică, sau se află în una din situațiile prevăzute de art. 59 din Statutul personalului didactic.

Se mai pot prezenta la concurs și specialiștii repartizați în alte sectoare de activitate, inclusiv în învățămîntul superior, cu stagiul legal efectuat și care au studii corespunzătoare pentru ocuparea unei funcții didactice.

În orașele mari (municipii) prevăzute de lege, pot solicita înscrierea la concurs numai persoanele care, în afara celor menționate mai sus, îndeplinesc și condițiile prevăzute de normele legale în vigoare pentru stabilirea în aceste localități.

Cererile de înscriere la concurs vor fi însoțite de: copie legalizată de pe actul de studii; dovezi privind gradele didactice obținute și vechimea în învățămînt; memoriu de activitate; o caracterizare întocmită de conducerea unității școlare la care solicitantul funcționează sau a funcționat pînă la întreruperea activității didactice, vizată de inspectoratul școlar județean și al municipiului București, ori de conducerea organizației socialiste la care a funcționat.

Candidații se pot înscrie la concurs numai pentru ocuparea catedrelor la specialitățile și pentru gradul de învățămînt la care au dreptul să predea potrivit studiilor ce le posedă sau pentru care au fost atestați.

2) Concursul se desfășoară pe baza **programelor pentru examenul de definitivare în învățămînt** și constă dintr-o probă scrisă la specialitate pentru profesori, din două probe scrise, una la limba română (limba maternă) și alta la aritmetică, pentru învățători și o probă scrisă la literatura pentru copii și la limba română (limba maternă), pentru educatoare, precum și din aprecierea activității candidaților.

Profesorii cu studii universitare care concurează pentru ocuparea catedrelor vacante la școlile generale susțin proba scrisă după programa elaborată pentru profesorii absolvenți ai universităților.

Cadrele didactice care funcționează în școli cu limba de predare a naționalităților conlocuitoare pot susține proba de concurs în limba maternă. În cazul cînd aceste cadre concurează pentru ocuparea unor posturi la școli cu limba de predare română, probele de concurs se susțin în limba română.

3) Proba scrisă se susține în întreaga țară în ziua de 14 februarie ora 10.

A doua probă scrisă (de matematică — pentru învățători) are loc în aceeași zi, la orele 16.

4) După publicarea posturilor vacante pentru concursul din 14 februarie 1971 în „Gazeta învățămîntului" nr. 1069 din 25 XII 1970 s-au mai vacantat următoarele posturi care se pun în concurs:

POSTURI DE EDUCATOARE

Județul Bacău

Municipiul Bacău: Grăd. de aplicație (2 posturi).

Județul Cluj

Municipiul Cluj: Grăd. nr. 8; Grăd nr. 11; Grăd. nr. 23 (2 posturi); Grăd nr. 24; Grăd. Someșul II; Grăd Flacăra.

Județul Timiș

Municipiul Lugoj: Casa de copii preșcolari; Grăd. Măguri.

Municipiul București

Sectorul I: Grăd. nr. 5; Grăd. nr. 119 (aplicație); Grăd. C.N.E.F.S. (aplicație); Grăd. Ministerului Petrolului

Sectorul 3: Grăd. nr 148; Grăd F.R.B.-1 (4 posturi)

Sectorul 4: Grăd. I T.B. — Săftica (8 posturi); Grăd. nr 164 — Bobești; Grăd. Flacăra roșie; Grăd Timpuri Noi; Grăd. 7 Noiembrie.

Sectorul 5: Grăd. Bumbăcăria Jilava (2 posturi); Grăd. nr. 67 — Popești Leordeni; Grăd. nr. 93 — Leordeni.

Sectorul 6: Grăd. nr. 54; Grăd. Vulcan; Grăd. Tînăra Gardă; Grăd. Ind. Bumbacului.

Sectorul 7: Grăd. nr. 86; Grăd. Fabrica țigarete; Grăd. C.C.T.B. (3 posturi); Grăd. I.A.S. — Dudu (5 posturi); Grăd. nr. 92 — Chiajna (2 posturi).

Sectorul 8: Grăd. nr. 47; Grăd. nr. 108; Grăd Direcția Generală Construcții-Montaj; Grăd. Prev. T.B.C. — Mogoșoaia; Grăd. nr. 106 — Rudeni (Chitila).

CATEDRE DE LIMBA ROMÂNĂ

Județul Argeș
Municipiul Pitești: Șc. gen. nr. 8.

Județul Buzău
Municipiul Buzău: Lic. nr. 2.

CATEDRE DE MATEMATICĂ

Județul Buzău
Municipiul Buzău: Lic. nr. 1 și lic. sportiv

CATEDRE DE BIOLOGIE

Județul Argeș

Municipiul Pitești: Șc. gen. nr. 12

sec ven țe

Ne vizitează țara ministrul învățămîntului public din R. P. Bulgaria

Luni, 18 ianuarie a.c., a sosit în Capitală o delegație din R.P. Bulgaria, condusă de dr. Ștefan Vasilev, ministrul învățămîntului public. La Gara de Nord, delegația bulgară a fost întîmpinată de Mircea Malița, ministrul învățămîntului, Alexe Popescu, adjunct al ministrului învățămîntului și de alți funcționari superiori din Ministerul Învățămîntului. A fost de față Spas Gospodov, ambasadorul R.P. Bulgaria la București. Un grup de școlari români a oferit flori oaspeților din țara vecină și prietenă.

În cursul dimineții de luni delegația a făcut o vizită la Ministerul Învățămîntului unde a avut o întrevedere cu ministrul învățămîntului, Mircea Malița. În după amiaza aceleiași zile ministrul bulgar, însoțit de Traian Pop, adjunct al ministrului învățămîntului, a vizitat liceul „Mihai Viteazu" din Capitală.

Marți, delegația Ministerului Învățămîntului Public din R.P. Bulgaria a făcut o vizită la Consiliul popular al municipiului București, unde a fost primită de Dumitru Popa, primarul general al Capitalei. Însoțită de Alexe Popescu, adjunct al ministrului învățămîntului, delegația a vizitat apoi Universitatea și Institutul agronomic „Nicolae Bălcescu".

În după-amiaza zilei de marți membrii delegației au plecat într-o scurtă călătorie prin țară. Miercuri și joi delegația însoțită de Vasile Alexandrescu, adjunct al ministrului învățămîntului, a vizitat facultăți și școli din județele Brașov și Sibiu.

Moment din timpul vizitei pe care ministrul bulgar Ștefan Vasilev a făcut-o, la Ministerul Învățămîntului, ministrului român Mircea Malița

Masă rotundă pe tema jucăriilor

De curind Comisia tehnico-artistică pentru jucării de pe lîngă Ministerul Învățămîntului a inițiat o dezbatere în jurul mesei rotunde în legătură cu jucării pentru preșcolari și școlarii din clasele mici și îndeosebi cu jucăriile și jocurile cu caracter tehnic. S-au întîlnit la această dezbatere creatori de jucării, pedagogi, psihologi, reprezentanți ai Consiliului Național al Organizației Pionierilor, reprezentanți ai unor întreprinderi ai comerțului.

Participanții la discuții au subliniat importanța deosebită a jocurilor cu caracter tehnic, constructiv și aplicativ în dezvoltarea psihică a copiilor, în formarea personalității omului de mai tîrziu, în dezvoltarea agilității lui, a spiritului său inventiv, a capacității sale creatoare. S-a arătat totodată că acest tip de jocuri contribuie la formarea unor deprinderi și obișnuințe tehnice, stimulează interesul copiilor pentru muncă, pentru acțiune, scoțîndu-se în evidență faptul că datorită tuturor acestor motive, pe cît de mare este însemnătatea jocului pentru dezvoltarea copilului, pe atît de mare trebuie să fie atenția acordată creării jucăriilor, jocurilor tehnice și de construcție. În legătură cu aceasta au fost discutate o serie de aspecte privind sortimentul și caracterul jucăriilor tehnice.

S-a arătat, în această privință, că în momentul de față există puține sortimente de jucării de acest tip, iar sortimentele existente sînt în cantități insuficiente și de multe ori nesatisfăcătoare calitativ. S-a subliniat de asemenea că nici grădinițele nu sînt dotate cu jocuri tehnice, deși copiii se simt deosebit de atrași de asemenea jocuri. Reprezentanții întreprinderilor „Metaloglobus", „Radio-Progres", „Electronica" și altele au arătat că pentru anul în curs, ca și pentru viitorii ani s-a prevăzut lărgirea sortimentului de jucării tehnice. Vor fi puse la dispoziția copiilor mai ales jocuri de construcție și montaj, precum și jocuri electrice, realizate într-o gamă mai bogată. În continuare s-au făcut numeroase propuneri privind îndeosebi mai buna colaborare a întreprinderilor producătoare de jucării cu comerțul, prezentarea mai atractivă a jucăriilor și jocurilor tehnice și mai larga lor difuzare în unitățile preșcolare și în școli.

M. R.

Consfătuirea conducătorilor cercurilor pionierești de agrobiologie

La București s-a desfășurat recent, sub egida Consiliului Național al Organizației Pionierilor și a Centrului Național de perfecționare a cadrelor ce muncesc cu pionierii, cea de a doua consfătuire pe țară a îndrumătorilor de cercuri agrobiologice.

Consfătuirea a prilejuit realizarea unui larg schimb de experiență și opinii privind orientarea în perspectivă a activității acestor cercuri, precum și informarea științifică a participanților asupra unor date noi din domeniul agrobiologiei. Ea s-a bucurat de participarea unor prestigioase cadre universitare — acad. Eugen Pora, prof. univ. dr. David Davidescu, prof. Vasile Mîrza — care au prezentat expuneri, ca și de prezența unui mare număr de profesori din învățămîntul de cultură generală. Numeroși participanți au subliniat, în discuțiile purtate, necesitatea de a se lega mai strîns activitatea cercurilor agrobiologice de perspectivele dezvoltării agriculturii noastre în actualul cincinal. Pornindu-se de la rolul care revine cercurilor agrobiologice în orientarea școlară și profesională a elevilor s-a pus în evidență necesitatea de a se dezvolta cercurile de pomicultură, legumicultură, viticultură, apicultură etc.

Prof. AUREL ARDELEAN

Școlari români premiați în India

Trei școlari din țara noastră au fost distinși recent, în cadrul unei competiții internaționale, cu trei importante premii. Mai precis este vorba de concursul de creație literară și artă plastică adresat copiilor din întreaga lume pe care îl organizează de cîțiva ani o apreciată revistă săptămînală din New-Delhi, „Shankar's weekly".

Astfel eleva **Bogdana Popescu,** de Liceul nr. 32 din București, a primit Medalia de aur „Nehru" pentru lucrarea literară intitulată „Patria mea —scrisoare către un prieten necunoscut". **Anca Ioana Hariton,** de la Școala de muzică și arte plastice din Giurgiu, a fost distinsă cu premiul I pentru desenul „Costume de Anul Nou", iar **Gheorghe Țuică** a fost distins cu premiul I pentru desenul „Dans popular".

AU APĂRUT:

Tematicile de studiu individual pentru colocviul de gradul II în învățămînt

— educatoare, învățători, profesori —

Volumul se poate procura de la chioșcurile și magazinele de difuzare a presei și debitele O.C.L.

AU APĂRUT:

Programele concursului de admitere în liceu pentru anul școlar 1971-1972

Broșura se poate procura de la chioșcurile și magazinele de difuzare a presei și debitele O.C.L.

CRONICĂ DE CINCINAL

1966

● **Se constituie Consiliul Național al Organizației Pionierilor,** conform hotărîrii Plenarei C.C. al P.C.R. din 12—13 aprilie.

● **Își deschid porțile primele licee de specialitate,** potrivit sarcinii trasate de Congresul al IX-lea al P.C.R. Înființarea acestor licee este precedată de ample dezbateri, în cadrul cărora se fac numeroase propuneri.

● **Se organizează experimental clase speciale de matematică și fizică** în cadrul unor licee de cultură generală.

● **Se înființează clase speciale în care predarea unor obiecte de învățămînt are loc în limbile moderne de mare circulație.**

1967

● **Este publicat și supus dezbaterii publice Studiul privind dezvoltarea învățămîntului superior în Republica Socialistă România.**

● **Începe să se experimenteze școlarizarea copiilor de la vîrsta de 6 ani.**

● **Plenara C.C. al P.C.R. din 29 noiembrie-1 decembrie 1967 stabilește măsuri pentru îmbunătățirea activității desfășurate în rîndurile tineretului.** Se subliniază că rolul hotărîtor în pregătirea și educarea tineretului revine școlii, cadrelor didactice.

1968

● **Se publică Studiul privind dezvoltarea învățămîntului de cultură generală și Studiul privind dezvoltarea învățămîntului profesional și tehnic.** La dezbaterea publică organizată pe marginea acestor documente participă mii de oameni ai școlii.

● **Se constituie inspectoratele școlare județene,** instituții executive de specialitate care au menirea de a asigura, în cuprinsul fiecărui județ, organizarea și conducerea activităților din învățămînt.

● **Plenara C.C. al P.C.R. din 22—25 aprilie 1968 aprobă Directivele Comitetului Central al Partidului Comunist Român privind dezvoltarea învățămîntului în Republica Socialistă România.**

● **Marea Adunare Națională adoptă Legea privind învățămîntul în Republica Socialistă România.**

● **Proiectul Statutului personalului didactic este supus dezbaterii publice.**

1969

● **S-au majorat salariile cadrelor didactice cu circa 20%** începînd cu data de 1 ianuarie și s-a trecut la experimentarea noului sistem de salarizare.

● **Are loc, în zilele de 5—7 februarie, Conferința Națională a cadrelor didactice,** eveniment remarcabil în viața școlii românești și a slujitorilor ei. De la tribuna Conferinței se adresează corpului profesoral tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU. Exprimînd înalta prețuire acordată în patria noastră oamenilor școlii, secretarul general al partidului conturează în cuvîntul său sarcinile importante care revin învățămîntului și slujitorilor lui.

● **Se organizează dezbateri pe marginea proiectului de plan și a programelor pentru școala generală de 10 ani, precum și a proiectului planului de învățămînt pentru liceul de cultură generală.**

● **Este legiferat Statutul personalului didactic din Republica Socialistă România,** de către prima sesiune a celei de a VI-a legislaturi a Marii Adunări Naționale.

● **Debutează școala generală de 10 ani,** a cărei înfăptuire reprezintă un nou și însemnat salt în dezvoltarea instrucției și educației tineretului, situînd țara noastră printre țările cu cel mai înaintat învățămînt din lume.

1970

● **S-a încheiat, în linii mari generalizarea școlarizării copiilor în vîrstă de 6 ani.**

● **Se extinde învățămîntul obligatoriu de 10 ani. Pentru prima dată ființează clasa a X-a a școlii generale.**

● **Se creează comisii de specialiști în cadrul Ministerului Învățămîntului.** Ele au sarcina de a cerceta căile modernizării, sub multiple aspecte, a predării diferitelor discipline.

● **Munca devine o nouă disciplină școlară,** ridicîndu-se la un nivel superior legătura școlii cu viața, cu activitatea practică productivă.

● **În cadrul Anului internațional al educației România se afirmă ca un stat cu un învățămînt dezvoltat.** Pe plan intern au loc numeroase manifestări științifice, printre care **Colocviul național de pedagogie „Cercetarea interdisciplinară a învățămîntului", „Simpozionul național cu tema „Rolul și locul educatorului în procesul de modernizare a învățămîntului",** conferința **„Educația copilului în fața progresului științei și culturii contemporane",** expoziția **„Minitehnicus"** etc.

Una din cuceririle cele mai de seamă ale poporului nostru constă în faptul că el poate deschide azi generațiilor tinere toate porțile vieții, le poate asigura ascensiunea spre cunoaștere, spre știința și cultura cea mai înaltă. Așa cum stă scris în Legea învățămîntului — adoptată de Marea Adunare Națională în decursul cincinalului 1966-1970 — în Republica Socialistă România învățămîntul, principal izvor de cultură și factor de civilizație, contribuie la dezvoltarea și înflorirea orînduirii și națiunii socialiste, la afirmarea multilaterală a personalității umane.

Cifrele, datele, fotografiile din această pagină își propun să ilustreze doar cîteva din realizările dobîndite de școala românească în decursul cincinalului încheiat, realizări care constituie tot atîtea trepte de pornire spre noi înfăptuiri, menite să situeze învățămîntul la nivelul marilor cerințe ale contemporaneității.

POPULAȚIA ȘCOLARĂ

Numărul preșcolarilor, elevilor și studenților a crescut

de la 4134500 în 1966
la 4364600 în 1970

În cincinalul încheiat învățămîntul a repartizat producției:

370000 muncitori, 147000 tehnicieni, 117000 specialiști cu studii superioare

FONDURI ALOCATE

Conducerea partidului și a statului nostru manifestă o neprecupețită grijă pentru a asigura școlii condițiile îndeplinirii înaltei și nobilei ei misiuni. Fondurile bugetare pentru învățămîntul de toate gradele alocate de către stat în perioada 1966—1970 au fost cu 48,3 la sută mai mari față de cincinalul anterior. În cifre absolute, aceasta înseamnă un spor de 13,2 miliarde lei.

CADRE DIDACTICE

Numărul cadrelor didactice a crescut în perioada 1966-1970 cu aproape 10 la sută, ridicîndu-se în 1970 la aproximativ

210000

CONSTRUCȚII ȘCOLARE

CONSTRUCȚIILE ȘCOLARE DESTINATE ÎNVĂȚĂMÎNTULUI REALIZATE ÎN PERIOADA 1966—1970 SÎNT ECHIVALENTE CU SUPRAFAȚA A 91.000 APARTAMENTE.

S-au construit:

- **6100 săli de clasă în mediul urban (4600 pentru învățămîntul de cultură generală și 1500 pentru învățămîntul profesional și tehnic)**
- **6700 săli de clasă în mediul rural**
- **56.600 locuri în internate pentru învățămîntul de cultură generală și pentru învățămîntul profesional și tehnic**
- **1400 locuri la casele de copii**
- **42 săli de gimnastică**
- **5600 locuri în grădinițele de copii**
- **Ateliere și laboratoare cu o suprafață de 30.000 m.p.**
- **Cantine cu o capacitate de 56.000 locuri**
- **Cămine pentru 18.000 de studenți**
- **Clădiri pentru învățămîntul superior cu o suprafață de 165.000 m.p.**

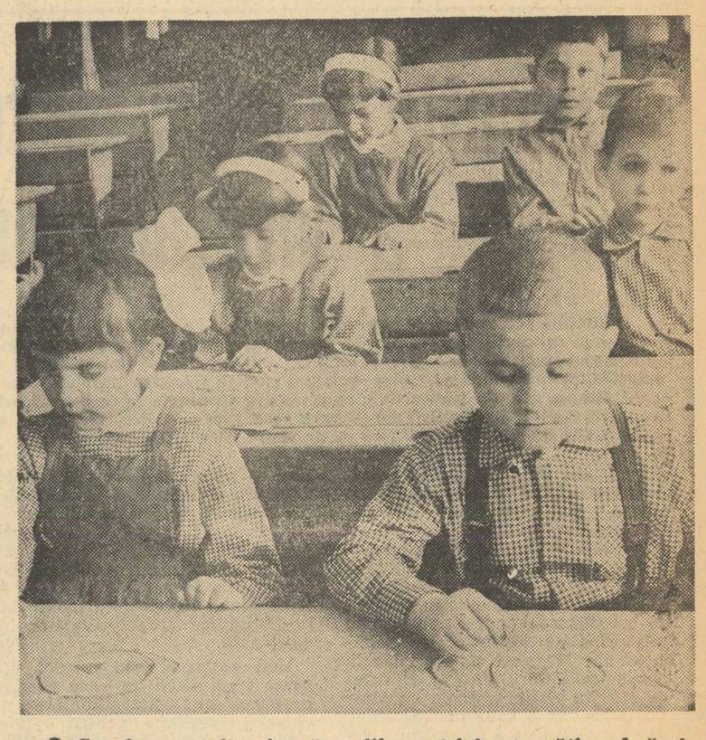

● **Școala generală asigură copiilor patriei o pregătire al cărei nivel minim s-a ridicat la 10 ani de studii obligatorii. În perioada 1966—1970 au absolvit învățămîntul obligatoriu 1.567.000 elevi.**

● **Drumul continuă pe treapta medie — post generală — cînd se conturează marile visuri, cînd pregătirea tinerilor se realizează într-o rețea diversificată de școli. În perioada 1966—1970 au absolvit liceele de cultură generală 362.300 elevi față de 279.200 cît absolviseră în perioada 1961—1965, iar învățămîntul profesional și tehnic a repartizat producției 517.000 de muncitori și tehnicieni, realizîndu-și sarcinile cincinalului în proporție de 110,7 la sută la muncitori și 112,8 la sută la tehnicieni.**

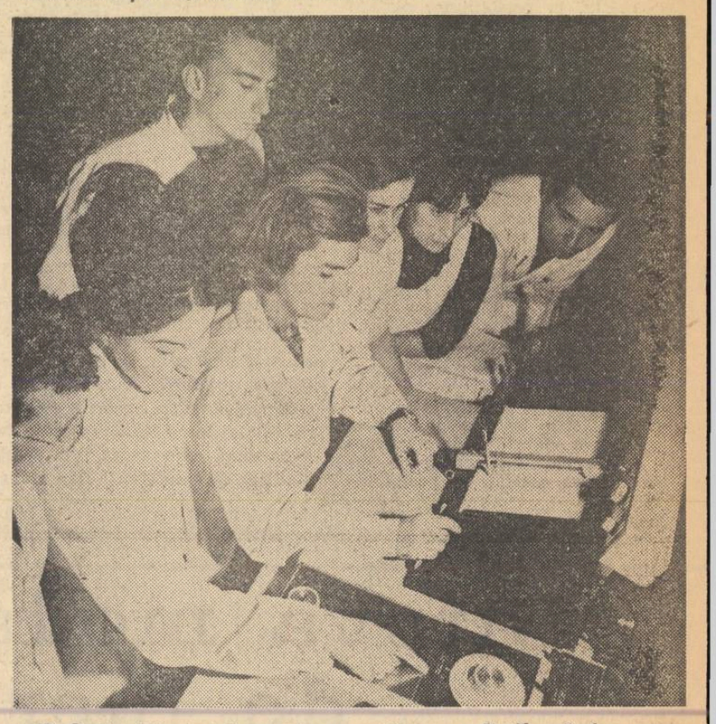

● **În învățămîntul superior pregătirea se distilează și se perfecționează la nivelul celor mai înalte aspirații. Numărul de studenți a crescut de la 137.000 în 1966 la 152.000 în 1970.**

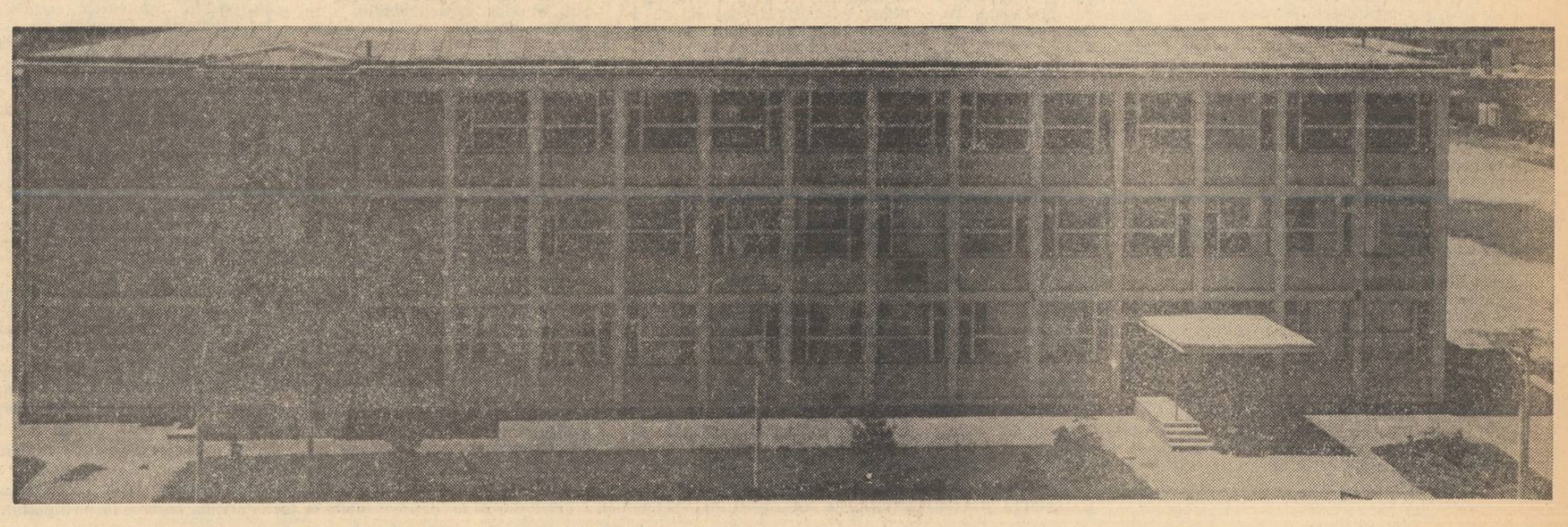

ANCHETA INTERNAȚIONALĂ A „GAZETEI ÎNVĂȚĂMÎNTULUI"

Educația gîndirii — trăsătură de prim plan a învățămîntului contemporan

Mutațiile profunde ce se petrec pe întreaga arie a învățămîntului mondial — în concepții, în conținut, în organizare, în didactica și tehnologia procesului instructiv-educativ — situează într-o perspectivă nouă rolul și importanța dezvoltării de către școală a gîndirii tinerilor din noile generații. Despre această perspectivă, ca și despre atributele ce caracterizează educația modernă a gîndirii am discutat recent cu prof. dr. ANATOLII A. SMIRNOV, dr. ERNEST HUANT și dr. ing. GERT JEDZINY.

Prof. dr. **Anatolii A. Smirnov,** membru titular al Academiei de științe pedagogice a U.R.S.S., membru corespondent al mai multor foruri științifice internaționale, este autorul unor lucrări fundamentale în psihologia pedagogică sovietică și răspunde în prezent de coordonarea unui amplu studiu întreprins de Institutul de psihologie din Moscova cu privire la particularitățile gîndirii elevului de diferite vîrste. „Școala contemporană — ne-a spus prof. Smirnov — este prima care formulează explicit și consideră implicit dezvoltarea gîndirii drept o problemă de bază a procesului de învățămînt și o finalitate a acestuia. Nu este vorba aici de o simplă opțiune, ci de singura alternativă posibilă în condițiile societății de astăzi și ale perspectivelor științifico-tehnice ale dezvoltării ei de viitor. Un rol important în această evoluție îl au rezultatele celor mai recente studii asupra psihologiei gîndirii, asupra problemelor învățării. S-au năruit, pe baza acestor rezultate, multe fetișuri și prejudecăți. Se clatină foarte serios ideea, pînă nu de mult adînc înrădăcinată, dar infirmată de cele mai recente studii de psihologie, potrivit căreia procesul de gîndire al copilului este exclusiv sau aproape exclusiv concret. În realitate, încă din primii ani de școală copiii sînt apți — într-o măsură mult mai mare decît se credea — de a gîndi abstract. Pe această bază se elaborează, în prezent, un sistem de învățare nou, a cărui caracteristică principală este că urmărește dezvoltarea intensivă și cît mai deplină a gîndirii abstracte. Rezultatele obținute pînă acum arată că în studiul matematicii de pildă, ordinea tradițională — întîi operații cu cifre, apoi operații cu litere — nu este imuabilă. Devine posibil să se pornească de la probleme simple cu litere, utilizîndu-se unele simboluri algebrice, pentru a se trece apoi la aplicații cifrice. Capacitatea de gîndire abstractă a copilului de vîrstă mică permite de asemenea introducerea mult mai timpurie a cunoștințelor de gramatică. Se ajunge astfel la o accelerare generală a programului de studiu, la posibilitatea ca, la aceeași vîrstă, elevul de astăzi să aibă un nivel mai ridicat de informații și mai ales o mai mare capacitate de gîndire logică decît școlarul de ieri.

Desigur că aceste posibilități și obiective noi implică noi forme de conducere și îndrumare a activității elevilor. Orientarea spre învățămîntul problematizat este, după părerea mea, o tendință aproape legică, izvorînd din cerințele fundamentale privind dezvoltarea gîndirii elevului. Atribuțiile profesorului se situează astfel tot mai mult în aria elaborării și prezentării explicite a metodelor de rezolvare, a formării gîndirii prin exercitarea unor multiple operații logice. În aceeași direcție se orientează și învățămîntul programat, care trece de la prezentarea unor algoritmi de rezolvare a problemelor intelectuale la familiarizarea elevilor cu posibilitățile de compunere a algoritmilor necesari. Ansamblul activităților de învățare trebuie să-i înarmeze pe elevi cu metodele conștiente, bazate pe principii și reguli de căutare a soluțiilor pentru problemele puse, în așa fel încît să se determine dezvoltarea maximă a posibilităților și obișnuințelor intelectuale.

Unii psihopedagogi propun, în acest sens, să li se dea elevilor probleme înfățișînd situații ce nu există în realitate, pentru a li se dezvolta capacitatea de a acționa în împrejurări excepționale. Cred că se exagerează, după cum se procedează greșit, după mine, și în cazul cînd se dau probleme simple, care conduc fără greș, prin însuși enunțul lor, la rezultat. Sînt însă pentru complicarea problemelor date spre rezolvare prin introducerea unor date superflue, așa cum se înfățișează în realitate unele probleme științifice, pentru a-i învăța pe elevi să aleagă și să opereze cu elementele care conduc efectiv spre rezultat, sau oferindu-se mai puține date decît cele strict necesare, pentru a-i învăța pe elevi să solicite elementele respective.

O ultimă chestiune în legătură cu principalele tipuri de probleme utilizate în procesul instructiv-educativ actual.

Noi le împărțim în prezent în două grupe : probleme de învățare și probleme de informație. Rezolvarea unei probleme de informație trebuie să determine acumulare de știință. La problemele de învățare principalul nu este rezultatul, ci metoda. Importantă este dezvoltarea gîndirii teoretice, logice, de mare flexibilitate. Una dintre problemele fundamentale ale învățămîntului este ca profesorul să realizeze clar aceste distincții, formîndu-i pe elevi astfel încît să opereze corespunzător cu fiecare tip de problemă propus. Precum se vede, avem de a face, în fond și la urma urmei, cu educația gîndirii.

●

Doctorul **Ernest Huant** din Paris este autorul unor lucrări de reputație internațională în domeniul biociberneticii, al filozofiei științelor — reputație confirmată, de altfel, și de faptul că a fost ales ca președinte al Centrului internațional de biocibernetică și al Societății de studii în domeniul filozofiei științelor. Transcriem în continuare cîteva din interesantele păreri expuse de dr. Huant :

Cînd omul a știut să imagineze și să introducă în înlănțuirea liniară a efectelor acea idee minunată a întoarcerii efectului asupra cauzei pentru a o fixa la o valoare determinată și dorită, el a făcut mai mult poate decît să reinventeze focul. Cînd omul a știut să precizeze, să izoleze și să trateze noțiunea informativă a ciberneticii, adică raportul de probabilitate între două secvențe de eveniment, el a sudat, într-un fel, gîndirea și materia. Dar numai prin intermediul omului această legătură dobîndește un dublu sens.

Cred că aceste fapte au consecințe deosebit de mari în domeniul educării gîndirii, al învățămîntului în general. Se vorbește de o pedagogie cibernetică, de formarea unei gîndiri tehnice, de însușirea limbajului științelor. Într-o formă sau alta toate acestea înseamnă însușirea unui sistem de comunicare. Dar să înveți un limbaj — în cazul nostru limbajul informaticii și al științelor — înseamnă să-l stăpînești. Altfel există primejdia să se producă o răsturnare de valori și în loc să dispunem de un limbaj modelat de gîndire am ajunge la o gîndire modelată de limbaj. Așadar formarea unei gîndiri umane creatoare, care să opereze singură cu limbajul informațional este una din sarcinile esențiale ale învățămîntului actual. De pildă, educația școlară va trebui să-i deprindă pe elevi nu numai să gîndească și să opereze prin intermediul legilor statistice (prin care computerul reușește să rezolve mult mai precis și mai rapid problemele), ci și să ajungă la analiza naturii reale a unor cazuri particulare.

Așadar, învățămîntul este chemat să contracareze, prin desăvîrșirea gîndirii umane, acea amenințare pe care o implică, după unii, perfecționarea mașinismului și automatizării, exprimată în formula: de la a ușura munca omului la a se lipsi de om și de aci la a-l depăși. Aceasta ar fi posibil numai în condițiile unui învățămînt mecanicist, care l-ar forma pe om după modelul mașinii. Școala are însă menirea să dezvolte într-un asemenea chip gîndirea umană încît omul să rămînă mereu un model imitat, dar niciodată egalat de mașină. Căci evoluția valorilor progresului a fost și — sînt convins — va rămîne întotdeauna o reflectare materială a valorilor de gîndire care au determinat progresul.

●

Doctor ing. **Gert Jedziny,** membru în conducerea Institutului central de informatică din R.D.G., și-a spus cuvîntul la tema discutată prezentînd avantajele celor mai noi tehnici didactice care au ca scop individualizarea dezvoltării gîndirii și personalității umane :

Influența primordială a ciberneticii și informaticii, atît asupra educației tineretului de vîrstă școlară cît și asupra educației permanente, constă pe de o parte în posibilitatea utilizării unor programe diferențiate de studiu, atît pentru științele naturii cît și pentru științele sociale, iar pe de altă parte în asigurarea unor condiții de transmitere efectivă a cunoștințelor cuprinse în aceste programe, datorită multiplelor canale de comunicație și a utilizării din din ce în ce mai ample a computerelor în învățămînt. Căci ritmul fantastic al progresului actual nu este numai o revoluție în concepțiile științifice, în științele aplicate ci, în egală măsură, o revoluție în mijloacele de comunicație. Iar acestea nu și-au spus nici pe departe, pe deplin cuvîntul în realizarea unui învățămînt intensiv. Politica de învățămînt, planificarea educației trebuie să-și sprijine într-o măsură din ce în ce mai mare obiectivele pe utilizarea acestor mijloace, mai ales pentru crearea unui climat favorabil dezvoltării gîndirii.

Memoriile electronice și capacitățile de selecție ale computerelor ne pot pune astăzi la dispoziție, în cîteva ore, întreaga bibliografie esențială, toate informațiile de prim ordin în evaluarea precisă a stadiului în care se află cercetările dintr-un anumit domeniu. În schimb, elaborarea unui program de lucru în vederea obținerii unei soluții superioare sau pe deplin adaptate anumitor condiții este o problemă mai dificilă și de mai mare subtilitate decît în trecut, întrucît are, de cele mai multe ori, variate implicații interdisciplinare. Deci interesează nu exersarea memoriei și orientarea către acumularea unor date, pe care oricum ni le va furniza mai larg și mai sistematic memoria unui computer, ci dezvoltarea unei gîndiri flexibile, capabilă de asociații între discipline.

M. HERIVAN

Lecție în laboratorul audio-vizual al Școlii nr. 20 din Riga

„Studii și articole de istorie"

Recent apărut, volumul XV al publicației „Studii și articole de istorie", editate de Societatea de științe istorice, cuprinde o serie de articole dedicate împlinirii a 100 de ani de la nașterea lui Vladimir Ilici Lenin, semnate de Vasile Maciu, Ecaterina Negruți-Munteanu și Ion Cicală. La rubrica ISTORIA ROMÂNIEI se publică articolele **Evoluția ideilor programatice ale mișcării socialiste din România în problema agrară la sfîrșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea** de Elisabeta Hurezeanu, **Formarea guvernului liberal și alegerile parlamentare din anul 1922** de Ion Bitoleanu și **Contribuția poporului român la obținerea victoriei împotriva Germaniei hitleriste** de Ion Cupșa. Semnalăm de asemenea, la rubrica METODICĂ, articolele semnate de Maria Vasilescu **(Examinarea și notarea elevilor la istorie)** și de Silvia Cîmpeanu și Ioan Cîmpeanu **(Rolul schemei la tablă în predarea lecțiilor de istorie).**

Materiale interesante se publică și la rubricile MISCELLANEA, ISTORIE UNIVERSALĂ, BIBLIOGRAFIE și CĂRȚI NOI.

„REVISTA DE PEDAGOGIE"

— SUPLIMENT PENTRU ÎNVĂȚĂMÎNTUL PREȘCOLAR —

A apărut recent cel de al doilea număr al suplimentului pentru învățămîntul preșcolar editat de „Revista de pedagogie". Suplimentul cuprinde articole semnate de Maria Gîrboveanu **(Dezvoltarea sociabilității la preșcolari),** Maria Georgescu și S. Olaru **(Constatări pe marginea unui experiment privind formarea reprezentărilor matematice la preșcolari),** Emilia Boșcaiu **(Corectarea tulburărilor de vorbire).**

Din practica activității din grădinițe se publică materialele **Jocuri și activități în aer liber** de Maria Radu. **Dezvoltarea spiritului de observare și a operațiilor gîndirii** de Maria Iliescu, Paraschiva Dinu și Elena Cruceru, **Planificarea activităților și a jocurilor alese de copii** de Fănița Dumitriu, **Preșcolarul și scena** de Elena Iordache etc.

Se dau de asemenea consultații, semnate de Lelia Ionescu **(Pregătirea pentru examenul de grad la literatura pentru copii),** Virginia Manasia **(Valoarea observărilor)** și Nicu Alexe **(Cu privire la educația fizică a copilului preșcolar).** Romeo Dăscălescu semnează articolul **Dialogul grădiniță—familie,** Elvira Crețu articolul **Dragoste și exigență,** Luiza Vlădescu articolul **Dimineți fierbinți în toamna rece.**

INSTITUTUL POLITEHNIC „TRAIAN VUIA"

TIMIȘOARA

ANUNȚA

scoaterea la concurs a următoarelor posturi :

FACULTATEA DE CONSTRUCȚII

1. Conferențiar la catedra de Beton armat și clădiri, disciplinele : Chimie și materialele de construcții, Materiale de construcții ; poziția 8 din statul de funcțiuni.

2. Șef de lucrări la catedra de Arhitectură, disciplina : Proiectare atelier ; Aplicații proiect, poziția 2 din statul de funcțiuni.

3. Șef de lucrări la catedra de Beton armat și clădiri, disciplinele : Clădiri, Clădiri și elemente de teoria arhitecturii și urbanism, poziția 13 din statul de funcțiuni.

4. Șef de lucrări la catedra de Beton armat și clădiri, disciplina ; Construcții de beton armat : poziția 14 din statul de funcțiuni.

5. Șef de lucrări la catedra de Beton armat și clădiri, disciplinele : Materiale ușoare de construcții ; Tehnologia construcțiilor și prefabricate ; Tehnologia lucrărilor și mașini de construcții ; Beton armat și tehnologia construcțiilor de beton armat, poziția 15 din statul de funcțiuni.

6. Asistent la catedra de Arhitectură, disciplinele : Proiectare atelier ; Aplicații proiect, poziția 3 din statul de funcțiuni.

7. Asistent la catedra de Arhitectură, disciplinele : Proiectare atelier ; Aplicații proiecte, poziția 4 din statul de funcțiuni.

FACULTATEA DE ELECTROTEHNICĂ

8. Șef de lucrări la catedra de Mașini electrice, disciplina : Mașini electrice poziția 9 din statul de funcțiuni.

9. Șef de lucrări la catedra de Măsuri și centrale electrice, disciplina : Măsuri electrice și magnetice, poziția 9 din statul de funcțiuni.

10. Lector la catedra de Educație fizică și sport, disciplina : Educație fizică și sport, poziția 6 din statul de funcțiuni.

11. Asistent la catedra de Mașini electrice, disciplinele : Mașini electrice ; Materiale electrotehnice, poziția 18 din statul de funcțiuni.

Candidații la concurs vor depune, în termen de 30 de zile, respectiv 15 zile pentru posturile de asistent, de la data publicării acestui anunț, la secretariatul Institutului politehnic „Traian Vuia" Timișoara — b-dul 30 Decembrie nr. 2, cererea de înscriere însoțită de actele prevăzute de Legea nr. 6 privind Statutul personalului didactic din Republica Socialistă România, publicată în Buletinul Oficial nr. 33 din 15 martie 1969 partea I, și de Instrucțiunile Ministerului Învățămîntului nr. 84 539/1969.

Cei care funcționează într-o instituție de învățămînt superior sînt obligați să comunice în scris rectorului acesteia înscrierea la concurs.

Concursul se va ține în termen de 60 de zile, respectiv 15 zile pentru posturile de asistent, de la data expirării termenului de înscriere care se calculează de la data apariției acestui anunț în Buletinul Oficial.

INSTITUTUL PEDAGOGIC DE 3 ANI

TÎRGU MUREȘ

ANUNȚA

scoaterea la concurs a următoarelor posturi :

FACULTATEA DE FILOLOGIE

Catedra de științe sociale

— asistent disciplina probleme ale filozofiei și științelor politice, poziția 6

FACULTATEA DE EDUCAȚIE FIZICĂ

Catedra de educație fizică

— asistent, disciplina educație fizică, poziția 11

Candidații la concurs vor înainta la rectoratul Institutului pedagogic de 3 ani din Tg. Mureș, str. N. Iorga nr. 1, în termen de 15 zile de la data publicării acestui anunț în Buletinul Oficial, o cerere de înscriere la care se vor anexa, în dublu exemplar, actele prevăzute de Legea nr. 6 privind Statutul personalului didactic din Republica Socialistă România, publicată în Buletinul Oficial partea I nr. 33 din 15 martie 1969 și de Instrucțiunile Ministerului Învățămîntului nr. 84539/1969.

Candidații vor prezenta și o adeverință din care să reiasă că au efectuat stagiul legal după repartizare.

Concursul se va ține în termen de 15 zile de la data expirării termenului de înscriere.

Cîteva modalități de lucru

(Urmare din pag. 1-a)

„Am urmărit ca toate cadrele didactice să fie antrenate în activitate, să aibă, pe lîngă sarcinile ce le revin la catedră, și alte atribuții concrete — ne spunea secretara de partid. Stimulăm larg inițiativa, dar și autoexigența, disciplina și conștiinciozitatea în muncă. Desfășurăm o activitate diferențiată cu oamenii, străduindu-ne să-i cunoaștem cît mai bine și să-i antrenăm la acțiunile unde pot da maximum de randament, pornind de la premisa că educarea spiritului critic și autocritic al membrilor colectivului înlătură rigiditatea în relațiile cu oamenii".

„Ceea ce mi se pare a fi demn de remarcat după aproape doi ani de la atribuirea și exercitarea dreptului de control al organizațiilor de partid asupra conducerilor administrative este sincronizarea acțiunilor preconizate de conducerea școlii și a celor inițiate de organizația de partid — ne spunea profesoara **Sanda Arion,** directoarea liceului. Unitatea de scop și acțiune, consultările frecvente, informarea reciprocă și, deseori, instruirea în comun a secretarilor și directorilor de către Comitetul municipal de partid au dus la consolidarea autorității factorilor de conducere, a convingerii că în școală există o singură voință, întreținută și exercitată cu aceeași consecvență de organizația de partid și de colectivul de conducere al școlii, sub influența politică recunoscută și apreciată a celei dintîi".

La începutul primului trimestru al acestui an, la Liceul „Mihai Eminescu" din Cluj s-a analizat, într-o adunare generală de partid, preocuparea membrilor de partid și a celorlalte cadre didactice pentru ridicarea nivelului la învățătură al elevilor, oglindit în rezultatele obținute la concursurile de admitere în licee și în facultăți. Analiza a confirmat faptul că acolo unde organizația de partid a reușit, în strînsă conlucrare cu conducerea școlii, să asigure unitatea de acțiune, exigența și disciplina în muncă a tuturor cadrelor didactice, s-au obținut rezultate deosebit de bune, oglindite în volumul și profunzimea cunoștințelor elevilor, în ținuta și comportarea lor. Din cei 116 absolvenți ai liceului prezentați la bacalaureat, 116 au promovat acest dificil examen, iar din cei 92 de bacalaureați prezentați la concursurile de admitere în învățămîntul superior, 52 au fost admiși încă din prima sesiune.

La Liceul „Frații Buzești" din Craiova am putut remarca preocuparea organizației de partid și a conducerii liceului pentru utilizarea unor forme eficiente de activitate, apte să-i pregătească pe tineri la nivelul exigențelor de astăzi ale societății noastre socialiste. Școala, care numără circa 2 950 de elevi, este o adevărată uzină a învățămîntului. Numai la cursurile de zi ale liceului sînt peste 1 000 de tineri. „Dorința noastră — ne spunea profesorul **Silvestru Moraru,** directorul liceului, este de a forma tineri care să-și însușească în bune condiții cunoștințele predate la clasă, capabili să facă față condițiilor deosebit de riguroase ale promovării în învățămîntul postliceal, pretențiilor îndreptățite ale producției, care asimilează operativ absolvenți de liceu spre a-i califica la locul de muncă".

„Totodată — a ținut să menționeze profesorul **Petre Petrică,** secretarul biroului organizației de partid din școală — vrem ca elevii noștri să poată fi confruntați nu numai cu elevii celorlalte licee din oraș cu prilejul examenelor, al olimpiadelor sau al altor întreceri ci — și poate că acesta este aspectul esențial — îi pregătim astfel încît să fie competitivi — dacă se poate spune astfel — cu ei înșiși, să aibă capacitatea de a se adapta condițiilor de după absolvire, tenacitatea și priceperea de a se autodepăși, de a învăța și a se perfecționa continuu".

Din practica muncii biroului organizației de partid și a conducerii liceului „Frații Buzești" am reținut cu mult interes relatările despre ședințele comune, bilunare, de lucru în care se trece pe scurt în revistă activitatea desfășurată și se stabilesc acțiunile concrete menite să dea viață planurilor de muncă întocmite anterior, sarcinilor primite între timp din partea organelor de partid și de stat. Interesante ni s-au părut, de asemenea, discuțiile libere, fără o ordine de zi prealabilă, purtate de membrii colectivului de conducere a școlii și de membrii biroului organizației de partid cu clase compacte sau cu un număr mai restrîns de tineri, prilej cu care elevii își exprimă părerea în legătură cu cele mai diverse probleme care-i interesează : însușirea materiei la anumite discipline, activitatea în cercuri, ținuta, perspectivele de viitor pe linie profesională și obștească etc. Interesul elevilor pentru acest gen de activitate confirmă o dată în plus justețea și oportunitatea recomandării făcute de conducerea de partid și de stat ca învățătorii și profesorii, toate cadrele didactice, să fie mai mult în mijlocul elevilor, să-i cunoască mai bine, să le organizeze activitatea în cunoștință de cauză și să-i sprijine în rezolvarea cerințelor lor rezonabile. „Discuțiile pe care le purtăm cu elevii — preciza directorul **Silvestru Moraru,** sînt de mare utilitate pentru conducerea școlii și pentru organizația de partid. Ele ne permit un sondaj eficient asupra opiniei tinerilor cu privire la bunul mers al procesului de învățămînt, la munca educativă, la organizarea activității în afară de clasă, la distracții. Ele sînt în același timp un barometru care ne permite să apreciem ceea ce am făcut într-o anumită perioadă și un prilej de a sonda preferințele tinerilor privind activitatea viitoare".

Revenind după un an de zile, am întrebat-o pe profesoara **Elisabeta Tarnovschi,** secretara biroului organizației de partid și director adjunct al Școlii profesionale a Combinatului de confecții și tricotaje București, ce a determinat rezultatele consecvent pozitive obținute în pregătirea și educarea elevilor. „Atît conducerea școlii cît și biroul organizației de partid — ne-a spus interlocutoarea noastră — s-au străduit de-a lungul anilor să asigure stabilitatea personalului didactic, fapt deosebit de important dacă se are în vedere faptul că maiștrii, coordonatorii de practică și chiar unii profesori trebuie să dovedească, pe lîngă temeinice cunoștințe teoretice și de tehnologia meseriei, și reale deprinderi practice de muncă".

Apreciind efectele investirii organizațiilor de partid din învățămînt cu drept de control, tovarășa Tarnovschi ne-a spus : „Incontestabil, această măsură a contribuit la creșterea prestigiului organizației de bază luată în întregul ei, dar — și acest aspect mi se pare foarte important — a influențat puternic și asupra creșterii prestigiului membrilor de partid, întrucît ne-a obligat pe fiecare în parte să ne pregătim mai bine, să activăm mai mult pentru a fi în orice moment competenți în exercitarea acestui drept".

Din discuțiile purtate cu membri ai birourilor organizațiilor de partid, cu directori de școli, cu profesori și învățători s-a desprins cu claritate adevărul că măsura stabilită de Congresul al X-lea al Partidului Comunist Român, de a acorda organizațiilor de partid din învățămînt drept de control asupra conducerilor administrative, a fost primită cu satisfacție în toate instituțiile de învățămînt. Organizațiile de partid, prin întreaga lor activitate, și-au cîștigat încrederea și aprecierea cadrelor didactice. Numeroși directori au arătat că la scurt timp după intrarea în vigoare a acestei măsuri s-a constatat că procesul de închegare a colectivelor didactice din școli s-a accelerat, că a crescut simțul de răspundere al cadrelor didactice față de pregătirea pentru lecții, față de îndeplinirea tuturor sarcinilor încredințate. Unitatea de voință și acțiune realizată între organizațiile de partid și conducerile școlilor, conlucrarea permanentă între acești factori este un mare cîștig pentru bunul mers al învățămîntului, rezultat din aplicarea hotărîrii menționate.

Realizările viitoare vor depinde în bună măsură și de modul în care conducerile școlilor vor ști să solicite și să folosească în continuare ajutorul comuniștilor. Se poate afirma cu toată convingerea că există suficiente premise ca, în condițiile creșterii rolului și autorității organizațiilor de partid din învățămînt, să se obțină rezultate și mai bune în desfășurarea procesului instructiv-educativ, în pregătirea pentru muncă și viață a tineretului.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA : București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17 60 20. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și la difuzorii de presă.
Tiparul : Combinatul Poligrafic Casa Scînteii

40 132

Proletari din toate țările uniți-vă !

GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Anul XXIII-Nr. 1073 — EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ — Vineri 29 ianuarie 1971 — 4 pagini 25 bani

În pagina a III-a:

CRONICĂ DE CINCINAL:

ÎNVĂȚĂMÎNTUL DE CULTURĂ GENERALĂ

EXPO — TEHNOLOGIA INSTRUIRII

Miercuri 27 ianuarie s-a deschis expoziția „Tehnologia instruirii", organizată de Ministerul Învățămîntului la Institutul de arhitectură „Ion Mincu" din Capitală. A fost prezent tovarășul Leonte Răutu, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri.

După cuvîntul inaugural, rostit de Mircea Maliță, ministrul învățămîntului, asistența, în rîndul căreia erau prezenți conducători ai unor ministere și instituții centrale, academicieni, rectori ai unor instituții bucureștene de învățămînt superior, cadre didactice, studenți și elevi, a vizitat cele 17 compartimente ale expoziției.

Aparatele și instalațiile expuse, în cea mai mare parte realizate în întreprinderi, instituții de învățămînt superior și școli din diferite centre ale țării, oferă o imagine a modului în care tehnica poate contribui la rezolvarea problemelor complexe ale învățămîntului actual.

MAȘINA ÎN ÎNVĂȚĂMÎNT *)

Subiectul acestei expoziții este mașina în învățămînt. Alături de tablă, cretă, manual și profesor, mașina joacă un rol crescînd în procesul didactic și în educația tinerei generații. Nici nu s-ar putea altfel, într-o epocă în care informația se revarsă, prin intermediul mașinilor, cu o mare putere de-a influența conștiințele. Vorba a încetat să fie cel mai eficient mijloc de transmitere și fixare de cunoștințe și deprinderi. Întotdeauna, de altfel, fapta, demonstrația și acțiunea au stat mai presus de învățămîntul verbal. Totalitatea mijloacelor prin intermediul cărora se pot comunica idei și deprinderi, precum și informație durabilă, alături de mijloacele verbale ale profesorului și scrise ale manualului, constituie un capitol nou al pedagogiei moderne, care se numește tehnologia educației sau a învățămîntului.

Tehnologia nu este numai o auxiliară a învățămîntului, ci parte integrantă din el. Ea îngăduie să vedem lucrurile în mișcare. În natură avem procese și nu fotografii. Mașinile care ne ajută în învățămînt condensează informație, economisesc timp, au un efect puternic asupra minții și imaginației elevilor. Putem spune că anumite lucruri, necomunicabile pe calea verbală, sînt pentru mașini un simplu exercițiu.

Expoziția de față se adresează, în primul rînd, profesorilor, a căror competență, deschidere pentru noutate și adaptabilitate sînt cheia unui bun sistem școlar. Vrem să le arătăm stadiul tehnologiei instruirii la noi și în alte țări, ilustrînd prin exponate diferitele sale mijloace. Vrem să risipim prejudecata că învățămîntul modern este neapărat un învățămînt scump. Există mașini care se pot procura prin mijloacele școlilor, iar altele, așa cum practica școlii noastre o dovedește, pot fi confecționate în cercurile și atelierele proprii.

Expoziția urmărește să mijlocească acel schimb de experiență care să scoată în evidență tipurile ce pot acum cunoaște o producție mai largă și pot fi omologate. Pentru a fi folosite, mașinile trebuie deprinse de către minuitorii lor: randamentul lor nu este asigurat decît printr-o rațională și inteligentă utilizare. Acest lucru se aplică de la micile instalații audio-vizuale la magnetofonul și videomagnetofonul cu un viitor atît de mare, la aparatele de demonstrație și pînă la cea mai puternică mașină de învățat, care este mașina electronică de calcul. Faptul că mașinile electronice de calcul au pășit într-un nou stadiu al funcționării lor, cu abonați la numeroase stații terminale (care pot fi și clasele de școală), este un lucru de bun augur pentru faza tehnologică în care intrăm.

Expoziția se adresează părinților, care păstrează imaginea unei clase dotate sumar, precum și elevilor care trebuie să deprindă mașina ca pe elementul unei noi ambianțe. Există și un randament indirect și general al prezenței mașinii într-o clasă: acela de-a educa aparținența la era industrială în care țara noastră evoluează într-un ritm accelerat.

În sfîrșit, ne adresăm unui public larg și sensibil la fenomenele educației și care, împreună cu sistemul învățămîntului, este preocupat de ridicarea unei generații organic familiarizate cu tehnica.

În prima secțiune a expoziției este prezentă mașina ca ghid, ca asistent și ca suplinitor chiar al profesorului. În camera, însă, unde sînt prezentate atelierele de producție ale școlilor, acolo mașina devine direct dascăl. Este o idee centrală a fazei prin care trecem acum. O nouă disciplină, aceea a tehnicii și practicii productive, s-a adăugat la lista disciplinelor clasice. În această orientare a politicii educative a partidului și statului nostru stă o măsură menită să producă acea schimbare de mentalitate la tinerele generații care vor asigura înflorirea societății noastre socialiste bazate pe tehnica industrială înaintată de mîine.

Niciodată mai mult ca acum, la a 50-a aniversare a Partidului Comunist Român, moment de bilanț și de noi eforturi, căruia îi este dedicată această expoziție, modernizarea școlii nu a figurat la un loc atît de important în preocupările de dezvoltare multilaterală a societății noastre.

Mulțumesc organizatorilor acestei expoziții, gazdei noastre, Institutul de arhitectură și rectorului care a prezidat comisia de pregătire a expoziției, Institutului de științe pedagogice și Centrului de proiectări al Ministerului Învățămîntului, precum și profesorilor, studenților și elevilor care au lucrat direct la organizarea ei.

Mulțumesc, de asemenea, tuturor instituțiilor din țară și străinătate care au răspuns la apelul nostru, împrumutîndu-ne aparatură din regnul nou al tehnologiei didactice.

*) Cuvînt rostit de **MIRCEA MALIȚA**, ministrul învățămîntului, la inaugurarea Expoziției „Tehnologia instruirii".

Vizitatori în fața unui panou al expoziției

Adeziunea la idee

Important în modernizare este să ai mijloace, spun unii. Mai important este să știi să le minuiești, spun alții. Să te informezi permanent, se mai susține. Dar se pare că toate depind de ceva care le depășește în importanță. Adeziunea la idee. *Înainte de a fi exprimată în mijloace înaintate, în pricepere de a le folosi, modernizarea este* convingere. *Se întîmplă să ai mijloace și să nu le pui în acțiune pentru că te stăpînește obișnuința, pentru că ai mai multă încredere în drumul pe care ai mers, te simți mai sigur pe el și te temi de schimbare, îți este incomod să încerci o readaptare și refuzi să faci efortul de a înțelege nou, de a-i verifica puterile.*

Dar procesul neîntrerupt al modernizării nu poate fi oprit. El se realizează într-o luptă continuă cu ceea ce e depășit. Mereu s-a dus această luptă și mereu nou a învins. Mai ușor sau mai greu, asta a depins întotdeauna de forța cu care s-a afirmat adeziunea la ideea modernizării.

Ceea ce s-a schimbat astăzi este ritmul în care înaintează nou. Astăzi, incontestabil, adepții progresului sînt mulți și rîndurile lor cresc vertiginos. De aceea procesul de perfecționare se desfășoară cu o rapiditate uimitoare în toate domeniile. Pe măsură ce se accelerează ritmul se multiplică și soluțiile oferite. Ca urmare ești permanent solicitat să alegi, și irezistibil atras spre creație proprie.

Procesul modernizării în interiorul profesiilor are, într-un fel, aspectul unui concurs. Iar aria pe care se desfășoară el nu are granițe. Și în materie de modernizare a învățămîntului creațiile se acumulează cu multă rapiditate. Valorile recunoscute intră în acțiune și înalță mereu ștacheta peste care sînt capabile să treacă în activitatea lor profesională noile generații crescute de școală.

Nu-i timp de pierdut. Noile generații trebuie să pătrundă adevărurile vieții cît mai profund, să stăpînească știința cît mai deplin, să înțeleagă sensurile fenomenelor cît mai amplu, să sesizeze implicațiile lucrurilor cît mai bine, să dobîndească totodată capacitatea de a aplica în practică în mod creator, cu inventivitate, învățătura. Noi trebuie să-i ajutăm pe tineri să obțină toate acestea cu randament maxim, în timp record și fără risipă de efort.

În aceste condiții o expoziție de tehnologie a instruirii, care prezintă valoroase creații românești și performanțe mondiale este de maxim interes, iar momentul merită a fi înscris printre cele mai remarcabile.

E.M.

CONFERINȚELE ANUALE ALE SINDICATELOR

PRILEJ DE MOBILIZARE A INIȚIATIVELOR

În cursul primelor săptămîni ale acestui an, viața organizațiilor sindicale din școli a fost dominată de pregătirea și desfășurarea adunărilor sau conferințelor pentru prezentarea dărilor de seamă anuale, prilej de analiză a rezultatelor și de stabilire a măsurilor pentru sporirea contribuției sindicatelor la îndeplinirea obiectivelor politicii școlare a partidului și statului nostru.

Dările de seamă și discuțiile au adus în prim plan preocupările și acțiunile organelor sindicale privind perfecționarea profesională a personalului didactic, în cadrul și formele specifice organizației noastre, subliniind ce a fost eficient și propunînd măsuri de viitor. De asemenea, un loc important l-au ocupat referirile la activitățile cu caracter educativ-recreativ, preocupările pentru închegarea colectivelor din școli, pentru întronarea unui climat de muncă propice exercitării funcției didactice.

Delegații la conferința sindicatului învățămînt din sectorul 6 al municipiului București au apreciat nivelul pe care l-a atins activitatea birourilor grupelor și a comitetului în anul încheiat. Au fost perfecționate relațiile de colaborare cu inspectoratul școlar al sectorului, cu conducerile școlilor și, ca urmare, s-a manifestat mai multă atenție față de dotarea cu aparatură modernă; conducerile unor unități școlare au fost sprijinite să stimuleze interesul tuturor cadrelor față de studiul individual, iar în învățămîntul preșcolar, datorită analizelor organizate în comun asupra procesului instructiv-educativ, a atmosferei de lucru, activitatea se desfășoară în condiții mai bune.

La conferința sindicatului învățămînt din sectorul 8 delegații au subliniat necesitatea de a se îmbunătăți raporturile de colaborare cu conducerile școlilor, fapt ce va rămîne în atenția biroului executiv al Uniunii noastre pe următoarea perioadă.

La conferința sindicatului din municipiul Oradea s-a vorbit pe larg despre preocuparea de a se asigura, prin Casa corpului didactic, un cadru favorabil schimbului de opinii, studiului, informării și documentării în scopul perfecționării sistematice și diferențiate a tuturor învățătorilor și profesorilor.

Aceleași preocupări s-au evidențiat și în municipiul Timișoara. Casa corpului didactic din acest oraș a devenit, încă de la înființare, zona de interferență a intereselor profesionale ale cadrelor didactice, sindicatului, inspectoratului școlar, Universității și filialelor Institutului de perfecționare și ale societăților științifice ale cadrelor didactice. În adunările pentru prezentarea dărilor de seamă ale grupelor sindicale s-au emis păreri valoroase pentru diversificarea activității ce se organizează aici. Comitetul sindicatului învățămînt le-a prezentat spre aprobare conferinței, urmînd ca ele să intre treptat în programul de manifestări al instituției.

În atenția organizației sindicale din municipiul Iași s-a situat stimularea schimbului de idei cu privire la creșterea eficienței metodelor și procedeelor de predare. La Liceul nr. 7 s-a discutat, în urma unor observări minuțioase, tema „Cum a influențat regimul de muncă din clasele V—VIII asupra dezvoltării capacității intelectuale a elevilor din clasa a IX-a". Teme asemănătoare preocupă în prezent și alte colective. Delegații la conferință au relevat însemnătatea simpozioanelor și a sesiunilor de comunicări, care oferă condiții pentru vehicularea experienței acumulate și au subliniat necesitatea conlucrării sindicatelor din învățămîntul de cultură generală cu sindicatul Universității.

Participanții la conferința sindicatului din municipiul Cluj au făcut numeroase propuneri privind îmbunătățirea organizării și a conținutului cursurilor de informare științifică în specialitate. La Tîrgoviște s-a pus în evidență necesitatea impulsionării activităților de perfecționare și a celor artistice.

În toate adunările și conferințele s-a discutat amplu și s-au făcut propuneri pentru mai buna organizare a pregătirii tehnico-practice a elevilor, s-a subliniat necesitatea de a se întări, în acest scop colaborarea cu sindicatele din întreprinderi și de a-i atrage și pe părinți în această importantă și complexă acțiune școlară. O dovadă a interesului suscitat de introducerea muncii ca obiect de învățămînt în școala de cultură generală o constituie faptul că în toate planurile de măsuri adoptate de conferințe sînt prevăzute acțiuni care să sporească contribuția sindicatelor noastre la realizarea acestui obiectiv și să atragă toate cadrele didactice la îndeplinirea îndatoririlor ce le revin pe această linie.

Conferințele sindicatelor din învățămînt au adoptat măsuri pentru întîmpinarea aniversării semicentenarului Partidului, înscriind la loc de frunte popularizarea rezultatelor obținute de întregul nostru popor în cursul ultimului cincinal și prezentarea coordonatelor dezvoltării patriei noastre în următorii cinci ani.

În încheierea lucrărilor conferințelor au fost aleși delegați care vor participa la conferința Uniunii Sindicatelor din învățămînt și cultură.

Constituind o etapă în activitatea pe care o desfășoară organele sindicale din învățămînt, sub conducerea organizațiilor de partid, adunările și conferințele au demonstrat capacitatea sporită a membrilor organizației noastre, a activului sindicatelor de a acționa competent și responsabil pe linia îndeplinirii atribuțiilor ce le revin în mobilizarea eforturilor și inițiativelor tuturor oamenilor școlii pentru aplicarea în viață a obiectivelor stabilite privind dezvoltarea și modernizarea învățămîntului în țara noastră.

Prof. ELENA COJAN
secretar al Comitetului Uniunii Sindicatelor din învățămînt și cultură

O pledoarie pentru nou, pentru creativitate, pentru modernizare

Dedicată, în semn de omagiu, aniversării unei jumătăți de veac de la crearea Partidului Comunist Român, expoziția „Tehnologia instruirii" înscrie în peisajul manifestărilor cultural-științifice din Capitală un moment unic în felul lui. Titlul ei, care apelează la un termen de dată recentă în vocabularul de specialitate, exprimă de altfel esența expoziției, conturînd în direcții precise semnificația acestui moment. Pentru că este vorba de activitatea de viitor a învățămîntului, care cere mai mult decît o schimbare de amănunt — o schimbare de mentalitate. Vizitarea expoziției dă de altfel o imagine sugestivă asupra unui întreg program, de dimensiuni impresionante, în legătură cu ceea ce își propune să facă școala românească pe linia modernizării ei, răspunzînd astfel cerințelor puse de partid care, așa cum arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu în cuvîntul rostit la deschiderea anului universitar, consideră că **este necesar să se dea dovadă de mai multă receptivitate, să se reacționeze mai prompt la tot ceea ce este nou în practica activității economice și tehnico-științifice, să se adapteze mai rapid învățămîntul nostru la schimbările care au loc în domeniul producției de bunuri materiale, în gîndire, în întreaga activitate socială.**

În cele 17 compartimente ale expoziției sînt prezentate peste 600 de aparate și obiecte din instrumentarul cel mai modern al tehnologiei didactice, încadrate de sute de imagini, de scheme cu cifre statistice. Totul se subsumează unor imperative majore de actualitate în practica didactică, așa cum o arată și temele compartimentelor: „Probleme și soluții în învățămîntul contemporan", „Instruirea programată și perfecționarea învățămîntului", „Mijloace moderne de autoinstruire", „Instruirea cu ajutorul calculatorului electronic", „Evaluarea progresului școlar", „Mijloace tehnice pentru orientarea școlară și profesională", „Pregătirea pentru muncă, obiectiv al învățămîntului — Pregătirea prin muncă, metodă a învățămîntului", „Complex de mijloace moderne audio-vizuale", „Anexă pentru clasă și studioul T.V.S.", „Studio de televiziune școlară", „Mijloace audio-vizuale pentru învățarea limbilor străine", „Laborator școlar pentru elaborarea de materiale audio-vizuale", „Arhitectura școlară — Școala viitorului" etc.

O primă și importantă concluzie pe care o sugerează expoziția este că **învățămîntul românesc dispune de un imens potențial de inteligență, care se impune a fi larg valorificat în interesele majore ale națiunii noastre socialiste.** Într-adevăr cea mai mare parte a exponatelor care propun soluții noi în tehnologia didactică este creația cadrelor didactice, a tehnicienilor, a elevilor și a întreprinderilor specializate din țara noastră. Vizitatorul își dă seama în același timp că — pornind de la locul pe care mașina îl ocupă în viața omului contemporan, de la faptul că societatea industrializată îl obligă pe om de la vîrsta cea mai fragedă la un dialog permanent cu mașina și că mașina își lărgește astfel dimensiunile formative, atribuțiile ei lărgindu-se pînă la interferența cu atribuțiile dascălului — expoziția demonstrează convingător necesitatea utilizării productive a mașinii în perimetrul instrucției școlare. Se includ aici, aspecte multiple. În primul rînd, acela că școala este chemată să-i învețe pe tineri să muncească conform cu exigențele tehnicii moderne. Exponatele prezentate, sugerînd că **o clasă goală, fără mașini, este o contradicție flagrantă a lumii tehnice pentru care se pregătesc tinerii de azi,** ilustrează pregnant rațiunea pentru care pregătirea tehnico-productivă a fost introdusă, începînd cu acest an școlar, ca disciplină de învățămînt, în întregul sistem de cultură generală.

Multe dintre aparatele prezentate în expoziție demonstrează amplele preocupări existente în prezent la noi în ceea ce privește tehnicizarea procesului de instrucție. Iată numai cîteva dintre ele: setul de aparate electronice pe panou, osciloscopul catodic, instrumentele electrice de măsură ș.a. Alături de laboratorul lingvistic, care a intrat în producție în anul 1970, se prezintă un nou tip de laborator, semiportabil, care îndeplinește aceleași funcțiuni datorită

CONST. RĂDOI

(Continuare în pag. 4-a)

ANCHETA NOASTRĂ

O întrebare pentru viitoarele absolvente: — CE MUNCĂ PUTEȚI ÎNDEPLINI?

Intri uneori într-o casă și rămîi pur și simplu uimit de gustul deosebit cu care este aranjată, de „știința" cu care fiecărui lucru i-a fost găsit un anume loc, de frumusețea simplă, neostentativă, dar cu atît mai rafinată, a tuturor obiectelor ce o decorează, a întregii ambianțe. Și ești și mai surprins cînd stăpîna casei, pe care o cunoști numai în calitate de chimistă, ocupată pînă peste cap cu probleme de plan și de producție, sau ca dispeceră angajată într-o mie și una de probleme, îți mărturisește simplu, modest, ca și cum e normal să fie așa, că aproape tot ce-i în casă — broderiile, fețele de masă, abajururile lămpilor — sînt lucruri făcute de ea. Că ea și-a aranjat toată casa după gustul său, că „nu-i nici o filozofie în asta" și că-i face multă plăcere, o delectează chiar asemenea preocupări pentru care își găsește întotdeauna timp.

O conducătoare a unui institut de învățămînt superior îmi spunea odată — vorbind despre pregătirea fetelor pentru muncă, pentru viața de familie în general — că își lucrează singură rochiile, firește din plăcere, că a învățat să croiască și să coasă din școală și că i-a folosit întotdeauna ceea ce a învățat în materie de gospodărie în general pe băncile școlii. Directoarea unui liceu mare m-a uimit într-o zi cu cunoștințele sale gospodărești: știe să țesală covoare — are în casă multe făcute de mîna sa — să împletească și să croșeteze, cunoaște o sumedenie de rețete culinare. Tot în anii de școală a învățat mult din ce știe acum. „Nu-mi place să iau totul de-a gata. Am parcă un sentiment de neputință, îmi sînt parcă străine lucrurile cumpărate, făcute de altcineva. Mi se pare absolut necesar ca în casă, în gospodăria mea, să se simtă cît mai mult mîna mea, gustul meu, personalitatea mea".

Despre toate aceste probleme atît de importante pentru orice tînără, indiferent de profesia, de meseria pe care și-o va alege în viață, de locul unde va munci, mi-am propus să discut cu cîteva viitoare absolvente, acum eleve în clasa a XII-a. Ne-am dat întîlnire într-o sală de clasă. Au răspuns invitației fără să știe dinainte despre ce vom discuta. Toate erau degajate, de loc emoționate, politicoase, cu un aer plăcut, tineresc. Le-am pus întrebarea direct, fără introduceri.

— Să presupunem că acum ați terminat școala, că nu mai sînteți eleve. Ce muncă ați putea îndeplini?

Întrebarea noastră le-a descumpănit, le-a șocat chiar. Nici una n-a scos un cuvînt. Apoi, pe chipurile lor am citit un semn de întrebare. După cîteva clipe au început să vină frînturi de răspunsuri.

— Nu m-am gîndit încă...

— Cred că nimic...

— Poate m-aș descurca într-un fel sau altul...

— Știu eu...

— Aș învăța cred repede ceva dacă aș fi pusă în situația s-o fac...

Cam acestea au fost primele reacții. Fără să mă opresc la ele am mers mai departe și am căutat să aflu, cu fiecare în parte, răspuns la întrebarea pusă.

— Poate v-am luat pe nepregătite — am spus, încercînd să împrăștii nedumerirea. Nu cred că la vîrsta voastră nu știți să faceți și puțină gospodărie, sau să lucrați ceva pentru voi, pentru camera în care locuiți. Uite — am continuat adresîndu-mă uneia dintre interlocutoarele mele care purta un foarte drăguț pulover croșetat, oferindu-mi astfel „exemplul concret" necesar — puloverul acesta ți l-ai lucrat singură, nu-i așa?

— Nu, mama l-a lucrat.

— Ce este mama ta? Are timp să-ți lucreze, se pricepe?

— Învățătoare. Lucrează seara, după ce pregătește masa. Nu știu de unde știe, dar ne face la toți, de mult, pulovere.

— De ce n-ai învățat să lucrezi și tu?

— Știu puțin, dar n-am lucrat pînă acum nimic pînă la capăt. N-am timp, trebuie să învăț — și apoi nici nu prea am răbdare. I-am spus și mamei să nu mai lucreze, că sînt destule, mai frumoase în magazine. Ea zice însă că ce-i făcut de mîna ta e mai frumos și că-i face plăcere, o odihnește.

— Eu mi-am lucrat mai de mult o fustă — a prins curaj Rodica C. N-a ieșit prea grozavă dar am purtat-o cu plăcere. Adevărul e că nu mă pot lăuda în această privință. Aș vrea să învăț să cos — să-mi pot lucra eu — mi-ar place să lucrez fel de fel de modele.

Am vrut să știu dacă în casă și-a pus amprenta gustul lor, tinerețea lor, dacă și-au împodobit casa, camera cu vreun obiect lucrat de ele. Nu, cu treburile acestea se ocupă tot mama — mi-au dat a înțelege prin tăcerea lor. Una singură, Sanda V., mi-a mărturisit că o pasionează arta decorativă și că acasă are o mulțime de „fleacuri" făcute de ea. Bibelouri din ghindă sau din fel de fel de țesături, împletituri din rafie sau din pai de orez, desene pe sticlă.

— Ai mei îmi spun că-s „trăsnite", dar le privesc totuși cu plăcere.

Din cele spuse de aproape toate elevele cu care am stat de vorbă s-a desprins concluzia că, din momentul în care intră în școală și pînă o termină, ele au o singură preocupare, un singur scop: să învețe. Altceva, în afara învățăturii, numai printre picături. Această mentalitate ne-a explicat-o foarte clar Elisabeta N.

— Pe mine — spunea ea — părinții mă țin ca sub un clopot de sticlă. „Noi, îmi spun dînșii aproape zilnic, îți oferim totul, facem totul pentru tine. Tu n-ai altă datorie, altă grijă, decît să înveți". Și, într-adevăr, nu mă lasă să fac nimic. La școală, și mai ales la liceu, același lucru. „Datoria ta este să înveți — și atît" mi s-a spus mereu.

— Este foarte adevărat — a intervenit Liana C. — sîntem eleve și prima noastră datorie este învățătura. Și eu, și toate colegele mele sîntem conștiente de aceasta. Au dreptate și părinții noștri, și școala. Împreună ne creează toate condițiile să putem învăța. Dar acum, la capătul liceului, simt din ce în ce mai limpede că nu-i de ajuns numai atît, că deși am în catalog numai 9 și 10 și cunosc multă istorie, multă chimie sau fizică, îmi mai lipsește ceva. N-aș putea defini acum anume ce, nu m-am gîndit încă serios la treaba asta, dar nu știu cum, am impresia că viața cere și altceva, nu numai ce e scris în carte.

— Vrei să urmezi o facultate? — am întrebat-o.

— Da, vreau.

— Dar dacă nu reușești?

— Atunci nu știu ce voi face.

— Eu, a mărturisit Cornelia D., — nu mă simt pregătită pentru facultate. Sînt printre puținele din clasa mea care nu vor candida la nici un concurs de admitere. Părinții sînt destul de necăjiți pentru asta. Ei ar dori cu tot dinadinsul să urmez filologia, dar eu nu-mi simt chemarea pentru studiul vreunei limbi. Mi-ar place mai mult munca directă, practică, de pildă în vreo întreprindere de industrie ușoară. Unde, nu știu încă. Și nici nu sînt pregătită. Nu știu să trag la mașină, deși prin clasa a VII-a aveam în școală un cerc de croitorie foarte serios și învățasem cîte ceva. Și mai este un lucru care mă necăjește. Am uneori impresia că, dacă nu spui că mergi la facultate, nu prea ești luată în seamă. N-aș vrea să fiu înțeleasă greșit. Dar la noi în clasă și profesorii și diriginții se preocupă mai mult de viitoarele candidate la studenție. Cu ele discută mai mult — le recomandă facultăți, le îndrumă să-și aleagă o facultate sau alta, pentru că numai acolo și nu în altă parte ar fi bune. Foarte bine că le sprijină și le ajută. Dar facultatea nu este singura soluție pentru un absolvent. De acest lucru trebuie să se convingă în aceeași măsură și părinții.

— Constat că acum, cînd noi sîntem la sfîrșitul anilor de școală — a intervenit Maria N. — învățătura începe să nu mai fie privită în sine, ci în mai strînsă legătură cu pregătirea pentru viață, cu activitatea productivă. Colega mea Cornelia spunea pe bună dreptate că în școala generală noi am căpătat mult mai multe deprinderi practice decît în acești ani de liceu. Așa este. Eu, bunăoară, am învățat să împletesc și să cos la cercul de croitorie din școală. Alte fete au fost într-un cerc de „mîini îndeminatice", unde au lucrat o mulțime de obiecte cu care a fost decorată școala. Intrînd însă în liceu n-am mai făcut aproape nimic. N-am avut nici un cerc practic, în care să învăț lucruri de care voi avea neapărată nevoie în viață. E adevărat că prin clasele a IX-a și a X-a au existat cîndva cercuri cu caracter aplicativ, dar după cîteva ședințe s-au desființat. Acum văd că lucrurile au început să se schimbe. Știu că la anul fetele care sînt cu o clasă în urma noastră vor desfășura activitate practică pe lîngă întreprinderi. Îmi pare rău că nu am avut și eu acest prilej. Sînt sigură că aș fi învățat ceea ce acum îmi lipsește: să fac o muncă utilă, să deprind alfabetul unei meserii.

Colegele noastre ceva mai mici — a continuat Adriana N. sînt antrenate acum la activități practice foarte interesante și utile în atelierele școlii. S-au creat, numai de la începutul anului, un cerc de croitorie, altul de gospodărie, care a și devenit cunoscut prin expozițiile culinare pe care le-a organizat la internat. Auzeam, nu de mult, că fetele dintr-a X-a vor să lucreze pentru magazinele „Fondului Plastic" diverse obiecte de podoabă. Într-un cuvînt, activități pe care oricare fată trebuie să le cunoască, să le deprindă. Pentru noi — absolventele de acum — va fi ceva mai greu. Știm prea puține în această privință, va trebui de multe ori s-o luăm de la A.

La toate cele spuse de interlocutoarele mele aș mai adăuga ceva. Ceva care s-ar adresa profesoarelor, dirigintelor mai ales. Pregătirea viitoarelor absolvente pentru viață, pentru munca lor în gospodărie, — muncă de care este și va fi întotdeauna nevoie, indiferent de profesiunea, de meseria pe care și-o vor alege — este extrem de necesară. Ea trebuie realizată pe băncile școlii, în colaborare cu familia. Viața, realitatea, nevoile curente ale existenței o impun. Nu se poate, nu-i firesc, nu-i în spiritul vremii ca școala să nu ofere și în această privință absolventelor sale o bază, un sprijin, un minim de cunoștințe și deprinderi care să le folosească în activitatea viitoare.

M. VERDEȘ

Prof. MARIA FRÎNCULESCU — *„Școala veche din Rădești"*

Desenul cinematic, un instrument metodic

Filmul de desene animate tinde să devină un instrument indispensabil în predare, în procesul de însușire conștientă a cunoștințelor. Desenul animat — sau mai precis, desenul cinematic — face accesibile cele mai dificile teme, prin capacitatea lui de a prezenta, în dinamica lor, fenomene care nu se pot pune în evidență cu nici un fel de aparatură de laborator, cu nici o machetă, cu nici un fel de model. De pildă, datorită desenului animat elevii pot vedea sistemul nostru solar într-o imagine cinetică, pot observa mișcările planetelor, ale lunii, ale stelelor, circulația sîngelui, propagarea impulsului nervos, metabolismul la nivelul celulei și al organelor, legătura cibernetică bilaterală de autoreglaj și comandă în organismele vii, dezvoltarea embrionului, mecanismul de transfer al caracteristicilor ființelor prin ereditate și posibilitatea de a le influența și dirija etc.

În predarea fizicii și chimiei, cîmpul de folosire a desenului animat este și mai vast. Să citîm doar cîteva teme. La fizică: conductibilitatea electrică a conductoarelor de clasa I și a semiconductoarelor, fenomenele din tuburile electronice și din tranzistori, explicarea oscilațiilor din circuitul oscilant, emisia, propagarea și recepția undelor electromagnetice, efectul termo și fotoelectric, explicarea emisiei și absorbției energiei de către atom, fenomenele ce au loc în emisia laser, reacțiile nucleare de fisiune și fuziune, motoarele cu reacție, fenomenele de interferență etc. La chimie filmele de desen animat pot arăta structura atomilor elementelor, jocul electronilor de valență, mecanismul ionizării în soluție, mecanismul reacțiilor chimice, mecanismul reacțiilor de cracare, de polimerizare și de condensare, mersul substanțelor și reacțiile chimice de-a lungul unei linii tehnologice într-un combinat chimic ș.a.m.d.

Toate acestea fac ca modernizarea învățămîntului să aibă în desenul cinematic un instrument metodic de prim rang. Se cere însă, în acest scop, să se intensifice serios producția filmelor științifice de desen animat, iar fiecare film să fie întocmit cu pricepere metodică, după indicațiile unor specialiști.

Prof. emerit FLORIAN CREȚEANU
prof. CONST. POPESCU
Liceul „Unirea" Tr. Măgurele

Rezultate ale unui experiment

Școlarizarea copiilor de la șase ani, deci preluarea grupei mari de copii de la grădiniță de către școală, ca și faptul că actuala programă este depășită, a determinat elaborarea unui nou proiect de programă pentru grădinițe, cu un conținut corespunzător cerințelor actuale. Începînd cu anul școlar 1970-1971, acest proiect se experimentează într-o serie de grădinițe din țară printre care și grădinițele de aplicații de la liceele pedagogice de educatoare și cele ale institutelor pedagogice de educatoare.

După cum ne-a spus Florica Andreescu, cercetător principal la Institutul de științe pedagogice, în elaborarea noului proiect de programă s-a urmărit accentuarea laturii formative a învățămîntului preșcolar, pornindu-se de la dezvoltarea proceselor psihice necesare la intrarea în școală: dezvoltarea bazei senzoriale a cunoașterii, echilibrarea proceselor de excitabilitate și inhibiție, dezvoltarea mișcării mușchilor, educarea atenției voluntare, perfecționarea vorbirii (în sensul pronunțării corecte a tuturor sunetelor limbii materne și al formării corecte a propozițiilor) formarea deprinderilor de a asculta, de a răspunde la întrebări, ca și a deprinderii de a se concentra asupra aceluiași lucru o perioadă mai mare de timp. S-a pus accent mai ales pe dezvoltarea independenței în gîndire și acțiune, pe dezvoltarea creativității copiilor. În raport cu aceste cerințe conținutul unor activități din programă a fost restructurat. Așa s-a procedat la modelaj, desen, activitate manuală, cunoașterea mediului și dezvoltarea vorbirii, educație muzicală, educație fizică etc. În alte cazuri a apărut un conținut complet nou (de pildă în legătură cu formarea reprezentărilor matematice). Se prevăd în proiectul de programă și jocuri de construcție, activități la alegere, program distractiv jocuri și activități în aer liber. De asemenea, s-a dat un orar orientativ pentru toată activitatea zilnică.

În general, transmiterea cunoștințelor are loc sub formă de joc. De pildă, la grădinița Combinatului de confecții și tricotaje „București", la care proiectul de programă se experimentează încă din anul școlar 1969-1970, toate povestirile și memorizările au fost predate la grupa copiilor de 3 și 4 ani sub formă de teatru, ceea ce i-a atras foarte mult pe copii. La repetarea povestirii, pe măsură ce educatoarea expunea povestirea, copiii continuau ideile începute.

O activitate deosebit de interesantă, care stimulează dezvoltarea gîndirii matematice a copiilor, este aceea a formării reprezentărilor matematice.

— Copiii din grădinița noastră s-au familiarizat repede cu noțiunea concretă de mulțimi — ne-a spus Elena Roman, directoarea grădiniței Combinatului de confecții și tricotaje „București". Un stimulent important în această privință a fost și materialul ajutător pe care l-am folosit. În parte, acesta a fost material natural, adunat de copii din parcuri. Am folosit, de asemenea, materialele confecționate de noi cu ajutorul unor ștampile ce se găsesc în comerț și a unor figurine din material plastic. La început copiii din grupa mare au încercat să numere obiectele, dar cu timpul s-au obișnuit să opereze cu mulțimi — întîi cu mulțimi concrete (de vaporașe, iepuri, cerculețe etc), apoi chiar cu mulțimi abstracte. Am observat că la această activitate copiii participă mai activ decît la numărat și socotit, antrenați fiind și de minuirea materialului.

La grădinița cu aplicație a Institutului pedagogic de educatoare din Tîrgoviște proiectul de programă se experimentează începînd din acest an. „Am urmărit în cele 5 zile de practică pedagogică, respectiv 20 de ore săptămînal, activitățile alese de copii, activitățile obligatorii, jocurile de creație, jocurile de construcție, jocurile de mișcare și distractive, precum și toate programele distractive— ne-a spus prof. Maria Niculescu Ghimpu, de la Institutul de educatoare din Tîrgoviște. Ies în evidență rezultatele obținute la jocurile de construcție. Văzînd modelul deprinzînd de la educatoare procedeele de realizare, copiii reușesc să construiască ei înșiși, ceea ce le dă încrederea în forțele proprii. Totodată ei capătă o sumă de cunoștințe legate de condițiile construirii unor obiective solide, dar și estetice. Activitatea se îmbogățește și dobîndește un plus de valoare și prin faptul că educatoarea, trebuind să se pregătească pentru realizarea temei jocului, este obligată să cerceteze materialul de construcție și să lucreze pînă ajunge la modelul dorit. I-am urmărit de pildă, pe copiii din grupa mijlocie la jocul de construcție cu tema „Patul". Dintre cei 25 de membri ai grupei, numai unul singur n-a respectat modelul — și aceasta nu pentru că n-a înțeles explicațiile educatoarei, ci pentru că a vrut să construiască un pat la fel cu cel pe care dormea acasă. Asocierea construcției cu mișcarea și aplauzele înviorează mult jocul de construcție. Imitarea de către copii, prin mișcări ale membrelor, a formei unor părți din construcție determină asocierea activității mai multor analizatori și consolidarea deprinderilor tehnice. Rezultate bune dă și repetarea construcției prin mai multe procedee indicate de „Îndrumător".

În condiții mai bune se realizează, pe baza proiectului de programă, și educația estetică a copiilor.

„Introducerea desenului decorativ pe caiete cu pătrățele — este de părere educatoarea de gradul I Elena Iordache, inspectoare de specialitate la Inspectoratul școlar al județului Neamț, deprinde pe copiii din grupa mare să respecte spațiile, ușurîndu-le astfel și învățarea scrierii în clasa I. De asemenea desenul după natură, din memorie și imaginație dă copilului libertatea de expunere, favorizîndu-i creativitatea. Cred că în acest scop trebuie să se pornească gradat, cu teme simple, copiii fiind familiarizați în primul rînd cu pensula, cu hîrtia, cu acuarelele".

În noul proiect de programă jocul și-a recăpătat locul și importanța, atît ca formă de organizare, cît și ca procedeu folosit în diferite momente ale activității cu copiii. Dar pentru aceasta este necesară folosirea mai largă a mijloacelor audio-vizuale, a teatrului de păpuși, a diafilmului, a emisiunilor de radio și televiziune, a audițiilor după discuri. Totodată sînt necesare mai multe materiale pentru organizarea jocurilor. „În grădinița noastră — ne scrie educatoarea Eugenia Ploștinaru, directoarea grădiniței de pe lîngă Centrala siderurgică Reșița — chiar și copiii timizi au fost antrenați în activități datorită posibilității de a acționa concret cu diferite materiale didactice. Dar pentru aceasta este de dorit ca fiecare grădiniță să fie dotată cu cuburi de tip A.R.C.O., cu figurine din material plastic, cu planșe atractive, necesare realizării convorbirilor după imagini".

Cum se pare după primele experimentări, proiectul de programă permite educatoarelor o aplicare creatoare, fantezie și originalitate în muncă.

VIOLETA APOSTOL

seco ven te

Manifestări consacrate aniversării semicentenarului partidului

Pionierii și elevii din județul Buzău participă cu multă însuflețire la activitățile organizate în cinstea aniversării a 50 ani de la crearea Partidului Comunist Român. De mare popularitate se bucură în rîndurile lor, de pildă, concursul „Și noi vom fi comuniști". Acest concurs, care se află în plină desfășurare, constituie un bun prilej de cunoaștere a celor mai importante momente ale activității partidului nostru în cei 50 de ani de existență.

La rîndul lor, pionierii și școlarii din municipiul Buzău întîmpină glorioasa aniversare cu acțiuni interesante, cu profunde sensuri educative. Ei alcătuiesc astfel un album-ștafetă cu tema „Slavă partidului", care va însuma cele mai frumoase activități organizate în cinstea sărbătoririi semicentenarului partidului, participă la pregătirea montajelor muzical-literare intitulate „Te cînt, glorios partid" și „Imn eroilor", fac excursii la Doftana etc.

Și detașamentele de pionieri din județul Botoșani au înscris pe agenda lor de activitate numeroase acțiuni dedicate aniversării semicentenarului partidului. Astfel, au loc interesante întîlniri ale elevilor cu activiști de partid, care evocă în fața lor aspecte din trecutul de luptă al partidului, se pregătesc spectacole festive și serbări etc. De asemenea, numeroși pionieri și elevi participă la concursul „Botoșanii ieri, azi și mîine".

Sesiune de comunicări științifice

Cu prilejul comemorării a 300 de ani de la moartea pedagogului, filozofului și filologului ceh, Jan Amos Komensky, Comenius, Institutul pedagogic din Pitești, în colaborare cu UNESCO, a organizat în zilele de 23 și 24 ianuarie a.c. o sesiune de comunicări științifice.

După cuvîntul de deschidere, rostit de rectorul institutului prof. univ. dr. docent Augustin Z. N Pop au fost prezentate în plenară comunicările prof. dr. doc. Stanciu Stoian, membru corespondent al Academiei („Educația permanentă în Pampaedia lui J. A. Comenius") și prof. dr. Iosif Antohi („Pregătirea și misiunea profesorului în concepția lui Comenius"). În cadrul a cinci secții — pedagogie-psihologie-științe sociale, limba și literatura română, limbi străine, științe naturale și agricole și chimie-matematici — au fost prezentate peste 50 de comunicări susținute de cadre didactice de la institutul care a organizat sesiunea și de la unele instituții de învățămînt superior din București, Galați etc.

Programul etapei județene a Concursului de matematică

Societatea de științe matematice aduce la cunoștință că pentru etapa județeană a Concursului de matematică, programul candidaților reușiți de la liceele teoretice este următorul:

Anul I (cl. 9) Algebră — pînă la generalizarea noțiunii de exponent. Geometrie — pînă la asemănarea poligoanelor.

Anul II (cl 10) Algebră — pînă la funcția logaritmică. Geometrie — pînă la prismă. Trigonometrie — pînă la rezolvarea triunghiurilor oarecare.

Anul III (cl 11) Algebră —pînă la sisteme de ecuații omogene Geometrie — pînă la elipsă. Analiză — pînă la reguli de derivare, deci inclusiv noțiunea de derivată.

Anul IV (cl.12) Algebră — pînă la rezolvarea ecuațiilor prin aproximație. Analiză — pînă la ecuații diferențiale. Probabilități — pînă la statistica matematică.

Pentru licee pedagogice:

Anul I. Aritmetica — pînă la media aritmetică și ponderată. Algebră — ca la teoretic.

Anul II Aritmetică — pînă la fracții ordinare (toată divizibilitatea). Algebră — pînă la funcția exponențială. Geometrie — pînă la segmente proporționale Trigonometrie — pînă la transformarea unei funcții trigonometrice în produs.

Anul III-IV-V Aritmetică - pînă la calcule aproximative. Algebra — pînă la analiza combinatorie. Geometrie în spațiu — pînă la piramidă

Pentru liceele de specialitate anii III-V, programa va coincide cu materia făcută pînă la zi.

Laborator fonic realizat cu mijloace locale

La școala generală din satul Sinnicolau-Mare, județul Timiș, a intrat în funcțiune, o dată cu începerea celui de al doilea trimestru al anului școlar, un laborator fonic conceput după un plan original și realizat de cadrele didactice. Laboratorul cuprinde o masă de comandă aparate de proiecție, picup, magnetofon, radio și televizor, un ecran cu o tablă de sticlă luminată din spate, pentru demonstrații cu cretă colorată în timpul proiecțiilor etc. De asemenea, s-au alcătuit, pe specialități, colecții de discuri, diafilme, diapozitive și benzi magnetice cu înregistrări.

Laboratorul permite desfășurarea în condiții dintre cele mai bune a orelor care implică folosirea metodelor audio-vizuale.

Prof. ION SAMOILĂ

Muzeul, sprijin permanent al școlii

Muzeul județean din Brașov aduce, prin colaborarea sa permanentă cu școlile județului, o contribuție deosebită la educarea patriotică și estetică a elevilor. În ultima perioadă, în sălile muzeului s-au organizat și lecții de istorie sau desen, precum și ore de dirigenție pe diverse teme.

Interesante și instructive în acest sens au fost lecțiile de istorie care s-au ținut cu elevii școlilor generale nr. 5, nr.7, nr. 11, și nr. 14 din Brașov sau ai școlilor din satele Bod, Hărman, Vulcan și Săcele, cu prilejul evocării unor momente importante din istoria poporului nostru. În acest scop muzeul a pus la dispoziția profesorilor și a elevilor o serie de documente, de materiale ilustrative — care au contribuit, alături de explicațiile ghizilor, la o mai bună înțelegere a evenimentului sau fenomenului istoric respectiv.

La Muzeul județean s-au desfășurat și continuă să se desfășoare și unele acțiuni ale cercurilor de istorie, de literatură și de artă din școli, ca și acțiunile unor cercuri tehnice. Bunăoară, membrii cercurilor de artă, îndrumați de specialiștii muzeului execută schițe după opere de artă și participă la cursurile universității populare de artă desfășurate în muzeu.

În această perioadă pregătoare sărbătoririi semicentenarului partidului, la Muzeu se organizează, pe baza unui program bogat, care cuprinde toate școlile județului, vizitarea expoziției dedicată acestui eveniment, precum și vizitarea secțiilor în care sînt expuse documente privind lupta partidului și realizările dobîndite, sub conducerea lui, în anii socialismului.

Prof. IOAN MÎNDREA

ANUNȚ

Expoziția „Tehnologia instruirii", inaugurată, la 27 ianuarie a.c. în localul Institutului de arhitectură „Ion Mincu" din Capitală, este deschisă zilnic între orele 10—18. În zilele de luni expoziția este închisă.

Grupurile organizate de specialiști și cadre didactice, care doresc să viziteze expoziția, sînt rugate să ia legătură cu secretariatul expoziției, pentru a fi programate, la telefon. 13.80.80 int. 129.

ÎN ATENȚIA CADRELOR DIDACTICE ȘI A ELEVILOR

Peste cîteva zile apar în broșură
PROGRAMELE EXAMENULUI DE BACALAUREAT
pentru sesiunile anului 1971.
Broșura se poate procura de la chioșcurile și magazinele de difuzare a presei și debitele O.C.L.

UNIVERSITATEA „BABEȘ-BOLYAI" — CLUJ

ANUNȚĂ

scoaterea la concurs a următoarelor posturi:

INSTITUTUL CENTRAL DE PERFECȚIONARE A PERSONALULUI DIDACTIC FILIALA CLUJ

1) Catedra de planificare-legislație și administrație școlară

Lector, disciplina Scoala și organizarea educațională extradidactică, poziția 3

2) **Catedra de pedagogie**

Lector, disciplina Pedagogie, poziția 3

Lector, disciplina Defectologie (tiflologie și oligofrenologie) poziția 6

3) Catedra de matematică-fizică-chimie

Lector, disciplina Lucrări practice (fizică, chimie), poziția 8.

Candidații la concurs vor înainta, în termen de 30 de zile de la publicarea acestui anunț în Buletinul Oficial al R. S. România, Partea a III-a la rectoratul Universității din Cluj str. M. Kogălniceanu nr. 1, cererea de înscriere la care vor anexa actele prevăzute de Legea nr. 6 privind Statutul personalului didactic din Republica Socialistă România, publicată în Buletinul Oficial Partea I-a, nr. 33 din 15 martie 1969 și de Instrucțiunile Ministerului Învățămîntului nr. 84.539/1969.

Concursul se va ține în termen de 60 de zile de la data expirării termenului de înscriere.

CRONICĂ DE CINCINAL

ÎNVĂŢĂMÎNTUL DE CULTURĂ GENERALĂ

Anii cincinalului 1966-1970 au marcat o etapă hotărîtoare în dezvoltarea învăţământului de cultură generală. Şcolarizarea copiilor începînd de la vîrsta de 6 ani şi, concomitent cu aceasta, trecerea la generalizarea învăţământului obligatoriu de 10 ani oglindesc înaltul nivel de cultură atins de poporul român, situează Republica Socialistă România printre ţările cele mai avansate din punct de vedere al dezvoltării învăţământului şi culturii. O dată cu trecerea la generalizarea învăţământului obligatoriu de 10 ani, şcoala românească cunoaşte o substanţială perfecţionare şi pe treapta sa medie, diversificîndu-se în concordanţă cu cerinţele obiective ale pregătirii cadrelor necesare societăţii noastre socialiste.

INSTITUŢII PREŞCOLARE

În drumul către învăţământul de cultură generală un prim pas : instituţia preşcolară.

- **În 1966 funcţionau 7.794 grădiniţe cu un număr de 356.460 de copii.**
- **În 1970 numărul grădiniţelor s-a ridicat la 10.336, cu 448.250 copii.**

ŞCOALA GENERALĂ

Numărul absolvenţilor şcolilor generale a sporit an de an. Aceasta se datoreşte nu numai creşterii demografice a contingentelor care au terminat şcoala obligatorie în această perioadă, ci şi faptului că această şcoală a cuprins efectivul complet al fiecărui contingent.

Graficul de mai jos înfăţişează dinamica efectivelor de absolvenţi ai şcolii generale de 8 ani.

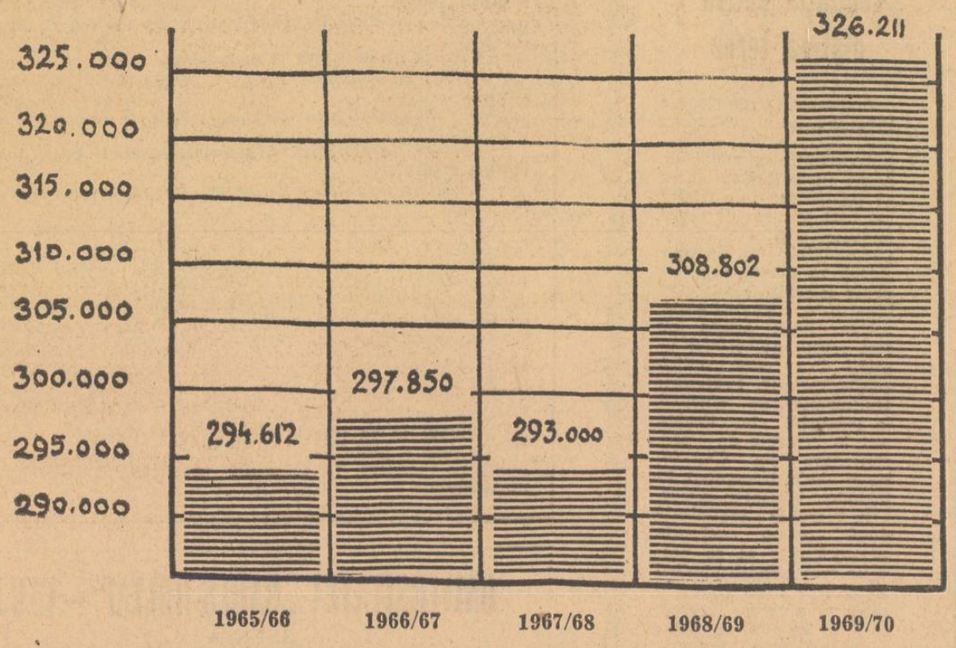

Începînd din anul şcolar 1969/1970 s-a trecut, conform Directivelor C.C. al P.C.R. privind dezvoltarea învăţământului în Republica Socialistă România şi prevederilor Legii învăţământului, la învăţământ obligatoriu de 10 ani. În anul şcolar 1970/1971 şcoala generală funcţionează cu toate clasele, inclusiv ciclul terminal (clasele IX—X).

Numărul elevilor cuprinşi în clasa IX-a a crescut de la 48.500 în anul şcolar 1969/1970 la 69.970 în anul şcolar 1970/1971, reprezentînd 55% din absolvenţii clasei a VIII-a care nu continuă studiile în învăţământul postgeneral.

Balanţa instruirii absolvenţilor clasei a VIII-a

În cursul cincinalului, concomitent cu consolidarea şcolii generale şi prelungirea duratei sale la 10 ani, a fost îmbunătăţită cuprinderea în învăţământul postgeneral, ceea ce atestă gradul ridicat de instruire asigurat tineretului ţării noastre.

Partea din fiecare contingent căreia i s-a asigurat o instruire după promovarea clasei a VIII-a a şcolii generale este în continuă creştere, iar ca urmare numărul celor care s-au oprit la cultura generală minimă de opt ani s-a restrîns tot mai mult.

Prelungirea învăţământului general obligatoriu la 10 ani aduce, cum e firesc, modificări în cuprinderea absolvenţilor clasei a VIII-a în celelalte forme de învăţământ postgeneral.

Totodată prin extinderea liceelor de specialitate a fost îmbunătăţită proporţia de cuprindere în licee de cultură generală şi în licee de specialitate, ponderea celor din urmă crescînd în mod treptat.

După cum se poate constata din graficul de mai jos, numărul absolvenţilor clasei a VIII-a care continuă studiile este în permanentă creştere. De la 59,5% în anul şcolar 1966/67 el a ajuns la 81,2% în anul şcolar 1970/71.

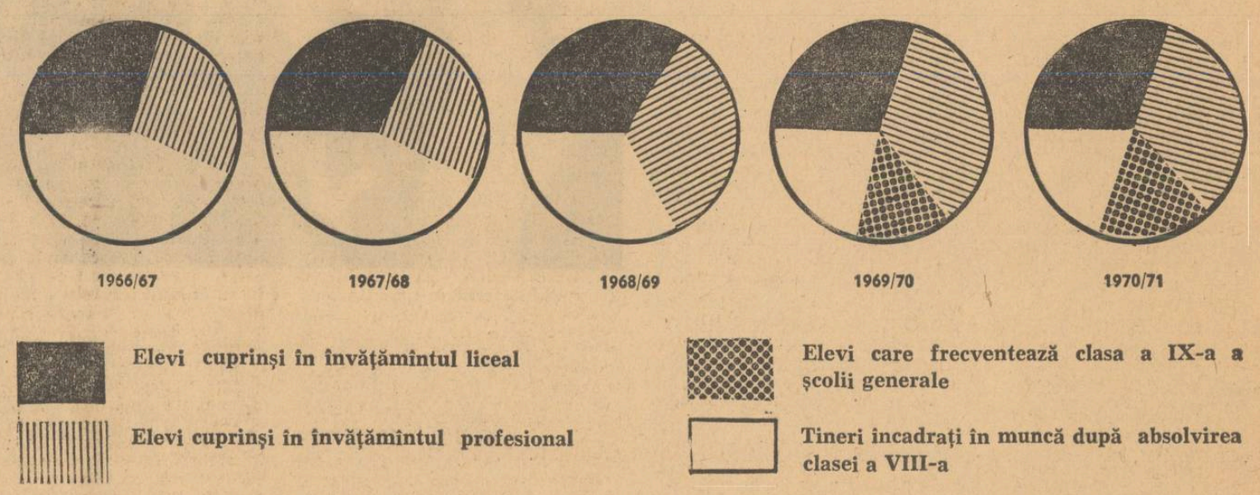

DIVERSIFICAREA STUDIILOR DE CULTURĂ GENERALĂ

Adîncirea diversificării continue a studiilor de cultură generală corespunzător intereselor şi înclinaţiilor elevilor constituie una din direcţiile principale de dezvoltare a învăţământului în ultimii 5 ani şcolari. În acest sens a fost extinsă reţeaua claselor speciale cu profil de matematică şi fizică, au fost create clase cu profil de chimie şi biologie, precum şi unităţi şcolare în care studiul unei limbi străine (rusă, engleză, franceză, germană) se efectuează, experimental, începînd din clasele elementare.

Din cifrele cuprinse în graficele alăturate reiese clar dezvoltarea numerică pe care au cunoscut-o clasele speciale în anii cincinalului.

Unităţi în care se studiază o limbă străină începînd din clasele elementare

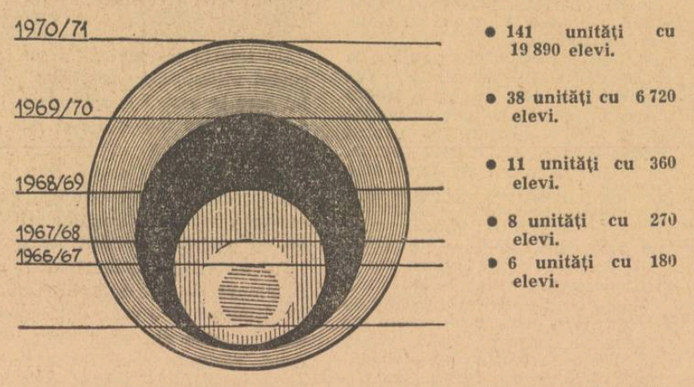

Clase speciale de matematică, fizică, chimie şi biologie

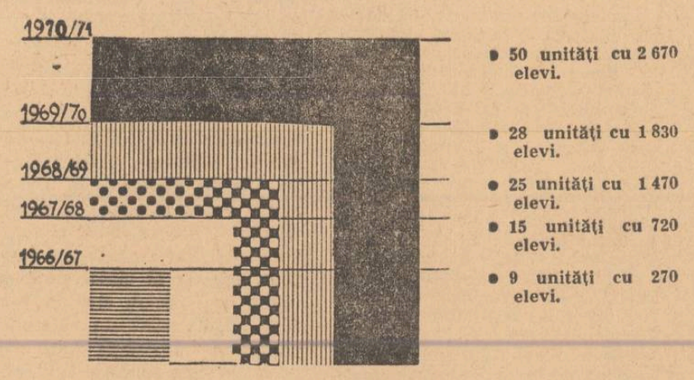

Pentru elevii cu aptitudini

Pentru a oferi elevilor cu aptitudini deosebite posibilitatea ca, paralel cu pregătirea de cultură generală, să-şi dezvolte înclinaţiile şi aptitudinile în vederea unei specializări aprofundate ulterioare, a fost extinsă reţeaua şcolilor generale şi a liceelor de artă (muzică şi arte plastice), precum şi a unităţilor cu program de educaţie fizică.

În aceste şcoli sînt cuprinşi, în anul şcolar 1970/71, peste 30.000 de elevi.

BURSE DE STAT

Importante sume din bugetul statului au fost alocate pentru burse. Astfel, în 1966, 18.663 elevi din învăţământul de cultură generală au primit burse în valoare de 28.400.000 lei. În 1970 numărul bursierilor din învăţământul de cultură generală s-a ridicat la 34.181, iar valoarea burselor acordate la suma de 78.800.000 lei. Valoarea totală a burselor acordate elevilor din învăţământul de cultură generală în perioada 1966 — 1970 este de 254.900.000 lei.

CARTEA ŞCOLARĂ

În perioada 1966 — 1970, Editura didactică şi pedagogică a tipărit 4.789 titluri de manuale pentru toate gradele de învăţămînt şi literatură pedagogică într-un tiraj total de 128.697.000 exemplare, în valoare de 992.095.000 lei. Din această sumă peste 86 la sută a reprezentat valoarea manualelor distribuite gratuit elevilor.

Pagină realizată în colaborare cu
ION T. RADU
director general în Ministerul Învăţămîntului

Semnarea unei înțelegeri de colaborare româno—bulgară în domeniul învățământului

Moment de la semnarea înțelegerii de colaborare româno-bulgară în domeniul învățământului

Cu prilejul vizitei pe care a făcut-o în țara noastră delegația Ministerului Învățămîntului Public al R. P. Bulgaria, a fost semnată o înțelegere de colaborare directă pe perioada 1971—1975 între Ministerul Învățămîntului din Republica Socialistă România și Ministerul Învățămîntului Public din Republica Populară Bulgaria. Înțelegerea prevede, printre altele, o strînsă colaborare a organelor de specialitate din cele două țări, în scopul organizării științifice, planificării și conducerii învățămîntului, educației comuniste a elevilor și măririi eficienței procesului instructiv-educativ în baza noilor realizări din domeniul pedagogiei. Sînt prevăzute, de asemenea, schimburi de informații privind planurile și programele de învățămînt, proiectarea, elaborarea și difuzarea materialelor didactice, schimburi reciproce de studenți, cadre didactice, aspiranți și cercetători științifici.

Din partea română înțelegerea de colaborare a fost semnată de ministrul Mircea Malița, iar din partea bulgară de ministrul Ștefan Vasilev. Au fost de față adjuncți ai ministrului învățămîntului, rectori ai unor instituții de învățămînt superior din Capitală, precum și Spas Gospodov, ambasadorul R. P. Bulgaria la București.

Sîmbătă seara, delegația Ministerului Învățămîntului Public al R. P. Bulgaria a părăsit Capitala.

Vizita ministrului bulgar Ștefan Vasilev în România se înscrie, ca și recenta vizită a ministrului român Mircea Malița în Bulgaria, pe linia unor vechi și trainice legături de prietenie între cele două țări vecine. Prin încheierea unei înțelegeri directe bilaterale s-au creat noi posibilități de colaborare între învățămîntul românesc și cel bulgar.

Vizita unei delegații de învățămînt din U.R.S.S.

Delegația sovietică în timpul vizitei de lucru la Ministerul Învățămîntului

La invitația Ministerului Învățămîntului, între 9 și 23 ianuarie a.c. ne-a vizitat țara o delegație de învățămînt din U.R.S.S., condusă de A.A. Brijin, președintele Comitetului de stat pentru învățămîntul tehnico-profesional din R.S.S. Kazahă. Din delegație au mai făcut parte S. S. Plaksun, din Comitetul de stat pentru învățămîntul tehnico-profesional de pe lîngă Consiliul de Miniștri al U.R.S.S. și I. P. Kagan, directoarea Școlii tehnico-profesionale pentru industria ușoară din Riga.

În timpul vizitei în țara noastră delegația sovietică s-a interesat de organizarea și conținutul procesului de învățămînt din școlile profesionale și liceele de specialitate. Delegația a vizitat grupurile școlare pentru construcții de mașini „Unirea" și „23 August", Grupul școlar pentru industria ușoară de pe lîngă Filatura română de bumbac, Grupul școlar al industriei alimentare, precum și liceul de cultură generală „Ion Neculce" din Capitală. În cursul călătoriei lor prin țară membrii delegației au vizitat liceele agricole din Curtea de Argeș și Craiova, Grupul școlar „Electroputere" și Grupul școlar comercial din Craiova, grupurile școlare pentru construcții de mașini „Steagul roșu" și „Hidromecanica" din Brașov și grupurile școlare pentru industria petrolieră din Cîmpina și Ploiești.

Delegația a avut convorbiri de lucru la Ministerul învățămîntului, cu ing. Vasile Alexandrescu, adjunct al ministrului, la Ministerul Petrolului, cu ing. Ion Nicolae, adjunct al ministrului și la Ministerul Industriei Construcțiilor de Mașini, cu Nicolae Teodorescu, secretar general.

Delegația sovietică a fost primită de prof. univ. Mircea Malița, ministrul învățămîntului.

Vizita delegației de învățămînt din U.R.S.S. a prilejuit un util schimb de informații privind organizarea actuală și dezvoltarea în viitor a învățămîntului profesional, tehnic și liceal de specialitate din cele două țări și a reliefat noi posibilități de colaborare în acest domeniu.

O pledoarie pentru nou, pentru creativitate, pentru modernizare

(Urmare din pag. 1-a)

adoptării unor noi soluții constructive. În domeniul biologiei prezintă interes, alături de planșele vacuumate, incluzionările în masă plastică transparentă. Întreprinderea Optică Română oferă un nou tip de aparat de proiecție cinematografică pentru film de 16 mm, care este complet tranzistorizat. Prin construcția sa modernă și performanțele pe care le realizează, acest aparat se aliniază aparatelor de proiecție folosite în țările cu tradiție în construcția acestor aparate. Merită menționată de asemenea preocuparea colectivului întreprinderii „Didactica" de a realiza un mobilier școlar cu multiple funcțiuni : o catedră prevăzută cu picup, cu magnetofon și de la care se pot efectua comenzi pentru a se asigura legătura reciprocă între profesor și elevi, pentru conectarea aparatelor de proiecție statică și dinamică, stingerea treptată a luminii din clasă, coborîrea și ridicarea camuflajului, realizarea unor legături interfonice cu alte laboratoare și încăperi din școală etc., mese de lucru individuale pentru elevi, care, înlocuind băncile, sînt adaptabile la multiple funcții (se pot transforma în mese de desen, de laborator, în mese pentru studiul limbilor străine etc.), table din material plastic, care pot fi rulate în ambele sensuri cu ajutorul unui dispozitiv de acționare, prevăzute cu ecran de proiecție și cu un dispozitiv de ștergere acționat mecanic etc.

În expoziție sînt prezentate o serie de produse realizate prin posibilități locale care ar putea fi asimilate de întreprinderile productive de material didactic. Un exemplu edificator pentru această afirmație este aparatul pentru măsurarea funcțiilor psihice, verificarea cunoștințelor și determinarea aptitudinilor, realizat de profesorul **Constantin Manolescu**, de la Liceul „Dimitrie Cantemir" din București. Acest aparat permite măsurarea atenției distributive, a atenției concentrate, a comutării atenției, a memoriei. Cu ajutorul lui se poate verifica flexibilitatea gîndirii, se pot realiza probe de inteligență, probe docimologice etc.

La fel de valoroasă este combina didactică concepută de lectorul universitar **Gheorghe Novac** din București, cu ajutorul căreia se pot forma deprinderi de calcul ș.a. O realizare interesantă o constituie și diaproiectorul automat pentru dispozitive „Delta", construit la Școala de ofițeri de marină din Constanța, aparat ale cărui performanțe tehnice îl apropie de aparatele perfecționate de acest gen folosite în țări cu o industrie avansată.

Alături de aparatura produsă în țara noastră sînt prezentate în expoziție și o serie de aparate din import, destinate să servească drept modele de referință pentru producția viitoare. Atrag atenția, de exemplu, retroproiectorul care permite proiectarea la lumina zilei a scrisului, precum și a unor experiențe de fizică și chimie, trusa de piese și dispozitive interșanjabile, cu care se pot realiza numeroase experiențe din toate domeniile fizicii, trusele de elemente de circuit, care folosesc un sistem ingenios de fixare și cablaj, unele montaje realizate din piese și dispozitive interșanjabile, pentru demonstrarea efectului de modulare a luminii, a transformării energiei chimice în energie electrică într-o pilă de combustie de tipul celor folosite pe navele spațiale ș.a.

În fața compartimentului dedicat mijloacelor moderne audio-vizuale l-am întîlnit pe conf. univ. **Al. Redeș**, de la Academia de științe economice. „Transmiterea cunoștințelor pe calea demonstrațiilor este mai directă — ne-a spus acesta — și înlesnește mult înțelegerea. Acest adevăr l-a definit de altfel de mult poporul nostru prin zicala : «Decît să-mi spui de o sută de ori, mai bine arată-mi odată !». În ce mă privește, caut să folosesc în mod cît mai larg retroproiectorul (aparat ce nu lipsește din nici o sală de predare în universitățile moderne), înregistrările pe un aparat audiovizual de tip Kindermann ș.a.".

Mulți dintre vizitatorii expoziției se opresc cu interes în fața unui aparat care reprezintă o noutate chiar pe plan mondial : aparatul de proiecție cu casetă. Putînd fi folosit la ilustrarea lecțiilor sau în procesul de autoinstruire, acest aparat se caracterizează printr-o construcție relativ simplă și, mai ales, printr-o minuire simplă și ușoară. Un alt aparat modern prezentat pentru prima dată la noi este aparatul de citit microfilme „Lector". Dacă aparatul în sine nu pare nou, întrucît aparate de citit microfilme se folosesc de mult în bibliotecile noastre, performanțele lui sînt însă impresionante. Pe un film de mărimea unei cărți poștale sînt reproduse 3 500 pagini, deci echivalentul a 7 volume de cîte 500 pagini. Aceasta înseamnă că întreaga bibliografie pe care o consultă în mod obișnuit un student în anii facultății poate încăpea într-un portvizit, iar o bibliotecă de specialitate, cu zeci de mii de volume, într-o servietă.

Un interes deosebit stîrnește în rîndul vizitatorilor compartimentul care se referă la soluțiile moderne privind mijloacele și metodele de evaluare a progresului școlar. Am stat de vorbă, în acest compartiment, cu ing. **Mircea Popovici**, directorul Grupului școlar pentru controlul calității produselor și metrologie. „Am cercetat îndeaproape — ne-a spus interlocutorul nostru — o serie de instalații și aparate din acest compartiment, realizate prin contribuția cadrelor didactice din învățămîntul de toate gradele din țara noastră. Am apreciat instalația «Verfix», inventată de ing. **Liviu Selmereanu** și prof. **Constantin Preda** care realizează verificarea și fixarea simultană a cunoștințelor la întreaga clasă de elevi, utilizînd programe cu răspunsuri la alegere, sau cu răspuns construit. M-am bucurat totodată întîlnind aici instalația «Digiver», proiectată de ing. **Ulrich Wiener** de la Grupul nostru școlar și realizată de elevii noștri. Cu ajutorul ei se pot verifica și fixa cunoștințele întregului colectiv al clasei, nota obținută de fiecare elev în parte fiind afișată printr-un dispozitiv electronic. Instalația utilizează programe cu răspunsuri la alegere, putînd funcționa fie ca aparat de examinare individuală, fie ca aparat de autocontrol al cunoștințelor. M-a interesat și instalația complexă ZE-1, care realizează verificarea și fixarea simultană a cunoștințelor unui colectiv de elevi, autoinstruirea lor prin folosirea manualului de învățămînt programat sau cu ajutorul mijloacelor audio-vizuale și aprecierea prin note afișate electronic".

Numeroși vizitatori atrage de asemenea, prin bogăția și varietatea exponatelor, compartimentul „Pregătirea pentru muncă, obiectiv al învățămîntului — Pregătirea prin muncă, metodă a învățămîntului", unde este amplu ilustrată ideea transformării mașinii din auxiliar al procesului de instrucție în instrument al acesteia, cu profunde implicații formative. Exponatele oferă o imagine concludentă a performanțelor pe care le obțin în muncă elevii din învățămîntul de cultură generală și din școlile profesionale. Impresionează îndeosebi, aici, calculatorul electronic pentru uz didactic „Unididac" proiectat și executat de elevul **Ion Paraschivescu** de la Grupul școlar „Unirea".

Modernizarea tehnologiei educației impune și o altă viziune despre arhitectura școlară a viitorului. Reținînd cîteva dintre cele mai reprezentative creații în acest domeniu ale arhitecților din țara noastră, expoziția prezintă și unele proiecte pe care aceștia le preconizează pentru școala viitorului.

În ansamblul său, expoziția reprezintă o pledoarie pentru utilizarea tehnicii moderne în procesul de instrucție și educație. Interesul pe care l-a stîrnit încă din primele zile în cele mai largi straturi ale opiniei publice, afluxul mare de vizitatori din învățămîntul de toate gradele ne îndeamnă să considerăm că ecoul acestei expoziții nu va întîrzia să se facă simțit în activitatea școlilor din țara noastră.

1971 — An Internațional de Acțiune pentru combaterea rasismului și discriminării rasiale

În baza rezoluției Adunării Generale a O.N.U. din 11 decembrie 1969, anul 1971 a fost desemnat ca An Internațional de Acțiune pentru combaterea rasismului și discriminării rasiale. Ca emblemă a acestui an a fost ales desenul de mai sus, care simbolizează conceptul egalității și nediscriminării în ceea ce privește drepturile și libertățile fundamentale ale omului, indiferent de rasă, culoare și origine etnică.

Cercetări privind relațiile dintre învățămînt și economie

În Cehoslovacia, forurile de conducere și de cercetare din domeniul învățămîntului și educației acordă o atenție deosebită problemelor economiei învățămîntului, în planul de cercetare pentru anul 1971 figurează, în această sferă de probleme, studii privind relațiile dintre procesul de învățămînt și economie, rolul învățămîntului ca factor al dezvoltării economice, problemele organizării și conducerii sistemului școlar, ale modernizării procesului instructiv-educativ, corelarea învățămîntului cu perspectivele dezvoltării societății și economiei atît din punct de vedere organizatoric cît și calitativ etc.

Educația activă cîștigă teren

Acțiunea de renovare a învățămîntului canadian are ca obiectiv central individualizarea instruirii astfel încît fiecare elev să progreseze în ritmul cel mai convenabil capacităților, aptitudinilor și personalității lui. Se consideră că acest obiectiv poate fi realizat cel mai bine prin metodele școlii active. Anul acesta au fost create numeroase unități-pilot care aplică aceste metode. Profesorii școlilor-pilot au efectuat în prealabil, în Franța sau la centrele de perfecționare din Canada, stagii de antrenament în metodele educației active.

În școlile organizate după această concepție se urmărește să se dezvolte creativitatea gîndirii elevilor prin efectuarea de către ei a unor „cercetări" în legătură cu fiecare obiect, prin exploatarea valențelor formative ale compozițiilor libere, prin inițierea în utilizarea bibliotecii de lucru, care înlocuiește manualele didactice clasice etc.

INSTITUTUL AGRONOMIC — TIMIȘOARA

ANUNȚĂ

scoaterea la concurs a următoarelor posturi :

— Asistent la Catedra de mecanizarea agriculturii, disciplina mașini agricole, poziția VI/7 din statul de funcțiuni.

— Asistent la Catedra de zootehnie I, disciplina construcții zootehnice și desen tehnic, poziția XVIII/13 din statul de funcțiuni.

— Asistent la Catedra de zootehnie I, disciplina construcții zootehnice și desen tehnic, poziția XVIII/14 din statul de funcțiuni.

— Asistent la Catedra de zootehnie I, disciplina alimentația animalelor domestice, poziția XVIII/15 din statul de funcțiuni.

— Asistent la Catedra de zootehnie I, disciplina genetica și bazele ameliorării animalelor, poziția XVIII/16 din statul de funcțiuni.

— Asistent la Catedra de chimie, disciplina biochimie, poziția XVII/13 din statul de funcțiuni.

— Asistent la Catedra de limbi străine, disciplina limba rusă, poziția XXI/5 din statul de funcțiuni.

— Asistent la Catedra de limbi străine, disciplina limba franceză, poziția XXI/6 din statul de funcțiuni.

— Cercetător — inginer chimist — la Catedra de agricultură generală.

Candidații la concurs vor depune la secretariatul institutului, în termen de 15 zile, cererile de înscriere la care vor anexa actele prevăzute de Legea nr. 6 privind Statutul personalului didactic din Republica Socialistă România, publicată în Buletinul Oficial partea I, nr. 33 din 15 martie 1969 și de Instrucțiunile Ministerului Învățămîntului nr. 84539/1969.

Pentru posturile de asistent, candidații vor depune în două exemplare adeverință din care să rezulte că au efectuat stagiul legal după repartizarea în producție.

Cei care funcționează într-o instituție de învățămînt superior sînt obligați să comunice în scris rectorului acesteia înscrierea la concurs.

Concursul se va ține la sediul Institutului agronomic Timișoara în termen de 15 zile de la expirarea termenului de înscriere.

Cererile de înscriere la concurs pentru ocuparea postului de cercetător se vor depune la secretariatul institutului în termen de 15 zile de la data publicării prezentului anunț, la care se vor anexa actele prevăzute de Regulamentul privind recrutarea, promovarea și atestarea cadrelor de cercetători științifici din unitățile de cercetări din Republica Socialistă România, publicat în extras în Buletinul Oficial nr. 4, partea III din 8 ianuarie 1968.

Termenul de înscriere la concurs se socotește de la data apariției prezentului anunț în Buletinul Oficial.

Informații suplimentare se primesc la secretariatul institutului, telefon 3.19.56.

INSTITUTUL PEDAGOGIC DE 3 ANI BRAȘOV

ANUNȚĂ

scoaterea la concurs a următoarelor posturi didactice :

I. FACULTATEA DE FIZICĂ-CHIMIE

— Catedra de Chimie

— Conferențiar, disciplina Chimie fizică, poziția 3 din statul de funcțiuni.

II. FACULTATEA DE MUZICĂ

— Catedra de Muzică

— Conferențiar, disciplina Canto complementar, poziția 8 din statul de funcțiuni.

— Lector, disciplinele : Armonie, Teoria instrumentelor, Pian, complimentar, poziția 3 din statul de funcțiuni.

— Lector, disciplinele : Istoria muzicii, Pian complementar, poziția 4 din statul de funcțiuni.

— Lector, disciplinele : Metodica predării muzicii, Ansamblu și dirijat coral, poziția 9 din statul de funcțiuni.

— Asistent, disciplina Pian complementar, poziția 12 din statul de funcțiuni.

— Asistent, disciplina corepetitor pian, poziția 17 din statul de funcțiuni.

III. INSTITUTUL CENTRAL DE PERFECȚIONARE A PERSONALULUI DIDACTIC — Filiala Brașov

— Catedra de Pedagogie, Planificare, Legislație și administrație școlară

— Lector, specialitatea Psihologie, poziția 5 din statul de funcțiuni.

— Catedra de didactică și metodologie

— Lector, specialitatea Fizică, poziția 3 din statul de funcțiuni.

— Lector specialitatea Chimie, poziția 5 din statul de funcțiuni.

— Catedra de Metodică și inspecție la cl. I—IV și învățămînt preșcolar.

— Lector, specialitatea Pedagogie, poziția 2 din statul de funcțiuni.

— Lector, specialitatea Pedagogie preșcolari, poziția 3 din statul de funcțiuni.

Candidații la concurs vor depune la secretariatul Institutului pedagogic din Brașov, str. Karl Marx nr. 50, în termen de 30 de zile (respectiv 15 zile pentru posturile de asistent) de la data publicării acestui anunț în Buletinul Oficial, cererea de înscriere, la care vor anexa actele prevăzute de Legea nr. 6 privind Statutul personalului didactic din Republica Socialistă România, publicată în Buletinul Oficial, Partea I, nr. 33 din 15 martie 1969, și de instrucțiunile Ministerului Învățămîntului nr. 84539/1969.

Concursul se va ține în termen de 60 de zile (respectiv 15 zile pentru posturile de asistent) de la expirarea termenului de înscriere, în condițiile prevăzute de legea susmenționată.

UNIVERSITATEA „BABEȘ-BOLYAI" — CLUJ

ANUNȚĂ

scoaterea la concurs a următoarelor posturi :

I. FACULTATEA DE STUDII ECONOMICE

Catedra de Finanțe și Credit

Conferențiar, disciplina Finanțele întreprinderilor și ramurilor, poziția 6.

II. FACULTATEA DE FILOLOGIE

1. Catedra de Limba română contemporană

Conferențiar, disciplina Limba română contemporană, Lingvistică generală, poziția 2.

2. Catedra de Filologie romanică

Lector, disciplina Istoria culturii și civilizației franceze, Gramatica, Retroversiune, Conversații, Istoria literaturii franceze, poziția 13.

Candidații la concurs vor înainta în termen de 30 zile de la publicarea acestui anunț în Buletinul Oficial al R. S. România, Partea a III-a la rectoratul Universității din Cluj, str. M. Kogălniceanu nr. 1, cererea de înscriere la care vor anexa actele prevăzute de Legea nr. 6 privind Statutul personalului dadictic din Republica Socialistă România, publicată în Buletinul Oficial Partea I-a, nr. 33 din 15 martie 1969 și de Instrucțiunile Ministerului Învățămîntului nr. 84.539/1969.

Concursul se va ține în termen de 60 de zile de la data expirării termenului de înscriere.

INSTITUTUL PEDAGOGIC DE 3 ANI SUCEAVA

ANUNȚĂ

scoaterea la concurs a următoarelor posturi :

— Profesor, poziția 2 din statul de funcțiuni al catedrei de istorie, disciplina Istoria contemporană a României ;

— Lector, poziția 5 din statul de funcțiuni al catedrei de pedagogie-psihologie, disciplina Educație fizică ;

Candidații la concurs vor depune la secretariatul Institutului pedagogic din Suceava, str. Areni nr. 1 cererea de înscriere și actele, în dublu exemplar, prevăzute de Legea nr. 6, privind Statutul personalului didactic din Republica Socialistă România, publicată în Buletinul oficial nr. 33 partea I din 15 martie 1969.

Termenul de depunere a actelor este de 30 de zile de la data publicării acestui anunț în Buletinul oficial.

Concursul se va ține la rectoratul Institutului de 3 ani din Suceava în termen de 60 de zile de la expirarea termenului de înscriere.

Informații suplimentare se pot obține la secretariatul Institutului pedagogic din Suceava, telefon 1 00 92.

INSTITUTUL POLITEHNIC — „TRAIAN VUIA" TIMIȘOARA

ANUNȚĂ

scoaterea la concurs a postului de cercetător științific în domeniul electronicii, la catedra de Beton armat și clădiri din cadrul Facultății de construcții Timișoara.

Candidații vor depune în 30 de zile de la data publicării, la Serviciul personal al Institutului din b-dul 30 Decembrie nr. 2, cererea de înscriere însoțită de actele prevăzute în Buletinul Oficial nr. 4 partea III-a din 8 ianuarie 1968.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA : București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17 60 20. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și la difuzorii de presă.

Tiparul : Combinatul Poligrafic Casa Scînteii

40.132

Proletari din toate țările uniți-vă !

GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ

ANUL XXIII-Nr. 1074

Vineri
5 februarie
1971

4 pagini — 25 bani

Biblioteca centrală pedagogică

Resursele prospectivei

— Convorbire cu conf. univ. dr. Mihai Botez, directorul Laboratorului de cercetări prospective —

Red. : În viziunea actuală, învățămîntul este unul dintre domeniile în care se simte în modul cel mai pregnant necesitatea anticipării. Presupunem că Laboratorul de cercetări prospective creat recent în cadrul Universității din București va avea în bună parte menirea de a răspunde acestei necesități.

M. Botez : Laboratorul de cercetări prospective, prima instituție specializată din România în domeniul studiilor previzionale, urmărește cu precădere în activitatea sa abordarea problemelor cu arie maximă de aplicabilitate ale prospectivei, sprijinind în acest mod programele previzionale limitate la domenii ce se desfășoară în țara noastră. Și, în condițiile orînduirii socialiste — în care aspectele generale teoretice ale „orientării spre viitor" se dezvoltă pe terenul fertil al gîndirii marxist-leniniste, prin excelență prospectivă, și sînt în linii mari clarificate — **problemele prioritare mi se par cele de metodologie.** Depășind faza discuțiilor despre „necesitate" și „importanță", noi încercăm să arătăm **„cum" trebuie cercetat viitorul.** Sarcina principală a Laboratorului nostru nu este deci efectuarea de prognoze de ramură propriu-zise ; de altfel, pentru elaborarea unor astfel de prognoze sînt adesea necesare cunoștințe de strictă specialitate, pe care nu avem desigur pretenția să le stăpînim. Noi **colaborăm cu instituțiile sau grupurile ce efectuează prognoze de ramură, asigurînd asistența științifică** în special în probleme de metodologie. Învățămîntul este însă o „ramură", un domeniu al sistemului social-economic, ale cărui probleme ne sînt mai apropiate decît problemele altor domenii, prin natura formației și experienței noastre personale ; de aceea, **învățămîntul ocupă în preocupările Laboratorului un loc aparte.**

Red. : Am dori să discutăm cu dv. îndeosebi problemele relației dintre prognoză și învățămînt. Pentru început, însă, vă rugăm să ne spuneți ce reprezintă, după opinia dv., prospectiva în general ?

M. Botez : Prospectiva — știința despre viitor — își propune drept obiect investigarea sistematică a viitorului, folosind analiza științifică a prezentului, trecutului și legilor de dezvoltare, în scopul unei organizări cît mai raționale și potențial dinamice a prezentului. În ultimă analiză, ea urmărește îndepărtarea sau evitarea surprizelor pe care viitorul le introduce în activitatea practică. Auxiliar indispensabil al științei conducerii, prospectiva nu urmărește „actul decizional", ci contribuie la pregătirea multilaterală a acestuia, prin elaborarea dosarului „viitor", continuu actualizat și revizuit, conturînd orizontul în care conducerea acționează efectiv.

Red. : Ce se înțelege, în termeni prospectivi, prin cunoașterea viitorului ?

M. Botez : În limitele stabilite de legile de dezvoltare ale naturii și societății, viitorul apare ca un fascicul-evantai de variante posibile. Prospectiva descrie aceste variante și elaborează criterii după care acestea pot fi evaluate și, deci, comparate. Aceasta face posibilă o anumită organizare a activității pentru fiecare din ele ; elementul „surpriză" apare astfel limitat. Cunoașterea viitorului, în viziunea prospectivă, este astfel departe de „ghicirea" elementară a „ceea ce va fi" ; știind însă „ce poate apare", știm „ce trebuie să facem" în fiecare situație pe care o poate antrena viitorul. „Cunoașterea viitorului" capătă astfel un sens dinamic și operațional ce mi se pare semnificativ pentru caracterul activist al științei moderne.

Red. : Toate aceste construcții futurologice pe care le efectuați dv. au și o valoare formativă ?

M. Botez : După părerea mea, valoarea formativă a prospectivei trebuie desigur înglobată în eficiența generală a „științei despre viitor". Aceasta subliniază, pe lîngă avantajele descrierii viitorului (evident cu „ochii" prezentului), avantajele descrierii prezentului cu „ochii" viitorului. „Deschiderea spre viitor" fundamentează „atitudinea prospectivă" în fața realității, atitudine care consideră prezentul nu ca punct terminus al evoluției trecute, ci ca „bază de plecare" spre viitor. Aș remarca faptul că, în aceste condiții, chiar construcțiile aparent hazardate, fără acoperire evidentă cu realitatea imediată, au efect formativ, contribuind la dezvoltarea creativității, a unei anumite detașări și disponibilități critice ; și aceste aspecte nu pot fi trecute cu vederea de un ipotetic „învățămînt" al prospectivei. Printre principalele avantaje ale unei atitudini consecvent prospective aș menționa, în primul rînd, marcarea tendințelor de dezvoltare ale noului, chiar apărut sub forme nesigure, perfectibile, și demascarea, aș spune necruțătoare, a elementelor perimate, a vechiului, indiferent de „ambalaj" sau succese imediate.

Red. : Elaborarea unei metodologii valabile pentru mai multe ramuri pare să fie o operație dificilă

M. Botez : Nu este, desigur, foarte simplă. Se vorbește adesea despre o „criză metodologică", în sensul utilizat de Conferința Mondială de la Kyoto. Cîmpul metodologic actual al previziunii pare într-adevăr mozaicat. Personal, nu cred că se va realiza vreodată o „rețetă" metodologică universală și mă îndoiesc de utilitatea efectivă a unei astfel de construcții. Mi se pare mai plauzibilă ipoteza unui grup de metode, aplicat diferențiat (în structuri cu arhitecturi variabile) diferitelor probleme practice. Și, deși pot fi bănuit de lipsă de obiectivitate, cred că în articularea acestei mulțimi de procedee metodele cantitative — în special modelarea matematică și utilizarea tehnicilor informaționale — joacă un rol central. Iar cercetările întreprinse în Laboratorul nostru nu ignorează acest fapt. Fiindcă matematica, știința generală a structurilor, devine azi „a doua limbă maternă", cum o numește, în „Cronica anului 2 000", inițiatorul cercetărilor autonome de prospectologie în România, profesorul Mircea Malița.

Red. : În ce sens pot servi învățămîntului studiile prospective ?

M. Botez : Atîta vreme cît învățămîntul și producția, cu toate eforturile îndreptate spre o „educație permanentă", păstrează încă aspectul tradițional al unei scheme „în doi timpi" (învățămîntul — acumulare pentru consum **ulterior** în producție), scopurile învățămîntului trebuie în mod natural înscrise în orizontul viitorului, deci învățămîntul nu se poate dispensa de studii prospective foarte profunde. Vremurile noastre au scos în evidență un soi de paradox al învățămîntului, care încearcă, cu ajutorul cunoștințelor actuale, difuzate sub îndrumarea unor instructori formați în general în trecut și, în cel mai bun caz, strict actualizați prin permanente perfecționări, să formeze specialiști pentru un viitor în care vor activa de fapt subiecții săi de astăzi. Consecințele eventual nedorite ale acestui paradox nu pot fi limitate, cred, decît printr-o abordare consecvent prospectivă a acestor aspecte.

Red. : Care sînt limitele sferei pe care trebuie să o acopere cercetarea prospectivă în serviciul învățămîntului ?

M. Botez : Cred că această cercetare se referă la structura în-

Convorbire consemnată de OCT. BUZESCU

(Continuare în pag. 2-a)

Printre aparatele prezentate la Expo — „Tehnologia instruirii" se află și acest pupitru de comandă pentru laboratorul lingvistic

Plenara Comitetului Uniunii sindicatelor din învățămînt și cultură

În ziua de 30 ianuarie 1971 a avut loc Plenara Comitetului Uniunii sindicatelor din învățămînt și cultură. Plenara a analizat contribuția sindicatelor din învățămînt, poligrafie, artă și cultură la îndeplinirea planului pe 1970 și sarcinile ce le revin pentru îndeplinirea prevederilor planului pe anul 1971. De asemenea, Plenara a hotărît convocarea Conferinței Uniunii sindicatelor din învățămînt și cultură pentru data de 22 februarie 1971.

Membrii Comitetului Uniunii au făcut observații și propuneri pentru îmbunătățirea proiectelor de documente ce se vor prezenta la Conferință, care va analiza activitatea depusă de Comitetul Uniunii pe perioada 1966—1970 și va alege organele conducătoare și delegații la Congresul Uniunii Generale a Sindicatelor. Ei au exprimat hotărîrea organizațiilor sindicale pe care le reprezintă de a nu-și precupeți eforturile pentru înfăptuirea exemplară a sarcinilor trasate de partid, pentru a cinsti cu rezultate de seamă glorioasa aniversare a semicentenarului Partidului Comunist Român.

Tot în cadrul lucrărilor plenarei, Comitetul Uniunii sindicatelor din învățămînt și cultură a hotărît organizarea în continuare a Simpozionului Național al educatorilor, care în anii 1971—1972 va avea ca temă „Educația prin muncă, pentru muncă, pentru tehnică și producție" și va fi organizat în colaborare cu Ministerul Învățămîntului și cu participarea instituțiilor specializate.

(Tematica orientativă a acestui simpozion va fi publicată în numărul viitor al „Gazetei învățămîntului").

FORMAREA DE DIPLOMAȚI UNIVERSITARI CU PROFIL MIXT: MATEMATICĂ-ISTORIE

de Gr. C. MOISIL

Problema formației interdisciplinare în universități a fost ridicată în toamna 1970 de Ministerul Învățămîntului. Evident problema e vastă chiar dacă ne mărginim la cazul bidisciplinar în care una din discipline e matematica. Într-adevăr e greu de precizat : care e cultura matematică ce ar trebui să intre în formarea unui jurist-matematician, medic-matematician, sociolog-matematician, psiholog-matematician. Eu nu m-am ocupat de aceste probleme așa că mă voi mărgini la problema formării de lingviști-matematicieni și de istorici-matematicieni. Poate că într-un alt articol voi analiza problema culturii mixte de filosof-matematician, problemă care preocupă de multă vreme facultatea de filosofie, la care se fac de multă vreme cursuri de matematici pentru filosofi, cursuri de logică matematică, cursuri de cibernetică și cursuri de teoria informației.

Că avem nevoie de cercetători care să poată, în cercetarea lor de istorici sau de lingviști, să utilizeze calculatoarele electronice și deci să nu aibă frică de a întrebuința metode sau formule matematice, aceasta o știe toată lumea. Rezultatele la care s-a ajuns în cercetarea arheologică și cea istorică în multe țări din lume și în primul rînd în U.R.S.S., în S.U.A. și în Anglia nu mai pot fi trecute cu vederea. Colocviul asupra utilizării calculatoarelor și metodelor matematice în istorie și în arheologie, ținut în toamna 1970 la Mamaia, ne-a făcut pe toți participanții să înțelegem că e urgent ca și în țara noastră să acordăm atenția cuvenită formării unor astfel de specialiști. Rămînerea în urmă a țării noastre în acest domeniu este destul de mică, așa că putem spera s-o facem să dispară într-un timp destul de scurt. Faptul că întrebuințarea calculatoarelor în scopuri economice este astăzi pe drum de a face pași mari arată că vom avea calculatoare la care cercetătorii în domeniile științifice să poată face apel. Mai ales trebuie subliniat că începem să avem instructori pentru învățarea întrebuințării calculatoarelor. Cum acești instructori sînt aproape toți diplomați ai facultăților de matematici, cursuri de logică matematică, cursuri de cibernetică și cursuri de teoria informației.

Evident, învățămîntul nu poate fi dezvoltat în vederea formării exclusive de cercetători științifici. În momentul actual nu putem încă decide, la intrarea lui în facultate, dacă un student va fi sau nu va fi un cercetător științific. Într-adevăr inteligența și puterea de muncă pot fi detectate la un examen de admitere, dar ele sînt insuficiente pentru a ne da un cercetător. Fantezia creatoare în domeniul științei însă nu poate fi detectată nici la examenul de admitere, dar nici chiar la Examenul de Stat, examenul de sfîrșit al facultății.

Care poate fi deci profesiunea pe care o va avea acel care are o diplomă de sfîrșit de universitate cu profil mixt ? În alcătuirea unui program de studii ce conduce la o diplomă bidisciplinară trebuie să ne îngrijim de această problemă.

Programa ce o prezentăm mai jos e astfel alcătuită încît să satisfacă condițiile următoare :

I. Să pregătească pe acel care vrea să se dedice studiilor de istorie și arheologie cu ajutorul calculatoarelor și metodelor matematice.

II. Să pregătească pe acela ce vrea să se dedice profesoratului să poată ține cursuri pentru clasele V — X ale școlii generale și anii I—II ai liceelor, și anume atît cursuri de matematici, cît și cursuri de istorie, precum și, atunci cînd această materie se va introduce în licee, cursuri de informatică.

III. Să se poată aplica imediat, la specialiști de nivelul „profesor universitar" și de nivelul „asistent", care există azi în țară. Iată de ce multe cursuri care ar putea fi găsite că ar fi foarte folositoare nu figurează în program. Ele vor fi introduse treptat, pe măsura formării de specialiști, întîi ca seminarii de lucru, apoi ca cursuri libere, în fine ca cursuri la alegere ; poate unele vor fi înscrise cu vremea ca cursuri obligatorii.

Cursurile vor fi de patru tipuri: a) cursuri comune cu studenții obișnuiți ai facultății de istorie ; b) cursuri comune cu studenți obișnuiți ai facultății de matematică ; c) cursuri special organizate pentru studenți ce vor obține diploma cu profil mixt ; d) cursuri la alegere.

Evident la acestea se adaugă cursurile generale.

(Continuare în pag. 2-a)

Educația fizică și sportul pe locul binemeritat

Activitatea de educație fizică și sport în învățămîntul de toate gradele a fost supusă unei aprofundate și multilaterale analize în ședința colegiului Ministerului Învățămîntului de vineri 29 ianuarie, ședință la care au participat și reprezentanți ai unor organe și organizații ce au atribuții în domeniul educației fizice și sportului.

Reunind forurile competente ale domeniului, dezbaterile s-au desfășurat într-o atmosferă de conlucrare și de efort comun, relevînd oportunitatea unei colaborări armonioase între toți factorii de răspundere pentru îmbunătățirea educației fizice și sportului în învățămînt.

Dezbaterile au fost orientate către stabilirea de măsuri concrete, practice, operative, către urgenta soluționare a principalelor probleme pe care le pune acest important domeniu al educației.

★ ★

În societatea contemporană, mai mult decît oricînd, educația fizică și sportul trebuie să intre în domeniul preocupărilor majore legate de formarea tineretului. Nu putem pretinde că vom forma o generație de cetățeni completi fără să acordăm atenția cuvenită dezvoltării fizice generale. Educația fizică, mișcarea, sportul sînt de natură să asigure copiilor și tineretului țării acel suport de sănătate și robustețe fizică indispensabil pentru orice fel de activitate. Tocmai de aceea, departe de a constitui un aspect oarecare, minor, educația fizică este la fel de importantă ca celelalte laturi ale educației.

Deși acest fapt este îndeobște recunoscut, în organizarea și conținutul educației fizice din învățămîntul de toate gradele se manifestă încă unele neajunsuri. De aceea, în ședința de colegiu s-a hotărît să se atragă atenția întregului corp profesoral asupra faptului că educația fizică este la fel de necesară, egală în valoare cu educația intelectuală, că ea este absolut indispensabilă pentru studiu, pentru viața și munca viitorilor cetățeni ai patriei.

● Întrucît rezultatele din domeniul educației fizice sînt în mare măsură condiționate de judicioasa formare a cadrelor didactice de specialitate, o bună parte a dezbaterilor s-a concentrat asupra acestui subiect. Educația fizică se prezintă ca una din cele mai deficitare discipline în privința cadrelor didactice pentru că o mare parte a celor 6 000 de profesori care predau această disciplină nu și-au completat studiile de specialitate. Pe de altă parte formarea de specialiști este extrem de costisitoare (cheltuielile pentru formarea unui profesor de educație fizică sînt cu mult mai mari decît pentru formarea unui specialist în tehnică). Măsurile luate în colegiu în materie de cadre vizează sporirea cifrei de școlarizare la facultățile de educație fizică și la Institutul de educație fizică și sport, astfel ca pînă în 1975—1976 să se asigure în linii mari necesarul de profesori de educație fizică precum și îmbunătățirea conținutului învățămîntului de specialitate. Planurile și programele facultăților de educație fizică și ale Institutului de educație fizică și sport vor fi revăzute, în scopul asigurării unei mai strînse legături cu cerințele actuale ale școlii. Se urmărește totodată mai buna pregătire în acest domeniu a învățătorilor. Printre altele, s-a hotărît ca din comisiile medicale constituite pentru recrutarea elevilor în liceele pedagogice să facă parte în mod obligatoriu și un profesor de educație fizică, în scopul de a se asigura selecționarea unor tineri sănătoși, armonios dezvoltați fizic. Pînă la sfîrșitul acestui an școlar, inspectoratele școlare vor analiza încadrarea liceelor pedagogice cu profesori de educație fizică și vor lua măsuri ca pentru anul școlar 1971—1972 să fie numiți în aceste licee cei mai buni profesori.

În cursul trimestrului III al acestui an școlar se va constitui „Societatea profesorilor de educație fizică din învățămîntul de toate gradele", în scopul stimulării preocupărilor metodice ale cadrelor didactice, al cunoașterii și valorificării experienței lor pozitive.

● Un loc important în discuțiile din ședința de colegiu l-a ocupat problema înzestrării materiale a școlilor cu mijloacele necesare unei bune desfășurări a educației fizice și sportului. În această privință s-a

(Continuare în pag. 4-a)

In pagina a III-a:

CRONICĂ DE CINCINAL:

ÎNVĂȚĂMÎNTUL SUPERIOR

Formarea de diplomaţi universitari cu profil mixt

(Urmare din pag. 1-a)

În programul de mai jos am înscris programele cursurilor ce ar trebui să fie făcute de matematicieni.

Anul I

Laborator de maşini de calcul :	2 ore tot anul
Cursuri de istorie obligatorii :	9 ore tot anul
Cursuri de matematică obligatorii :	9 ore tot anul
Total	20 ore tot anul

Cursurile de matematică menţionate mai sus vor fi următoarele :

	Ore de curs şi seminar I	Ore de curs şi seminar II	Examene I	Examene II	
Logică şi teoria mulţimilor	3+1	1	da		comun cu matematica
Teoria grafurilor	—	2+1	—	da	special
Algebră	3+2	2+2	da	da	comun cu matematica
Total	9	9	2	2	

Cursul de logică şi teoria mulţimilor se va prelungi în semestrul II pentru studenţii de profil mixt ; în acest semestru se vor da elemente ale teoriei funcţiilor recursive. Cursul se va prelungi în semestrul I al anului II, studiindu-se teoria numerelor cardinale şi ordinale, iar în semestrul II al anului II se va proceda la formalizarea şi axiomatizarea completă a teoriei şi la studiul elementar al noţiunilor de model, de necontradicţie şi completitudine etc.

Anul II

Laborator de maşini de calcul :	2 ore tot anul
Cursuri generale :	4 ore curs şi seminar tot anul
Cursuri de istorie :	9 ore tot anul
Cursuri de matematică :	9 ore tot anul
Total	24 ore tot anul

Cursurile generale sînt :
Filozofie : 2 ore curs + 2 ore seminar tot anul, examen la sfîrşit.

Cursurile de matematică propuse sînt :

Algebra	3+2	2+2	da	da	comun cu matematica
Topologie	—	3+1	—	da	comun cu matematica
Numere transfinite	3+1	—	da	—	special
Logică	—	1	—	—	special
Total	9	9	2	2	

Anul III

Laborator de maşini de calcul :	2 ore tot anul
Cursuri generale :	8 ore semestrul I 9 ore semestrul II
Cursuri de istorie :	6 ore tot anul
Cursuri de matematică :	6 ore tot anul
Total	22 ore semestrul I 23 ore semestrul II

Cursurile generale sînt :

Socialism ştiinţific	2+2	2+2	—	da	
Pedagogie	2	2+1	—	da	
Metodica predării istoriei	2	—	da	—	
Metodica predării matematicii	—	2	—	da	

Toate acestea sînt cursuri comune.

Cursurile de matematică propuse sînt :

Funcţii de variabilă reală	2+2	2+2	da	da	comun cu matematica
Pregătirea acestui curs	1+1	1+1	da	da	special
	6	6	1	1	

Cursul de teoria funcţiilor de variabilă reală urmează să pregătească pe studenţi în vederea profesoratului. Într-adevăr e posibil ca elemente de analiza matematică (calcul diferenţial şi integral), ca de exemplu noţiunea de funcţie, de derivată, de funcţie primitivă, de funcţie continuă, de serie convergentă să apară în lecţiile de liceu pe care le va preda profesorul.

Cursul de Pregătirea cursului de teoria funcţiilor de variabilă reală trebuie să pregătească pe studentul care n-a urmat cursul de anul I de Analiză matematică, pe care-l urmează studenţii facultăţii de matematici, să poată folosi acest curs

E de subliniat faptul că scopul pentru care se predă acest curs studenţilor cu profil mixt e diferit de cel pentru care acest curs e predat studenţilor matematicieni. Aceştia din urmă au nevoie de acest curs pentru munca lor în specialitatea lor, în timp ce studenţii cu profil mixt au nevoie de acest curs pentru cultura lor generală.

Anul IV

Cursuri generale :	2 ore semestrul I 3 ore semestrul II
Laborator de maşini de calcul :	2 ore tot anul
Cursuri la alegere :	6 ore tot anul
Cursuri de istorie :	6 ore tot anul
Cursuri de matematică :	6 ore tot anul
Total	22 ore semestrul I 23 ore semestrul II

Cursurile generale sînt practica pedagogică. Cred că e potrivit ca această practică să se facă într-un semestru pentru lecţiile de matematică, într-altul pentru cele de istorie.

Cursurile de matematică propuse sînt :

Calculul probabilităţilor şi statistică matematică :	2+1	2+1	—	da	comun cu matematica
Lingvistica matematică :	2+1	2+1	—	da	comun cu matematica
	6	6	—	2	

Programul astfel expus permite începerea acestor cursuri în anul şcolar 1971—72, toate cursurile din anii I, II, III avînd astăzi specialişti formaţi, deci în anii 1971—74 programul poate fi adaptat şi modificat de oameni competenţi. Probleme ridică cursurile la alegere din anul IV, adică din anul şcolar 1974—75. De ele ne vom ocupa altădată. Totuşi vrem să subliniem că aceste cursuri la alegere, care se vor preda în anul IV, pot împlini şi rosturi ştiinţifice, cum vom arăta mai jos, dar pot împlini şi rosturi pedagogice pentru acei studenţi care ajunşi în anul IV, se hotărăsc să se dedice profesoratului de liceu. Într-adevăr, va trebui să îngrijim să avem printre cursurile la alegere unul sau mai multe în care să se privească problemele elementare din punct de vedere superior, altele care să pregătească pe studenţi mai adîncit în domeniul informaticei, fie pentru a-l putea expune în licee, fie pentru a pregăti pe studenţi spre a lucra în domeniul ciberneticii pedagogice.

Propun ca examenul de admitere să se ţină în toamna 1971 pe facultăţi : la facultatea de istorie cu programul examenului de admitere al facultăţii de istorie, la facultatea de matematică cu programul examenului ei de admitere. Studenţii care doresc să se înscrie spre a avea o diplomă cu profil mixt se vor înscrie pentru aceasta după ce au fost admişi în facultate. Nu se vor admite înscrierile pentru diploma cu profil mixt decît a studenţilor admişi în prima sesiune a examenului de admitere. Aş propune să nu fie admişi la diplomă cu profil mixt decît studenţii ce au obţinut media cel puţin 7.

În primii ani de funcţionare a acestui învăţămînt cu profil mixt, elevii nu se vor putea pregăti din liceu spre acest învăţămînt. Ar trebui ca din vreme să se alcătuiască o programă a examenului de admitere pentru acest învăţămînt. Pînă atunci avem nevoie de asistenţi consultanţi pentru studenţii acestui învăţămînt, care să se ocupe individual de fiecare student în parte.

Încheind aceste propuneri ne dăm seama că acest învăţămînt cu profil mixt : istorie şi matematică, va putea avea şi un alt efect interesant : el va putea pregăti pe cei ce se vor ocupa de istoria ştiinţelor matematice. Într-adevăr în forma actuală nu putem forma diplomaţi care să facă cercetări de istoria ştiinţelor matematice şi în genere de istoria ştiinţelor şi tehnicii. Această lipsă este azi sensibilă.

Absolvenţii actuali ai facultăţilor de matematică nu au cum învăţa nici tehnica cercetării istorice şi nici nu cunosc destul istoria.

Absolvenţii actuali ai facultăţilor de istorie, aşa cum îi învaţă o veche tradiţie, se tem să se apropie de matematică.

Absolvenţii acestui învăţămînt cu profil mixt nu se vor teme de matematică şi vor şti să caute în arhive şi să citească manuscrise. Flexibilitatea cursurilor libere le va permite unora dintre ei să înveţe paleografia sau limba greacă, necesare studiilor de istoria matematicilor în ţara noastră.

Evident alte probleme de învăţămînt interdisciplinar nu mai puţin importante se ridică în faţa matematicienilor.* Menţionez necesitatea unui astfel de învăţămînt în domeniul mecanicii : mecanica solidelor, mecanica fluidelor. Acest învăţămînt cere să fie urgent făcut.

*) **Nota red. :** Într-un număr viitor vom publica articolul profesorului Solomon Marcus „Formarea de diplomaţi universitari de profil mixt : matematică-lingvistică."

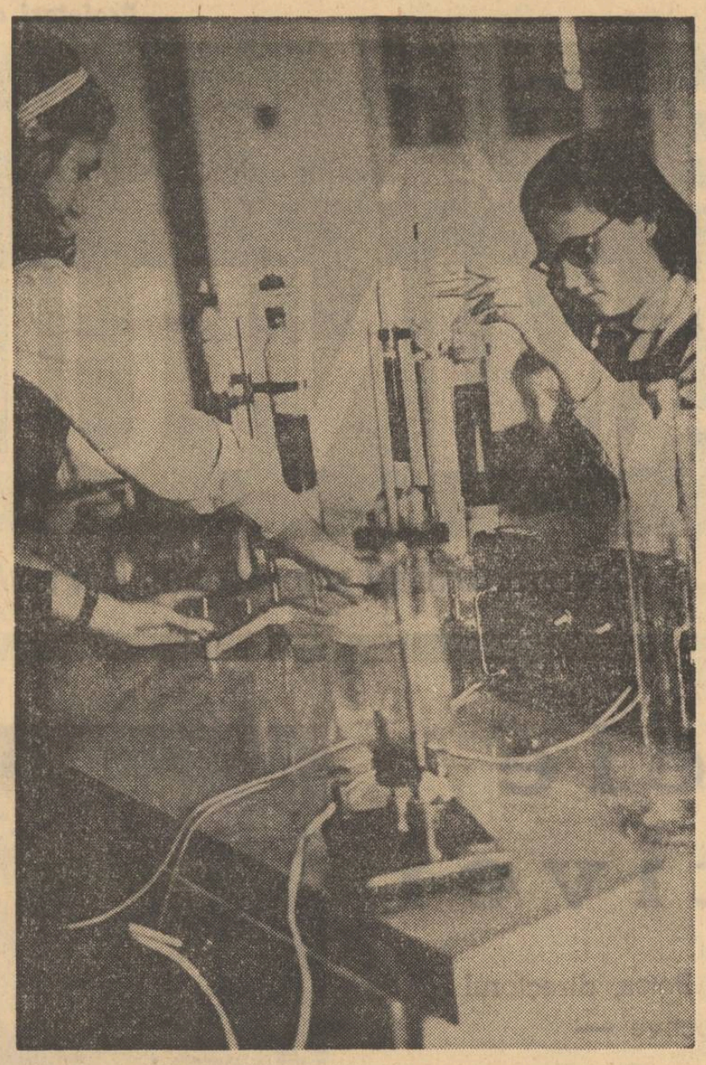

Lecţie în laboratorul de chimie al liceului Dr. Petru Groza din Capitală

Resursele prospectivei

(Urmare din pag. 1-a)

tregii societăţi. Nu se poate imagina un învăţămînt bun în sine, dar inadecvat societăţii viitorului. De aceea, analizele prospective pe fronturi largi mi se par indispensabile.

Red. : Care sînt aceste fronturi largi ?

M. Botez : După părerea mea, sistemul învăţămîntului naţional trebuie să satisfacă cererile viitoare ale sistemului social-economic naţional şi să se constituie ca un sub-sistem organic al sistemului mondial de învăţămînt. Ambele aceste aspecte mi se par importante. De exemplu, este evident că nevoile de cadre ale economiei noastre viitoare sînt esenţiale. În acelaşi timp, însă, nu cred că dacă noi nu vom dezvolta un program spaţial, învăţămîntul nostru nu trebuie să abordeze problemele zborurilor cosmice. Aş menţiona, deci, drept „fronturi" prioritare ale unor cercetări previzionale, problemele de cadre ale ţării noastre şi problemele de conţinut, structură, organizare ale învăţămîntului mondial (în special în ţări cu probleme înrudite cu problemele noastre). Nu sînt însă specialist în problemele organizării învăţămîntului, astfel încît vă rog să consideraţi aceste răspunsuri drept sugestii personale.

Red. : Cum apreciaţi perspectivele colaborării Laboratorului dv. cu Laboratorul de planificare a învăţămîntului ?

M. Botez : Laboratorul de planificare a învăţămîntului şi Laboratorul de cercetări prospective trebuie desigur să realizeze o legătură directă şi să abordeze problemele complexe ale învăţămîntului în spiritul unui rodnic dialog, caracteristic, de altfel, înţelegerii moderne a relaţiei proiect de decizie (plan) — prospectare. Şi aş menţiona în acest context, de exemplu, necesitatea prospectării (prin simulare) a tuturor implicaţiilor **viitoare** pe care le poate avea o decizie la nivelul planificării învăţămîntului, implicaţii care pot difuza în „spaţii" mult mai largi decît cele stricte ale învăţămîntului ; sau importanţa stabilirii, prin prospectivare, a obiectivelor învăţămîntului, obiective care mi se par evident asociate viitorului.

Red. : Aţi afirmat la un moment dat că legarea învăţămîntului de practică trebuie să aibă în vedere practica viitorului. Dar practica viitorului este o practică necunoscută. Cum se poate răspunde acestui deziderat ?

M. Botez : Numai cercetările prospective relevează tendinţele noului, de care trebuie legat, după mine, sensul practicii în acest context. A-i lega pe elevi de **orice** peisaj real, nediferenţiat, cuprinzînd adesea redondanţe retrospective şi accidente prezente nesemnificative poate duce, în perspectivă, la efectul contrar — deoarece antrenarea lor, chiar formativă, în **orice** practică a prezentului le poate micşora receptivitatea la practica, pentru ei într-adevăr reală, a viitorului în care vor fi încadraţi ca elemente active. Orientarea prospectivă în acest domeniu poate, din contră, cultiva disponibilitatea critică şi creativitatea. Iată de ce, după părerea mea, modernizarea învăţămîntului ar trebui înţeleasă, mai mult decît ca legătură cu un prezent ce se transformă vertiginos în trecut, ca o racordare la viitor, măcar sub forma cultivării elementelor acestuia germinate de prezent. Şi aceasta ridică, desigur, noi probleme pentru cercetarea prospectivă ; probleme care, dincolo de aspectul lor general important, sînt specifice activităţii Laboratorului nostru.

PRECIZĂRI PRIVIND EXAMENUL DE BACALAUREAT ŞI CONCURSUL DE ADMITERE ÎN ÎNVĂŢĂMÎNTUL SUPERIOR

Ministerul Învăţămîntului face următoarele precizări cu privire la desfăşurarea examenului de bacalaureat în anul 1971 şi a concursului de admitere în învăţămîntul superior pentru anul universitar 1971/1972.

1. CURSURILE ŞCOLARE ALE ULTIMULUI AN DE STUDII AL LICEELOR DE CULTURĂ GENERALĂ, DE ARTĂ ŞI LICEELOR DE SPECIALITATE se încheie, potrivit structurii anului şcolar, la 25 mai. În perioada 26 mai — 15 iunie, elevii se pregătesc individual pentru examenul de bacalaureat. Conducerile liceelor organizează în această perioadă consultaţii la obiectele prevăzute pentru examenul de bacalaureat, participarea elevilor fiind facultativă..

2. EXAMENUL DE BACALAUREAT LA LICEELE DE CULTURĂ GENERALĂ se susţine, ca şi în anii precedenţi, la următoarele obiecte de învăţămînt : **secţia reală** — literatura română (scris şi oral) ; matematica (scris şi oral) ; fizica, chimia sau biologia, la alegere (oral) ; **secţia umanistă** — literatura română (scris şi oral) ; una din limbile străine studiate în liceu sau limba latină (scris şi oral) ; istoria României, filozofia şi socialismul ştiinţific sau biologia, la alegere (oral).

Candidaţii proveniţi din liceele cu predare în limbile naţionalităţilor conlocuitoare susţin examen scris şi oral şi la literatura maternă, oricare a fost secţia urmată (reală sau umanistă).

LA LICEELE DE SPECIALITATE, examenul de bacalaureat se va susţine la : literatura română (scris), proba practică şi disciplina de profil (oral). Pe lîngă acestea, în funcţie de profilul liceului, candidaţii mai susţin următoarele probe :

a) La liceele industriale şi specialităţile mecanica agricolă, îmbunătăţiri funciare şi cadastru şi organizarea teritoriului de la liceele agricole : matematica (scris şi oral) şi un obiect la alegere (oral) între al doilea obiect de specialitate prevăzut în planul de învăţămînt şi fizică ; la specialităţile cu profil de chimie, fizica se înlocuieşte cu chimia.

b) La liceele silvice şi liceul industrial specialitatea exploatări, construcţii şi transporturi forestiere : matematica (scris şi oral) şi un obiect la alegere (oral) între al doilea obiect de specialitate prevăzut în planul de învăţămînt şi botanică.

c) La liceele economice şi specialitatea contabilitate şi mercerologie agricolă de la liceele agricole : matematică (scris şi oral) şi un obiect la alegere (oral) între economia politică şi chimie(cu excepţia specialităţilor planificare-contabilitate şi statistică, pentru care chimia se înlocuieşte cu fizica).

d) La liceele agricole, la specialităţile agronomie, horticultură, protecţia plantelor, zootehnie şi veterinară ; botanica (scris), cu excepţia specialităţilor veterinară şi zootehnie, pentru care botanica se înlocuieşte cu zoologia (scris) şi un obiect la alegere (scris şi oral) între chimie şi matematică.

3. EXAMENUL DE BACALAUREAT SE DESFAŞOARĂ ÎN PERIOADELE 18—28 IUNIE (SESIUNEA DE VARĂ) şi 20 — 31 AUGUST (SESIUNEA DE TOAMNA).

Absolvenţii liceelor de artă susţin probele practice de specialitate ale examenului de bacalaureat în perioada 26 — 31 mai pentru sesiunea de vară şi în perioada 17 — 19 august pentru sesiunea de toamnă Proba practică la liceele de specialitate se susţine o dată cu proba orală la disciplina de profil. Lucrările scrise se vor desfăşura, atît la liceele de cultură generală, cît şi la liceele de specialitate, la următoarele date :

SESIUNEA DE VARĂ:

a) 18 iunie — la literatura română ; b) 20 iunie — la matematică (secţia reală) şi la limba modernă sau la limba latină (secţia umanistă) la liceele de cultură generală ; — la matematică, pentru liceele de specialitate cu excepţia liceelor agricole — specialităţile agronomie, horticultură, protecţia plantelor, zootehnie şi veterinară la care matematica poate fi înlocuită cu chimia, la alegerea candidatului ; c) 22 iunie — la literatura maternă pentru liceele cu predare în limbile naţionalităţilor conlocuitoare ;

— la botanică, pentru liceele agricole, specialităţile: agronomie, horticultură şi protecţia plantelor ;

— la zoologie, pentru liceele agricole, specialităţile: veterinară şi zootehnie.

SESIUNEA DE TOAMNĂ

a) 20 august — la literatura română ; b) 22 august — la matematică (secţia reală) şi la limba modernă sau limba latină (secţia umanistă) — la liceele de cultură generală ;

— la matematică, pentru liceele de specialitate cu excepţia liceelor agricole — specialităţile agronomie, horticultură, protecţia plantelor, zootehnie şi veterinară la care matematica poate fi înlocuită cu chimia, la alegerea candidatului ; c) 25 august — la literatura maternă pentru liceele cu predarea în limbile naţionalităţilor conlocuitoare ;

— la botanică, pentru liceele agricole, specialităţile: agronomie, horticultură şi protecţia plantelor ;

— la zoologie, pentru liceele agricole, specialităţile: veterinară şi zootehnie.

La ambele sesiuni ale examenului de bacalaureat din anul 1971 se pot prezenta absolvenţii liceelor de cultură generală, de artă şi ai liceelor de specialitate (cursuri de zi, serale şi fără frecvenţă), seria 1971, precum şi persoanele care au absolvit între anii 1967 — 1970 şi care nu au susţinut examenul sau l-au susţinut o singură dată, fără a-l promova. Absolvenţii din seriile 1967—1970 care au susţinut examenul de două ori, fără a-l promova, se pot prezenta, pentru ultima oară, numai la una din cele două sesiuni ale anului 1971.

Absolvenţii liceelor de cultură generală, cursuri de zi şi învăţămînt fără frecvenţă, din seriile menţionate, vor susţine examenul de bacalaureat la secţia pe care au urmat-o (reală sau umanistă) ; absolvenţii cursurilor serale vor susţine examenul de bacalaureat numai la secţia reală.

4. — În desfăşurarea examenului de bacalaureat comisiile vor urmări în mod deosebit maturitatea de gîndire a candidaţilor, capacitatea de sinteză şi generalizare, posibilitatea de a interpreta, în mod ştiinţific, fenomenele naturii, evenimentele social-istorice, precum şi priceperea de a aplica în practică şi viaţă cunoştinţele acumulate în timpul studiilor liceale.

5. — CONCURSUL DE ADMITERE ÎN INSTITUŢIILE DE ÎNVĂŢĂMÎNT SUPERIOR pentru anul universitar 1971/1972 va avea loc, ca şi în anii precedenţi, în luna iulie.

Pentru cursurile de zi şi serale (toate secţiile, inclusiv subingineri) între 10 — 20 iulie 1971.

Etapa prealabilă, cuprinzînd probele eliminatorii, pentru unele facultăţi (arhitectură, comerţ exterior, învăţămînt artistic) între 4 şi 8 iulie 1971.

Pentru secţiile : regie de teatru şi regie de film cu durata de 2 ani, concursul de admitere se va ţine între 25 august şi 25 septembrie, în două etape.

Pentru facultăţile şi secţiile la care nu se completează cifra de şcolarizare se va organiza un al doilea concurs de admitere în perioada 5—12 septembrie 1971.

Pentru secţiile de subingineri, al doilea concurs se va desfăşura între 15 şi 22 septembrie 1971.

Pentru învăţămîntul fără frecvenţă (toate secţiile) concursul va avea loc între 15 şi 22 septembrie 1971.

Înscrierile pentru concursul de admitere încep cu 6 zile înainte de concurs şi se încheie cu 24 ore înainte de deschiderea concursului (sau a probelor preliminare)

Condiţiile de înscriere, disciplinele şi probele concursului sînt cele din anul precedent, cu următoarele modificări :

a) În învăţămîntul superior agricol şi economic, precum şi unele secţii de subingineri, absolvenţii liceelor de specialitate, în loc ce zoologie, economie politică, fizică sau chimie, vor putea alege una din disciplinele susţinute la examenul de bacalaureat corespunzătoare secţiei la care se înscriu la admitere. (De exemplu, zootehnie în loc de zoologie, contabilitate în loc de economie politică sau o disciplină tehnologică de profil în loc de fizică sau chimie). Precizări în acest sens vor fi date pentru fiecare secţie în broşura „Admiterea în învăţămîntul superior 1971".

b) La secţia de comerţ exterior de la Academia de studii economice, în etapa preliminară se vor susţine probe scrise şi orale, eliminatorii la o limbă străină la alegere (rusă, franceză, germană engleză).

c) În învăţămîntul filologic din cadrul universităţilor, la secţiile de limbi străine se va putea alege ca a doua specialitate, limba română sau una din limbile străine de largă circulaţie studiate în liceu ; la secţiile de limbă română se va putea alege o limbă romanică, limba latină sau orice limbă de largă circulaţie din cele studiate în liceu. La secţiile de limbi străine se va susţine cîte o probă scrisă şi una orală pentru fiecare din specialităţile alese, iar la secţiile de limbă română se va susţine o probă scrisă la limba română, o probă scrisă la literatura română, o probă scrisă şi una orală la limba străină. Se vor folosi programele după care s-a studiat limba respectivă în liceu.

Toate problemele referitoare la concursul de admitere vor fi prezentate pe larg în broşura „Admiterea în învăţămîntul superior" ediţia 1971.

Luna cărţii la sate

A început „Luna cărţii la sate".

Amplă manifestare culturală, intrată în tradiţia activităţii culturale, „Luna cărţii la sate" îmbracă în acest an semnificaţii deosebite, fiind închinată celei de-a 50-a aniversări a Partidului Comunist Român. Manifestările desfăşurate în cadrul ei urmăresc cu deosebire intensificarea propagandei şi răspîndirii literaturii social-politice, în special a lucrărilor care oglindesc lupta partidului pentru libertate socială şi naţională, pentru edificarea socialismului.

O deosebită amploare cunosc, în cadrul „Lunii cărţii la sate", acţiunile organizate în şcolile din mediul rural pentru popularizarea cărţii. Se desfăşoară cu acest prilej recenzii şi prezentări de cărţi, întîlniri cu scriitori, vizite la expoziţiile de cărţi, vizite ale elevilor, însoţiţi de cadre didactice, la librării. O bogată activitate desfăşoară, de asemenea, bibliotecile şcolare, care organizează simpozioane, montaje literare, prezentări de cărţi şi autori, recenzii.

Pe agenda acţiunilor organizate de Palatul pionierilor

Agenda acţiunilor de masă organizate de Palatul pionierilor în decursul celui de-al doilea trimestru al anului şcolar cuprinde numeroase activităţi bogate în conţinut, dedicate aniversării gloriosului semicentenar al P.C.R. Asemenea acţiuni sînt, de pildă, montajul muzical-literar „Partidul, făurar de frumuseţi", evocarea istorico-literară „16 Februarie — zi de luptă şi jertfă", simpozionul „Republica Socialistă România în cuvinte şi imagini", în cadrul căruia vor fi înfăţişate mari realizări ale oamenilor muncii în cincinalul precedent ş. a.

De asemenea, pionierii vor putea participa la mult îndrăgitul concurs literar „Recunoaşteţi opera şi autorul", la acţiunea „Retortele magice sau chimia '70", ca şi la o retrospectivă a aviaţiei româneşti, la care se vor face proiecţii de diafilme şi filme documentare din istoria aviaţiei noastre. Micilor melomani li se dedică o „Întîlnire cu instrumentele orchestrei", cu care prilej vor fi prezentate sonate celebre adecvate diferitelor instrumente muzicale, precum şi o iniţiere asupra creaţiei muzicale universale, în timp ce pentru tinerii cinefili s-au organizat acţiuni ca cele intitulate „Din tainele tehnicii de realizare a unui film" şi „Universul copiilor în film", care vor prilejui şi o întîlnire cu realizatori şi actori ai celor mai cunoscute filme româneşti pentru copii.

Deosebit de atractive vor fi şi şezătorile ce vor avea loc în acest trimestru (ca de exemplu tradiţionala şezătoare numită „Flori de ziua mamei" sau şezătoarea literară la care vor fi prezentaţi mulţi îndrăgiţi eroi din scrierile lui Ion Creangă), ca şi întîlnirile cu foşti pionieri, azi ingineri, profesori, ofiţeri, muncitori, medici etc. Interesante şi atrăgătoare concursuri sportive, ca de pildă „Cel mai bun din 10" şi „Cel mai bun trăgător", organizate de clubul sportiv „Cutezătorii", vin să completeze acest bogat şi variat program.

Simpozion „Poezia şi filozofia"

În cinstea aniversării a 50 de ani de la crearea Partidului Comunist Român, la Liceul nr. 36 din Bucureşti a avut loc recent un simpozion cu tema „Poezia şi filozofia", organizat de cenaclul literar „G. Coşbuc" cu sprijinul cercului de filozofie. Elevii din clasele anului IV au prezentat referate pe teme ca : „Rolul P.C.R. în dezvoltarea literaturii române", „M. Eminescu şi gîndirea filozofică", „Poezia şi filozofia lui Ion Barbu", „Filozofia lui Lucian Blaga şi creaţia sa poetică". Referatele au fost însoţite de versuri. Expunerile, ca şi intervenţiile libere au demonstrat capacitatea elevilor de a aplica cunoştinţele de filozofie la analiza unor opere şi fenomene literare.

Desfăşurarea întregii acţiuni a constituit o puternică şi vibrantă manifestare a dragostei şi recunoştinţei elevilor pentru condiţiile optime de viaţă şi învăţătură create de partid tineretului patriei noastre.

Prof. ION CODRU

Donaţie pentru biblioteca şcolii

Biblioteca Liceului nr. 1 din Caracal s-a îmbogăţit recent cu noi piese. Ea a primit astfel 15 cărţi rare în limbile română, greacă şi franceză, 6 manuscrise, numeroase documente, dintre care aproape 200 de scrisori aparţinînd unor mari figuri ale culturii noastre — Nicolae Iorga, Tudor Vianu, Simion Mehedinţi, Cezar Petrescu, Marius Bunescu, Ion Jalea — precum şi 4 tablouri în ulei. Donatorul este profesorul emerit Pătru Crăciun, care a fost timp de 11 ani directorul şcolii şi care, pensionîndu-se, a ţinut să-şi manifeste încă o dată dragostea pe care a nutrit-o faţă de şcoala unde şi-a desfăşurat munca de dascăl.

A. V.

AU APĂRUT
PROGRAMELE EXAMENULUI DE BACALAUREAT
pentru sesiunile anului 1971
Broşura se poate procura de la toate chioşcurile şi magazinele de difuzare a presei şi debitele O.C.L.

CRONICĂ DE CINCINAL

ÎNVĂŢĂMÎNTUL SUPERIOR

În sistemul nostru de învăţămînt, şcoala superioară ocupă un loc deosebit de important. Institutele de învăţămînt superior au pregătit şi au dat ţării cadre de specialişti pentru toate domeniile de activitate... partidul, guvernul ţării dau o înaltă apreciere muncii pline de răspundere şi de noblețe a cadrelor didactice universitare, aportului lor deosebit de valoros la instruirea şi educarea studenţilor, la formarea omului nou al societăţii noastre socialiste.

(Din cuvîntarea rostită de tovarăşul NICOLAE CEAUŞESCU la deschiderea anului universitar)

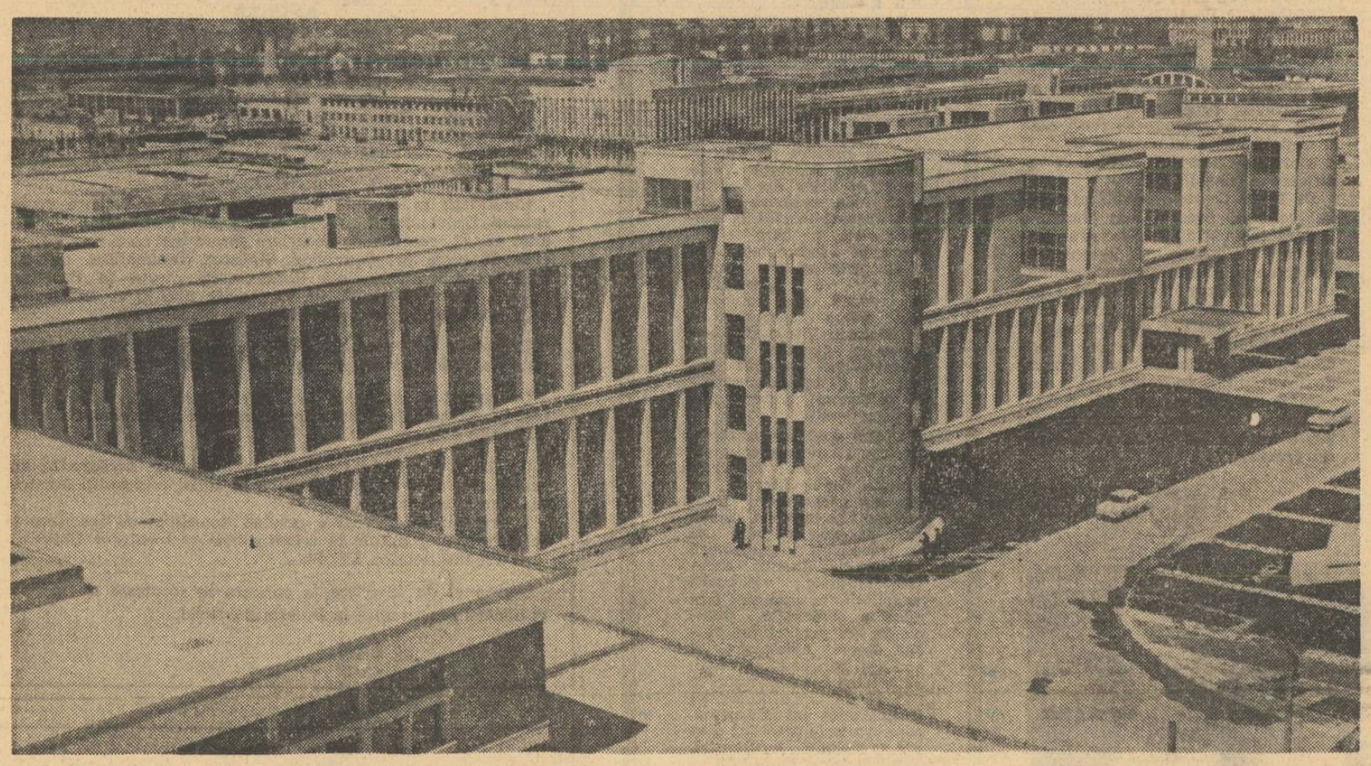

Noua clădire a Institutului politehnic din Bucureşti.

FONDURI

Partidul şi statul au manifestat o permanentă grijă pentru dezvoltarea şi perfecţionarea învăţămîntului superior, pentru orientarea şi îndrumarea lui. Această grijă se oglindeşte, printre altele, şi în fondurile din ce în ce mai mari alocate şcolii superioare. Statul cheltuieşte astăzi pentru un student :

12.000 lei **anual,**

cu 1.100 lei **mai mult decît în 1966.**

Fondurile alocate de stat în perioada cincinalului 1966—1970 pentru învăţămîntul superior s-au ridicat la suma de 7.429.600.000 lei. **Din această sumă** 1.159.000.000 lei **au fost investiţi în construcţii, dotări de laboratoare, cercetare ştiinţifică etc.**

CONSTRUCŢII

În perioada 1966—1970, construcţiile realizate pentru învăţămîntul superior au ocupat o suprafaţă de 164.500 m.p. Repartizate pe centre universitare, ele se prezintă astfel :

BUCUREŞTI 98.432 m.p.	Aici s-au ridicat noul local al Institutului politehnic şi noi clădiri la Institutul de arhitectură, la Academia de studii economice, la Universitate, la Conservatorul de muzică.
BACĂU 6.921 m.p.	cele mai importante clădiri fiind destinate Facultăţii de mecanică.
BAIA MARE 1.300 m.p.	destinaţi dezvoltării localului Institutului pedagogic de 3 ani.
CLUJ 21.779 m.p.	îndeosebi pentru facultăţile de medicină veterinară, construcţii, chimie.
GALAŢI 1.360 m.p.	afectaţi laboratorului pentru studiul staticii şi dinamicii navelor.
IAŞI 21.182 m.p.	în special pentru facultatea de medicină veterinară.
CRAIOVA 1.820 m.p.	pentru extinderea laboratoarelor Universităţii.
PETROŞANI 143 m.p.	pentru laboratorul de preparare a minereurilor la Institutul de mine.
SUCEAVA 5.100 m.p.	pentru Institutul pedagogic de 3 ani.
TIMIŞOARA 6.463 m.p.	îndeosebi pentru facultatea de mecanică.

BURSE

În prezent, 63 la sută din numărul total al studenţilor beneficiază de burse. În acest scop în 1970 au fost alocate fonduri de 269.700.000 lei faţă de 197.900.000 lei în 1966. În aceeaşi perioadă, numărul bursierilor a crescut de la 57.600, la 66.382. Pe lîngă aceasta, peste 70.000 de studenţi şi-au petrecut vacanţele acestor ani în staţiunile balneo-climaterice, beneficiind de bilete de odihnă sau tratament.

Dezvoltarea reţelei, diversificarea profilurilor şi creşterea capacităţii de cuprindere a şcolii superioare

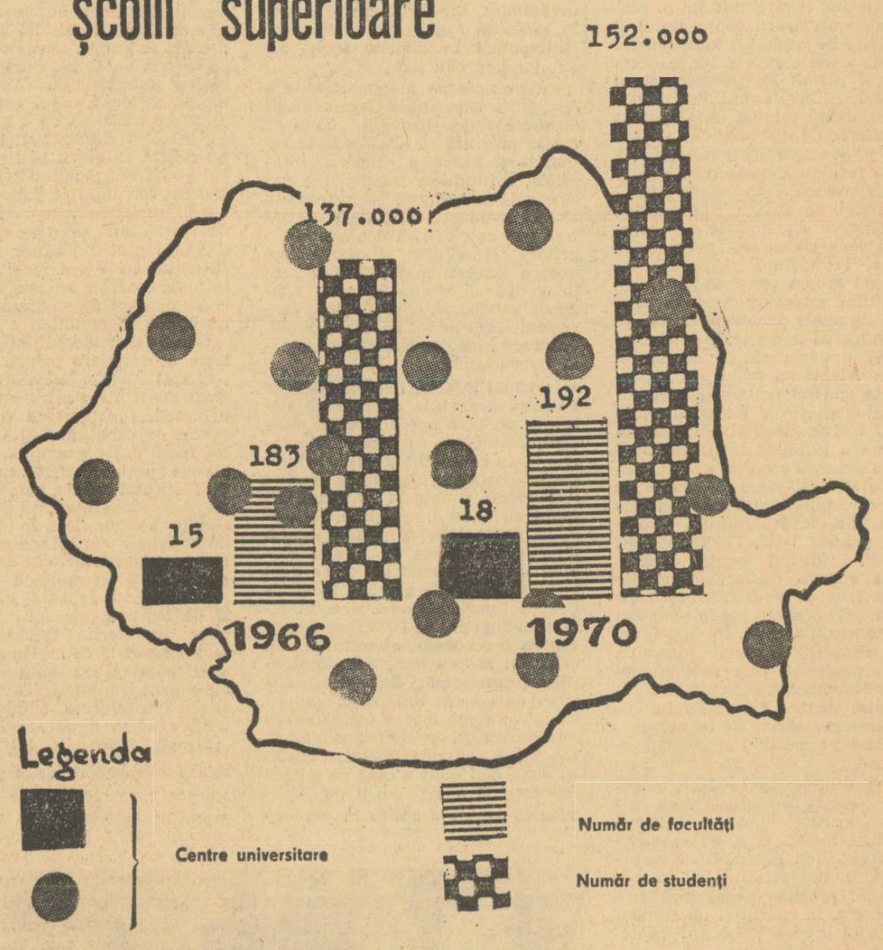

Dezvoltarea şcolii superioare românești între anii 1966—1970 a determinat sporirea numărului centrelor universitare de la **15** la **18**, al facultăţilor de la **183** la **192** şi al specialităţilor noi cu **43** (în prezent, de exemplu, se pregătesc cadre superioare în specialităţi ca centrale electronucleare, cibernetică economică, ştiinţe administrative etc.).

În această perioadă s-au înfiinţat **5** noi instituţii de învăţămînt superior şi anume : Universitatea din Craiova, Institutul de petrol din Ploieşti şi institutele de subingineri de la Baia Mare, Piteşti şi Hunedoara.

Numărul studenţilor a crescut concomitent de la **137.000** în 1966 la **152.000** în 1970.

Cadre cu înaltă calificare pentru industrie, agricultură, ştiinţă, cultură, învăţămînt etc.

117.000 de absolvenţi ai învăţămîntului superior, cu 50.000 **mai mult decît în cincinalul anterior, pregătiţi de şcoala superioară românească în perioada 1966—1970 lucrează ca specialişti de înaltă calificare. Dintre aceştia :**

- **ingineri — 44.200**
- **economişti — 8.340**
- **medici şi farmacişti — 7.670**
- **profesori — 50.100**
- **juriști — 5.200**
- **artişti plastici, dramatici — 1.490**

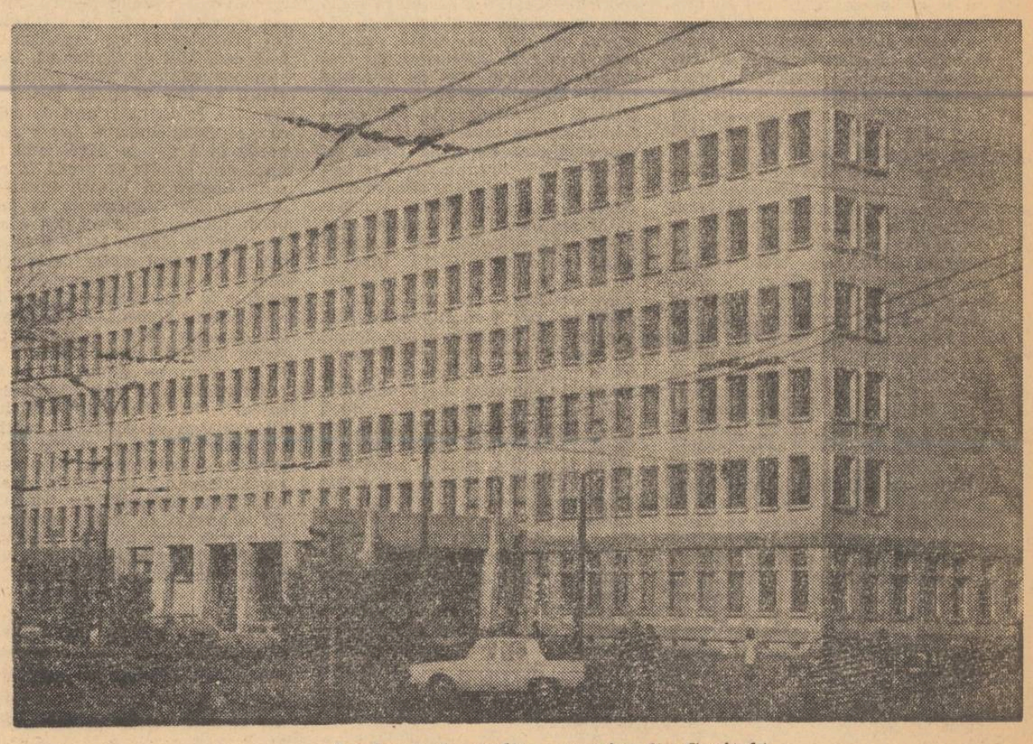

Academia de studii economice din Capitală.

Învățămîntul matematicii în Republica Democrată Germană

În Republica Democrată Germană se acordă o atenție susținută dezvoltării continue a învățămîntului matematicii. Încă din anul 1962 a luat ființă printr-o hotărîre a Biroului Politic al P.S.U.G., o Comisie de stat pentru matematici, care a funcționat ca organ consultativ al Ministerului Învățămîntului în problema modernizării conținutului și metodelor de predare a matematicii. Comisia a redactat principiile directoare și planul de perspectivă al dezvoltării învățămîntului matematicii, avînd sarcina de a analiza programele de matematică pentru școli, programele de perfecționare pentru profesori, manualele și metodicile școlare. Totodată, în cadrul Academiei de științe pedagogice funcționează un Institut de matematici care elaborează programele școlare, întreprinde cercetări de prognoză asupra conținutului învățămîntului matematicii și se preocupă de unele probleme legate de intensificarea și creșterea eficienței predării matematicii. De asemenea, pentru orientarea științifică a predării în spiritul noilor cuceriri din domeniul științelor matematice, în cadrul Universității Humboldt din Berlin a-a înființat Institutul pentru matematica școlară, a cărui activitate se desfășoară pe grupe de lucru corespunzătoare celor patru trepte ale învățămîntului matematic (clasele I-III, IV-VI, VII-X, XI-XII). Institutul pentru matematica școlară elaborează manualele școlare și le definitivează pe baza experimentării lor în școli din diferite medii sociale. În cadrul lui s-au organizat cursuri intensive pentru profesorii care predau metodica matematicii în institutele pedagogice, pentru a-i iniția în cunoașterea metodelor de demonstrare bazate pe mulțimi și logică matematică.

În institutele de învățămînt superior există o preocupare intensă pentru ridicarea calității pregătirii metodice și de specialitate a viitorilor profesori de matematică. În timpul ultimilor doi ani de studii practica pedagogică este obligatorie. În cadrul ei un student trebuie să predea 150 ore de matematică, sub conducerea unui profesor. Centrele metodice din cadrul universităților care pregătesc cadre didactice (în special centrul din Dresda) elaborează manualele pentru profesori și se preocupă de realizarea unor noi modele de material didactic. Cît despre perfecționarea profesorilor de matematică, aceasta se desfășoară pe regiuni, pe baza unei tematici complexe (teme cu caracter ideologic, pedagogic și psihologic, precum și teme de specialitate) și se desfășoară după un plan care asigură cuprinderea în timpul a patru ani a tuturor profesorilor.

În cadrul Institutului pedagogic central din Berlin se organizează cursuri cu referenții temelor pentru institute regionale. Aceste cursuri sînt ținute de personalități din cadrul universităților pentru temele de specialitate, de personalități din cadrul Academiei de științe pedagogice pentru temele cu caracter pedagogic și de membri ai Comitetului Central al P.S.U.G. pentru temele cu caracter ideologic. Conținutul temelor de specialitate oferă profesorilor posibilități largi de pregătire în domeniile noi ale matematicii și urmăresc tratarea unor părți dificile din programe (de exemplu tema „Definiții și demonstrații"), arătînd importanța lor în dezvoltarea gîndirii matematice a elevilor. În general temele au un pronunțat caracter metodic, avînd ca obiectiv fundamental realizarea programelor de învățămînt. Ele urmăresc să scoată în evidență funcția și importanța matematicii în diferite sfere ale științei și producției.

Programele de matematică din Republica Democrată Germană sînt alcătuite după principii unitare; ele se prezintă ca o succesiune rațională și logică a diferitelor capitole, evitîndu-se fracționarea nerațională a materiei sau tratarea izolată a unor cunoștințe și urmărîndu-se ca elevii să dobîndească o privire temeinică și sistematică asupra întregii materii. Legătura între disciplinele matematice (algebră, geometrie, trigonometrie etc.) se realizează pe tot parcursul școlii, deoarece încă din clasa I se lucrează cu variabile.

În ciclul inferior (clasele I-III) se tratează operațiile cu numere naturale pe baza operațiilor cu mulțimi. Numerele cardinale se confruntă cu cele ordinale. Din primul an de școală elevii încep să execute măsurători simple și se familiarizează cu unele dimensiuni. Se tratează deplasarea dreptelor, rotația figurilor, noțiunea de unghi, corpuri simple geometrice și se dezvoltă aptitudinile elevilor în clasificarea figurilor geometrice. În ciclul mediu (clasele IV-VI) se insistă asupra procedeelor algoritmice de calcul și asupra logicii demonstrațiilor (transformări aritmetice, sisteme de ecuații liniare, inegalități etc.). Tot acum începe introducerea sistematică în geometria sintetică. În ciclul superior (clasele VII-X) se pune mai mult accent pe munca intelectuală a elevilor și pe aptitudinea lor de a aplica în practică cunoștințele și priceperile dobîndite. În clasa a VII-a începe introducerea elementară în analiză, cu tratarea noțiunii de valoare limită. Cursul de geometrie în spațiu cuprinde și cunoștințe elementare de geometrie descriptivă. În acest ciclu se introduc elemente de calcul vectorial și unele noțiuni de geometrie analitică. În cl. XI-XII (clase liceale) se extind algebra liniară și geometria analitică. Cursul de geometrie se încheie cu tratarea secțiunilor conice. Studiul analizei matematice continuă cu o introducere în calculul diferențial și integral. Se insistă ca elevii să fie obișnuiți cu abordarea modului axiomatic de tratare, cercetînd pe baza unei activități independente, îmbinarea deductivă între premize și definiții. Calculul probabilităților și statistica matematică sînt facultative, dar în toate centrele universitare există clase în care se studiază și aceste discipline matematice.

Clasele speciale, înființate în centrele universitare pentru dezvoltarea aptitudinilor elevilor cu înclinații deosebite pentru studiul matematicii, funcționează sub îndrumarea universităților și a institutelor tehnice. De exemplu, la Dresda clasele speciale funcționează pe lîngă Institutul tehnic, care își recrutează de altfel studenții din rîndul elevilor acestor clase. În programele de activitate ale claselor speciale sînt prevăzute elemente de statistică matematică cu aplicații în economie, elemente de logică matematică și de teorie a mecanismelor automate. La Berlin funcționează o școală specială de matematici, unde studiază elevi cu aptitudini speciale pentru matematică din Berlin și din împrejurimi, admiși pe baza unui examen după absolvirea a 8 clase ale școlii generale. În școală există laboratoare de mașini electronice, care lucrează pe baza programelor întocmite de elevi. La absolvirea școlii elevii primesc o adeverință specială în care sînt trecute domeniile matematice în care ei s-au specializat (programe la mașini electronice de calcul, analiză numerică, statistică matematică etc.).

Profesorii de matematică din R.D.G. sînt preocupați de folosirea unor procedee și metode de predare apte să intensifice ritmul și să sporească capacitatea de asimilare a cunoștințelor predate în clasă, punînd un accent deosebit pe caracterul individual de prelucrare a informațiilor. În majoritatea lecțiilor cunoștințele teoretice sînt orientate spre aplicații. Li se dau elevilor probleme menite să asigure o creștere treptată a gradului de independență în rezolvare. Majoritatea școlilor sînt dotate cu retrovizoare care permit să se transmită teme de muncă independente pentru toți elevii unei clase, precum și răspunsurile parțiale ce corespund anumitor etape din rezolvare. În unele școli se folosesc și instalații automate pentru verificarea răspunsurilor elevilor la teme care au un caracter programat. Prin utilizarea acestor metode se realizează o importantă economie de timp și o sporire a eficienței lecțiilor de verificare și consolidare.

Pe toate treptele învățămîntului se constată preocuparea pentru o tratare justă a domeniilor tradiționale ale matematicii, de pe pozițiile noilor cuceriri ale științei. Organele de conducere din domeniul învățămîntului oferă un concurs permanent profesorilor de matematică pentru înfăptuirea sarcinilor care decurg din aplicarea programelor de învățămînt. În felul acesta învățămîntul matematicii din R.D.G. se înscrie ca o componentă esențială a muncii de pregătire a tinerei generații.

I. ALEXANDRESCU
V. ȘTEFĂNESCU

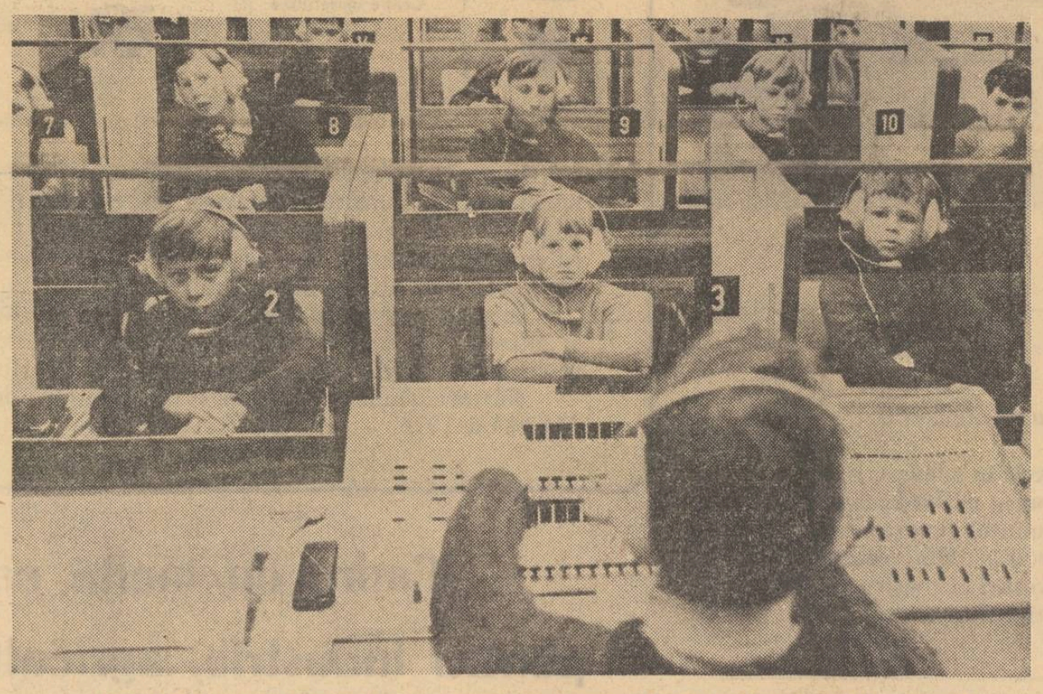

Lecție în laboratorul fonetic al Școlii secundare „Heinrich Heine" din Berlin — R. D. Germană

„Studii de istorie și limbă literară"

Printre lucrările de istorie literară apărute în anul 1970 Al. Piru menționează în mod special volumul „Studii de istorie și limbă literară" (Ed. Minerva) de conf. univ. Gabriel Țepelea, studii care schimbă o serie de date din manualele școlare.

Astfel, autorul demonstrează că **Noul Testament**, 1648, cuprinde peste 80 pagini originale (predoslovii), că Biblia de la București (1688) preia cea mai mare parte a traducerii după lucrarea de la Alba Iulia, adaptînd-o la sistemul muntean de pronunție și scriere. Tot de această lucrare autorul leagă începuturile lexicografiei române, demonstrînd că traducătorii de la Bălgrad au explicat marginal o serie de termeni noi preluați din limbile greacă, latină, maghiară, slavonă, ebraică etc., precum și o serie de termeni de circulație regională, restrînsă, conform principiului expus în **Predoslovia către cetitori**, adică de a se face înțeleși de toți românii.

În continuare autorul arată contribuția Mineelor de la Rimnic (1750) la dezvoltarea limbii române literare și la biruința ei definitivă ca limbă de cult; precizează că prima simplificare a ortografiei cu caractere chirilice nu este aceea a lui Enăchiță Văcărescu, ci aceea din „ortografie sau scrisoare dreaptă", apărută în 1784, la Viena; arată, pe bază de documente fotocopiate, că Alexandria nu este opera exclusivă a ardelenilor, ci rezultă din colaborarea dintre Tiparnițele de la Rîmnicu Vîlcea și Sibiu. Unitatea limbii române literare în perioada veche își găsește, în această colaborare, o peremptorie explicație.

Dintre studiile consacrate perioadei moderne cele mai importante sînt: **Problema unității limbii literare în discuția periodicelor transilvane din preajma unirii 1856**, în care se arată că transilvănenii combăteau înaintea lui Russo excesele latiniste; **Alecsandri și felibrii**, în care sînt traduse și comentate documente noi privind raporturile dintre Alecsandri și scriitorii din sudul Franței, activitatea lui Alecsandri ca scriitor de limbă franceză; **Începuturile lui Eminescu**, care cuprinde precizări despre ortografia scriitorului, latinistă între 1868—1870 și despre citarea lui Eminescu (Varro) în fața tribunalului de la Pesta pentru articolul „Ecuilibrul" și subliniază importanța dicționarului de rime și încercările de tip „structuralist" ale poetului; **Literatura în grai bănățean după Delamarina**, unde se discută contribuția unor scriitori dialectali.

Am enunțat în linii mari problemele noi puse în discuție de Gabriel Țepelea, cunoscute parțial de cititori din revistele **Limba română**, **Limbă și literatură** etc. pentru a atrage atenția celor ce se pregătesc pentru grade didactice, studenților etc., asupra problematicii acestui volum, care reunește cercetări de peste un deceniu. Lucrarea a fost editată în excelente condiții grafice.

ERNEST VERZEA

Educația fizică și sportul pe locul binemeritat

(Urmare din pag. 1-a)

hotărît ca Ministerul Învățămîntului să elaboreze, împreună cu alte organizații și instituții interesate, un studiu asupra dezvoltării bazei materiale și sportive care să cuprindă eșalonarea investițiilor pînă în 1980, pe două etape (1971—1975 și 1976—1980). Arătîndu-se că în anul 1971 fondurile alocate dezvoltării educației fizice și sportului marchează o creștere considerabilă, s-a insistat asupra necesității de a se asigura o gospodărire cît mai rațională a acestor fonduri, o redistribuire mai judicioasă a lor. În legătură cu aceasta s-a criticat practica realizării sălilor de educație fizică și sport ca edificii aparte, extrem de costisitoare, în loc să se ridice săli integrate organic în construcțiile școlare, în a căror dotare să se lase loc inițiativei locale. S-a hotărît, în consecință, să se întocmească proiecte-tip pentru săli de educație fizică integrate în edificiile școlare și să se încurajeze inițiativele locale pentru construirea de săli de educație fizică, apelîndu-se la formule ieftine și avantajoase. S-a subliniat necesitatea de a se folosi mai larg spațiile din curțile școlilor unde, cu cheltuieli minime, cu chibzuință și spirit gospodăresc, cu sprijinul elevilor, al părinților și al organizațiilor interesate se pot amenaja baze sportive la un preț foarte redus. Amenajări asemănătoare se pot realiza și pe alte spații adecvate, cum ar fi cele de la periferia orașelor.

• În mare parte, discuțiile s-au referit la felul în care este predată și folosită ora de educație fizică și sport în școală. S-a arătat, în legătură cu aceasta, că în raport cu celelalte ore din programul școlar care, prin firea lucrurilor, au mai multă rigiditate, ora de educație fizică trebuie să fie antrenantă, plăcută, recreatoare. Au fost criticate metodele învechite ale acelor profesori care fac lecții rigide și care cred că educația fizică se termină odată cu lecția, determinînd ruptura dintre activitatea din clasă și cea extra — didactică. S-a arătat că profesorul de educație fizică are datoria de a-i înzestra pe elevi — prin metode de predare moderne, atractive — cu o pregătire fizică multilaterală la care să se adauge formarea gustului și a deprinderilor necesare pentru a practica cel puțin unul din sporturile existente. Pe bună dreptate s-a criticat faptul că, după 10—12 ani de studiu de cultură generală, mulți tineri nu au formată obișnuința de a practica sistematic diferite exerciții fizice sau unele sporturi. Așa cum s-a subliniat în cursul discuțiilor, nu este vorba de a se „sportiviza" în mod excesiv ora de educație fizică, totuși unele elemente de sport nu pot fi eliminate cu totul din aceste ore. Este necesar să se asigure în această privință un echilibru judicios, de natură să dea lecțiilor un caracter formativ și atractiv, să trezească elevilor gustul și interesul pentru mișcarea în aer liber, pentru efort fizic, sport.

Totodată, trecîndu-se la măsuri concrete, s-a hotărît ca începînd cu anul școlar 1971—1972 să se majoreze numărul orelor pentru predarea educației fizice. În învățămîntul preșcolar se vor organiza cîte 2—3 activități pe săptămînă. De asemenea, zilnic, la toate grupele de vîrstă se vor organiza jocuri recreative. În învățămîntul de cultură generală, educația fizică se va preda în 3 ore pe săptămînă față de 2 ore, în cîte se predă în prezent. Pentru ca viitorii învățători și viitoarele educatoare să poată preda în mai bune condiții educația fizică la clasele I—IV și la grădinițe, numărul orelor de educație fizică din liceele pedagogice se va majora la 4 pe săptămînă față de 3 existente în prezent. În învățămîntul superior se va introduce predarea educației fizice în anul II, în cîte 2 ore pe săptămînă. În scopul traducerii în practică a acestor măsuri, pînă la sfîrșitul actualului an școlar se va definitiva conținutul educației fizice pentru toate gradele de învățămînt, prin elaborarea unor noi programe. Pe de altă parte, începînd cu trimestrul III al acestui an școlar se va trece la introducerea în mod treptat a gimnasticii zilnice, cu durata de 8—10 minute, în învățămîntul general.

• În dezbateri s-a pledat pentru o îmbinare judicioasă a educației fizice cu sportul de masă și cu sportul de performanță. Este necesar ca toți elevii și studenții să practice unul sau mai multe sporturi: înotul, schiul, turismul, excursiile pe jos, cu bicicleta, cu barca etc. Apreciindu-se că sportul de masă reprezintă baza sportului de performanță, s-a recomandat direcțiilor de școli și profesorilor de educație fizică, ca și celorlalți profesori, să acorde un sprijin mai mare asociațiilor sportive ale elevilor, întregii organizări și desfășurări a activității sportive de masă. În liceele de cultură generală și în învățămîntul profesional-tehnic și liceal de specialitate, unul din profesorii de educație fizică va fi normat cu 4—6 ore pe săptămînă pentru sprijinirea organizatorică și tehnică a asociației sportive a elevilor. Ministerul Învățămîntului și ceilalți factori responsabili în domeniul educației fizice și sportului școlar vor examina și propune organizarea unui sistem unic de întreceri școlare. S-a atras totodată atenția asupra oportunității înființării de cluburi sportive universitare, a unor școli și licee cu profil sportiv.

S-a hotărît ca, începînd cu data de 15 septembrie 1971, să se înființeze licee centrale experimentale profilate pe gimnastică (băieți), înot și schi. Localitățile în care vor funcționa aceste licee vor fi stabilite împreună cu inspectoratele școlare și CNEFS. În scopul cultivării mai ample a unor discipline sportive și al concentrării sportivilor de mare valoare din învățămîntul universitar se va revizui, în comun cu CNEFS și UASR, numărul secțiilor de performanță pentru fiecare club universitar, se va îmbunătăți calendarul sportiv internațional, se vor da spre patronare cluburilor universitare unele unități școlare, se vor înființa colective metodico-științifice la nivelul centrelor universitare mari, iar șeful comisiei sportive a Asociației studenților va fi ales vicepreședinte al clubului universitar.

Pentru asigurarea unei concepții unitare asupra activității de educație fizică și sport, a coordonării și îndrumării unitare a acestei activități în toate compartimentele învățămîntului nostru, colegiul a adoptat hotărîrea ca pe lîngă Ministerul Învățămîntului să se creeze „Consiliul pentru educație fizică, sport școlar și universitar". Pe plan județean se vor reînființa, pe lîngă inspectoratele școlare, comisiile pentru problemele educației fizice și sportului școlar.

★

Evident, în cuprinsul acestor rînduri nu au fost epuizate toate problemele ridicate în ședința colegiului și nici lista măsurilor adoptate pentru soluționarea lor, cu atît mai mult cu cît pentru unele din ele hotărîrile urmează să fie luate pe parcurs. Ceea ce ni se pare important de reținut este caracterul operativ al lucrărilor acestei ședințe, în care s-a pus accentul pe stabilirea unor măsuri practice, concrete, apte să creeze cadrul propice îmbunătățirii activității de educație fizică și sport în învățămîntul de toate gradele.

UNIVERSITATEA „AL. I. CUZA"-IAȘI

ANUNȚĂ

Scoaterea la concurs a următoarelor posturi la Institutul central de perfecționare a personalului didactic Filiala Iași:

CATEDRA DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ, LIMBI MODERNE ȘI ISTORIE Nr. 3

1. Lector, poziția 3, disciplina limba română.

Candidații la concurs vor depune la secretariatul Filialei Iași a Institutului central de perfecționare a personalului didactic din str. Culturii 6 în termen de 30 de zile de la publicarea acestui anunț, dosarul cuprinzînd actele prevăzute de Legea nr. 6 publicată în Buletinul Oficial Partea I — nr. 33 din 15 martie 1969 și de Instrucțiunile Ministerului Învățămîntului nr. 84539/1969.

Concursul se va desfășura în termen de 60 de zile de la expirarea termenului de înscriere.

Cei care funcționează într-o instituție de învățămînt superior sînt obligați să comunice conducerii instituției respective, înscrierea la concurs.

Informații suplimentare se pot lua de la secretariatul Filialei Iași a Institutului central de perfecționare a personalului didactic — telefon 1 68 08.

UNIVERSITATEA „AL. I. CUZA"-IAȘI

ANUNȚĂ

Scoaterea la concurs a următoarelor posturi didactice:

Facultatea de studii economice

— Lector la Catedra de economie, organizarea și planificarea agriculturii și statistică, disciplinele mecanizarea agriculturii și îmbunătățiri funciare, agricultură, poziția XXXIIC/7.

Candidații la concurs vor depune la secretariatul rectoratului Universității „Al. I. Cuza" din Iași, Calea 23 August nr. 11, cererea de înscriere împreună cu actele prevăzute de legea nr. 6 privind Statutul personalului didactic din Republica Socialistă România, publicată în Buletinul Oficial, partea I nr. 33 din 15 martie 1969 și de Instrucțiunile Ministerului Învățămîntului nr. 84 539/1969.

Termenul de depunere a actelor este de 30 de zile de la data publicării acestui anunț.

Concursul va avea loc la Universitatea „Al. I. Cuza" din Iași în termen de 3 luni de la expirarea termenului de înscriere la concurs.

Cei care funcționează într-o instituție de învățămînt superior sînt obligați să comunice în scris, rectorului acesteia înscrierea la concurs.

Informații suplimentare privind condițiile de înscriere la concurs se pot obține la secretariatul rectoratului Universității din Iași, telefon 1 27 18.

Termenul de înscriere la concurs se socotește de la data publicării concursului în Buletinul Oficial.

INSTITUTUL DE PETROL, GAZE ȘI GEOLOGIE
BUCUREȘTI

ANUNȚĂ

Scoaterea la concurs a postului de șef de lucrări la catedra de Chimie organică și tehnologie petrochimică, disciplina „Tehnologia petrochimică", poziția 3 din statul de funcțiuni

Candidații la concurs vor depune la Secretariatul Institutului de petrol, gaze și geologie din București, str. Av. Traian Vuia nr. 6, în termen de 30 de zile de la data publicării acestui anunț, cererea de înscriere împreună cu actele prevăzute de Legea nr. 6 privind Statutul personalului didactic din Republica Socialistă România, publicată în Buletinul Oficial, partea I-a nr. 33 din 15 martie 1969 și de Instrucțiunile Ministerului Învățămîntului nr. 84539/1969.

Concursul se va ține la sediul Institutului în termen de 3 luni de la expirarea termenului de înscriere la concurs.

Termenul legal de înscriere la concurs decurge de la data publicării în Buletinul Oficial al Republicii Socialiste România partea a III-a.

Informații suplimentare se pot obține la Secretariatul institutului, telefon 12 70 04.

INSTITUTUL PEDAGOGIC DE 3 ANI
TÎRGU MUREȘ

ANUNȚĂ

Scoaterea la concurs a următoarelor posturi:

FACULTATEA DE MUZICĂ

Catedra de muzică

— asistent, disciplina vioară, individual, poz. 18

— asistent, disciplina pian, individual, poz. 21

Candidații la concurs vor înainta rectoratului Institutului pedagogic de 3 ani din Tg. Mureș, str. N. Iorga nr. 1 în termen de 15 zile de la data publicării acestui anunț în Buletinul Oficial, o cerere de înscriere la care se vor anexa, în dublu exemplar, actele prevăzute de Legea nr. 6 privind Statutul personalului didactic din R.S.R., publicată în Buletinul Oficial, partea I, nr. 33 din 15 martie 1969 și de Instrucțiunile Ministerului Învățămîntului nr. 84539/1969.

Candidații vor prezenta și o adeverință din care să reiasă că au efectuat stagiul legal după repartizare.

Concursul se va ține în termen de 15 zile de la data expirării termenului de înscriere.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17 60 20. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și la difuzorii de presă.
Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii

40 132

Proletari din toate țările uniți-vă !

GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Anul XXIII-Nr. 1076 | EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ | Vineri 19 februarie 1971 — 4 pagini 25 bani

Perfecționarea și legarea învățămîntului de practică este o problemă esențială pentru realizarea unui învățămînt eficient, de înaltă ținută științifică.

(Din cuvîntarea rostită de tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU la plenara C. C. al P. C. R. din 10-11 februarie 1971)

PE CALEA PROGRESULUI ȘI PROSPERITĂȚII

Lucrările plenarei Comitetului Central al Partidului Comunist Român din 10—11 februarie 1971 și documentele adoptate cu acest prilej au o semnificație majoră pentru partid, țară și popor prin aceea că, făcînd bilanțul marilor realizări și transformări înnoitoare în viața economică și socială a patriei, deschid noi și însuflețitoare perspective înaintării României contemporane pe drumul progresului, prosperității și socialismului, consemnează noi măsuri menite să ducă la sporirea rolului și atribuțiilor sindicatelor în etapa actuală, la perfecționarea în continuare a conducerii de partid și de stat, la întărirea legăturii organelor conducătoare ale partidului și statului cu masele, la ridicarea permanentă a calificării profesionale, la însușirea științei conducerii sociale ca necesitate obiectivă a progresului socialismului și comunismului.

Pe planul activității economice, cincinalul — așa cum rezultă din comunicatul cu privire la îndeplinirea planului de dezvoltare economico-socială a Republicii Socialiste România în perioada 1966—1970 — se detașează pregnant ca etapa cea mai rodnică, cea mai fecundă din istoria de mai bine de un sfert de veac a făuririi socialismului în țara noastră. Aceștia au fost ani dinamici, de activitate entuziastă și plină de abnegație a întregului popor, care prin munca lui a făcut ca meleagurile României să fie astăzi împinzite cu grandioase și multiple obiective noi, moderne, ce iradiază progres social-economic și civilizație. Realizările importante obținute în ultimii cinci ani — **sublinia la plenară secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu** — demonstrează în mod concludent justețea liniei generale a politicii partidului nostru îndreptate spre dezvoltarea rapidă a forțelor de producție, perfecționarea vieții economice și sociale, creșterea continuă a nivelului de trai al întregului popor, înflorirea multilaterală a României socialiste.

Ca factor fundamental, esențial și determinant pentru întreg progresul societății românești se impun succesele obținute în dezvoltarea viguroasă a industriei, pe baza industrializării susținute a țării — obiectiv central al politicii economice a partidului nostru. Este concludent în acest sens faptul că în anul 1970 producția globală industrială a fost cu 75 la sută mai mare decît în 1965, sporind în perioada cincinalului într-un ritm mediu anual de 11,8 la sută, superior celui prevăzut. Expresie pregnantă a dinamismului constant al economiei românești, această creștere a consolidat poziția industriei ca ramură conducătoare în economie, a accentuat rolul ei de factor propulsor al întregii dezvoltări economice și sociale. Trebuie relevat totodată că linia spre nou, spre modern, spre dezvoltarea rapidă a sectoarelor strîns legate de progresul tehnico-științific contemporan, spre intensificarea înzestrării industriei cu tehnică și tehnologii avansate, spre ridicarea gradului de mecanizare și automatizare a producției, spre realizarea de produse de tot mai mare complexitate și tehnicitate a constituit o caracteristică esențială, determinantă a procesului de industrializare a țării în anii cincinalului încheiat.

Exprimînd preocuparea perseverentă a partidului și statului nostru de a asigura o continuă îmbunătățire a condițiilor de trai ale oamenilor muncii, de a satisface tot mai bine cerințele populației, o creștere însemnată a avut loc în ramurile producătoare de bunuri de consum. Astfel, industria ușoară a realizat în 1970 o producție cu 73 la sută mai mare decît în 1965.

Ramură de bază a economiei noastre naționale, care, împreună cu industria, asigură procesul întregii economii românești, echilibrul și dinamismul ei, agricultura a cunoscut în anii cincinalului trecut un proces de continuă dezvoltare și modernizare a bazei tehnice materiale. Amploarea fără precedent a eforturilor făcute de stat își găsește expresia în volumul mare de investiții (aproape 37 miliarde lei) care au fost alocate agriculturii. Ca rezultat al investițiilor făcute de către stat și de către cooperativele agricole din fonduri proprii, al folosirii mai eficiente a pămîntului, al mai bunei organizări a producției și a muncii, producția agricolă globală a crescut în anii cincinalului trecut cu 24 la sută față de perioada 1961—1965, asigurîndu-se astfel, în ansamblu, aprovizionarea în condiții bune a populației cu produse agroalimentare în ciuda greutăților provocate de condițiile climatice nefavorabile din ultimii ani și îndeosebi de inundațiile din 1970.

În retrospectiva cincinalului încheiat ne apare cu deosebită claritate că rezultatul nemijlocit al tuturor realizărilor în edificarea societății socialiste este ridicarea continuă a bunăstării materiale și spirituale a întregului popor. Acestui țel suprem, cardinal al politicii partidului îi sînt consacrate atît măsurile pentru dezvoltarea bazei economice a societății, a avuției naționale, cît și măsurile directe destinate îmbunătățirii vieții tuturor celor ce muncesc. Cincinalul 1966—1970 a marcat un nou pas înainte pe drumul făuririi unor condiții de trai demne de eforturile eroice și pline de abnegație ale oamenilor muncii pentru edificarea societății socialiste. Elocvent în acest sens este faptul că fondul de consum pe un locuitor a crescut cu 27 la sută. Aceasta și-a găsit oglindirea în sporirea sistematică a veniturilor populației provenite din retribuirea muncii, cît și în creșterea cheltuielilor pe care statul le face pentru învățămînt, cultură, ocrotirea sănătății și alte acțiuni de ordin social. Ca rezultat al măjorării salariilor și al sporirii cu 800 000 a numărului de salariați, veniturile din salarii ale populației au fost în 1970 cu 31,5 miliarde lei mai mari decît în 1965, crescînd cu peste 50 la sută. O amploare fără precedent a cunoscut construcția de locuințe. În anii cincinalului au fost construite la orașe și sate aproape 660 000 de locuințe, dintre care 344 000 din fondurile statului sau cu credite acordate de stat, depășindu-se prevederile planului.

Largi și majore semnificații teoretice și practice au ampla problematică dezbătută de plenară și măsurile preconizate privind sporirea rolului și atribuțiilor sindicatelor în etapa actuală, perfecționarea în continuare a conducerii de partid și de stat, întărirea legăturii organelor conducătoare ale partidului și statului cu masele, ridicarea permanentă a calificării profesionale. însușirea științei conducerii sociale, cerință obiectivă a edificării noii orînduiri sociale pe meleagurile României. Sînt de relevat profunzimea și tăria cu care plenara a pus în fața partidului și poporului asemenea probleme majore, subliniind cu vigoare nevoia de a se însuși temeinic știința conducerii societății, de a se asimila necontenit și permanent noile cunoștințe acumulate în diverse domenii ale cunoașterii, învățămîntului revenindu-i în acest sens sarcini ample, de cea mai mare însemnătate.

Prin bogăția de idei și prin măsurile preconizate, hotărîrile plenarei C.C. al P.C.R. din februarie 1971 vor duce la îmbunătățirea întregii activități de construcție a socialismului, la întărirea legăturilor partidului și statului cu masele de oameni ai muncii, la dezvoltarea democrației socialiste, la stimularea tot mai puternică a energiei și inițiativei creatoare a întregului nostru popor în complexa operă de edificare a socialismului în România.

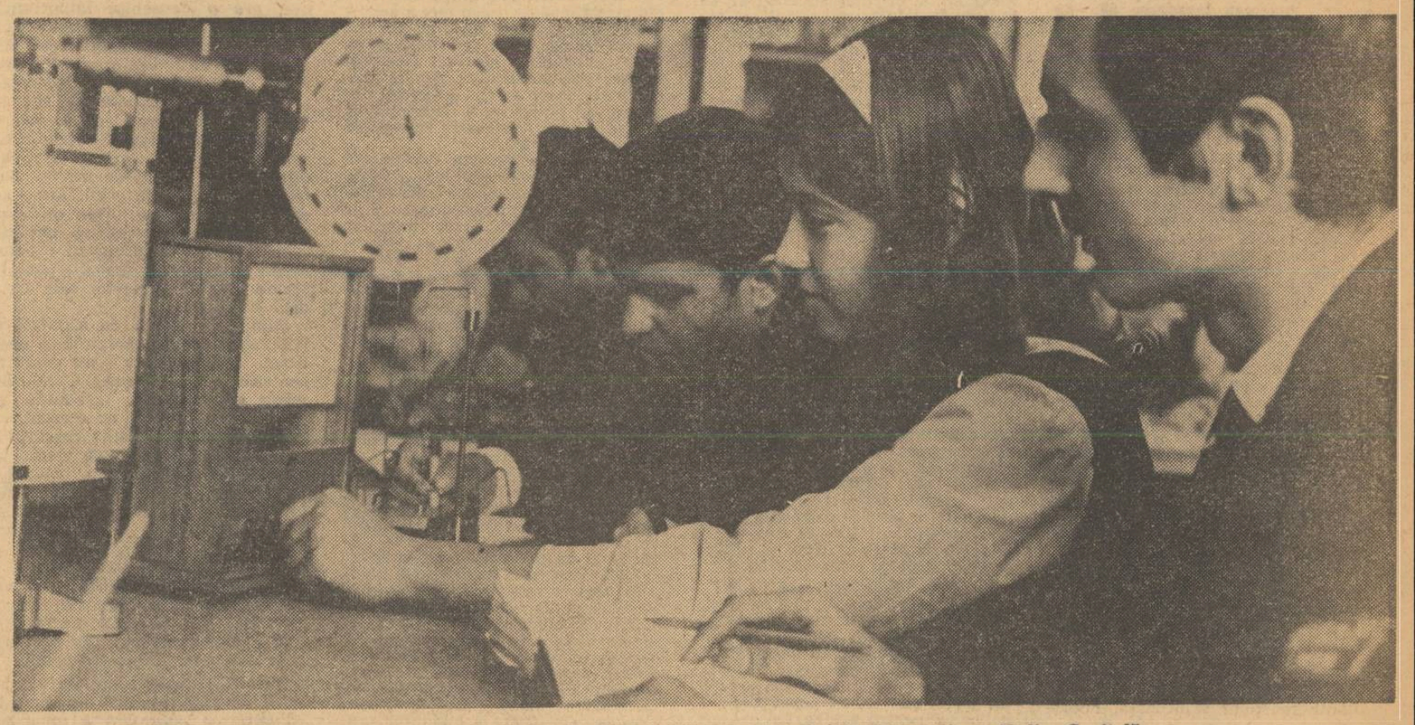

Lucrări practice cu elevii clasei a XI-a în laboratorul de fizică al Liceului nr. 32 din Capitală

FORUM POLITIC AL TINEREȚII

Cînd apar aceste rînduri, reprezentanții tineri ai tuturor ținuturilor românești se află reuniți, la București, într-o importantă reuniune deliberativă: Congresul al IX-lea al Uniunii Tineretului Comunist.

Participă la acest forum tineri reprezentînd cele mai diferite medii și profesii, animați cu toții de dorința de a fi cît mai folositori patriei, de a se pregăti tot mai temeinic pentru muncă și viață, de a-și închina toate energiile, patosul și romantismul vîrstei lor înfăptuirii în faptă a vibrantelor perspective deschise României socialiste de partidul nostru comunist.

Investiți cu mandate acordate de conferințele județene U.T.C. sînt aici, în sala Congresului, sute de elevi și de tineri profesori, sute de studenți, sute de tineri care — în producție fiind — înțeleg să-și desăvîrșească pregătirea profesională și de cultură generală prin cursuri serale sau fără frecvență. Între apartenența la lumea școlii, cu problemele sale atît de specifice, și integrarea în fluxul spre cultură, spre autoperfecționarea instruirii, nu există demarcații de fond. Caracteristică tineretului nostru în ansamblu, setea de învățătură face corp comun cu opera de modelare a unor valori umane pe măsura edificărilor tehnico-științifice și sociale ale societății noastre.

În aceste zile, în timpul dezbaterilor Congresului, tinerii elevi și studenți delegați au de îndeplinit un important mandat: acela de a asigura conducerea superioară de partid și de stat, Congresul la care participă, că nu-și vor precupeți eforturile pentru a-și însuși, odată cu tezaurul de cunoștințe ale omenirii, luminoasele tradiții culturale și de luptă ale secolelor românești, ale generației mature de astăzi. Acționînd în temeiul unei asemenea hotăriri, organizațiile U.T.C. din școli și facultăți, consiliile U.A.S.R. și respectiv consiliile pentru muncă în rîndul elevilor vor contribui în viitor și mai profund la educarea politico-ideologică a tinerilor, la formarea constructorilor de nădejde ai societății socialiste multilateral dezvoltate.

Înalt forum politic al tineretului, actualul Congres al U.T.C., prin dezbaterile sale fructuoase, demonstrează convingător că tineretul patriei înțelege și își asumă el însuși, în tot mai înaltă măsură, răspunderile ce îi revin față de partid, față de patrie, față de viitorul luminos.

MIHAI NEGULESCU

În pagina a III-a
CRONICĂ DE CINCINAL
CARTEA ȘCOLARĂ

Formarea de diplomați universitari cu profil mixt: matematico-umanistic

INFORMATICA ÎN UNIVERSITATE

Miercuri 17 februarie a.c. s-au deschis la București lucrările Colocviului privitor la pregătirea cadrelor pentru informatică, organizat de către Ministerul Învățămîntului împreună cu Secretariatul Permanent al Comisiei guvernamentale pentru dotarea cu echipamente de calcul și automatizarea prelucrării datelor.

La acest colocviu participă specialiști din țara noastră și oaspeți de peste hotare. În programul lui figurează comunicări și referate privitoare la organizarea și desfășurarea învățămîntului de informatică, dezbateri pe marginea acestora, precum și discuții la „masa rotundă". S-au realizat totodată vizite la Centrul de calcul economic și cibernetică economică, la Centrul de calcul al Universității din București, la Centrul de calcul al CEPECA.

Cu ocazia acestui colocviu publicăm un articol al acad. Gr. C. Moisil despre învățămîntul informaticii.

de Gr. C. MOISIL

Ministerul Învățămîntului și Academia Republicii Socialiste România se mîndresc că au introdus informatica în țara noastră. Despre eforturile făcute pînă de curînd de diferite unități ale lor de a introduce la noi ideile științei, tehnicii și economiei născute din folosirea calculatoarelor am vorbit cu altă ocazie*).

Odată înțeleasă problema importanței informaticii pentru economia națională, se pun Universității din București și Academiei R.S. România un șir de probleme pe care le vom analiza aici.

I
Învățămîntul informaticii în diferite facultăți

E nevoie ca diplomații universitari ai diferitelor facultăți (de ingineri, de economiști, facultățile de matematică, facultățile de științe fizice și chimice, facultățile de biologie, de istorie, de limba română, de limbi străine, de medicină — umană, animală, vegetală — de agronomie și silvicultură), precum și cei ai institutelor pedagogice să aibă toți cunoștințe de informatică. În acest sens însă nu credem că e bine să introducem cursuri, ci ședințe de ucenicie, de lucrări practice pe grupe mici (de exemplu pe actualele grupe studențești). Lucrările pe grupe vor fi lucrări practice în care limbajul de programare va fi învățat ca o limbă străină pe care vrei s-o poți practica. Lucrările cu fiecare grupă vor fi făcute de un asistent al facultății de matematici.

II
Învățămîntul informaticii în liceu

Trebuie să ne gîndim că în curînd vom fi obligați să introducem învățămîntul informaticii în licee. Ca atare în viitor profesorii de liceu urmează să fie instruiți în informatică. La această acțiune pot participa : a) I.C.P.P.D.-ul, prin organizare de lecții de informatică pentru profesorii ce urmează cursurile de perfecționare; b) facultățile de matematică ale universităților și institutelor pedagogice ; c) Societatea de științe matematice din R.S.R. prin cursurile de vară ; d) Societatea de științe matematice din R.S.R. care, împreună cu autoritățile școlare locale, poate organiza cercuri de învățămînt al informaticii.

III
Rolul facultății de matematică din București

Necesitățile expuse mai sus cer un număr mare de cadre instruite în informatică, de un anume nivel. În acest scop în anul școlar 1968—69 s-au făcut astfel ore de ucenicie pentru acei studenți din anul IV care voiau să le urmeze. Au urmat astfel de cursuri cam 50% din studenți. E de subliniat faptul că studenții secției de „Ecuațiile fizicii matematice" au cerut din inițiativa lor să facă vara practica la calculator, deși nu erau obligați. În anul școlar 1970—1971 s-au introdus cîte 2 ore pe săptămînă în semestrul II ai anilor II și III, ore de laborator de mașini de calcul. Au fost numiți asistenți speciali pentru această muncă.

În anul școlar 1971—72 ar fi de dorit să se introducă astfel de ore de laborator, 2 ore pe săptămînă cîte un semestru și în anii I și IV.

În anul școlar 1970—71 orele de laborator pentru anii II și IV se țin

*) *GR. C. MOISIL : Activitatea Centrului de Calcul al Universității din București*, în revista Automatică-Metrologie-Calculatoare (A.M.C. — Editura tehnică), nr. 13—14, 1970.

(Continuare în pag. a 4-a)

Problema pe care Ministerul Învățămîntului a ridicat-o recent, cu privire la necesitatea formării de specialiști cu profil mixt, vine în întîmpinarea unor cerințe dintre cele mai imperioase ale momentului actual. Învățămînt cu profil interdisciplinar există de vreo 10 ani în numeroase țări, în forme dintre cele mai variate. Experiența acumulată ne permite să adoptăm acum soluții mai judicioase, să evităm procedee care s-au dovedit inadecvate, dar să fim conștienți de faptul că și măsurile pe care le vom lua acum au în oarecare grad un caracter de experiment, că ele sînt susceptibile de a fi reconsiderate chiar într-un viitor apropiat. La noi în țară au avut loc, încă în urmă cu vreo 8—9 ani, un șir de discuții între lingviști și matematicieni, care s-au cristalizat într-un proiect de program al unei secții de lingvistică matematică a Facultății de limbă și literatură română, cu școlarizare din anul I ; din păcate, acest proiect a rămas doar pe hîrtie.

Acum situația este, din toate punctele de vedere, favorabilă unei rezolvări operative. Societatea de științe matematice a organizat o consfătuire pe tema aici în discuție și s-a putut vedea că matematicienii, lingviștii, istoricii și literații consideră deosebit de importantă punerea în practică a măsurilor preconizate de către Ministerul Învățămîntului. Aș dori să fac, în această privință, observații și propuneri.

Toată lumea va fi de acord că o problemă atît de delicată ca aceea a învățămîntului interdisciplinar trebuie abordată în etape. S-a crezut la un moment dat că această problemă poate fi rezolvată printr-un număr de cursuri cu caracter postuniversitar sau prin introducerea unui curs sau a două cursuri speciale în ultimii ani de facultate. Și la Facultatea de matematică-mecanică s-au organizat astfel de cursuri, cu unele rezultate sporadice, dar acum este clar că ele nu constituie nici pe departe învățămîntul interdisciplinar de care avem nevoie. Un adevărat învățămînt interdisciplinar trebuie să aibă în vedere : 1. o reconsiderare a programelor din liceele de cultură generală și, în special, a profilului secțiilor ; 2. organizarea unui învățămînt universitar interdisciplinar ; 3. organizarea unor cursuri și seminarii postuniversitare în vederea formării de cercetători în domenii interdisciplinare.

În ceea ce privește punctul 1, trebuie să observăm că actualele secții ale ultimelor clase din liceele de cultură generală sînt încă orga-

Prof. univ. dr. docent SOLOMON MARCUS

(Continuare în pag. a 2-a)

Inițiative hunedorene în pregătirea tehnico-productivă a elevilor

Introducerea pregătirii tehnico-productive ca obiect de învățământ în școlile și liceele de cultură generală se înscrie printre acțiunile menite să contribuie la perfecționarea continuă a sistemului nostru de învățământ, la asigurarea unui tot mai pronunțat caracter realist-practic al acestuia, la legarea lui mai strînsă de viață, de producție. Recent, un colectiv de inspectori generali din Ministerul Învățămîntului care a efectuat un studiu asupra învățămîntului din județul Hunedoara s-a ocupat și de desfășurarea pregătirii tehnico-productive a elevilor. Inspectorii au asistat la activități în ateliere școlare și în laboratoare au consultat cadre didactice, părinți și elevi și au avut convorbiri cu reprezentanți ai unor unități economice din județ.

Este îmbucurător faptul că părinții și elevii au primit favorabil introducerea pregătirii tehnico-productive ca obiect de învățămînt. La rîndul lor, organele locale, s-au străduit să asigure pentru predarea acestui obiect, condiții cît mai bune. S-a manifestat, de pildă, multă grijă pentru încadrarea școlilor cu personalul didactic necesar în acest scop. Pînă la 20 ianuarie 1971, Inspectoratul școlar județean încadrase 89 de profesori titulari precum și 50 de suplinitori, recrutați din rîndul inginerilor și maiștrilor. Pe de altă parte, s-au folosit posibilitățile existente și s-au făcut unele eforturi financiare pentru a înzestra școlile cu unele aparate etc. Numai în ultimul trimestru al anului trecut, s-au cheltuit circa 400.000 lei și s-a reușit să se pună la dispoziția școlilor 4.400 scule, numeroase menghine, ciocane electrice pentru lipit, polizoare, mașini de cusut, butelii de aragaz, mașini electrice de gătit, fiare pentru călcat ș.a. La acestea trebuie să adăugăm contribuția unor întreprinderi, care au transferat atelierelor școlare strunguri, mașini de găurit, raboteze, aparate de sudură precum și contribuțiile comitetelor executive municipale, orășenești și comunale. La rîndul lor, conducerile de școli au fost solicitate să gîndească și să acționeze mai mult în această direcție. În multe locuri s-a manifestat inițiativă și s-au găsit soluții originale, care țin seama de condițiile concrete. Sînt lăudabile, de exemplu, inițiativele Liceului „Aurel Vlaicu" din Orăștie sau ale Liceului din Simeria, unde s-au înființat cu mijloace locale, ateliere de lăcătușărie, electro-tehnice, auto-moto, tîmplărie, croitorie și gospodărie.

La începutul trimestrului al II-lea în cele 18 licee de cultură generală și în cele 128 de școli generale din județ existau 114 ateliere, din care 37 în licee și 57 în școli generale. Față de cerințele învățămîntului și de posibilitățile județului Hunedoara, numărul acestora este totuși mic. Ca urmare, Consiliul popular județean a căutat și alte căi de rezolvare a acestor cerințe. La indicația Comitetului executiv al Consiliului popular județean, organele municipale și orășenești din Deva, Hunedoara și Vulcan au asigurat spațiul necesar pentru amenajarea unor complexe de ateliere interșcolare, acțiunea fiind în curs de finalizare. Dotarea acestor complexe, ca și a celorlalte ateliere școlare ce vor lua ființă, se va realiza în principal cu posibilități locale, cu concursul întreprinderilor, prin transferul unor mașini-unelte, scule, dispozitive, instrumente de măsură etc.

Conducerile școlilor urmăresc să orienteze pregătirea tehnico-productivă a elevilor în direcții utile, corespunzător cu cerințele economiei locale și totodată, cu preferințele și interesele elevilor. Formele și conținutul activităților tehnico-productive sînt variate, diferind nu numai de la o școală la alta, dar uneori chiar în cadrul aceleiași unități. Bunăoară, în unele locuri se execută lucrări care au drept scop cunoașterea operațiilor, formarea deprinderilor de minuire a uneltelor și mașinilor, citirea desenului tehnic, precum și însușirea operațiilor de măsurare, trasare, debitare, degroșare etc. La liceele din Orăștie și Hațeg, maiștrii instructori îi învață pe elevi să repare materialul didactic și să producă aparate necesare laboratoarelor proprii, scule pentru atelierele școlare, precum și obiecte destinate vînzării. Tot la Orăștie, ca și la Brad, elevii din ultimul an al liceului au dorit să se inițieze în tainele motorului și ale conducerii automobilului. Directorii școlilor sprijiniți de organele locale, s-au străduit să găsească soluții pentru a le satisface preferințele. Astfel, în cele două ore săptămînale de pregătire tehnico-productivă elevii își însușesc în ateliere dotate cu piese auto, cunoștințe teoretice și practice privind alcătuirea și funcționarea motorului. La Liceul din Orăștie, este folosit în acest scop și un autoturism I.M.S. pus la dispoziția elevilor de către Consiliul popular orășenesc.

Se extinde tot mai mult colaborarea școlilor cu întreprinderile în vederea pregătirii tehnico-productive a tineretului. De exemplu, elevii Școlii generale de 10 ani din Orăștie efectuează lucrări practice în cadrul Întreprinderii chimice din acest oraș. O formă interesantă de legătură cu producția s-a realizat la Deva, unde Liceul nr. 2 a încheiat cu Întreprinderea de industrie locală un contract de colaborare în baza căruia elevii execută diferite produse din material plastic (clame pentru rufe, inele pentru perdele, colțare),, cu mijloacele tehnice puse la dispoziție de către întreprindere. Pînă la finele lunii ianuarie elevii au realizat pe această cale beneficii de circa 2.500 lei.

Într-o serie de școli ale județului Hunedoara, grupele de fete au trecut la producția unor articole de artizanat, de confecții și tricotaje care au fost valorificate sau au intrat în dotarea unităților respective. Elevele Liceului „Aurel Vlaicu" din Orăștie, de pildă, au confecționat costume naționale pentru echipa de dansuri, iar în prezent lucrează fețe de masă pentru cantina școlii. O activitate asemănătoare au desfășurat elevele de la Casa de copii din Orăștie, care au confecționat perdele, draperii, cuverturi și fețe de masă pentru internat. Preparatele culinare realizate la Liceul din Brad contribuie la îmbunătățirea hranei elevilor sau sînt valorificate prin bufetul școlii. La rîndul lor, elevele Liceului din Hațeg au realizat produse de artizanat pe care le-au valorificat în cadrul unei expoziții cu vînzare, realizînd peste 3 500 lei. Veniturile dobîndite sînt folosite, de regulă, pentru înzestrarea școlilor cu aparate moderne și materiale didactice.

Rezultate bune în pregătirea tehnico-productivă s-au obținut și la unele școli situate în mediul rural, ai căror elevi lucrează de regulă, în unitățile agricole sau pe microbiobazele existente. La Sarmisegetuza și Cristur bunăoară, elevii au participat la lucrări curente în unitățile agricole, care le-au repartizat suprafețe restrînse, situate la marginea tarlalelor. Școlile din Dobra, Geoagiu și liceul din Ilia, dispunînd de suprafețe de teren între două și patru ha. fiecare, au organizat miniferme cu plan de producție. Planul minifermei Școlii generale din Dobra, care are în folosință 2,43 ha. teren arabil, cuprinde — după modelul C.A.P. — date privind culturile planificate, suprafața destinată fiecărei culturi, cantitatea de sămînță și răsaduri la ha. și pentru suprafața cultivată, producția planificată, repartizarea elevilor pe grupe (echipe) și culturi, mijloacele de producție atribuite fiecărei echipe, producția ce trebuie să fie realizată de fiecare grupă de elevi etc. Acest mod de organizare a activității îi transpune pe elevi în climatul muncii pe ogoare, îi determină să aplice cunoștințele însușite, face să crească răspunderea lor pentru îndeplinirea unor sarcini concrete, le stimulează inițiativa, îi determină să gîndească și să desfășoare activitatea în mod planificat.

Cît despre activitatea desfășurată pe microbiobazele școlare, aceasta are de obicei un caracter experimental, urmărindu-se demonstrarea unor fenomene biologice, ciclul muncilor agricole, precum și realizarea producției planificate. Suprafața acestor microbiobaze însumează însă pînă în prezent numai 22 ha. Circa 42 % din școlile generale situate în mediul rural nu au încă posibilitatea să desfășoare o activitate practică corespunzătoare. Comitetul executiv al Consiliului popular județean și organele comunale au luat măsuri pentru remedierea acestei situații. Ca urmare, în prezent există garanția atribuirii unei suprafețe de teren fiecărei școli, proporțional cu efectivul de elevi.

Varietatea activităților tehnico-productive ce se desfășoară în școlile județului Hunedoara, solicitudinea cu care sînt abordate și soluționate aceste probleme de către organele de partid și de stat contribuie la sporirea eficienței învățămîntului în județ.

În vederea asigurării unei tot mai bune pregătiri tehnico-productive a tineretului studios ar fi necesar să se urgenteze suplimentarea planului forțelor de muncă și a fondului de salarii pentru angajarea și salarizarea personalului didactic de specialitate, reglementarea modalităților de gestionare și valorificare a bunurilor produse de elevi, astfel încît fondurile realizate să servească direct și nemijlocit dezvoltării bazei didactico-materiale a școlilor respective, precum și inițierea unei acțiuni de patronare a școlilor de către întreprinderi, instituții, întreprinderi agricole etc.

Prof. GHEORGHE PĂUNESCU
Prof. NICHIFOR INESCU
inspectori generali în Ministerul Învățămîntului.

În județul Harghita s-a generalizat tradiția întrecerilor de hochei între elevii din mediul sătesc. În clișeu : elevii din Doinești la antrenament

Lecția de educație fizică

Educația fizică, prin implicațiile sale asupra tineretului contemporan, are o deosebită importanță și iată de ce. În contextul creat de cerebralizarea crescîndă a tuturor activităților productive și în care mijloacele de informație sînt la îndemîna oricui, sedentarismul are șansa de a deveni un factor nefavorabil dezvoltării somato-psihice a tineretului. Condițiile vieții materiale mereu mai bune au creat confortul, dar totodată și reciproca : lipsa de mișcare fizică a tineretului studios, care tinde să ia proporții. Insul uman nu poate întoarce pur și simplu spatele propriei sale condiții biologice.

Faptul că starea de sănătate a populației școlare prezintă o continuă îmbunătățire nu poate fi contestat. Spre exemplu, valorile medii ale înălțimii, greutății și perimetrului toracic au crescut, ca urmare a îmbunătățirii condițiilor de locuit, de hrană, de viață în general. În același timp, însă, numeroși cercetători găsesc la tineretul școlar insuficiențe în rezistența la efort, în mobilitatea articulară, în supleța musculară și chiar deficiențe volitive.

În condițiile mecanizării și automatizării, activitățile de educație fizică vin ca unul dintre cele mai eficiente mijloace de compensare ale efortului neuro-psihic.

Măsuri recente luate de Ministerul Învățămîntului au dus la constituirea operativă a unor colective de lucru formate din profesori de specialitate ; se lucrează, de pildă, la programele claselor I—IV și la cele ale liceelor pedagogice privind introducerea gimnasticii zilnice în școală ; s-a elaborat proiectul de statut al „Societății profesorilor de educație fizică".

Lecția de educație fizică nu mai poate rămîne doar o ocupație normată, fără un conținut precis, corespunzător cerințelor celor mai actuale. În cadrul ei, mișcarea trebuie să devină un element intrinsec, care să se reflecte direct în regimul zilnic al elevului.

— Ceea ce rămîne încă confuz pentru mulți profesori — ne relatează prof. **Gheorghe Mitra** de la Liceul „Gh. Lazăr" din București — este concepția asupra a ceea ce trebuie să fie lecția. Cît privește nota, ea nu are o funcție de ierarhizare a valorilor la acest obiect ; normele de control ridică de asemenea mari semne de întrebare. Sînt poate nepotrivite, uneori, pentru că lecția de educație fizică n-are menirea de a fabrica performeri, ci de a crea obișnuințe tuturor, de a oferi atracția pentru sport, de a cîștiga elevul pentru o viață dinamică și sănătoasă. Nu va fi campion, dar va practica gimnastica, schiul sau înotul sau cicloturismul sau judoul sau luptele etc.

— Cîteva condiții sînt necesare pentru sporul de eficiență al orei — este de părere prof. **Elvira Simionescu,** din cadrul aceluiași liceu. Profesorul trebuie să fie un foarte bun cunoscător al obiectului pe care îl predă. De necrezut, **dar cel mai greu se improvizează la educație fizică ;** mai trebuie să fie un excelent organizator, animator, și un fin psihopedagog. Verbalizarea exagerată în lecție, lipsa de gradație pe elemente succesive și tratarea nediferențiată a elevilor, duc la execuții silite, incorecte, lipsite de convingere.

— Conform indicațiilor Ministerului Învățămîntului, notarea are drept criteriu principal progresul înregistrat de elev, ca urmare a pregătirii la lecțiile de educație fizică. De aceea apreciez aceste indicații. Notarea după normele de control este depășită și consider că acele cadre didactice care nu respectă indicațiile — greșesc — ne-a spus prof. **Ion Stoișor,** director adjunct al Școlii generale de 10 ani, nr. 69 din București.

— Fără materialul strict necesar nu poți face să crească eficiența lecției — ne spune prof. **George Lăzărescu** de la Școala generală de 10 ani nr. 69. Noi ne asigurăm prin autodotare un material mai ieftin și mai bun decît cel de pe piață.

Opinii interesante a formulat și inspectoarea de specialitate **Jeana Ticaliuc :**

— Deși s-ar părea că ar fi cu totul altă problemă, eu cred că activitățile sportive trebuie combinate cu cîștigarea copilului pentru activitățile practice. Totodată, cred că eficiența lecției trebuie apreciată în funcție de ținuta copilului, ținuta profesorului, estetica generală a lecției, a desfășurării ei și de contribuția pe care o are la formarea multilaterală a personalității elevului, luînd în considerare dacă va rămîne cu obișnuința și deprinderea de a face mișcare. Fetele să fie îndrumate spre **eleganță,** estetica să domine. Băieții, spre vigoarea mișcării. Este foarte important însă ca elevul să fie convins că practicarea sportului este o trăsătură a omului modern și că ea este legată direct de întreaga sa dezvoltare fizică și intelectuală.

TR. ISPAS

Formarea de diplomați universitari cu profil mixt: matematico-umanistic

(Urmare din pag. 1-a)

nizate după principiul importanței scăzute a matematicii pentru domeniile umanistice. Manualele de matematică pentru secția umanistică nu au o concepție proprie (cum nu au, de altfel, nici cele pentru secția reală). Rupi dintr-un manual universitar un număr suficient de mare de foi și ceea ce rămîne e tocmai bun ca manual pentru secția umanistică sau pentru clasele cu profil clasic. Diferențele ar fi deci de ordin pur cantitativ. Cît de departe este această concepție de spiritul vremii noastre ! Cît de mult se opune ea formării unor absolvenți de liceu care să fie pregătiți pentru un învățămînt universitar interdisciplinar și să se simtă atrași de o carieră interdisciplinară ! Se impune grabnic reconsiderarea programelor și manualelor într-un spirit contemporan, consecvent cu generalizarea utilizării metodelor matematice în toate domeniile de cunoaștere (fie ele științifice sau artistice). Aceasta înseamnă că într-o vreme în care un lingvist, un istoric, un economist, un muzicolog și un filolog au nevoie de aproape tot atîtea cunoștințe de matematici ca un inginer, secția umanistică și clasele cu profil clasic se pot distinge de secția reală nu prin cantitatea de matematică pe care ele o conțin, ci prin tipul de matematică de care au nevoie. S-ar putea discuta, eventual, punctul de vedere conform căruia secția reală trebuie să pună accentul pe matematica continuă (în primul rînd analiza matematică), în timp ce celelalte secții au nevoie în special de matematică discretă (logică, algebră, grafuri, probabilități discrete etc). Nu discutăm aici legitimitatea acestui punct de vedere, dar nu este exclusă nici posibilitatea ca însăși menținerea secțiilor reală și umanistică să se dovedească inutilă, problema esențială fiind aceea a schimbării, în proporție însemnată, a conținutului actualei programe de liceu.

În ceea ce privește punctul 2 vom observa că, în liniile ei mari, cultura matematică de care are nevoie un lingvist sau un filolog este în același timp cultura matematică de care are nevoie un istoric, un muzicolog, un semiotician, un antropolog, un arheolog sau un specialist în teoria literaturii. Această cultură matematică include elemente de teoria mulțimilor, numere cardinale, logică matematică, structuri algebrice, topologie, teoria jocurilor, probabilități și teoria informației, grafuri, elemente de mașini de calcul, limbaje de programare, sisteme formale și limbaje formale, mașini matematice. Din acest motiv considerăm că propunerile făcute de acad. prof. Gr. C. Moisil*) în ceea ce privește programa de matematică a primilor trei ani de facultate pentru formarea licențiaților în specialitatea matematică-istorie sînt valabile, în cea mai mare parte, și pentru specialitatea matematică-lingvistică. Evident, vor fi unele deosebiri în ceea ce privește cursurile la alegere din anii superiori ; dar această problemă se va pune abia peste vreo doi ani și nu e necesar s-o discutăm acum. Diplomații în matematică-lingvistică vor putea fi utilizați și ca profesori de liceu, fie de matematică, fie de limba și literatura română, respectiv o limbă străină. Acest fapt va fi de natură să influențeze în mod binefăcător învățămîntul din liceele de cultură generală, elevii vor fi obișnuiți de la o vîrstă fragedă cu ideea că studiul matematicii și studiul limbilor și al literaturii nu numai că nu se opun, dar au chiar nevoie unul de altul.

Actualele programe de învățămînt mențin alături discipline foarte depărtate ca obiect și ca mod de abordare (cum ar fi istoria literaturii și fonologia în cadrul facultăților de filologie) și mențin la distanță discipline foarte apropiate fie ca obiect, fie ca mod de abordare (cum ar fi fonologia — predată doar studenților filologi — și logica matematică și teoria probabilităților și a infomației, predate doar studenților matematicieni). Prin noile măsuri preconizate de Ministerul Învățămîntului multe discipline vor fi aduse în contextul lor natural, micșorîndu-se astfel decalajul încă mare care există între caracterul esențial interdisciplinar al culturii actuale și frontierele rigide ce separă încă disciplinele tradiționale ale învățămîntului (fie el liceal sau universitar).

În ceea ce privește punctul 3, Laboratorul de semiotică de pe lîngă Universitatea din București desfășoară, începînd cu luna octombrie a anului 1970, o activitate ce se înscrie ca un preludiu de bun augur al etapei postuniversitare de care va avea nevoie formarea specialiștilor interdisciplinari de tipul matematică-umanistică.

*) GR. C. MOISIL : **Formarea de diplomați universitari cu profil mixt : matematică istorie,** în „Gazeta învățămîntului" nr. 1074 din 5 februarie 1971.

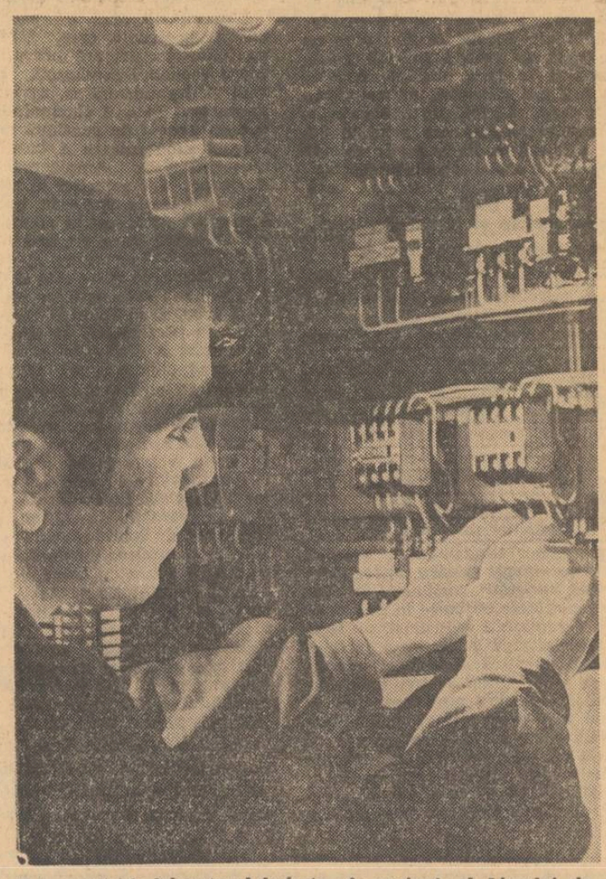

Determinări în laboratorul de forțe și presiuni al Liceului de metrologie din Capitală

ORE DE STUDIU ÎN EXPOZIȚIE

Deschisă acum o lună, expoziția „Tehnologia instruirii" a stîrnit — așa cum era de așteptat și depășind chiar așteptările — un interes cu totul aparte. Faptul este atestat, între altele, de numărul record de vizitatori — peste 50 000, în medie circa 2 000 de persoane zilnic. O asemenea afluență de public reprezintă un adevărat record, personalului tehnic care asigură ghidajul revenindu-i o misiune de loc ușoară, de care, de altfel, se achită cu o conștiinciozitate și o competență demne de reținut. Afluența aceasta demonstrează însă, mai presus de toate, receptivitatea deosebită a corpului didactic pentru ideile tehnologiei instruirii.

Profesorul Florea Păunică, *directorul Liceului nr. 1 din Caracal, ne-a declarat, după mai multe ore de studiu în expoziție, că a aflat aici numeroase răspunsuri clare, concrete, la întrebările pe care și le-a pus în legătură cu multiplele aspecte ale modernizării învățămîntului. Este aici în fond — ne-a spus interlocutorul nostru — o demonstrație care valorează pe planul pregătirii metodice a profesorului cît un curs de perfecționare. În ce mă privește expoziția mi-a sugerat nu numai încotro anume trebuie să dirijez efortul comun al colectivului didactic în viitorul apropiat, ci, mai ales, ce și cum putem realiza cu posibilități proprii în domeniul acesta al tehnicizării procesului de instrucție. Mă gîndesc, de pildă, să ne făurim un atelier de creație, realizare și reparare a materialului didactic, după modelul celui din expoziție. În acest atelier va căpăta expresie și o parte din potențialul de muncă productivă al elevilor liceului, ceea ce sînt convins, va avea ca rezultat atît valori educative, formative, cît și valori materiale.*

Profesorilor Liceului din Urlați, județul Prahova, expoziția le-a furnizat, așa cum ne-au mărturisit profesorii A. Tărîndă *și* E. Moraru, *sugestii privind îmbogățirea gamei de aparate pe care le realizează deja în școală. Ei s-au oprit la 7 aparate pe care își propun să le construiască prin autodotare. Este vorba de aparate pentru fizică și chimie, precum și de un laborator pentru filme didactice, care urmează să fie introduse în procesul de fabricație din atelierele amenajate recent în școală și prezentate apoi cu prilejul unei festivități ce va purta denumirea de „Sărbătoarea muncii împlinite". În* intenția profesorilor Liceului din Urlați este să producă asemenea aparatură didactică nu numai pentru nevoile școlii, ci și pentru alte școli. *Preocupări identice manifestă și directorii de școli din județul Vîlcea care au vizitat expoziția în grup. Expoziția satisface așadar nu doar o simplă curiozitate pentru demonstrații spectaculare. Ea reprezintă —* și aceasta constituie latura ei cea mai valoroasă — *o invitație la acțiune eficientă, imediată, operativă, îi convinge pe profesori că locul excesului de verbalism trebuie să-l ia o nouă viziune asupra metodologiei muncii didactice, cu implicații dintre cele mai profunde asupra însuși scopului instrucției și educației.*

Din acest punct de vedere credem că sugestia înscrisă de acad. Grigore Moisil în cartea de impresii, ca „expoziția să se poarte prin capitalele de județ, cel puțin" ni se pare binevenită. Totodată mulți vizitatori sînt de părere că ideea ce a stat la baza organizării acestei expoziții ar putea inspira conducerile institutțiilor de învățămînt superior care pregătesc cadre didactice să-și creeze, într-un viitor cît mai apropiat, ateliere proprii unde viitorii profesori să se familiarizeze cu problemele metodice ale utilizării tehnologiei instruirii. Dintre numeroasele propuneri mai reținem și pe aceea de a se organiza, eventual pe lîngă institutele de perfecționare a personalului didactic, cabinete complexe de tehnologia instruirii care să fie permanent împrospătate cu tot ce intervine nou în acest domeniu. Perfecționarea ar deveni astfel mult mai eficientă. Pînă atunci, editarea unui album de prezentare a aparaturii existente în această expoziție, cu fotografii, schițe și texte privind funcționalitatea lor și metodologia utilizării ar fi un răspuns bine venit la interesul major pe care corpul didactic îl manifestă pentru tehnologia instruirii.

C. RĂDOI

Constituirea comisiei de învățămînt artistic

Miercuri 18 februarie a.c., la Ministerul Învățămîntului a fost constituită Comisia învățămîntului artistic de toate gradele. La ședința de constituire a fost prezent Mircea Malița, ministrul învățămîntului. Au fost de asemenea prezenți reprezentanți ai Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă, personalități ale artei și culturii noastre, conducători ai unor unități ale învățămîntului artistic mediu și superior.

Comisia de învățămînt artistic va funcționa cu patru subcomisii : de muzică, de arte plastice, de teatru, de radio și televiziune.

În calitate de președinte al comisiei a fost numit prof. dr. docent Mihnea Gheorghiu. În componența sa comisia include președinții uniunilor de creație și ai asociațiilor oamenilor de artă, rectorii institutelor de învățămînt artistic superior, reprezentanți ai Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă, ai cinematografiei, ai radioteleviziunii, cadre didactice de specialitate din școli și facultăți.

În cadrul ședinței de constituire a fost precizat scopul comisiei și au fost trasate direcțiile de activitate. S-a subliniat că o primă preocupare a comisiei o constituie analiza nivelului actual de predare în învățămîntul artistic de toate gradele și elaborarea de propuneri pentru perfecționarea și modernizarea programelor, a metodelor de predare.

Un simpozion despre dezvoltarea învățămîntului sălăjan

Recent a avut loc la Zalău o manifestare științifică consacrată cunoașterii trecutului de luptă, prezentului de mari înfăptuiri și viitorului luminos al oamenilor muncii din această parte a țării. Au participat cadre didactice din județ, cercetători de la Institutul de filozofie, Institutul de etnografie și folclor, Institutul de istorie „Nicolae Iorga", Institutul de istorie literară „G. Călinescu" și Institutul de științe pedagogice din București, precum și de la Universitatea „Babeș-Bolyai" și Institutul de lingvistică din Cluj.

Manifestarea, organizată ca un omagiu închinat de școala sălăjană gloriosului semicentenar al partidului, a început printr-o cuvîntare a tovarășului Laurian Tulai, prim secretar al Comitetului județean de partid, care a vorbit despre locul pe care îl ocupă economia județului Sălaj în contextul economiei naționale și despre contribuția cadrelor didactice la formarea omului nou. Temele dezbătute în continuare au relevat aspecte privind istoriografia învățămîntului sălăjan în diferite etape, activitatea unor personalități ale școlii sălăjene, realizări și perspective ale acesteia în lumina documentelor de partid.

I. DRĂGOIESCU

„La vîrsta ta de aur"

Printre numeroasele acțiuni închinate aniversării semicentenarului partidului de către Consiliul municipal al Organizației Pionierilor din București și Inspectoratul școlar se înscrie și organizarea, în sala Ateneului, a unei stagiuni corale. Intitulată sugestiv „La vîrsta ta de aur te cîntăm, partid iubit", stagiunea reunește, pe cea mai prestigioasă scenă a muzicii românești, corurile școlilor laureate la faza pe municipiu a Festivalului cultural-artistic al pionierilor și școlarilor.

În aplauzele spectatorilor mici și mari care au umplut sala, Școala generală nr. 141 din sectorul VI a deschis de curînd seria concertelor. Sub conducerea profesoarei Rodica David, corul a interpretat cîntece despre partid și patrie, cîntece pionierești, prelucrări de folclor, precum și unele piese din muzica clasică. Aplauze la scena deschisă a cules formația corală a elevilor din clasele III—V, care a susținut un concert de aproape o oră, înscriind în repertoriu cîntece ca : „Trei culori" de C. Porumbescu, „Scumpa noastră țară", aranjament de D.D. Stancu, „Salutul cravatelor roșii" de H. Jerea etc. În finalul concertului sala a răsunat de vocile reunite ale celor două coruri care au interpretat „Marșul lui Tudor" de Gh. Dumitrescu.

Pe programul stagiunii sînt înscrise să concerteze în lunile următoare și alte școli generale din Capitală.

Asemenea acțiuni, cu largi rezonanțe patriotice în rîndul elevilor, constituie un vibrant omagiu adus de copii Partidului Comunist Român.

Prof. C. BÂRBOI

„Partidului, inima și versul"

În această perioadă din preajma sărbătoririi semicentenarului partidului, în fiecare școală, în fiecare clasă au loc manifestări entuziaste închinate acestui eveniment. O asemenea manifestare a avut loc recent la una din școlile bucureștene, Școala generală nr. 186. Elevii clasei a V-a „A" au primit ca oaspeți pe uteciștii din clasa a VIII-a și adunarea lor pionierească s-a transformat într-un viu dialog, pe care l-au intitulat sugestiv „Partidului, inima și versul". Împreună pionierii și uteciștii au cîntat, au recitat, au rostit cuvinte fierbinți, înflăcărate, pornite din inimă. Alături de ei s-a aflat dirigința Elena Paizi, cea care zi de zi le insuflă dragostea și devotamentul profund față de cauza partidului.

Manifestări în cinstea Congresului U.T.C.

Congresul Uniunii Tineretului Comunist care se desfășoară în aceste zile — eveniment important în viața și activitatea fiecărui tînăr — este cinstit printr-o serie de acțiuni de mare amploare dedicate tinerilor de toate vîrstele și din toate domeniile de activitate. Între acestea se înscriu „Săptămîna filmului pentru tineret" și „Săptămîna cărții pentru tineret".

În săptămîna filmului, inițiată de către Întreprinderea cinematografică a municipiului București între 15 și 21 februarie, se difuzează la cinematograful „Lumina", filme ca „Dacii", „Valurile Dunării", „Canarul și viscolul" etc. La rîndul lor manifestările organizate în cadrul „Săptămînii cărții, pentru tineret" au ca scop popularizarea celor mai importante lucrări de beletristică ce vorbesc despre viața și munca tinerilor, a unor lucrări cu caracter politic științific, tehnic etc. apărute în ultimii ani. „Săptămîna cărții pentru tineret" prilejuiește de asemenea tinerilor o serie de întîlniri cu scriitorii.

CRONICĂ DE CINCINAL

cartea școlară

În cincinalul 1966-1970 statul nostru a oferit gratuit toate manualele școlare elevilor din învățămîntul de cultură generală, profesional și tehnic. Valoarea acestor manuale se ridică la suma de 861 567 000 lei. Totodată au crescut tirajele și numărul de titluri la manualele pentru învățămîntul superior, iar cartea de literatură pedagogică adresată cadrelor didactice și specialiștilor a cunoscut un proces accentuat de diversificare și sporire a tirajelor, acestea crescînd considerabil față de cincinalul anterior.

GRAFIC COMPARATIV

1960/65 : 3800 titluri

1966/70 : 4857 titluri

1960/65 : 745 milioane lei

1966/70 : 990,3 milioane lei

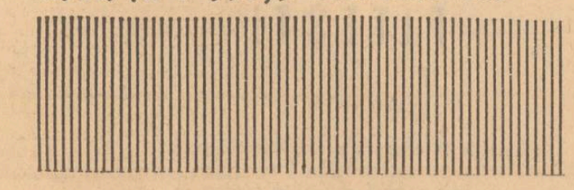

TITLURI EDITATE ÎN CINCINAL

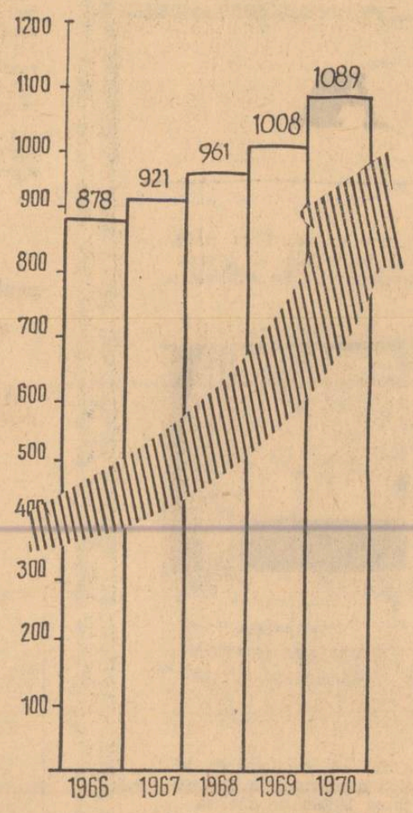

MANUALE ROMÂNEȘTI FOLOSITE PESTE HOTARE

O serie de manuale românești sînt folosite și peste hotare. Astfel, „Astronomia" **pentru clasa a X-a este tradusă și folosită în R.D. Germană, iar** „Geometria" **pentru clasa a VI-a de A. Hollinger, tradusă în limba rusă, este folosită în U.R.S.S. Pe de altă parte, o serie de manuale universitare au fost traduse pentru uzul institutelor de învățămînt superior din Franța, R.D.G., U.R.S.S. și Italia. Printre ele se numără** „Calculul probabilităților și aplicații" **de acad. Oct. Onicescu (în Italia),** „Introducere în lingvistica matematică" **de S. Marcus (în Franța),** „Elemente de topologie și varietăți diferențiabile" **de C. Teleman (în U.R.S.S. și R.D. Germană),** „Tehnologie petrochimică" **de V. Vîntu (în U.R.S.S.) și** „Teoria funcțiilor de mai multe variabile complexe" **de Cabiria Andreian Cazacu (în R.D. Germană).**

S-au dezvoltat schimburile de manuale școlare, universitare și lucrări de pedagogie cu toate editurile din țările socialiste și cu un număr de peste 50 edituri din alte țări.

MANUALE PENTRU ȘCOLILE GENERALE ȘI LICEELE DE CULTURĂ GENERALĂ

În 1960 - 1965:

Titluri	—	2050
Tiraj	—	117 822 000 exemplare
Valoare	—	661 394 000 lei

În 1966 - 1970:

Titluri	—	2562
Tiraj	—	114 911 000 exemplare
Valoare	—	820 886 000 lei

ÎNCEPÎND DIN ANUL 1968:

- se editează manuale noi pentru elevi școlarizați la vîrsta de 6 ani :
- se elaborează de asemenea manuale noi la toate disciplinele din planurile de învățămînt ale claselor a IX-a și a X-a ale școlii generale ;
- s-au elaborat circa 70 de manuale noi pentru școala generală și licee și au fost revizuite și îmbunătățite un număr triplu de manuale.

MANUALE PENTRU ÎNVĂȚĂMÎNTUL PROFESIONAL, TEHNIC ȘI LICEAL DE SPECIALITATE

În 1960 - 1965:

Titluri	—	725
Tiraj	—	2 680 000 exemplare
Valoare	—	25 019 000 lei

În 1966 - 1970:

Titluri	—	1040
Tiraj	—	4 334 000 exemplare
Valoare	—	41 701 000 lei

MANUALE PENTRU ÎNVĂȚĂMÎNTUL SUPERIOR

În 1960 - 1965:

Tiraj	—	1447 000 exemplare
Valoare	—	21 379 000 lei

În 1966 - 1970:

Tiraj	—	1907 000 exemplare
Valoare	—	32 716 000 lei

LITERATURA PEDAGOGICĂ

În anii cincinalului s-a intensificat editarea literaturii pedagogice și a materialelor ajutătoare necesare cadrelor didactice și elevilor pentru optimizarea procesului de predare-învățare. Îndeosebi în perioada 1966—1970 au apărut numeroase lucrări valoroase de pedagogie și psihologie, precum și metodici pentru majoritatea disciplinelor școlare.

În 1960 - 1965:

Titluri	—	204
Tiraj	—	1 699 000 exemplare
Valoare	—	15 321 000 lei

În 1966 - 1970:

Titluri	—	419
Tiraj	—	6 471 000 exemplare
Valoare	—	53 380 000 lei

HĂRȚI, PLANȘE, TABLOURI

În anii 1966—1970 au fost editate 21 hărți murale, 442 planșe, două atlase geografice și 45 de portrete ale unor personalități istorice și oameni de cultură din trecut.

Valoarea tuturor acestor materiale didactice s-a dublat aproape, crescînd în modul următor :

1960 — 1965: 21 760 000 lei

1966 — 1970: 42 532 000 lei

INFORMARE • DOCUMENTARE • INFORMARE

SENSURI ACTUALE ALE NOȚIUNII DE EDUCAȚIE

— Discuție cu prof. M. S. Adiseshiah —

Una dintre preocupările actuale ale specialiștilor în științele educației este redefinirea în sens contemporan a conceptului de educație, a principalelor obiective și forme ale acesteia. În această sferă sînt incluse și o serie de importante dezbateri inițiate de U.N.E.S.C.O. și de organismele sale specializate. Discuția pe care a purtat-o un redactor al gazetei noastre cu profesorul indian Malcolm D. Adiseshiah, personalitate marcantă a învățămîntului mondial, sintetizează cîteva din concluziile acestor discuții.

— Ce se înțelege astăzi prin educație ?

— Educația constă în a-i învăța pe alții, a-i învăța să învețe, a combina diferite metode de învățare pentru a putea răspunde unor nevoi diferite, a utiliza sistematic, în același scop, toate tehnicile moderne și tehnologiile disponibile — de la învățămîntul programat cu ajutorul computerelor pînă la televiziunea educativă transmisă prin intermediul sateliților. Educație înseamnă totodată a realiza toate acestea nu numai în școli, ci și în uzine, în cadrul activităților agricole, acasă, în cluburi, la teatru, în centrele culturale, la cursurile serale și prin corespondență, la universitățile libere (instituții corespunzătoare universităților populare de la noi, n.n.), pretutindeni unde poate avea loc dobîndirea de cunoștințe. În sfîrșit, prin educație înțelegem astăzi studiul în cadrul unui sistem orientat conștient și consecvent în spirit democratic, care oferă șanse într-adevăr egale tuturor și care se bazează pe programe ce se referă la toate aspectele vieții și dezvoltării sociale.

— Cum se manifestă în acțiune această concepție despre educație?

— Pot fi desprinse, evident, concluzii practice, pedagogice și instituționale importante pentru toate centrele unde se dobîndesc cunoștințe : școală, familie, uzină, unitate agricolă, curs pentru educarea adulților, centru cultural.

În primul rînd, începe să se șteargă demarcația între educația școlară și educația extrașcolară. Educația este un proces continuu, în cadrul căruia instituția școlară își pierde falsul monopol pentru a deveni un agent important — și anume agentul care funcționează în prezent cu randament maxim. Aceasta influențează considerabil, în două feluri, asupra structurilor educației : a) **pe verticală,** datorită concluziei că sistemele de educație trebuie concepute ca procese continue, capabile să răspundă nevoilor individului pe tot parcursul vieții acestuia ; b) **pe orizontală,** pentru că școala își împarte acum atribuțiile cu alți factori de răspîndire a culturii și cunoștințelor. Nu numai educația adulților, învățămîntul peri-universitar și cursurile prin corespondență, dar și mijloacele de informație și comunicare, grupele și societățile culturale și artistice, cluburile și asociațiile sportive etc. au, alături de instituțiile școlare, responsabilități legate de răspîndirea cunoștințelor. Așadar se realizează abia acum ceea ce preconiza Comenius, cu impresionantă putere de anticipație : viața devine ea însăși o uriașă școală deschisă tuturor, în care omul nu încetează niciodată să învețe.

Pe de altă parte, fiecare om va putea să-și însușească un minim de cunoștințe. Departe de a fi o cantitate imuabilă, aplicabilă indiferent de stadiul de dezvoltare al unei societăți, acest minim trebuie determinat în funcție de nevoile și de resursele societății respective. Conținutul lui are un caracter dinamic și se îmbogățește mereu, pentru că și nevoile sînt în continuă creștere. Fiecare va avea acces la cunoștințele de bază astfel distribuite, alegînd mijlocul de educație care-i convine și urmînd un plan de studii eșalonat în timp, variabil și suplu.

De asemenea, depășirea stadiului dobîndirii unui minimum de cunoștințe, depășire prevăzută pentru deceniul 1970—1980, va atrage după sine reformarea și renovarea sistemelor școlare pentru a le face apte să răspundă la o solicitare superioară celei a învățămîntului minim de bază. Această reformă va trebui să se integreze în evoluția, dinamica și opțiunile planului de ansamblu al dezvoltării naționale.

— Este evident că noua concepție despre educație impune schimbări fundamentale și în modul de alcătuire a programelor de învățămînt.

— Firește. De vreme ce educația trebuie să continue pe parcursul întregii vieți și de vreme ce învățămîntul școlar trebuie completat cu alte metode de dobîndire a cunoștințelor, programele nu se mai pot limita la școală. Ele sînt chemate să integreze toate centrele care răspîndesc cunoștințe, în așa fel încît programa unei anumite instituții să înceapă acolo unde se încheie programa alteia.

În afară de aceasta, programele nu pot fi concepute ca ceva strict definitiv, ci ca instrumente care se modifică și se dezvoltă neîncetat. O importanță deosebită vor dobîndi materiile care contribuie în cea mai mare măsură la formarea personalității. Aceasta presupune o reabilitare a culturii generale atît pe plan umanist cît și tehnologic, astfel încît individul să primească bagajul intelectual de care va avea nevoie pentru a se adapta la evoluția încă imprevizibilă a cunoștințelor. Va fi vorba deci nu doar de un singur program, ci de mai multe programe strîns legate unul de altul și eșalonate pe parcursul întregii vieți.

Desigur că educația astfel concepută presupune și transformarea tehnicilor de învățare și o mai mare suplețe a acestora. Dobîndirea de cunoștințe va trebui repartizată pe tot parcursul vieții individului și va pune în joc toate mijloacele centrelor care participă la acțiunea de educație. Metodele și conținutul învățămîntului vor trebui să corespundă, de asemenea, aptitudinilor fiecăruia, aptitudini care evoluează în timp. Se știe, de pildă, că unele cunoștințe pot fi dobîndite înaintea vîrstei de 7 ani, altele abia după vîrsta de 11 ani și altele la vîrsta adultă. Sistemele de educație trebuie să se adapteze acestor imperative cronologice și nu invers.

— Ce se va întîmpla cu metodele pedagogice ?

— Astăzi este limpede pentru toți că ele se cer înnoite. Profesorul zilelor noastre nu mai poate fi peremptoriu, căci într-o epocă în care nici o noțiune nu rezistă pe întreg parcursul unei generații nimeni nu poate pretinde că știe tot într-un anumit domeniu sau într-o anumită disciplină. De aceea elevilor trebuie să li se dezvolte o curiozitate care să concorde cu spiritul științific caracteristic epocii noastre, arătîndu-li-se de unde pot fi scoase și cum pot fi asimilate noile cunoștințe, care-și deschid drum într-o lume din ce în ce mai complexă. În cadrul acestor raporturi de un tip cu totul nou pe care le va stabili cu elevii, profesorul își va îmbogăți propriile sale cunoștințe, tehnica de formare, se va perfecționa pe sine.

În același timp, în măsura în care educația permanentă reflectă evoluția cunoașterii pe parcursul vieții unui individ, ea nu mai are funcția de a transmite un ansamblu static de informații, concepte și valori. Obiectivul său va fi, în mare parte, acela de a ajuta încă de la început pe copii sau pe adulți să-și dea seama că anumite acțiuni intelectuale, științifice, tehnice etc. ce le sînt prezentate se vor schimba cu timpul. În felul acesta educația îi va prepara nu pentru a accepta pasiv transformările, ci pentru a lua parte activă la introducerea lor, pentru a contribui la progresul economic și social. Fiind un angrenaj într-o structură mai vastă, orice sistem de învățămînt va trebui să permită fiecăruia să-și perfecționeze cunoștințele și, mai ales, formația profesională, indiferent de nivelul ei, astfel încît, dacă este necesar, să-și schimbe meseria.

Educația rămîne mai departe vehiculul valorilor durabile care constituie patrimoniul unei societăți, dar această funcție trebuie să fie asociată mai deplin decît pînă acum funcției de pregătire a oamenilor pentru schimbări, care se operează în prezent mai rapid și mai profund decît oricînd.

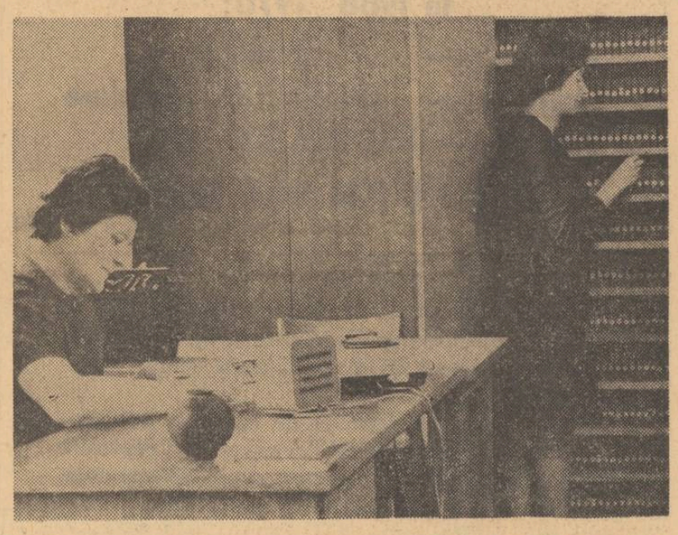

In arhiva fonografică a Institutului de cercetări fonetice și dialectale al Academiei

ȘTIRI

● **Televiziunea din R.P. Ungară are un program bogat pentru cadre didactice, părinți și elevi. Pe lîngă filme didactice, pe micul ecran sînt proiectate, de la începutul anului 1971, „seriale" ca „Părinți și pedagogi între ei", „Cei care pornesc de departe" (reportaje despre școlarii din cătune) etc, precum și emisiuni despre estetica filmului, emisiuni literare ș.a.**

Televiziunea maghiară a lansat recent și un concurs pentru lucrări de televiziune pedagogică.

● **Institutul U.N.E.S.C.O. pentru educație din Hamburg proiectează o lucrare intitulată „Folosirea radio-ului și televiziunii în pregătirea cadrelor didactice". Această lucrare, a cărei redactare a fost atribuită lui J. Mertens, inspector pentru mijloacele audio-video în Ministerul Educației Naționale din Belgia, va apare în colecția „Studii pedagogice internaționale".**

● **În Gabon, peste 1 000 de cadre didactice care lucrează în școlile primare participă la un stagiu de reciclare. Organizate cu ajutorul U.N.E.S.C.O. și al U.N.I.C.E.F, stagiile de reciclare — care au loc în 4 centre — vor cuprinde pînă în 1 973 totalitatea cadrelor care predau în școlile primare din Gabon.**

● **Recent, în Austria s-a desfășurat pentru prima dată un examen de absolvire a unor cursuri prin radio. Peste 800 de cursanți au urmat timp de două semestre aceste cursuri, organizate prin emisiuni și prin corespondență. Circa 600 de elevi s-au prezentat la 35 de centre de examinare, cel mai tînăr din ei avînd 17 ani, iar cel mai vîrstnic 74 de ani. Procentajul de absolvire a fost de peste 99%.**

După examen, radiodifuziunea austriacă a lansat un nou curs, destinat în special educatorilor și părinților.

● **Un grup de experți s-a întrunit recent în Iran pentru a analiza progresele realizate aici în domeniul lichidării analfabetismului pe baza metodelor recomandate de U.N.E.S.C.O. Într-adevăr, în Iran, unde a început o campanie națională de alfabetizare sub patronajul șahului, echipele U.N.E.S.C.O. au întîlnit un mediu favorabil activității lor. În regiunea Ispahan, bunăoară, au fost stabilite 18 programe funcționale care asociază învățămîntul cu metalurgia, igiena, protecția muncii, tehnica textilelor, mecanica, artizanatul. Dacă muncitorii construiesc, de pildă, o uzină de oțel, în care apoi vor lucra și ei înșiși, încep prin a învăța ce va fi în noua uzină.**

În regiunea Ispahan metoda funcțională se aplică în 1 400 de clase de adulți și sînt în curs de pregătire 1 400 noi învățători.

In laboratorul de tensiune înaltă al Universității din Craiova

Informatica în universitate

(Urmare din pag. 1-a)

în semestrul II. În anul școlar 1971—72 asistenții ce au ținut aceste ore e bine să fie trecuți pentru anul I în semestrul I. În anii II—III—IV va fi necesar ca aceste ore de laborator să fie făcute tot în semestrul II. Va trebui să se prevadă posturi de asistenți noi în număr suficient și aceștia în semestrul I vor urma să se perfecționeze în muncă la Centrul de Calcul.

Imediat ce vom avea asistenți suficienți urmează să se vadă dacă e bine ca ședințele de laborator să fie făcute în semestrul I, în ele urmînd ca studenții să pregătească programe pentru calculator privind probleme din materiile la care ei au dat examen în anul precedent sau dacă e bine să se facă în semestrul II, urmînd să pregătească pentru calculator programe de rezolvare a unor probleme privind materia ce au învățat-o în semestrul I.

IV.

Interesul informaticii pentru matematicieni

Experiența a dovedit că întrebuințarea calculatoarelor nu e rezervată celor ce lucrează în domeniul proiectării inginerești sau economice sau în istorie, arheologie, medicină, lingvistică, ci și celor ce lucrează în domeniul matematicilor abstracte.

În țara noastră aceste lucruri nu sînt cunoscute. Pentru a le face cunoscute e necesar să se orienteze cîțiva cercetători cu interes pentru matematicile abstracte și pricepuți în informatică să țină cursuri libere în acest domeniu. Astăzi putem ține cursuri cu temele următoare :

1. Demonstrarea automată a teoremelor.
2. Întrebuințarea calculatoarelor în probleme de analiză diofantică

dar se pot ține referate și asupra întrebuințării calculatoarelor în algebra abstractă.

V.

Interesul informaticii pentru cercetătorii în domeniul mecanicii, astronomiei și anal'izei numerice

O atenție specială trebuie acordată învățării informaticii de către cei ce se specializează ca matematicieni, în mecanica fluidelor, în mecanica solidelor deformabile, în astronomie și în analiza numerică.

Facultatea trebuie să se gîndească la faptul că probabil a venit momentul să ceară tuturor doctoranzilor și asistenților de la aceste specialități să știe a lucra la calculator.

VI.

Cadrele de nivel înalt

Problema dezvoltării informaticii ridică problema formării de cadre de înalt nivel în acest domeniu. Aceasta e problema specializărilor în străinătate prin doctorate în știința calculatoarelor. În momentul de față numărul cadrelor ce au studiat în străinătate la o universitate sau la o politehnică și au obținut o diplomă în știința calculatoarelor e foarte redus. Nimeni nu are diplomă de doctor în știința calculatoarelor.

Totuși avem nevoie de astfel de cadre de nivel superior pentru toate universitățile, institutele pedagogice și institutele tehnice superioare din țară, ca și pentru conducerea diferitelor institute de cercetări și secții în diferitele numeroase institute de cercetări ale Academiei și departamentale, centre de calcul etc. În momentul de față aceste posturi nu pot fi ocupate de persoane de același nivel în specialitatea lor cu alte posturi corespunzătoare privind alte specialități.

Dacă trimiterile la studii în străinătate vor fi destul de numeroase, putem spera ca în 10—20 ani nivelul informaticii să atingă nivelul unor discipline bine dezvoltate la noi, de pildă, al matematicilor, filologiei sau arheologiei, precum și al altor discipline pe care le cunosc mai puțin.

Un rol important îl va juca în rezolvarea acestei probleme Institutul de matematică al Academiei R.S.R. Acest institut are în momentul de față un colectiv de cercetători în acest domeniu care poate constitui nucleul dezvoltării viitoare, dacă institutul va continua să recruteze tineri valoroși cu interes în această direcție, dacă-i va trimite la specializare în străinătate și dacă va ști să educe pe toți colaboratorii săi tineri în spiritul matematicilor moderne. E absolut necesar ca Academia să fie dotată cu un calculator modern care să fie repartizat Institutului de matematici.

BIBLIOTECA

„Educația sanitară — teorie și metodă"

De curînd, în Editura medicală a apărut lucrarea „Educația sanitară — teorie și metodă", de dr. P. Benciu, dr. V. Pavlid și prof. I. Dorobanțu, menită să fie un auxiliar al educatoarelor, învățătorilor și diriginților în înzestrarea copiilor cu noțiuni de igienă individuală și colectivă, în formarea și dezvoltarea unor atitudini și a unui comportament igienic care să le permită să acționeze în folosul sănătății proprii și al colectivității.

Începînd cu un scurt istoric al educației sanitare, stabilind locul pe care îl ocupă educația sanitară în pregătirea multilaterală a tineretului școlar și prezentînd obiectivele acestei educații, lucrarea tratează în continuare metodica ei generală, prezentînd o multitudine de mijloace de influențare a elevilor, de transmitere a noțiunilor sanitare, de formare a deprinderilor și obișnuințelor necesare călirii organismului, apărării și ocrotirii sănătății individuale și colective. Se dau de asemenea informații utile pentru formarea cunoștințelor de puericultură ale elevelor din clasele terminale ale școlilor generale de 10 ani, ale școlilor profesionale și ale liceelor, precum și pentru educația sexuală a tineretului.

Pentru informarea și documentarea cadrelor didactice sînt de asemenea, utile capitolele referitoare la prevenirea și combaterea unor boli cronice și a bolilor transmisibile și la unele probleme ale vieții moderne.

Prof. ION VÎLCIU

„Izabela Sadoveanu"

Apărută recent în Editura didactică și pedagogică, cartea „Izabela Sadoveanu" semnată de Cora Barbu, Lenormanda Benari și Gheorghe Popescu constituie o contribuție la cunoașterea tradițiilor progresiste ale pedagogiei românești, la îmbogățirea istoriografiei acesteia.

Pe lîngă informațiile strict biografice care completează portretul acestei luminoase figuri de pedagog, se dau relații privitoare la activitatea didactică și pedagogică a Izabelei Sadoveanu, pasionată reprezentantă a școlii active, acea largă mișcare pedagogică născută la sfîrșitul secolului trecut și care s-a dezvoltat și s-a extins în toată lumea mai ales în primele decade ale secolului nostru. Importantă este de asemenea — așa cum subliniază autorii — contribuția Izabelei Sadoveanu în problema învățămîntului fetelor și a coeducației. Situîndu-se printre primii montessorieni din țara noastră Izabela Sadoveanu va propaga timp de peste două decenii ideile Mariei Montessori, pe care le va adapta în mod creator în școlile în care a funcționat.

Referindu-se și la activitatea social-politică a Izabelei Sadoveanu, autoarele insistă în primul rînd asupra luptei pe care a desfășurat-o pentru emancipareа femeii. Făcînd parte din conducerea primelor asociații feministe, a inițiat cicluri de conferințe, cursuri de popularizare a economiei politice și a dreptului civil etc. De asemenea, este prezentată activitatea ei literară concretizată prin numeroase recenzii, articole de critică literară, amintiri din copilărie, note de călătorie, portrete etc.

ION PETRESCU

„Literatura și educația estetică a preadolescentului"

Lucrarea „Literatura și educația estetică a preadolescentului" de Bianca Bratu, apărută recent în Editura didactică și pedagogică, aduce observațiile unei cercetări riguroase asupra educației estetice a elevului de vîrstă școlară mijlocie.

În jurul a două idei centrale — formarea receptivității estetice prin analiza literară și stimularea creativității prin compunerea liberă — sînt grupate considerații desprinse din experimentele cercetătoarei și dintr-o bibliografie bogată, la nivelul pedagogiei contemporane. În ce privește dezvoltarea receptivității estetice și a spiritului creator prin literatură, autoarea se conduce după elemente în acord cu profilul psihologic al preadolescentului. Se subliniază astfel că participarea activă a elevului la desfășurarea lecției de analiză literară este un principiu didactic general, care presupune momente prealabile ce nu pot fi subestimate (convorbirea pregătitoare, citirea expresivă, explicarea neologismelor și arhaismelor), urmărindu-se ca receptarea textului să se suprapună peste creația însăși. În acest sens autoarea exemplifică prin lecții semnificative „trăirea unică pe care fiecare text artistic o întruchipează".

MARIAN RĂȘICA

INSTITUTUL PEDAGOGIC PITEȘTI

Anunță

scoaterea la concurs a următorului post :

FACULTATEA DE MATEMATICA

— Conferențiar la catedra de matematică, disciplina Analiză matematică, poziția 1 din statul de funcțiuni.

Candidații la concurs vor depune, în termen de 30 zile de la data publicării acestui anunț, la secretariatul rectoratului Institutului pedagogic din Pitești, Str. Gh. Doja nr. 41, cererea de înscriere, la care vor anexa, în dublu exemplar, actele prevăzute de legea Nr. 6/1969 privind statutul personalului didactic din Republica Socialistă România, publicată în Buletinul Oficial, Partea I, Nr. 33 din 15 martie 1969 și de Instrucțiunile Nr. 84539/1969 ale Ministerului Învățămîntului.

Concursul se va ține la sediul Institutului pedagogic de 3 ani din Pitești, Strada Gh. Doja Nr. 41, în termen de 2 (două) luni de la expirarea termenului de înscriere.

Informații suplimentare se pot obține de la Secretariatul Institutului, telefon 13604—05.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA : București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17 60 20. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și la difuzorii de presă.
Tiparul : Combinatul Poligrafic Casa Scînteii

40.132

Proletari din toate țările uniți-vă !

GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

ANUL XXIII-Nr. 1077

Vineri 26 februarie 1971

EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ

4 pagini — 25 bani

A ÎNVĂȚA — componentă a existenței sociale

În decursul existenței sale, însumînd o jumătate de secol, Partidul Comunist Român a oferit de nenumărate ori poporului nostru dovada înaltei lui capacități de a descifra direcțiile și semnificația desfășurării istoriei, de a organiza și dirija astfel forțele sociale încît să asigure patriei noastre o neîntreruptă ascensiune pe calea progresului socialismului și comunismului. O asemenea înțeleaptă privire asupra viitorului atestă și lucrările recentei plenare a C.C. al P.C.R.

În cuvîntarea rostită la plenară de secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, cerințele legate de educația permanentă și de însușirea științei conducerii sociale sînt definite ca o necesitate obiectivă a progresului socialismului și comunismului. **Perisabilitatea rapidă a cunoștințelor, înnoirea echipamentelor de lucru, cantitatea mare de informație științifică și tehnică (se știe că în prezent cunoștințele de specialitate se dublează pe parcursul a 12 ani) fac ca pregătirea din perioada școlară să nu poată acoperi exigențele întregii vieți. De aici rezultă, ca o necesitate imperioasă, ideea unor forme noi de pregătire, altele decît cele tradiționale — care, de altfel, nu acoperă decît o parte din pregătire, determinînd reveniri periodice pe tot parcursul vieții. Faptul că țara noastră se numără printre primele țări care au ajuns la acest adevăr nu numai teoretic, dar și într-o expresie instituțională demonstrează caracterul creator și eficient al politicii partidului și statului nostru, receptivitatea acestora față de nou, înalta lor competență.**

Proiectul de lege privind perfecționarea pregătirii profesionale a salariaților din unitățile socialiste de stat urmărește crearea unui sistem menit să asigure însușirea cuceririlor revoluției științifice și tehnice în plină desfășurare azi și, prin aceasta, să contribuie la ridicarea nivelului de cultură al poporului și implicit a capacității lui de a participa tot mai activ la dezbaterea și soluționarea treburilor politice și obștești. Datoria de a învăța pe parcursul întregii vieți devine astfel o componentă majoră a existenței sociale.

Sarcinile directe și indirecte ce decurg din noua lege pentru învățămînt și, evident, pentru personalul didactic din școlile de toate gradele sînt deosebit de complexe și cer, pentru a se transforma în valori utile, o rezolvare operativă, eficientă, la un grad maxim de competență. Îndrumarea și coordonarea întregii activități de perfecționare — **ce revin potrivit proiectului de lege, Ministerului Învățămîntului** — implică elaborarea programelor, asigurarea de cadre didactice ce vor trebui să stea alături de specialiștii din producție, întărirea colaborării cu diferite ministere în domeniul învățămîntului profesional și tehnic, introducerea unor metode noi, eficiente de predare și de dobîndire a cunoștințelor și — ca o obligație primordială pentru fiecare membru al corpului didactic — cerința de a-și împrospăta mereu cunoștințele de specialitate, de a se menține în contact permanent cu noile cuceriri științifice și tehnice în domeniul specialității respective. **Organizarea unui sistem național de perfecționare continuă a pregătirii profesionale a oamenilor muncii pune deci în fața învățămîntului mari responsabilități în privința conținutului și metodelor pe care acest sistem trebuie să le aibă.**

În această direcție merită să fie reținută aprecierea făcută la plenară potrivit căreia transmiterea cunoștințelor și deprinderilor cîștigă în eficiență în măsura în care se desfășoară în mediul natural al aparatelor, al tehnicilor, în măsura în care se apelează la o tehnologie avansată a instruirii.

Această tehnologie trebuie însă bine însușită de fiecare învățător și profesor. Măsurile luate în ultimul timp de minister privind familiarizarea personalului didactic cu cele mai recente realizări pe planul tehnologiei instruirii, atît în țara noastră cît și în alte țări, vin în modul cel mai direct în întîmpinarea acestui deziderat menit să ducă la sporirea eficienței instrucției.

În contextul examinării problemelor legate de perfecționarea pregătirii profesionale a salariaților, de însușirea științei conducerii, o deosebită atenție a fost acordată la recenta plenară a C.C. al P.C.R. și unor sarcini și răspunderi directe ce revin învățămîntului de toate gradele în etapa actuală de dezvoltare a societății românești. Ideea cardinală a învățămîntului nostru este astăzi înzestrarea tineretului cu deprinderi durabile, practice, productive și creatoare. **În legarea învățămîntului de practică, de producție s-au și obținut unele succese. Dacă luăm în considerare ceea ce s-a realizat numai de la începutul anului școlar, vedem că numeroase școli și ihstituții de învățămînt superior își creează baza tehnico-materială pe care o impune ideea legării instrucției și educației de practică, de producție. În acest scop, s-a arătat la plenară, este necesar să se dezvolte și mai mult laboratoarele, atelierele de producție pe lîngă facultăți, ateliere-școală în care studenții și elevi pot să lucreze efectiv. Faptul că viitorii ingineri vor trebui să susțină și o probă practică pentru care vor primi un certificat va spori mult eficiența pregătirii lor. În liceele tehnice este obligatorie existența atelierelor. Acestea urmează să fie create și pe lîngă liceele teoretice, ai căror absolvenți vor putea obține la bacalaureat, printr-un examen practic, un certificat de specializare ce va demonstra că au lucrat în electronică, în fizică, în chimie, mecanică etc. și îi va ajuta în orientarea spre învățămîntul superior.**

În cuvîntarea sa, tovarășul Nicolae Ceaușescu a menționat că pînă în 1980—1985 se va ajunge ca toți tinerii să absolve liceul, întrucît, pentru a putea asigura conducerea aparaturii moderne, a instalațiilor electronice, toți muncitorii vor avea nevoie, în viitor, de cunoștințe liceale, de nivel mediu. Subliniind că dezvoltarea științei, a forțelor de producție duce inevitabil societatea noastră socialistă în această direcție, secretarul general al partidului a cerut Ministerului Învățămîntului să urgenteze elaborarea măsurilor pentru perfecționarea învățămîntului prin calificarea cadrelor din învățămîntul de toate gradele, apreciind ca pe un lucru pozitiv faptul că specialiștii din învățămîntul nostru înțeleg necesitățile dezvoltării societății și se preocupă de pregătirea la cel mai înalt nivel a viitoarelor cadre ale construcției socialiste.

Măsurile stabilite de plenară, indicațiile din cuvîntarea secretarului general al partidului oferă corpului profesoral din patria noastră un larg cîmp de afirmare a capacităților sale creatoare, amplificînd totodată contribuția fiecăruia la opera de continuă înflorire a patriei.

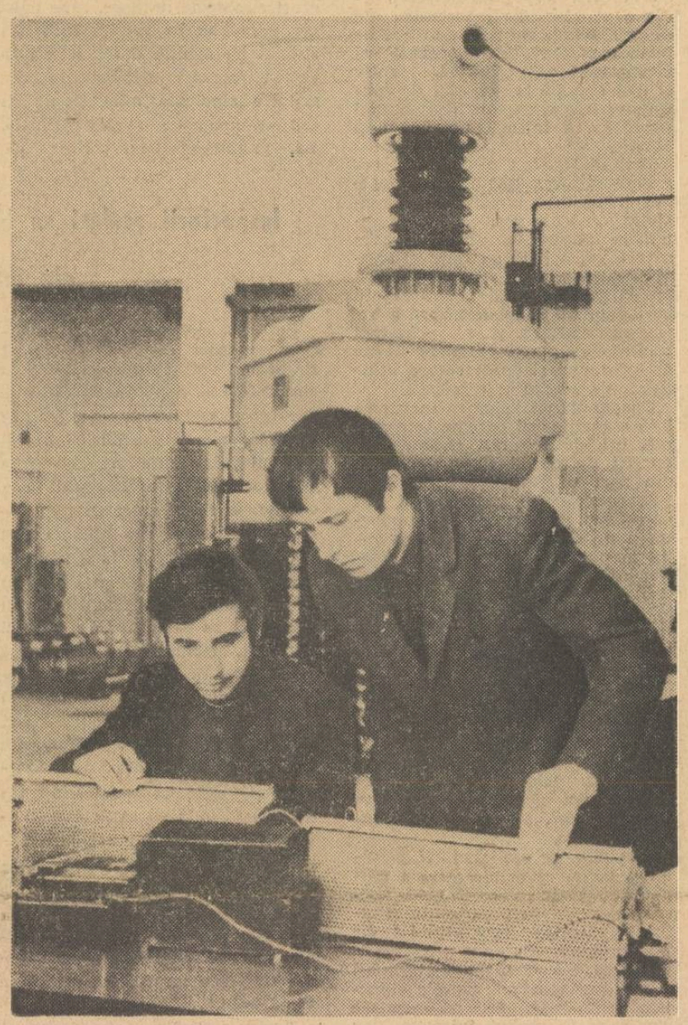

În laboratorul de tehnica tensiunii înalte al Universității din Craiova

Responsabilitate față de școală

De fiecare dată cînd la tribunele recentului Congres al U.T.C. și Conferinței U.A.S.R. s-au aflat studenți și elevi, profesori și învățători s-au discutat — în contextul recunoașterii și acceptării investiturii sociale și politice superioare acordate tinerei generații — probleme ale școlii românești de toate gradele și s-a încercat discernerea posibilităților capabile să ducă la legături și mai profunde, și mai temeinice, între școală și viață. N-a fost vorba numai de determinări formative cu caracter general, sau de sarcini particulare presupuse de un anumit sector al învățămîntului, ci îndeosebi de orientarea școlii, pînă la ultimele sale articulații, către un sistem care să-și acopere pe de-a-ntregul, temeinic, misiunea de a pregăti pentru viață și muncă tinerele generații.

Anii petrecuți în școală reprezintă, se știe, pentru constructorii de mîine ai societății o hotărîtoare experiență, a cărei rezultantă — cristalizarea personalității, formarea concepției despre viață și lume, întemeierea acelor credințe proprii ce vor justifica sau explica un destin și un ideal — își va căpăta adevărul dincolo de pragul școlii sau al facultății. Din acest punct de vedere, relațiile de intercondiționare ce apar în cadrul general al mecanismului educațional între elevi sau studenți pe de o parte și școală, ca ansamblu formativ pe de altă parte, între organizația de tineret sau asociația studențească și aceeași școală — luată tot ca un ansamblu ce cultivă calități generoase sub raportul umanului — se cuvin reformulate — așa cum s-a subliniat îndreptățit în intervențiile participanților la dezbaterile Congresului și Conferinței — spre o recunoaștere mai deschisă și mai consecventă a responsabilității. Creșterea rolului participativ al reprezentanților elevilor și studenților în consilii și senate nu poate fi doar o palidă prelungire, lipsită de eficiență, a detaliilor procesului de perfecționare a democrației traversat de societatea noastră, fiindcă aici, în această liberă asumare a responsabilității, organizațiile U.T.C., ca și asociațiile studențești, își află șanse bogate de afirmare și multiple căi de primenire prin consecventa raportare la problematica ivită nemijlocit în rîndurile elevilor și studenților. În același timp, modalitățile participării democratice a tuturor celor interesați — elevi, studenți, profesori, învățători — modalități diverse, desigur, sub aspectul manifestării, dar practic izvorîte dintr-o anumită specificitate, din anumite cerințe și scopuri, și îndreptate tocmai către satisfacerea acelei specificități, a acelor cerințe și scopuri — vor fi în măsură să desăvîrșească un climat al responsabilității colective față de una din cele mai frumoase îndeletniciri și dăruiri omenești — școala.

CONSTANTIN STOICIU

În pagina a III-a:

CRONICĂ DE CINCINAL

PERSONALUL DIDACTIC

PREZENȚA MAȘINII DE CALCUL ÎN VIAȚA OMULUI MODERN

Subliniind rolul important pe care îl joacă informatica în modernizarea activității economice, prin prelucrarea informației economice în vederea luării deciziilor, în domeniul științelor și în alte domenii ale vieții sociale, unde calculatoarele sînt din ce în ce mai solicitate să-și spună cuvîntul, recentul „Colocviu privitor la pregătirea cadrelor de informatică" a dezbătut pe larg problemele învățămîntului informaticii. Timp de trei zile au fost discutate diferite aspecte privind introducerea învățămîntului de informatică în liceele teoretice, în liceele economice și tehnice, în liceele de specialitate care pregătesc cadre medii pentru prelucrarea automată a datelor, în facultățile cu profil economic, în facultățile de matematică, în institutele politehnice. După încheierea lucrărilor colocviului am solicitat pe cîțiva dintre participanții la dezbateri să ne expună opiniile lor în această problemă.

Acad. **TIBERIU POPOVICIU** a început prin a se referi la problema studierii informaticii în învățămîntul superior. În acest învățămînt ne-a spus d-sa, ar trebui, pe de o parte, să se formeze informaticieni prin cursuri speciale, iar pe de altă parte să se organizeze doctoratul pentru informatică. Este important să se acorde atenție învățămîntului superior pentru că el este acela destinat să pregătească profesorii care vor preda informatica în învățămîntul mediu. Evident, aceasta este o chestiune de perspectivă. Nu trebuie să deducem de aici că învățămîntul mediu va trebui să aștepte pînă cînd vor fi formați viitorii profesori. Noțiuni de informatică sau chiar o disciplină aparte care să trateze problemele de informatică trebuie introduse în învățămîntul mediu cît mai curînd. Aș spune chiar că în general programele disciplinelor științifice predate în școală trebuie să fie concepute în lumina condițiilor pe care le impune existența mașinilor de calcul. Învățămîntul liceal este chemat nu numai să dea noțiuni privitoare la mașinile de calcul, dar și să creeze o anume atmosferă favorabilă învățării informaticii. Informatica este și un mijloc de gîndire, care contribuie la formarea spiritului logic. Ea cultivă totodată flexibilitatea și mobilitatea gîndirii și, prin aceasta, are o influență binefăcătoare asupra dezvoltării intelectuale generale a elevilor. Cred că și la limba română s-ar putea vorbi despre informatică, mai ales că, după cum se știe, mașinile de calcul rezolvă astăzi probleme de lingvistică. Nu mai vorbesc de alte discipline în care cuvîntul ordinatoarelor este hotărîtor.

Pînă cînd vom avea noii profesori va fi necesar să fie reciclați cei existenți, astfel încît ei să poată răspunde exigențelor pe care le impune învățarea informaticii. Bineînțeles, nu mă aștept ca toți cei care vor studia informatica să devină experți în acest domeniu. Dar învățămîntul trebuie să creeze cadrul necesar atît formării de specialiști în această disciplină, cît și familiarizării generale cu problemele ei.

Dezvoltarea tehnicilor de calcul sub aspectul programării și utilizării mașinilor electronice, al introducerii acestora în activitatea economică, în proiectare, în cercetare sau în științele sociale — ne-a spus conf. univ. **DRAGOȘ VAIDA,** de la catedra de analiză aplicată a Facultății de matematică și mecanică de la Universitatea din București — este condiționată de un mare efort în direcția pregătirii cadrelor. Evident, este necesară instruirea unui număr mare de matematicieni, ingineri și economiști care să se dedice unei specialități din sfera informaticii. Pentru toți aceștia o importanță deosebită o are școala internațională de vară privitoare la cunoștințele la nivel înalt în domeniul sistemelor de calcul și al sistemelor informaționale, organizată în țara noastră, în acest an, de către Facultatea de matematică și mecanică a Universității din București, în colaborare cu Institutul de matematică aplicată al Universității din Grenoble.

De asemenea, cred că în toate specialitățile este necesar un contact cu informatica, la diferite nivele, ceea ce impune definirea cunoștințelor necesare pentru fiecare specialitate, gruparea tematicii în cursuri, planificarea cursurilor, planificarea utilizării resurselor (profesori, specialiști din centrele de calcul, ore calculator, clase, materiale didactice, documentație etc), precum și întocmirea unui graf care să reprezinte întregul proces. Costul ridicat al pregătirii cadrelor, dimensiunile de masă ale procesului și exigențele

Convorbire consemnată de VICTOR OCTAVIAN

(Continuare în pag. a 4-a)

ACTUALIZAREA ÎN BIOLOGIE

Acad. prof. EUGEN A. PORA
președintele Comisiei pentru învățămîntul biologiei

La începutul acestei luni a avut loc la Ministerul Învățămîntului prima ședință a comisiei pentru învățămîntul biologic de toate gradele, în care s-au discutat ideile ce ar trebui să stea la baza noii structuri și a noului conținut ale acestui învățămînt.

Este cunoscut faptul că învățămîntul a rămas oarecum în urmă față de avîntul extraordinar pe care l-a luat știința în zilele noastre, ca urmare a unor descoperiri epocale (energia nucleară, mașinile de calcul, antibioticele, izolarea genelor etc.) și a presiunii demografice pe care o exercită asupra științei creșterea nemaiîntîlnită a numărului de oameni. Această situație impune astăzi omenirii găsirea unor soluții în problemele pe care le ridică înmulțirea prodigioasă a numărului locuitorilor planetei noastre : noi resurse de hrană, conservarea naturii, combaterea poluării, asigurarea sănătății omului, eliberarea acestuia de munci excesive etc. Este evident pentru oricine că **biologia** va putea contribui în cea mai mare măsură la rezolvarea unor astfel de chestiuni. Consider că, dacă pînă acum a fost epoca fizicii și a tehnicii, în viitorul apropiat lumea va trăi epoca biologiei și a tehnicii chemate să pună în practică noile descoperiri biologice.

Învățămîntul biologic trebuie orientat spre acest viitor și, mai ales, trebuie să pregătim absolvenți care să poată interveni imediat pentru a găsi soluțiile impuse de apariția unui nou fenomen biologic.

În prezent, învățămîntul nostru se bazează mai mult pe memorie și mai puțin pe judecată. În viitor însă omul va trebui mai ales să judece, să găsească soluții noi pentru situațiile noi. Datele concrete de care are nevoie le poate găsi în tabele, compendii, atlase, determinatoare etc. Va trebui deci ca pe viitor, așa cum a spus prof. Mircea Malița, ministrul învățămîntului, învățămîntul biologic să dezvolte capacitatea de a raționa a elevilor și studenților și, în același timp, să le creeze priceperea de a folosi cu ușurință instrumentele de lucru ale minții care sînt acele formulare, tabele etc. de care vorbeam mai înainte.

În discuțiile purtate în ședința de la Ministerul Învățămîntului s-au formulat unele idei concrete legate de aceste directive principale.

O premiză a perfecționării întregului învățămînt este o nouă distribuție a timpului afectat diferitelor domenii de cunoaștere. Nu e vorba atît de a cere **„o oră în plus"** pentru biologie, cît mai ales de a repartiza fiecărei discipline atît timp cît este necesar pentru a asigura elevilor și studenților, în mod echilibrat, cunoștințele ce le vor fi necesare în toate domeniile. Astfel s-ar putea realiza o economie de timp care să se folosească pentru intensificarea activităților practice, de care vom avea din ce în ce mai multă nevoie.

Absolvenții școlii generale de 10 ani, ca și bacalaureații vor trebui să aibă o bună bază de cultură generală pentru a putea înțelege **toate** fenomenele pe care le vor întîlni în viața lor, ce se va desfășura prin anul 2000.

Cu toată tehnica epocii noastre, cu toate realizările spectaculoase ale acesteia, omul zilelor de mîi-

(Continuare în pag. 4-a)

CONCLUZII

de GR. C. MOISIL.

Colocviul „Pregătirea cadrelor de informatică" a permis să se facă sudura între trecut și viitor, bilanțul și antecalculația. Privind lucid, ce putem începe acum ?

Articolul de față încearcă să exprime părerile autorului privind întrebarea : ce poate face acum învățămîntul superior ?

Facultatea de matematici din București începe, cu semestrul II al acestui an școlar, instruirea în domeniul calculatoarelor pentru **toți** studenții ei. În acest semestru studenții anilor II și III fac două ore pe săptămînă ucenicie de informatică sub numele de „Laborator de mașini de calcul". Asistenții care au o oarecare pricepere îi vor învăța pe studenți, pe grupe, să programeze, le vor introduce programele în calculatorul Centrului de calcul al Universității din București. În anul școlar 1971—72 se va extinde acest mod de lucru și la anii I și IV. Astfel tindem ca, deocamdată, să avem acest învățămînt — ucenicie pentru **toți** studenții facultății de matematici. Evident că peste cîțiva ani se va înlocui această formă cu o alta, mai potrivită. De ce am ales această formă o voi explica altă dată.

Facultatea de matematici din Cluj, făcînd apel și la Institutul de calcul al Academiei R.S. România, poate de asemenea începe instruirea tuturor studenților săi.

Institutul politehnic din Galați are cadre competente ; făcînd apel și la Centrul de calcul al Universității din București, așa cum o face de altfel de vreo doi ani, poate începe treptat instruirea studenților săi. În ultimii doi ani s-a constatat că transportul programelor făcute de cei care învață la Galați la Centrul de calcul al Universității din București, care execută programele pe calculator, nu prezintă dificultăți majore. Despre o experiență pe care o încercăm pentru a ameliora acest mod de lucru ne vom ține în curent cititorii.

A.S.E. și CEPECA vor continua munca pe care o duc de mai mulți ani de zile pentru implantarea informaticii în țara noastră printre economiști și conducătorii de întreprinderi economice.

Facultatea de matematici din Craiova are cîteva cadre tinere care au învățat la Cluj să lucreze la calculator ; acestea pot fi utilizate într-un învățămînt al limbajelor de programare. Ar fi bine ca Facultatea de matematică din Craiova, care n-a avut reprezentanți la colocviu (nu știm dacă n-au venit sau n-au fost poftiți), să ia contact cu Centrul de calcul al Universității din București pentru a pregăti începerea treptată a muncii cu toți studenții săi cel mai tîrziu în anul școlar 1971—72.

Facultatea de matematici din Timișoara și Institutul politehnic din acel oraș ar trebui ca, împreună cu Centrul teritorial de calcul de acolo, să ia măsuri pentru dezvoltarea învățămîntului informativ în acel oraș. Acest lucru e posibil fiindcă în Timișoara lucrează inginerul Löwenfeld și matematicianul Kaufman care sînt constructorii calculatoarelor MECIPT (Mașina Electronică de Calcul a Institutului Politehnic Timișoara) Timișoara trebuie socotită, împreună cu Bucureștii și Clujul, unul din centrele de pionierat în domeniul informaticii în țara noastră.

Lăsăm Politehnica din București și Facultatea de matematici din Iași să-și organizeze învățămîntul informatic așa cum cred și cum pot.

E fără îndoială că Centrul de calcul al Universității din București repetă invitația pe care o face anual acestor instituții pentru o bună colaborare.

Institutul politehnic din Brașov și Institutul de construcții din București au început un instructaj al cadrelor lor cu sprijinul Centrului de calcul al Universității din București. Nici aceste institute, nici institutele politehnice din Cluj, Iași și Petroșani și nici Institutul de petrol, gaze și geologie din București n-ar trebui să întîrzie să ia măsurile necesare introducerii informaticii pe scară largă în învățămîntul ce-l predau.

La Facultatea de filozofie și la Laboratorul de semiotică ale Universității din București începe în acest semestru al II-lea al anului școlar 1970—71 o acțiune de pregătire a introducerii metodelor ce folosesc matematica, informatica și calculatoarele. Despre aceasta vom vorbi altă dată.

PERFECȚIONAREA ACTIVITĂȚII SINDICALE

Un suflu nou în activitatea sindicatelor din învățămînt

Ca toate celelalte domenii de activitate, învățămîntul s-a bucurat întotdeauna de o atenție nedesmințită și dinamizatoare din partea conducerii partidului, care a văzut în școală principalul mijloc de formare a tinerelor generații în spiritul înaltelor idealuri ale umanismului socialist, al dragostei nețărmurite pentru patrie și popor. Din această grijă părintească, mereu împrospătată cu noi și mai puternice accente, își trage seva dezvoltarea fără precedent, în anii construcției socialiste, a învățămîntului nostru de toate gradele, care, într-o perioadă relativ scurtă, a ajuns la un stadiu ce ne situează alături de țările fruntașe din acest punct de vedere.

Părtașe la tot ce se înfăptuiește prin efortul maselor, sindicatele din învățămînt, îndrumate de Uniunea la care sînt afiliate, au înțeles să-și aducă un aport cît mai eficient la înfăptuirea politicii școlare a partidului, antrenînd, printr-o colaborare fructuoasă cu ceilalți factori răspunzători de buna desfășurare a procesului de formare multilaterală a tineretului nostru, un număr din ce în ce mai mare de activiști și specialiști în problemele de pedagogie aplicată în acțiuni variate și interesante de informare și documentare științifică, de cercetare și perfecționare profesională, culminînd cu simpozionul național „Rolul și locul educatorului în procesul de modernizare a învățămîntului", desfășurat în cadrul Anului internațional al educației.

Hotărîrile istorice ale recentei Plenare a Comitetului Central al P.C.R. și indicațiile din cuvîntarea conducătorului partidului și statului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu, referitoare la rolul și atribuțiile sindicatelor în etapa actuală a construcției socialiste în România, urmate de măsurile stabilite de Plenara Consiliului Central al Uniunii Generale a Sindicatelor, constituie documente programatice de o excepțională importanță, care vor determina o îmbunătățire substanțială a muncii organizațiilor revoluționare cu caracter profesional ale clasei muncitoare și ale tuturor salariaților din toate sectoarele de activitate.

Cu o compoziție larg reprezentativă, sprijinindu-se pe oamenii muncii cei mai capabili, legate direct de producția materială și spirituală, de munca efectivă în care pulsează viața reală, de lupta necontenită pentru afirmarea a tot ce e nou și viguros, împotriva elementelor perimate, avînd deschisă calea inițiativei creatoare, generatoare de fapte și acțiuni, sindicatele vor putea desfășura, pornind de la aceste documente, o activitate mai vie, mai variată și mai flexibilă, asigurînd consultarea masei de salariați asupra problemelor principale ale muncii și antrenîndu-le în activitatea complexă de organizare și conducere, participînd mai activ și mai energic la procesul de continuă perfecționare a democrației socialiste, a întregii noastre vieți sociale.

Mai mult decît pînă acum, organele și organizațiile sindicale din instituțiile școlare și universitare vor avea posibilitatea să acționeze pe căi multiple pentru a-și spori, o dată cu rolul și atribuțiile, răspunderea și contribuția lor la activitatea de neîntreruptă perfecționare și modernizare a învățămîntului, ca și a pregătirii profesionale, prin variatele forme de informare și documentare științifică, de studiu și cercetare.

Conștiente de valoarea inestimabilă a sprijinului pe care l-au primit întotdeauna din partea conducerii de partid și cu deosebire din partea tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, precum și de importanța pe care o prezintă momentul actual pentru eliminarea neajunsurilor și continua îmbunătățire a activității lor, sindicatele din învățămînt vor concentra eforturile fiecăruia din membrii lor pe linia unui aport cît mai consistent — în adunări, prin presă, în cadrul Conferinței Uniunii, ca și în cadrul apropiatului Congres al U.G.S.R. — la dezbaterea problemelor ridicate de plenara Comitetului Central al P.C.R. și de documentele menite să așeze pe baze noi, principiale, structura organizatorică și conținutul muncii sindicale.

Pătrunse de un profund sentiment de recunoștință pentru modul cum forța conducătoare a țării dirijează destinele poporului nostru spre culmile progresului și civilizației, pentru grija permanentă pe care o arată învățămîntului și slujitorilor școlii, cadrele didactice, mobilizate de organizațiile sindicale, își dedică întreaga lor putere de muncă, roadele unei activități intense de manifestare multilaterală — la catedră, în mijlocul tineretului, în colective pedagogice restrînse sau mai largi — aniversării semicentenarului partidului, eveniment de imensă însemnătate, stimulator de noi înfăptuiri pe calea luminoasă a construirii socialismului și comunismului în patria noastră.

CONSTANTIN DRĂGULESCU
președintele Comitetului Uniunii Sindicatelor din învățămînt și cultură

DEZBATERI

Pe linia practicii consecvente promovate de Partidul Comunist Român de a se consulta cu masele, de a dezbate public problemele majore ale vieții noastre sociale și economice, recenta plenară a C.C. al P.C.R. a recomandat ca problemele legate de perfecționarea activității sindicatelor să fie supuse discuției largi a oamenilor muncii.

Alături de întreaga presă, „Gazeta învățămîntului" pune la dispoziție coloanele sale tuturor oamenilor școlii care vor să-și exprime opiniile, care vor să facă propuneri privind îmbunătățirea generală a activității sindicatelor.

Sindicatul să-și stabilească singur formele adecvate pentru desfășurarea activității sale

Îmbunătățirea activității sindicatelor, stabilirea rolului și atribuțiilor acestor organizații în etapa actuală a construcției socialiste din patria noastră sînt în momentul de față probleme viu discutate în cadrul unui larg dialog inițiat de partid. Este o mare satisfacție pentru noi să putem participa la o asemenea dezbatere.

Comitetul sindicatului învățămînt din Giurgiu a fost permanent preocupat de perfecționarea muncii sale, de găsirea unor căi noi de desfășurare a activității sale proprii. Trebuie să spun însă că de multe ori ne loveam de forme rigide, care nu se potriveau specificului nostru.

Iată un exemplu. Pînă nu de mult grupele sindicale din grădinițe aveau o activitate formală. Fiecare grupă — constituită de obicei din 4 educatoare și cîțiva membri ai personalului administrativ — dezbătea în cadrul adunărilor trimestriale aceleași lucruri cunoscute, minore, care uneori plictiseau pe participanți. Am studiat cu atenție desfășurarea acestor adunări trimestriale din grupele sindicale mici și ne-am dat seama că sînt formale. La propunerea membrilor săi, sindicatul nostru a inițiat atunci alte forme, mai eficiente de desfășurare a activității în cadrul instituțiilor preșcolare. Așa, de pildă, adunările trimestriale au fost organizate pe mai multe grădinițe. La aceste adunări au participat pe de o parte educatoarele și pe de altă parte membrii personalului administrativ. În cadrul unor asemenea adunări, au putut fi abordate teme mai importante și mai actuale, dezbaterile au putut fi mai interesante, schimbul de experiență mai fructuos.

Pornind de la acest exemplu aș dori să fac o propunere și anume aceea ca **în viitor, prin statut, să se lase la latitudinea sindicatului să-și stabilească structura internă, să găsească forme eficiente de desfășurare a activității sale.**

Prof. ELENA BUTFOI
președinta Comitetului sindicatului învățămînt-Giurgiu

Inspectorii școlari să fie membri ai sindicatelor din învățămînt

Pe drept cuvînt în cadrul lucrărilor recentei plenare a C.C. al P.C.R. s-a vorbit de necesitatea ca sindicatele să reprezinte realmente interesele membrilor lor. Nu aș vrea să generalizez, dar și în învățămînt, de multe ori, birourile grupelor sindicale din școli sau comitetele sindicatelor stăteau — cum s-ar zice — cuminți în banca lor, nu se amestecau în rezolvarea unor probleme de prim ordin, în cele mai dese cazuri pentru că nu vroiau să se pună rău cu direcția sau cu inspectoratul. Consider că se impune ca în viitor organele sindicale din școli să acționeze în spiritul intereselor membrilor lor, **să aibă punctul lor de vedere, care să fie acela al oamenilor de la catedră.** Desigur că aceasta nu înseamnă dispută cu conducerea administrativă, ci, dimpotrivă, o conlucrare eficientă pentru buna desfășurare a procesului instructiv-educativ. Acționînd în acest spirit, organele sindicale își vor ridica prestigiul și autoritatea, vor putea să joace un rol important în viața școlii.

Pentru a realiza acest deziderat este necesar **ca în organele sindicale să fie aleși oameni competenți, care să se bucure de mare apreciere din partea tuturor membrilor de sindicat.**

Cred de asemenea că mai mult decît pînă acum în **organele sindicale — mă refer de la nivelul școlii în sus — ar trebui să fie aleși mai mulți oameni care să lucreze efectiv la catedră și mai puțini directori de școli.**

O anomalie de ordin organizatoric, discutată de mult, dar nesoluționată nici pînă în prezent, este aceea că inspectorii școlari, cei care controlează și îndrumă activitatea școlilor nu fac parte din sindicatul învățămînt. Este de la sine înțeles marele neajuns al acestei situații. Propun deci ca și **inspectorii școlari — legați prin toată activitatea lor în primul rînd de școală și abia apoi de diferite servicii ale consiliilor populare — să facă parte din rîndurile sindicatelor din învățămînt.**

Prof. GHEORGHE STOICA
Liceul de muzică nr. 2, București

Sindicatele din școli să se ocupe mai îndeaproape de integrarea tinerelor cadre în colectivele didactice

Alături de ceilalți colegi ai mei am urmărit cu viu interes lucrările recentei plenare a C.C. al P.C.R. care a dezbătut pe larg, printre altele, și îmbunătățirea activității sindicatelor. Citind cuvîntarea rostită cu acest prilej de tovarășul Nicolae Ceaușescu, m-am gîndit și la activitatea grupei sindicale din școala noastră, care de multe ori s-a pierdut în lucruri mărunte, și-a risipit forțele în activități periferice. **Este necesar ca pe viitor organizația sindicală din școală să se ocupe mai mult de aspectele centrale privind bunul mers al procesului instructiv-educativ, să acționeze în cele mai esențiale probleme ale muncii didactice.**

Exemple sînt multe, dar aș vrea să mă opresc asupra unei laturi a muncii sindicale pe care tovarășul Nicolae Ceaușescu o apreciază ca „o preocupare de prim ordin a sindicatelor" — și anume, munca cu tineretul. Alături de organizația U.T.C., sindicatele trebuie să se ocupe mai mult de formarea tinerilor învățători și profesori, de integrarea lor în colectivele didactice, de ridicarea măiestriei lor profesionale.

Date fiind componența sa, caracterul său larg, de masă, organizația sindicală poate și trebuie să organizeze dezbateri vii între generațiile de slujitori ai școlii, confruntări de opinii și, ceea ce este mai important, un substanțial schimb de experiență. Prin metodele și mijloacele sale specifice, organizația sindicală este în măsură să facă această muncă.

Aș mai adăuga că **organizației sindicale din școală trebuie să-i revină atribuții deosebite în educarea trăsăturilor morale ale tinerilor profesori și învățători, în cultivarea unei atitudini înaintate față de muncă, în ridicarea spiritului de responsabilitate și în întărirea disciplinei în muncă.** În acest sens ea trebuie să acționeze viu și concret, să obțină rezultate eficiente și palpabile.

Prof. STELUȚA NICOLAESCU
directoarea Școlii generale nr. 2, Feteşti, județul Ialomița

În laboratorul de chimie al Liceului „Octavian Goga" din Sibiu

Studiul sistematic și complet al limbii române în școli

Discuțiile îndelungate, de ani de zile, în legătură cu planificarea și programele predării limbii române în școli, ca și controversele pe marginea revizuirii continue a sistemului de predare sînt pe cale să se încheie, cel puțin așa sperăm acum, prin luarea unor măsuri practice și eficiente care să dea acestui sector esențial al învățămîntului soluții practice, de adîncime. Căci dacă este adevărat că „limba și legile ei dezvoltă cugetarea" (Eminescu), atunci studiul acestor legi, cunoașterea și aplicarea lor fără greș, stăpînirea bogăției resurselor expresive ale limbii sînt probleme capitale nu numai de **instrucție**, de cunoaștere, dar și de **educație**. De aceea aprob întru totul articolul colegului prof. dr. Sorin Stati **Restructurarea predării limbii române — obiectiv urgent** *) și aș vrea să propun cîteva măsuri practice pentru îmbunătățirea încă din anul școlar viitor a studiului acestei discipline fundamentale.

Cred că procedeul reluării și irosirii timpului cu predarea gramaticii în fiecare clasă V—VIII trebuie neapărat curmat și înlocuit prin predarea sistematică, o singură dată, gradată, a noțiunilor de **fonetică, lexic, gramatică** și **stilistică**, avînd în vedere nivelurile limbii, structura ei obiectivă. Altfel, tot reluînd și aprofundînd capitolele de gramatică — pentru că astăzi studiul limbii la atît se reduce : morfologie și sintaxă, ca în Gramatica de bază a Academiei — ucidem interesul tinerilor față de **complexitatea, bogăția, frumusețea tezaurului limbii noastre.** Structura complexă a compartimentelor ei, originalitatea și evoluția resurselor ei expresive rămîn total necunoscute elevilor, dar adesea și celor ce predau elevilor această disciplină esențială. La un examen de definitivat (august 1970, la Cîmpulung), nici un candidat nu a răspuns la întrebările puse în legătură cu frecvența și procentajul elementelor latine și romanice în lexicul actual, în legătură cu resursele sinonimiei și cu specificul fonetic al limbii române în raport cu celelalte limbi romanice.

Nu vorbim despre problemele de stilistică și despre procedeele delimitării specificului stilistic al unui autor, cu toate că în ultimii ani au apărut măcar 3—4 cărți despre aspectele stilistice ale limbii literare ; ele însă nu sînt tratate în manuale, deci rămîn necunoscute elevilor, dar necunoscute sînt și celor ce predau elevilor.

Această situație nu mai trebuie să dureze. De aici sugestiile și insistența chiar a unor specialiști și pedagogi pentru schimbarea sistemului de predare în școli a limbii române. Ministerul și Editura didactică și pedagogică s-au arătat receptive la aceste propuneri, încît ne luăm îngăduința să revenim cu cîteva probleme esențiale, completînd cele scrise de prof. Sorin Stati.

Socotim că e nevoie de două cărți de bază pentru aprofundarea și completarea predării limbii române încă din toamna acestui an : un volum despre **structura lexicală și fonetică** a limbii și altul despre **stilistică.** Am propus împreună cu prof. S. Stati aceste două volume Editurii didactice și pedagogice, tocmai pentru că întîi este nevoie de instrumente de lucru, apoi urmează să fie văzute programele, în funcție de rezultate, de nevoi și de experiența dobîndită. Încă din cl. V—VIII vocabularul, fonetica, stilistica ar trebui să se bucure de toată atenția profesorilor, renunțîndu-se la predarea de 2—3 ori a părților de propoziție și a propozițiilor. Am predat editurii „Albatros" un mic **Dicționar de sinonime** (700 pag. dactil.), lucrat în colaborare de cadrele tinere ale Facultății de filologie a Institutului pedagogic din București și vom preda pînă în vară un **Dicționar explicativ** pentru tineret, de mult cerut de toată lumea. **Introducerea în stilistică** va fi gata la 1 mai a.c., iar Sorin Stati ar putea republica (cu revizuiri și completări, ca orice carte reeditată) excelenta sa **Analiză elementară a structurii gramaticale,** publicată în volumul **Analize gramaticale și stilistice** (1970). Propun apoi tipărirea cît de repede a acelui volum unic, de mult așteptat, **Limba română,** cu sinteze adecvate asupra **lexicului** (50 pag.), **foneticii** (30 pag.), **gramaticii** (100 pag.) **stilisticii** (50 pag.), carte de căpătîi pentru orice profesor și elev, un ghid practic pentru cunoașterea limbii, a structurii ei originale, din care perspectivele comparatiste cu latina și cu alte limbi romanice să nu lipsească. Evident că la fiecare capitol se vor da scurte informații despre istoria limbii noastre.

Nu trebuie să spun că tradiția unor astfel de manuale este destul de veche în cultura noastră ; păcat că am părăsit-o. Manualele lui I. Slavici și I. Manliu aveau în 1894 peste 100 de pagini consacrate lexicului și lexicologiei, iar cele ale lui Nedioglu, pe care am învățat și noi, sute de pagini despre stilistică, analize stilistice și istoria limbii noastre. Firește că astăzi, ținînd seamă de progresele și metodele noi în lingvistică, altfel se pun problemele. Dar un manual complet, sintetic este necesar, indispensabil, pentru predarea științifică, aprofundată, completă a structurii limbii naționale.

Dacă vom putea asigura cît mai repede și în condiții cît mai bune aceste manuale și dicționare, lăsînd profesorilor latitudinea să le folosească la lecțiile lor în mod cît mai eficace, ca să nu se mai întrebe mereu ce vom face în clasele IX—XII cu cîte o oră de limba română, atunci atîtea probleme care au rămas deschise privind vocabularul și stilul lecturilor literare, al operelor scriitorilor noștri, dar mai ales privind vocabularul și stilul, chiar gramatica și ortografia, pronunțarea elevilor (a se vedea o scrisoare tale-quale a unei foste eleve, în „Scînteia tineretului" de sîmbătă 14 II, 1971), își vor găsi un remediu. Deci, dacă la începutul anului școlar următor vom avea o carte despre vocabular și fonetică, o carte despre structura gramaticală a limbii (S. Stati), una despre stilistică, un dicționar de sinonime și unul explicativ al limbii actuale, se va putea preciza în cursul anului școlar 1971—72 desfășurarea materiei de predat sistematic, armonios, complet la disciplina limba română, care trebuie să cuprindă studiul lexicului, foneticii, gramaticii, stilisticii, istoriei limbii, de la clasa a V-a la clasa a XII-a. Este un obiectiv urgent, necesar, posibil.

Conf. dr. GH. BULGĂR
decanul Facultății de filologie a Institutului pedagogic Universitatea București

*) SORIN STATI : **Restructurarea predării limbii române — obiectiv urgent,** în „Gazeta învățămîntului" nr. 1075 din 12 februarie a.c.

La Biblioteca centrală universitară din București

Sesiune științifică de mecanica solidelor

În zilele de 22—23 februarie a.c., la Casa universitarilor a avut loc o sesiune științifică organizată de Centrul de mecanica solidelor de pe lîngă Ministerul Învățămîntului în cuvîntul introductiv, rostit de acad. Ștefan Bălan, s-a subliniat bogata activitate științifică desfășurată în cadrul centrului, concretizată în numeroase lucrări teoretice și experimentale, apreciate atît în țară cît și peste hotare. Cercetările efectuate în ultima perioadă acoperă o gamă largă de preocupări — de la determinări mecanice pe prototipuri industriale sau cercetări pentru realizarea unor produse industriale noi pînă la cercetări fundamentale orientate care vizează domenii largi ale științei și producției.

În cadrul sesiunii au fost prezentate numeroase comunicări, rod al unor fructuoase cercetări desfășurate în sectoarele : elasticitate, plasticitate, reologie ; analiza și sinteza mecanismelor ; vibrațiile sistemelor mecanice ; plăci curbe și interacțiunea structurilor cu terenul ; frecare, uzare, defectologie.

Un mare număr de cercetători și cadre didactice au luat parte la dezbateri. La cererea participanților au fost inițiate mai multe discuții la masa rotundă pe teme actuale de specialitate, care cer confruntarea mai multor opinii.

Expoziția „Tehnologia instruirii" vizitată de atașați culturali

În după amiaza zilei de miercuri, 24 februarie a.c., expoziția „Tehnologia instruirii" deschisă de trei săptămîni în localul Institutului de arhitectură „Ion Mincu", a fost vizitată de atașații culturali ai ambasadelor străine acreditate la București. În numele conducerii Ministerului Învățămîntului oaspeții au fost salutați de dr. George Ciucu, consilier al ministrului.

Vizitatorii s-au oprit apoi în diferite compartimente ale expoziției, apreciind aparatura modernă prezentată, creațiile întreprinderilor românești producătoare de material didactic și realizările originale ale unor cadre didactice, ingineri și tehnicieni români

România, membră a I.E.A.

În zilele de 22 și 23 februarie a.c. a vizitat țara noastră dr. T. Neville Postlethwaite, director executiv al Comitetului permanent al Asociației internaționale pentru evaluarea randamentului școlar — I.E.A. — cu sediul în Suedia.

Ca urmare a tratativelor de colaborare pe care dr. Neville Postlethwaite le-a dus cu conducerea Institutului de cercetări pedagogice din București, România a devenit, începînd cu acest an, al douăzeci și doilea stat devenit membru al I.E.A.

Cursuri de mare actualitate

Acad. Gr. C. Moisil deschide cursul intitulat „Limbajul științei" vineri, 26, februarie a.c., orele 18, în amfiteatrul „Vasile Conta" al Facultății de filozofie din București din b-dul Gheorghe Gheorghiu-Dej nr. 64 (cursul va continua săptămînal, vinerea, la aceeași oră).

Laboratorul de semiotică al Universității din București ține ședință luni, 1 martie a.c., între orele 18 și 20 în amfiteatrul „N Bălcescu" din str. Edgar Quinet cu următorul program 1) Sanda Golopenția Eretescu : „Act semiotic" ; 2) Acad. Gr. C. Moisil ; prima lecție a cursului „Matematica pentru facultățile umaniste" (Nici unul din cele două cursuri nu cere o pregătire matematică anterioară).

Spectacole pentru elevi

Sindicatul învățămînt din Cluj, cu Sindicatul salariaților din instituțiile de artă din localitate și Inspectoratul școlar județean au luat inițiativa înființării unui teatru pentru școlari.

Doi regizori — artista emerită Maria Cupcea, laureată a Premiului de Stat și Marin Aurelian, de la Teatrul Național din Cluj — o echipă de teatru și un consiliu artistic, ambele formate din actori, studenți și elevi, s-au pus în slujba acestei inițiative.

Sînt plănuite spectacole cu piesele „Meșterul Manole", „Zamolxe", „Avram Iancu" și „Cruciada copiilor" de Lucian Blaga, „Apus de soare" și „Hagi Tudose" de B St. Delavrancea, „O scrisoare pierdută" și „Conu Leonida față cu reacțiunea" de I.L. Caragiale, „Bălcescu" de Camil Petrescu",

DE LA MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

În vederea efectuării lucrărilor de numire și transferare a personalului didactic de predare, pentru anul școlar 1971/1972, au fost publicate posturile și catedrele vacante în Buletinul Ministerului Învățămîntului — Seria A nr. 1/1971.

Buletinul a fost difuzat la toate unitățile școlare și poate fi consultat de persoanele interesate.

Cererile de transferare și de numire pe posturile publicate vacante se depun la inspectoratele școlare județene (al municipiului București), pe raza căruia funcționează, pînă la data de 6 martie a.c. și se întocmesc după modelul publicat în Buletinul Ministerului Învățămîntului.

Odată cu cererea, solicitanții vor depune și actele doveditoare, potrivit motivelor pentru care solicită transferarea sau numirea.

Cererile de transferare sau de numire se rezolvă conform prevederilor Regulamentului privind numirea și transferarea personalului didactic.

PERSONALUL DIDACTIC

Școala de toate gradele și slujitorii ei s-au bucurat de-a lungul cincinalului de un sprijin permanent, expresie a unei înalte prețuiri a conducerii partidului și statului nostru. Adresîndu-se participanților la **Conferința națională a cadrelor didactice,** secretarul general al partidului, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU arăta :

Doresc să subliniez din nou că partidul și guvernul dau o înaltă apreciere învățătorilor și profesorilor din întreaga țară, acordă toată cinstirea muncii de răspundere pe care o desfășoară aceștia pentru instruirea și educarea tineretului patriei noastre, contribuției importante pe care ei o aduc la progresul României pe drumul civilizației socialiste.

ÎN ANII CINCINALULUI A CRESCUT SALARIZAREA PERSONALULUI DIDACTIC CU CIRCA 20%

EVOLUȚIA NUMERICĂ A PERSONALULUI DIDACTIC

Școala aduce în fizionomia unei țări trăsături definitorii, ce indică treapta de civilizație pe care se plasează ea. Prin amploarea fără precedent pe care o cunoaște astăzi în țara noastră cuprinderea în școală a tineretului, România se plasează în rîndurile țărilor cu cel mai înaintat nivel din acest punct de vedere.

Figura centrală a școlii este învățătorul, profesorul. Evoluția numerică a personalului didactic reflectă nemijlocit dezvoltarea învățămîntului din patria noastră și setea de cultură a poporului, atestă sprijinul pe care partidul și statul îl acordă școlii românești.

Cifrele de mai jos dau o imagine edificatoare a acestei evoluții între anii 1938—1970.

1938-1939	1966-1967	1970-1971
55.215	192.398	209.300

Din care :	1938	1970
Educatoare	1.819	18.257
Învățători	36.665	55.491
Profesori la cl. V—XII, licee de specialitate, școli de artă, învățămînt special	9.770	108.169
Personal didactic la școlile profesionale, post-liceeale și ucenicie	4.767	14.112
Personal didactic în învățămîntul superior	2.194	13.166

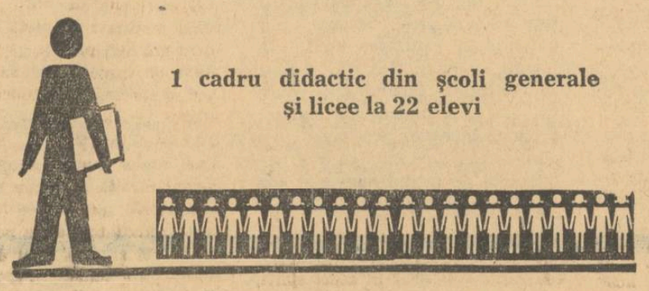

1 cadru didactic din școli generale și licee la 22 elevi

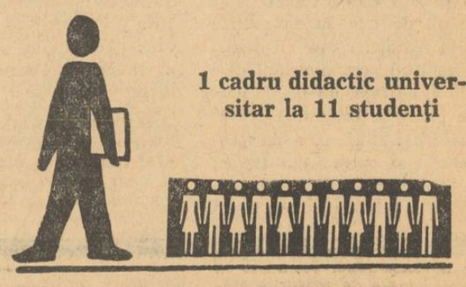

1 cadru didactic universitar la 11 studenți

PERFECȚIONAREA PROFESIONALĂ

În anii cincinalului s-a acordat o deosebită atenție perfecționării personalului didactic. Conform Legii învățămîntului și Legii privind Statutul personalului didactic s-a organizat un nou sistem de perfecționare. În cadrul acestui sistem complex, realizat pe mai multe trepte, o deosebită însemnătate capătă examenul pentru definitivarea în învățămînt și pentru obținerea gradelor didactice.

În perioada 1966—1970, în ÎNVĂȚĂMÎNTUL DE CULTURĂ GENERALĂ au obținut

- **definitivarea în învățămînt — aproape 38.000 de educatoare, învățători și profesori**
- **grade didactice — peste 10.000 de educatoare, învățători și profesori**

Anual aproximativ 25.000 de cadre didactice din învățămîntul de cultură generală au fost cuprinse în cursuri de perfecționare organizate de Institutul central de perfecționare a personalului didactic și filialele sale, precum și în acțiuni de perfecționare organizate de societățile științifice ale cadrelor didactice.

În aceeași perioadă, în ÎNVĂȚĂMÎNTUL PROFESIONAL, TEHNIC ȘI LICEAL DE SPECIALITATE au obținut

- **definitivarea în învățămînt prin examene — peste 2.700 de profesori și maiștri instructori**
- **grade didactice — aproape 1.500 de profesori și maiștri instructori**

Anual aproximativ 3.000 de profesori, maiștri instructori, cadre de conducere din școli, inspectori etc. din învățămîntul profesional, tehnic și liceal de specialitate au urmat cursuri de perfecționare.

În ÎNVĂȚĂMÎNTUL SUPERIOR, ridicarea calificării profesionale și științifice se realizează, în principal, prin pregătirea în sistemul doctoratului.

La sfîrșitul cincinalului, din rîndul cadrelor didactice universitare

- **410 dețineau titlul de DOCTOR DOCENT**
- **2.528 dețineau titlul de DOCTOR**
- **5.378 erau DOCTORANZI**

DISTINCȚII ACORDATE CORPULUI PROFESORAL

Ca expresie a înaltei aprecieri acordate de partid și de stat slujitorilor școlii, cu prilejul „Zilei învățătorului" un mare număr de cadre didactice sînt distinse cu titluri, ordine și medalii pentru contribuția lor la dezvoltarea învățămîntului românesc.

În anii cincinalului

- **24 de profesori universitari au primit înaltul titlu de OM DE ȘTIINȚĂ EMERIT :**
- **402 slujitori ai școlii au fost distinși cu titlurile de EDUCATOARE EMERITĂ, ÎNVĂȚĂTOR EMERIT, PROFESOR EMERIT sau PROFESOR UNIVERSITAR EMERIT ;**
- **2 215 cadre didactice din învățămîntul de toate gradele au fost decorate cu ordine și medalii ale Republicii Socialiste România.**

Numeroase cadre didactice au primit distincții, ordine și medalii și cu alte prilejuri.

De asemenea, în anii acestui cincinal, prin ordine ale ministrului învățămîntului:

- **901 cadre didactice au primit GRADAȚII DE MERIT ;**
- **4 673 slujitori ai școlii au primit însigna și diploma de ÎNVĂȚĂTOR sau PROFESOR EVIDENȚIAT.**

Solemnitate de decorare a cadrelor didactice la Consiliul de Stat.

O NOUĂ MODALITATE DIDACTICĂ SE AFIRMĂ:

ÎNVĂŢĂMÎNTUL MODULAR

Termenul de „învățământ modular“ nu a fost consemnat încă în dicționarele și enciclopediile pedagogice, dar modalitatea de studiu pe care o implică el este, pentru școlile unde s-a introdus predarea bazată pe echipe de profesori, o realitate practică. Fără a-i da o definiție precisă, atunci cînd se referă la această realitate lucrările de specialitate folosesc termenul de **întocmire modular flexibilă a programelor** („modular flexible programming“) sau **orar flexibil** („flexible time tabling“). Rațiunea învățământului modular flexibil se află în necesitatea de a individualiza procesele de învățare, de a asigura o deplină dezvoltare a capacităților și aptitudinilor fiecărui elev în parte, conform cu posibilitățile lui personale.

Cum se desfășoară concret viața școlară în condițiile întocmirii modular flexibile a programelor ? Într-un experiment desfășurat pe parcursul a patru ani la „Marschall High School“ din Portland (Oregon), se disting cîteva aspecte caracteristice [1]). Se lucrează cu echipe de profesori, așa-numitele „team teaching“ [2]). Programele individualizate sînt stabilite în cadrul unui dialog între elevi și membrii team teaching-ului în funcție de nivelul atins de elevi la fiecare disciplină. Au loc, ca urmare, ședințe cu auditoriu larg (cu 100—200 de elevi) și activități în grupe mici (cu 5—10 elevi) care lucrează în seminarii, laboratoare, ateliere etc. Așadar, clasele de dimensiuni tradiționale au dispărut. Grupele mari sînt delimitate precis, însă alcătuirea grupelor mici are în vedere o redistribuire a elevilor după aprecieri nondirective.

Ziua școlară este divizată în 21 de moduli de cîte 20 de minute și durata ședințelor este un multiplu variabil al acestui modul care reprezintă, de fapt, un fel de unitate de învățare. Programa prevăzută pentru fiecare elev nu acoperă decît o parte din timpul global. Aproximativ o treime din timp se întrebuințează după libera apreciere a fiecărui elev și este consacrată unor activități independente variate : experiențe libere în laborator, lecturi în bibliotecă, lucrări tehnice în ateliere etc. Pentru stabilirea modului de întrebuințare a timpului se recurge la serviciile ordinatorului. Întrucît se pune un accent deosebit pe munca personală a elevilor, pe studiul individual, biblioteca a fost extinsă căpătînd forma unui centru documentar.

Un alt model de utilizare a modulilor ne oferă J. S. Bruner [3]), care apelează la ei pentru elaborarea conținutului învățămîntului. Anume, Bruner consideră unitatea ca element din care va fi alcătuit cursul. „O unitate este un corp de materiale și exerciții care poate ocupa de la mai multe zile de școală pînă la o jumătate de oră de clasă. Cu alte cuvinte, ea poate fi tratată pe larg, consumînd un volum considerabil din conținutul cursului sau poate fi atinsă **en passant**. Într-adevăr, unele unități vor fi cu siguranță omise, ele nefiind destinate decît acelor profesori care sînt în mod special interesați de un anumit subiect sau tip de exercițiu. În cursul nostru vor fi deci mai multe unități decît pot eventual să încapă într-un an școlar și fiecare profesor va fi invitat să le organizeze într-o formă convenabilă propriilor sale intenții. Dintr-un anumit punct de vedere, un ansamblu de asemenea unități constituie un curs. Dar imaginea este nefericită, întrucît sugerează ideea unor mărgele înșirate pe ață după un principiu oarecare de succesiune. Noi sperăm că, odată parcurs un anumit număr de unități, să poată fi introdusă o altă unitate, care să «recodifice» materialul învățat anterior și să folosească conexiunile lui“. Trusa unei astfel de unități ar fi alcătuită, după Bruner, din următoarele șase elemente : 1) îndrumările pentru profesor ; 2) întrebările și contrastele ; 3) mijloacele (conținînd „materia“ sau materialul de învățat de către elevi) ; 4) exercițiile model ; 5) materialul documentar ; 6) materialul suplimentar.

La alți autori, termenul de „unitate“ dobîndește alte semnificații. Unii se referă la unități de știință, unități de descoperire („discovery unit“), unități de experiență, unități ale centrelor de interes, unități de activitate [4]). Alții disting unități tematice, unități-procese, unități de adaptare etc. (De aici și unele confuzii. De exemplu, se utilizează termenul de „unitate de resursă“ cînd se descriu experiențe efectuate în clasă cu copii care întîmpină dificultăți în timpul studiului. Dar elementele unității de resursă nu funcționează simultan cu unitatea de învățare — „teaching-learning unit“ — ci pun numai la dispoziția profesorului date care sînt convertite în idei, tehnologii etc., pentru dezvoltarea acesteia din urmă).

Există și numeroase încercări de definire a unității. Cea mai proprie, ni se pare a fi aceea care consideră unitatea ca o cale de organizare a activităților și materialelor destinate studiului în jurul unei teme centrale.

Toate unitățile se deosebesc între ele mai ales prin latura pe care pun accentul. Există însă cîteva caracteristici comune, în general, tuturor unităților, între care sînt amintite următoarele : dimensiunile variabile ale blocului de timp care poate fi afectat fiecărei unități, abordarea interdisciplinară, învățarea prin angajarea elevilor în experiență proprie, directă, diferențierea și individualizarea studiului, o mare varietate a materialelor și activităților utilizate în procesul de învățămînt.

Ceea ce ni se pare important de reținut, dincolo de aceste detalii, este însemnătatea pe care o au unitățile în realizarea unui învățămînt modular, flexibil. Se știe că realizarea flexibilității educației este una dintre cele mai importante idei ale pedagogiei moderne. Or, flexibilitatea este condiționată de modul cum este conceput orarul [5]). Oricît de bun ar fi un orar, dacă este conceput pentru grupuri mari de elevi el nu constituie o garanție a îmbunătățirii instrucției și utilizării profesorilor. Dar o asemenea garanție n-o reprezintă nici simpla organizare a unor grupuri de elevi și de profesori. Se consideră că aceste aspecte formale devin eficiente abia din clipa în care, luîndu-se în considerație avantajele flexibilității, se procedează la analiza particularităților individuale ale elevilor, urmînd ca programele, metodele de învățare și orarul să fie stabilite în funcție de aceste particularități. Se apreciază că primul pas pe linia flexibilității trebuie făcut prin schimbarea orarului de grup — fie el eterogen sau omogen — într-un orar individual.

Problemele întîlnite în elaborarea unui astfel de orar nu sînt, firește, de loc simple. Dar după ce orarul este realizat atenția poate fi focalizată asupra individualității elevului, urmînd ca în aceste condiții să fie introduse gradat, printr-o prudentă planificare, și alte inovații de natură să ducă, în cele din urmă, la afirmarea avantajelor flexibilității.

O. BUZESCU

[1]) Gaynor I. Petrequin „Individualizing learning through modular flexible programming“, New York, Toronto, London Mg Grow Hill, 1968.

[2]) M. Herivan „Team-teaching“, „Gazeta învățămîntului“ nr. 990 din 11 aprilie 1969.

[3]) Jerome S. Bruner „Pentru o teorie a instruirii“, E.D.P. București, 1970.

[4]) Calhoun C. Collier, W. Robert Houston, Robert R. Schwartz, William J. Walsh „Teaching in the Modern Elementary School“, New York, London, The Macmillan Company Collier Macmillan Limited 1967.

[5]) Angrave James : Team teaching and nongrading. A case for individual timetabling în canadian schools, Canadian Education and Research Digest, Toronto, 1965, nr. 1.

Lecție în laborator cu studenții Facultății de fizico-chimice de la Institutul pedagogic din Constanța

Actualizarea în biologie

(Urmare din pag. 1)

ne va trebui să fie înarmat cu solide cunoștințe de limbă și literatură română și străină, cu principii de istorie, cu noțiuni generale de matematică, de fizică, de chimie, de biologie, de geografie și geologie, de muzică, desen, de artă. Nu ar fi lipsit de interes să întrebăm pe un inginer ce fel de cunoștințe de biologie crede că îi trebuie, tot așa cum ar fi util să avem părerea unui biolog despre cunoștințele de matematică de care știe că are nevoie.

Elevul (sau studentul) de azi prezintă o receptivitate și o precocitate mult mai mare decît acum 50 de ani. La vîrsta de 15 ani elevul poate **înțelege** aproape tot, dacă i se explică cum trebuie. Ei are și o mare capacitate de memorizare. Depozitarea în memorie duce însă la ocuparea creierului și transformarea lui într-un fel de depozit de obiecte gata confecționate. Acest sistem de învățămînt, bazat pe memorizare, nu mai corespunde nevoilor de viitor.

Profesorul este elementul viu care se interpune între elev și programă. De pregătirea lui depinde întreaga transmisiune de cunoștințe spre elev. El este personalitatea care va trebui să aibă în școala de mîine rolul cel mai important în formarea omului. Profesorul adaptează în orice moment forma și conținutul învățămîntului cuprins în programă cazului concret al elevului, căruia trebuie să îi trezească interesul pentru înțelegere, pe care trebuie să-l pună în condiția de a descoperi el însuși caracterele principale și legăturile între fenomenele lumii în care trăiește.

Noi am avut și pînă acum programe de învățămînt care au corespuns stadiului de dezvoltare a omului în anumite perioade. Ele s-au schimbat însă încet și mai ales prin modificări cantitative. Dar niciodată creșterea populației nu a fost atît de explozivă ca în zilele noastre și niciodată nu s-a pus problema adaptării învățămîntului la o nouă formă de cunoștințe.

Este absolut necesar ca în această situație să se dea și o serie de cunoștințe noi despre om și despre problemele umanității. În fond, tot omul rămîne pentru noi în centrul universului și nu mai e permis să nu ne preocupăm și de el în studiul biologiei.

În ședința de la Ministerul Învățămîntului au fost aduse în discuție multe idei, pe care le-aș rezuma oarecum succint.

Pentru învățămîntul general (clasele I—X și licee de orice tip) ar trebui ca manualele, care sînt un foarte însemnat mijloc de instrucție, să fie tipărite pe bază de concurs și în același timp să existe pe piață cel puțin trei manuale pentru aceeași materie scrise de autori diferiți, astfel ca profesorul și elevul să aibă la dispoziție o mai mare posibilitate de alegere.

Ar trebui de asemenea să se publice cît mai grabnic și pe bază de concurs sau contract o serie de determinatoare de plante sau animale, atlase colorate de floră și faună, cărți de popularizare a unor probleme de biologie etc.

În același sens s-ar cere ca revista NATURA să redevină o publicație care să trateze numai probleme de biologie popularizată (așa cum a fost ea odată), iar problemele de metodologie, care ocupă azi o bună parte din conținut, să fie trecute unei alte publicații de specialitate, sau să apară într-o anexă separată.

Activitatea practică a elevilor trebuie să se intensifice atît în laboratoare și ateliere cît și, mai ales, în natură. Elevii să cunoască frumusețea naturii și fenomenele vii acolo unde ele se găsesc, nu în muzee, nu pe preparate și cadavre, ci pe organisme și pe populații complexe de organisme. Excursiile obligatorii ar fi un mijloc de a cunoaște și apoi de a proteja natura atît de amenințată de omul de azi.

Este cu totul just ca profesorii care fac astfel de activități practice, cerînd mult mai mult timp decît li se cere altor colegi, să fie ușurați măcar de două ore din norma lor săptămînală.

Este cu totul normal ca la licee să se introducă, în clasa a XII-a, un curs de igienă (patologică și a muncii) și de puericultură ; în actuala programă absolvenții de liceu nu fac niciodată cunoștință cu preceptele moderne de igienă.

Cred că ar fi util ca în liceu să se învețe o singură limbă străină (la alegere), dar temeinic, acordîndu-i-se ore suficiente astfel ca absolventul să poată consulta util orice informație din domeniul său în literatura universală.

Nu ar fi rău ca în ultima clasă de liceu o oră pe săptămînă să fie consacrată aflării ultimelor noutăți din toate domeniile cunoașterii (inclusiv al biologiei), în care cadre universitare, nemijlocit, dacă e posibil, sau pe calea informației scrise, să comunice elevilor ceea ce este nou în domeniul respectiv, sau chiar ceea ce fac ei în cercetarea științifică.

Bacalaureatul, care e forma de verificare a maturității cunoștințelor de cultură generală dobîndite de elev în liceu, ar trebui să se dea cu profesori de la alte licee, iar examinarea să se facă oral, deodată la toate materiile propuse, scrisul precedînd doar cu cîteva zile examenul oral.

Manualele actuale se vor examina atent și se vor schimba conținutul și forma lor, astfel ca în centrul procesului de învățămînt să stea asimilarea prin judecată a noțiunilor

Se va ține cont de experiența pe care ministerul o face de circa 5 ani în cîteva școli experimentale, în care se aplică o programă de învățămînt integrativă, bazată în bună parte pe principiile noi pe care dorim să clădim acum perfecționarea învățămîntului de biologie.

În învățămîntul universitar sînt de asemenea multe de făcut. El suferă de o serie de lipsuri care au rezultat mai ales din aplicarea normelor. Dar dat fiind că în viitorul apropiat în facultăți se va realiza și ceea ce se numește acum învățămînt postuniversitar, problema normelor nu va mai afecta procesul de învățămînt așa ca pînă acum.

Pentru a aplica noua programă a învățămîntului biologic în licee va trebui să se creeze cadre adecvate și să se recalifice cele existente.

S-a pus în discuție structura generală a învățămîntului universitar de biologie. S-au propus trei secții la facultățile de biologie : una de biolog-secundar chimie, alta de biolog-secundar geografie și a treia care să pregătească biologi-cercetători. Primele două secții ar urma să aibă o durată de 4 ani, iar ultima o durată de 5 ani. Obiectele de studiu sînt comune tuturor secțiilor în primii doi ani, diversificarea începînd cu anul III. Numărul studenților la fiecare secție va fi fixat de minister în conformitate cu nevoile învățămîntului și ale cercetării. Mai ales la secția de cercetare ar fi bine ca acest număr să fie precizat din timp, astfel ca în anul III studentul să știe exact unde va fi repartizat după absolvire și să îl putem pregăti pentru acest loc.

Va trebui ca acest nou sistem de școlarizare să înceapă din toamnă, cu anul I ; de asemenea, în următorii 3 ani ar trebui să se desăvîrșească și pregătirea postuniversitară a cadrelor existente

Desigur, în această perspectivă, va trebui să revedem în același spirit pregătirea profesorului viitor, pentru a-i da mijloacele de a dezvolta judecata elevilor. Va trebui să se încerce o comasare a unora din disciplinele care au fost dispersate din anumite motive și să se ajungă la unitatea biologică a fenomenelor din marile domenii ale cunoașterii biologice.

Avem de rezolvat o sarcină dificilă : schimbarea structurii și a conținutului învățămîntului biologic de toate gradele. Multe valori vor trebui puse de acord, multe lucruri dragi fiecăruia din noi vor trebui abandonate, multe idei la care am ținut pînă acum vor trebui schimbate. Toate acestea cer răbdare, muncă, meditație, viziune de viitor și multă, multă înțelegere față de omul zilelor de mîine. Dar toți membrii comisiei de biologie, sînt animați de cele mai bune gînduri. Vom depune toată puterea noastră de muncă și toată știința pe care am acumulat-o în cursul unei vieți pentru a ajuta ministerul să actualizeze învățămîntul biologic

Aș face un nou apel la colegii biologi din toate școlile și universitățile noastre de a ne ajuta în această muncă, comunicîndu-ne în scris părerile lor asupra a tot ceea ce cred că este bine să știm atunci cînd dezbatem această problemă care îi interesează și pe dînșii personal.

Roade ale inițiativei unui harnic colectiv

Colectivul didactic al Școlii generale nr. 24 din Galați a înțeles foarte bine faptul că, în epoca noastră, nu este suficient să dai tineretului doar cunoștințe despre transformarea materiei, că trebuie să-l înveți s-o transforme el însuși. Așa au luat ființă atelierele acestei școli, ateliere care au devenit acum mîndria profesorilor și elevilor săi. „Aproape din nimic“ („nimicul“ acesta înseamnă sute de kg tablă, de sîrmă, de material lemnos, zeci de metri de țesături și, mai ales, multă alergătură și bătaie de cap), în atelierele școlii s-au realizat o mulțime de lucruri utile pentru înzestrarea școlii și pentru comerț.

Activitatea din atelierul de tîmplărie, bunăoară, este atît de pasionantă, încît aici se lucrează de multe ori și peste orele de program. Sînt la fel de atrași de treaba pe care o fac și maistrul Ștefan Virlan și micii săi ucenici. Realizarea cu care aceștia se mîndresc cel mai mult este un șezlong pe care l-au proiectat încă de anul trecut. Pînă acum în atelier s-au făcut cîteva zeci de șezlonguri mari și mici care, cumpărate de profesori și de părinți, au adus un venit de aproape 2 000 de lei. În prezent comenzile au sporit pînă într-atîta, încît a fost necesar să se pună la punct un plan de producție.

Am văzut și noi șezlongurile. Sînt comode, aspectuoase. „De unde v-ați procurat materialul ?“ — am întrebat. Răspunsul a venit prompt : „Din băncile stricate, aruncate cu ani în urmă într-o magazie“.

Ideea a fost a directorului. Și cum mai sînt încă destule asemenea bănci, „materia primă“ e asigurată. După șezlonguri se va trece la confecționarea unor obiecte mai complicate.

Nu se lasă mai prejos nici ucenicii atelierului de lăcătușărie instruiți de maistrul Dumitru Gherghescu. Ei „fabrică“ clești, cuțite, ciocane, precum și niște foarte practice scaune de laborator. Întîi au înzestrat cu ele laboratoarele școlii, iar acum pregătesc o serie și pentru vînzare. Trecînd la lucrări mai complicate, elevii din secția lăcătușărie lucrează acum cu mare vîrvă la o mașină electrică de găurit portabilă și la un polizor. Le fac dintr-un motor defect de mașină de spălat, procurat de maistru.

Cît privește secția de croitorie (la înscrierea în această secție a fost anul acesta o mare afluență), ea este la fel de solicitată ca o adevărată croitorie. Elevele dispun aici de 7 mașini de cusut, cabină de probă, sînt aprovizionate cu reviste de modă și cu tipare. După un an de ucenicie, au învățat să croiască și să coasă bluze, fuste, rochii. Se vede, din felul cum lucrează, că au dobîndit îndemînare, că se descurcă ușor în secretele croitoriei. Mașinile duruie fără oprire. Se croiesc și se probează rochii cu modele din ce în ce mai complicate, mai pretențioase. O muncă plăcută, frumoasă, folositoare. Toate elevele au de pe acum haine lucrate cu mîna lor. Și, pe lîngă producția realizată pentru consumul propriu, s-au executat și confecții pentru vînzare, din material ieftin, dar ales cu mult gust. Maistra de lucru Maria Capriș ne-a relatat că expoziția cu vînzare organizată de școală a avut un real succes.

Firește, se cuvine să amintim și de atelierul de țesătorie, pentru că și aici s-au realizat multe lucruri frumoase, în primul rînd costume naționale, cămăși și ilice. Cel puțin ilicele pot concura oricînd, prin frumusețea, bogăția culorilor și prin finețea execuției, ilicele din comerț.

Ne-am oprit în toate atelierele, în toată școala și am admirat tot ce-am văzut. Apoi directorul ne-a condus în curte și în magazia școlii și ne-a arătat proviziile de materie primă pentru viitoarea activitate a atelierelor : circa 2 000 kg de tablă, alte sute de kg de țeavă, scînduri de diverse dimensiuni și multe altele.

Firește, cele văzute de noi la Școala generală nr. 24 din Galați nu sînt lucruri spectaculoase, ieșite din comun. Dar ele sînt valoroase pentru că sînt realizate numai prin forțele proprii ale școlii, pentru că sînt roadele inițiativei, ale muncii entuziaste desfășurate de acest harnic și priceput colectiv didactic.

MONICA ROBEA

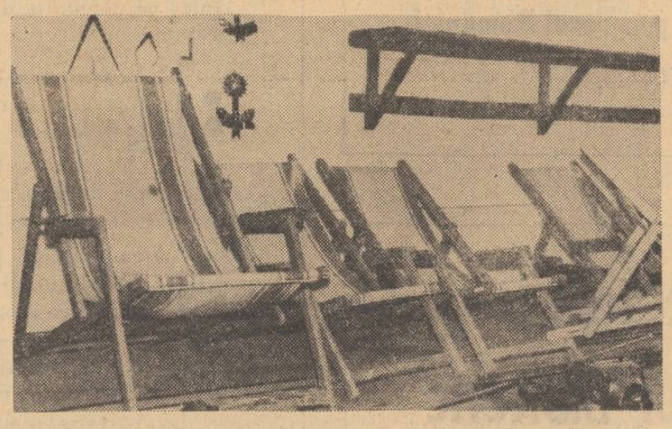

Șezlonguri executate de elevii Școlii generale nr. 24 din Galați

Prezența mașinii de calcul în viața omului modern

(Urmare din pag. 1-a)

deosebite ale domeniului impun abordarea întregii probleme cu metode matematice de organizare (de tipul analizelor PERT cu resurse).

Aș dori să mai subliniez faptul că apare evidentă necesitatea introducerii informaticii în învățămîntul mediu, în cadrul unui program care ar putea să fie schițat în modul următor : cunoștințe de informatică generală ; de transcriere a proceselor de calcul cu ajutorul schemelor logice ; utilizarea unui limbaj de programare, în funcție de specificul școlii (FORTRAN sau COBOL) ; aplicații în programarea algoritmilor numerici și nenumerici. Elevii ajung, fără dificultăți deosebite, să scrie programe în acest domeniu o experiență este în curs de acumulare la Centrul de calcul al Universității București, unii specialiști ai acestuia predînd ore în anumite licee din Capitală. De altfel, în ansamblu, în domeniul pregătirii specialiștilor, o contribuție este adusă de Centrul de calcul al Universității București, care are sarcini de instruire și cercetare în domeniul informaticii. Ministerul Învățămîntului a putut să se bizuie pe Centrul de calcul, de la care a recrutat acum doi ani doi matematicieni care fac cursuri de informatică pentru liceele economice. Acest început arată atenția pe care Ministerul Învățămîntului o dă introducerii informaticii în învățămîntul mediu.

Introducerea informaticii în învățămîntul mediu este condiționată însă de realizarea unui program de reciclare destinat profesorilor și de accesul la calculator. Din acest motiv este bine să se înceapă prin utilizarea specialiștilor de la catedrele universitare, care pot să îndrume direct lucrul la calculator, în tot cursul programului de instruire, informatica necesitînd o activitate susținută de rezolvare a problemelor la mașina electronică.

Expert al CEPECA, șeful serviciului de prelucrare automată a datelor, inginerul **JEAN MIRCEA BOGDAN** ne-a declarat că, după opinia sa, în ultimele două clase ale învățămîntului liceal ar fi pe deplin posibilă introducerea unor noțiuni de prelucrare automată a datelor, astfel încît absolvenții să dobîndească un minimum de cunoștințe pe baza cărora să se poată califica relativ ușor în utilizarea calculatoarelor electronice. Studiul acestor noțiuni — ne-a spus J. M. Bogdan — ar putea fi integrat în lecțiile de matematică. Elevii de liceu studiază oricum, după cîte știu, teoria mulțimilor, sisteme de numerație și calcul, noțiuni de logică matematică. Or, acestea reprezintă baza matematică a calculatoarelor electronice. De asemenea, cu un efort minim, profesorii de matematică, în general receptivi la probleme de informatică, pot fi pregătiți să predea cunoștințele specifice acestei discipline.

Oricum ar fi concepută pregătirea elevilor și profesorilor, mi se pare esențial să se țină seama de faptul că progresele tehnicii de calcul sînt extrem de rapide. Se știe că, în general, în momentul cînd cei chemați s-o utilizeze ajung să-i înțeleagă nivelul la un moment dat ea s-a și schimbat, trecînd pe un plan superior. Tocmai de aceea timpul necesar pentru asimilarea cunoștințelor necesare utilizării tehnicilor de calcul trebuie să fie redus. De aici concluzia că pregătirea în această direcție trebuie începută încă de pe băncile școlii și într-un ritm foarte accelerat.

Despre cît de timpuriu poate să înceapă studiul informaticii, ne-a vorbit prof. dr. **ELENA POPOVICIU**, de la Facultatea de matematică-mecanică a Universității din Cluj. Consider — ne-a spus interlocutoarea noastră — că învățămîntul informaticii poate să înceapă de la clase mai mici decît se crede în general că poate să înceapă. Noi am inițiat la Cluj un experiment în care noțiunile de informatică se predau începînd din clasele VI—VIII. Am reușit să-i facem pe elevi să-și însușească noțiuni de teoria informației, de teoria grafelor, i-am învățat să programeze la mașini de calcul, le-am dat noțiuni simple de programare liniară, de lingvistică matematică. De ce să lăsăm studiul informaticii pentru clasele mai mari atîta vreme cît el poate începe — evident în forme simple, adecvate — încă din ultimele clase ale școlii generale ? Desigur, pentru atingerea acestui scop, profesorul trebuie să fie foarte bine pregătit, așa încît să simtă în ce momente ale predării se pot include, cu eficiență maximă, elementele de programare, elementele mai complicate de calcul, elementele de teoria informaticii.

Oricînd ar începe studiul acestor noi noțiuni, el nu trebuie conceput ca o încărcare a programelor cu o nouă disciplină, ci realizat prin transformarea și adaptarea disciplinelor existente. În general integrarea în învățămînt a noilor cuceriri ale științelor nu trebuie efectuată aditiv. De aceea consider util ca profesorii să fie pregătiți să predea matematica în spiritul noilor tendințe. Și nu numai matematica, ci și celelalte discipline, pentru că mașinile de calcul pătrund în toate domeniile. Pentru omul modern mașina de calcul este o prezență indispensabilă. El este un om însoțit de mașina de calcul, Mașina de calcul trebuie asimilată de om, trebuie să-i devină cît mai accesibilă.

Referindu-se îndeosebi la unele din problemele abordate în cursul lucrărilor colocviului, dr. **GEORGE CIUCU**, consilier al ministrului învățămîntului, ne-a spus : O idee esențială care a rezultat din intervențiile specialiștilor la colocviu este aceea că formarea cadrelor de informaticieni trebuie realizată în mod coordonat, pornind de la o pregătire de bază. Țara noastră are oameni de știință și specialiști în informatică pe care Ministerul Învățămîntului îi consideră un nucleu capabil să declanșeze o reacție în lanț în domeniul pregătirii de informaticieni și al reciclării în informatică. În acest sens menționăm că în semestrul al II-lea al acestui an se va deschide un curs de informatică pentru sociologi, umaniști etc., astfel încît tehnicile de calcul să poată fi introduse în domeniul științelor sociale.

Dezbaterile colocviului au arătat că este necesară o mai bună structurare a planurilor de învățămînt și a programelor, pentru adaptarea lor la imperativele informaticii. Propunerile participanților la dezbateri vor fi examinate de către comisiile de specialiști din Ministerul Învățămîntului, pentru a se realiza un program de perspectivă și un program imediat pentru crearea cadrelor de specialiști în informatică. Socotesc că pregătirea în domeniul masinilor de calcul a tuturor studenților de la institutele politehnice și de la Academia de studii economice trebuie să stea în atenția noastră.

În legătură cu învățămîntul superior, aș vrea să fac unele precizări. În prezent, planurile de învățămînt ale acestuia sînt elaborate de minister la propunerile institutelor, ale consiliilor din facultăți și ale senatelor universitare. Dacă este cazul, ministerul le supune spre studiu comisiilor sale de specialiști. Vrem să creăm în viitor un plan de învățămînt-cadru, lăsînd deschisă posibilitatea ca acesta să fie diferențiat în funcție de tradițiile de cercetare de școlile științifice, de cadrele de specialiști și de baza materială a fiecărei facultăți. Constituie în continuare o necesitate stringentă formarea cadrelor de predare și stimularea prin doctorantură a acelora care doresc să se dedice informaticii.

În învățămîntul mediu, predarea unui limbaj informatic nu își propune numai un scop utilitarist. Ea are și menirea de a dezvolta gîndirea elevilor. Ministerul Învățămîntului a organizat deja cinci clase experimentale de informatică, ce funcționează pe lîngă Centrul de calcul al Universității din București. În toamna acestui an o să creăm astfel de clase și în alte centre. Ne gîndim în special la Cluj. Crearea unui liceu special de matematică este puțin probabilă. Dar cu siguranță se vor extinde foarte mult clasele speciale — și nu numai de matematică dar și de fizică, chimie etc. Cît despre liceele de specialitate, ele au menirea să creeze tehnicieni cu funcții precise pentru centrele de calcul. Planurile și programele lor vor fi adaptate în acest scop.

Formarea profesorilor pentru predarea informaticii nu este ușoară. Ministerul se gîndește să organizeze în acest scop unele cursuri de reciclare. De asemenea, examinăm posibilitatea înființării unor facultăți care să pregătească operatori cu studii superioare, astfel formați încît să poată și să predea cunoștințele respective în liceele de cultură generală și în liceele de specialitate.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA : București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17 60 20. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și la difuzorii de presă.
Tiparul : Combinatul Poligrafic Casa Scînteii

40.132

Proletari din toate țările uniți-vă !

GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ

Anul XXIII-Nr. 1078

Vineri
5 martie
1971

4 pagini – 25 bani

În pagina a III-a:
CRONICA DE CINCINAL
ÎNZESTRAREA TEHNICO-DIDACTICĂ

La calculator

Elevii cursului de informatică lucrează la calculatorul electronic

Vinerea trecută am dat un telefon la Centrul de calcul al Universității București.

— Vă rog cu matematicianul Mircea Chirică.

— La telefon.

Mi-am declinat numele și calitatea, cum se obișnuiește, și i-am spus despre ce este vorba :

— Știu că dumneavoastră conduceți la Centrul de calcul al Universității un curs de informatică pentru unii elevi ai clasei a XI-a de la Liceul „Nicolae Bălcescu" din București.

— Și aveți intenția să scrieți ceva despre acest curs ? — a continuat M. Chirică, a cărui amabilitate aveam s-o apreciez pe măsură ce urma să-l cunosc mai îndeaproape.

— Întocmai, am răspuns.

— Aveți noroc. Chiar astăzi, între 15 și 17, voi ține cea de a patra lecție.

★

Înainte de a pleca din redacție am citit un articol intitulat „Activitatea Centrului de calcul al Universității București", semnat de acad. Gr. C. Moisil în A.M.C. — „Automatică, Metrologie, Calculatoare" nr. 13—14/1970. (Numele Gr. C. Moisil este citat aproape automat ori de cîte ori e vorba despre informatică. Firesc. El este, în țara noastră, unul dintre părinții acestei discipline, ca și unul dintre susținătorii ei cei mai fervenți). Academicianul precizează că Centrul de calcul al Universității (pe care-l-a condus vreme de mai mulți ani), a fost conceput ca avînd un scop didactic și științific și că, începînd din 1962, cînd a luat ființă, a pregătit în știința calculului, un număr mare de matematicieni, aceștia putînd face la rîndul lor cursuri și seminarii la cererea unor instituții. Printre cei ce au organizat pregătirea matematicienilor se numără și Mircea Chirică, absolvent al unui curs de specializare urmat la Universitatea din California.

Însoțit de un foto-reporter, am ajuns în strada Ștefan Furtună nr. 125 la ora convenită. Împreună cu M. Chirică și cu elevii săi, am intrat în sala Calculatorului I.B.M. 360/30. La prima vedere, calculatorul nu are nimic spectaculos : o imensă sală dreptunghiulară, luminată „ à giorno", cîteva „hardware" — niște dulapuri, cum le spunea un elev rizînd — atmosferă climatizată, operatori în halate albe și cam atît. Spectacolul fantastic se petrece undeva pe dinăuntru, într-un circuit inefabil și misterios de relații pe care doar specialiștii îl înțeleg.

Elevii, care încă în prima lecție au făcut cunoștință cu calculatorul, sînt în măsură să dea relații :

— Aceasta e „unitatea centrală". Avem un „dispozitiv aritmetic" și o „memorie internă". Urmează „echipamentul periferic". Aceasta e „imprimanta rapidă". Tipărește 1 200 de linii pe minut, o linie fiind compusă din 132 de caractere. Servește la prezentarea rezultatelor obținute de calculator. Cutia de dincolo reprezintă „memorii auxiliare"...

— Și cînd „memoria internă" uită ceva..

— Nu uită nimic. Numai dacă datele pe care trebuie să le memoreze ea sînt prea numeroase se apelează la aceste memorii auxiliare, care au patru unități de discuri magnetice, fiecare unitate (prezentînd un pachet de discuri care înregistrează impulsuri magnetice. Un impuls reprezintă cifra 1, iar lipsa impulsului, cifra zero. Cu o anume metodă de codificare, orice informație se poate înregistra magnetic. Pe un asemenea disc se pot înregistra pînă la șapte milioane și jumătate de caractere.

— Și cîte caractere poate înregistra memoria internă ?

— Șaizeci și cinci de mii. Iar o cartelă cu 80 de coloane, doar 80 de caractere.

★

Părăsim mașina de calcul. Pe drum, pînă la sala de cursuri M. Chirică îmi împărtășește cîteva din ideile sale în legătură cu scopul și desfășurarea cursului.

— Urmăresc să le prezint elevilor cîteva idei privind organizarea generală a unui sistem de calcul, principiile de bază, părțile componente și rolul acestora în funcționarea sistemului. În plus, le voi mai da unele noțiuni de utilizare a calculatoarelor. Învățînd elemente de programare a calculatoarelor, vor fi capabili să înțeleagă cum funcționează un calculator și la ce poate fi el utilizat.

— Nu intenționați să faceți din ei tehnicieni programatori, sau tehnicieni operatori ?

— Nu ! Ar fi prea puțin. Vreau să le dau astfel de noțiuni încît, studiind la Universitate sau la Politehnică, să-și poată continua specializarea în domeniul utilizării calculatoarelor. Nu e mai puțin adevărat că aproape o treime din curs este axată pe exemple de utilizare practică a calculatoarelor în domenii ca matematica, fizica, chimia etc. Ceea ce mă interesează însă în mod deosebit este să le cultiv gîndirea logică, precizia, capacitatea de a sesiza toate cazurile posibile în rezolvarea unei probleme — într-un cuvînt, complexul de calități ale inteligenței pe care le solicită munca la calculator.

★

Asist la lecție. Tema : „Descrierea proceselor de calcul cu ajutorul schemelor logice". Explicațiile sînt sumare și ocupă mai puțin decît a douăzecea parte din volumul orei. Esențiale sînt problemele. Ele alcătuiesc substanța propriu-zisă a cursului. Soluționarea lor se desfășoară ca un dialog colectiv și amical. (Am omis să precizez că M. Chirică e și un tînăr agreabil, comunicativ, foarte apropiat de elevi).

OCT. BUZESCU

(Continuare în pag. a 4-a)

DIALOG CU ELEVII

Dialogul permanent cu elevii îl considerăm a fi nu numai un sprijin necesar pentru reușita acțiunilor întreprinse de educatori, dar și o inepuizabilă sursă de idei, un valoros stimulent pe drumul înnoirii muncii instructiv-educative,

Stăm de vorbă cu cîțiva elevi din ultimele clase de liceu despre o problemă la ordinea zilei : pregătirea lor pentru muncă, pentru producție. Vrem să știm ce gîndesc ei în această privință, în ce măsură s-au angajat și s-au încadrat în activitatea tehnico-productivă ai cărei beneficiari sînt. Vrem să aflăm părerea lor despre modul în care este concepută și organizată practica, dacă o socotesc utilă, eficientă.

N-a fost nevoie de prea multe introduceri. Adolescenții aceștia din ultimele clase sînt foarte la curent cu problemele care se pun astăzi în fața societății noastre și au înțeles bine de ce dorim să discutăm cu ei tocmai problema pregătirii tehnico-productive. De la început, de altfel, s-au referit la acel pasaj din cuvîntarea rostită la recentul Congres al U.T.C. de către tovarășul Nicolae Ceaușescu în care se sublinia că, pe lîngă cunoștințele de cultură generală, absolventul de astăzi al liceului trebuie să posede și o temeinică pregătire practică, astfel încît, o dată cu diploma de bacalaureat, să primească și un atestat care să demonstreze că a lucrat într-o anumită meserie

— Pe zi ce trece — spunea **Victor C.** — sînt tot mai conștient că astăzi numai pregătirea teoretică nu este suficientă. Trebuie neapărat, și în aceeași măsură, să stăpînim și practica. Și aceasta indiferent dacă vom fi ingineri, dacă vom lucra în domeniul învățămîntului sau culturii sau vom intra direct în producție. Eu sînt în clasa a XI-a. Mai am un an și termin școala. Dar pînă atunci trebuie să recuperez ceea ce n-am făcut destul în primii ani de liceu, adică să deprind o seamă de elemente ale muncii productive, să-mi însușesc pe cît posibil alfabetul unei meserii.

— Victor are dreptate — a intervenit în discuție **Costin S.** Pentru noi, care sîntem acum în clasa a XI-a timpul este destul de scurt față de cîte lucruri trebuie să ne însușim. Unii colegi socotesc că, întrucît învățăm în liceul teoretic, n-ar trebui să facem atîta practică. Practica, spun ei, s-o facă cei de la liceele de specialitate sau din școlile tehnice, care intră direct în producție. Mie asta mi se pare absurd. Din tot ce văd, din tot ce aud, din tot ce citesc îmi dau seama bine că fără o pregătire tehnico-productivă serioasă nu vom putea face față cerințelor lumii în care urmează să trăim și să muncim.

— Consider și eu — i-a întregit spusele **Radu C.** — că orele de practică în atelierele școlare și practica industrială direct în întreprinderi sînt bine venite. Nu exagerez deloc spunînd că ele au creat în întregul liceu, în activitatea noastră a tuturora, o atmosferă nouă, deosebită. Nu mă refer numai la faptul că însuși studiul nostru, pregătirea noastră teoretică, dobîndește prin activitatea practică, prin faptul că munca a devenit obiect de studiu bine precizat în procesul instruirii generale, un suport mai real, mai concret, că ceea ce învățăm la chimie sau la fizică își află corespondent în viață, ci mai ales la faptul că sîntem solicitați — și ni se creează posibilități din ce în ce mai mari — de a munci efectiv, de a participa direct la procesul productiv, de a ne însuși încă de pe băncile școlii elementele de bază ale unei meserii.

— Am impresia, a adăugat **Dumitru P.**, că am început să trăiesc, cum să vă spun ? mai cu picioarele pe pămînt. Pentru că pînă nu de mult, v-o mărturisesc sincer, nu aveam această impresie. Și nu numai eu. Făceam prea multă teorie. Știam să descriu pe dinafară aparate, scheme, motoare — tot ce era în carte. Le spuneam ca pe apă la lecție. Dar dacă ar fi trebuit să montez sau să demontez ceva, să arăt care este, într-un aparat sau într-un motor, piesa cutare sau cutare, habar n-aș fi avut, pentru că nu le văzusem niciodată. Și m-am întrebat adesea dacă le-o fi văzut profesorul, care îmi punea totuși 10, pentru că știam lecția. Acum fac ore de practică la un atelier auto-moto. Aștept aceste ore cu nerăbdare, pentru că mi-au dat pînă acum deplină satisfacție. „Mi-am luminat mintea" — cum spunea într-o zi un coleg. Am făcut la fizică probleme de electricitate, magnetism, motoare și acum le găsesc pe toate aici, le pot pînă, le pot vedea pot să-mi reprezint ce-am învățat. Este cu totul altceva. Și pe urmă, am de-a face direct cu ingineri, cu maiștri, cu muncitori, cu cei care produc, care simt mașina, pulsul ei.

Asemenea satisfacții încearcă acum, după cum ne-au spus-o ei înșiși, mulți elevi. Unul era foarte bucuros, de exemplu, că a învățat să facă unele reparații la mașini, că maistrul a început să-l lase să se descurce singur. Împreună cu ceilalți colegi ai săi din clasa a X-a a cerut chiar ca atelierul să le încredințeze de-acum înainte mici reparații,

M. ROBEA

(Continuare în pag. a 2-a)

DISCUȚII LA MASA ROTUNDĂ:

ÎNVĂȚĂMÎNTUL — DOMENIU PRODUCTIV

- **Un învățămînt cît mai bun cu cheltuieli cît mai mici**
- **Eficiență din punct de vedere educațional și eficiență din punct de vedere economic**
- **Trebuie zăgăzuită total promovarea nonvalorilor**
- **Indicatori ai productivității învățămîntului**
- **Impactul economiei asupra învățămîntului și impactul învățămîntului asupra economiei**

Termen care revine din ce în ce mai frecvent nu numai în limbajul economiștilor și al pedagogilor, „productivitatea educației" constituie una dintre problemele-cheie ale învățămîntului. Pentru a clarifica unele dintre complexele implicații ale acestei probleme i-am invitat în redacția noastră, la o convorbire în jurul „mesei rotunde", pe prof. univ. **DAN GRINDEA**, de la catedra de economie politică a Institutului agronomic „N. Bălcescu", pe cercetătorul principal **VL. KRASNASESCHI**, șef de sector la Institutul de științe pedagogice și pe lectorul universitar dr. **EMIL PAUN**, de la Universitatea din București.

★

D. Grindea: În general, noțiunea de productivitate implică ideea de randament, de producție raportată la unitate de timp sau pe lucrător, ceea ce ar putea duce la concluzia că această noțiune nu este adaptabilă învățămîntului. În realitate, numeroasele mutații pe care revoluția tehnico-științifică contemporană le-a operat și în domeniul activităților sociale au conferit învățămîntului o funcție productivă. Productivitatea învățămîntului capătă astăzi o însemnătate și o semnificație deosebită. Consider că, referindu-ne la ea, trebuie să avem în vedere atît contribuția pe care o aduce învățămîntul la creșterea productivității economice prin pregătirea și calificarea cadrelor, cît și funcția de propulsie socială pe care o exercită ca verigă de legătură indispensabilă între producție și știință.

E. Păun : Aplicarea acestor categorii economice la învățămînt este o acțiune relativ recentă, impusă de reevaluarea factorilor creșterii economice. În aceeași măsură în care s-a constatat că resursele umane sînt condiții fundamentale ale creșterii economice s-a căutat să se afle cum poate învățămîntul să contribuie la formarea corespunzătoare a acestor resurse, în perspectivă. S-a pus în consecință problema reevaluării obiectivelor învățămîntului, care a condus la vădita sa integrare în rîndul celorlalte condiții ale reproducției lărgite. Dar dimensiunea economică sau funcția economică nu pot fi angajate în dauna funcțiilor specifice învățămîntului. Dezvoltîndu-se conform unor comandamente ale producției, învățămîntul va trebui să răspundă întotdeauna și comandamentelor legate de dezvoltarea complexă și armonioasă a personalității umane.

Red.: Mi se pare că cele două comandamente nu se află în opoziție ireconciliabilă. Dimpotrivă, ele se completează reciproc.

E. Păun: Da, este vorba de cele două efecte ale învățămîntului : efectul direct și efectul indirect.

Vl. Krasnaseschi: Toate aspectele — și cele strict economice, și cele neeconomice — se leagă între ele în ansamblul social.

D. Grindea : Ar fi o greșeală dacă am limita funcția productivă a învățămîntului numai la aspectul pur economic.

Vl. Krasnaseschi : Potrivit teoriei marxiste, care dă o definiție foarte precisă noțiunii de valoare, este evident că investițiile în om, inclusiv în învățămînt, sînt în mod axiomatic productive. Astfel, prin extrapolări terminologice, învățămîntul însuși a început să fie considerat o întreprindere productivă. Lăsînd deocamdată de o parte latura calitativă, să privim aspectul cantitativ al productivității acestei „întreprinderi". Mă gîndesc la numărul de absolvenți pe clase, pe cicluri, pe trepte de învățămînt pe care școala îl oferă societății. Se poate vorbi, sub acest aspect de problema pierderilor, a eșecurilor umane, care a fost mult dezbătută la ultima conferință a Biroului Internațional al Educației.

Red. : Randamentul învățămîntului poate fi evaluat deci, într-un prim punct de vedere, prin numărul de absolvenți pe care îl oferă societății, la diferitele sale nivele, și prin pierderile numerice pe care le înregistrează în procesul de pregătire a acestora.

D. Grindea: Da, dintr-un prim punct de vedere e bine spus. Dar după cum desigur bănuiți eșecurile nu le reprezintă numai elevii sau studenții care abandonează învățămîntul pe una sau alta din treptele sale. Trebuie să privim această problemă și din perspectiva exigențelor societății chiar față de absolvenți. Pentru că învățămîntul poate oferi și pseudovalori. Nivelul înzestrării tehnice a unui lucrător se ridică astăzi la milioane de lei. Incompetența determinată de slaba pregătire prin filiera învățămîntului a acestui lucrător poate să ducă, în producția propriu-zisă, la pierderi uriașe.

Vl. Krasnaseschi : Există în pedagogia contemporană un curent numit „pedagogia corectivă", care tinde să analizeze eșecul și succesul școlar prin prisma unor praguri de performanță cerute elevului. În cadrul acestui curent se

A. VICTOR

(Continuare în pag. a 2-a)

La chemarea ei răspundem, cu siguranță !

Există locuri de care sîntem legați cu întreaga ființă și care, oricît ar trece anii, rămîn în conștiința noastră vii, nealterate. Aici m-am născut, aici am copilărit, aici am învățat carte. Pentru fiecare dintre noi acestea sînt locuri, date, puncte esențiale ale existenței, puncte de reper de la care am pornit către viață, către împlinire. Școala rămîne de-a pururi în inima noastră, pentru că reprezintă locul unde am învățat să privim și să înțelegem lumea, unde am învățat să ne cunoaștem pe noi înșine și să ne dezvoltăm ca oameni.

Ce înseamnă această legătură, în ce se măsoară trăinicia ei, ce sentimente adînci o cimentează o dovedesc nu numai cuvintele, ci și faptele. Adesea, la sărbătorile prilejuite de aniversările școlare sau de întîlnirile unor promoții, am fost martorii unor clipe de mare frumusețe și emoție, ascultînd vibrantele elogii aduse școlilor, profesorilor, de foștii lor elevi. Dar poate tot atît de des am fost martorii acțiunilor întreprinse de foștii elevi ventru a îmbogăți zestrea școlilor, pentru a o ajuta să-și îndeplinească și mai bine misiunea.

Nenumărate școli și-au alcătuit muzee, biblioteci, laboratoare numai din donațiile foștilor absolvenți. Un profesor din comuna Rusca ne relata că nu-i vară în care unul dintre elevii săi, azi inginer geolog, să nu-i trimită lăzi întregi de roci pentru muzeul școlii. „Din partea foștilor elevi, acum maiștri la Combinatul siderurgic de la Hunedoara". Cu această lapidară dar plină de semnificații explicație sosesc an după an, pe adresa școlii din comuna Teliuc, colete cu scule și piese pentru ateliere Liceul „Vasile Alecsandri" din Galați posedă unul dintre cele mai bine înzestrate laboratoare de fizică din țară. Se află aici aparate și piese pe care greu le găsești în alte locuri. Ele au fost dăruite școlii de fostul ei elev, profesorul universitar Radu Beșliu

Acum, cînd învățămîntul nostru a trecut în mod organizat la instruirea tehnico-productivă a tineretului, sprijinul foștilor elevi devine deosebit de util. O dovedește, între altele, exemplul aceluiași liceu gălățean. Un fost elev, inginerul R. Hanganu de la Combinatul siderurgic din localitate, s-a oferit să execute un proiect pentru amenajarea atelierelor auto și de lăcătușărie Pentru a-l realiza, el își petrece în școală o mare parte din timpul liber, face măsurători și calcule, îi consultă pe profesori, pe elevi Am aflat că în curînd proiectul va fi gata Cu aceeași promptitudine și-au oferit ajutorul și foștii absolvenți ai Școlii generale nr. 24 din Galați. Aceasta a fost primă școală a orașului. În anul viitor va sărbători împlinirea a 140 de ani de existență. Aici au învățat deci foarte mulți dintre locuitorii de azi ai orașului. Și lucrul acesta se vede. Cu toții au pus umărul la organizarea atelierelor necesare instruirii tehnico-practice, oferind fel de fel de materiale, de aparate și piese. Acum, cu sprijinul unor foști absolvenți, școala își amenajează și două baze sportive.

Sînt multe dovezile legăturii trainice a absolvenților cu școala. Gesturile, mărturiile acestea de recunoștință se manifestă în fel și fel. Iar dacă unele au întîrziat să vină, cu siguranță că la primul apel al școlii coarda aceea tainică va vibra, ele vor veni neîntîrziat.

MONICA VERDEȘ

801

Învățămîntul — domeniu productiv

(Urmare din pag. 1-a)

manifestă tendința de a se constitui clase omogene, deschise, permeabile și mobile, astfel încît diversele grupe de elevi să fie solicitate la pragurile adevărate de performanțe.

Red.: Cu aceasta trecem din domeniul evaluărilor cantitative în cel al evaluărilor calitative.

Vl. Krasnaseschi: Relația calitate-cantitate nu poate fi disociată în acest caz decît din necesități metodologice, de analiză. Asociația internațională pentru evaluarea randamentului școlar, la care țara noastră s-a afiliat nu de mult, a analizat două mari tipuri de școli: „școala selectivă" și „școala comprehensivă". Școala selectivă asigură intrarea în viața profesională a unui număr restrîns de elemente excepționale, foarte bine pregătite care ar putea acoperi numai nevoile de superspecialiști ale industriei de vîrf. Școala comprehensivă, care urmărește realizarea unei performanțe medii, asigură un număr de absolvenți mult mai mare. Se satisfac astfel din punct de vedere numeric cerințele economiei, și, în același timp, se lasă deschise posibilitățile de specializare postliceală și postuniversitară. Firește, se optează, de preferință, pentru cel de al doilea tip.

D. Grindea: Școala comprehensivă este foarte apropiată de sistemul nostru de învățămînt. Învățămîntul nostru este preocupat de continua adaptare a pregătirii la noile nevoi care apar pe plan profesional. Măsurile luate recent de partidul nostru pentru generalizarea acțiunii de reciclare, de calificare și de prefecționare ilustrează tendința de modernizare a învățămîntului.

Red.: Pentru că, în general discuția noastră s-a rezumat pînă acum la explicarea problemelor productivității învățămîntului, aș propune ca în continuare să încercăm să delimităm cîteva din modalitățile de optimizare a acesteia.

E. Păun: Aș vrea să fac unele precizări privitoare la eficiența internă și externă a învățămîntului. Prin eficiență internă înțeleg măsura în care producția sistemului de învățămînt concretizată în indivizi instruiți, este la nivelul investițiilor materiale și umane care se fac în învățămînt, iar prin eficiență externă, impactul învățămîntului asupra dezvoltării economico-sociale. Deși între aceste două aspecte există o relație foarte strînsă, nu întotdeauna caracterul optimal al aspectului intern determină optimizarea eficienței externe. Pentru ca lucrul acesta să fie posibil este nevoie să se ia în considerare un anumit grad de adecvare la comandamentele sociale ca indicator al eficienței.

Eficiența internă nu poate fi judecată decît în corelație cu eficiența externă, aspectele interne trebuind să fie subordonate aspectelor externe.

D. Grindea: Problema optimizării productivității învățămîntului este foarte complexă. Totul trebuie optimizat pentru ca prin cheltuieli minime să obții efecte maxime. Un celebru economist care ne vizitează în aceste zile țara — Jan Tinbergen, unul din cei doi economiști care dețin premiul Nobel — a propus un model de optimizare a învățămîntului sub aspectul planificării, al cuprinderii de elevi și studenți de diferite profile. Nu știu dacă modelul lui poate fi aplicat oriunde și oricînd, dar se pare că el a dat rezultate interesante. Cert este însă că trebuie să existe un raport bine determinat între numărul de instituții de învățămînt mediu și superior, numărul de elevi și studenți și nevoia de cadre a economiei naționale.

Alături de impactul economiei asupra învățămîntului, trebuie să avem în vedere și impactul învățămîntului, asupra economiei. De primul aspect s-au ocupat numeroși specialiști și s-au creat chiar instituții pentru cercetarea lui. Aș cita, de exemplu, Institutul internațional de planificare a educației de pe lîngă UNESCO, iar economiști ca Th. W. Schultz, O. J. Firestone, R. Poignant au semnat numeroase studii pe această temă. Cel de al doilea aspect însă, impactul învățămîntului asupra economiei, a fost foarte puțin discutat. În acest domeniu, ar trebui citate lucrările academicianului sovietic V. Strumilin, ale economistului american Ed. Denison etc., iar în țara noastră lucrările laboratorului de sociologie al Universității București sub conducerea profesorului Miron Constantinescu.

Analiza matematică modernă ne permite să încercăm asemenea calcule de o deosebită însemnătate.

Red.: Este acesta un aspect al optimizării ?

D. Grindea: Firește. Ca dovadă aduc următorul exemplu. Trebuie să facem un învățămînt cît mai bun cu cheltuieli cît mai mici, deși în general ponderea cheltuielilor pentru învățămînt devine din ce în ce mai importantă. (În anul 1969, de pildă, aproape 4,5% din venitul național al țării noastre a fost destinat învățămîntului pentru cheltuieli curente, fără a mai vorbi de investițiile propriu-zise — fapt care ne situează alături de Franța și alte țări dezvoltate). În asemenea condiții fondurile trebuie administrate în mod riguros științific. Consider de aceea că ar fi utilă introducerea în învățămîntul pedagogic de toate gradele a unei discipline noi: „economia învățămîntului".

Vl. Krasnaseschi : Sînt necesare și studii de eficiență a învățămîntului.

D. Grindea : Poate chiar o comisie de cuantificare a eficienței învățămîntului. Ar fi nevoie de un organism care să conceapă anumiți indicatori ai productivității învățămîntului și care să urmărească această latură a activității. Organismul despre care vorbeam ar trebui poate să studieze joncțiunea dintre producție și învățămînt sub aspectul contractelor cu întreprinderile, al diferitelor forme de legături ale învățămîntului cu practica, al prospectării eficienței unor acțiuni pe care intenționează să le întreprindă Ministerul Învățămîntului.

E. Păun: O problemă mi se pare fundamentală. Trebuie văzut cum se folosesc gospodărește fondurile destinate învățămîntului. De exemplu, se știe că renovarea tehnologică este unul dintre parametrii fundamentali ai optimizării sistemului de învățămînt. Dar aici nu trebuie să privim lucrurile numai prin prisma rezultatului imediat, ci în perspectiva efectelor viitoare.

D. Grindea : Pentru a urgenta înzestrarea învățămîntului fără a se spori necesarul de investiții nu s-ar putea concepe anumite centre puternice cu utilaje moderne, care să deservească mai multe școli ?

Vl. Krasnaseschi: Acest lucru s-a făcut în alte țări, cu rezultate destul de bune.

E. Păun: Măsurile de optimizare trebuie să aibă în vedere și agenții umani care urmează să le realizeze. Dacă membrii corpului profesoral nu sînt pregătiți să aplice instrumentele modernizării se pot compromite idei prețioase ale învățămîntului modern.

D. Grindea : Pe linia optimizării, o importanță deosebită are asigurarea unei exigențe corespunzătoare învățămîntului superior. Considerăm gratuitatea învățămîntului ca o mare cucerire a regimului nostru. Dar ea nu trebuie să încurajeze lenea și indolența. Pentru un student, în anumite facultăți se cheltuiesc anual aproximativ 16 000 lei, ceea ce echivalează aproape cu salariul mediu al unui lucrător. Ni se pare absurd să continuăm să oferim acest salariu unui student care este repetent sau trece dintr-un an în altul cu media minimă. Poate că ar trebui analizată ideea introducerii unor forme de taxe în asemenea condiții. În general învățămîntul ar trebui să zăgăzuiască total promovarea nonvalorilor care nu vor amortiza în planul economiei investițiile asupra lor. De asemenea, avînd în vedere beneficiarii procesului de învățămînt — în cea mai mare parte unitățile economice — poate ar trebui reexaminată problema surselor de finanțare a învățămîntului și degrevarea în acest mod a bugetului statului de o parte importantă de cheltuieli.

Red.: Bineînțeles însă că tinzînd să reprezinte un asemenea zăgaz, învățămîntul are în același timp datoria de a folosi posibilitățile optime ale pedagogiei moderne pentru a valorifica resursele reale ale fiecărui individ.

E. Păun: Este obligația majoră a învățămîntului aceea de a valorifica integral potențialul uman. Cercetările de psihologie au dovedit că numai o parte destul de redusă din potențialul real al elevului este relevat de învățămîntul tradițional. Vor trebui deci intensificate studiile de micropedagogie.

Vl. Krasnaseschi: Cred că trebuie revizuită și modalitatea aprecierii înăuntrul sistemului. Noi sîntem încă robii unei concepții îngust docimologice, care consideră actualul sistem de notare drept obiectiv și judicios. Dar acest model de apreciere este și neștiințific, și inhibant. Ar fi de analizat și de introdus un sistem care să permită o investigare foarte largă a personalității elevului și a progreselor sale școlare, mergîndu-se pînă la ceea ce unii specialiști numesc „unitate de credit" — adică cuantumul de cunoștințe asimilate la o anumită disciplină de elevi într-un timp mai îndelungat sau mai scurt, în funcție de diferențele de capacitate dintre ei.

Red.: Adunînd la un loc astfel de probleme, ca și multe din cele pe care le-am abordat în cursul discuției noastre, cred că putem spune că ele contribuie într-o măsură însemnată la prefigurarea școlii viitorului.

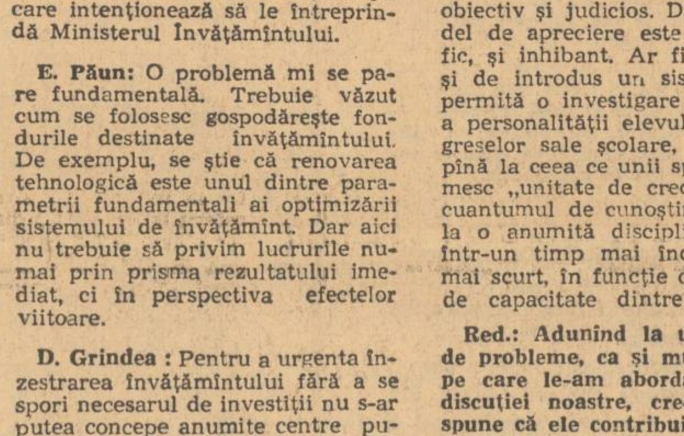

Studiu la microscop

În cinstea aniversării semicentenarului partidului

Intîmpinînd cu insuflețire împlinirea celor 50 de ani de existență a Partidului Comunist Român, pionierii și școlarii din Capitală iau parte la ample și prestigioase acțiuni.

După cum se știe, Consiliul municipal București al Organizației pionierilor a organizat în cinstea acestei mari sărbători a poporului nostru o stagiune corală a formațiilor pionierești, care se desfășoară pe cea mai de seamă scenă de concert din țară, la Ateneul R.S.R. La cea de-a doua manifestare din cadrul acestei stagiuni, care a avut loc duminică 28 februarie, s-a prezentat formația corală a unității de pionieri de la Școala generală nr. 56, avînd ca dirijor pe Florica Avramescu.

Valoarea colectivului coral s-a evidențiat în capacitatea sa interpretativă. Repertoriul abordat a cuprins piese variate ca stil și gen, pornind de la compozitorii preclasici pînă la contemporani. Am putut asculta astfel, interpretate cu multă acuratețe, „Odă păcii" de Händel, „Amurg" de Luca Marenzio, „O, lume, ce frumoasă ești !" de Beethoven, precum și piese corale de compozitori contemporani din țara noastră, unele în primă audiție — „Patria" de Nicolae Popescu, „Trenul de copii" de Vasile Timiș, „Hai la drum" de Mircea Bădulescu ș.a.

IOAN FICA

În programul acțiunilor închinate aniversării semicentenarului partidului de către Școala generală nr. 15 s-a înscris și o întîlnire a elevilor cu scriitorii Mihai Negulescu, redactor-șef al revistei „Cutezătorii" și Nicolae Stoian, redactor-șef al revistei „Viața studențească". Scriitorii au citit copiilor versuri închinate partidului și patriei, le-au vorbit despre activitatea pe care o desfășoară în calitatea lor de conducători ai unor reviste pentru copii și tineretul studențesc.

La rîndul lor, pionierii au recitat versuri proprii în care au slăvit partidul și țara : „Raportul cravatelor purpurii", „Descătușare", „Și eu vreau să fiu comunist", „Spre înălțimi".

CONSTANȚA MICUDA

„Iți dăruim partid cu-nflăcărare / Un gînd pornit din inimă, voios / Să te păstrăm în suflet, veșnic soare / Și să-i fim țării schimbul credincios..." Versurile, cîntecele, povestirile și jocurile care au alcătuit programul spectacolului intitulat „În vers și cîntec slăvim patria și partidul", închinat aniversării semicentenarului Partidului Comunist Român de către elevii Școlii generale nr. 87 din Capitală, au fost răsplătite cu numeroase aplauze.

C. ANDREI

Apărut recent, volumul de poezii „Te cînt din toată inima", închinat celei de a 50-a aniversări a creării Partidului Comunist Român, cuprinde sute de poezii ale elevilor școlii generale de 10 ani din Dolheștii Mari. Ei închină partidului și patriei cuvinte de caldă admirație și nețărmurită dragoste, dau glas sentimentului de profundă recunoștință față de Partidul Comunist Român.

Prof. V. SANDOVICI

Cum studiem limbile moderne

Credem că niciodată în istoria învățămîntului românesc limbile moderne nu au ocupat un loc atît de însemnat ca în zilele noastre. Niciodată programele, scopurile și metodele predării limbilor străine nu au fost studiate și evaluate mai temeinic decît acum. Acest interes este pe deplin justificat de importanța pe care a dobîndit-o, în epoca în care trăim, cunoașterea uneia sau mai multor limbi de circulație mondială.

Într-un atare context, ni se pare important ca la baza procesului de însușire a limbilor străine în școală să stea principii pedagogice moderne. Totodată ni se pare oportun să fie recunoscută covîrșitoarea însemnătate a vorbirii și înțelegerii unei limbi străine în faza inițială a studiului și să se delimiteze precis ceea ce trebuie predat la clasele umaniste de ceea ce trebuie predat la clasele realiste.

Logic este să se țină seama de faptul că elevul, cînd începe studiul unei limbi străine, are un scop : *comunicarea* în limba respectivă. Obișnuita limitare a tematicii multor lecții *la situații* caracteristice sălii de clasă, conferă studiului o pronunțată notă de artificialitate. Obiectele și mobilierul din clasă nu constituie, după părerea noastră, un subiect deosebit, care să necesite construirea unor texte speciale. Cuvintele respective se pot învăța în cadrul unor exerciții structurale și sîntem siguri că se vor reține, deoarece se vor repeta mereu pe parcurs, în cadrul orelor.

Sîntem de părere că lecțiile trebuie prezentate sub formă de *dialog*, deoarece astfel profesorul îi poate deprinde pe elevi cu folosirea practică și naturală a limbii. Dar dialogurile trebuie să fie bine concepute, pentru ca *elevii să poată folosi și în afara clasei expresiile învățate.* Socotim indicat ca aceste dialoguri să nu fie prea lungi (circa 4—6 propoziții) pentru a putea fi memorizate. Astfel, pe lîngă expresii elevii vor învăța automat aspecte fundamentale ale limbii legate de accent, intonație, structură.

Dialogul ar putea să constituie o sursă bogată de exerciții structurale cuprinse în aceeași lecție. Sugerăm mai jos referindu-ne la limba engleză un exemplu de dialog și exerciții adecvate predării formelor interogative și negative ale verbelor noționale. Dialog : A. Do you speak English ? B. Only a little. A. Do you know many words ? B. No, I don't. Exerciții : a) Do you speak English ? French? Romanian ? German ? Italian ? b) Do you (he, she, we, they) speak English ? c) Do you speak English fluently ? well ? correctly ? rapidly ? d) Do (you, he, we, they) write correctly ?

Desigur, se pot construi numeroase exerciții pe baza unor propoziții cărora li se înlocuiesc pe rînd diferite elemente structurale. Credem că pe această cale se va putea obține activizarea elevului *pe întreaga durată a lecției.* În plus, acest tip de lecții, care elimină textul tradițional de citit-tradus, se pretează excelent la exerciții intensive în laboratorul fonetic.

Cît despre exerciții, acestea trebuie să aibă în vedere, după părerea noastră, necesitatea ca elevii să dobîndească în special deprinderi de înțelegere și vorbire a limbii. Dacă ne propunem să-i facem pe elevi să înțeleagă limba engleză și să se exprime în această limbă într-un ritm apropiat de cel normal, nu vom reuși acest lucru atîta vreme cît exercițiile de conversație aparțin stilului livresc. Progresul va fi extrem de lent și nesatisfăcător dacă nu se vor da, de la început, formele neaccentuate care caracterizează cuvintele structurale ale limbii vorbite într-un ritm normal. Formele tari, accentuate, duc la încetinirea ritmului vorbirii și, în final, la o vorbire nenaturală. Vorbitorii limbii engleze nu spun „There is a tree", „Who is this child ?" „They vill see" etc., ci „There's a tree", „Who's this child", „They'll see" etc. Și, de asemenea pentru noi este clar că nu poți trezi interesul elevului dacă el este silit să exerseze propoziții de felul : „I have a big book" (Am o carte mare). I have an apple (Am un măr). Have I a big table ? (Am eu o masă mare ?). Yes, I have a big table. (Da, am o masă mare).

Trecînd la *categoriile gramaticale,* trebuie să spunem că socotim neindicat să se ignoreze noile orientări în acest domeniu, prezentîndu-se în continuare elevilor categoriile gramaticale folosite în gramaticile tradiționale încă din secolul XVIII și care nu fac altceva decît să transfere sistemul latin, bazat pe flexiuni, la o limbă atît de diferită cum este engleza. Noi am dori să transmitem elevilor noștri cîteva din noile cuceriri ale lingvisticii și gramaticii moderne. De pildă, am dori să nu-i mai obligăm să învețe că în engleză există 4 genuri, cînd gramaticile moderne vorbesc de multă vreme doar de două genuri sau ignorează complet această categorie caracteristică limbilor flexionare sau să nu le vorbim despre patru cazuri ale substantivului, cînd încă din timpul englezei medii sistemul cazurilor a început să dispară, iar astăzi există doar două.

Sîntem de părere că elaborarea unei programe noi și a unui manual trebuie să reprezinte efortul colectiv al unor experți din multe domenii. Dar cei chemați să decidă asupra materialului de instrucție să fie profesori care lucrează cu acest material, căci ei vor determina, în cea mai mare măsură, calitatea predării. De aceea credem că manualele ar trebui să fie elaborate pe bază de concurs și apreciate atît de experți lingviști, metodologi și psihologi, cît și de profesorii din școli. Succesul va fi determinat, în primul rînd, de cooperarea colegială între cercetător și profesor. Credem că tot ceea ce cercetătorul comunică profesorului despre sistemul limbii și despre felul cum să fie predat acesta în cadrul lecției va constitui un prețios beneficiu pentru școală, iar tot ceea ce profesorul comunică cercetătorului despre reacțiile elevilor, despre eșecurile și reușitele lor se va dovedi extrem de util pentru cercetarea lingvistică.

IOAN TĂMAȘ
profesor la Liceul 4
NORA MÖSLER
profesor la Liceul „E. Gojdu"
Oradea

Dialog cu elevii

(Urmare din pag. 1)

pe care să le efectueze nu numai în cadrul orelor de practică, ci și în afara lor, considerîndu-i ucenici în adevăratul înțeles al cuvîntului. Alții ne-au vorbit despre succesele lor în lăcătușărie, în electrotehnică sau în tîmplărie.

Ne-au semnalat însă, cu aceeași spontaneitate, și unele greutăți pe care le întîmpină, unele lucruri pe care le-ar dori mai bine puse la punct.

— Anul acesta — ne-a spus bunăoară **Cristian C,** din clasa a IX-a — executăm absolut aceleași lucrări pe care le-am învățat mai de mult, pe cînd eram în clasa a VII-a sau a VIII-a : tăiem tablă și facem niște cleștișoare. La fel ni se spune cum se mînuiește un ciocan, o foarfecă, sau cum se taie sau se îndoiește tabla. În două ore tăiem trei bucăți de tablă și le îndoim. Dar toate acestea le știam mai demult. Acum aș dori să facem piese mai complicate.

— Toți dorim acest lucru — a intervenit **Traian V.** Și pe urmă cred că ar fi bine ca activitatea practică să se desfășoare gradat, după criterii bine stabilite, nu conform cu ceea ce știe sau dorește să facă cel care o conduce. De exemplu, clasa noastră își desfășoară practica în laboratorul de fizică. Singura deosebire este că în locul profesorului vine un inginer. Inginerul umple tabla de scheme, de cifre și formule. Știu, deocamdată școala nu are un atelier dotat cu aparatură electrică. Atunci n-ar fi fost mai bine să se aleagă, pentru instruirea practică, ceva ce se poate realiza efectiv, așa cum s-a și procedat în cele mai multe locuri ?

— Și noi — a continuat **Adrian B.** din clasa a XI-a — am putut constata încă destule lucruri formale în modul cum se desfășoară practica. Începînd de la zilele și orele în care este fixată — adesea nepotrivit — trecînd la faptul că nu o dată nu s-au ales cu grijă întreprinderile (uneori facem un adevărat maraton de la școală la întreprindere și înapoi și ajungem cu întîrziere ori într-un loc ori într-altul, prea obosiți ca să mai fim capabili de un efort fizic sau intelectual) și terminînd cu conținutul propriu-zis al practicii. Auzim cîte o dată spunîndu-ni-se : „Știi, piesa asta se face de fapt altfel, din altceva, dar acum fă-o cum o fi". Pe mine școala m-a învățat că trebuie să lupt împotriva superficialității. Atunci de ce mai sînt admise asemenea mostre grave de superficialitate ?

Din cele spuse de fiecare elev — și n-a fost nici unul care să nu fi spus ceva — s-a conturat pentru noi certitudinea că pe elevi pregătirea tehnică, însușirea încă din școală a elementelor unei meserii îi preocupă în aceeași măsură ca învățătura, ca studiul teoretic. Ei vor să învețe să muncească mai mult, vor să cunoască mai bine întreprinderile, vor să știe să creeze ceva ei înșiși, cu mîinile lor. Nu ne-au mirat de aceea, propunerile pe care le-au făcut. Mulți doresc, bunăoară, să lucreze în vacanța de vară în întreprinderile din orașul în care locuiesc. Va fi un fel de continuare a practicii din timpul anului — spun ei, adăugînd că astfel vor putea sta mai mult în toate secțiile și mai ales în cele legate de profesiunea pe care și-au ales-o, să urmărească mai atent, mai pe îndelete fluxul tehnologic, să se familiarizeze cu ritmul de muncă. Ni s-a părut interesantă și propunerea pe care au făcut-o cîțiva elevi de la țară, de a lucra în vacanța de primăvară în stațiunile de mașini și tractoare. Am înregistrat dorința elevilor (exprimată și cu alte prilejuri) de a se înființa magazine de unde să-și poată procura materiale de lucru.

Dialogul cu elevii îl considerăm necesar.

Conferința

Uniunii Sindicatelor din învățămînt și cultură are loc vineri 12 martie a.c., orele 8, în sala de marmură a Casei Scînteii din București

Vizita unei delegații a Ministerului Învățămîntului în Anglia

O delegație a Ministerului Învățămîntului, condusă de ministrul Mircea Malița, a plecat luni dimineața în Anglia, unde face o vizită oficială la invitația secretarului de stat pentru educație și știință, Margaret Thatcher. Printre persoanele oficiale prezente la plecare pe aeroportul Otopeni se aflau Denis Seward Laskey ambasadorul Marii Britanii la București, și membri ai ambasadei. Delegația vizitează instituții de învățămînt și de cercetare și poartă convorbiri cu reprezentanți ai vieții culturale și științifice din Marea Britanie.

Ministrul Mircea Malița s-a întîlnit marți cu secretarul de stat pentru educație și știință. Margaret Thatcher. La convorbirea care a avut loc cu acest prilej au participat W R. von Straubenzee. secretar parlamentar al Secretariatului de Stat pentru educație și știință, și Vasile Pungan, ambasadorul Republicii Socialiste România la Londra. În aceeași zi, ministrul învățămîntului al Republicii Socialiste România a vizitat unele institute de învățămînt superior din Londra.

Dezbateri privind analiza procesului de învățămînt

Luni, 1 martie a.c., la Casa corpului didactic din Capitală a avut loc o dezbatere publică — prima dintr-un ciclu de dezbateri bilunare pe teme pedagogice, organizate de LAPI (Laboratorul de analiză a procesului de învățămînt). Au participat prof. univ. dr. D. Todoran, rector al Institutului central de perfecționare a personalului didactic, prof. Sofia Pușcașu, inspector general al Inspectoratului școlar al municipiului București, numeroși profesori.

Cu acest prilej prof. univ. dr. Pavel Apostol, prorector al Institutului central de perfecționare a personalului didactic, a expus tema „Ce înseamnă analiza procesului de învățămînt". Expunerea a prilejuit clarificarea unor probleme deosebit de interesante privitoare la conceptul de analiză a procesului de învățămînt și la preocupările laboratorului. S-a precizat astfel că învățămîntul este studiat ca un sistem dinamic, cu metodologia cercetării operaționale, arătîndu-se modalitățile prin care această cercetare poate contribui la ameliorarea procesului de instrucție și educație.

Tinerii folcloriști cercetează izvoarele geniului popular

Cu mai bine de 130 de ani în urmă, un student de la școlile Blajului, pătruns fiind de farmecul cîntecului popular și al strigăturii românești și căutînd „să pună merit pentru nația sa", cum îl îndemna marele său dascăl, T. Cipariu, zăbovea duminici și sărbători de-a rîndul printre feciorii și fetele satului natal ca să noteze adevărate nestemate din creația populară. Astfel a strîns Nicolaie Pauleti cele 319 „Cîntări și strigături românești de care cîntă fetele și feciorii jucînd", ce au constituit prima culegere științifică de folclor românesc.

Urmînd exemplul vestitului lor consătean, numeroși elevi ai claselor a VII-a și a VIII-a de la Școala generală din Roșia de Secaș, județul Alba, reuniți în cadrul unui cerc de folclor, s-au inițiat în tehnica culegerii și valorificării creației populare.

În decursul primului an de existență a cercului elevii au cules și notat, grupate pe genuri și specii literare, aproape 150 de creații. în majoritatea lor valoroase din punct de vedere literar. În anul acesta ei au fost orientați să intre mai adînc în problemele folclorului, urmărind unele teme sau motive fundamentale.

Analizînd creațiile culese de N. Pauleti elevii au sesizat că, în majoritatea lor, aceste cîntece aveau ca motiv fundamental dorul — această „ipostază românească a existenței umane" cum îl consideră Lucian Blaga — înstrăinarea, rezultat al părăsirii mediului apropiat și al încadrării într-un mediu nou, la „dalbe curți", iubirea sau înrudirea sufletească a omului cu natura. De asemenea, ei au fost orientați să facă unele aprecieri asupra simbolurilor întîlnite în versurile analizate sau asupra cromaticii creației populare.

În continuare tinerii folcloriști vor culege cîntece de dor și înstrăinare, cîntece privitoare la relația omului cu natura, proverbe și zicători, vor trata temele „Mit și magie în folclor", „Starea actuală a eposului popular", „Elemente cosmice în arta și creația literară a poporului român" etc.

Prof. ION POPA
Roșia de Secaș — Alba

Materiale valoroase pentru repertoriile formațiilor artistice școlare

Este meritorie inițiativa Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă, a Casei Centrale a Creației Populare de a edita, în cinstea aniversării semicentenarului partidului, culegeri de cîntece și culegeri literare menite să vină în sprijinul formațiilor artistice.

Culegerea „Cîntare partidului", editată și în limbile maghiară și germană, se deschide cu cîntecul „Frumoasă țară, dulce Românie", de I. D. Chirescu, pe versuri de Adrian Păunescu și Nichita Stănescu. Menționăm de asemenea cîntecele „Partidului" de Teodor Bratu, „Partid, al vieții soare" de Florin Comișel, pe versuri de Vlaicu Bîrna, „Pămînt al țării — legendară vatră" de Dimitrie Cuclin, pe versuri de Ion Meițoiu, „Glie străbună" de Mircea Neagu, pe versuri de Vlaicu Bîrna, „Țară" de Ludovic Paceag etc.

În cea de-a doua culegere, intitulată, „Cîntece muncitorești revoluționare", întîlnim piese ca „Steagul partidului" de Matei Socor, „Doina Hașului" — melodie populară, „Alarmă la C.F.R.", „Privesc din Doftana", „Hei rup !", „Răsună Valea", „Cîntecul partizanilor păcii" de I. D. Chirescu etc.

Ambele culegeri, care reprezintă auxiliare prețioase pentru activitatea formațiilor corale din școli, pot fi procurate de la Casele de creație județene. Tot prin Casele de creație județene pot fi procurate culegerea literară „Lumină partidului" — în care sînt înmănuncheate versuri, montaje literar-muzicale, momente recitative — precum și „Recomandările de repertoriu pentru formațiile artistice de amatori în vederea alcătuirii programelor dedicate celei de-a 50-a aniversări a Partidului Comunist Român".

T. BARBOI

★

Recomandăm școlilor și colecția de cîntece pentru copii a profesorului Nelu Ionescu, intitulată „Cri-Cri" și tipărită de curînd de Editura muzicală a Uniunii compozitorilor. Colecția însumează un număr însemnat de cîntece din repertoriul și folclorul autentic al copiilor de pe toate plaiurile țării, cărora li s-a dat o nouă înfățișare artistică, prin înveșmîntare armonică și polifonică. Aplicînd principiul folcloristic al lui Anton Pann, prof. Nelu Ionescu culege, selecționează, prelucrează și armonizează.

Sub aspectul ritmului și armoniei, majoritatea cîntecelor sînt ușor accesibile elevilor din clasele I—IV. Deosebit de interesante sînt notele explicative privind conținutul și desfășurarea fiecărui cîntec. Socotim că toate cîntecele din această antologie vor putea fi introduse cu succes în repertoriul coral al copiilor mici, al celor mai mari și chiar al formațiilor profesioniste.

Prof. V. D. NICOLESCU

Revista „Terra" într-o nouă prezentare grafică

Incepînd cu primul număr din acest an, recent difuzat, revista Terra apare într-o nouă prezentare grafică. Întregul său tiraj este tipărit pe hîrtie velină, ceea ce permite o prezentare mai bună a schițelor, hărților, graficelor, bloc-diagramelor, fotografiilor etc.

Cel dintîi număr apărut în noile condiții are un conținut interesant și variat, tratînd teme referitoare la dezvoltarea energeticii românești în deceniul 1971—1980, la sistematizarea municipiului București, la geografia transporturilor pe glob, la cucerirea spațiului extraterestru ș.a. Revista mai cuprinde tematicile și bibliografia pentru definitivat și gradul II, o agendă școlară, un calendar geografic pentru 1971. lecturi, note și informații.

Sesiune a cercurilor de elevi

Aniversării semicentenarului partidului i-a fost dedicată și sesiunea cercurilor de elevi desfășurată de curînd la Liceul „Ion Creangă" din Capitală. În cele 11 secții ale sesiunii au fost dezbătute numeroase probleme interesante, la care și-au adus contribuția atît profesorii, cît și elevii școlii.

Iată cîteva din referatele prezentate cu acest prilej : „Creația lirică orală, expresie a vieții poporului nostru" (secția română) ; „Unele dovezi privind formarea triburilor daco-getice", „Lucrețiu Pătrășcanu — personalitate proeminentă a mișcării muncitorești din țara noastră", „Semicentenarul partidului — moment jubiliar în viața poporului nostru" (secția istorie), „Evoluție și determinism la Vasile Conta" (secția filozofie) : „Genetica și sistemul nervos" (secția biologie) ; „Metode de descompunere a funcțiilor în elemente simple" (secția matematică).

CRONICĂ DE CINCINAL

ÎNZESTRAREA TEHNICO-DIDACTICĂ

La Centrul de calcul al Universității din București

Ridicarea nivelului științific al cursurilor și manualelor în învățământul profesional, liceal și superior, legarea lor strînsă de realitatea practică a economiei și culturii țării noastre depind, în mod hotărîtor, atît de buna pregătire științifică a cadrelor didactice, cît și de dotarea corespunzătoare a laboratoarelor școlilor și facultăților cu aparatura și utilajele necesare activității practice a elevilor și studenților

(Din cuvîntarea tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU, la Conferința Națională a cadrelor didactice)

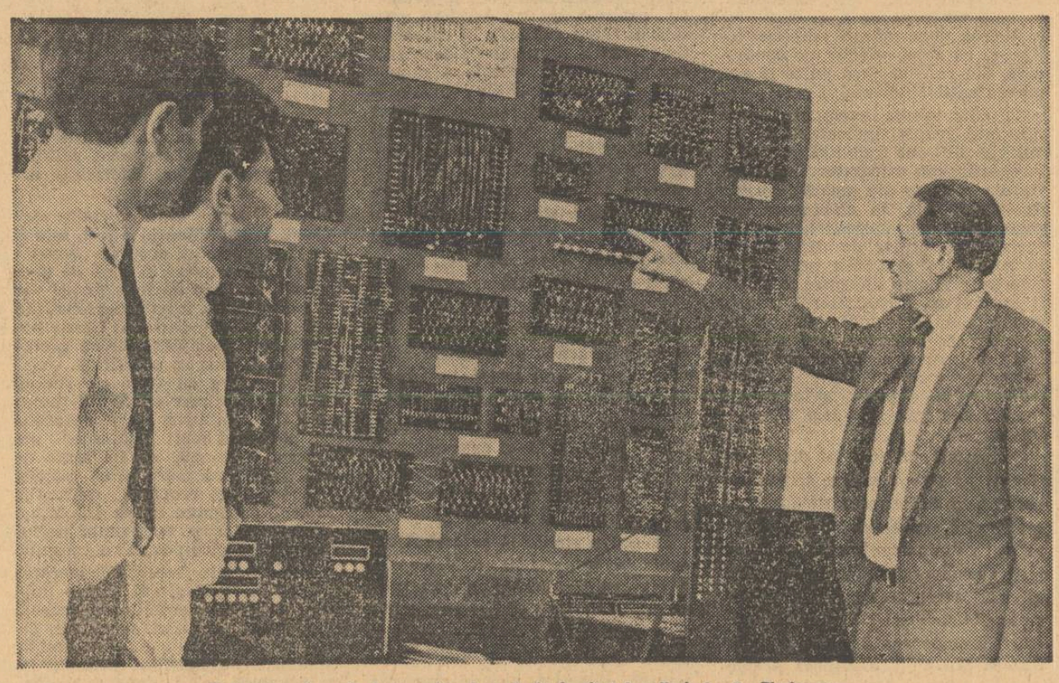

Calculatorul analogic transistorizat de la Institutul politehnic din Timișoara

În perioada cincinalului 1966-1970 s-au depus eforturi continue pentru dezvoltarea bazei didactico-materiale a învățământului. Numai pentru laboratoarele și materialele didactice necesare învățământului de cultură generală și învățământului superior au fost alocate în acești ani fonduri în valoare de

518531000 lei

Pentru dotarea laboratoarelor și a diferitelor cabinete din învățământul de cultură generală cu aparate pentru studiul fizicii și chimiei, cu mulaje necesare predării biologiei, cu hărți pentru lecțiile de geografie și istorie, cu planșe, diafilme, diapozitive sau discuri menite să sporească eficiența lecțiilor au fost cheltuite

248850000 lei

Pentru ca învățământul superior să dea studenților o pregătire care să corespundă sarcinilor actuale și de perspectivă ale economiei și culturii s-a acordat o atenție deosebită cunoașterii de către studenți a progreselor înregistrate de știința și tehnica mondială. În această direcție un rol deosebit de important îl are studiul în laboratoare. Pentru înzestrarea acestora au fost alocate în cincinal

269681000 lei

Lărgirea și diversificarea aparaturii didactice au înregistrat în perioada cincinalului succese notabile. Pentru dotarea școlilor generale, a liceelor, a școlilor tehnice și profesionale și a grădinițelor cu material didactic s-au contractat numai în anul 1970 499 titluri de material didactic la 23 de întreprinderi, titlurile respective însumînd o valoare totală de

56500300 lei

MODERNIZARE

Preocupările privind modernizarea învățămîntului au cunoscut o considerabilă lărgire după Plenara C.C. al P.C.R. din 22-25 aprilie 1968, care a aprobat Directivele Comitetului Central al partidului cu privire la dezvoltarea învățămîntului în țara noastră. În cadrul acestor preocupări o atenție sporită a fost acordată dotării învățămîntului superior și învățămîntului liceal cu aparate moderne, printre care :

- **înregistratoare electronice**
- **spectometre de rezonanță nucleară**
- **mașini de încercări mecanice**
- **osciloscoape catodice**
- **microscoape electronice și metalografice**
- **spectrofotometre de laborator**
- **cromatografe de gaze**
- **aparate de rezonanță magnetică**
- **numărători de impulsuri**
- **surse duble de tensiune**
- **microscoape universale de cercetare**
- **microscoape biologice și metalografice**

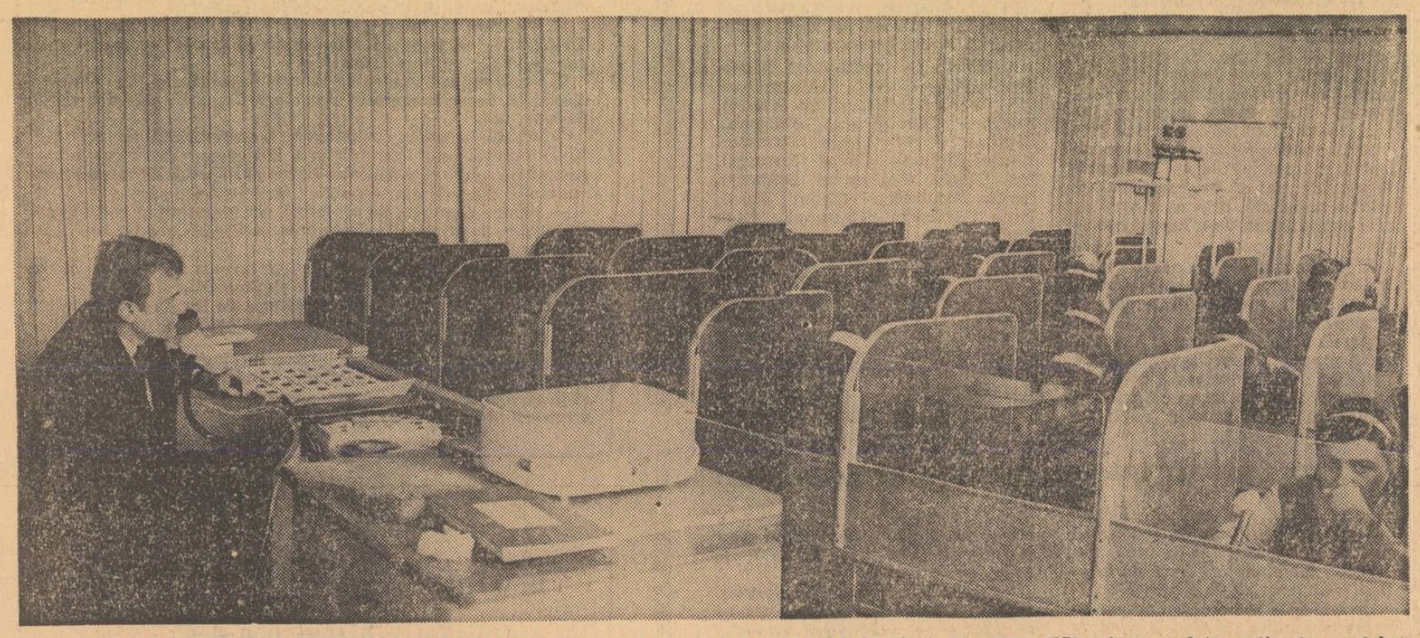

Mijloacele tehnice audio-vizuale au amplificat forța instructivă și educativă a lecției. În cincinalul 1966—1970 a început dotarea liceelor cu laboratoare audio-vizuale, la conceperea și realizarea cărora o importantă contribuție o aduc înșiși profesorii și elevii. În imagine, laboratorul lingvistic de la Liceul nr. 3 din Baia Mare conceput de un colectiv de profesori din școală și realizat prin autodotare.

AUTODOTARE

Concomitent cu dotarea prin investiții alocate din bugetul de stat s-a inițiat o amplă acțiune de valorificare a inițiativei și capacității creatoare a colectivelor didactice din învățămîntul de toate gradele, precum și a studenților și elevilor. Această acțiune a dus la crearea în licee a numeroase noi laboratoare audio-vizuale, la crearea și îmbogățirea sortimentelor de material didactic.

La rîndul lor, atelierele proprii ale unităților de învățămînt superior au construit numai în anul 1970 aparate în valoare de

circa 3750000 LEI

Acțiunea de autodotare capătă pe zi ce trece o extensiune tot mai mare, dovadă a marelui potențial creator al învățămîntului nostru.

În laboratorul Liceului industrial de metrologie din București, în timpul unor experiențe.

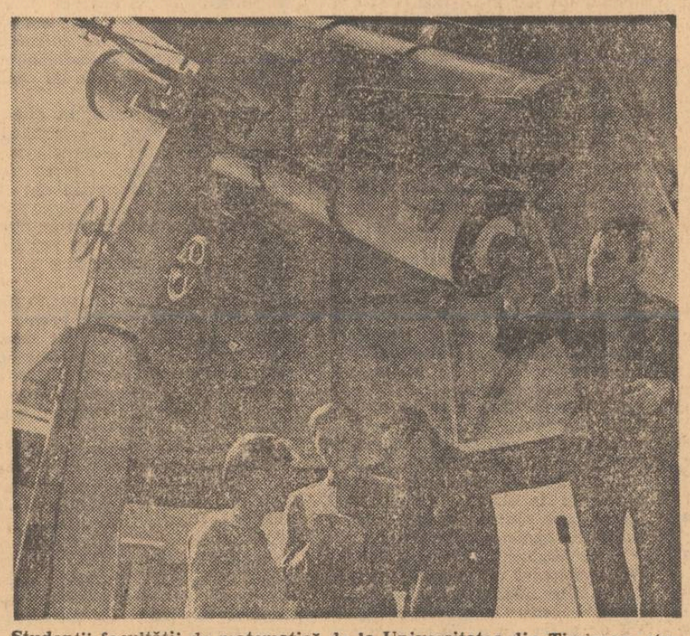

Studenții facultății de matematică de la Universitatea din Timișoara studiind la Observatorul astronomic al Universității.

DIDACTICA

O pondere importantă în producția mijloacelor de învățămînt o are întreprinderea „Didactica" din subordinea Ministerului Învățămîntului, care dă cca. 60 la sută din producția de material didactic destinată școlilor generale, liceelor teoretice și liceelor de specialitate.

În anul 1970, producția globală și marfă a acestei întreprinderi a crescut cu 146 la sută față de anul 1965, ultimul an al cincinalului anterior.

„Didactica" a realizat în această perioadă 66 de sortimente noi. Iată cîteva dintre acestea : trusă mecanică a lichidelor, trusă de dilatometre, aparat pentru demonstrarea interferenței sonore, generator de frecvențe variabile, generator ultrasonic cu anexe, panou cu termistori, trusă pentru studierea mișcării de rotație a corpurilor, trusă pentru studierea mecanicii solidelor, laborator lingvistic L.L. 69, trusă de calorimetre, trusă complexă pentru învățarea aritmeticii etc. etc.

ÎN ÎNTÎMPINAREA CONGRESULUI U.G.S.R.

PERFECȚIONAREA ACTIVITĂȚII SINDICALE

Sindicatelor — sarcini precise în domeniul perfecționării profesionale

Perfecționarea profesională, ridicarea permanentă a măiestriei pedagogice a constituit și pînă acum o preocupare a organizațiilor sindicale din școli. S-au obținut în acest domeniu și unele realizări apreciate de membrii de sindicat, dar nu de puține ori s-a sesizat un paralelism între acțiunile organizate de sindicat și activitatea metodică desfășurată de școală. De multe ori aceleași probleme erau dezbătute pe de o parte în adunările sindicale și pe de altă parte la consiliile profesorale sau în colectivele de catedră, ceea ce făcea ca activitatea acestora să fie, nu o dată, o dublare, să nu aibă consistență, De-a lungul anilor s-au făcut dese încercări de găsire a unor formule proprii de desfășurare a activității profesionale, îndeosebi la nivelul grupelor sindicale, dar fără rezultate apreciabile.

Pînă în prezent nu a fost folosită așa cum se cuvine puterea de mobilizare a sindicatelor din învățămînt, cum just s-a subliniat la Plenara C.C. al P.C.R. din 10—11 februarie. Sînt de părere ca, odată cu elaborarea noii legislații privind sindicatele, **să se delimiteze precis de care laturi ale muncii profesionale să se ocupe organizația sindicală din învățămînt, spre deosebire de consiliul profesoral, cercul pedagogic, colectivul de catedră sau comisia metodică.** Se înțelege că aceasta cere ca și Ministerul Învățămîntului să precizeze atribuțiile concrete ale fiecărei forme de activitate metodică. Cît despre sindicate, **cred că acestea ar trebui să aibă — în cadrul largului sistem de perfecționare reglementat prin Statutul personalului didactic — atribuțiuni precise în organizarea și urmărirea studiului individual și a documentării științifice, în activitatea pedagogică-metodică desfășurată în cadrul școlii sau pe grupe de școli, în inițierea unor sesiuni metodico-științifice de comunicări, consfătuiri, simpozioane pe probleme de specialitate și de metodica predării, în organizarea de călătorii de studii și documentare etc.**

MARIA PETRAȘCU
președinta Sindicatului învățămînt Timișoara

Reprezentanții oamenilor școlii să-și spună cuvîntul la luarea unor măsuri de ordin administrativ

După părerea mea, activitatea sindicatelor din învățămînt s-ar îmbunătăți mult dacă, așa cum se întîmplă în economie, reprezentanții celor ce lucrează la catedră ar participa mai direct la organizarea și conducerea treburilor școlare. Mă gîndesc, de pildă, că **la nivelul școlii ar fi bine să se constituie un colectiv de conducere (evident, restrîns și operativ), din care să facă parte și organizatorul grupei sindicale sau președintele comitetului sindicatului (acolo unde există asemenea comitete).**

În practică există în unele locuri asemenea colective, dar actualul Regulament școlar — care se experimentează timp de doi ani — nu menționează nimic în acest sens. Deci pe lîngă consultarea consiliului profesoral, care se întrunește de obicei rar, directorul să aibă **obligația de a se consulta,** în luarea unor măsuri administrative, și cu acest colectiv de conducere, din care să facă parte și reprezentanții sindicatului.

Să dăm cîteva exemple. Organizatorul grupei sindicale — la nivelul școlii — ar trebui **să participe la constituirea catedrelor, la repartizarea cadrelor din școală pe catedrele existente, la elaborarea caracterizărilor profesionale, la efectuarea inspecțiilor de definitivare în învățămînt și a celor pentru obținerea gradelor didactice etc.** Ar fi normal ca organizatorul grupei sindicale să răspundă, alături de director, de aplicarea întocmai a legislației școlare, de respectarea normelor stabilite prin Statutul personalului didactic, prin Codul muncii sau prin alte legi ale statului.

Comitetele sindicatelor din învățămînt ar trebui să fie consultate permanent de inspectoratele școlare ori de cîte ori se iau măsuri administrative importante cum ar fi, de pildă, **ocuparea catedrelor cu suplinitori, recrutarea cadrelor pentru cursurile de perfecționare și reciclare, promovarea cadrelor de conducere din școli, stabilirea propunerilor de acordare a premiilor și distincțiilor.** O dată cu îmbunătățirea generală a activității sindicatelor ar trebui luată în considerare cred, **reorganizarea pe principii teritoriale a sindicatelor din învățămînt.** Ar fi bine dacă la nivelul județului ar exista un organ sindical de învățămînt care să cuprindă toate cadrele didactice și care să conlucreze direct cu Inspectoratul școlar județean.

Prof. CONSTANTIN ILOAIA
Liceul nr. 1 — Fălticeni

Grupa sindicală să-și lege mai strîns activitatea de interesele membrilor săi

Practic, sindicatele din învățămînt îndeplinesc în prezent sarcini restrînse și destul de vag precizate. În mod concret, grupa sindicală de la liceul nostru, de pildă — și după cîte știu la fel se întîmplă și în alte școli — își rezumă activitatea la încasarea cotizațiilor, la ținerea unei adunări anuale de prezentare a unor dări de seamă — mereu aceleași — și la cîteva acțiuni culturale, printre care sărbătorirea vreunui eveniment sau plasarea biletelor pentru stațiunile de odihnă. E drept, sindicatul nostru își asumă teoretic și o serie de sarcini pe linia colaborării cu conducerea școlii, dar acestea rămîn de regulă pe hîrtie.

Consider că, în grupele sindicale, simplele informări ocazionale trebuie înlocuite prin **dezbateri la obiect, pentru adîncirea problemelor, printr-o analiză deschisă, purtată în spirit combativ și constructiv totodată.** Aici trebuie dezbătute cauzele calității scăzute a muncii unor profesori, motivele pentru care numărul de elevi rămași în urmă la învățătură sau indisciplinați este cîteodată destul de ridicat, modul de comportare a salariaților, măsura în care aprecierea și notarea elevilor sînt realizate în spiritul corectitudinii și echității și alte probleme de acest fel. Sindicatul din învățămînt ar putea prelua practica folosită în industrie **de a afișa propunerile făcute de cadrele didactice în scopul modernizării procesului instructiv-educativ, de a le aduce la cunoștința forurilor de resort,** căci altfel multe dintre propunerile și sugestiile valoroase ale profesorilor rămîn inoperante, îngropate undeva printre hîrtii și procese verbale.

În grupa sindicală **ar trebui organizată informarea cadrelor didactice asupra a ceea ce apare nou în pedagogie.** Tot aici ar trebui inițiate dezbateri privind ceea ce s-ar putea face pentru îmbunătățirea muncii didactice, pentru creșterea randamentului școlar, pentru legarea învățămîntului de practică, pentru educarea comunistă a tineretului, pentru integrarea în muncă și viață a viitorilor absolvenți.

Și aș dori să mai spun ceva. Foarte rareori am întîlnit vreun membru al comitetului sindicatului învățămînt care să se intereseze îndeaproape de condițiile de muncă și de viață ale corpului profesoral, de modul cum locuiește etc. Nu ar fi normal **ca organul sindical să răspundă față de membrii de sindicat de felul cum a rezolvat problemele diverse ale muncii și vieții lor?** De asemenea, socot necesară prezența activă, nu formală, a reprezentantului sindicatului la lucrările de numire și transferare a personalului didactic, el avînd obligația să vegheze cu mai multă stăruință asupra respectării legalității în efectuarea acestor operațiuni.

Prof. VALERIU NEȘTIAN
Liceul agricol-Iași

Un film de mare anvergură istorică și artistică:

„MIHAI VITEAZUL"

Acum, după primele săptămîni de vizionare a filmului românesc **Mihai Viteazul,** după ce spectatorii și critica și-au rostit „verdictul" favorabil, este cazul să medităm, o dată în plus, asupra importanței educative a acestei pelicule de mare anvergură istorică și artistică.

Cum spunea cîndva Tudor Arghezi, Mihai Viteazul a fost, este și va fi, deopotrivă, erou de „poveste de școală primară și teză de doctorat", așa cum au fost, sînt și vor fi întotdeauna marile personalități ale istoriei. Un personaj istoric polivalent și complex, dintre acelea care au intrat în conștiința neamului nostru cu forță de simbol și mit. Era firesc ca filmul românesc, în tentativa de a reconstitui pe ecran mari „secvențe" ale epopeii naționale, să fie atras de această figură măreață a istoriei noastre, să-și propună realizarea unui film despre epoca lui Mihai Viteazul, despre captivanta personalitate istorico-politică a acestuia.

Este cu atît mai îmbucurător faptul că, deși și-au propus unul dintre cele mai ambițioase proiecte din istoria filmului românesc, cineaștii au realizat un film veridic și substanțial, un film monumental și dramatic, cu o importanță educativă (pentru că despre aceasta ținem să vorbim, îndeosebi, în rîndurile de față) ieșită din comun. **Mihai Viteazul** este, deci, un film care reclamă participarea unui public larg, de toate vîrstele și, cu atît mai mult, a imensului public de elevi, care are mult și multe de învățat. **Mihai Viteazul** are, neîndoios, încărcătura de idei și sentimente a unui prețios **act de cultură.** În procesul de învățămînt, filmul poate deveni un auxiliar prețios.

Pe ce bazăm această pledoarie? Filmul regizorului Sergiu Nicolaescu, realizat după un scenariu dens și dramatic scris de Titus Popovici este — înainte de orice — un film atractiv, antrenant, care are, deci, multe șanse să capteze interesul spectatorilor și, în consecință, are șanse **să convingă.** Importantă ni se pare tocmai forța de convingere pe care o au cele mai bune dintre secvențele filmului. În aceste condiții, ideile vehiculate de film **ajung la spectator.** Este foarte important acest lucru, deoarece filmul își propune să comunice privitorilor idei prețioase, pe care nu numai timpul lui Mihai Viteazul le-a evidențiat, ci întreaga noastră istorie națională, prin ce a avut ea mai semnificativ de-a lungul epocilor.

Sînt concentrate în acest timp îndepărtat, de la hotarul veacurilor 16 și 17, idealuri dintotdeauna scumpe, permanențe spirituale ale poporului român. Filmul evidențiază pregnant această continuitate spirituală și demonstrează prin forța imaginilor și prin argumente artistice că ideea unității naționale și-a aflat atunci, în epoca lui Mihai Viteazul și prin persoana acestui domnitor, intrat în mit ca un adevărat simbol național, o expresie deosebit de viguroasă. Filmul nu reconstituie cinematografic un timp istoric neutru, un timp oarecare „de epocă", ci timpul unei spectaculoase izbînzi a conștiinței naționale, un timp în care s-a pus (cum scria Nicolae Iorga) „sămînța cea bună" a unor mari germinații ulterioare. „Clipa" aceea de fierbinte elan patriotic pe care o evocă filmul și-a consolidat și potențat, peste timp, semnificațiile, devenind o solemnă prefață la actul desăvîrșirii unității naționale, împlinit după veacuri.

Filmul este important, apoi, prin modul în care izbutește să evoce portretul moral și psihologic al domnitorului. Film-portret, **Mihai Viteazul** este dominat de personalitatea copleșitoare, fascinantă, a lui Mihai și portretul acestuia, conturat „în mișcare", își desenează treptat particularitățile, complexitatea. Mihai Viteazul (interpretat excelent de Amza Pelea) este și în film, așa cum îi spunea Iorga, „un poet al spadei, un entuziast, un visător", este un mare general, un gînditor, un revoltat; filmul încearcă să-l privească din diferite unghiuri, din perspectiva domniei neliniștite și din aceea a dramelor de familie, din perspectiva relațiilor cu țara ca și din perspectiva Europei. O idee îndeosebi se degajă pregnant: Mihai își depășește prin clarviziune și simț politic epoca, rămîne pentru mulți un neînțeles.

Regizorul Sergiu Nicolaescu, continuînd și perfecționînd experiența acumulată într-un film ca **Dacii,** a acordat multă atenție acelor detalii semnificative care au capacitatea să fixeze în imagini un timp anume, cu tot ceea ce acesta presupune: mod de viață, mentalitate, obiceiuri. **Mihai Viteazul** are culoare de epocă, atmosferă, și din valorile plastice alese pentru a constitui cadrul filmului se compune o imagine complexă a civilizației române în epoca de mare elan patriotic pe care o evocă pelicula. Și din acest punct de vedere, deci, filmul este exemplar.

O distribuție prestigioasă îl susține: Gyorgy Kovacs (Andrei Batori), Ioana Bulcă (Doamna Stanca), Florin Piersic (Preda Buzescu), Septimiu Sever (Radu Buzescu), Ilarion Ciobanu (Stroe Buzescu), Ion Besoiu (Sigismund Bathory), Sergiu Nicolaescu (Selim Pasa), Irina Gărdescu (Rossana), Olga Tudorache (Doamna Teodora), Emmerich Schaffer (Basta).

Sigur, ar fi o mare eroare ca filmul să suplinească lectura, informațiile de orice altă natură privind epoca. Dar filmul este, și poate fi, pentru fiecare profesor de istorie, pentru fiecare diriginte, un auxiliar prețios.

CĂLIN CĂLIMAN

La calculator

(Urmare din pag. 1-a)

Iată cîteva probleme, ca eșantion:

Problema nr. 1: *„Să se tabeleze valorile funcției: $f(x) = (3x^2 - 5x + 1) / (x^2 + x + 1)$, x luînd valori începînd cu 1 și terminînd cu 10, cu pasul 0,1. Un tabel, în cazul de față, înseamnă să se înscrie pe o coloană valorile lui x, iar pe o altă coloană valorile lui y corespunzătoare valorilor lui x pînă la $x = 10$.*

Problema nr. 2. *Să se tabeleze valorile funcției: $f(x, y) = (x^2 - xy + y^2) / (x^2 + xy + y^2)$ luînd pentru x valori de la 2 la 5 și pentru y valori de la 1 la 10 cu pasul 0,5.*

Problema nr. 3. *Se dă un șir de numere $x_1\ x_2 ... x_{100}$. Să se alcătuiască schema logică de calcul a valorilor: N (numărul elementelor pozitive din șirul dat) și M (numărul elementelor negative).*

Problema nr. 4: *Se dă, ecuația $\sin x = x^2 - 1$.*

Un elev: *Presupunem că mașina știe să calculeze „sinus"-ul.*

Profesorul: *Deocamdată nu ne întrebăm dacă mașina știe să calculeze sinus-ul. Deocamdată să ne obișnuim să utilizăm instrumentul acesta al schemei logice. Aici trebuie să întrebuințați metoda înjumătățirii intervalului. Aplicarea ei manuală este mai grea. Cu mașina e foarte simplu ca idee și ușor de programat. Ați făcut „graficele", nu?*

Binecunoscuta butadă a lui Cantor simplifică problema. Cantor a spus că poate să prindă cu această metodă un leu în Africa. Împarte Africa în două jumătăți. Dacă leul nu se va găsi în prima jumătate, atunci va fi cu siguranță în cea de a doua care, la rîndul ei, este împărțită în două și așa mai departe pînă ce ultima jumătate este cît cușca unui leu.

După lecție, un scurt schimb de replici cu cîțiva elevi. Cursul este facultativ. Îmi pot permite deci să-i întreb:

— De ce urmați acest curs? La ce credeți că vă va sluji în viață?

Sorin Zbârcea: *Vreau să mă specializez în energetică. În energetică se folosesc foarte mult calculatoarele. Mă interesează problema nivelului energetic al electronilor în interiorul atomilor. De altfel, primul calculator construit în România a fost realizat la Institutul de fizică atomică.*

Gabriel Marin: *Mîine n-o să putem trăi fără calculatoare.*

Marin Mihail: *Vreau să devin, cercetător în fizică. Calculatorul mi se pare indispensabil oricărei munci de cercetare științifică.*

Radu Vaduca: *Este ceva nou. Mă pasionează tot ce e nou, pentru că ce este „nou" acum, va fi „obișnuit" pentru maturitatea noastră de mîine. În urmă cu zece ani, calculatoarele păreau multora doar o fantezie. Gîndiți-vă ce va fi de acum în zece ani.*

Viorel Ciurea: *Mă pasionează matematica și fizica. La sesiunea pe care o s-o organizeze cercurile științifice ale liceului nostru voi prezenta, în secția de matematică, o comunicare cu tema „Rezolvarea ecuațiilor în numere întregi". Mă interesează ce se petrece înăuntrul calculatoarelor. Acesta ar fi un motiv. Și mai este ceva: cred că într-un viitor apropiat calculatoarele vor fi tot atît de indispensabile cum este astăzi rigla de calcul pentru un inginer.*

Cornelia Luca: *Deși în momentul de față nu sînt în posesia tuturor datelor pentru a aprecia valoarea calculatoarelor, urmez acest curs pentru că mă pasionează electronica și pentru că a doua pasiune a mea este muzica. M-ar interesa să aflu cum aș putea realiza o legătură între electronică și muzică.*

Gabriel Fieroiu: *Nu s-a înființat încă facultatea pe care vreau s-o urmez. Aș dori să studiez medicina electronică. Mă interesează matematica, fizica și anatomia, iar calculatoarele ca structură logică și ca posibilitate de verificare a unei idei.*

Îmi permit să reproduc aici, în loc de încheiere, o idee care a revenit în răspunsurile mai multor elevi și pe care a formulat-o în termeni mai precișI același Gabriel Fieroiu: Studiul informaticii te învață să gîndești. De la a treia lecție începem să ne dăm seama că nu e suficient să te gîndești numai la ceea ce apare evident, ci să încerci să afli totul.

UNIVERSITATEA — TIMIȘOARA

ANUNȚĂ

scoaterea la concurs a următoarelor posturi:

FACULTATEA DE FIZICĂ

1 post de asistent la catedra de chimie organică și fizică, disciplina chimie fizică, poziția 11.
1 post de asistent la catedra de chimie organică și fizică, disciplina chimie organică, poziția 10.

FACULTATEA DE STUDII ECONOMICE

1 post de asistent la catedra de filozofie, disciplina filozofie, poziția 10.

FACULTATEA DE FILOLOGIE

1 post de conferențiar la catedra de limba și literatura germană, disciplinele metodica predării limbii germane și curs special de limba germană, poziția 2.
1 post de asistent la catedra de limba și literatura engleză, disciplinele Limba engleză curs practic, Limba engleză contemporană, poziția 11.
1 post de asistent la catedra, de limbi romanice, disciplinele Limba franceză curs practic și Limba franceză modernă, poziția 15.

FACULTATEA DE ISTORIE-GEOGRAFIE

1 post de lector la catedra de istorie, disciplinele Istoria modernă universală și Istoria veche universală, poziția 4.

FACULTATEA DE MUZICĂ

1 post de asistent la catedra de teorie-canto, disciplinele ansamblu coral și teoria instrumentelor, poziția 7.

Candidații la concurs vor depune la secretariatul Universității din Timișoara, b-dul Vasile Pîrvan nr. 4, în termen de 30 de zile, respectiv 15 zile pentru posturile de asistent, de la data publicării acestui anunț, cererea de înscriere, la care vor anexa actele prevăzute de Legea nr. 6 privind Statutul personalului didactic din Republica Socialistă România, publicată, în Buletinul Oficial, Partea I, nr. 33 din 15 martie 1969 și de Instrucțiunile Ministerului Învățămîntului nr. 84 539/1969.

Concursul se va desfășura în conformitate cu prevederile art. 113 și 131 din legea sus-menționată, la facultățile respective.

INSTITUTUL DE CONSTRUCȚII BUCUREȘTI

ANUNȚĂ

scoaterea la concurs a următoarelor posturi didactice:

1. Profesor la Catedra de drumuri și căi ferate, disciplinele: Drumuri, Construcția drumurilor, poziția 1 din statul de funcțiuni.
2. Profesor la Catedra de hidraulică, disciplinele: Hidraulică, Hidraulică și hidrologie, poziția 2 din statul de funcțiuni.
3. Profesor la Catedra de hidraulică, disciplina: Mecanica fluidelor, poziția 3 din statul de funcțiuni.
4. Profesor la Catedra de geotehnică și fundații, disciplinele: Geotehnică și fundații, Hidrologie și hidrogeologie, Fundații și procedee de fundare, poziția 3 din statul de funcțiuni.
5. Profesor la Catedra de electrotehnică, disciplina: Acționări electrice, poziția 2 din statul de funcțiuni.
6. Profesor la Catedra de economie politică, disciplina: economie politică, poziția 2 din statul de funcțiuni.
7. Conferențiar la Catedra de construcții în transporturi, disciplinele: Curs general de construcții, Atelier sistematizare, poziția 6 din statul de funcțiuni.
8. Șef lucrări la Catedra de termotehnică, disciplinele: Termotehnică, Termotehnică și mașini termice, poziția 6 din statul de funcțiuni.
9. Lector la Catedra de socialism, disciplina: Socialism, poziția 5 din statul de funcțiuni.
10. Asistent la Catedra de limbi moderne, disciplina: Limba franceză, poziția 20 din statul de funcțiuni.
11. Asistent la Catedra de topografie-geodezie, disciplinele: Topografie inginerească, Topografie și trasări în construcții, poziția 21 din statul de funcțiuni.
12. Asistent la Catedra de topografie-geodezie, disciplinele: Geodezie, desen topografic și cartografic, poziția 24 din statul de funcțiuni.

Candidații la concurs vor depune la secretariatul rectoratului din București b-dul Republicii nr. 176, cererea de înscriere împreună cu actele prevăzute de Legea nr. 6 privind Statutul personalului didactic din Republica Socialistă România.
— pentru posturile de profesori, conferențiari și șefi lucrări în termen de 30 de zile de la data publicării acestui anunț în Buletinul Oficial;
— pentru posturile de asistenți în termen de 15 zile de la data publicării acestui anunț în Buletinul Oficial.

Cei ce funcționează într-o instituție de învățămînt superior sînt obligați să comunice în scris, rectorului sau directorului acesteia, înscrierea la concurs.

Concursul se va ține în sediul institutului, în termen de două luni pentru posturile de profesori, conferențiari și șefi lucrări și în termen de 15 zile pentru posturile de asistenți de la data expirării termenului de înscriere.

INSTITUTUL PEDAGOGIC DE 3 ANI TÎRGU-MUREȘ

ANUNȚA

scoaterea la concurs a următoarelor posturi:

FACULTATEA DE FILOLOGIE

Catedra de limbă și literatură română și limbi străine
— asistent, disciplina limba franceză, poz. 16
— asistent, disciplinele limbă germană și limbă engleză, poz. 18

Candidații la concurs vor înainta la rectoratul Institutului pedagogic de 3 ani din Tîrgu-Mureș, str. N. Iorga nr. 1, în termen de 15 zile de la data publicării acestui anunț în Buletinul Oficial, o cerere de înscriere la care se vor anexa, în dublu exemplar, actele prevăzute de Legea nr. 6 privind Statutul personalului didactic din R.S.R., publicată în Buletinul Oficial, partea I nr. 33 din 15 martie 1969 și de Instrucțiunile Ministerului Învățămîntului nr. 84539/1969.

Candidații vor prezenta și o adeverință din care să reiasă că au efectuat stagiul legal după repartizare.

Concursul se va ține în termen de 15 zile de la data expirării termenului de înscriere.

ANUNȚ

Absolventele Școlii normale de fete din Piatra-Neamț, seria 1940, sînt rugate a anunța urgent adresa și adeziunea în vederea organizării la data de 26 iunie 1971, a unei întîlniri după 31 ani, pe adresa CORALIA PETRARU, Școala generală nr. 5, Roman.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17 60 20. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și la difuzorii de presă.
Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii

40 132

Proletari din toate țările uniți-vă !

GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Anul XXIII - Nr. 1079 | EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ | Miercuri 10 martie 1971 — 4 pagini 25 bani

Plenara Consiliului Central al Uniunii Generale a Sindicatelor din România, care a avut loc la 16 februarie a.c., a hotărît elaborarea unor Teze ale Consiliului Central al U.G.S.R., referitoare la rolul și atribuțiile sindicatelor în condițiile actuale ale construcției societății noastre socialiste multilateral dezvoltate, precum și elaborarea proiectelor de Statut-cadru al sindicatului — ca organizație autonomă de sine stătătoare ; Statut-cadru al uniunilor sindicatelor pe ramuri de activitate ; Statut al organelor teritoriale ale sindicatelor; Statut al Uniunii Generale a Sindicatelor din Republica Socialistă România. În numărul de astăzi al gazetei noastre publicăm din documentele care sînt supuse dezbaterii publice.

Gazeta noastră pune la dispoziție coloanele sale, în cadrul dezbaterii acestor documente, adresîndu-se tuturor membrilor de sindicat, activiștilor sindicali, tuturor cadrelor care lucrează nemijlocit în domeniul învățămîntului cu rugămintea de a ne trimite observațiile lor la documentele publicate astăzi, însoțite de propuneri cu privire la modul în care văd rolul și atribuțiile sindicatelor, perfecționarea structurii organizatorice, a stilului și metodelor lor de muncă.

TEZELE
Consiliului Central al U. G. S. R.
pentru Congresul Uniunii Generale a Sindicatelor din Republica Socialistă România

Clasa muncitoare, toți oamenii muncii din patria noastră au primit cu vie satisfacție și deplină aprobare analiza multilaterală făcută activității sindicatelor de către Plenara Comitetului Central al Partidului Comunist Român, din 10—11 februarie 1971. Concluziile tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al partidului, privind rolul și atribuțiile sindicatelor în condițiile actuale ale construcției societății socialiste multilateral dezvoltate în Republica Socialistă România, constituie un document programatic de o deosebită valoare teoretică și practică pentru mișcarea sindicală din țara noastră.

Consiliul Central al Uniunii Generale a Sindicatelor din Republica Socialistă România și-a însușit pe deplin concluziile și recomandările Plenarei Comitetului Central al Partidului Comunist Român, angajîndu-se să militeze neobosit pentru transpunerea lor în viață. Îmbunătățirea activității generale a sindicatelor, preocupare de seamă a tuturor organizațiilor sindicale, se înscrie în complexul de măsuri politice și organizatorice adoptate de conducerea partidului pentru perfecționarea organizării și conducerii vieții sociale, pentru dezvoltarea continuă a democrației muncitorești, a democrației socialiste, pentru atragerea maselor largi de oameni ai muncii la rezolvarea tuturor problemelor pe care le ridică construcția socialistă în patria noastră.

Pe baza analizei făcute de Plenara Comitetului Central al Partidului Comunist Român, Consiliul Central al Uniunii Generale a Sindicatelor a elaborat prezentele Teze pe care le supune dezbaterii membrilor de sindicat, astfel încît apropiatul Congres al U.G.S.R. să poată stabili rolul și sarcinile concrete ale sindicatelor în etapa actuală, în lumina indicațiilor conducerii partidului, cele mai eficiente căi și modalități de îmbunătățire a activității lor, în scopul participării și mai active la întreaga viață economică și socială a țării, la înfăptuirea politicii partidului și statului de edificare a societății socialiste și comuniste în România.

În țara noastră, socialismul a triumfat definitiv la orașe și sate, a fost desființată pentru totdeauna exploatarea omului de către om. Clasa muncitoare, în strînsă alianță cu țărănimea și intelectualitatea, cu toți oamenii muncii, deține întreaga putere de stat, a devenit stăpînă asupra mijloacelor de producție, a bogățiilor țării pe care le folosește pentru progresul rapid și neîntrerupt al patriei, pentru ridicarea nivelului de viață și de civilizație al poporului. Idealurile și aspirațiile pentru care a luptat, cu grele jertfe, eroica noastră clasă muncitoare, condusă de Partidul Comunist Român, și-au găsit împlinirea în anii construcției socialiste.

În tot ce s-a făcut de mai bine de un sfert de veac, sub conducerea Partidului Comunist Român, pentru progresul economic și social-cultural al țării, în profundele prefaceri înnoitoare pe care le-a cunoscut România, se află organic încorporată munca plină de abnegație a clasei muncitoare, a tuturor oamenilor muncii români, maghiari, germani și de alte naționalități, a întregului nostru popor.

Bilanțul însuflețitor făcut de recenta Plenară a Comitetului Central al Partidului Comunist Român, cu privire la dezvoltarea economică și socială a Republicii Socialiste România în perioada 1966—1970, evidențiază cu claritate mărețele înfăptuiri obținute de poporul nostru în ridicarea patriei pe o treaptă superioară de civilizație și progres. Producția industrială a continuat să se dezvolte în ritmuri înalte, superioare celor prevăzute în plan ; s-au construit și dat în funcțiune numeroase obiective în industrie, agricultură și în celelalte ramuri ; s-au obținut noi progrese însemnate în repartizarea rațională, armonioasă a forțelor de producție pe întreg teritoriul țării. România a făcut în această perioadă noi pași înainte pe drumul creșterii forței sale economice, al valorificării tot mai intense a potențialului material și uman.

Ca urmare a rezultatelor obținute în dezvoltarea producției a crescut nivelul de trai al populației, au sporit veniturile tuturor oamenilor muncii de la orașe și sate, au crescut pensiile și alocațiile pentru copii, s-a realizat un important program de construcții de locuințe, învățămîntul, cultura, știința au cunoscut un puternic avînt.

Perioada ultimului cincinal se detașează ca o etapă dintre cele mai fructuoase din anii construirii socialismului în patria noastră. Realizările acestui cincinal confirmă încă o dată justețea politicii marxist-leniniste a Partidului Comunist Român, orientată spre dezvoltarea forțelor de producție, perfecționarea relațiilor de producție, a întregii orînduiri sociale, creșterea continuă a bunăstării materiale și spirituale a întregului popor, afirmarea României ca factor activ al cauzei generale a socialismului, păcii și colaborării internaționale.

În procesul complex al edificării socialismului s-a afirmat puternic rolul de forță politică conducătoare pe care îl are în societatea noastră Partidul Comunist Român, cea mai înaltă formă de organizare a clasei muncitoare, detașamentul său de avangardă, exponent fidel al intereselor și aspirațiilor fundamentale ale muncitorimii, ale întregii națiuni socialiste.

În făurirea noii orînduiri, clasa muncitoare s-a dovedit la înălțimea misiunii sale istorice demonstrîndu-și devotamentul nețărmurit față de cauza socialismului, a propășirii patriei, înaltul spirit revoluționar, energia și capacitatea sa de a mobiliza și conduce toți oamenii muncii în opera de construire a socialismului. Creșterea numerică a muncitorimii, ca și schimbările calitative profunde care au avut loc în rîndurile ei, au sporit continuu rolul clasei muncitoare, clasă conducătoare a societății noastre.

Sindicatele din România, avînd îndelungate tradiții de luptă revoluționară, sînt cele mai largi organizații de masă ale clasei muncitoare, ale tuturor oamenilor muncii. Ele au participat activ sub conducerea Partidului Comunist Român, la lupta împotriva exploatării și asupririi, pentru apărarea intereselor celor ce muncesc, au adus în anii de după eliberare o contribuție de seamă la înfăptuirea revoluției și construcției socialiste. Militînd pentru aplicarea în viață a politicii de industrializare socialistă a țării, sindicatele s-au preocupat de mobilizarea maselor de salariați la îndeplinirea și depășirea planurilor de stat, punerea în valoare a marilor rezerve de care dispune economia noastră, ridicarea eficienței activității economice, de antrenarea oamenilor muncii la conducerea și buna gospodărire a întreprinderilor socialiste. Ele au participat la elaborarea și înfăptuirea măsurilor și hotărîrilor partidului și statului privind îmbunătățirea condițiilor de muncă și de viață ale salariaților, la elaborarea și aplicarea legislației muncii, introducerea și generalizarea noului sistem de salarizare, exercitarea controlului obștesc-muncitoresc în diferite domenii, au organizat trimiterea la odihnă și tratament a oamenilor muncii. Prin activitatea lor politico-ideologică și cultural-educativă, sindicatele și-au adus contribuția la dezvoltarea conștiinței socialiste a oamenilor muncii, la ridicarea nivelului general de cultură al maselor, la cultivarea atitudinii înaintate față de muncă, de avutul obștesc și de îndatoririle sociale, la educarea lor în spiritul patriotismului și internaționalismului socialist, al devotamentului față de cauza socialismului.

În munca sindicatelor, îndeosebi a organelor de conducere, au existat însă și unele neajunsuri, care au făcut ca ele să nu-și exercite pe deplin rolul și atribuțiile mereu sporite ce le-au revenit în viața social-politică a țării. Ca urmare a unor concepții depășite despre rolul sindicatelor, despre formele de organizare și de muncă ale acestora, în activitatea lor s-au manifestat rămîneri în urmă față de noile condiții și cerințe ale dezvoltării societății noastre, s-au menținut metode și forme de muncă învechite, un centralism excesiv, fenomene de formalism și birocratism. Nu a existat suficientă preocupare ca în organele executive de conducere ale uniunilor pe ramuri și ale Uniunii Generale a Sindicatelor să fie atrași muncitori, maiștri, tehnicieni, ingineri și alte categorii de salariați care lucrează nemijlocit în producție. Toate acestea au redus posibilitatea organelor sindicale de a cunoaște îndeaproape preocupările, interesele și aspirațiile membrilor de sindicat, realitatea din colectivele de muncă, au diminuat capacitatea sindicatelor de a mobiliza masa salariaților la realizarea sarcinilor economice, profesionale, aportul lor la perfecționarea organizării producției și a muncii, la ridicarea calității produselor și a productivității. Ele nu s-au preocupat susținut și n-au dovedit exigența necesară pentru rezolvarea problemelor sociale, pentru folosirea eficientă a mijloacelor asigurate de stat în vederea îmbunătățirii condițiilor de muncă și de viață ale salariaților, n-au manifestat combativitate împotriva unor fenomene de birocratism și lipsă de grijă de care au dat dovadă conducerile unor întreprinderi și ministere față de nevoile și cerințele angajaților. Munca politico-educativă desfășurată de sindicate a cuprins un număr restrîns de salariați, nu a fost suficient legată de nevoile practice ale producției, ale educării socialiste a maselor, iar baza materială pentru desfășurarea acestei activități nu a fost pe deplin folosită.

În lumina orientării date de Plenara Comitetului Central al Partidului, Consiliul Central al U.G.S.R. consideră că este necesară îmbunătățirea întregii activități a sindicatelor, întărirea și dezvoltarea democrației și autonomiei sindicale, perfecționarea organizării, a formelor și metodelor lor de muncă, pentru ca sindicatele să îndeplinească mai bine rolul și atribuțiile sporite ce le revin în etapa actuală de dezvoltare socialistă a României.

SINDICATELE — CADRUL ORGANIZAT DE PARTICIPARE A CLASEI MUNCITOARE ȘI A CELORLALȚI OAMENI AI MUNCII LA CONDUCEREA SOCIETĂȚII NOASTRE SOCIALISTE, LA DEZBATEREA ȘI REZOLVAREA TUTUROR PROBLEMELOR PRIVIND DEZVOLTAREA ECONOMICĂ ȘI SOCIAL-CULTURALĂ, LA ÎNFĂPTUIREA POLITICII PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN DE CONSTRUIRE A SOCIALISMULUI ȘI COMUNISMULUI

În țara noastră, clasa muncitoare își exercită rolul său de clasă conducătoare în societate, în primul rînd prin forța politică conducătoare a întregii societăți, Partidul Comunist Român, prin organele statului socialist, care reprezintă puterea clasei muncitoare, aliată cu țărănimea și cu ceilalți oameni ai muncii, puterea poporului muncitor.

Un rol însemnat în înfăptuirea misiunii istorice a clasei muncitoare, a politicii Partidului Comunist Român, revine sindicatelor, cea mai largă organizație de masă a clasei muncitoare, a oamenilor muncii. Întreaga activitate a sindicatelor trebuie să țină seama de realitățile actuale din țara noastră, de rolul conducător al clasei muncitoare, de dubla calitate a acesteia, de proprietară a mijloacelor de producție și principala forță productivă a societății, de cerințele prezente și de perspectivă ale evoluției noastre sociale.

În stadiul actual de dezvoltare socialistă a României, sindicatele — care unesc clasa muncitoare și ceilalți oameni ai muncii — trebuie să reprezinte cadrul organizat de consultare și participare a muncitorimii la conducerea activității economice și sociale, la rezolvarea tuturor sarcinilor construcției socialiste, la soluționarea problemelor care privesc activitatea întreprinderilor și instituțiilor, progresul economic și social-cultural al țării. Ele trebuie să se preocupe de întărirea și dezvoltarea democrației muncitorești, democrației economice — laturi esențiale ale democrației socialiste.

Sindicatele trebuie să participe efectiv la întreaga activitate a Frontului Unității Socialiste, a guvernului, a organelor de conducere colectivă ale ministerelor, centralelor, combinatelor, grupurilor de uzine întreprinderilor și instituțiilor, în consiliile populare, să aducă o contribuție mai substanțială la activitatea de conducere și planificare a economiei naționale, la adoptarea celor mai corespunzătoare măsuri pentru asigurarea dezvoltării continue a industriei, agriculturii, a întregii economii, a învățămîntului, științei și culturii, la îmbunătățirea continuă a condițiilor de muncă și de viață ale clasei muncitoare, ale tuturor salariaților, la elaborarea și înfăptuirea politicii interne și externe a partidului și statului nostru.

Sindicatele asigură participarea oamenilor muncii, atît prin reprezentanții lor, cît și prin cei aleși de adunarea generală a salariaților la conducerea și buna desfășurare a întregii activități economico-sociale din întreprinderea sau instituția respectivă. Împreună cu organele de conducere colectivă, pe linie de stat, ele organizează și conduc adunările generale ale salariaților, expresie a democratismului profund al orînduirii noastre socialiste, formă superioară de conducere colectivă a unităților economice. Adunarea generală a salariaților este forumul care apreciază, în ultimă instanță, valoarea și eficiența muncii de conducere a întreprinderii sau organizației economice, exercită controlul maselor asupra felului cum se îndeplinesc hotărîrile de partid și de stat, propriile hotărîri, în viața fiecărui colectiv. Ele sînt consultate în promovarea cadrelor în conducerea unităților respective, în munca pe linie de stat, economică, în organizațiile de masă și obștești. Sindicatele trebuie să creeze toate condițiile necesare pentru ca oamenii muncii să aibă posibilitatea de a participa nemijlocit la analizarea modului cum se realizează planul de producție, cum se asigură condițiile de muncă și de viață ale salariaților să poată critica nestingherit neajunsurile care se manifestă în activitatea întreprinderilor și instituțiilor să ia parte activă la rezolvarea tuturor problemelor economice, sociale și culturale din aceste unități. Adunările generale ale salariaților să devină o formă efectivă de înfăptuire a controlului muncitoresc asupra activității desfășurate în unitățile respective.

SARCINILE SINDICATELOR ÎN DOMENIUL ACTIVITĂȚII ECONOMICE

În calitate de proprietari ai mijloacelor de producție și făuritori ai tuturor valorilor materiale, fiecărui colectiv de muncă dintr-o întreprindere sau instituție îi este încredințată o parte din mijloacele de producție ale societății și în această calitate îi revine responsabilitatea socială de a asigura gospodărirea și utilizarea lor eficientă, contribuind astfel la sporirea neîntreruptă a avuției naționale, temelia ridicării nivelului de trai al întregului popor. La angajarea într-o unitate, fiecare salariat devine membru al colectivului respectiv, cu toate drepturile și obligațiile ce decurg din această calitate. De aceea, **sarcina fundamentală a sindicatelor este să asigure participarea activă a oamenilor muncii la dezvoltarea forțelor de producție, la elaborarea și înfăptuirea planurilor de stat anuale și de perspectivă pentru dezvoltarea economiei naționale, în ansamblul ei, a ramurilor, a fiecărei întreprinderi și organizații economice de stat.**

În centrul preocupărilor sindicatelor trebuie să stea problemele organizării producției și a muncii, în scopul valorificării cît mai depline a rezervelor interne și creșterii eficienței activității economice. Organele sindicale să asigure consultarea maselor, atragerea acestora la elaborarea și înfăptuirea măsurilor care să contribuie la sporirea producției și productivității muncii, folosirea completă a capacităților de producție și a timpului de lucru, întărirea ordinei și disciplinei, la reducerea consumului de materii prime, materiale, combustibil și energie a cheltuielilor de producție, la creșterea rentabilității întreprinderilor industriale, de construcții și agricole de stat. O deosebită atenție să fie acordată îmbunătățirii calității, ridicării parametrilor tehnico-economici ai produselor, satisfacerii cerințelor mereu crescînde ale consumatorilor interni și externi.

Sindicatele vor stimula în mai mare măsură spiritul novator al muncitorilor, tehnicienilor, inginerilor, proiectanților și cercetătorilor, vor dezvolta, în continuare mișcarea de masă a inventatorilor și inovatorilor pentru perfecționarea mașinilor, instalațiilor, tehnologiilor, modernizarea produselor, folosirea de noi înlocuitori de materii prime și materiale, mecanizarea proceselor de muncă, elaborarea unor soluții valoroase de organizare a producției și a muncii.

Sindicatele au datoria să analizeze împreună cu conducerile tehnico-administrative și cu masele de salariați, mersul îndeplinirii planului de stat, situația aprovizionării tehnico-materiale, să cunoască la timp cauzele care provoacă greutăți în realizarea ritmică a planului, să acționeze cu energie pentru lichidarea neajunsurilor ce apar în activitatea economică.

Întreaga muncă politică, organizatorică și cultural-educativă a sindicatelor, toate mijloacele de influențare a maselor de care acestea dispun, să fie subordonate mobilizării salariaților la înfăptuirea sarcinilor economice și profesionale. Sindicatele au datoria să susțină și să dezvolte inițiativele oamenilor muncii pentru realizarea și depășirea planurilor de dezvoltare a economiei naționale, să stimuleze concursurile și alte forme de emulație profesională ; ele vor orienta eforturile tuturor salariaților din secții, sectoare și locuri de muncă, în direcția perfecționării organizării producției și a muncii, a valorificării rezervelor existente în întreprinderile industriale, de construcții, transporturi și unitățile agricole de stat, vor extinde și generaliza experiența înaintată a muncitorilor, tehnicienilor, inginerilor, acordînd colectivelor de salariați care au obținut cele mai bune rezultate, stimulente corespunzătoare.

Creșterea considerabilă în anii actualului cincinal a numărului de salariați, precum și introducerea pe scară largă în producție a cuceririlor științei și tehnicii, solicită **o atenție sporită din partea sindicatelor pentru calificarea și perfecționarea profesională a forței de muncă,** a cadrelor necesare economiei naționale, îndeosebi pentru noile obiective care se vor construi în această perioadă. Sindicatele au datoria să participe activ la elaborarea programelor și la buna organizare a cursurilor, la aplicarea tuturor prevederilor legii privind perfecționarea pregătirii profesionale a salariaților din unitățile socialiste de stat. Totodată, acțiunile de propagandă tehnico-economică organizate de sindicate, în colaborare cu organizațiile de tineret, cu participarea largă a intelectualității tehnice, trebuie să urmărească însușirea de către salariați a cunoștințelor privind organizarea științifică a producției și a muncii, informarea lor asupra noutăților tehnico-științifice în strînsă legătură cu specificul profesiunii, cu cerințele producției la fiecare loc de muncă. Programele de propagandă tehnico-economică să fie elaborate pe baza unei largi consultări a muncitorilor, comisiilor inginerilor și tehnicienilor, a cabinetelor de organizare științifică a producției și a muncii.

Consiliul Central al Uniunii Generale a Sindicatelor din România împreună cu Consiliul Național al Inginerilor și Tehnicienilor, se va preocupa de sporirea aportului intelectualității tehnice românești la aplicarea în producție a cuceririlor revoluției tehnico-științifice contemporane, organizarea superioară a producției și a muncii, propagarea cunoștințelor tehnico-economice, la dezvoltarea mișcării inventatorilor și inovatorilor. Se vor elabora propuneri pentru mai buna organizare a activității obștești a inginerilor și tehnicienilor, corespunzător condițiilor și cerințelor actuale.

Activitatea sindicatelor în întreprinderile agricole de stat și în întreprinderile de mecanizare a agriculturii să fie subordonată realizării sarcinilor privind intensificarea dezvoltării agriculturii, creșterii producției agricole în toate sectoarele de activitate, folosirii raționale a pămîntului, mașinilor, utilajelor și forței de muncă, înfăptuirii programelor naționale privind amenajările funciare și dezvoltarea zootehniei. Sindicatele vor manifesta preocupare sporită față de condițiile de muncă și social-culturale ale lucrătorilor din agricultură.

Organele și organizațiile sindicale din unitățile comerciale și cele prestatoare de servicii vor trebui să-și orienteze munca politică și organizatorică în direcția mobilizării tuturor lucrătorilor pentru asigurarea unei serviri care să corespundă exigențelor crescînde ale populației, reducerea cheltuielilor de circulație, lichidarea risipei, pentru educarea lor în spiritul cinstei și solicitudinii față de cerințele oamenilor muncii.

Sindicatele din învățămînt să ia parte la înfăptuirea tuturor măsurilor privind perfecționarea învățămîntului, legarea lui de practică, de nevoile concrete ale societății, ridicarea nivelului de pregătire a cadrelor didactice să participe mai activ la munca de educare și instruire a tinerei generații.

Sindicatele din unitățile sanitare să sporească răspunderea pentru realizarea în cele mai bune condiții a politicii de ocrotire a sănătății publice, pentru deservirea sanitară exemplară a oamenilor muncii, să contribuie la îmbogățirea continuă a cunoștințelor profesionale ale salariaților, să dezvolte la fiecare lucrător răspunderea și dărnicia în exercitarea profesiei în spiritul eticii socialiste.

În instituțiile administrative de stat centrale și locale, sindicatele să pună pe primul plan creșterea

(Continuare în pag. 2-a)

TEZELE
Consiliului Central al U.G.S.R.
pentru Congresul Uniunii Generale a Sindicatelor
din Republica Socialistă România

(Urmare din pag. 1-a)

competenței și responsabilității în muncă a salariaților, manifestarea celei mai profunde solicitudini față de nevoile și cerințele cetățenilor, în rezolvarea problemelor sociale ale populației, să combată fenomenele de birocratism și formalism din activitatea unor instituții.

REZOLVAREA TUTUROR PROBLEMELOR PRIVIND ÎMBUNĂTĂȚIREA CONDIȚIILOR DE MUNCĂ ȘI DE VIAȚĂ ALE CLASEI MUNCITOARE, ALE CELORLALȚI SALARIAȚI - ÎNDATORIRE DE BAZĂ A SINDICATELOR

Una din atribuțiile principale ale sindicatelor, ca organizații profesionale de masă ale clasei muncitoare, este preocuparea pentru îmbunătățirea condițiilor de muncă și de viață ale celor ce muncesc, folosirea tuturor posibilităților create de orînduirea socialistă în acest scop, înfăptuirea politicii partidului și statului de ridicare continuă a standardului de viață al întregii populații. Sindicatele trebuie să ia parte activă la elaborarea și aplicarea tuturor legilor și actelor normative, care reglementează drepturile și obligațiile salariaților. Ele au datoria să militeze pentru înfăptuirea în întregime a prevederilor cuprinse în legislația muncii, în planurile de stat cu privire la salarizare, protecția muncii, asigurări sociale, deservirea publică, pentru folosirea deplină și eficientă a fondurilor alocate în vederea construirii de locuințe, creșe, cămine cantine și alte obiective social-culturale. Comitetele sindicatelor reprezintă și susțin interesele salariaților în fața organelor de conducere colectivă ale întreprinderilor, organizațiilor economice de stat și instituțiilor, apără în fața organelor de jurisdicție drepturile membrilor de sindicat, precum și ale sindicatului, reglementate prin legislația muncii și se ocupă de toate problemele care privesc viața și activitatea angajaților.

Sindicatele trebuie să manifeste preocupare permanentă pentru promovarea mai largă a spiritului de echitate socială, să dea dovadă de intransigență și să pună în dezbaterea adunărilor generale ale salariaților, a adunărilor sindicale, pe cei ce tărăgănează sau manifestă birocratism în rezolvarea problemelor privind condițiile de muncă și de viață ale angajaților. Organizațiile sindicale se vor preocupa de respectarea timpului legal de lucru al salariaților.

Uniunea Generală a Sindicatelor din România va lua parte la elaborarea măsurilor preconizate de Comitetul Central al Partidului Comunist Român în legătură cu trecerea la reducerea treptată a duratei săptămînii de lucru.

Una din sarcinile importante ale sindicatelor este de a organiza controlul obștesc-muncitoresc asupra protecției muncii, a modului în care conducerile tehnico-administrative își îndeplinesc obligațiile ce le revin în acest domeniu. Organele sindicale să determine ca toate fondurile puse la dispoziție de stat pentru asigurarea protecției muncii, să capete destinația corespunzătoare, să fie folosite cu randament; să participe la elaborarea și respectarea normativelor privind echipamentul de protecție a muncii; să militeze pentru lichidarea cauzelor care generează îmbolnăviri profesionale și accidente de muncă. Sindicatele vor controla aplicarea de către conducerile întreprinderilor și cadrele medicale a măsurilor de prevenire a îmbolnăvirilor, preocupîndu-se ca problemele de sănătate ale angajaților și cele de protecția muncii să-și găsească locul cuvenit în dezbaterile comitetelor de direcție, ale consiliilor de administrație și colegiilor ministerelor, în măsurile și hotărîrile pe care acestea le adoptă.

Repartizarea locurilor în stațiuni pentru tratamentul balnear și odihna salariaților se va face de către sindicate, care vor administra, totodată, și fondurile din bugetul de asigurări sociale de stat alocate în acest scop. Împreună cu organizațiile de turism, ele trebuie să analizeze posibilitatea repartizării mai echitabile a locurilor în stațiunile balneo-climaterice, pentru a asigura ca, an de an, un număr din ce în ce mai mare de muncitori și alți salariați să beneficieze de condițiile create de statul nostru pentru odihnă și tratament. Totodată, Uniunea Generală a Sindicatelor din România va lărgi baza proprie de tratament și odihnă și va asigura administrarea judicioasă a acesteia.

Împreună cu organizațiile din cadrul Frontului Unității Socialiste, **sindicatele participă la controlul obștesc în domeniul aprovizionării și al serviciilor către populație,** contribuind la îmbunătățirea activității în aceste sectoare, în vederea satisfacerii cerințelor și nevoilor populației. Sindicatele să organizeze mai sistematic controlul obștesc asupra funcționării cantinelor, bufetelor, căminelor, creșelor, grupurilor sociale și altor unități de deservire, să militeze pentru construirea și amenajarea de noi unități de acest fel.

La nivelul întreprinderilor, centralelor industriale și celorlalte unități cu statut de centrală, al ministerelor se vor încheia contracte colective. Sindicatele trebuie să se preocupe în mai mare măsură de realizarea prevederilor din contracte, de creșterea rolului lor în mobilizarea maselor de oameni ai muncii pentru îndeplinirea sarcinilor economice ale întreprinderilor și îmbunătățirea continuă a condițiilor de muncă și de viață ale angajaților. Organele sindicale, împreună cu conducerile tehnico-administrative, vor analiza periodic stadiul realizării prevederilor contractului colectiv și vor lua măsurile care se impun pentru îndeplinirea lui. Ele au obligația să informeze salariații asupra modului cum se realizează angajamentele reciproce din contractul colectiv, să acționeze pentru înfăptuirea tuturor drepturilor și obligațiilor care revin, atît întreprinderii, cît și salariaților.

Sindicatele trebuie să dezvolte activitatea caselor de ajutor reciproc, care s-au dovedit a fi unul din mijloacele eficiente de întrajutorare tovărășească a membrilor de sindicat, să le sprijine în organizarea activității și în buna gospodărire a fondurilor.

O grijă deosebită vor acorda sindicatele problemelor profesionale și sociale ale femeilor, calificării și ridicării nivelului de calificare al acestora, promovării în muncă potrivit pregătirii, aptitudinilor și capacității lor. Sindicatele, împreună cu Consiliul Național al Femeilor și conducerile ministerelor să acționeze cu mai multă energie pentru ușurarea condițiilor de muncă și de viață ale femeii salariate prin mecanizarea unor lucrări, asigurarea igienei muncii și a asistenței medicale, extinderea și diversificarea rețelei serviciilor publice, lărgirea sortimentelor de produse alimentare, creșterea producției de aparate de uz casnic. O atenție deosebită se va acorda îmbunătățirii muncii educative în rîndul femeilor.

Organele și organizațiile sindicale să manifeste o preocupare mai mare față de formarea și integrarea profesională a tinerilor muncitori, educarea lor în spiritul dragostei și al responsabilității față de muncă, de avutul obștesc, al ordinii și disciplinei. Ținînd seama de rolul și sarcinile organizațiilor U.T.C. în întreprinderi și instituții, sindicatele vor conlucra strîns cu acestea în toate problemele economice, sociale și culturale, vor acționa în comun pentru dezvoltarea în rîndurile tineretului a spiritului de responsabilitate în îndeplinirea sarcinilor profesionale, a pasiunii pentru meseria aleasă, a dorinței de autodepășire, de a ține pasul cu progresul contemporan în domeniul științei, tehnicii și culturii, pentru soluționarea problemelor legate de munca și viața tinerilor salariați.

O atenție deosebită să acorde sindicatele condițiilor de muncă și de viață ale salariaților din rîndul naționalităților conlocuitoare, preocupîndu-se îndeaproape de soluționarea unor probleme specifice ale acestora, de promovarea lor în muncă, de înfăptuirea consecventă a politicii naționale marxist-leniniste a partidului și statului nostru.

În vederea rezolvării unor probleme care privesc dezvoltarea economiei, unele aspecte ale vieții sociale a salariaților, ale femeilor muncitoare și ale tinerilor angajați, se vor organiza periodic întîlniri între comitetele sindicatelor și comitetele de direcție, între conducerile uniunilor sindicatelor pe ramură și colegiile ministerelor, precum și între conducerea Uniunii Generale a Sindicatelor din România și Consiliul de Miniștri.

SARCINILE SINDICATELOR ÎN DOMENIUL ACTIVITĂȚII CULTURAL - EDUCATIVE ȘI SPORTIVE

Atribuții importante revin sindicatelor în domeniul educației socialiste a oamenilor muncii, ele avînd răspunderea organizării muncii cultural-educative de masă în întreprinderi și instituții. Prin întreaga lor activitate, sindicatele trebuie să contribuie la cunoașterea și însușirea de către toți oamenii muncii a politicii interne și externe a Partidului Comunist Român. O atenție deosebită se va acorda formării și dezvoltării conștiinței socialiste a maselor, cultivării devotamentului nețărmurit față de patrie și partid, față de cauza socialismului, întăririi sentimentului de frăție între poporul român și naționalitățile conlocuitoare, a unității și coeziunii întregului popor în jurul Partidului Comunist Român. Sindicatele vor organiza în mod sistematic acțiuni de informare a oamenilor muncii asupra hotărîrilor de partid și de stat, a legilor țării, a celor mai noi realizări ale științei și tehnicii, vor contribui la lărgirea orizontului cultural-științific al maselor, la educarea lor în spiritul concepției materialiste despre lume, al combativității față de fenomenele și manifestările negative, față de tot ceea ce este înapoiat și retrograd, vor cultiva atitudinea socialistă față de muncă și avutul obștesc, trăsăturile înaintate de comportare în societate și familie.

Intensificarea și dezvoltarea activității cultural-educative de masă impune o mai bună folosire și dezvoltare a bazei materiale, a ansamblurilor și formațiilor artistice, a celorlalte mijloace de care dispun sindicatele. În întreprinderi și instituții, în cluburile și casele de cultură din orașe și centre muncitorești, sindicatele, în strînsă colaborare cu comitetele de cultură și artă, cu organizațiile U.T.C. și celelalte organizații de masă, vor organiza cenacluri literare, cinecluburi, cercuri de pictură și sculptură, de muzică, de dansuri populare, de balet, de turism etc., care să stimuleze aptitudinile și pasiunile diferitelor categorii de oameni ai muncii și ale membrilor lor de familie. În centrele industriale și muncitorești activitatea tuturor caselor de cultură va fi îndrumată și condusă de sindicate, asigurîndu-se satisfacerea cerințelor cultural-educative ale tuturor salariaților, ale întregii populații din localitatea respectivă. Pentru coordonarea activității caselor de cultură și a cluburilor, se vor crea consilii formate din reprezentanți ai sindicatelor, organizațiilor U.T.C., comitetelor de cultură și artă și ai altor organizații de masă, obștești, de stat, care vor răspunde de buna organizare și funcționare a acestor instituții.

Sindicatele vor colabora mai larg cu toate organizațiile de masă, cu organele de stat, uniunile de creație, cu radio-televiziunea și alte instituții interesate pentru conjugarea eforturilor în activitatea de educare și ridicare a nivelului de cunoștințe politice, culturale și tehnico-științifice ale tuturor salariaților.

Purtînd răspunderea pentru activitatea sportivă din întreprinderi și instituții, sindicatele, în strînsă colaborare cu organizațiile U.T.C., trebuie să atragă un număr mai mare de salariați, în special tineri, la practicarea sistematică a diferitelor discipline sportive, să se preocupe de dezvoltarea sportului și turismului de masă, să stimuleze sportul de performanță în cadrul cluburilor și asociațiilor. Împreună cu organizațiile Uniunii Tineretului Comunist și ale Consiliului Național pentru Educație Fizică și Sport, sindicatele vor iniția competiții de masă, vor asigura dezvoltarea bazei materiale sportive, îmbunătățirea folosirii acesteia.

Sindicatele să acorde o atenție mai mare organizării manifestărilor cultural-distractive, în vederea petrecerii de către oamenii muncii a timpului lor liber în mod cît mai plăcut și recreativ. În acest scop, împreună cu organele Ministerului Turismului, Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă, Uniunii Tineretului Comunist, ale altor organizații de masă și obștești, să organizeze un număr sporit de acțiuni cultural-sportive în cluburi și case de cultură, pe stadioane, în parcuri și locuri de agrement, în zonele turistice ale țării.

Presa sindicală, centrală, departamentală și de uzină, trebuie să pună în centrul preocupărilor mobilizarea oamenilor muncii, a sindicatelor la realizarea sarcinilor de plan, să acorde o mai mare atenție generalizării experienței înaintate, combaterii neajunsurilor din activitatea întreprinderilor, instituțiilor, a organelor și organizațiilor sindicale, a unor salariați, să militeze pentru întărirea legalității, a ordinei și disciplinei în muncă. Presa sindicală trebuie să devină în mai mare măsură o tribună de dezbatere publică în cadrul căreia muncitorii, maiștrii, tehnicienii, inginerii și alți oameni ai muncii să-și spună părerile asupra problemelor actuale ale construcției socialiste, ale activității întreprinderilor și instituțiilor respective, să facă propuneri cu privire la îmbunătățirea activității economice și social-culturale.

PERFECȚIONAREA STRUCTURII ORGANIZATORICE, DEZVOLTAREA DEMOCRAȚIEI ȘI AUTONOMIEI SINDICATELOR, ÎMBUNĂTĂȚIREA STILULUI LOR DE MUNCĂ

Pentru îndeplinirea rolului și atribuțiilor sporite ce le revin în etapa actuală, sindicatele să promoveze larg în întreaga lor activitate **democrația muncitorească, autonomia sindicală.**

Sindicatul este forma de organizare principală a mișcării sindicale din țara noastră, cadrul de bază al întregii vieți sindicale. El reunește pe muncitori, pe toți oamenii muncii, români și cei aparținînd naționalităților conlocuitoare, din întreprinderea sau instituția respectivă, în calitatea lor de proprietari ai mijloacelor de producție și de producători ai bunurilor materiale ce-și unesc forțele pentru folosirea mai bună a mijloacelor de producție încredințate de societate colectivului respectiv, în scopul creșterii producției, a avuției naționale, condiție esențială pentru bunăstarea materială și culturală a oamenilor muncii.

Sindicatul reprezintă cadrul organizat de participare a clasei muncitoare, a celorlalți oameni ai muncii la conducerea activității economice și sociale, de dezbatere a hotărîrilor de partid și de stat, de atragere a maselor în vederea elaborării și aplicării măsurilor pentru realizarea sarcinilor privind dezvoltarea economică și social-culturală a țării, îmbunătățirea continuă a condițiilor de muncă și de viață ale salariaților. Sindicatul va funcționa pe baza statutului propriu și va avea deplină autonomie în desfășurarea întregii sale activități, în rezolvarea tuturor problemelor colectivului de muncă, manifestînd larg spiritul de inițiativă în organizarea activităților cu caracter productiv și a celor care privesc soluționarea unor cerințe de ordin social-cultural ale salariaților.

În condițiile actuale ale organizării activității unităților economice, se consideră necesar ca la nivelul centralelor industriale și unităților economice cu statut de centrală, să se constituie comisii ale sindicatelor, formate din președinții sindicatelor din întreprinderile sau unitățile aparținînd centralei și care să-și desemneze un reprezentant în consiliul de administrație. La centralele industriale care au întreprinderi răspîndite în întreaga țară, reprezentanții sindicatelor în consiliile de administrație să fie numiți de comitetele uniunilor, cu consultarea președinților sindicatelor.

Uniunile sindicatelor pe ramuri se constituie prin afilierea de bună voie a sindicatelor din întreprinderi și instituții și vor funcționa pe bază de statut propriu. Uniunea sindicatelor asigură participarea oamenilor muncii din ramura respectivă la adoptarea măsurilor care privesc dezvoltarea economică a ramurii, la soluționarea problemelor social-culturale ale salariaților din sindicatele afiliate. Uniunea asigură coordonarea și îndrumarea activității sindicatelor afiliate în problemele specifice ramurii și conlucrează cu organele teritoriale ale sindicatelor în realizarea atribuțiilor sale. Uniunile sindicatelor pe ramuri reprezintă sindicatele în relațiile cu organele centrale de stat, participă la activitatea colegiilor ministerelor. De asemenea, ele reprezintă sindicatele din ramura respectivă în relațiile cu organizațiile similare de peste hotare.

Pe raza orașelor, municipiilor și județelor vor funcționa consilii ale sindicatelor cu statut propriu. Ele asigură coordonarea activității sindicatelor de pe teritoriul respectiv în problemele economice, profesionale, sociale și cultural-sportive, generalizează experiența pozitivă din munca sindicală, conduc activitatea caselor de cultură, ansamblurilor și formațiilor artistice ale acestora, bibliotecilor, organizează participarea sindicatelor la activitatea de control obștesc și le reprezintă în organele locale ale Frontului Unității Socialiste, în cele ale administrației de stat, în relațiile cu celelalte organizații de masă și obștești.

Uniunea Generală a Sindicatelor din Republica Socialistă România reunește în rîndurile sale, pe baza adeziunii libere, uniunile sindicatelor pe ramuri și, prin acestea, organizațiile sindicale, înfăptuind unitatea organizatorică și de acțiune a sindicatelor din țara noastră. Uniunea Generală a Sindicatelor funcționează pe baza statutului propriu.

Reunind în rîndurile sale pe proprietarii mijloacelor de producție și pe principalii producători ai bunurilor materiale, Uniunea Generală a Sindicatelor din România participă la activitatea guvernului, a altor instituții centrale de stat, la dezbaterea și soluționarea tuturor problemelor privitoare la dezvoltarea economică și social-culturală a patriei, la construirea socialismului și comunismului în România. Uniunea Generală a Sindicatelor asigură îndrumarea activității uniunilor sindicatelor pe ramuri și a organelor teritoriale ale sindicatelor, în vederea îndeplinirii sarcinilor ce le revin în viața politică, economică și social-culturală a țării. Uniunea Generală reprezintă sindicatele în relațiile cu organele legislative și executive ale statului, cu celelalte organizații de masă și obștești, precum și cu centralele sindicale din alte țări.

Proiectele de statute ale sindicatelor din întreprinderi și instituții, uniunilor sindicatelor pe ramuri, Uniunii Generale a Sindicatelor din Republica Socialistă România și consiliilor teritoriale, urmează să fie date publicității, supuse dezbaterii publice, în organizațiile sindicale, în conferințele uniunilor sindicale pe ramuri și supuse aprobării Congresului Uniunii Generale a Sindicatelor din Republica Socialistă România. De asemenea, Uniunea Generală a Sindicatelor va elabora Proiectul de lege a sindicatelor care va fi supus dezbaterii Congresului U.G.S.R. și legiferării în Marea Adunare Națională.

Consiliul Central, comitetele uniunilor, consiliile teritoriale și comitetele sindicatelor vor asigura, prin toate măsurile pe care le vor lua, înfăptuirea consecventă a democrației muncitorești, întărirea autonomiei sindicatului, vor milita pentru creșterea receptivității față de noi, față de problemele ridicate de oamenii muncii, pentru perfecționarea necontenită a stilului și metodelor de muncă, a formelor de atragere a maselor la activitatea sindicatelor din întreprinderi și instituții. Din organele de conducere ale sindicatelor să facă parte cu preponderență muncitori, alte categorii de salariați, femei, tineri, activiști, oameni ai muncii din rîndul naționalităților conlocuitoare, care lucrează nemijlocit în producție și cunosc în mod concret cerințele și nevoile maselor, ale diferitelor domenii de activitate. Candidații pentru organele de conducere ale sindicatelor, inclusiv cele centrale, vor fi discutați și aprobați de către colectivele de muncă unde aceștia își desfășoară activitatea. Trăsătura caracteristică a activității sindicatelor trebuie să fie participarea obștească a oamenilor muncii la conducerea sindicatelor, la realizarea atribuțiilor și sarcinilor ce le revin. Toate hotărîrile și măsurile elaborate de organele sindicale trebuie să fie rezultatul consultării colectivelor de salariați sau a reprezentanților acestora.

SINDICATELE – FACTOR ACTIV ÎN ÎNTĂRIREA SOLIDARITĂȚII INTERNAȚIONALE A CLASEI MUNCITOARE, ÎN LUPTA PENTRU PROGRES SOCIAL ȘI PACE

Aplicînd consecvent principiile politicii externe a Partidului Comunist Român, sindicatele din România desfășoară o intensă activitate pe plan internațional. O dovadă elocventă în această privință o constituie faptul că Uniunea Generală a Sindicatelor din România și uniunile sindicatelor pe ramuri întrețin în prezent legături cu organizații sindicale din 110 țări de pe toate continentele lumii.

Uniunea Generală a Sindicatelor din România sprijină pe deplin politica externă a Partidului Comunist Român și a guvernului țării noastre de dezvoltare a relațiilor de prietenie și colaborare frățească cu toate țările socialiste, de extindere a cooperării multilaterale cu toate statele lumii, indiferent de orînduirea lor socială, politică, bazată pe principiile respectării independenței și suveranității naționale, egalității în drepturi, neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc. Uniunea Generală a Sindicatelor din România va dezvolta și în viitor legături multilaterale de colaborare cu sindicatele din toate țările socialiste, va extinde relațiile cu sindicatele din țările capitaliste, cu cele din țările în curs de dezvoltare și coloniale, în spiritul principiilor internaționalismului și solidarității muncitorești, va milita pentru cooperarea cu toate forțele care reprezintă interesele clasei muncitoare de pretutindeni, pentru ca acestea să joace un rol tot mai important pentru progres social, pace și destindere în viața internațională.

Ca membră a Federației Sindicale Mondiale, Uniunea Generală a Sindicatelor din România își va aduce, în continuare, contribuția la activitatea acesteia, va milita neobosit pentru întărirea unității de acțiune și a solidarității clasei muncitoare din întreaga lume în lupta pentru apărarea intereselor vitale ale celor ce muncesc, împotriva exploatării și asupririi, a imperialismului și colonialismului, pentru triumful păcii, libertății și independenței popoarelor.

*

Consiliul Central al Uniunii Generale a Sindicatelor din Republica Socialistă România cheamă muncitorii, inginerii, tehnicienii, funcționarii, să participe la dezbaterea largă a Tezelor, să-și exprime părerile și să facă propuneri care să conducă la perfecționarea activității sindicatelor, la fundamentarea tuturor măsurilor pe care le impune creșterea rolului și atribuțiilor acestora în etapa actuală de dezvoltare a țării noastre. Documentele pe care Congresul Uniunii Generale a Sindicatelor le va adopta în urma acestei largi dezbateri cu masele vor fi astfel emanația voinței și înțelepciunii colective a clasei muncitoare, a tuturor celor ce muncesc din patria noastră.

Hotărîrile Congresului al X-lea al partidului deschid noi și strălucite perspective României, marchează ridicarea pe o treaptă nouă, calitativ superioară, a operei de edificare a societății socialiste. În întreaga țară, în uzine, fabrici, șantiere, pe ogoare, clasa muncitoare, întregul nostru popor, muncește cu înflăcărare pentru înfăptuirea planului de dezvoltare a economiei naționale pe perioada 1971—1975, aducînd contribuția lor activă la dezvoltarea forțelor de producție, la perfecționarea relațiilor de producție, la asigurarea condițiilor pentru satisfacerea tot mai deplină a cerințelor materiale și spirituale mereu sporite ale membrilor societății.

În opera complexă de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate, sindicatele, ale căror atribuții de mare răspundere cresc în toate domeniile de activitate, își vor afirma și mai puternic capacitatea politico-organizatorică, rolul de forum de consultare și atragere a maselor de oameni ai muncii la conducerea societății socialiste. Sindicatele vor întîmpina Semicentenarul Partidului Comunist Român și Congresul Uniunii Generale a Sindicatelor cu noi și însemnate realizări în toate domeniile vieții sociale, își vor intensifica eforturile pentru sporirea aportului lor la prosperitatea și fericirea întregului nostru popor, la ridicarea patriei pe noi trepte de civilizație și progres.

PROIECT

STATUTUL-CADRU AL SINDICATULUI

Sindicatul reunește în rîndurile sale clasa muncitoare, toți oamenii muncii din întreprinderea sau instituția respectivă în calitatea lor de proprietari ai mijloacelor de producție și de producători ai bunurilor materiale și spirituale. Organizația sindicală se constituie prin libera aderiune a muncitorilor, inginerilor, tehnicienilor și funcționarilor, fără deosebire de naționalitate, sex și vîrstă, care-și unesc forțele pentru buna gospodărire a mijloacelor de producție încredințate de societate colectivului respectiv, pentru creșterea producției, a avuției naționale, bază sigură a creșterii nivelului de trai material și cultural al poporului.

Colectivului de oameni ai muncii din întreprinderea sau instituția respectivă îi este încredințată o parte a mijloacelor de producție a societății și în această calitate el trebuie să asigure gospodărirea și folosirea cu toată grija a mijloacelor de care dispun în scopul realizării planului de producție, ridicarea productivității muncii; îmbunătățirea calității produselor, creșterea eficienței întregii activități economice, aducîndu-și astfel contribuția la sporirea avuției naționale, la ridicarea nivelului de viață a întregului popor. Fiecare salariat angajat într-o unitate este membru al acestui colectiv, asumîndu-și toate drepturile și îndatoririle ce-i revin.

Sindicatul reprezintă cadrul organizat de participare la conducerea activității economice și sociale, de consultare și dezbatere cu clasa muncitoare și ceilalți salariați, a hotărîrilor de partid și de stat, de atragere a maselor, în vederea elaborării și aplicării măsurilor pentru realizarea sarcinilor privind dezvoltarea economică și socială a țării, îmbunătățirea continuă a condițiilor de muncă și de viață ale salariaților.

Sindicatul își desfășoară activitatea pe baza democrației muncitorești și are deplină autonomie în rezolvarea tuturor problemelor colectivului de muncă din unitatea respectivă, manifestînd larg spiritul de inițiativă în organizarea activităților cu caracter economic, social, cultural corespunzător intereselor și cerințelor membrilor de sindicat.

Sindicatul reunește oamenii muncii, pe toți salariații pentru înfăptuirea politicii interne și externe a Partidului Comunist Român, forța politică conducătoare a societății noastre în scopul făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate, a construirii comunismului.

Sindicatul desfășoară o susținută muncă pentru ridicarea nivelului de cunoștințe profesionale, științifice și de cultură generală, de dezvoltarea conștiinței socialiste a salariaților, cultivă în rîndurile lor mîndria pentru tradițiile glorioase, revoluționare ale clasei muncitoare, ale întregului popor, ale frăției dintre oamenii muncii români și cei aparținînd naționalităților conlocuitoare, îi educă în spiritul patriotismului și al solidarității internaționale cu cei ce muncesc de pretutindeni.

I.

ATRIBUȚIILE ORGANIZAȚIEI SINDICALE

A. În domeniul economic și al activității productive

Art. 1. — Organizația sindicală reunește în rîndurile sale, salariații dintr-o întreprindere, organizație economică, instituție sau comună, în calitatea lor de proprietari ai mijloacelor de producție și făuritori ai bunurilor materiale și spirituale. Sarcina principală a organizației sindicale este de a asigura participarea colectivului de muncă la conducerea activității economice și sociale, pentru creșterea continuă a producției, buna gospodărire a mijloacelor de care dispune unitatea respectivă, mobilizarea tuturor membrilor de sindicat la elaborarea și realizarea planurilor de producție anuale și de perspectivă. Sprijină prin acțiuni proprii aplicarea măsurilor întreprinse de conducerile unităților economice pentru organizarea științifică a producției și a muncii, creșterea productivității muncii, utilizarea deplină a capacităților de producție și a timpului de lucru, reducerea cheltuielilor de producție, îmbunătățirea calității produselor, valorificarea rezervelor interne și sporirea eficienței întregii activități economice, factori de mare importanță de care depinde creșterea veniturilor și ridicarea continuă a bunăstării tuturor oamenilor muncii. Organizează în întreprindere întrecerea între secții, sectoare, ateliere, brigăzi și echipe; împreună cu conducerea unității și pe baza consultării colectivelor de muncă stabilește obiectivele întrecerii; acordă stimulentele morale și materiale fruntașilor în producție.

Stimulează spiritul novator al muncitorilor, inginerilor și tehnicienilor; introducerea tehnicii și tehnologiei înaintate, perfecționarea mașinilor și instalațiilor, asimilarea de produse noi cu parametrii tehnico-economici superiori; organizează mișcarea de masă a inventatorilor și inovatorilor, se preocupă de generalizarea experienței și metodelor avansate de muncă.

Desfășoară o largă activitate organizatorică, politică și cultural-educativă pentru întărirea răspunderii întregului colectiv și a fiecărui salariat față de îndeplinirea exemplară a sarcinilor profesionale. Sindicatul se preocupă permanent de întărirea disciplinei în producție, pune în discuția colectivului de salariați pe toți cei care încalcă ordinea și disciplina în muncă, pentru ca însuși colectivul de oameni ai muncii să analizeze și să judece cazurile respective, adoptînd măsurile ce se impun, iar în cazuri deosebite să hotărască asupra îndepărtării acestora din colectivul respectiv.

B. În domeniul social și al creșterii nivelului de trai

Art. 2. — Punînd în centrul activității sale înfăptuirea politicii partidului și statului, de creștere continuă a nivelului de trai al celor ce muncesc, sindicatele se preocupă permanent de rezolvarea problemelor sociale, pentru îmbunătățirea continuă a condițiilor de muncă și de viață ale salariaților.

Sindicatul participă nemijlocit la elaborarea și aplicarea tuturor măsurilor care reglementează drepturile și obligațiile salariaților și reprezintă interesele acestora în relațiile cu conducerea unității respective. În acest scop, încheie contractul colectiv cu conducerea întreprinderii și urmărește îndeplinirea prevederilor acestuia; participă, în conformitate cu legislația în vigoare, la elaborarea și aplicarea corectă a sistemului de salarizare, normare a muncii, acordarea premiilor (gratificațiilor); militează pentru respectarea programului de lucru și a timpului de odihnă al angajaților; se pronunță asupra desfacerii contractului de muncă și intervine pentru punerea în drepturi a salariaților conform Codului muncii. Împreună cu conducerea administrativă a unităților se preocupă de folosirea în întregime și eficientă a fondurilor alocate de stat pentru construirea de cămine, cantine, locuințe, creșe și alte obiective sociale; participă la repartizarea locuințelor pentru salariați.

— Exercită controlul muncitoresc asupra aplicării legislației privind protecția muncii și asigurări sociale, funcționarea cantinelor, grupurilor sociale, căminelor muncitorești; organizează trimiterea la odihnă și tratament a oamenilor muncii din întreprinderea sau instituția respectivă, participă, prin reprezentanții săi, la efectuarea controlului obștesc asupra deservirii populației prin unitățile comerciale, medico-sanitare și balneo-climatice.

— Urmărește aplicarea corectă a legislației care reglementează participarea femeilor salariate în producție, ocrotirea mamei și copilului, organizarea și funcționarea căminelor și creșelor pentru copii; se ocupă de promovarea femeilor în activitatea profesională și obștească.

— Împreună cu organele Uniunii Tineretului Comunist se ocupă de atragerea tineretului în producție, de integrarea profesională și socială a ucenicilor și a tinerilor angajați, controlează respectarea drepturilor pentru tineret prevăzute în legislația muncii.

— Apără în fața organelor de jurisdicție, drepturile membrilor de sindicat, precum și ale sindicatului respectiv reglementate prin legislația muncii și se ocupă de toate problemele care privesc viața și activitatea oamenilor muncii din unitatea respectivă.

C. Participarea nemijlocită a oamenilor muncii și a reprezentanților sindicatelor la organizarea și conducerea producției, la întreaga activitate economică și socială

Sindicatul participă atît prin reprezentanții săi, cît și prin reprezentanții salariaților aleși de adunarea generală, la conducerea și buna desfășurare a întregii activități economice și sociale din unitatea respectivă; se ocupă de dezvoltarea democrației muncitorești, una din laturile esențiale ale democrației socialiste.

Art. 3. Sindicatul, împreună cu comitetul de direcție răspunde de buna pregătire și desfășurare a adunărilor generale sau ale reprezentanților salariaților, urmărește asigurarea condițiilor care să permită participanților la aceste adunări să analizeze multilateral realizarea planului de producție, să facă propuneri pentru îmbunătățirea activității economice, a condițiilor de muncă și de viață ale salariaților, să critice nestingherit neajunsurile care se manifestă în activitatea întreprinderii sau instituției, în munca comitetului de direcție, a consiliului de administrație, a oricărui membru de sindicat, indiferent de funcția ce o are. Împreună cu conducerea unității, sindicatul acționează pentru îndeplinirea hotărîrilor adoptate și soluționarea propunerilor făcute de adunările generale ale salariaților.

În cazul cînd adunarea salariaților nu va aproba darea de seamă a comitetului de direcție sau consiliului de administrație, precum și atunci cînd va aprecia ca nesatisfăcătoare activitatea unor cadre, sindicatul să ceară organelor de stat și economice superioare luarea de măsuri conform prevederilor legale.

Președintele sindicatului ca reprezentant de drept în comitetul de direcție, consiliul de administrație, consiliul științific, senatul universitar sau alte forme de conducere colectivă, acționează pe baza mandatului încredințat, se consultă cu membrii comitetului — iar în problemele mai deosebite, cu membrii de sindicat — și stabilește modalitățile concrete de mobilizare a tuturor forțelor sindicatului la înfăptuirea deciziilor adoptate.

D. În domeniul pregătirii profesionale, al perfecționării, calificării și reciclării cadrelor

Art. 4. — Progresul rapid de dezvoltare a economiei naționale, aplicarea cuceririlor revoluției tehnico-științifice ce caracterizează dezvoltarea economiei noastre naționale, impun pregătirea de cadre cu înaltă calificare profesională și de cultură generală. Problema pregătirii, perfecționării și reciclării cadrelor trebuie să constituie o preocupare de prim ordin a sindicatului. În acest scop, sindicatul conlucrează cu conducerea întreprinderii sau instituției și cu organizația U.T.C., în elaborarea și înfăptuirea programului de pregătire, perfecționare și specializare a cadrelor corespunzător cerințelor actuale și de perspectivă ale producției în organizarea și desfășurarea propagandei tehnico-economice; pentru integrarea profesională și socială a ucenicilor și a tinerilor angajați. Controlează felul cum organele administrative asigură elevilor școlilor profesionale, tehnice și ucenicilor la locul de muncă, condițiile necesare pentru învățătură și efectuarea practicii în producție.

E. În domeniul activității cultural-educative și sportive

Art. 5. — Sindicatul se ocupă de ridicarea nivelului cultural-politic al oamenilor muncii, de formarea trăsăturilor morale corespunzător principiilor eticii clasei muncitoare, ale Partidului Comunist Român. Sindicatul organizează și răspunde de activitatea cultural-educativă în întreprinderea sau instituția respectivă. Ca organizație largă de masă cu caracter muncitoresc, sindicatul trebuie să îndeplinească un rol activ în dezvoltarea conștiinței socialiste a oamenilor muncii, să desfășoare o largă muncă pentru însușirea de către toți salariații a politicii interne și internaționale a partidului și statului nostru.

Sindicatul în strînsă conlucrare cu organizația Uniunii Tineretului Comunist, cu participarea efectivă a comisiei de femei, se ocupă de dezvoltarea mișcării artistice de amatori; conduce activitatea clubului și a bibliotecii sindicatului, organizează cercuri pentru literatură, artă plastică, muzică, dansuri populare, balet, cinecluburi, foto, de turism etc., care să stimuleze aptitudinile membrilor organizațiilor sindicale și a familiilor lor; asigură dezvoltarea și utilizarea rațională a bazei materiale a activității culturale, organizează manifestări pentru folosirea instructivă și recreativă a timpului liber al oamenilor muncii.

Art. 6. — Sindicatul conduce activitatea asociației sau clubului sportiv din întreprindere sau instituție, acționează împreună cu organizația Uniunii Tineretului Comunist, pentru atragerea salariaților și a familiilor lor la practicarea educației fizice, turismului și sportului de masă; contribuie la asigurarea și dezvoltarea bazei materiale necesară sportului.

II.

MEMBRII ORGANIZAȚIEI SINDICALE. DREPTURILE ȘI ÎNDATORIRILE LOR

Art. 7. — Membru de sindicat poate fi orice om al muncii din Republica Socialistă România, fără deosebire de naționalitate, sex și vîrstă, care angajîndu-se să lucreze într-o întreprindere, instituție, organizație cu caracter obștesc, devine membru al colectivului respectiv cu toate drepturile și obligațiile ce decurg din aceasta. Pot fi membri de sindicat și elevii școlilor profesionale, tehnice, ucenicii sau orice angajat la persoane fizice. Cei care vor să devină membri ai sindicatului trebuie să recunoască și să respecte prevederile statutului și să plătească cotizația stabilită.

Art. 8. — Primirea în sindicat se face în mod individual, la cererea celui care dorește să devină membru de sindicat; cererea de primire se discută și se aprobă de adunarea grupei sindicale, iar carnetul de membru se înmînează de comitetul sindicatului.

Membrii de sindicat au dreptul:

Art. 9. — Să aleagă și să fie aleși în organele de conducere ale sindicatului;

— Ca membri ai colectivului de oameni ai muncii, deținători ai mijloacelor de producție încredințate de societate și ca producători ai bunurilor materiale și spirituale, sindicatul le oferă cadrul organizat de dezbatere a tuturor problemelor privind bunul mers al întreprinderii, politica generală a partidului și statului nostru;

— Să ia parte la stabilirea și soluționarea tuturor problemelor economice, sociale, cultural-sportive din întreprindere sau instituție, să-și exprime nestingherit părerea, să critice organele de conducere ale sindicatelor, precum și activitatea oricărui membru de sindicat, indiferent de funcția ce o deține;

— Să ceară comitetului sindicatului să-i sprijine în apărarea drepturilor lor în caz de neîndeplinire a prevederilor contractului de muncă, ori de nerespectare a legislației muncii; să fie trimiși la tratament și odihnă în stațiuni balneo-climaterice pe baza reglementărilor în vigoare; să primească, în cazuri deosebite, ajutoare materiale din fondurile sindicatului; să folosească, împreună cu membrii de familie mijloacele de care dispune sindicatul pentru desfășurarea activităților culturale, sportive și turistice; să se adreseze organelor sindicale, inclusiv Consiliului Central al Uniunii Generale a Sindicatelor, în orice problemă care privește viața de organizație, activitatea economică și social-culturală.

Membrii de sindicat au următoarele îndatoriri:

Art. 10 — În calitate de proprietari ai mijloacelor de producție și producători ai bunurilor materiale, membrii de sindicat sînt direct interesați să contribuie activ la dezvoltarea economică a întreprinderii, să folosească rațional mijloacele de producție, materia primă și materialele puse la dispoziție; să militeze pentru îndeplinirea la timp și în bune condiții a sarcinilor profesionale, pentru realizarea ritmică a planului de stat la toți indicatorii; să contribuie la mai buna organizare a producției și a muncii; îmbunătățirea calității produselor; introducerea tehnicii și tehnologiei înaintate în procesul de producție, pentru creșterea eficienței economice; să lupte pentru respectarea ordinei și disciplinei socialiste a muncii, prevederile regulamentului de ordine interioară.

— Să-și perfecționeze necontenit calificarea profesională, să se preocupe de însușirea științei și tehnicii avansate, de ridicarea nivelului cultural-politic; să aibă o comportare demnă în muncă, în familie și societate; să militeze pentru respectarea și aplicarea legilor statului, să apere și să întărească, prin toate mijloacele, proprietatea obștească; să păstreze secretul de stat; să apere și să slujească cu devotament patria — Republica Socialistă România.

— Să participe efectiv la viața și activitatea sindicatului din care fac parte, la elaborarea și înfăptuirea hotărîrilor sindicatului și să plătească cotizația de membru al sindicatului.

Stimulente și sancțiuni

Art. 11. — Membrii de sindicat, care se situează în fruntea activității, sînt exemplu în îndeplinirea sarcinilor de producție, profesionale și în activitatea obștească, pot fi stimulați moral și material, popularizați în presă, la gazetele uzinale, înscriși în cartea de onoare a întreprinderii, li se acordă diferite însigne, sînt propuși cu prioritate pentru a fi trimiși la odihnă și distinși cu ordine și medalii ale Republicii Socialiste România.

Art. 12. — Pentru abateri de la prevederile Statutului, membrilor de sindicat li se pot aplica sancțiuni. La stabilirea sancțiunilor se va ține seama de cauzele și gravitatea faptelor comise.

Sancțiunile care se pot da sînt: mustrare, avertisment public, excluderea din sindicat.

a) sancțiunea, precum și ridicarea acesteia se hotărăște de adunarea grupei sindicale;

b) excluderea din sindicat se analizează și se confirmă de comitetul sindicatului;

c) cînd cel sancționat se consideră nedreptățit, se poate adresa adunării generale sau conferinței sindicatului. Colectivul de oameni ai muncii din unitatea respectivă trebuie să analizeze, să judece și să stabilească vinovăția lui și în cazuri mai deosebite să se pronunțe dacă mai poate să facă parte sau nu din colectivul respectiv.

Art. 13. — Membrii de sindicat, care se mută dintr-un sindicat în altul, precum și cei care îndeplinesc obligațiile militare, studiază în învățămîntul superior, lucrează sezonieri sau temporar, își păstrează vechimea în sindicat. Angajatul care a încetat activitatea profesională prin pensionare poate rămîne în continuare membru de sindicat.

III.

PRINCIPIILE DE ORGANIZARE ALE SINDICATULUI

Art. 14. — Sindicatul se organizează în fiecare întreprindere, instituție, organizație cu caracter obștesc; pe grup de întreprinderi sau de instituții din aceeași ramură sau din ramuri înrudite; în cadrul sindicatului se organizează grupe sindicale pe locuri de muncă; în întreprinderile mari se pot înființa și organizații sindicale pe secții;

Grupele sindicale create în unități sau instituții cu caracter comunal se unesc în sindicatul salariaților din comuna respectivă.

Art. 15. — Organizația sindicală dispune de o largă autonomie desfășurîndu-și activitatea pe baza statutului propriu adoptat de adunarea generală sau conferință. Sindicatul declarîndu-se de acord cu Statutul Uniunii sindicatelor pe ramură se poate afilia la Uniunea respectivă, beneficiind de drepturile și obligațiile prevăzute în statutul respectiv.

Art. 16. — În organizarea internă a sindicatului, în raporturile sale cu uniunea sindicatelor pe ramură, cu consiliile teritoriale și Consiliul Central al Uniunii Generale a Sindicatelor se aplică principiile democrației sindicale și centralismului democratic, care constau în:

— Toate organele de conducere ale sindicatului sînt alese și își desfășoară activitatea pe baza principiului muncii și conducerii colective; candidații pentru comitetul sindicatului sînt recomandați de adunările grupelor sindicale; propunerile nominale se afișează cu cel puțin 10 zile înainte de data adunării generale sau conferinței pentru dare de seamă și alegeri. Candidații pentru consiliile teritoriale, comitetele uniunilor pe ramură și Consiliul Central al Uniunii Generale a Sindicatelor sînt propuși de adunarea generală sau conferința sindicatului; hotărîrile se iau cu majoritate de voturi și sînt obligatorii pentru toți membrii de sindicat; minoritatea se supune majorității și este obligată să aplice în practică hotărîrile adoptate; organele de conducere prezintă periodic dări de seamă în fața membrilor de sindicat, îi informează sistematic asupra hotărîrilor și măsurilor pe care le adoptă.

IV.

ORGANELE DE CONDUCERE ALE SINDICATULUI

Art. 17. — Organul superior al sindicatului este adunarea generală sau conferința, care se convoacă cel puțin o dată pe an.

Adunarea generală sau conferința sindicatului:

— analizează și hotărăște asupra problemelor principale cu privire la activitatea sindicatului în domeniul economic, social-cultural, al activității organizatorice și financiare cît și asupra altor probleme care interesează organizația sindicală; aprobă și modifică statutul propriu al organizației sindicale pe baza statutului cadru; hotărăște asupra aderării sindicatului la uniunea de ramură;

— alege, prin vot secret, o dată la doi ani, comitetul sindicatului, președintele acestuia, comisia de cenzori; delegații la conferința orășenească, municipală sau județeană și la conferința uniunii pe ramură; aprobă bugetul sindicatului.

Art. 18. — Comitetul organizației sindicale conduce între adunări sau conferințe întreaga activitate a sindicatului; organizează aplicarea în viață a hotărîrilor privind sarcinile economice, sociale și cultural-educative; îndrumă și ajută birourile grupelor sindicale în organizarea muncii cu masa membrilor de sindicat; stabilește norma de reprezentare pentru conferință; reprezintă sindicatul în raporturile cu conducerea unității și cu alte organe de stat și obștești; participă la acțiunile organizate pe plan local de către consiliul județean, municipal și orășenesc al sindicatelor, precum și la cele organizate pe ramură, de comitetul uniunii; asigură rezolvarea în termen a cererilor, sesizărilor și scrisorilor membrilor de sindicat; organizează casa de ajutor reciproc și controlează activitatea comitetului ei de conducere; editează gazeta uzinală, foi volante periodice și gazete de perete.

Comitetul sindicatului se întrunește lunar în plenare. Membrii comitetului se vor constitui în comisii de lucru pe diferite probleme, în raport de nevoile specifice muncii sindicatului respectiv. În aceste comisii pot fi antrenați și alți membri de sindicat. Comitetul sindicatului conduce și îndrumă comisiile pentru activitatea în rîndul femeilor.

Art. 19. — Comisia de cenzori verifică activitatea financiar-gospodărească și felul cum sînt administrate bunurile materiale ale sindicatului. Membrii comisiei de cenzori nu pot fi aleși în același timp și membri ai comitetului sindicatului.

Art. 20. — Organizația sindicală de secție alege, prin vot deschis, anual, în adunarea generală sau conferință, comitetul de secție, care asigură participarea membrilor de sindicat la îndeplinirea hotărîrilor organelor superioare și a propriilor hotărîri. Atribuțiile acestor organe se stabilesc în funcție de condițiile concrete în care își desfășoară activitatea.

Art. 21 — Adunarea grupei sindicale alege anual, prin vot deschis, biroul grupei, dezbate modul de realizare a sarcinilor de plan și a angajamentelor asumate, mobilizează colectivul de lucru pentru îmbunătățirea calității produselor, economisirea materiilor prime și a materialelor, reducerea cheltuielilor de producție, mai buna organizare a producției și a muncii, folosirea integrală a utilajelor, a capacităților de producție și a forței de muncă; organizează activitatea educativă, se preocupă de întărirea disciplinei în muncă, de respectarea normelor de tehnica securității și igiena muncii; aprobă nominal propunerile de trimitere la tratament și odihnă; discută și hotărăște asupra cererilor de primire în sindicat; asupra măsurilor disciplinare a celor care încalcă normele statutare.

Art. 22. — Biroul conduce activitatea grupei sindicale și urmărește aplicarea măsurilor stabilite în adunările lunare sau trimestriale.

V.

FONDURILE ȘI BUNURILE MATERIALE ALE SINDICATULUI

Art. 23. — Mijloacele bănești ale sindicatului provin din taxele de înscriere, cotizația membrilor de sindicat și încasările de la manifestările cultural-sportive organizate de sindicat, precum și din alte venituri. Taxa de înscriere în sindicat este de 5 lei; elevii școlilor profesionale și tehnice plătesc 1 leu.

Art. 24. — Membrii de sindicat plătesc o cotizație lunară stabilită pe baza salariului tarifar, în felul următor:

— pînă la 2 500 lei . . . lei 0.50 la sută
— peste 2 501 lei . . . . lei 1.00 la sută

Art. 25. — Membrii de sindicat pensionari, elevi ai școlilor profesionale și tehnice, angajații sezonieri sau temporari — în perioada cînd nu lucrează — precum și femeile care întrerup temporar munca în legătură cu îngrijirea copiilor, plătesc o cotizație lunară de 1 leu.

Art. 26. — Mijloacele bănești ale sindicatului sînt folosite pentru desfășurarea activității cultural-educative și sportive, organizatorice și gospodărești proprii, precum și pentru acordarea, în cazuri deosebite, de ajutoare materiale membrilor de sindicat.

Art. 27. — Din cotizația încasată, sindicatul predă o parte în raport cu numărul de membri Uniunii sindicatelor pe ramură la care este afiliat. Cuantumul acestei cote se stabilește de către adunarea generală sau conferință pe baza criteriilor stabilite de Consiliul Central al Uniunii Generale a Sindicatelor din Republica Socialistă România.

Art. 28. — Dreptul de administrare a bunurilor materiale ale sindicatului revine comitetului care poartă întreaga răspundere pentru păstrarea și utilizarea acestora.

Art. 29. — Sindicatul, pe baza adeziunii proprii, poate folosi o parte din fondurile financiare, împreună cu alte sindicate pe plan local, pentru amenajarea și dotarea unor cluburi, baze sportive, turistice și de recreere a oamenilor muncii ce vor fi folosite în comun.

VI.

DISPOZIȚII FINALE

Art. 30. — Sindicatul este persoană juridică.

Art. 31. — Pe baza statutului-cadru — aprobat de Congresul Uniunii Generale a Sindicatelor, fiecare organizație sindicală îl va completa cu problemele specifice condițiilor concrete în care își desfășoară activitatea sindicatul respectiv, după care îl va aproba în adunarea generală sau conferința sindicatului ca statut propriu.

PROIECT

STATUTUL — CADRU
al Uniunii sindicatelor pe ramură de activitate

Uniunea sindicatelor se constituie prin afilierea de bunăvoie a sindicatelor din întreprinderi și instituții; pune la baza activității sale principiul autonomiei sindicatelor, al democrației muncitorești și este organizată pe principiul ramurii de activitate sau al ramurilor înrudite.

Uniunea sindicatelor pe ramură asigură participarea oamenilor muncii din sindicatele afiliate la adoptarea măsurilor și sarcinilor privind dezvoltarea producției, la conducerea activității economice și sociale din ramura respectivă. Ajută sindicatele în organizarea activității lor, pentru înfăptuirea politicii interne și externe a Partidului Comunist Român, a directivelor și hotărîrilor referitoare la dezvoltarea generală a ramurii respective, pentru construirea socialismului și comunismului în patria noastră.

Uniunea reprezintă interesele organizațiilor sindicale afiliate în relațiile cu ministerul și alte organe de stat și economice. Președintele sau alte cadre împuternicite de către plenara Comitetului Uniunii pe ramură fac parte din colegiul ministerului sau instituției centrale, reprezintă ramura respectivă și în această calitate își aduce contribuția la dezbaterea și adoptarea tuturor hotărîrilor și măsurilor menite să asigure realizarea sarcinilor economice și profesionale ale ramurii.

Mobilizează sindicatele pentru dezvoltarea conștiinței socialiste a oamenilor muncii, însușirea și aplicarea noului în producție și tehnică; îmbunătățirea condițiilor de muncă și de viață ale salariaților.

I.
ATRIBUȚIILE UNIUNII SINDICATELOR PE RAMURĂ DE ACTIVITATE

Art. 1 — Uniunea sindicatelor contribuie nemijlocit la elaborarea și definitivarea planurilor anuale și de perspectivă și a măsurilor privind dezvoltarea economică a ramurilor și a unităților economice cu statut de centrală; organizează acțiuni proprii și sprijină sindicatele în mobilizarea salariaților pentru înfăptuirea la timp și în mod corespunzător a sarcinilor economice; organizarea științifică a producției și a muncii; creșterea productivității muncii; utilizarea mai completă a capacităților de producție și a timpului de lucru; îmbunătățirea calității produselor; valorificarea rezervelor interne; reducerea cheltuielilor de producție și sporirea eficienței activității economice din ramură. Împreună cu ministerul întocmește planul tematic de invenții și inovații, planul de introducere a tehnicii noi și inițiază concursuri de inovații pe ramură; organizează schimburi de experiență pe ramură, consfătuiri, dezbateri, consultări, concursuri pe profesii pentru generalizarea metodelor înaintate de muncă.

Inițiază studii și analize, consultă pe larg membrii de sindicat și supune dezbaterii colectivelor de muncă probleme economice, sociale și profesionale asupra cărora urmează a se lua măsuri de către organele de conducere colectivă ale ministerului și centralelor industriale. Colaborează cu asociațiile, instituțiile și organizațiile de cercetări științifice și de specialitate în vederea realizării problemelor de interes comun.

Art. 2. — Uniunea sindicatelor are ca una din atribuțiile sale de bază preocuparea pentru îmbunătățirea continuă a condițiilor de muncă și de viață ale salariaților din ramură. În acest scop ia parte activă la stabilirea și realizarea măsurilor privind îmbunătățirea sistemului de salarizare, premiere și normare a muncii, la respectarea timpului de lucru și de odihnă, a normelor de protecție a muncii, a normativelor de acordare a alimentației speciale, a echipamentului de protecție și folosirea fondurilor alocate. Uniunea exercită controlul muncitoresc asupra felului cum organele economice și de stat din ramură își îndeplinesc obligațiile ce le revin cu privire la îmbunătățirea condițiilor de muncă și de viață ale salariaților: încheie contract colectiv de muncă cu ministerul și instituțiile centrale de stat; îndrumă încheierea contractelor colective de muncă la întreprinderile și unitățile cu statut de centrală și controlează, împreună cu conducerile ministerelor și instituțiilor centrale, modul de îndeplinire a acestora; ajută sindicatele și conducerile tehnico-administrative în integrarea profesională și socială a ucenicilor și a tinerilor angajați; respectarea legislației care reglementează participarea femeilor salariate în producție, ocrotirea mamei și a copilului, organizarea și funcționarea căminelor și creșelor pentru copii; se ocupă de promovarea femeilor în activitatea profesională și obștească.

Art. 3. — Uniunea sindicatelor participă nemijlocit la elaborarea și realizarea planului de pregătire, perfecționare și reciclare a cadrelor, îmbunătățirea organizării și desfășurării învățămîntului tehnic-profesional, a cursurilor de scurtă durată și uceniciei la locul de muncă, la întocmirea planurilor anuale de propagandă tehnico-economică pe ramuri în vederea ridicării nivelului de cunoștințe de specialitate ale salariaților.

Art. 4. — Uniunea sindicatelor desfășoară o activitate politică și cultural-educativă pentru creșterea conștiinței socialiste a oamenilor muncii; cunoașterea politicii interne și externe a P.C.R., dezvoltarea patriotismului socialist și a solidarității internaționaliste cu oamenii muncii de pretutindeni. În acest scop, generalizează experiența pozitivă din activitatea sindicatelor afiliate, organizează diferite concursuri pe ramură în domeniul activității cultural-educative și sportive de masă.

Art. 5. — Sprijină sindicatele în organizarea adunărilor generale ale salariaților. În colaborare cu consiliile de administrație ale unităților economice cu statut de centrală, răspunde de organizarea, pregătirea și desfășurarea adunărilor generale ale salariaților pe centrală. Împreună cu ministerul se ocupă de înfăptuirea hotărîrilor adoptate și soluționarea propunerilor făcute de salariați. În îndeplinirea sarcinilor economice, sociale și profesionale, Uniunea sindicatelor pe ramură conlucrează îndeaproape cu Uniunea Tineretului Comunist și Consiliul Național al Femeilor.

Art. 6. — Uniunea conduce activitatea sindicatelor din ramura respectivă în rezolvarea problemelor de producție, sociale și profesionale; sprijină sindicatele afiliate în organizarea activității lor pentru realizarea hotărîrilor proprii, a prevederilor statutului organizațiilor sindicale, pentru înfăptuirea sarcinilor ce le revin din hotărîrile uniunii pe ramură și ale Uniunii Generale a Sindicatelor din Republica Socialistă România.

Art. 7. — Reprezintă sindicatele în relațiile cu organizațiile sindicale internaționale de ramură, cu organizațiile similare de peste hotare acționînd pentru întreținerea legăturilor de prietenie și colaborare cu organizațiile sindicale din țările socialiste, pentru dezvoltarea relațiilor cu sindicatele din alte țări, pentru unitatea de acțiune a mișcării sindicale internaționale.

II.
PRINCIPIILE DE ORGANIZARE ȘI FUNCȚIONARE ALE UNIUNII SINDICATELOR PE RAMURĂ DE ACTIVITATE

Art. 8. — La baza organizării și activității uniunii sindicatelor stau principiile: autonomiei sindicatelor; al organizării pe ramură de activitate sau ramuri înrudite; al muncii și conducerii colective; al centralismului democratic.

Art. 9. — Organul superior al Uniunii este Conferința sindicatelor, care se convoacă de Comitetul uniunii o dată la 5 ani. Comitetul uniunii, din proprie inițiativă sau la cererea a cel puțin o treime din membrii reprezentați la ultima conferință, poate convoca Conferința extraordinară.

a) Convocarea conferinței și ordinea de zi se anunță cu cel puțin 30 de zile înainte de data ținerii ei;

b) Normele de reprezentare la Conferința uniunii se stabilesc de Comitetul uniunii.

Art. 10. — Conferința are următoarele atribuții:

a) dezbate și hotărăște asupra activității Comitetului, analizează activitatea uniunii pe ramură și stabilește sarcinile, modul de participare a oamenilor muncii și a sindicatelor la dezvoltarea activității economice, sociale și culturale din ramura respectivă;

b) adoptă și modifică Statutul Uniunii sindicatelor,

c) hotărăște asupra aderării Uniunii sindicatelor la Uniunea Generală a Sindicatelor din Republica Socialistă România;

d) alege, prin vot secret, Comitetul uniunii sindicatelor, Comisia de cenzori și delegații la Congresul Uniunii Generale a Sindicatelor. În componența organelor de conducere vor predomina oameni ai muncii care lucrează nemijlocit în producție.

Art. 11. — Candidații pentru Comitetul uniunii și Comisia de cenzori sînt discutați în colectivele de muncă din care fac parte și recomandați de adunările generale sau conferințele organizațiilor sindicale afiliate; candidații pentru organele de conducere ale Uniunii Generale a Sindicatelor sînt recomandați de Conferința uniunii pe ramură cu consultarea colectivelor de oameni ai muncii unde își desfășoară activitatea.

Art. 12. — Comitetul conduce între două conferințe întreaga activitate a uniunii și a sindicatelor în rezolvarea problemelor de producție, sociale și profesionale; organizează întrecerea între întreprinderile din ramură și stabilește anual, împreună cu ministerul, întreprinderile cu cele mai bune rezultate economice, cărora le acordă stimulente morale și materiale; conlucrează cu consiliile teritoriale ale sindicatelor în organizarea acțiunilor cu caracter specific de ramură, inițiate pe plan teritorial; în instruirea și școlarizarea cadrelor sindicale din ramură; organizează periodic întîlniri cu colegiul ministerului, pentru soluționarea problemelor generale care privesc dezvoltarea economică a ramurii și a vieții sociale a salariaților; apără în fața justiției și a altor instituții de stat și obștești, la cerere sau din proprie inițiativă, drepturile sindicatelor — respectiv ale membrilor acestora, stabilite prin legile statului și alte acte normative; rezolvă propunerile, scrisorile și sesizările primite din partea oamenilor muncii; editează împreună cu ministerul diferite publicații cu caracter specific de ramură și aprobă membrii colegiilor de redacție; aprobă bugetul anual al Comitetului uniunii.

Art. 13. — Comitetul uniunii organizează și îndrumă comisiile organizațiilor sindicale, formate din președinți și alți membri ai comitetului sindicatului din întreprinderile care compun centrala industrială, grupul de uzine sau combinatul respectiv. Comisia desemnează reprezentantul sindicatelor în consiliul de administrație al unității cu statut de centrală. În condițiile centralelor industriale care au întreprinderi răspîndite în țară, reprezentantul sindicatelor în consiliul de administrație este desemnat de către comitetul uniunii cu consultarea președinților sindicatelor respective; comisia inițiază periodic consultări pentru cunoașterea problemelor din întreprinderi și stabilirea punctului de vedere comun ce urmează a fi prezentat în consiliul de administrație, precum și măsurile de antrenare a sindicatelor la înfăptuirea hotărîrilor adoptate.

Art. 14 — Comitetul uniunii se întrunește în plenară cel puțin de două ori pe an. Pentru antrenarea tuturor membrilor comitetului la elaborarea hotărîrilor, la organizarea și controlul îndeplinirii lor, aceștia se constituie în comisii de lucru pe diferite probleme în raport cu specificul muncii fiecărei uniuni. În aceste comisii pot fi atrași și alți membri de sindicat.

Art. 15. — Pentru conducerea activității între plenare, Comitetul uniunii alege biroul executiv, în componența căruia vor predomina oameni ai muncii care lucrează în producție; Comitetul uniunii alege președintele, secretarul și 1—3 vicepreședinți care vor lucra nemijlocit în producție.

Art. 16. — Atribuțiile Comisiei de cenzori:

— Verifică activitatea financiar-gospodărească și felul cum sînt administrate bunurile materiale ale Comitetului uniunii.

— Verifică modul cum sînt examinate și rezolvate scrisorile, cererile, propunerile și sesizările oamenilor muncii adresate comitetului uniunii.

— Membrii Comisiei de cenzori nu pot fi aleși în același timp și membri ai Comitetului uniunii.

III.
DISPOZIȚIUNI FINALE

Art. 17. — Uniunea sindicatelor pe ramură este persoană juridică.

Art. 18 — Pe baza statutului — cadru, aprobat de Congresul Uniunii Generale a Sindicatelor, fiecare uniune va adopta statutul propriu completat cu acele probleme specifice ramurii de activitate pe care îl va aproba în Conferința Uniunii.

Art. 19. — Uniunea Sindicatelor pe ramură își stabilește insigna și drapelul propriu.

ÎN ÎNTÎMPINAREA CONFERINȚEI UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ

MEMBRII SINDICATELOR ÎȘI DESEMNEAZĂ CANDIDAȚII

Pe linia consecventei preocupări a partidului de a dezvolta și perfecționa continuu democrația socialistă, Plenara C.C. al P.C.R. din 10—11 februarie a. c. a recomandat sindicatelor să introducă și ele practica de a supune dezbaterii propunerile de candidați pentru organele conducătoare superioare ale sindicatelor. În spiritul unei largi democrații muncitorești, oamenii muncii în mijlocul cărora trăiesc și muncesc candidații pot astfel să-și spună părerea asupra calităților politice, profesionale și morale ale celor propuși, să analizeze contribuția acestora la îndeplinirea sarcinilor de producție, la înfăptuirea politicii partidului și statului. În ultimă instanță, membrii de sindicat sînt chemați să-i aleagă nemijlocit pe reprezentanții lor în organele de conducere ale sindicatelor.

Zilele acestea, în numeroase instituții de învățămînt din întreaga țară au avut loc adunări consacrate desemnării și discutării candidaturilor pentru organele centrale ale sindicatelor.

Relatăm, în coloanele de față, modul cum s-au desfășurat unele dintre aceste adunări.

CRAIOVA

La sediul Sindicatului învățămînt din municipiul Craiova s-au adunat peste 130 de reprezentanți ai cadrelor didactice, membri ai birourilor grupelor sindicale din școlile generale și ai comitetelor de secție din liceele craiovene. Ei au luat în dezbatere propunerea ca profesorul **ION ȘTEFAN,** de la Școala generală nr. 29, să fie înscris pe lista de candidați pentru Comitetul Uniunii Sindicatelor din învățămînt și cultură. Întreaga adunare a primit cu deosebită satisfacție această propunere. În cuvîntul lor numeroși participanți au arătat că profesorul Ion Ștefan — propus acum pentru prima dată să facă parte din Comitetul Uniunii — desfășoară de mulți ani o activitate neobosită ca președinte al sindicatului lor. „Candidatul nostru — a spus învățătorul **Valentin Berezovschi** de la Școala generală nr. 6 — are darul de a atrage masele de oameni ai școlii în jurul sindicatului, de a-i mobiliza și a-i antrena în acțiuni deosebit de utile pe linie profesională, culturală și socială. Sînt calități care îl recomandă ca pe un demn reprezentant al sindicatului nostru în organul de conducere al Uniunii Sindicatelor din învățămînt și cultură".

Alți vorbitori, printre care profesorul **Ștefan Boicu,** de la Liceul nr. 5, învățătorul **Constantin Cătunescu,** de la Școala generală nr. 22, profesoara **Valentina Lupu,** de la Școala generală nr. 1 au reliefat și alte calități ale candidatului propus, subliniind că multe din rezultatele frumoase obținute de Sindicatul învățămînt din Craiova se datoresc inițiativei președintelui său, muncii și spiritului organizator de care dă dovadă.

Învățătoarea **Georgeta Diaconescu,** de la Școala generală nr. 24, al cărei director este profesorul Ion Ștefan, a arătat că acesta are o bună pregătire profesională, că este apropiat de colegi, preocupat permanent de continua dezvoltare și modernizare a școlii.

Prin discuțiile purtate și, la sfîrșitul adunării, prin votul lor deschis, reprezentanții cadrelor didactice din Craiova și-au exprimat încrederea față de cel ales drept candidat pentru Comitetul Uniunii Sindicatelor din învățămînt și cultură.

FLOREȘTI — CLUJ

Vineri, 5 martie, într-una dintre cele mai vechi școli românești din Transilvania — Școala generală „Gheorghe Șincai" din comuna Florești, în care învață în prezent laolaltă elevi români și maghiari — întregul colectiv didactic s-a reunit pentru a se pronunța asupra candidatului pentru Comitetul Uniunii Sindicatelor din învățămînt și cultură.

Exprimîndu-și satisfacția pentru faptul că li s-a încredințat responsabilitatea de a se pronunța asupra candidaturilor pentru organele de conducere superioare ale sindicatelor, dascălii din Florești au susținut candidatura profesoarei de limba maghiară **IULIANA BENEDEK.** Tînăra lor colegă s-a remarcat prin buna sa pregătire profesională, prin rezultatele deosebite obținute în instruirea și educarea elevilor, prin calitățile sale etice.

Rînd pe rînd colegii și-au exprimat părerea asupra candidatei propuse. **Ion Urcan,** directorul școlii, profesorul de limba română **Ioan Bota,** învățătorul **Ludian Marca,** președintele Sindicatului învățămînt Cluj, au arătat că apreciază activitatea profesională și obștească a colegei lor, puterea sa de muncă, străduința continuă de autodepășire. În unanimitate colectivul didactic al școlii a susținut propunerea ca în cadrul apropiatei Conferințe a Uniunii Sindicatelor din învățămînt și cultură profesoara Iuliana Benedek să fie propusă pe lista de candidați pentru Comitetul Uniunii

ORADEA

La Casa corpului didactic din Oradea, într-o atmosferă de înaltă responsabilitate în spiritul unei largi democrații, s-a desfășurat adunarea activului sindical din școlile orădene, la care au participat și numeroase cadre didactice. Participanții la adunare s-au pronunțat asupra calităților profesorului **ARON SABĂU,** pe care l-au recomandat să fie ales în organul de conducere al Uniunii Sindicatelor din învățămînt și cultură.

Toți cei prezenți în sală îl cunoșteau bine pe candidat, de ani de zile. Mulți dintre ei muncesc în aceeași școală cu profesorul Aron Sabău, alții activează alături de el în cadrul sindicatului învățămînt din Oradea, al cărui președinte este, așa încît părerile lor au fost formulate în cunoștință de cauză.

În cuvîntul lor profesorii **Carol Antal,** de la Școala generală nr. 7 și **Florica Abraham,** de la Școala generală nr. 10, învățătorii **Ruxandra Henciu** de la Școala generală nr. 8 și **Mihai Lazăr** de la Școala generală nr. 6 au relevat îndeosebi faptul că, în calitate de președinte, profesorul Aron Sabău a desfășurat o activitate fructuoasă, în concordanță cu preocupările și interesele membrilor de sindicat, a folosit un stil de muncă judicios și a realizat în practică o strînsă și eficientă colaborare între sindicate și conducerile de școli. A fost apreciată pozitiv și preocuparea președintelui sindicatului pentru crearea și organizarea Casei corpului didactic din localitate. Toți vorbitorii au subliniat faptul că cel desemnat drept candidat pentru Comitetul Uniunii sindicatelor din învățămînt și cultură este un neobosit activist obștesc, un susținător înflăcărat al intereselor oamenilor școlii.

BUCUREȘTI

În municipiul București au avut loc mai multe adunări ale membrilor sindicatelor din învățămînt în cadrul cărora au fost desemnați candidați pentru organele de conducere ale sindicatelor.

La Universitatea din București, de pildă, în cadrul unei adunări a activului sindical au fost dezbătute propunerile ca prof. univ. dr. **VICTORIA ȘTIOPOL,** președinta sindicatului Universității, prof. dr. docent **MARIETA BREZEANU,** de la Facultatea de chimie și conf. univ. dr. **SORINA BERCESCU** de la Facultatea de limbi romanice, să fie înscrișî pe lista de candidați pentru Comitetul Uniunii Sindicatelor din învățămînt și cultură, iar conf. univ. dr. **PANTELIMON GOLU** să candideze pentru comisia de cenzori a Uniunii Sindicatelor din învățămînt și cultură.

În unanimitate participanții la adunare au susținut candidaturile respective, exprimîndu-și încrederea că cei propuși îi vor reprezenta cu cinste în organele superioare ale sindicatelor.

În cadrul unei adunări care a avut loc la Liceul nr. 10 din București colectivul de cadre didactice a discutat propunerea ca profesoara **GEORGETA VASILE,** directoarea liceului, să candideze pentru Comitetul Uniunii Sindicatelor din învățămînt și cultură. Printre cei care au luat cuvîntul cu acest prilej, profesoara **Margareta Ioniță,** secretara biroului organizației de partid din liceu, profesoara **Mioara Zdrafcovici,** organizatoarea grupei sindicale, învățătoarea **Felicia Cișmigiu** și alții au înfățișat calitățile de bun organizator și apreciat om ale profesoarei Georgeta Vasile și și-au exprimat încrederea că ea va desfășura în cadrul Comitetului Uniunii o intensă activitate pentru traducerea în viață a politicii partidului și statului de dezvoltare a școlii românești.

Asemenea adunări au avut loc în numeroase alte instituții de învățămînt din toate județele țării.

AL. I. VLADIMIR

ANUNȚ

Întreprinderea de Material Didactic **„DIDACTICA"** cu sediul în str. 11 Iunie Nr. 2 Sectorul 5 — București, Telefon 13.63.90 oferă spre vînzare liceelor și școlilor generale — cu plata prin virament sau în numerar, următoarele produse:

— Protozoare set de 5 planșe lei 122 setul
— Celula vegetală set de 9 planșe lei 527 setul
— Semințe și fructe set 5 planșe lei 124 setul

Planșele sînt cu un bogat conținut științific policrome, din masă plastică, la care se scot în relief, prin vacuumare, detaliile desenelor. Se pot folosi ca planșe murale. Au o durată mare de folosință și o greutate minimă.

Marcarea diferitelor detalii se face cu litere sau cifre, care corespund cu datele înscrise în legenda de pe planșe.

REȚINEȚI!

Revista de pedagogie mai primește comenzi pînă la 30 martie pentru următoarele suplimente:
— Predarea științelor sociale în școală, o singură apariție, preț 7 lei
— Predarea în clasele I-IV, o singură apariție, preț 7 lei.
— Învățămînt preșcolar, apariție trimestrială preț 5 lei exemplarul.
Comenzile se pot efectua prin inspectoratele școlare, prin școli sau prin redacție. Sumele se depun anticipat pe adresa I.S.I.A.P., str. Brezoianu nr. 23—25, cont 64030144, BNRSR, sector 7, cu mențiunea „pentru Revista de pedagogie", indicîndu-se felul suplimentului și numărul de exemplare solicitat.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17 60 20. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și la difuzorii de presă.
Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii
40 132

Proletari din toate țările uniți-vă !

GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

ANUL XXIII-Nr. 1080

EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT, CULTURĂ, PRESĂ ȘI POLIGRAFIE

Vineri 19 martie 1971
4 pagini 25 bani

SALUT

CONGRESULUI U.G.S.R.

Peste cîteva zile, la 23 martie a.c., își va deschide lucrările Congresul Uniunii Generale a Sindicatelor, amplu for la care vor fi reprezentați toți oamenii muncii din patria noastră.

Niciodată pînă acum un congres al sindicatelor n-a fost precedat de asemenea largi dezbateri publice ca cele la care am participat cu toții zilele trecute, dezbateri de o profundă semnificație socială. Documentele plenarei Comitetului Central al Partidului Comunist Român din 10—11 februarie 1971, concluziile cuprinse în cuvîntarea rostită la plenară de tovarășul Nicolae Ceaușescu au avut darul de a stimula o discuție multilaterală de o deosebită valoare teoretică și practică, cu privire la rolul și atribuțiile sindicatelor în etapa actuală a construcției societății socialiste multilateral dezvoltate în Republica Socialistă România. Cu acest prilej s-a subliniat că sindicatele au desfășurat o intensă activitate și au adus o contribuție substanțială la marile realizări obținute de poporul nostru în întreaga activitate de construire a socialismului. Totodată s-a relevat și faptul că în munca sindicală se mai manifestă încă neajunsuri și lipsuri, practici învechite, formalism, recomandîndu-se sindicatelor căi pentru continua perfecționare a activității lor în sensul dezvoltării democrației muncitorești, al asigurării participării clasei muncitoare, a tuturor salariaților la conducerea întreprinderilor și instituțiilor, a întregii societăți socialiste, pentru sporirea rolului lor în soluționarea problemelor sociale ale celor ce muncesc, precum și în educația socialistă a maselor.

Conform unor principii încetățenite în practica partidului și statului nostru, în spirit pe deplin democratic, marea masă a membrilor de sindicat a fost chemată să-și spună cuvîntul asupra modalităților de perfecționare a activității sindicatelor, să-și exprime părerea asupra Tezelor Consiliului Central al U.G.S.R. și asupra proiectelor de statute. Într-un mod deschis, sincer și creator, oamenii muncii din întreaga țară au avut prilejul să-și spună opinia asupra documentelor pe care urmează să le adopte Congresul U.G.S.R.

Aducînd salutul nostru călduros Congresului Uniunii Generale a Sindicatelor ne exprimăm convingerea că el va stabili o nouă atmosferă de muncă în sindicate, că va marca o etapă superioară în întărirea și dezvoltarea democrației și autonomiei sindicale, că va duce la ridicarea prestigiului organizațiilor sindicale, la întărirea rolului și atribuțiilor lor în etapa actuală de dezvoltare socialistă a țării noastre. Congresul Uniunii Generale a Sindicatelor va confirma încă o dată, hotărîrea fermă a tuturor oamenilor muncii de a lupta pentru înfăptuirea politicii partidului și statului de edificare a societății socialiste și comuniste în România.

Aspecte din timpul desfășurării lucrărilor Sesiunii Marii Adunări Naționale

LUCRĂRILE MARII ADUNĂRI NAȚIONALE

În zilele de 17—18 martie a.c. s-au desfășurat lucrările celei de a VI-a sesiuni a actualei legislaturi a Marii Adunări Naționale. Alături de deputați, la lucrările sesiunii au luat parte numeroși invitați, conducători de instituții centrale și organizații obștești, activiști de partid și de stat, personalități ale vieții economice, științifice și culturale, ziariști.

Deputații și invitații au întîmpinat cu puternice și îndelungi aplauze pe conducătorii partidului și statului, tovarășii **Nicolae Ceaușescu, Ion Gheorghe Maurer, Emil Bodnăraș, Manea Mănescu, Paul Niculescu-Mizil, Gheorghe Pană, Virgil Trofin, Ilie Verdeț, Maxim Berghianu, Florian Dănălache, Constantin Drăgan, Emil Drăgănescu, Janos Fazekaș, Petre Lupu, Dumitru Popa, Dumitru Popescu, Leonte Răutu, Vasile Vîlcu.**

Au fost prezenți membrii Consiliului de Stat.

Lucrările sesiunii au fost deschise de tovarășul **Ștefan Voitec**, președintele Marii Adunări Naționale.

Marea Adunare Națională a adoptat în unanimitate următoarea ordine de zi :

1 — Verificarea legalității alegerii de deputați în Circumscripția electorală nr. 1 — Rîmnicu-Vîlcea, din județul Vîlcea, și în Circumscripția electorală nr. 5 — Timișoara Nord-Vest, din județul Timiș.

2. — Proiect de lege cu privire la activitatea de comerț exterior, de cooperare economică și tehnico-științifică a Republicii Socialiste România.

3. — Proiect de lege privind perfecționarea pregătirii profesionale a lucrătorilor din unitățile socialiste.

4. — Proiect de lege privind înființarea, organizarea și funcționarea Comisiei naționale de demografie.

5. — Proiect de lege privind extrădarea.

6. — Proiect de lege cu privire la actele de identitate ale cetățenilor români, precum și la procedura schimbării domiciliului și a reședinței.

În prima zi a lucrărilor, Marea Adunare Națională a validat în unanimitate mandatele noilor deputați și a adoptat prin vot secret **Legea cu privire la activitatea de comerț exterior, de cooperare economică și tehnico-științifică a Republicii Socialiste România.**

În cea de a doua zi a lucrărilor, tovarășul **Mircea Malița**, ministrul învățămîntului, a prezentat, din însărcinarea Consiliului de Miniștri, Expunerea la proiectul de lege privind perfecționarea pregătirii profesionale a lucrătorilor din unitățile socialiste. Deputatul **Constantin Dinculescu**, președintele Comisiei pentru învățămînt, știință și cultură, a prezentat apoi raportul acestei comisii și al altor comisii permanente ale Marii Adunări Naționale la acest proiect de lege. Cu amendamentele propuse, Marea Adunare Națională a adoptat prin vot secret **Legea privind perfecționarea pregătirii profesionale a lucrătorilor din unitățile socialiste.**

În continuare, Marea Adunare Națională a adoptat, prin vot secret, **Legea privind înființarea, organizarea și funcționarea Comisiei naționale de demografie, Legea privind extrădarea, Legea cu privire la actele de identitate ale cetățenilor români, precum și la procedura schimbării domiciliului și a reședinței.**

Expunerea

la proiectul de lege privind perfecționarea pregătirii profesionale a lucrătorilor din unitățile socialiste

prezentată de tovarășul Mircea Malița, ministrul învățămîntului *)

Din însărcinarea Consiliului de Miniștri, am onoarea să propun dezbaterii și aprobării deputaților Marii Adunări Naționale proiectul de lege privind perfecționarea pregătirii profesionale a lucrătorilor din unitățile socialiste.

Instituirea sistemului național de perfecționare continuă a pregătirii profesionale a tuturor oamenilor muncii este o măsură ce se asociază planurilor de perspectivă a dezvoltării multilaterale a României socialiste.

Cunoștințele nu pot fi acumulate o dată pentru totdeauna. Ele trebuie împrospătate din timp în timp. Iar unele din ele, care au fost depășite, trebuie înlocuite cu altele, apărute între timp. **„Trăind numai cu ceea ce am învățat în trecut,** — a spus tovarășul Nicolae Ceaușescu la Plenara din 10—11 februarie a Comitetului Central al Partidului Comunist Român — **nu putem conduce societatea ! Pentru a conduce cu succes construcția socialistă și comunistă, trebuie să învățăm continuu".**

Mersul ascendent al societății noastre, progresul tehnico-științific contemporan, dezvoltarea accelerată a forțelor de producție, creșterea gradului de complexitate a tehnicilor moderne, cerințele conducerii și organizării științifice a producției și a muncii sînt cauze care impun cu necesitate perfecționarea neîncetată a pregătirii oamenilor muncii.

Pregătirea profesională temeinică și continuă a cadrelor, latură esențială a politicii Partidului Comunist Român, asigură, pe lîngă dezvoltarea multilaterală a economiei socialiste, creșterea nivelului cultural al populației, participarea ei activă și competentă la conducerea treburilor obștești.

Proiectul de lege privind perfecționarea pregătirii profesionale a lucrătorilor din unitățile socialiste de stat stabilește cadrul juridic al instituționalizării educației permanente în țara noastră. El asigură perfecționarea profesională a specialiștilor din diferitele sectoare de activitate (economie, știință, tehnică, cultură, învățămînt, sănătate) printr-un sistem general de pregătire postșcolară, precum și reciclarea și conversiunea specialiștilor, impuse de marea mobilitate a profesiunilor în societatea modernă.

Stipulînd pregătirea și perfecționarea profesională ca o îndatorire primordială a tuturor salariaților, și în același timp ca o obligație permanentă a organelor de conducere colectivă din unitățile socialiste de stat, prezentul proiect de lege concretizează politica Partidului Comunist Român de educare și promovare a cadrelor, instituind drept principiu central al promovării criteriul valorii, al calificării și competenței depline, al corespondenței obligatorii între sarcină și pregătire.

Conform prevederilor prezentului proiect, perfecționarea pregătirii profesionale a salariaților are ca scop să asigure actualizarea cunoștințelor profesionale, aprofundarea specialității de bază și dobîndirea de cunoștințe în ramuri înrudite, să permită obținerea unor calificări suplimentare în raport cu cea inițială, să asigure trecerea de la o calificare la alta în cazul mutațiilor profesionale deosebite ale epocii noastre. Totodată, se prevede obligația însușirii de către toți salariații, corespunzător activității lor, a unor metode și procedee științifice de conducere, organizare și gestiune a producției și muncii.

Proiectul prevede modalități variate, democratice și stimulatoare, de pregătire postșcolară pentru toți oamenii muncii : instruirea la locul de muncă sub controlul șefului direct, cursuri de specializare în cadrul unității sau în centre speciale de perfecționare, studiu individual cu verificări periodice, stagii de practică și specializare în unități din țară și străinătate, învățămînt postuniversitar și doctorat.

Pentru a face din toate aceste forme de reîmprospătare a cunoștințelor un instrument eficace, care să permită traducerea lor în aplicații practice și să aibă drept urmare mărirea productivității, metodele de predare trebuie să beneficieze de tot ce este modern și atractiv în materie de învățare. Trebuie cultivate acele metode care îi angajează deplin pe participanți în dezbateri active, în studiul practic al unor cazuri semnificative pentru munca lor, în seminarii cu aplicații concrete, precum și în minuirea aparatelor.

Acum, cînd școala face unul din cele mai mari eforturi de a dobîndi un caracter practic și aplicat, este de presupus că aceeași caracteristică va fi proprie și întregului sistem extra și postșcolar.

Cadrul instituțional al perfecționării este asigurat de întreprinderi, unități cu statut de centrală, ministere, centre de perfecționare, institute de cercetări și proiectări, instituții de învățămînt de orice grad.

Activitatea de perfecționare se va organiza diferențiat, în funcție nu numai de ministere și instituții departamentale, ci și de nivelul de pregătire, cît și de specialitate, corespunzător necesităților unităților, de calificarea de bază a salariaților, de cerințele profesionale ale activității la locul de muncă și de perspectivele de promovare ale fiecăruia.

Ministerului Învățămîntului și instituțiilor din cadrul său le revin sarcini deosebite în cadrul programului național de perfecționare a pregătirii profesionale a salariaților, asigurînd îndrumarea și coordonarea întregii activități de perfecționare, elaborarea planurilor de învățămînt și a programelor analitice, punînd la dispoziția întregului sistem baza materială și cadrele didactice ale instituțiilor de învățămînt realizînd în acest fel unitatea și continuitatea sistemului de educație școlară și post-școlară. Se prevede, de asemenea, că Academia Republicii Socialiste România, Academia de Științe Sociale și Politice, Academia de Științe Agricole și Silvice, Academia de Științe Medicale, Consiliul Național al Inginerilor și Tehnicienilor, Uniunea Arhitecților, Societatea de Științe Economice, precum și celelalte instituții științifice și asociații profesionale sînt obligate să participe cu baza materială și specialiștii de care dispun la elaborarea și realizarea programelor de perfecționare a pregătirii profesionale a salariaților.

Forma pe care o prezentăm Marii Adunări Naționale a proiectului de lege privind perfecționarea pregătirii profesionale a lucrătorilor din unitățile socialiste de stat reprezintă rezultatul unei consultări largi a maselor, concretizată în sute de propuneri și sugestii de îmbunătățire,

*) EXTRASE

CONFERINȚA UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT, CULTURĂ, PRESĂ ȘI POLIGRAFIE

În sala de marmură a „Casei Scînteii", aproape 500 de delegați și invitați au participat vineri, 12 martie a.c., **la Conferința Uniunii sindicatelor din învățămînt, cultură, presă și poligrafie.** Au luat parte la lucrările Conferinței tovarășii **Nicolae Gavrilescu,** secretar al Consiliului Central al U.G.S.R., **Ion Brad,** prim-vicepreședinte al Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă, **Alexe Popescu,** adjunct al ministrului învățămîntului.

Conferința a adoptat următoarea ordine de zi :

1. Darea de seamă asupra activității Comitetului Uniunii sindicatelor din învățămînt, cultură, presă și poligrafie în perioada care a trecut de la Conferința din 1966 și sarcinile ce-i revin în lumina hotărîrilor Congresului al X-lea al partidului și Plenarei C.C. al P.C.R. din februarie 1971.

2. Dezbaterea Tezelor Consiliului Central al U.G.S.R. pentru Congresul Uniunii Generale a Sindicatelor din România și a proiectelor de statute.

3. Alegerea Comitetului Uniunii, a comisiei de cenzori, a delegaților la Congresul Uniunii Generale a Sindicatelor din România și desemnarea candidaților pentru noile organe ce vor fi alese de Congres.

Raportul de activitate a fost prezentat de prof. univ. Constantin **Drăgulescu,** președintele Uniunii.

La discuții au luat cuvîntul 22 de delegați și invitați.

Conferința a ales apoi Comitetul Uniunii — alcătuit din 83 membri și 10 membri supleanți — Comisia de cenzori și delegații la Congresul Uniunii Generale a Sindicatelor din România, desemnînd totodată candidați pentru noile organe ce vor fi alese de Congres. Conferința a hotărît, în unanimitate, reafilierea Uniunii sindicatelor din învățămînt, cultură, presă și poligrafie la Uniunea Generală a Sindicatelor din România.

Într-o atmosferă de puternic entuziasm participanții la Conferință au adoptat o scrisoare adresată Comitetului Central al P.C.R., tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român.

COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

Participanții la Conferința Uniunii Sindicatelor din învățămînt, cultură, presă și poligrafie, dînd expresie celor mai înalte simțăminte de profund atașament față de politica marxist-leninistă a Partidului Comunist Român, vă asigură, mult iubite tovarășe Nicolae Ceaușescu, de hotărîrea lor neșărmurită de a îndeplini cu dragoste și devotament sarcinile ce le-au fost încredințate pentru formarea și educarea maselor, a tinerei generații, pentru propagarea, pe calea artei, a cuvîntului scris și tipărit, a ideilor și aspirațiilor nobile ale poporului român, strîns unit în jurul partidului comunist. Delegații la conferință dau o înaltă apreciere și își exprimă în unanimitate întreaga lor aderiune față de concluziile și recomandările plenarei C.C. al P.C.R. din 10—11 februarie a.c., față de cuvintarea dumneavoastră, stimate tovarășe secretar general, care constituie un document de o mare valoare programatică pentru orientarea și îmbunătățirea activității sindicatelor.

Reprezentanții sindicatelor și ai tuturor salariaților din învățămînt, cultură, presă și poligrafie, animați de sentimentul patriotic al participării active la efervescența continuă a întregii noastre vieți social-politice și economice, se angajează solemn să nu-și precupețească eforturile pentru înfăptuirea neabătută a politicii interne și externe a partidului nostru, să folosească întreaga lor forță de muncă, talentul și capacitatea de creație, în vederea îndeplinirii exemplare a măreților obiective stabilite de cel de al X-lea Congres al partidului.

Conferința Uniunii noastre a relevat, odată cu realizările obținute în domeniile noastre de activitate, și o serie de neajunsuri, de scăderi care au existat în muncă. Remarcînd posibilitățile multiple, diversificate, pe care le au sindicatele din învățămînt, cultură, presă și poligrafie pentru a acționa în vederea educării tinerei generații, a poporului, pentru crearea unui climat de creație și de muncă pe măsura marilor deziderate ale epocii noastre, participanții la dezbateri au subliniat că membrii de sindicat din aceste domenii de muncă își vor face o onoare din îndeplinirea obiectivelor ce decurg din documentele de partid.

Examinînd cu atenție, cu responsabilitate, Tezele Consiliului Central al U.G.S.R. și proiectele de statute ce vor fi supuse aprobării apropiatului Congres al Uniunii Generale a Sindicatelor din România, participanții la conferință și-au exprimat deplinul acord față de aceste documente și au făcut numeroase propuneri vizînd creșterea rolului sindicatelor din școli, facultăți, presă și edituri, instituțiile de artă, întreprinderile poligrafice pentru participarea tot mai activă a tuturor salariaților, în spiritul democrației socialiste, la dezvoltarea economică, socială și culturală a patriei noastre. Lucrările conferinței noastre au subliniat cu satisfacție noua orientare privind conținutul muncii sindicatelor, spiritul novator și perspectivele în care trebuie să se desfășoare activitatea sindicatelor raportată la stadiul nou de dezvoltare a societății, la sarcinile măreți care stau în fața noastră, în opera de construire a societății socialiste multilateral dezvoltate.

Noi, participanții la conferința pe ramură, ne facem o datorie de mare cinste angajîndu-ne să ne îndeplinim exemplar sarcinile noastre în acest an bogat în semnificații majore, amplificate de entuziasmul cu care întregul popor, toți cetățenii patriei noastre socialiste, români, maghiari, germani și de alte naționalități, întîmpină gloriosul semicentenar al partidului, prinos de dragoste și recunoștință pentru lupta și activitatea eroică a comuniștilor, cei mai devotați fii ai patriei.

Vă asigurăm, iubite tovarășe Nicolae Ceaușescu, că sindicatele din învățămînt, cultură, presă și poligrafie vor milita neabătut pentru înfăptuirea sarcinilor de mare răspundere pe care le au, pentru propășirea și înălțarea României socialiste, pentru propagarea politicii Partidului Comunist Român, care întruchipează aspirațiile cele mai nobile ale întregii noastre națiuni.

Componența noului Birou executiv al Comitetului Uniunii Sindicatelor din învățămînt, cultură, presă și poligrafie

În prima sa plenară, Comitetul Uniunii a ales biroul executiv, care are următoarea componență :

președinte — prof. MARIA STĂNESCU ;

vicepreședinți — SILVIU STĂNCULESCU, actor, Teatrul de Comedie, București, VICTORIA ȘTIOPOL, profesor universitar, Universitatea București și CAROL UNOKA, culegător manual, Întreprinderea poligrafică „Banatul", Timișoara ;

secretar — prof. ELENA COJAN ;

Membri : ERNEST BREITENSTEIN, redactor șef adjunct al ziarului „Neuer Weg" ; VASILE BUNESCU, conferențiar universitar, șef de catedră la Institutul de perfecționare a personalului didactic ; VASILE COJOCARU, secretar general de redacție la Comitetul de Radio și Televiziune ; LAURENȚIU DRAGOMIRESCU, economist ; ECATERINA MEGYERI, învățătoare, Liceul nr. 9 București ; VIRGIL MOLDOVANU, profesor universitar, Institutul politehnic Cluj ; HORIA MARIUS PREDA, profesor universitar, președintele Consiliului sindical al Centrului universitar București ; DANA ANCA SIMBOAN, cercetător la Centrul de statistică matematică al Academiei Republicii Socialiste România ; STELIANA STĂNESCU, profesoară, Școala generală nr. 1 Pitești, MARIA LIDIA STOICOVICI, inginer principal, Centrul național de cinematografie București ; CORNELIU STÎRZU, directorul Teatrului Național din Iași ; GEORGETA VASILE, directoarea Liceului nr. 10 București.

Ca președinte al Comisiei de cenzori a Uniunii a fost ales tovarășul CONSTANTIN GEORGESCU, învățător, Școala generală nr. 5 Buzău, președintele Comitetului sindicatului învățămînt din Buzău.

CONFERINȚA UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT, CULTURĂ, PRESĂ ȘI POLIGRAFIE

DAREA DE SEAMĂ PRIVIND ACTIVITATEA COMITETULUI UNIUNII

Darea de seamă privind activitatea Comitetului Uniunii în perioada care a trecut de la conferința din 1966 și sarcinile ce-i revin în lumina hotărîrilor Congresului al X-lea al partidului și plenarei Comitetului Central al P.C.R. din 10-11 februarie 1971, prezentată de prof. univ. **Constantin Drăgulescu**, a înfățișat tabloul impresionant al succeselor obținute de poporul nostru în opera de dezvoltare multilaterală a construcției socialiste, subliniind contribuția de preț adusă la aceste înfăptuiri de activitatea desfășurată cu abnegație, talent și pasiune de oamenii școlii, oamenii de știință și artă, lucrătorii din presă, edituri, radioteleviziune cinematografie și poligrafie.

Referindu-se la rolul mereu mai important ce revine sindicatelor în concentrarea uriașei forțe de gîndire și de creație a întregului popor, pentru înfăptuirea sarcinilor actuale și de viitor ale construcției socialismului, darea de seamă a Comitetului Uniunii a scos în evidență caracterul programatic al concluziilor plenarei C.C. al P.C.R. din 10-11 februarie a.c., expuse în cuvîntul rostit de tovarășul Nicolae Ceaușescu, concluzii pe baza cărora au fost elaborate Tezele Consiliului Central al U.G.S.R. pentru Congresul Uniunii Generale a Sindicatelor și proiectele de statute ale sindicatelor, ale organelor teritoriale ale sindicatelor, ale uniunilor de ramură și U.G.S.R., puse recent în dezbaterea largă a tuturor salariaților. Expunerea a subliniat totodată faptul că grija neabătută a conducerii de partid, personal a secretarului general al partidului, indicațiile prețioase date cadrelor didactice, cercetătorilor științifici, oamenilor de cultură și artă, lucrătorilor din presă și edituri, cinematografie, radioteleviziune constituie un permanent îmbold spre noi împliniri.

Arătînd că, pe baza indicațiilor formulate de tovarășul Nicolae Ceaușescu la Conferința Națională a cadrelor didactice, organizațiile sindicale din școli și facultăți au pus în centrul preocupărilor intensificarea contribuției lor la dezvoltarea și modernizarea învățămîntului din țara noastră, la ridicarea conștiinței profesionale a întregului corp profesoral, darea de seamă a relevat experiența dobîndită de numeroase comitete ale sindicatelor din învățămînt privind organizarea de lectorate, simpozioane, mese rotunde, dezbateri și colocvii pe probleme de pedagogie, filozofie, etică și estetică, pe probleme privind pregătirea tineretului pentru viață și integrarea lui în muncă. Simpozionul național cu tema „Rolul și locul educatorului în procesul de modernizare a învățămîntului" a prilejuit o largă confruntare de opinii în problemele majore ale pregătirii tineretului și a determinat o reală intensificare a activității de perfecționare profesională.

În lumina indicațiilor conducerii de partid și de stat cu privire la desfășurarea unor activități de educație permanentă, darea de seamă a apreciat însă că măsurile incluse în sistemul de perfecționare a personalului didactic prin cursuri de informare științifică se realizează într-un ritm lent și nu cuprind încă masa mare a cadrelor didactice din mediul rural, precum și o bună parte din învățătorii și educatoarele de la orașe. Subliniind necesitatea ca aceste cursuri să fie îmbunătățite, darea de seamă a considerat de asemenea că la documentarea și informarea sistematică a membrilor corpului didactic poate aduce o contribuție însemnată înființarea, în toate județele, a caselor corpului didactic și desfășurarea de către acestea a unei activități organizate cu competență. În sfera acelorași probleme se socotește necesar să se revadă conținutul și modul de organizare a activității metodice la nivelul școlilor, cercurilor pedagogice, al consfătuirilor anuale, al inspecției și examenelor de grad, astfel încît să se poată asigura deplina afirmare a personalității educatorului într-un concept modern, dîndu-se prioritate funcției formative a procesului de învățămînt. În legătură cu activitatea de perfecționare din învățămîntul superior, s-a arătat că nu s-a conturat încă, cu suficientă claritate, care sînt cele mai eficiente forme și metode ce pot fi folosite în această direcție de către birourile grupelor sindicale și comitetelor sindicatelor.

Darea de seamă a făcut o amplă analiză a contribuției sindicatelor la acțiunea de educare comunistă multilaterală a tineretului. Menționîndu-se rezultatele obținute pînă în prezent în ceea ce privește antrenarea elevilor la activități tehnico-productive și aplicarea sistemului îmbunătățit al practicii în producție a studenților, s-a considerat că, în ansamblul acțiunilor vizînd educarea comunistă a tinerei generații, s-ar fi putut obține succese mai importante printr-o colaborare mai strînsă cu organizațiile de tineret și cu asociațiile studenților. Întărirea acestei colaborări rămîne o principală sarcină de viitor.

Tezele pentru Congresul U.G.S.R. — s-a subliniat în darea de seamă — conturează atribuțiile sporite ale organelor și organizațiilor sindicale din învățămînt pentru legarea școlii de practică, de nevoile concrete ale societății. O contribuție importantă va trebui să aducă în această privință ediția 1971—1972 a Simpozionului Național, care va avea tema „Educația prin muncă, pentru tehnică și producție". Totodată organizațiile sindicale din școli și facultăți vor trebui să sprijine acțiunile întreprinse în vederea dezvoltării interesului tinerilor față de însușirea culturii tehnice și să stringă legătura cu sindicatele din întreprinderile unde se desfășoară activitățile practice ale elevilor și studenților.

Cuprinzînd într-o viziune de ansamblu tendințele actuale ale învățămîntului de toate gradele, darea de seamă a arătat că sindicatele din învățămînt sînt chemate să inițieze și să întrețină un dialog permanent și rodnic între cadrele didactice care lucrează pe diferite trepte ale școlii, pentru a asigura un continuu schimb de idei și experiență, un transfer neîncetat de informație și metode de lucru și să aducă, prin aceasta, o contribuție mai amplă la perfecționarea profesională a personalului didactic, la progresul școlii românești.

A fost prezentată apoi, pe larg, preocuparea sindicatelor din institutele de cercetare științifică ale Academiei, din instituțiile de artă, presă, edituri, centrala cărții, radioteleviziune și poligrafie pentru realizarea sarcinilor de producție și cu caracter educativ, pentru folosirea judicioasă a forțelor umane și ridicarea nivelului profesional al lucrătorilor din aceste domenii. După ce a trecut în revistă rezultatele pozitive obținute în ultimii ani de sindicatele din aceste domenii de activitate, darea de seamă s-a oprit la unele scăderi ale muncii lor: în unele instituții de spectacole și în unele edituri organizațiile sindicale nu au militat ferm pentru un înalt nivel al creației, sindicatele din presă și radioteleviziune nu au sprijinit suficient creșterea continuă a măiestriei lucrătorilor, în cinematografie, ele nu au acționat pentru folosirea deplină a bazei materiale, iar în poligrafie, unele organizații sindicale nu s-au ocupat suficient de condițiile de muncă și de viață ale cadrelor tinere.

În lumina concluziilor plenarei C.C. al P.C.R. din 10—11 februarie a.c. și a Tezelor pentru Congresul U.G.S.R., Comitetul Uniunii de ramură a considerat în mod autocritic că atît el, cît și sindicatele nu au știut să valorifice în suficientă măsură posibilitățile ce le-au fost oferite prin participarea reprezentanților lor în organele de conducere colectivă — colegiul Ministerului Învățămîntului, senatele și consiliile profesorale, consiliile de direcție, Centrala industriei poligrafice și Centrala cărții. De asemenea, Comitetul Uniunii de ramură nu a desfășurat suficiente acțiuni care să cuprindă sferele de preocupări ale tuturor sindicatelor afiliate și s-a preocupat insuficient de îmbunătățirea continuă a condițiilor de muncă și de viață ale corpului didactic, ale lucrătorilor din instituțiile de cultură și artă, din poligrafie, presă și edituri. Se cere ca noul Comitet al Uniunii să acorde mai multă atenție unor probleme cu caracter social intervenind, de pildă, pentru remedierea anumitor situații necorespunzătoare privind salarizarea unor categorii de oameni ai muncii, preocupîndu-se mai îndeaproape de aprovizionarea cu produse agroalimentare, de construcția de locuințe etc.

Oprindu-se la problemele relațiilor externe ale Uniunii, darea de seamă a scos în evidență poziția activă a reprezentanților țării noastre în cadrul F.I.S.E., extinderea legăturilor cu diferitele uniuni profesionale, similare, schimburile de experiență realizate și aprecierile de care se bucură, la diferitele reuniuni internaționale, opiniile și propunerile delegaților români și a subliniat hotărîrea de a promova consecvent principiile politicii externe a partidului și statului nostru.

Examinînd problemele majore ce stau în fața Uniunii de ramură, în deplin acord cu noua concepție privind rolul și atribuțiile sindicatelor, darea de seamă a subliniat necesitatea ca reprezentanții sindicatelor să participe mult mai activ, în deplină cunoștință de cauză, la munca organelor de conducere colectivă, pentru a-și spori contribuția la rezolvarea problemelor ce se pun în fața acestora. În darea de seamă sînt subliniate, cu simț de răspundere, obligațiile ce revin din documentele de partid, din Teze și din proiectele de statute pentru perfecționarea activității Comitetului Uniunii Sindicatelor din învățămînt, cultură, presă și poligrafie, astfel încît să se asigure participarea nemijlocită a tuturor salariaților, în spiritul democrației socialiste, la ridicarea pe trepte mereu mai înalte ale învățămîntului, științei, culturii și artei în patria noastră.

CUVÎNTUL PARTICIPANȚILOR

Pe marginea documentelor prezentate conferinței au avut loc largi dezbateri la care au participat un mare număr de delegați și invitați. Din cuvîntul tuturor vorbitorilor care s-au perindat la tribuna conferinței a reieșit puternica adeziune a tuturor celor prezenți, a zecilor de mii de membri de sindicat pe care aceștia îi reprezentau, față de întreaga politică marxist-leninistă a Partidului Comunist Român. Vorbitorii — cadre didactice din învățămîntul de cultură generală și superior, oameni de artă, de știință, ziariști, lucrători din industria poligrafică — au manifestat un înalt spirit de răspundere în căutarea și găsirea celor mai bune soluții pentru îmbunătățirea activității sindicatelor în lumina concluziilor cuprinse în cuvîntarea rostită de tovarășul Nicolae Ceaușescu la Plenara C.C. al P.C.R. din 10-11 februarie 1971.

Participanții la discuții au pornit, în aprecierea perspectivelor activității sindicale, de la concepția nouă, corespunzătoare stadiului actual de dezvoltare a societății socialiste, care reclamă o îmbunătățire substanțială a metodelor, a stilului de muncă, găsirea unui cadru organizat de atragere masivă a oamenilor muncii la dezbaterea tuturor problemelor care privesc viața economică, social-politică și culturală a țării.

Viu discutate în cadrul conferinței au fost problemele privind continua dezvoltare și modernizare a școlii românești, domeniu în care sindicatele din învățămînt sînt chemate să aducă o importantă contribuție. Numeroși vorbitori, cadre didactice din învățămîntul de toate gradele, au reliefat faptul că organizațiile sindicale din școli generale, licee și universități trebuie să depună eforturi mai susținute, să desfășoare o activitate mai eficientă, îndreptată spre legarea învățămîntului de practică, de activitatea de producție.

În cuvîntul lor, **profesoara Georgeta Vasile,** directoarea Liceului nr. 10 din București, **prof. Pavel Purcelean,** președintele comitetului sindicatului învățămînt din Bistrița, **prof. Matilda Mincă,** președinta comitetului sindicatului învățămînt din sectorul V al Capitalei și alții au subliniat rezultatele obținute de organizațiile sindicale din școli în antrenarea cadrelor didactice, a tuturor oamenilor școlii la perfecționarea continuă a muncii de educare a tinerei generații, preocuparea tot mai sporită a sindicatelor pentru ridicarea măiestriei pedagogice. Ei au apreciat inițiativa Uniunii de a stimula munca de cercetare a oamenilor de la catedră, de a-i antrena într-o activitate creatoare înscrisă în programul simpozioanelor naționale, subliniind marea actualitate a temei propuse pentru viitorii doi ani: „Educația prin muncă, pentru tehnică și producție".

Despre strînsa colaborare care a început să se contureze între întreprinderi și școli, între sindicatele din industrie și sindicatele din învățămînt a vorbit **profesorul-maistru Petru Tudor,** de la Școala generală nr. 6 din Arad. El a subliniat că măsurile luate de conducerea de partid și de stat privind introducerea în învățămînt a pregătirii tehnico-productive au o deosebită importanță pentru dezvoltarea școlii noastre, iar oamenilor școlii le revine sarcina de a lupta cu toată puterea lor de muncă pentru ca pregătirea practică a elevilor să răspundă ritmului tot mai rapid al dezvoltării producției. După ce a înfățișat conferinței inițiativele din acest domeniu ale școlii arădene, vorbitorul a propus ca sindicatele să acționeze mai mult în vederea dotării atelierelor școlare, folosind în acest scop posibilitățile de transfer de utilaje de la întreprinderile industriale.

Prof. Steliana Stănescu, președinta Sindicatului învățămînt din municipiul Pitești, s-a oprit pe larg în cuvîntul său asupra perfecționării cadrelor didactice, înfățișînd cîteva din realizările sindicatelor din școlile piteștene în această privință: schimburi de experiență, conferințe și simpozioane, cursuri pentru profesori de diferite specialități, vizite în întreprinderile industriale, întîlniri ale cadrelor didactice cu specialiști din producție etc. O interesantă activitate în acest domeniu se organizează și la Casa corpului didactic. Referindu-se la cursurile de informare științifică organizate de I.C.P.P.D. cu scoaterea profesorilor de la clasă, vorbitoarea a exprimat rezerva față de programarea acestora în timpul anului școlar, propunînd organizarea lor în perioada vacanțelor.

Mulți vorbitori și-au exprimat părerea că organizațiile sindicale din școli pot și trebuie să facă mai mult în ce privește activitatea de perfecționare profesională la nivelul școlilor. **Prof. Ion Ștefan,** președintele sindicatului învățămînt din Craiova, de pildă, a arătat că în cadrul Statutului sindicatului ar trebui să se prevadă atribuții sporite pentru grupele sindicale în organizarea muncii, a procesului de învățămînt. De asemenea, el a considerat necesar ca trimestrial sindicatele din școli să organizeze temeinice analize asupra procesului instructiv-educativ sub toate aspectele sale. Sindicatelor — a spus vorbitorul — le-ar putea reveni atribuțiuni mai mari, mai precise și în ceea ce privește organizarea activității metodice în școală. În continuare vorbitorul — ca de altfel și alți participanți la dezbateri — a arătat că oamenii școlii așteaptă mai mult de la presa pedagogică. Este de dorit — a spus prof. Ion Ștefan — ca „Gazeta învățămîntului", organ al Ministerului Învățămîntului și al Uniunii de ramură, să fie mai cuprinzătoare, să-și sporească numărul de pagini, pentru a putea aborda mai larg problematica majoră a școlii contemporane, astfel încît să contribuie și mai mult la perfecționarea profesională a oamenilor școlii, la promovarea ideilor înaintate, la popularizarea creației didactice.

Floarea Codilă Roseti, profesoară la Liceul industrial din Reșița, a adus în discuție unele probleme ale activității sindicatelor din învățămîntul profesional, tehnic și liceal de specialitate, exprimîndu-și părerea că nu este normal ca marea majoritate a școlilor din acest sector să nu facă parte din Uniunea de ramură a sindicatelor. Vorbitoarea s-a referit apoi la o serie de acțiuni care se cer întreprinse de către Ministerul Învățămîntului și Uniunea sindicatelor de ramură în vederea pregătirii metodice și a perfecționării inginerilor și maiștrilor care predau disciplinele tehnice în liceele de specialitate și școlile profesionale.

O serie de participanți la dezbateri s-au referit în cuvîntul lor la activitatea sindicatelor din învățămîntul superior, reliefînd contribuția acestora la continua modernizare și perfecționare a procesului de învățămînt din universități și institute. **Prof. univ. dr. Ion Toboșaru,** secretar al organizației P.C.R. de la Institutul de artă teatrală și cinematografică „I.L. Caragiale", **prof. univ. dr. Virgil Moldovan,** președintele comitetului sindicatului de la Institutul politehnic din Cluj și **prof. univ. dr. Dumitru Mărgulescu,** președintele comitetului sindicatului de la Academia de studii economice s-au referit, printre altele, la creșterea rolului reprezentanților sindicatelor în birourile senatelor și consiliilor profesorale. Ei au propus ca sindicatele să facă parte de drept din aceste organe de conducere, să participe activ și să aibă vot deliberativ alături de ceilalți membri.

În cadrul dezbaterilor pe marginea documentelor prezentate conferinței, numeroși vorbitori s-au referit la îmbunătățirea structurii organizatorice a sindicatelor din învățămînt și la activitatea acestora pusă în slujba intereselor cadrelor didactice. O problemă care a revenit în cuvîntul multor vorbitori a fost aceea a încadrării fiești a oamenilor școlii din școlile sătești în sindicate de învățămînt, a căror activitate să fie coordonată la nivelul județului. S-a propus, de asemenea, ca în București să se creeze un sindicat la nivelul municipiului, care să colaboreze cu inspectoratul școlar în toate problemele ce privesc cadrele didactice.

Prof. Petre Bucșa, directorul liceului „Ady-Șincai" din Cluj, **prof. Octavian Ionașcu,** președintele comitetului sindicatului comunal Șiliștea, jud. Constanța și alții au vorbit despre necesitatea ca sindicatele să manifeste o mai mare grijă pentru cadrele didactice din mediul rural, să se preocupe de rezolvarea unor probleme de muncă și de viață ale tinerilor învățători și profesori care vin să muncească la sate, să-i sprijine în construirea de locuințe, în aprovizionare, să întreprindă mai multe acțiuni menite să înlesnească documentarea de specialitate și perfecționarea profesională a acestora.

Alți vorbitori, printre care **prof. Ion Șerban,** de la Școala generală din Jibou, jud. Sălaj și **prof. Ion Ioniță,** din Piatra Neamț, s-au referit în cuvîntul lor la necesitatea ca sindicatele să fie mai larg consultate în problemele de organizare a procesului de învățămînt, de normare a muncii, în stabilirea aprecierilor, evidențierilor și premierilor oamenilor de la catedră.

Referindu-se la proiectele de statut aflate în dezbatere, **prof. Constantin Clisu,** președintele Comitetului Sindicatului învățămînt din Bîrlad, a salutat ideea de autonomie a sindicatelor care reiese pregnant din documentele publicate și a subliniat necesitatea ca organele sindicale să manifeste mai multă inițiativă și spirit de răspundere în realizarea în fapt a acestei autonomii.

În cadrul dezbaterilor au fost abordate cu competență și probleme ale muncii sindicatelor din celelalte domenii de activitate care fac parte din Uniunea Sindicatelor din învățămînt, cultură, presă și poligrafie.

Un deziderat de mare actualitate — au subliniat în cuvîntul lor **inginerul Nicolae Frînculescu,** directorul Intreprinderii poligrafice „Tiparul"-București, **Eugenia Gheorghian** președinta comitetului sindicatului Intreprinderii poligrafice „13 Decembrie 1918"-București, **Carol Unoka** de la Intreprinderea poligrafică „Banatul"-Timișoara,—îl constituie pregătirea profesională a viitorilor tipografi, cu o înaltă calificare, cu pasiune pentru muncă. Ei au considerat că sindicatele trebuie să-și conjuge eforturile cu organizațiile de tineret în vederea găsirii celor mai potrivite forme — în raport cu specificul de vîrstă, nivelul de specialitate etc. — pentru atragerea tinerilor spre activitățile practice, pentru cultivarea sentimentului patriotic al participării active la construirea societății socialiste multilateral dezvoltate. S-au făcut, de asemenea, propuneri privind stabilirea unor legături mai strînse cu sindicatele din uzine și pentru organizarea în comun a unor acțiuni de popularizare a realizărilor obținute prin munca entuziastă a colectivelor de muncitori, ingineri, tehnicieni, pentru cunoașterea uzinei, a utilajelor moderne, a metodelor de muncă.

În cuvîntul său **Vasile Cojocaru,** secretar general de redacție la Radioteleviziune, a vorbit pe larg despre rolul din ce în ce mai important pe care îl joacă presa în formarea omului nou, constructor activ al societății socialiste. El s-a referit apoi la preocupările organelor și organizațiilor de sindicat de la Radio și Televiziune de a ridica nivelul calitativ al programelor transmise, de a înfățișa plenar marile realizări obținute de poporul nostru sub conducerea partidului.

Activitatea sindicatelor din instituțiile de artă a fost abordată în cuvîntul delegaților **Elena Simionescu,** actriță, președinta comitetului sindicatului Teatrului Național din Timișoara și **Corneliu Sturzu,** directorul Teatrului Național din Iași. Ei au scos în evidență rolul pe care trebuie să-l joace sindicatele în întreaga viață a teatrelor și instituțiilor de artă, în ridicarea nivelului artistic al spectacolelor și concertelor, în perfecționarea și reciclarea artiștilor și a celorlalți salariați din acest sector. Vorbitorii au arătat că în viitor sindicatele vor trebui să acorde o mai mare grijă tinerilor actori, integrării lor în colectivele artistice și desăvîrșirii lor profesionale.

În cuvîntul lor, delegații la conferință au arătat că Tezele Consiliului Central al U.G.S.R., proiectele de statut supuse dezbaterii publice, oferă organelor și organizațiilor sindicale un cîmp larg de afirmare a inițiativelor, un cadru adecvat pentru o participare mult mai activă a membrilor de sindicat la rezolvarea celor mai importante probleme ale vieții noastre social-politice, economice și culturale.

Din partea conducerii Ministerului Învățămîntului Conferința a fost salutată de **prof. univ. dr. docent Alexe Popescu,** adjunct al ministrului învățămîntului, care s-a ocupat, în cuvîntul său, de misiunea majoră ce revine sindicatelor, în colaborare cu forurile de învățămînt, în înfăptuirea măsurilor menite să contribuie la perfecționarea învățămîntului de toate gradele, la corelarea lui strînsă cu cerințele practicii, ale dezvoltării economice a țării, la ridicarea nivelului de pregătire a cadrelor didactice prin sistemul acțiunilor de perfecționare. Vorbitorul s-a referit totodată la o serie de noi sarcini ce se impun traduse în viață printr-o conlucrare strînsă între sindicate și organele din învățămînt, relevînd îndeosebi complexitatea acțiunii de perfecționare a pregătirii profesionale a lucrătorilor din unitățile socialiste. El a evidențiat în continuare atributele de continuitate ale procesului de perfecționare și modernizare a învățămîntului, arătînd totodată exigențele pe care le formulează acesta pe linia restructurării formelor organizatorice, a stilului și metodelor de muncă din învățămînt.

Cuvîntul tovarășului NICOLAE GAVRILESCU, secretar al Consiliului Central al U.G.S.R.

În încheierea dezbaterilor Conferinței a luat cuvîntul tovarășul **Nicolae Gavrilescu,** secretar al Consiliului Central al U.G.S.R.

Vorbitorul a transmis în primul rînd, din partea conducerii de partid, personal a tovarășului Nicolae Ceaușescu, precum și din partea Comitetului Executiv al Consiliului Central al U.G.S.R., un salut călduros participanților la Conferință, tuturor lucrătorilor, membri de sindicat din învățămînt, cultură, presă și poligrafie, urîndu-le succes deplin în activitatea desfășurată pentru edificarea socialismului în patria noastră.

Conferința Uniunii Sindicatelor din învățămînt, cultură, presă și poligrafie — a spus vorbitorul — a analizat multilateral problemele esențiale ale activității sindicatelor din aceste domenii, marcînd perspectivele muncii și mai bogate pe care sindicatele urmează să o desfășoare în lumina recentelor documente ale plenarei Comitetului Central al P.C.R. din 10-11 februarie 1971. Cuvîntarea rostită de tovarășul Nicolae Ceaușescu la această plenară, socotită pe drept cuvînt ca un document de o mare valoare programatică pentru mișcarea noastră sindicală, este în același timp o nouă dovadă a grijii pe care o manifestă partidul, secretarul său general, pentru perfecționarea activității sindicatelor, pentru dimensionarea acesteia la proporțiile stadiului de evoluție socială la care a ajuns societatea noastră socialistă, pentru găsirea unui cadru adecvat de participare mai largă a tuturor celor ce muncesc — în dubla lor calitate, de proprietari ai mijloacelor de producție și de principali producători — la conducerea nemijlocită a vieții politice, economice și sociale.

Comitetele sindicatelor și comitetul Uniunii de ramură — a arătat în continuare tovarășul Nicolae Gavrilescu — au întreprins acțiuni multiple pentru perfecționarea învățămîntului și legarea lui de practică, de nevoile concrete ale societății, pentru educarea și instruirea tinerei generații, au organizat largi dezbateri și confruntări de opinii în problemele majore ale învățămîntului. Au fost evidențiate de asemenea realizările dobîndite de sindicatele din instituțiile de cultură, din presă și poligrafie.

Concluziile s-au ocupat apoi de scăderile existente în munca Comitetului Uniunii de ramură, a sindicatelor, de domeniile în care ele nu și-au exercitat pe deplin rolul și atribuțiile, relevate pregnant în lumina analizei profunde și multilaterale făcute activității sindicatelor de către plenara C.C. al P.C.R. din februarie a.c. S-a arătat că sindicatele trebuie să participe mai deplin și mai activ la perfecționarea învățămîntului și la adaptarea acestuia la exigențele actuale dezvoltări a societății, la legarea lui mai temeinică de nevoile concrete ale producției, ale vieții. Îndeplinirea acestor sarcini ce decurg din documentele partidului, din Tezele Consiliului Central al U.G.S.R. cere, în primul rînd, mobilizarea tuturor resurselor și inițiativelor, asigurarea cadrului organizat de consultare a oamenilor muncii și de polarizare a tuturor forțelor în direcția impusă de dezvoltarea rapidă a economiei, științei și culturii. Vorbitorul a arătat în același timp că pentru a se asigura concentrarea eforturilor în direcția contribuției active la dezvoltarea și perfecționarea procesului de instruire, de creștere a calificării profesionale, este necesară crearea unui cadru dinamic bine organizat, științific fundamentat. Comitetul Uniunii de ramură, comitetele sindicatelor, membrii de sindicat au datoria de onoare de a aduce o contribuție sporită, pe măsura întregii lor capacități, la crearea acestui cadru.

O idee centrală a concluziilor a fost aceea privind conținutul și modalitățile prin care instituțiile de învățămînt și cultură contribuie la formarea și educarea tinerei generații în spiritul înaltelor idealuri ale socialismului și comunismului, ale dreptății și egalității sociale, ale eticii orînduirii noastre. S-a arătat, în această privință, că sindicatele din învățămînt și cultură nu au acționat consecvent, în strînsă colaborare cu organizațiile de tineret și pionieri, pentru desfășurarea acestei activități complexe care constituie în același timp, una din sarcinile fundamentale ale organizațiilor sindicale.

Critici justificate au fost formulate în legătură cu activitatea sindicatelor din presă, radioteleviziune și instituțiile de cercetare științifică, care nu s-au ridicat la nivelul importantelor sarcini din aceste sectoare. Sindicatele respective nu au acționat cu perseverență pentru folosirea tuturor formelor și modalităților de pregătire și perfecționare profesională a specialiștilor, în strînsă legătură cu nevoile concrete ale dezvoltării economice și social-culturale ale societății. Au fost criticate, de asemenea, carențele existente în activitatea sindicatelor din instituțiile de artă și cinematografie, insuficienta stimulare a contribuției lucrătorilor din acest domeniu la îmbogățirea vieții spirituale a oamenilor muncii. Sindicatele din poligrafie trebuie să se ocupe mai intens de pregătirea unor muncitori și tehnicieni cu înaltă calificare, să stimuleze în mai mare măsură spiritul novator și aplicarea operativă în procesul de producție a ideilor tehnice valoroase. Vorbitorul s-a referit apoi la sarcinile Uniunii de ramură, a organizațiilor sindicale în rezolvarea problemelor privind condițiile de muncă și de viață ale salariaților.

În concluzii s-a subliniat că realizarea atribuțiilor și sarcinilor sporite ce revin sindicatelor, în spiritul orientării date de cuvîntarea rostită de tovarășul Nicolae Ceaușescu la plenara C.C. al P.C.R., din 10-11 februarie 1971, de Tezele C.C. al U.G.S.R., de prevederile din proiectele de statute supuse dezbaterii largi a maselor, cer îmbunătățirea substanțială a activității organizatorice, promovarea cu consecvență a democrației socialiste, a autonomiei sindicale, a unui nou stil de muncă.

În încheierea cuvîntului său, tovarășul Nicolae Gavrilescu a exprimat convingerea Comitetului Executiv al Consiliului Central al U.G.S.R. că sindicatele din învățămînt, cultură, presă și poligrafie, noul comitet ales vor munci cu și mai multă perseverență pentru perfecționarea activității lor, pentru creșterea contribuției pe care o aduc la înfăptuirea programului de dezvoltare a patriei noastre, stabilit de Congresul al X-lea al P.C.R.

Analizînd multilateral și cu responsabilitate, în lumina documentelor plenarei C.C. al P.C.R. din 10—11 februarie 1971, activitatea sindicatelor din învățămînt, cultură, presă și poligrafie, delegații și invitații la Conferința Uniunii de ramură au făcut numeroase propuneri menite să contribuie la sporirea rolului sindicatelor în viața social-economică. Conform cu cerințele democrației sindicale este de datoria tuturor comitetelor sindicatelor, a birourilor grupelor sindicale să creeze cadrul necesar ca toți salariații să-și poată exprima părerile, să fie consultați asupra căilor care pot duce în modul cel mai eficient la înfăptuirea propunerilor, la îndeplinirea sarcinilor trasate. La rîndul lor, delegații care au participat la Conferința Uniunii sînt chemați să informeze activul sindical, membrii de sindicat asupra celor dezbătute și să le aducă la cunoștință măsurile stabilite pentru continua perfecționare a activității și pregătirii profesionale, pentru îmbunătățirea condițiilor de muncă și de viață, pentru creșterea eficienței acțiunilor educative în scopul ridicării nivelului conștiinței socialiste a tuturor membrilor de sindicat.

Întîmpinarea apropiatului Congres al Uniunii Generale a Sindicatelor trebuie să constituie pentru fiecare membru de sindicat prilej de mobilizare a eforturilor pentru transpunerea în viață a sarcinilor mari și însemnate care ne stau în față în această etapă.

Consfătuiri de lucru privind liceele de specialitate

Învățămîntul liceal de specialitate ocupă una dintre pozițiile-cheie în acțiunea de orientare mai deplină a școlii noastre către satisfacerea cerințelor producției și ale vieții sociale. De la crearea lor și pînă în prezent, cînd cea mai vastă rețea a acestui tip de licee — rețeaua liceelor industriale, agricole și silvice — dă prima promoție de absolvenți, personalitatea specifică și finalitățile lor au trecut printr-un eficient proces de perfecționare.

Recent, Ministerul Învățămîntului a organizat o consfătuire cu directorii liceelor industriale și economice, precum și o consfătuire cu directorii liceelor agricole și silvice. Lucrările acestor consfătuiri, la care au participat și conducerile direcțiilor de personal și învățămînt din ministere și alte organizații centrale care tutelează licee de specialitate, precum și inspectorii pentru învățămîntul profesional și tehnic de la inspectoratele școlare județene, au fost conduse de ing. **Vasile Alexandrescu**, adjunct al ministrului învățămîntului.

În centrul discuțiilor s-au situat problemele legate de pregătirea și repartizarea în producție a primei promoții de absolvenți.

Examenul de bacalaureat

Numeroși participanți la discuții au apreciat pozitiv structura diferențiată a examenului de bacalaureat în liceele de specialitate. După cum se știe, principalele componente ale acestui examen sînt: literatura română — scris, o probă practică și primul obiect de profil al specialității — oral, pentru toate liceele, indiferent de profil și specialitate; matematica — scris și oral și un obiect la alegere — oral, pentru liceele industriale, liceele silvice, liceele economice și liceele agricole pentru specialitățile mecanica agricolă, îmbunătățiri funciare, cadastru și organizarea teritoriului; botanică — scris, pentru agronomie, horticultură și protecția plantelor, zoologie — scris, pentru specialitățile zootehnie și veterinară, precum și un obiect la alegere — scris și oral — între chimie și matematică pentru toate aceste specialități din rețeaua liceelor agricole.

S-a subliniat îndeosebi că stabilirea unor grupe diferite ale obiectelor la alegere corespunde cerințelor reale ale verificării pregătirii absolvenților: Astfel, în cadrul liceelor industriale, de pildă, obiectul la alegere poate fi, în cazul specialității „electroenergetică" — disciplina protecția prin relee, în cadrul specialității exploatări miniere" —se poate alege obiectul mașini miniere și transport minier, în cadrul specialității „utilaj de rafinării", obiectul tehnologia prelucrării țițeiului, în cadrul specialității „tehnologia construcțiilor de mașini" obiectul proiectarea sculelor, dispozitivelor și verificatoarelor, după cum în toate cazurile respective se poate alege fizica. În mod analog, elevii de la specialitatea „tehnologia chimică organică" pot alege obiectul operații și utilaje în industria chimică organică, cei de la specialitatea „tehnologia celulozei, hîrtiei și fibrelor artificiale" pot alege obiectul operații și utilaje în industria celulozei, hîrtiei și fibrelor artificiale sau, în locul, acestor discipline de profil — chimia. În felul acesta fizica, chimia — și, în cazul unor specialități de la liceele agricole, matematica — figurează printre obiectele la alegere asupra cărora se pot opri elevii tuturor liceelor industriale, economice, sanitare, agricole și silvice, ceea ce ușurează pregătirea absolvenților ce doresc să intre în instituțiile de învățămînt superior în care aceste discipline se numără printre probele obligatorii de concurs.

În legătură cu conținutul verificării cunoștințelor la examenul de bacalaureat și cu modalitățile de examinare, marea majoritate a participanților au fost de părere că la obiectele de specialitate trebuie să se urmărească, în primul rînd, gradul în care candidații stăpînesc cunoștințele privind exploatarea, reglarea, întreținerea și repararea mașinilor, aparatelor, utilajelor și instalațiilor, căile și metodele de înlăturare a defecțiunilor ce apar în timpul funcționării acestora, evitîndu-se chestiunile nesemnificative sau care fac apel exclusiv și excesiv la memorie. Numeroși vorbitori au considerat necesar, de asemenea, să se pună un accent deosebit și pe cunoștințele privind protecția muncii și principalele metode de control al calității produselor specifice.

O deosebită atenție s-a acordat, în cursul discuțiilor, probei practice. Întrucît temele probelor practice — lucrări, proiecte etc. —urmează a fi stabilite de profesorii de specialitate din școlile respective, împreună cu maiștrii care au îndrumat practica, participanții la consfătuiri au fost de părere că trebuie alese teme cu un nivel mediu și cu același grad de dificultate, cuprinzînd, în principal, operații sau lucrări executate de elevi în timpul perioadelor de practică, conform prevederilor programelor școlare. Aceste lucrări, care vor putea fi alese de candidat de pe o listă aprobată de consiliul profesoral al liceului sau vor fi repartizate în unele cazuri prin tragere la sorți, vor consta, în funcție de specialitate, din executarea unui produs sau subansamblu, din repararea unor aparate, mașini sau instalații, din reglarea parametrilor de funcționare și depistarea defectelor la o instalație, din efectuarea unor determinări de laborator sau din elaborarea unui proiect. În cadrul probei practice candidatul va executa și documentația necesară, cuprinzînd desene sau scheme de execuție, procesul tehnologic și justificarea din punct de vedere tehnic și economic a soluției alese.

Admiterea în învățămîntul superior

Absolvenții liceelor de specialitate dispun de condiții deosebit de favorabile pentru a-și continua studiile în învățămîntul superior de profil. Este avantajoasă în acest sens, așa cum am arătat, introducerea printre probele la alegere ale examenului de bacalaureat a fizicii, chimiei sau matematicii, facilitîndu-se astfel pregătirea acelor absolvenți care doresc să se prezinte la concursul de admitere în învățămîntul superior.

De aprecieri favorabile deosebite s-a bucurat, în cadrul discuțiilor, și măsura stabilită de Ministerul Învățămîntului ca absolvenții liceelor de specialitate care se prezintă la concursul de admitere în învățămîntul superior agricol, economic și de subingineri să poată alege, în locul celui de al doilea obiect de cultură generală, o disciplină de specialitate. De pildă, în învățămîntul de subingineri, la specialitatea „electroenergetică", poate fi aleasă disciplina centrale, stații și rețele electrice, la specialitatea „forajul sondelor și exploatarea zăcămintelor de petrol și gaze" disciplina forajul sondelor, la specialitatea „furnale și oțelării" — disciplina termotehnica, la specialitatea „electromecanică metalurgică — disciplina automatizări, toate în locul fizicii. În învățămîntul agronomic superior candidații de la liceele agricole pot alege la specialitatea „agricultură" între agrofitotehnie și chimie, la specialitatea „horticultură" între horticultură și chimie, la specialitatea „îmbunătățiri funciare" între îmbunătățiri funciare și fizică, după cum la învățămîntul superior economic se poate alege, pentru specialitatea „contabilitate", între contabilitate și elemente de economie politică, iar la specialitatea „merceologie" între merceologie și chimie.

Unii participanți la discuții au fost de părere că, pentru asigurarea unei depline echități, ar fi necesar să se introducă o disciplină la alegere — între un obiect de cultură generală și obiectul de cultură tehnică principal — și la admiterea în învățămîntul superior politehnic și de construcții.

Repartizarea în producție a absolvenților

O temă centrală a consfătuirilor a reprezentat-o repartizarea în producție a absolvenților liceelor de specialitate. S-au evidențiat clar în discuții, avantajele tinerilor care termină aceste școli. Într-adevăr, dispunînd de o pregătire care le dă largi posibilități de a se încadra imediat în producție, ei au în același timp și posibilitatea de a se prezenta la admiterea în învățămîntul superior. După cum se știe, în conformitate cu prevederile legislației în vigoare, absolvenții liceelor de specialitate care nu își continuă studiile în învățămîntul superior de zi, vor fi repartizați în activități productive tehnice, economice sau sanitare. Aceștia vor fi încadrați la locuri de muncă în specialitatea obținută prin studii sau în specialități înrudite pentru care se cer studii medii de specialitate în conformitate cu nomenclatoarele de pregătire și stagiu, sau ca muncitori calificați în meseriile pentru care se cer cunoștințe tehnice de nivel mediu. În consfătuiri a fost apreciată drept foarte judicioasă prevederea ca repartizarea absolvenților în producție să aibă loc după prima sesiune a concursului de admitere în învățămîntul superior, pe baza unor cereri adresate de absolvenți conducerii liceului cu cel puțin cinci zile înainte de dată stabilită de Ministerul Învățămîntului pentru repartizare. Ministerul Muncii, pe baza consultării ministerelor și organelor centrale interesate și în strînsă colaborare cu Ministerul Învățămîntului, a stabilit pentru absolvenții liceelor industriale, de pildă, o listă de cîteva sute de meserii, specialități și funcții în care pot fi încadrați. Astfel, absolvenții liceelor industriale vor putea lucra ca muncitori de înaltă calificare, în funcții cum sînt cele de electrician pentru montarea și reparația aparatajului electric de protecție, releelor, instalațiilor de automatizare și măsură, operator la instalațiile de turbine cu aburi sau gaze, mașinist la instalații de turbine hidraulice, operator în industria de țiței și gaze, reglor și echilibrator pentru mașini de înaltă tehnicitate, laborant în diferite determinări și încercări etc.

Consfătuirile au apreciat pozitiv măsurile stabilite pînă în prezent pentru ca toți absolvenții liceelor de specialitate care nu-și vor continua studiile în învățămîntul superior să fie încadrați în funcții direct productive, cu un înalt grad de tehnicitate, legate de domeniile cele mai moderne și cu mare pondere de automatizare. S-a relevat, ca o concluzie de mare însemnătate, necesitatea ca toate colectivele didactice să intensifice munca desfășurată în rîndurile viitorilor absolvenți astfel încît, prin pregătirea lor teoretică și practică de specialitate, prin atitudinea lor față de misiunea pe care o vor avea în producție, aceștia să confirme încrederea pe care conducerea de partid și de stat a investit-o în acest tip de școli.

Itinerar în universul mineral

Cadru organizatoric corespunzător sarcinilor actuale ale orientării școlare și profesionale

Preocupările pe plan central în domeniul orientării școlare și profesionale se concretizează printr-o serie de măsuri cu evidente înrîuriri asupra organizării în ansamblu a acestei activități de o mare importanță și actualitate. După discutarea problemelor orientării școlare și profesionale, cu cîteva luni în urmă, în colegiul Ministerului Învățămîntului, a avut loc dezbaterea largă a acestei probleme în cadrul consfătuirilor cadrelor didactice de la începutul acestui an școlar. Se urmărește organizarea unui sistem de orientare școlară și profesională a elevilor care să înglobeze, într-o activitate sincronizată, specialiști și instituții diferite.

Luni, 15 martie a.c., a avut loc o ședință de lucru a Comisiei centrale de orientare școlară și profesională a Ministerului Învățămîntului. Cu acest prilej comisia și-a lărgit componența prin cooptarea unor reprezentanți ai Ministerului Muncii, Ministerului Sănătății, Consiliului Național al Organizației Pionierilor, Institutului de psihologie, Centrului de cercetări pentru problemele tineretului, precum și cercetători științifici și cadre didactice. Membrii comisiei, ca și invitații la ședința de lucru au discutat proiectul unui plan de măsuri privind organizarea orientării școlare și profesionale în școlile de cultură generală pe perioada 1971-1980. De asemenea, s-a luat în discuție un proiect de regulament pentru funcționarea profesorilor-consilieri de orientare școlară și profesională. Un mare număr de participanți și-au spus părerea asupra proiectelor supuse dezbaterii și au făcut interesante propuneri privind acțiunile care urmează a fi organizate în anul 1971, cît și obiectivele de viitor.

În încheierea dezbaterilor a luat cuvîntul tovarășul **Traian Pop**, adjunct al ministrului învățămîntului, care a arătat că măsurile inițiate de minister în ce privește organizarea într-un sistem a orientării școlare și profesionale a elevilor se înscriu în cadrul unor preocupări mai ample pe plan național, inițiate de conducerea de partid și de stat și care vizează nu numai școala, ci și alte ministere și organizații economice și obștești care conlucrează în orientarea și selecția profesională a forței de muncă. Vorbitorul a arătat în continuare că materialele întocmite și discutate în Comisia centrală pentru orientarea școlară și profesională, completate cu propunerile făcute în cadrul ședinței de lucru, vor fi supuse aprobării colegiului Ministerului Învățămîntului, urmînd a se lua măsuri pe baza cărora orientarea școlară și profesională a elevilor să capete un cadru organizatoric corespunzător sarcinilor complexe pe care le are, să se constituie într-un sistem unitar și eficient.

Despre lucrările științifico — metodice ale cadrelor didactice

Referatele pe care profesorii le prezintă în comisiile metodice, în consiliile pedagogice sau în cercurile pedagogice, lucrările elaborate de ei în vederea obținerii gradului I, comunicările făcute la sesiunile societăților științifice sau cu prilejul altor manifestări științifice presupun o prealabilă activitate de cercetare. Din păcate, însă, multe din aceste lucrări (referate, comunicări) nu au nivelul corespunzător, fiind mai de grabă compilații după lucrări cu teme similare, sau după lucrările de pedagogie sau metodică.

În structura unei lucrări științifice, documentarea are, incontestabil, o importanță considerabilă. **Parcurgerea bibliografiei** cu privire la tema aleasă este obligatorie, între altele și pentru a nu ajunge în nedorita situație de a „descoperi" lucruri sau idei de mult descoperite de alții. Dar mulți dintre autorii lucrărilor elaborate în vederea obținerii gradelor didactice au tendința de a utiliza în mod „excesiv" bibliografia. În loc să o considere doar ca punct de plecare în efectuarea și prezentarea propriei cercetări, ei o comentează pe tot cuprinsul lucrării, în detrimentul propriei experiențe, pe care o rezumă în 2—3 pagini la sfîrșitul lucrării, la modul descriptiv sau narativ. Nimeni nu neagă, după cum am mai spus, necesitatea parcurgerii bibliografiei. Dar de aici și pînă la a umple zeci de pagini cu ideile altora, dînd rezultatului astfel obținut denumirea de „lucrare personală" sau „comunicare" este un drum lung.

O lucrare științifică-metodică de grad trebuie să prezinte în primul rînd date și fapte din experiența personală. Pentru ca această prezentare să fie la un nivel cît mai elevat, autorului îi sînt necesare, pe lîngă cunoștințe temeinice de specialitate, cunoștințe de psihologie (a copilului și pedagogică), de pedagogie, de sociologie și de logică; o cercetare pe un număr mai mare de cazuri (subiecți) implică cu necesitate cunoștințe de statistică, apte să-l ajute pe autor să calculeze valorile centrale (media aritmetică, medianul, modul etc.), coeficienții de corelație etc. Fără aceste cunoștințe, materialul faptic nu poate fi interpretat. Iar un material brut, oricît ar fi de valoros, nu este știință. Cunoștințele de psihologie, de pedagogie și de logică îl vor ajuta deci pe autor să **interpreteze datele recoltate, să le ordoneze într-o structură unitară**, utilizînd instrumentele logice (ipoteza, inducția, deducția, demonstrația etc.).

În anumite lucrări (comunicări) este indicat și chiar necesar ca autorul să-și prezinte și metodele de cercetare, consemnîndu-le imediat după prezentarea problemei. Deci o comunicare științifică poate avea următoarea structură: problema (de cercetare), metodele cercetării, prezentarea, discutarea și interpretarea faptelor (datelor) și concluziile autorului.

Cîteva precizări încă, privitoare la utilizarea bibliografiei. Avînd prilejul să recenzez unele lucrări de grad am constatat că unii autori evită să facă trimiterile de rigoare, încadrînd între ghilimele citatul și precizînd, la subsol, sursa bibliografică. Probabil nu știu că aceasta este o elementară cerință de onestitate științifică: nu e rușinos să te folosești de ideile altora pentru a-ți sublinia și consolida propriile tale idei, dar e absolut necesar să faci acest lucru într-un mod evident, necamuflat. În afară de indicarea surselor bibliografice, la subsolul fiecărei pagini, este bine să se dea la sfîrșitul lucrării lista bibliografică a lucrărilor consultate, întocmită în ordinea alfabetică a autorilor (indiferent dacă e vorba de articole sau lucrări în volum).

Deși erau nimerite la început, facem acum unele recomandări cu privire la alegerea temei (problemei) ce urmează să o tratăm în lucrare și la formularea ei. Mulți autori iau drept criteriu de bază în alegerea unei teme bibliografia existentă, pentru a avea de unde „să se inspire". Criteriul nu ni se pare întemeiat căci, după cum am precizat mai sus, din citate, din ideile altora nu se poate realiza o lucrare personală sau o comunicare. **Un criteriu mult mai de temei ni se pare acela al rezultatelor pe care le-a dobîndit autorul în domeniul pe care dorește să-l trateze în lucrare.** Dacă într-un anumit domeniu al muncii instructive sau educative autorul are rezultate foarte bune, cunoscute de el și recunoscute de alții (director, inspectori, elevi, părinți etc.) le va putea generaliza într-o lucrare, deoarece va avea ceva de spus și altora. Urmează ca acel „ceva" să-l spună într-o formă corespunzătoare (științifică).

Se întîlnește, la mulți autori, și o preferință pentru teme foarte generale („Educarea patriotică a elevilor", „Munca independentă a elevilor, mijloc de ridicare a nivelului la învățătură", „Folosirea mijloacelor moderne audio-vizuale în predare..."). Astfel de teme, cu o formulare atît de largă, împing întotdeauna la o tratare sumară, superficială. **Ideal ar fi ca tema să fie formulată cît mai restrîns, precizîndu-se nu numai obiectul, ci și capitolul** studiat, precum și clasa; numai pe o porțiune restrînsă autorul poate să adîncească cercetarea și să ajungă astfel la soluții și generalizări întemeiate și personale.

Desigur că aceste cîteva sugestii nu și-au propus să clarifice total și temeinic problema abordată. Ele au dorit doar să deschidă o „pîrtie" în direcția acestei clarificări.

Lector univ. ION DRĂGAN
Timișoara

Examenul de diplomă la liceele pedagogice și institutele pedagogice de învățători și educatoare în anul 1971

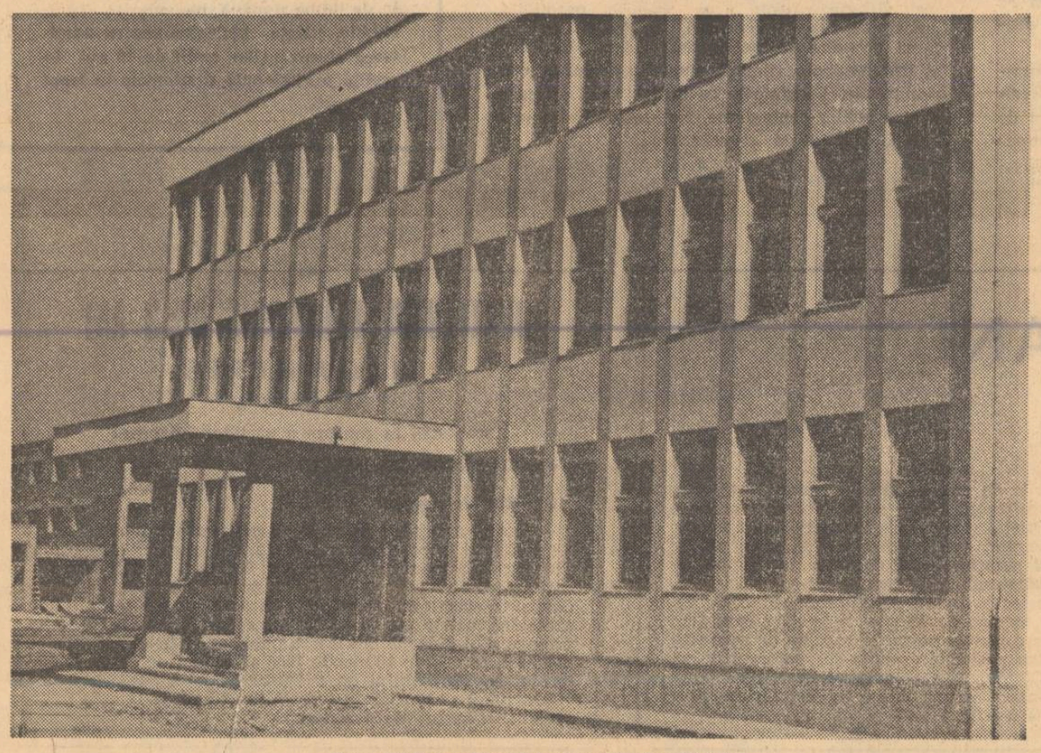

Noua clădire a Liceului economic din Bistrița

Ministerul Învățămîntului face următoarele precizări cu privire la desfășurarea examenului de diplomă în anul 1971.

1. Cursurile școlare ale ultimului an de studii al liceelor pedagogice și al institutelor pedagogice de învățători și educatoare se încheie, potrivit structurii anului școlar, la 25 mai. În perioada 26 mai—15 iunie, elevii se pregătesc individual pentru examenul de diplomă. Conducerile liceelor organizează, în această perioadă, consultații la obiectele prevăzute pentru examenul de diplomă, participarea elevilor fiind facultativă.

2. Examenul de diplomă la liceele pedagogice și institutele pedagogice de învățători și educatoare se susține, ca și în anii precedenți, la următoarele obiecte de învățămînt:

a) **La liceele pedagogice de învățători** — limba și literatura română (scris și oral); matematică — aritmetică și geometrie — (scris și oral); pedagogia generală (oral); probă metodico-practică (alcătuirea și susținerea unui plan de lecție la limba română sau aritmetică).

b) **La liceele pedagogice de educatoare** — limba și literatura română (scris și oral); pedagogia preșcolară (scris și oral); probă metodico-practică (alcătuirea și susținerea unui plan de activitate privind dezvoltarea și corectarea vorbirii, educația fizică sau educația muzicală).

Candidații proveniți de la liceele sau secțiile de învățători sau educatoare cu predarea în limbile naționalităților conlocuitoare susțin examen scris și oral și la limba și literatura maternă.

c) **La institutele pedagogice de învățători** — limba română și literatura pentru copii (scris și oral); aritmetica (scris și oral); pedagogia generală (oral); probă metodico-practică (alcătuirea și susținerea unui plan de lecție la limba română sau aritmetică).

d) **La institutele pedagogice de educatoare** — limba română și literatura pentru copii (scris și oral); pedagogia preșcolară (scris și oral); probă metodico-practică (alcătuirea și susținerea unui plan de activitate privind dezvoltarea și corectarea vorbirii, educația fizică sau educația muzicală).

Candidații proveniți de la institutele pedagogice de învățători cu predarea în limbile naționalităților conlocuitoare susțin examen scris și oral și la limba maternă și literatura pentru copii. La proba metodico-practică vor susține un plan de lecție la unul din obiectele: limba română, limba maternă sau aritmetică.

Candidatele de la institutele pedagogice de educatoare cu predarea în limbile naționalităților conlocuitoare susțin examen scris și oral și la limba maternă și literatura pentru copii. La proba metodico-practică vor susține un plan la una din activitățile: dezvoltarea și corectarea vorbirii limbii materne, educația fizică sau educația muzicală.

3. Examenul de diplomă se desfășoară în perioada 18-28 iunie (sesiunea de vară) și 20-31 august (sesiunea de toamnă).

Lucrările scrise se vor desfășura, atît la liceele pedagogice cît și la institutele pedagogice de învățători și educatoare, la următoarele date:

Sesiunea de vară — a) 18 iunie — la limba și literatura română (licee pedagogice de învățători și educatoare) și la limba română și literatura pentru copii (institute pedagogice de învățători și educatoare); b) 20 iunie — la matematică (licee pedagogice de învățători), la aritmetică (institute pedagogice de învățători) și la pedagogia preșcolară (licee pedagogice și institute pedagogice de educatoare); c) 22 iunie — la limba și literatura maternă (licee pedagogice de învățători și educatoare) și la limba maternă și literatura pentru copii (institute pedagogice de învățători și educatoare).

Sesiunea de toamnă — a) 20 august — la limba și literatura română (licee pedagogice de învățători și educatoare) și la limba română și literatura pentru copii (institute pedagogice de învățători și educatoare); b) 22 august — la matematică (licee pedagogice de învățători), la aritmetică (institute pedagogice de învățători) și la pedagogia preșcolară (licee pedagogice și institute pedagogice de educatoare); c) 25 august — la limba și literatura maternă (licee pedagogice de învățători și educatoare) și la limba maternă și literatura pentru copii (institute pedagogice de învățători și educatoare).

La ambele sesiuni ale examenului de diplomă din anul 1971 se pot prezenta absolvenții liceelor pedagogice și ai institutelor pedagogice de învățători și educatoare (cursuri de zi și învățămînt fără frecvență), seria 1971, precum și persoanele care au absolvit între anii 1967-1970 și care nu au susținut examenul sau l-au susținut o singură dată, fără a-l promova. Absolvenții din seriile 1967-1970 care au susținut examenul de diplomă de două ori, fără a-l promova, se pot prezenta, pentru ultima oară, numai la una din cele două sesiuni ale anului 1971.

4. În desfășurarea examenului de diplomă comisiile vor urmări în mod deosebit maturitatea de gîndire a candidaților, capacitatea de sinteză și generalizare, nivelul de pregătire psiho-pedagogică precum și priceperea de a aplica cunoștințele dobîndite în munca viitoare de învățător sau de educatoare.

Concursul de admitere în liceele industriale, agricole, silvice, economice și sanitare, precum și în școlile profesionale și ucenicie la locul de muncă

I. CONCURSUL DE ADMITERE IN LICEELE DE SPECIALITATE pentru anul școlar 1971/1972 se va desfășura între 22 iunie și 3 iulie a.c., pentru cursurile de zi și între 1 și 10 septembrie pentru învățămîntul seral și fără frecvență. Se pot prezenta la concurs promovații clasei a VIII-a a școlii generale, dacă nu au depășit vîrsta de 17 ani împliniți pînă la 31 decembrie 1971.

Concursul de admitere va consta din următoarele probe :

a) probă scrisă și orală la matematică ;

b) probă scrisă și orală, la alegere între limba și literatura română și un obiect din profilul specialității pe care dorește să o urmeze candidatul, astfel :

A. FIZICA pentru specialitățile : Electroenergetică ; Mecanoenergetică ; Hidroenergetică ; Exploatări miniere ; Electromecanică minieră ; Exploatarea zăcămintelor de țiței și gaze ; Utilaje de foraj și extracție ; Utilaj de rafinării ; Termotehnica proceselor siderurgice ; Acționări și automatizări în siderurgie ; Utilaje în industria siderurgică ; Mașini și aparate electrice ; Tehnologia construcțiilor de mașini ; Automobile și tractoare ; Construcții navale ; Tehnici și tehnologii nucleare ; Aparate de măsură și automatizări în industria chimică ; Utilaje în industria chimică ; Construcții civile și industriale ; Instalații pentru construcții ; Industrializarea lemnului ; Exploatări, construcții și transporturi forestiere ; Filatură ; Țesătorie ; Tricotaje ; Mașini și utilaje din industria ușoară ; Confecții textile ; Cinematografie ; Instalații de semnalizare, centralizare, bloc de linie și telecomandă ; Exploatare, întreținere și reparații auto ; Drumuri și poduri ; Instalații de telecomunicații ; Metrologie ; Îmbunătățiri funciare ; Cadastru și organizarea teritoriului ; Mecanică agricolă ; Tehnică dentară ; Confecții din piele și înlocuitori ; Poligrafie ; Statistică ; Finanțe și credit ; Planificare-contabilitate.

B. CHIMIA, pentru specialitățile : Prelucrarea țițeiului ; Tehnologia chimică organică ; Tehnologia chimică anorganică ; Tehnologia celulozei, hîrtiei și fibrelor artificiale ; Materiale de construcții ; Prelucrarea cauciucului și a maselor plastice ; Finisarea produselor textile ; Chimia produselor alimentare ; Industrii alimentare extractive ; Industrii alimentare fermentative ; Industrializarea laptelui, cărnii, legumelor și fructelor ; Morărit și panificație ; Pescuit și prelucrarea peștelui ; Asistent medical de laborator ; Merceologie ; Contabilitate și merceologie agricolă.

C. ȘTIINȚE BIOLOGICE pentru specialitățile : Agronomie ; Horticultură ; Protecția plantelor ; Silvicultură ; Veterinară ; Zootehnie.

D. GEOGRAFIA R. S. ROMÂNIA, pentru specialitățile : Exploatarea rețelei poștale și de telecomunicații ; Administrație locală.

Probele scrise pentru sesiunea din iunie vor începe la ora 9,00 în întreaga țară, la următoarele date :

a) 26 iunie — limba și literatura română sau obiectul pentru care a optat candidatul ;

b) 27 iunie — matematică.

II. CONCURSUL DE ADMITERE ÎN ȘCOLILE PROFESIONALE ȘI LA UCENICIE pentru anul școlar 1971-1972, se va desfășura între 6 și 14 iulie pentru învățămîntul de zi de la școlile profesionale și toate formele de ucenicie și între 1 și 10 septembrie pentru cursurile serale de la școlile profesionale. La concurs, se pot înscrie, atît promovați ai clasei a VIII-a a școlii generale, cît și absolvenți ai școlii generale de 10 ani, care au împlinit vîrsta de cel mult 18 ani în anul 1971. Pentru absolvenții școlii generale de 10 ani, reușiți la concursul de admitere, vor fi organizate clase separate.

Meseriile la care se cer alte condiții de înscriere (vîrstă mai mare de 18 ani, serviciul militar satisfăcut) sînt prevăzute în Îndrumătorul de admitere în școlile profesionale și ucenicie pentru anul școlar 1971/1972.

Concursul de admitere va consta din următoarele probe :

A. a) **MATEMATICĂ** — scris și oral.

b) **FIZICĂ** (partea I — Mecanică și Căldură) — scris și oral ;

pentru următoarele meserii și grupe de meserii : Lăcătuș mecanic ; Mecanic ; Mașinist ; Operator mecanic ; Cazangiu ; Forjor ; Modelier pentru turnătorie ; Sculer-matrițer ; Sudor ; Tubulator naval ; Turnător-formator ; Strungar ; Frezor-rabotor-mortezor ; Rectificator ; Tinichigiu ; Trefilator ; Termist-tratamentist ; Mecanizator minier ; Preparator în industria minieră ; Sondor foraj-extracție ; Sondor de mină ; Furnalist ; Laminator ; Oțelar ; Instalator ; Meserii din prelucrarea lemnului (tîmplar, dulgher etc.) ; Operator în industria lemnului ; Tapițer ; Montator pentru aparatură optică ; Optician ; Constructor de cuptoare industriale ; Prelucrător marmură ; Tricoter ; Filator ; Țesător ; Confecționer pentru încălțăminte, îmbrăcăminte ; Silozar ; Montator de elemente prefabricate din beton armat ; Constructor de cale ; Bijutier ; Ceasornicar ; Morar.

B. a) **MATEMATICĂ** — scris și oral.

b) **FIZICĂ** (partea a II-a — Electricitate) — scris și oral.

pentru următoarele meserii și grupe de meserii : Electrician ; Electromecanic ; Montator de instalații de semnalizare, centralizare, bloc.

C. a) **MATEMATICĂ** — scris și oral.

b) **CHIMIA** — scris și oral.

pentru următoarele meserii și grupe de meserii : Operator în industria chimică ; Operator în industria petrolului ; Operator în industria materialelor de construcții ; Operator în industria alimentară ; Operator la fabricarea celulozei și hîrtiei ; Preparator în industria alimentară ; Ceramist ; Sticlar ; Brutar ; Cofetar-patiser ; Vinificator ; Operator pentru stații de epurare ; Bucătar ; Cocsar ; Operator la fabricarea electrozilor de sudură ; Operator la fabricarea electrozilor metalurgici ; Operator la fabricarea produselor refractare ; Operator la fabricarea și prelucrarea produselor abrazive ; Finisor produse textile ; Tăbăcar ; Montator materiale plastice și parchete ; Ipsosar ; Izolator în construcții ; Mozaicar-faianțar ; Zidar-betonist ; Zidar-șamotor ; Zugrav-vopsitor ; Emailator ; Vopsitor industrial ; Protejator metale pe cale electrochimică și termică ; Prelucrător cauciuc și confecționer articole de cauciuc ; Măcelar.

D. a) **MATEMATICĂ** — scris și oral.

b) **LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ** — scris și oral

pentru următoarele meserii și grupe de meserii : Tipograf ; Fotoreproducător ; Stereotipar ; Corodor ; Cartonagist ; Legător ; Retușor ; Copist forme tipar plan ; Vînzător ; Ospătar ; Confecționer articole din marochinărie și voiaj din piele și înlocuitori ; Croitor ; Lenjer ; Împletitor ; Blănar ; Cizmar ; Cojocar ; Frizer-coafor.

E. a) **MATEMATICĂ** — scris și oral.

b) **ȘTIINȚE BIOLOGICE** (partea I BOTANICA) — scris și oral

pentru meseria : Pădurari.

F. a) **MATEMATICĂ** — scris și oral

b) **GEOGRAFIA R.S. ROMÂNIA** — scris și oral

pentru meseria : Oficiant P.T.T.R.

G. a) **LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ** — scris și oral

b) **ȘTIINȚE BIOLOGICE** — scris și oral,

1) pentru promovații clasei a VIII-a — partea a III-a — ANATOMIA, FIZIOLOGIA OMULUI — IGIENA.

2) pentru absolvenții școlii de 10 ani — ANATOMIA, FIZIOLOGIA OMULUI — IGIENA ; BIOLOGIE GENERALĂ : BIOLOGIA.

pentru meseria : Soră medicală.

Programele de limba și literatura română, de limba și literatura maternă și matematica pentru concursul de admitere în licee, școli profesionale și ucenicie la care participă promovați ai clasei a VIII-a a școlii generale, au fost publicate în suplimentul la „Gazeta învățămîntului" din ianuarie 1971.

În cadrul probelor de concurs se va pune accent pe cunoștințele de bază necesare însușirii meseriei respective.

La unele meserii concursul de admitere va consta din probe de cunoștințe și aptitudini (teste), sub formă de întrebări sau exerciții din programele publicate.

Programele pentru concursul de admitere din care se vor susține probele menționate sînt următoarele :

PROGRAMA DE FIZICĂ
pentru admiterea promovaților clasei a VIII-a în liceele de specialitate, școlile profesionale și ucenicie la locul de muncă

PARTEA I

(mecanică și căldură)

Lucrul mecanic, puterea și energia. Mecanizarea și mașini simple.

Lucrul mecanic și calcularea lui. Unitatea de lucru mecanic: Joule. Puterea mecanică. Unitatea de putere : Watt. Mecanisme și mașini simple : pîrghie, scripete (mobil și fix), plan înclinat. Randamentul mecanismelor. Noțiuni despre energie. Energia cinetică și energia potențială (a corpului ridicat și a corpului elastic comprimat) prin exemple. Energia apelor curgătoare și a vînturilor. Transformarea energiei cinetice în energie potențială și invers.

Măsurarea variației energiei interne. Calorie și kilocalorie. Calorimetru. Calcularea cantității de căldură la variația temperaturii apei. Combustibili. Puterea calorică a combustibililor.

Transformarea energiei interne în lucru mecanic. Mașini termice.

Transformarea energiei interne în lucru mecanic și invers. Relația dintre variația energiei interne și lucrul mecanic în calorii și jouli. Noțiuni despre turbina cu vapori. Alcătuirea și funcționarea motorului cu combustie internă. Importanța motorului cu combustie internă în industrie, transporturi și pentru mecanizarea agriculturii socialiste.

PARTEA A II-A

(electricitate)

Curentul electric continuu și legile lui. Intensitatea curentului electric. Tensiunea între două puncte ale unui circuit electric. Rezistența electrică. Legile lui Ohm pentru o porțiune de circuit. Energia și puterea circuitului electric. Unități de măsură. Contorul electric. Efectul termic al curentului electric. Legea lui Joule. Aparate electrice cu încălzire. Iluminatul electric, siguranțe fuzibile. Arcul electric și sudura electrică.

Fenomene electromagnetice. Magnetizarea unei bare de oțel cu ajutorul curentului electric. Magneți. Interacțiunea magneților. Acul magnetic. Cîmp magnetic. Linii de forță magnetică. Cîmpul magnetic al Pămîntului. Busola. Acțiunea curentului asupra acului magnetic. Cîmpul magnetic al curentului. Aparate de măsură : galvanometru, ampermetru. Cîmpul magnetic al bobinei. Electromagneții și folosirea lor în tehnică : macarale electromagnetice, sonerie electrică, telegraf. Principiul de construcție și de funcționare a microfonului și telefonului. Acțiunea cîmpului magnetic asupra curentului mobil. Principiul electromotorului de curent continuu. Curenții de inducție. Obținerea lor. Principiul de funcționare a unui generator de curent alternativ. Principiul de funcționare a dinamului. Reversibilitatea dinamului. Transformarea curentului alternativ. Transformatoare. Transportarea la distanță a energiei electrice.

PROGRAMA DE CHIMIE
pentru admiterea promovaților clasei a VIII-a în liceele de specialitate, școlile profesionale și ucenicie la locul de muncă

Substanțe simple și compuse. Atomi și molecule. Legea conservării masei substanțelor în reacțiile chimice. Formule și ecuații chimice.

Oxizi. Baze. Acizi. Săruri. Substanțe compuse. Oxizii. Compoziția și denumirea lor. Oxizi bazici și oxizi acizi. Proprietăți chimice : reacția dintre oxizi și apă, combinarea oxizilor bazici cu oxizii acizi. Exemple de oxizi și întrebuințările lor. Bazele, compoziția și denumirea lor. Alcalii și baze insolubile. Acțiunea asupra indicatorilor. Proprietăți chimice : reacția dintre baze și oxizi acizi, între baze și acizi. Exemple de baze și întrebuințările lor. Acizii. Compoziția și denumirea lor. Oxiacizi și hidracizi. Proprietăți chimice : reacția de neutralizare, reacția dintre acizi și metale, dintre acizi și oxizii bazici, acțiunea soluțiilor de acizi asupra indicatorilor. Radicali acizi. Exemple de acizi și întrebuințările lor. Sărurile. Compoziția și denumirea lor. Săruri neutre și sărurile acide. Proprietăți chimice : reacții între săruri și metale, săruri și acizi, săruri și alcalii, săruri și săruri. Exemple de săruri și întrebuințările lor.

Carbonul. Carbonul în natură. Compușii carbonului : oxidul și bioxidul de carbon, acidul carbonic, carbonați. Întrebuințări.

Metale. Sodiul. Proprietăți. Cuprul. Proprietăți Sulfatul de cupru. Aliaje ce conțin cupru : alama, bronzul. Importanța tehnică a cuprului. Aluminiul. Proprietăți. Aliaje ce conțin aluminiu. Însemnătatea industrială a aluminiului. Fierul. Fierul în natură. Proprietățile fierului. Ruginirea fierului și măsurile pentru preîntîmpinarea ruginirii. Fonta și oțelul. Întrebuințări. Alte metale cu importanță industrială : plumbul, zincul, staniul. Proprietăți și întrebuințări.

Substanțe organice și compoziția lor calitativă. Metanul. Proprietăți și întrebuințări. Petrolul și prelucrarea lui. Întrebuințarea industrială a derivatelor petrolului. Cauciucul. Cauciucul sintetic. Importanța tehnică a cauciucului. Alcoolul etilic. Proprietăți și întrebuințări. Acidul acetic și fabricarea prin fermentație a oțetului. Proprietăți și întrebuințări. Grăsimi. Glucoza. Zahărul — compoziția lui. Rolul său în alimentație. Amidonul și obținerea lui din făina cerealelor și din cartofi. Importanța amidonului în alimentație și pentru industrie. Celuloza — starea naturală și obținerea ei. Proprietățile și întrebuințările celulozei. Proteinele. Masele plastice. Proprietăți și întrebuințări.

PROGRAMA DE ȘTIINȚE BIOLOGICE
pentru admiterea promovaților clasei a VIII-a în liceele de specialitate, școlile profesionale și ucenicie la locul de muncă

PARTEA I

Botanica

Părțile și modul de viață ale unei plante cu flori. Rădăcina, tulpina și frunza. Structura și funcțiile principale ale lor. Fotosinteza și transpirația la frunză. Floarea : alcătuirea ei, polenizarea, germinarea, fecundarea, formarea fructului și a seminței. Fructul : descrierea celor mai cunoscute fructe. Sămînța : alcătuirea ei, încolțirea, rolul alegerii semințelor pentru realizarea recoltelor bogate.

Plante de cultură. Cereale. Grîul și porumbul : descriere și importanță economică. Sarcinile trasate prin documentele de partid și de stat în legătură cu dezvoltarea culturii cerealelor. Plante din grădina de legume : cartoful, varza, fasolea, ceapa și usturoiul. Descrierea lor și importanța economică. Plante tehnice : sfecla de zahăr, cînepa și floarea soarelui. Descrierea și importanța economică a lor. Plante din livadă : mărul, părul și gutuiul. Descrierea și importanța economică a lor.

Plante sălbatice. Arbori de pădure : stejarul, fagul, molidul, bradul și pinul. Descrierea și importanța economică a lor. Plante de primăvară : ghiocelul, vioreaua și toporașul. Descrierea și înmulțirea lor. Plante de baltă : trestia și papura. Descrierea și importanța economică a lor. Plante medicinale : mușețelul, izma, măcești, teiul, macul, sunătoarea. Descrierea sumară și importanța lor.

Planta — un organism viu. Interacțiunea organelor plantelor. Influența condițiilor exterioare asupra creșterii și dezvoltării plantelor. Fenomenele care se petrec primăvara în viața plantelor. Apărarea plantelor împotriva înghețurilor de primăvară.

Principalele grupe de plante. Bacteriile, algele verzi, ciupercile, lichenii, mușchii, ferigile și plantele cu flori. Descrierea și importanța lor în natură și economie.

PARTEA A II-A

Zoologie

Animale vertebrate. Mamifere. Mamifere rozătoare. Iepurele de cîmp și șoarecele de cîmp. Înfățișare, felul de viață. Mamifere carnivore. Pisica, cîinele, lupul, vulpea și ursul brun. Caracterele generale ale mamiferelor carnivore. Mamifere insectivore. Cîrtița și ariciul. Felul de viață, caracterele dobîndite sub influența condițiilor de mediu în care trăiesc (mediu subpămîntean, terestru și aerian). Mamifere erbivore rumegătoare. Vaca, oaia și capra. Caractere specifice și importanța economică a lor. Mamifere erbivore nerumegătoare. Calul domestic. Mamifere omnivore. Porcul domestic. Mamifere arboricole. Maimuțe. Caractere generale. Maimuțe cu coadă și maimuțe antropoide. Omul și originea lui. Păsări. Caractere generale ale păsărilor. Porumbelul, găina, rața și gîsca. Înfățișare și importanța economică a lor. Pești. Crapul. Descriere, caractere și importanța economică.

Animale nevertebrate. Animale pluricelulare. Insecte. Cărăbușul. Descriere, înmulțire. Noțiunea de insectă. Fluturele de mătase. Sericicultura și importanța ei economică. Albina. Caracterele specifice legate de felul de viață. Apicultura și importanța ei economică. Insecte dăunătoare agriculturii : lăcusta și coropișnița. Arahnide. Riia și căpușa. Scurtă prezentare, daune. Crustacee. Caractere generale. Racul de rîu. Moluște. Caractere generale. Melcul de livadă și scoica. Viermi. Caractere generale. Viermi inelați. Rima. Înfățișare, mișcare și simțire, hrănire, respirație, înmulțire, fel de viață, caractere de adaptare. Viermi intestinali : limbricul, tenia și oxiurul. Descriere, caractere de adaptare, măsuri profilactice. Celenterate. Hidra de-apă-dulce. Caractere specifice. Animale monocelulare. Protozoare. Euglena verde. Înfățișare, mișcare și simțire, hrănire, respirație, felul de viață, importanță.

PARTEA A III-A

Anatomia, fiziologia omului — Igiena

Cunoașterea generală a organismului. Părțile corpului omenesc. Țesuturile, organe, aparate, sisteme.

Funcțiile de relație. Sistemul osos. Forma, compoziția chimică, structura oaselor — scheletul. Sistemul muscular. Mușchii mai importanți din corp. Sistemul nervos central și periferic. Organele de simț. Pielea, nasul și limba, ochiul, urechea (anatomie și fiziologie).

Funcțiile de nutriție. Aparatul digestiv și digestia. Alimentele. Organele digestive. Structura diferitelor compartimente ale tubului digestiv și a organelor anexe. Fiziologia aparatului digestiv. Aparatul respirator și respirația. Aparatul circulator (sînge, inimă, vase) și circulația sîngelui. Aparatul excretor (anatomie și fiziologie).

Sistemul endocrin. Generalități asupra glandelor : hipofiza, tiroida, pancreasul, glandele sexuale.

Influența aerului, a apei și a solului asupra sănătății. Igiena aerului. Igiena apei și a solului. Rolul solului în transmiterea unor boli.

Igiena alimentației. Importanța alimentației pentru păstrarea sănătății. Igiena produselor alimentare. Păstrarea valorii nutritive a alimentelor. Alcătuirea rației alimentare.

Igiena activității și odihnei. Igiena activității intelectuale. Reguli de igiena muncii și de protecția muncii. Igiena odihnei. Igiena educației fizice.

Igiena individuală. Curățenia corporală. Igiena îmbrăcămintei și încălțămintei.

Prevenirea și combaterea bolilor transmisibile. Cauzele și modul de răspîndire a bolilor transmisibile. Despre microbi, virusuri, paraziți. Prevenirea și combaterea unor boli cu poarta de intrare pielea și sîngele : tetanosul, antraxul, rabia, tifosul exantematic. Prevenirea și combaterea unor boli cu poarta de intrare respiratorie : difteria, rujeola, gripa, varicela, parotidita epidemică, tusea convulsivă, anginele. Cunoașterea primelor semne de îmbolnăvire. Izolarea și tratarea bolnavilor. Noțiuni de dezinfecție și dezinsecție. Vaccinările ca mijloc de apărare contra bolilor contagioase. Noțiuni de imunizare activă individuală și colectivă.

PARTEA A IV-A

Biologie generală

Viețuitoarele și caracteristicile lor. Principalele grupe de viețuitoare din natură. Compoziția chimică, însușirile fizice și structura celulară a viețuitoarelor. Principalele însușiri fiziologice ale viețuitoarelor : metabolism, excitabilitate, mișcare, creșterea și dezvoltarea, înmulțirea. Specificul lumii vegetale și animale. Unitatea lumii vii.

Dezvoltarea istorică a lumii vii. Ipoteza științifică modernă cu privire la originea vieții. Dezvoltarea istorică a plantelor. Dovezi ale evoluției lor. Dezvoltarea istorică a animalelor. Dovezi ale evoluției lor. Originea și evoluția omului. Dovezi despre originea animală a omului. Principalele etape ale evoluției omului. Rolul muncii în transformarea maimuței în om.

Explicarea evoluției și adaptării viețuitoarelor. Părerile oamenilor de știință cu privire la cauzele evoluției viețuitoarelor. Variabilitatea și ereditatea ca factori ai evoluției. Selecția — factor fundamental al evoluției. Selecția artificială și naturală. Mediul și factorii lui. Adaptarea organismului la mediu. Relațiile organismului cu factorii biotici, relațiile de ajutor reciproc, relațiile de concurență. Relațiile complexe în natură. Biocenozele — pădurea, lacul, marea, peșterile.

Transformarea dirijată a lumii vii. Modificarea eredității organismelor sub influența condițiilor de mediu. Transformarea plantelor prin metoda hibridării. Hibridarea sexuată și vegetativă. Aplicarea metodelor de transformare a plantelor de către oamenii de știință din țara noastră. Modificarea eredității animalelor.

PROGRAMA DE GEOGRAFIE
pentru admiterea promovaților clasei a VIII-a în liceele de specialitate, școlile profesionale și ucenicie la locul de muncă și a absolvenților școlii de 10 ani în școlile profesionale și ucenicie la locul de muncă

Geografia Republicii Socialiste România

Așezarea, hotare, vecini, suprafața.

Relief, Privire fizico-geografică asupra principalelor forme de relief (munți, dealuri, podișuri, cîmpii și lunci).

Clima. Factorii fizico-geografici, care influențează clima țării noastre. Temperatura aerului și variațiile ei. Principalele vînturi. Precipitații.

Apele, vegetația, fauna și solurile. Vegetația. Zonele de vegetație. Fauna. Măsuri pentru repopularea piscicolă a apelor, ocrotirea vînatului. Valorificarea faunei. Solurile și repartiția lor geografică. Acțiuni de ameliorare a solului.

Populația. Număr. Densitate. Structura socială. Componența națională. Creșterea continuă a nivelului de trai material și cultural. Așezări omenești. Orașe noi. Înflorirea satelor patriei noastre.

Organizarea administrativ-teritorială a Republicii Socialiste România. Reorganizarea administrativ-teritorială. Unitățile administrativ-teritoriale ; județul, orașul și comuna.

Industria. Industria mijloacelor de producție : energetică, metalurgică, constructoare de mașini, chimică, materialelor de construcții, lemnului. Industria bunurilor de consum : textilă, pielăriei și încălțămintei, alimentară.

Agricultura. Cultura cerealelor : grîu, porumb, orz, ovăz, secară și orez. Plante textile (inul, cînepa, bumbacul). plante oleaginoase (floareasoarelui, rapița), sfecla de zahăr. Tutunul. Plante medicale. Legumicultura, pomicultura si viticultura. Creșterea animalelor : bovine, porcine, ovine, cabaline, creșterea păsărilor. Apicultura, piscicultura și sericicultura.

Transporturile și comunicațiile. Transporturi feroviare. Transporturi rutiere. Transporturi fluviale. Transporturi maritime. Transporturi speciale. Transporturi aeriene. Transportul energiei electrice. Poșta, telefon, telegraf, radioteleviziune. Dezvoltarea lor în anii puterii populare.

Comerțul interior, exterior și de tranzit. Schimburile interne. Comerțul de stat și cooperatist. Intensificarea schimburilor dintre sat și oraș. Comerțul exterior. Schimbarea structurii comerțului exterior ca urmare a industrializării țării și încheierii cooperativizării agriculturii.

În numărul viitor al gazetei noastre se vor publica în continuare programele de limba română, matematică, fizică, chimie, științe biologice pentru admiterea absolvenților școlii de 10 ani în școlile profesionale și ucenicie la locul de muncă.

INSTITUTUL PEDAGOGIC DE 3 ANI
PITEȘTI

ANUNȚĂ SCOATEREA LA CONCURS A URMĂTOARELOR POSTURI VACANTE :

FACULTATEA DE MATEMATICĂ

— Conferențiar la catedra de matematică, disciplina Analiza matematică, poziția 1 din statul de funcțiuni ;

FACULTATEA DE FILOLOGIE

— Lector la catedra de științe sociale, disciplina Problemele de bază ale filozofiei marxiste și științele politice, poziția 3 din statul de funcțiuni ;

— Lector la catedra de limbi străine, disciplina Limba franceză, poziția 8/3 din statul de funcțiuni ;

— Lector la catedra de limbi străine, disciplina Literatura franceză, poziția 9/4 din statul de funcțiuni ;

— Asistent la catedra de limbi străine, disciplina Limba franceză, poziția 11/6 din statul de funcțiuni ;

— Asistent la catedra de limbi străine, disciplina Limba franceză, poziția 16/11 din statul de funcțiuni.

FACULTATEA DE ȘTIINȚE NATURALE

— Lector la catedra de științe naturale, disciplina Horticultura, poziția 5 din statul de funcțiuni

Candidații la concurs vor depune la Rectoratul Institutului pedagogic din Pitești, str. Gh Doja nr. 41, în termen de 30 zile pentru posturile de conferențiar și lectori și 15 zile pentru posturile de asistenți, de la data publicării acestui anunț în Buletinul Oficial, cererea de înscriere, la care vor anexa, în dublu exemplar, actele prevăzute de legea nr. 6 1969 privind Statutul personalului didactic și Instrucțiunile nr. 84 539/1969 ale Ministerului Învățămîntului.

Concursul va avea loc la sediul Institutului pedagogic de 3 ani din Pitești, în termen de 15 zile de la data expirării termenului de înscriere pentru posturile vacante de asistenți și 2 (două) luni pentru posturile vacante de conferențiari și lectori.

Informații suplimentare se pot obține la Secretariatul Institutului, telefon 13 60 4 — 05.

INSTITUTUL PEDAGOGIC DE 3 ANI
TÎRGU MUREȘ

ANUNȚĂ

scoaterea la concurs a următorului post :

FACULTATEA DE MUZICĂ

Catedra de muzică

— lector, disciplina armonie și contrapunct, poziția 13.

Candidații la concurs vor înainta la rectoratul Institutului pedagogic de 3 ani Tg. Mureș, str. N Iorga nr. 1, în termen de 30 de zile de la data publicării acestui anunț în Buletinul Oficial, o cerere de înscriere la care se vor anexa, în dublu exemplar, actele prevăzute de Legea nr. 6 privind Statutul personalului didactic din R.S.R. publicat în Buletinul Oficial, partea I, nr. 33 din 15 martie 1969 și de Instrucțiunile Ministerului Învățămîntului nr. 84539/1969.

Concursul se va ține în termen de 3 luni de la data expirării termenului de înscriere

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA : București, Piața Scînteii nr 1. Telefon 17 60 20. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și la difuzorii de presă.

Tiparul : Combinatul Poligrafic Casa Scînteii

40.132

Proletari din toate țările uniți-vă !

GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

ANUL XXIII - Nr. 1081

EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT, CULTURĂ, PRESĂ ȘI POLIGRAFIE

Vineri 26 martie 1971
4 pagini 25 bani

Pentru a putea îndeplini un rol activ și eficient în dezvoltarea societății, în viața oamenilor muncii, sindicatele trebuie să țină pasul cu schimbările sociale, să-și adapteze întreaga activitate, întregul mod de lucru cerințelor noi ale vieții, cerințelor oamenilor muncii din România.

NICOLAE CEAUȘESCU

CONGRESUL UNIUNII GENERALE A SINDICATELOR DIN ROMÂNIA

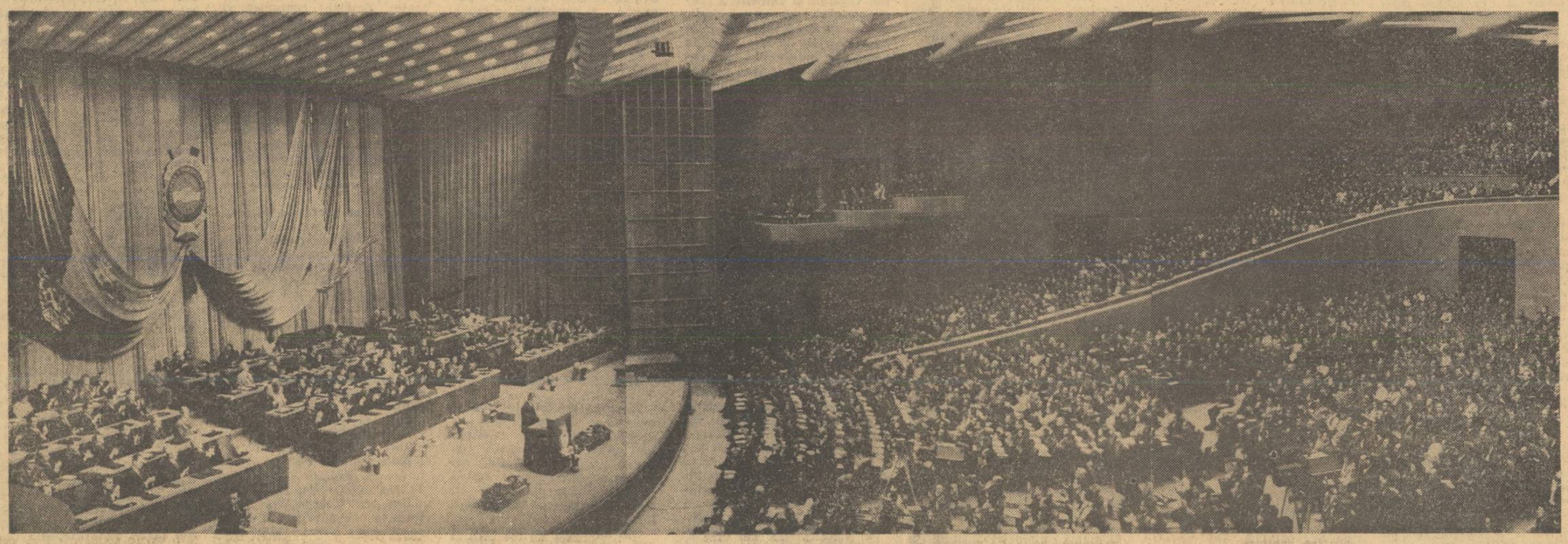

In marea sală a Palatului Republicii se desfășoară, începînd de la 23 martie, Congresul Uniunii Generale a Sindicatelor din România. La acest forum al democrației muncitorești iau parte delegați aleși în conferințele uniunilor pe ramuri de activitate — tineri și vîrstnici, români, maghiari, germani și de alte naționalități — numeroși invitați, ziariști români și străini. Sînt prezenți reprezentanți ai Federației Sindicale Mondiale, ai altor organizații internaționale, precum și a 59 de organizații sindicale naționale din diferite țări.

Întreaga asistență a întîmpinat cu puternice aplauze și urale pe tovarășii **Nicolae Ceaușescu, Ion Gheorghe Maurer, Emil Bodnaraș, Manea Mănescu, Paul Niculescu-Mizil, Gheorghe Pană, Ilie Verdeț, Maxim Berghianu, Florian Dănălache, Emil Drăgănescu, Janos Fazekaș, Petre Lupu, Dumitru Popa, Dumitru Popescu, Leonte Răutu, Ștefan Voitec, Iosif Banc, Petre Blajovici, Mihai Dalea, Ion Iliescu, Vasile Patilineț, Mihai Marinescu, Ion Pățan.**

Din însărcinarea Consiliului Central al Uniunii Generale a Sindicatelor, tovarășul **Virgil Trofin,** membru al Comitetului Executiv, al Prezidiului Permanent al C.C. al P.C.R., președintele U.G.S.R., a rostit cuvîntul de deschidere.

In unanimitate, congresul a adoptat următoarea ordine de zi :

1. Raportul Consiliului Central al Uniunii Generale a Sindicatelor din România asupra activității desfășurate de la congresul precedent și sarcinile ce revin sindicatelor în înfăptuirea hotărîrilor celui de-al X-lea Congres al Partidului Comunist Român.

2. Raportul Comisiei centrale de cenzori.

3. Raportul cu privire la proiectul de Statut-cadru al sindicatului ; proiectul de Statut-cadru al uniunii sindicatelor pe ramură de activitate ; proiectul de Statut al Uniunii Generale a Sindicatelor din Republica Socialistă România și proiectul de Statut al consiliilor teritoriale ale sindicatelor.

4. Alegerea Consiliului Central al Uniunii Generale a Sindicatelor din Republica Socialistă România și a Comisiei Centrale de cenzori.

Primit cu puternice și îndelungi aplauze, într-o atmosferă vibrantă de atașament față de partid, de Comitetul său Central, a luat cuvîntul tovarășul **Nicolae Ceaușescu,** secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Consiliului de Stat.

La primul punct al ordinii de zi, tovarășul **Virgil Trofin** a prezentat Raportul Consiliului Central al Uniunii Generale a Sindicatelor din România.

In ședința de după-amiază, tovarășul **Ludovic Csupor,** președintele Comisiei centrale de cenzori, a prezentat raportul acestei comisii.

In cadrul discuțiilor la rapoartele prezentate au luat cuvîntul numeroși delegați.

Tovarășul **Ion Vilsan,** membru al Comitetului Executiv al Consiliului Central al U.G.S.R., a prezentat apoi raportul Comisiei de validare, care a fost aprobat de congres.

In cursul după-amiezii de marți congresul a fost salutat de numeroase delegații de peste hotare.

La începutul ședinței de miercuri dimineața, tovarășul **Gheorghe Petrescu,** secretar al Consiliului Central al U.G.S.R., a prezentat Raportul cu privire la proiectul de Statut-cadru al sindicatului ; proiectul de Statut-cadru al Uniunii sindicatelor pe ramură de activitate ; proiectul de Statut al U.G.S.R. și proiectul de Statut al consiliilor teritoriale ale sindicatelor.

Au continuat apoi dezbaterile la documentele prezentate. De asemenea au fost prezentate în continuare saluturi ale delegațiilor de peste hotare.

In cursul zilei de joi s-au desfășurat lucrările pe comisii.

Lucrările congresului **continuă.**

CUVÎNTAREA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

Stimate tovarășe, stimați tovarăși,

Congresul sindicatelor din România, care reunește reprezentanți ai clasei muncitoare, ai celorlalte categorii de oameni ai muncii — bărbați și femei, vîrstnici și tineri, români, maghiari, germani, sîrbi și de alte naționalități — exponenți ai celor 5 milioane de sindicaliști, reprezentînd jumătate din populația activă a țării, constituie o înaltă tribună de afirmare a opiniei celor ce muncesc, un larg forum democratic de dezbatere profundă și multilaterală a problemelor construcției socialismului în patria noastră. (Aplauze puternice).

Dați-mi voie să vă adresez dumneavoastră, participanților la Congres, tuturor membrilor sindicatelor, oamenilor muncii din întreaga țară, un cald mesaj de salut din partea Comitetului Central al Partidului, a Consiliului de Stat și a guvernului Republicii Socialiste România. (Aplauze prelungite).

Congresul dumneavoastră este chemat să facă bilanțul uriașei activități creatoare desfășurate de clasa muncitoare, de masele largi ale salariaților, al aportului organelor și organizațiilor sindicale la construcția economică și culturală, la munca de conducere a țării, în opera de edificare a noii orînduiri sociale, de ridicare a bunăstării întregului popor. (Aplauze îndelung repetate).

Totodată, el are menirea de a pune în lumină, în spiritul criticii și autocriticii — metoda de bază care asigură mersul înainte al societății noastre socialiste — deficiențele și lipsurile manifestate în munca organelor sindicale, de a adopta soluțiile cele mai corespunzătoare pentru ridicarea pe un plan superior a acesteia, pentru intensificarea participării, în cadrul sindicatelor, a maselor largi de salariați la elaborarea și înfăptuirea politicii noastre interne și externe, a liniei generale de dezvoltare multilaterală a României socialiste. (Aplauze puternice).

Stimați tovarăși,

Ne aflăm la punctul de intersecție între două mari etape ale istoriei construcției socialiste în țara noastră : încheierea cincinalului 1966—1970 și inaugurarea noului plan de cinci ani 1971—1975. Întregul nostru popor a fost înformat pe larg și în mod detaliat, atît în cadrul comunicatului oficial cît și prin presă, asupra bilanțului bogat al cincinalului trecut. Nu există domeniu sau sector de activitate economică, socială sau cultural-educativă, care să nu fi înregistrat în acești cinci ani profunde transformări înnoitoare, în care să nu se fi resimțit cu putere pulsul viu al socialismului, să nu se fi produs noi acumulări cantitative și calitative, noi și noi progrese.

Sînt cunoscute rezultatele remarcabile obținute de poporul nostru în dezvoltarea industriei, care are rolul hotărîtor în progresul economico-social al țării. Este un motiv de profundă mîndrie patriotică pentru poporul român de a fi reușit să asigure creșterea producției industriale globale în acești 5 ani într-un ritm mediu anual de aproape 12 la sută — unul din cele mai înalte ritmuri de dezvoltare economică atinse pe plan mondial. (Vii aplauze). **La sfîrșitul cincinalului harta industrială a țării se prezintă îmbogățită cu încă peste 1 500 unități economice și capacități de producție noi care, repartizate în mod rațional pe teritoriu, au contribuit la dezvoltarea armonioasă a forțelor de producție, la ridicarea tuturor județelor, la întărirea bazei tehnico-materiale a socialismului.**

Cincinalul s-a încheiat cu rezultate bune și în agricultură. În anii din urmă s-au luat noi măsuri pentru ridicarea gradului de mecanizare și chimizare a lucrărilor agricole, s-au desfășurat ample acțiuni de ameliorare și irigare a solului, s-au creat condiții care să permită practicarea unei agriculturi intensive. Ca urmare, în pofida condițiilor climatice nefavorabile din ultimii ani, și mai ales a calamităților din primăvara anului 1970, care au lovit puternic agricultura noastră, producția globală vegetală și animală a crescut în ultimii 5 ani cu circa 24 la sută, față de cei 5 ani precedenți, asigurînd satisfacerea nevoilor economiei și aprovizionarea în condiții corespunzătoare cu produse agroalimentare a populației.

Marile realizări obținute în dezvoltarea economică s-au reflectat direct în nivelul de trai al oamenilor muncii, au permis creșterea în decursul ultimilor 5 ani cu 20 la sută a salariului real. După cum se știe, în această perioadă a fost realizată majorarea generală a salariilor, o atenție deosebită acordîndu-se ridicării cîștigurilor oamenilor muncii cu salarii mai mici. Ca rezultat al creșterii salariilor nominale și al sporirii numărului de salariați, populația a realizat în 1970 venituri cu 50 la sută mai mari decît în 1965.

O influență puternică asupra nivelului de trai a avut-o creșterea cheltuielilor social-culturale din bugetul statului, care s-au ridicat în 1970 la 35,7 miliarde lei, față de 22,4 miliarde lei în 1965. Pe această bază au fost majorate pensiile, fondurile destinate acestora crescînd în 1970 de 2,2 ori față de 1965, a fost dezvoltată rețeaua instituțiilor de învățămînt public, de ocrotire a sănătății, s-au luat noi măsuri pentru îmbunătățirea condițiilor de muncă. Un efort însemnat a făcut statul nostru în această perioadă pentru dezvoltarea construcțiilor de locuințe, asigurînd condiții ca peste 2 milioane de persoane, adică circa 10 la sută din populația țării să se mute în locuințe noi. Este evident pentru oricine că opera de construcție socialistă se materializează, în ultimă instanță, în îmbunătățirea permanentă a vieții poporului, se resimte în existența fiecărei familii, a fiecărui cetățean, duce în mod nemijlocit la creșterea rapidă a gradului de civilizație din România. Și tocmai datorită faptului că rezultatele construcției socialiste sînt resimțite de fiecare familie, întregul popor sprijină politica partidului nostru comunist. (Aplauze prelungite).

Cu toate că bilanțul cincinalului este rodnic, bogat în înfăptuiri măreț, sîntem conștienți că mai avem mult de făcut pentru a atinge acel nivel de dezvoltare economică și culturală la care aspirăm, pentru a crea acele condiții optime de viață pe care le poate oferi civilizația socialistă modernă fiecărui cetățean.

Trecînd în revistă succesele, cunoaștem în același timp neajunsurile și defecțiunile pe care le mai avem în activitatea noastră. Analizînd atît plusurile cît și minusurile, atît realizările cît și lipsurile, putem aprecia cu deplină convingere că ceea ce este esențial și caracteristic societății noastre este dezvoltarea tumultoasă, progresul neîncetat și multilateral, succesul pe toate fronturile măreței opere de construcție a socialismului. (Vii aplauze).

Evoluția dinamică a societății noastre pune cu putere în relief justețea și eficiența politicii marxist-leniniste a Partidului Comunist Român care își îndeplinește cu fermitate misiunea istorică de forță politică conducătoare a societății socialiste românești. (Aplauze puternice). **Succesele pe care le obținem se datoresc faptului că partidul nostru se călăuzește în elaborarea programului construcției socialiste după legile obiective ale dezvoltării sociale, după realitățile concrete ale țării, aplicînd în mod creator adevărurile generale ale socialismului la condițiile din România. Faptul că politica noastră exprimă în mod fidel interesele vitale ale poporului, asigură unitatea de granit dintre partid și popor, încrederea nemărginită a oamenilor muncii în partidul comunist, hotărîrea de a înfăptui neabătut politica sa internă și externă.** (Aplauze prelungite).

În promovarea întregii sale politici partidul asigură îmbinarea armonioasă a intereselor naționale cu interesele generale ale socialismului, pornind de la convingerea că principala sa îndatorire națională și internațională este construirea cu succes a orînduirii noi, socialiste în România, înfăptuirea aspirațiilor și idealurilor poporului român, transpunerea în viață pe pămîntul țării noastre a visului de aur al omenirii — comunismul. (Aplauze puternice, prelungite).

Dragi tovarăși,

Un rol fundamental în transformarea revoluționară a societății românești, în realizarea tuturor înfăptuirilor cu care ne mîndrim astăzi, a avut și are eroica noastră clasă muncitoare, călită în numeroasele bătălii revoluționare, devotată pînă la capăt cauzei socialismului, clasa care și-a luat pe umerii ei greaua răspundere de a conduce poporul spre o viață liberă și demnă, spre progres și prosperitate. Transformînd societatea, împreună cu ceilalți oameni ai muncii, clasa muncitoare s-a transformat pe ea însăși în anii socialismului. Paralel cu dezvoltarea economiei și culturii, cu succesele obținute în construcția socialismului, clasa noastră muncitoare și-a sporit rîndurile cu noi și noi contingente, și-a ridicat pregătirea profesională, și-a îmbogățit orizontul științific, tehnic și de cultură generală, dovedindu-și pe deplin forța creatoare, capacitatea de a asigura modernizarea industriei socialiste la nivelul cuceririlor revoluției tehnico-științifice mondiale, de a conduce dezvoltarea generală a societății socialiste românești. (Aplauze puternice). **Pentru toate acestea, pentru modul exemplar în care-și îndeplinește rolul de clasă conducătoare a societății noastre socialiste, doresc ca de la această tribună să adresez cele mai calde felicitări clasei muncitoare, tuturor oamenilor muncii, care prin activitatea lor harnică de fiecare zi înaltă luminosul edificiu al socialismului pe pămîntul României.** (Aplauze puternice, prelungite).

Un loc de seamă în viața societății noastre au avut și au sindicatele, organizații largi ale clasei muncitoare, ale maselor de oameni ai muncii, cu o bogată și îndelungată tradiție revoluționară în lupta pentru apărarea intereselor celor ce muncesc împotriva exploatării. În anii construcției socialiste sindicatele au desfășurat o activitate intensă pentru organizarea și unirea eforturilor creatoare și a inițiativei oamenilor muncii la îndeplinirea planurilor de stat, la promovarea noului și perfecționarea continuă a muncii în toate sectoarele vieții economice și sociale. Desigur, în munca sindicatelor au existat unele neajunsuri, o serie de lipsuri, dar ceea ce a caracterizat activitatea lor este contribuția valoroasă la înfăptuirea politicii partidului și statului la construcția socialistă, la progresul multilateral al întregii țări. Pentru munca depusă, pentru aportul la succesele noastre generale, felicit din toată inima organele și organizațiile sindicale, miile și miile de activiști sindicali, toți membrii sindicatelor care și-au consacrat eforturile slujirii intereselor poporului, propășirii patriei socialiste. (Vii și puternice aplauze).

Stimați tovarăși,

Ne aflăm la începutul unei noi etape a dezvoltării economico-sociale a României — cincinalul 1971—1975. După cum știți, obiectivul fundamental pus de Congresul al X-lea în fața partidului, a întregului nostru popor, pentru perioada care vine, este făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate, caracterizată printr-o puternică și modernă bază tehnico-materială, prin perfecționarea relațiilor de producție, prin ridicarea științei, culturii, învățămîntului, a bunăstării generale a tuturor celor ce muncesc din patria noastră. (Vii aplauze).

Înfăptuirea prevederilor cincinalului va marca un nou și însemnat pas înainte în dezvoltarea industriei naționale la nivelul cerințelor științei și tehnicii mondiale. În scopul creșterii potențialului nostru industrial, noul cincinal prevede investiții în valoare de circa 500 miliarde de lei, adică mai mult decît s-a investit în decursul ultimelor două cincinale luate la un loc. Se vor crea, urmărindu-se în continuare dezvoltarea armonioasă a tuturor județelor țării, peste 1 700 de noi obiective economice. Paralel cu dezvoltarea cantitativă a forțelor de producție, noul plan cincinal va asigura ridicarea nivelului calitativ al industriei socialiste, crearea condițiilor ca aceasta să asigure valorificarea superioară a resurselor materiale și umane ale țării, participarea cu o contribuție proprie, de valoare ridicată, a țării noastre la diviziunea internațională a muncii, la circulația mondială de bunuri materiale.

O importanță deosebită vor acorda în noul cincinal partidul și statul modernizării agriculturii — ramură de bază a economiei noastre — sporirii aportului ei la dezvoltarea economică generală, la creșterea avuției naționale, la ridicarea bunăstării poporului. Pentru extinderea și perfecționarea bazei tehnico-materiale a agriculturii, și susținerea programelor inițiate în vederea practicării unei agriculturi intensive se vor investi circa 80 miliarde lei, adică de peste două ori mai mult decît în cinalul precedent.

Partidul și statul nostru pornesc de la premisa că o condiție indispensabilă a progresului economic și spiritual al societății noastre este intensificarea cercetării științifice, aplicarea cuceririlor științei și tehnicii moderne în toate domeniile de activitate. În acest scop, se va dezvolta baza materială a cercetării, se va organiza mai bună valorificare a potențialului nostru științific, a forței de creație a cercetătorilor din patria noastră, se va asigura orientarea consecventă a activității de cercetare în direcția satisfacerii cerințelor vieții economice și sociale. Este știut că numai pe baza celei mai înalte științe, a tuturor cuceririlor cunoașterii umane se poate crea cu succes noua societate, se poate asigura victoria comunismului. (Aplauze puternice).

Realizarea marilor obiective economice ale cincinalului impune sporirea numerică în continuare a clasei muncitoare, a tehnicienilor și inginerilor, a tuturor specialiștilor, ridicarea nivelului de pregătire profesională a întregii mase de oameni ai muncii. De aceea vom acorda o importanță deosebită dezvoltării rețelei învățămîntului public de toate gradele, perfecționării procesului de învățămînt în pas cu exigențele actuale ale producției, ale științei și tehnicii, legării lui mai strînse de viață, de practică. După cum se știe, partidul și statul au inițiat un larg program de perfecționare sistematică a pregătirii profesionale a cadrelor în raport cu cuceririle științei și tehnicii moderne, de însușire a științei conducerii — imperative de prim ordin pe care societatea noastră le ridică în fața fiecărui salariat, fie el muncitor, specialist sau ministru. Fiecare om al muncii, indiferent de sectorul său de activitate, trebuie să-și îmbogățească continuu cunoștințele profesionale, deoarece fără aceasta nu se poate concepe dezvoltarea economiei, științei, culturii, făurirea socialismului. (Aplauze puternice).

Ca urmare a dezvoltării economiei, venitul național va crește pînă în 1975 de 1,6—1,7 ori, față de 1970, ceea ce va permite ridicarea salariului real cu circa 20 la sută, sporirea cu 37—44 la sută a fondului general de salarii, majorarea sumelor destinate pensiilor și alocațiilor pentru copii. Totodată, sumele destinate finanțării acțiunilor social-culturale vor fi în 1975 de peste două ori mai mari decît în 1965. Vor spori la peste 80 de mii locurile în creșe, adică de trei ori mai mult decît numărul celor existente. O atenție deosebită se va acorda în cincinalul actual îmbunătățirii condițiilor de locuit ale oamenilor muncii, prevăzîndu-se construirea a circa 800 mii locuințe, din care jumătate de milion din fondurile statului sau cu credite de la stat. Înfăptuirea cu succes a progra-

(Continuare în pag. a 2-a)

CUVÎNTAREA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

(Urmare din pag. I)

mului de dezvoltare economică și culturală a țării, precum și măsurile ce le vom lua în continuare pentru creșterea nivelului de trai se vor reflecta nemijlocit în viața fiecărei familii, vor face ca toți cetățenii patriei noastre să trăiască mai bine, să beneficieze în măsură sporită de avantajele civilizației moderne, să-și satisfacă în condiții tot mai bune cerințele materiale de existență, să-și îmbogățească orizontul spiritual.

Un obiectiv important spre care partidul și statul nostru își concentrează, de asemenea, atenția în anii ce vin este perfecționarea conducerii și organizării societății, dezvoltarea și adîncirea în continuare a democrației socialiste, promovarea în raporturile sociale, în relațiile dintre oameni, a principiilor de etică și echitate socialiste. Sînt cunoscute măsurile adoptate în acest sens în anii care au urmat Congresului al IX-lea al partidului și Conferinței Naționale. S-a acționat pentru perfecționarea planificării, conducerii și organizării economiei naționale, s-a înfăptuit reorganizarea administrativ-teritorială a țării, asigurîndu-se apropierea conducerii de unitățile de jos, lărgirea atribuțiilor organelor locale ale puterii de stat, a unităților productive. Sînt, de asemenea, de notorietate publică măsurile luate pentru asigurarea cadrului propice participării efective a tuturor categoriilor de oameni ai muncii la elaborarea hotărîrilor privind mersul nostru înainte pe toată scara ierarhică a societății, de la întreprinderea industrială sau cooperativa agricolă de producție pînă la guvern, pînă la Marea Adunare Națională.

Punerea în valoare a tuturor resurselor de care dispune orînduirea noastră, afirmarea în practică a superiorității socialismului, impun în viitor atragerea la o viață socială și mai intensă a tuturor celor ce muncesc, fără deosebire de naționalitate, valorificarea la maximum a energiei, experienței, priceperii și elanului revoluționar al întregii națiuni. În sensul realizării acestui deziderat va acționa cu toată consecvența partidul și statul nostru în anii ce vin, asigurînd condiții ca muncitorii, țăranii, intelectualii — adevărații făuritori ai istoriei noi a patriei — să decidă asupra direcțiilor în care se concentrează eforturile pentru emanciparea economică și culturală a societății noastre. Numai pe calea dezvoltării continue a democrației socialiste, a participării nemijlocite a oamenilor muncii la conducere se poate asigura construirea cu succes a societății noi ; aceasta este de altfel însăși esența principiului de conducere în socialism. (Aplauze puternice).

Vorbind de democrația socialistă este bine să ne punem întrebarea : în ce țară capitalistă, oricît ar fi ea de dezvoltată din punct de vedere economic, tehnic și științific, muncitorii, țăranii, intelectualii — creatorii bunurilor materiale și spirituale — își pot spune cuvîntul asupra treburilor întreprinderilor și unităților economice în care lucrează, pot influența asupra deciziilor conducerii acestora, pot asigura măsuri ale societății care să vizeze satisfacerea intereselor celor ce muncesc ? În comparație cu societatea capitalistă, orînduirea noastră oferă nu iluzia democrației abstracte, declarative, ci realitatea exercitării în fapt a drepturilor suverane ale poporului în stat, a celor mai largi libertăți democratice ale maselor, exprimate în ultimă instanță în participarea nemijlocită la elaborarea și înfăptuirea politicii interne și externe, la guvernarea țării. Noua etapă de dezvoltare a țării — făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate — pune sarcini mari și complexe în fața întregului nostru popor chemat să-și unească și mai strîns eforturile, să-și valorifice tot mai larg spiritul de inițiativă, capacitatea și elanul creator, să ridice pe un plan superior întreaga activitate de edificare a noii orînduiri. Toate acestea pun, totodată, sarcini deosebit de importante în fața sindicatelor. Congresul dumneavoastră are tocmai menirea de a defini aceste sarcini, stabilind cu claritate atribuțiile și obiectivele activității sindicale în condițiile noi ale dezvoltării societății socialiste românești.

Vechile practici și metode în activitatea sindicală nu mai corespund schimbărilor adînci produse în societatea noastră. Nu se mai poate vorbi despre sindicate ca despre o „curea de transmisie" ; partidul nu are nevoie de o asemenea „curea" pentru a sta de vorbă cu oamenii muncii ; acest lucru poate să-l facă — și îl face — direct, zi de zi, ceas de ceas, în întreaga sa activitate de conducere a construcției socialiste. (Aplauze puternice). În orînduirea noastră socialistă oamenii muncii au nevoie de sindicate ca de o organizație largă, a lor, în care să-și unească eforturile și să-și poată spune în mod organizat cuvîntul, să participe la adoptarea tuturor măsurilor privind dezvoltarea societății românești. (Aplauze puternice). Pentru a putea îndeplini un rol activ și eficient în dezvoltarea societății, în viața oamenilor muncii, sindicatele trebuie să țină pasul cu schimbările sociale, să-și adapteze întreaga activitate, întregul mod de lucru cerințelor noi ale vieții, cerințelor oamenilor muncii din România. De altfel, în cadrul adunărilor sindicale din întreprinderi și instituții, al conferințelor uniunilor pe ramuri s-au formulat numeroase și îndreptățite critici asupra stilului și metodelor de muncă ale sindicatelor, subliniindu-se rămînerea lor în urmă, caracterul ineficient al unei bune părți a activității pe care o desfășoară. După cum știți, recenta plenară a Comitetului Central al partidului, analizînd munca sindicatelor, a trasat linia de orientare pe baza căreia sindicatele să-și îmbunătățească activitatea corespunzător cerințelor și stadiului actual al evoluției vieții noastre sociale.

În evaluarea locului pe care sindicatele trebuie să-l ocupe în societatea noastră trebuie să pornim de la realitatea fundamentală că oamenii muncii din România au o calitate dublă — aceea de producători și, în același timp, de proprietari ai mijloacelor de producție, ai avuției naționale. De altfel, tocmai aceasta deosebește situația clasei muncitoare din România de cea a clasei muncitoare din țările capitaliste : faptul că răsturnat orînduirea bazată pe exploatare și a instaurat o nouă orînduire în care mijloacele de producție aparțin oamenilor muncii, întregului popor. Fiecare colectiv de întreprindere, de unitate economică este în fapt proprietarul acestor mijloace, al unei părți din avuția generală pe care trebuie să o gospodărească în așa fel încît să contribuie din plin la dezvoltarea societății socialiste, la creșterea bunăstării poporului. (Aplauze puternice). Pornind de aici, sindicatele, reunind în rîndurile lor clasa muncitoare, milioanele de oameni ai muncii, trebuie să ofere cadrul organizat în care aceștia să-și exercite atît drepturile, cît și obligațiile ce le revin ca producători și proprietari. În sindicate, clasa muncitoare, celelalte categorii de salariați, trebuie să găsească terenul cel mai propice pentru a participa, sub conducerea partidului comunist, la conducerea treburilor economice și sociale, la guvernarea țării.

Sfera primordială în care este chemată să se manifeste clasa muncitoare și ceilalți oameni ai muncii este adoptarea hotărîrilor și măsurilor care privesc mersul înainte al societății, perfecționarea activității în toate domeniile construcției socialiste. În alcătuirea planurilor de stat sindicatul trebuie să participe activ și să asigure, în același timp, participarea tuturor celor ce muncesc la studierea și punerea în evidență a marilor rezerve de creștere a producției existente în toate unitățile, a resurselor și posibilităților de care dispune economia noastră națională. Aceasta va oferi garanția că planurile și programele noastre vor fi temeinic fundamentate, vor avea un caracter profund realist, dispunînd de girul celor care sînt chemați să le înfăptuiască. În acest sens este necesar să fie folosite în modul cel mai eficient formele instituționale create de partidul și statul nostru — și anume, organele colective de conducere ale întreprinderilor, centralelor și combinatelor, în care oamenii muncii, sindicatele își au reprezentanții lor, adunările generale ale salariaților, for suprem de conducere al tuturor unităților economice. Participarea reprezentanților sindicatelor în conducerile unităților economice, ca și prezența lor în colegiile ministerelor și în guvern impun organelor și organizațiilor noastre sindicale o înaltă răspundere. Participarea sindicatelor în toate organismele de conducere ale țării cere acestora să acționeze — activ, nu formal, făcînd acolo doar un simplu act de prezență, — în calitate de purtătoare de cuvînt ale clasei muncitoare, ale tuturor salariaților, să militeze pentru afirmarea punctului de vedere, a părerilor oamenilor muncii în aceste organisme. (Aplauze puternice). Desigur — așa cum am arătat și la recenta plenară a Comitetului Central al partidului — de conducerea societății noastre se ocupă partidul comunist, statul socialist, care asigură ca tot ceea ce facem să corespundă năzuințelor oamenilor muncii ; dar sindicatele — ca organisme ce reunesc pe toți oamenii muncii, aflîndu-se în permanentă legătură cu masele muncitoare — trebuie să aibă un cuvînt greu de spus în elaborarea planurilor de stat, a politicii noastre economice și sociale. Or, trebuie să spunem deschis, în fața Congresului dumneavoastră, că pînă acum sindicatele nu prea s-au achitat cum trebuie de această sarcină. Sperăm că noua conducere a sindicatelor ce va fi aleasă de Congres, noile conduceri ale uniunilor și organelor sindicale care au fost alese, împreună cu toți oamenii muncii organizați în sindicate, vor lichida aceste stări de lucruri, făcînd ca sindicatele să-și îndeplinească rolul lor deosebit de important în societatea noastră socialistă. (Aplauze puternice).

După elaborarea și adoptarea planurilor economice de dezvoltare socială, un obiectiv central al activității organizațiilor sindicale trebuie să fie mobilizarea și unirea forței creatoare și a elanului constructiv al milioanelor de oameni ai muncii din patria noastră în lupta pentru realizarea în practică a prevederilor planului de stat, a programului de edificare a socialismului. Sindicatele trebuie să militeze pentru o înaltă disciplină în producție, pentru îndeplinirea riguroasă a îndatoririlor ce revin fiecărui salariat, pentru intensificarea eforturilor în vederea creșterii productivității muncii, reducerii cheltuielilor de producție, sporirii venitului național. Ținînd seama de faptul că tot ceea ce se creează în societatea noastră este destinat omului, satisfacerii nevoilor sale, împlinirii personalității lui, sindicatele au datoria de a acorda cea mai mare atenție problemelor sociale, de viață și de muncă ale oamenilor muncii, realizării politicii partidului și statului în acest domeniu. Ele trebuie să acționeze pentru realizarea tuturor prevederilor legislației muncii, pentru respectarea în fapt a drepturilor garantate de lege salariaților din țara noastră. Sindicatele au un cuvînt important de spus în înfăptuirea principiilor salarizării socialiste, ale cointeresării materiale, în asigurarea retribuției în funcție de aportul fiecăruia la munca generală, de contribuția calitativă și cantitativă la binele mers al întreprinderii sau instituției. O atenție neslăbită trebuie acordată ameliorării neîncetate a condițiilor de muncă ale salariaților, ușurării, pe baza mecanizării și automatizării, a eforturilor lor fizice, înfăptuirii prevederilor legate de securitatea muncii, urmărindu-se ca fondurile alocate în acest scop de statul nostru să-și atingă întotdeauna destinația, să dea rezultatele scontate. O îndatorire de seamă a sindicatelor este să se preocupe de modul în care se asigură ocrotirea sănătății celor ce muncesc, igiena muncii și preîntîmpinarea bolilor profesionale, administrarea în cele mai bune condițiuni a rețelei noastre sanitare. Un rol important revine sindicatelor în repartizarea fondului de locuințe salariaților, ele avînd grijă să fie soluționate, în primul rînd, cerințele celor cu nevoi reale, cu condiții mai grele și care, totodată, aduc un aport prețios la eforturile colectivului din care fac parte. Participînd la realizarea tuturor prevederilor legate de îmbunătățirea condițiunilor de muncă și de viață ale oamenilor muncii, sindicatele trebuie să ia parte activă la elaborarea legilor și măsurilor privind acest domeniu de activitate ; numai în aceste condiții ele își vor putea îndeplini cu adevărat sarcina de a veghea permanent la creșterea bunăstării tuturor celor ce muncesc din România socialistă. (Aplauze prelungite).

Sarcini deosebit de importante revin sindicatelor în dezvoltarea conștiinței socialiste a celor ce muncesc, în educarea acestora în spiritul idealurilor noastre comuniste. Evoluția continuă a societății noastre a determinat și determină schimbări adînci în concepția despre lume și viață a oamenilor, în modul lor de existență, în orizontul lor de înțelegere a răspunderilor și îndatoririlor sociale. Pentru a contribui la accelerarea procesului de formare a omului nou, sindicatele trebuie să se preocupe îndeaproape de toate problemele legate de comportarea în societate, de raportul dintre individ și colectivitate, de îmbinarea armonioasă a intereselor particulare cu cele generale, luptînd împotriva mentalităților retrograde burgheze, a tarelor morale moștenite de la vechea orînduire capitalistă, împotriva oricăror manifestări antisociale.

Unul din mijloacele deosebit de importante de care sindicatele dispun pentru a influența asupra dezvoltării conștiinței salariaților este activitatea cultural-educativă de masă. De altfel sindicatele dețin întreaga bază materială culturală din întreprinderi și instituții, dispun de toate condițiile pentru a organiza o activitate educativă vie, atractivă și eficientă. Trebuie să spunem că, din păcate, această bază este folosită insuficient, munca de educare politică și culturală de masă nu este la înălțimea condițiilor de care dispunem și, mai cu seamă, a cerințelor oamenilor muncii din patria noastră ; ea nu asigură într-o măsură suficientă posibilitatea ca oamenii muncii, îndeosebi tineretul, să-și petrecă timpul liber în condițiile cele mai bune și într-un mod cît mai folositor din punct de vedere educativ. În același timp, trebuie menționat că sindicatele participă cu drepturi depline la conducerea activității organelor de stat și obștești care se ocupă de educația maselor. Mă refer la radioteleviziune, la presă, cinematografie, la instituțiile de artă care — după cum am mai arătat de multe ori și pentru cinematografie și radioteleviziune de curînd — au rol de cea mai mare importanță în activitatea generală desfășurată de partidul nostru pentru ridicarea conștiinței socialiste a maselor, lărgirea orizontului de cultură al celor ce muncesc, pentru cultivarea în rîndurile tuturor oamenilor muncii a principiilor de viață proprii noii orînduiri. Trebuie spus că nici în această privință nu s-a făcut pe deplin simțită prezența sindicatelor, în sensul de a acționa ca programele radioteleviziunii, creația cinematografică să corespundă într-o mai mare măsură cerințelor pe care partidul, poporul nostru le pun în fața acestor instituții de cultură. Sindicatelor le revine, de asemenea, îndatorirea de a colabora îndreaproape cu uniunile de creatori în sensul ca sindicatele să comande și creatorii să creeze opere literare și de artă care să oglindească cît mai fidel realitățile noi ale patriei noastre, munca tumultuoasă a poporului, bogata sa viață sufletească, care să exercite o puternică influență în procesul de formare a omului nou. Sperăm că scriitorii, creatorii noștri de artă vor răspunde mai bine decît pînă acum cerințelor clasei muncitoare, întregului popor, vor da opere de valoare artistică și ideologică ridicată, contribuind și mai mult la făurirea omului nou al societății socialiste, la ridicarea culturală generală a României. (Vii aplauze).

După cum vedeți, tovarăși, sindicatele dispun de mari posibilități, au la îndemînă toate mijloacele pentru a realiza un larg program de educare politică, culturală, a tuturor celor ce muncesc. Sperăm că ele vor acționa în viitor cu mai multă fermitate pentru realizarea rolului de mare importanță ce le-a fost încredințat în această direcție de către partidul nostru, de oamenii muncii. Sindicatele au posibilitatea de a lua parte nemijlocit la întreaga activitate de instruire și educare publică din țara noastră.

Aci sînt mulți reprezentanți ai sindicatelor din străinătate ; veți avea posibilitatea să discutați cu delegațiile în pauză și să vă convingeți și pe aceștia că cale că nicăieri în țările capitaliste oamenii muncii nu dispun de asemenea mijloace, condiții și posibilități cum au la îndemînă sindicatele din România ; dimpotrivă, în țările capitaliste, datorită condițiilor materiale, maselor largi de oameni ai muncii le este îngreunat accesul la știință și cultură, la învățămînt.

Avînd la îndemînă aceste largi posibilități sindicatele din țara noastră sînt chemate să organizeze, în ultimă instanță, controlul muncitoresc asupra tuturor organismelor societății — în economie, în viața socială, în domeniul învățămîntului, culturii, sănătății, al serviciilor publice — în interesul maselor largi de oameni ai muncii. Exercitarea acestui control asigură tuturor celor ce muncesc posibilitatea de a influența nemijlocit activitatea statului, a organelor puterii, a celorlalte organizații de masă și obștești ; aceasta reliefează faptul că în țara noastră poporul este cu adevărat stăpîn pe destinele sale, își făurește în mod conștient viața așa cum dorește. (Aplauze puternice).

Stimați tovarăși,

Ținînd seama de acest larg complex de sarcini ce revin sindicatelor este necesară schimbarea atît a concepției de muncă cît și a structurii organizatorice a acestora, pornind de la principiul democratizării conducerii sindicatelor, a întregii vieți sindicale. Este evident că baza activității sindicale o constituie sindicatul fiecărei întreprinderi și al fiecărei instituții în parte ; acesta trebuie să se bucure de autonomie în munca sa, în organizarea dezbaterii problemelor producției, ale activității economice, sociale și culturale din unitatea respectivă, asigurînd, într-un cadru profund democratic, posibilitatea ca masele de oameni ai muncii să hotărască asupra tuturor problemelor ce privesc munca și viața lor. Dezvoltarea rolului sindicatului de întreprindere sau instituție ca factor de bază în organizarea și unirea forțelor celor ce muncesc va contribui la înlăturarea fenomenelor de birocratism din munca sindicală, a suprapunerilor și paralelismelor care frînează inițiativa și orientarea activității spre problemele concrete. Întărirea autonomiei acestuia nu știrbește cu nimic, ci dimpotrivă, întărește principiul centralismului democratic care presupune dezvoltarea inițiativei de jos, asigurarea unei strînse legături între conducere și mase, crearea condițiilor ca întreaga activitate sindicală să exprime voința și interesele celor ce muncesc.

Ținînd seama de faptul că sindicatele reunesc masele largi ale oamenilor muncii este necesar să ne preocupăm permanent de perfecționarea formelor organizatorice de cuprindere și mobilizare a acestora în viața economică și socială. În această ordine de idei apare necesitatea studierii posibilității de ridicare a nivelului activității sindicatelor agricole, de exemplu, a rolului pe care acestea îl exercită în înfăptuirea programului de înflorire a agriculturii noastre socialiste. Totodată, se relicfează necesitatea organizării unei mai intense și fructuoase colaborări între sindicatele muncitorilor agricoli și uniunile cooperativelor agricole de producție. Procesul de producție în agricultură devine tot mai unitar, mecanizarea, chimizarea se exercită în măsură tot mai puternică atît în agricultura de stat cît și în cea cooperatistă, formele de organizare a muncii se aseamănă tot mai mult, iar în ultima vreme au loc tendințe tot mai pronunțate de cooperare în producție și în valorificarea produselor, în acțiunile de ameliorare a solului, între cooperativele agricole și întreprinderile agricole de stat. De aceea se impune găsirea unor forme care să permită mai buna unire de către sindicate și uniuni cooperatiste a eforturilor țărănimii și lucrătorilor din unitățile agricole de stat în vederea modernizării agriculturii, a acestei importante ramuri a economiei noastre naționale, creșterii producției vegetale și animale, a randamentului muncii agricole, pentru continua înflorire a satelor patriei noastre. Am în vedere în perspectivă și o colaborare organizatorică, găsirea unei forme în care Uniunea sindicatelor agricole și Uniunea cooperativelor agricole să constituie un organism comun de îndrumare a activității tuturor celor ce muncesc în agricultură. (Vii aplauze).

Este necesară, de asemenea, luarea unor măsuri pentru dezvoltarea spiritului democratic în activitatea organelor de conducere sindicale, începînd de la consiliul județean și pînă la Consiliul Central al Uniunii Generale a Sindicatelor din România. În acest scop este necesar ca în Consiliul și Comitetul Executiv al U.G.S.R., în conducerile uniunilor sindicale, în consiliile județene, să participe oameni ai muncii care lucrează nemijlocit în producție, astfel ca activitatea acestora să se bazeze în principal nu pe salariații sindicali ci pe activiștii muncitori, ingineri, tehnicieni, intelectuali, creatori de valori materiale și spirituale, care lucrează nemijlocit în întreprinderi și instituții. Prin aceasta organele de conducere sindicale vor exprima mai bine opinia celor 5 milioane de membri ai lor, activitatea lor va fi mai puternic ancorată în viața și realitatea noastră socială, putînd contribui în mod mai substanțial la soluționarea problemelor conducerii societății socialiste.

Îmbunătățirea activității sindicatelor în concordanță cu cerințele noi ale dezvoltării sociale va duce la sporirea rolului acestora în cadrul sistemului democrației noastre socialiste, transformîndu-le într-un factor tot mai activ, dinamic și eficient în dezvoltarea societății, în înflorirea patriei.

De altfel, trebuie avut în vedere — și mă refer la tovarășii care vor fi aleși în conducerea sindicatelor — că și societatea noastră va continua să meargă înainte, că și democrația noastră socialistă se va perfecționa ; de aceea, trebuie considerat că ceea ce vom stabili la Congres nu înseamnă limita dezvoltării democrației sindicale și muncitorești ci, dimpotrivă, de abia un început spre perfecționarea generală a democrației socialiste, spre găsirea formelor organizatorice cele mai corespunzătoare care să asigure participarea permanentă, în strînsă unitate, a clasei muncitoare și a celorlalte categorii sociale din România la conducerea construcției socialiste și comuniste. (Aplauze puternice).

Am revenit, tovarăși, de cîteva ori asupra problemei democrației socialiste pentru că aceasta este o problemă de bază a dezvoltării societății noastre. Avem rezultate deosebite în ultimii ani. Cunoașteți cu toții că nu există hotărîre, lege mai importantă, care să nu fie dezbătută larg cu întregul nostru popor. Cu toate acestea, nu considerăm că am ajuns la maximum în dezvoltarea democrației noastre ; acesta este și va fi un proces continuu. Problema găsirii celor mai bune forme în care să se asigure participarea celor ce muncesc la conducerea societății se va pune în continuare chiar și în societatea comunistă. De aceea partidul și statul nostru — care și-au propus edificarea socialismului și comunismului în România — se preocupă permanent de găsirea formelor organizatorice cele mai bune pentru îndeplinirea acestui țel măreț. (Aplauze puternice).

După cum vedeți, în condițiile societății noastre, rolul de forță politică conducătoare a societății îl îndeplinește Partidul Comunist Român. Partidul nostru și-a dobîndit acest rol în lupta desfășurată de-a lungul glorioasei sale existențe de jumătate de secol, dovedind în practică că se identifică în întregime cu interesele și aspirațiile poporului, că exprimă idealurile cele mai înaintate ale națiunii noastre, demonstrîndu-și capacitatea de a conduce masele pe calea eliberării sociale și naționale, a făuririi unei vieți noi, libere și prospere, pe drumul luminos al socialismului și comunismului. (Aplauze).

Îndeplinindu-și rolul de forță conducătoare în societate, este normal ca partidul nostru să conducă toate organismele sociale, deci și sindicatele.

Modul în care se realizează această conducere trebuie să corespundă stilului general de activitate a partidului nostru, care nu urmărește să se suprapună diferitelor instituții sau organisme ci, dimpotrivă, să le dezvolte capacitatea de a rezolva singure atribuțiile ce le revin, de a-și îndeplini în cele mai bune condițiuni menirea pentru care au fost create. Partidul nostru veghează ca activitatea sindicală, ca și a tuturor celorlalte instituții și organizații, să corespundă intereselor fundamentale ale societății, ale poporului, să contribuie la înfăptuirea politicii interne și externe a statului nostru. Conducerea de către partid a sindicatelor se realizează totodată și prin faptul că fiecare comunist care lucrează în organele sindicale acționează pentru înfăptuirea liniei generale a partidului, asigură îndeplinirea sarcinilor încredințate acestor organe.

Tocmai datorită faptului că partidul comunist își exercită rolul conducător în societate, nu în mod administrativ, ci pe calea dezvoltării dialogului nemijlocit cu poporul în elaborarea politicii sale, prin consultarea largă a maselor de oameni ai muncii în conducerea țării, el este înconjurat de stima, dragostea și încrederea nețărmurită a tuturor celor ce muncesc — români, maghiari, germani și de alte naționalități — politica sa este urmată de întreaga națiune cu convingerea fermă că ea exprimă interesele supreme ale României, slujește cauzei victoriei socialismului și comunismului în patria noastră, cauzei păcii în lume. (Aplauze puternice).

Stimați tovarăși,

Întreaga politică internă și externă a statului nostru are drept țel asigurarea condițiilor pentru construirea cu succes a socialismului în România, participarea activă la lupta pentru progres social, colaborare și pace în întreaga lume.

Noi acordăm un loc central dezvoltării continue a relațiilor cu țările socialiste, considerînd că acestea au o importanță deosebită pentru accelerarea progresului fiecăreia în parte, pentru întărirea sistemului socialist mondial, pentru creșterea prestigiului și influenței socialismului în lume. În acest sens, concepem raporturile dintre țările socialiste ca raporturi de tip nou, cu un caracter profund democratic, bazate în întregime pe respectul reciproc al națiunilor și popoarelor ce făuresc noua orînduire, pe egalitatea deplină în drepturi, pe respectarea independenței și suveranității naționale, pe întrajutorarea tovărășească. Colaborarea, în acest spirit, între țările socialiste duce la înflorirea fiecărei națiuni și, în același timp, la întărirea socialismului pe plan mondial, exercită o puternică influență asupra conștiinței popoarelor de pretutindeni, asupra vieții internaționale în ansamblu.

Partidul și statul nostru acționează, de asemenea, pentru extinderea conlucrării cu toate popoarele, pentru dezvoltarea multilaterală a relațiilor cu toate statele, fără deosebire de orînduire socială, — cu țările în curs de dezvoltare, cu statele capitaliste avansate, — pornind de la necesitatea participării active la diviziunea internațională a muncii, la lupta pentru progres social, destindere și pace în lume. La baza acestor relații noi punem, după cum se știe, în mod consecvent respectarea principiilor independenței și suveranității naționale, egalității în drepturi și neamestecului în treburile interne — principii apreciate astăzi de opinia publică mondială ca singurele menite să evite conflicte interstatale, să faciliteze întărirea încrederii și colaborării între popoare, să salvgardeze securitatea întregii lumi. Noi pornim de la premisa că astăzi participarea tuturor statelor la soluționarea problemelor tot mai complexe ale vieții internaționale este o condiție sine qua non a păcii, a lichidării cauzelor care generează animozități și războaie. Nu mai este posibil ca problemele internaționale să se decidă fără participarea tuturor statelor ; fiecare țară, mare, mică sau mijlocie, are îndatorirea de a-și aduce contribuția activă la impunerea pe arena mondială a principiilor dreptului internațional, a respectului voinței și intereselor tuturor popoarelor. În acest sens se evidențiază necesitatea și utilitatea colaborării și contactelor internaționale, a schimbului de vizite între conducătorii țărilor, a promovării metodei tratativelor în soluționarea litigiilor dintre state, în asigurarea destinderii.

În politica noastră externă pornim de la considerentul că atitudinea de izolare nu poate aduce decît daune intereselor popoarelor, dezvoltării cu succes a socialismului, luptei forțelor progresiste, antiimperialiste, pentru apărarea intereselor maselor populare, pentru cauza progresului și păcii. După părerea noastră, nu trebuie să existe nici o temere că dezvoltarea largă a raporturilor internaționale ar prezenta pericolul exercitării unei influențe negative de către lumea capitalistă asupra popoarelor care au pășit pe calea construirii noii orînduiri sociale. Poporul nostru are o zicală : „Cel căruia îi e teamă de lup se sperie și de iepure". Noi am trăit mult în munți, cunoaștem lupii ; nu ne speriem nici de lupi, și cu atît mai puțin de iepuri. Nu ne temem să desfășurăm o amplă activitate de colaborare internațională largă. (Aplauze puternice). A te teme să colaborezi cu state avînd altă orînduire socială, înseamnă a manifesta neîncredere în popoarele care și-au luat soarta în propriile mîini și-și făuresc destinele corespunzător voinței și intereselor lor vitale, în forța și viabilitatea orînduirii socialiste, în superioritatea ideologiei noastre marxist-leniniste. Am desfășurat în trecut activitatea noastră în România, așa cum o desfășoară azi multe partide comuniste și muncitorești, în condițiile grele ale luptei de clasă, ale prigoanei exploatatorilor care dispuneau de poziții dominante în stat și am învins obstacolele. Ne-am confruntat nu o dată cu dușmanul, cu concepțiile sale și, după cum știți, istoria a dat dreptate partidului nostru, a dat dreptate acelora care în rîndurile Partidului Comunist și-au pus în joc viața pentru eliberarea poporului. (Vii aplauze). Iată de ce noi avem încredere deplină în concepția despre lume și viață a proletariatului și de aceea sîntem convinși că în înfruntarea cu ideologia claselor exploatatoare ea va ieși triumfătoare, așa cum s-a întîmplat de altfel totdeauna de-a lungul istoriei cu toate concepțiile înaintate. (Aplauze). Este evident pentru oricine că în lumea de azi au loc profunde transformări în gîndirea oamenilor de pretutindeni, adînci deplasări în conștiința, în convingerile filozofice și politice ale unor largi pături sociale. Noi și noi categorii ale societății se ridică în lumea capitalistă împotriva politicii agresive a imperialismului, pentru respectarea dreptului la existență liberă a fiecărui popor. Evenimentele care au loc într-o serie de țări din America Latină, din Africa și Asia demonstrează creșterea impetuoasă a aspirațiilor popoarelor spre o nouă cale de organizare a societății, hotărîrea lor de a acționa pentru dezvoltarea de sine stătătoare, liberă și independentă, împotriva ingerințelor imperialiste, a politicii de forță și dictat imperialist, a amestecului în treburile lor interne, pentru făurirea unei lumi mai bune și mai drepte. (Aplauze puternice). Toate aceste schimbări fac necesară intensificarea relațiilor internaționale, a contactelor, a activității desfășurate în sprijinul proceselor progresiste din societatea contemporană. Numai acționînd intens în arena mondială, de pe pozițiile ideologiei noastre, vom putea determina noi și profunde schimbări în viața internațională, în relațiile dintre state, vom putea asigura înfrîngerea politicii imperialiste de dominație și dictat, zădărnicirea planurilor agresive ale forțelor reacționare, vom putea contribui la apărarea independenței și suveranității naționale a popoarelor, a dreptului lor la o viață liberă, independentă. (Aplauze).

O latură esențială a politicii externe a partidului și guvernului țării noastre este solidaritatea cu popoarele care se ridică pentru cucerirea libertății naționale, care-și apără suveranitatea și independența împotriva dominației imperialiste, a oricărui amestec din afară, lupta activă împotriva colonialismului și neocolonialismului, a oricăror forme de asuprire națională, de înrobire socială și națională.

România și-a manifestat din capul locului solidaritatea deplină și acordă sprijin material, politic și moral necondiționat poporului vietnamez care luptă cu arma în mînă pentru apărarea ființei sale naționale, a dreptului său la viață liberă și independentă, împotriva agresiunii S.U.A., a amestecului imperialist în treburile sale interne. Țara noastră va sprijini cu toate puterile și în viitor eroicul popor vietnamez, pînă la victoria finală. (Aplauze puternice). Considerăm că pentru stingerea focarului de război din Peninsula Indochineză este necesară retragerea imediată a trupelor S. U. A., asigurarea condițiilor ca popoarele vietnamez, cambodgian și laoțian să-și poată hotărî singure destinele, fără nici un amestec din afară.

Poporul nostru este, de asemenea, preocupat într-un grad înalt de evoluția situației din Orientul Apropiat, de conflictul din această regiune care, după părerea noastră, trebuie soluționat în spiritul păcii și înțelegerii între popoare, al destinderii internaționale. Calea de rezolvare a problemelor litigioase din această zonă este, după părerea noastră, înfăptuirea rezoluției Consiliului de Securitate din 1967. Apreciind în acest sens inițiativele Republicii Arabe Unite pentru o rezolvare politică a conflictului, considerăm necesar ca Israelul să vină în întîmpinare, să manifeste receptivitate și să contribuie la lichidarea încordării, la instaurarea liniștei și păcii în Orientul Apropiat. Este evident că nu se poate ajunge la o soluție politică a acestui conflict fără retragerea trupelor israeliene din teritoriile arabe ocupate ; de asemenea, este necesară asigurarea dreptului la viață independentă, de sine stătătoare a fiecărui popor din această regiune, precum și satisfacerea cerințelor populației palestiniene, în conformitate cu interesele ei naționale. (Aplauze puternice).

România militează activ pentru realizarea unuia din marile deziderate ale popoarelor — și anume, realizarea securității europene, așezarea relațiilor dintre toate statele continentului pe baze sănătoase, care să excludă posibilitatea unui nou conflict armat în această regiune atît de grea încercată de-a lungul istoriei, amestecul în treburile interne, folosirea forței sau amenințarea cu forța, care să asigure dezvoltarea colaborării pașnice între națiuni. Realizarea securității europene corespunde nu numai intereselor vitale ale popoarelor care trăiesc pe acest continent, ci ar avea o înrîurire pozitivă asupra climatului politic de pe toate continentele, asupra destinderii internaționale. Tocmai de aceea considerăm că ar fi deosebit de util ca încă în acest an să se organizeze reuniuni pregătitoare în vederea întrunirii unei conferințe general-europene, care ar reprezenta un important pas pe calea întăririi securității pe continentul nostru.

Partidul și statul nostru vor acționa și în viitor, cu toate forțele, pentru promovarea în viața internațională a principiilor respectului reciproc între toate popoarele, a egalității în drepturi între națiuni, a așezării raporturilor dintre state pe baze echitabile, pentru conlucrarea tuturor țărilor în vederea consolidării păcii în lume. În acest spirit trebuie să acționeze, pe arena internațională, și sindicatele din România. Sindicatele românești au datoria să dezvolte mai departe relații largi cu sindicatele din țările socialiste, din celelalte țări ale lumii. Lupta internațională pentru progres, pentru pace cere sindicatelor noastre să-și dezvolte colaborarea atît cu organizațiile membre ale F.S.M., cît și cu organizațiile sindicale care fac pare din alte grupări internaționale, cu sindicatele de pretutindeni. Acționînd pe baza principiilor politicii externe a partidului nostru, sindicatelor le revine îndatorirea de a-și intensifica contribuția la eforturi general al forțelor progresului, la lupta pentru apărarea intereselor celor ce muncesc, pentru eliberarea proletariatului, a maselor largi muncitoare exploatate și oprimate de cercurile imperialiste și colonialiste. Ținînd seama de rolul uriaș pe care clasa muncitoare îl joacă astăzi pe arena mondială, de forța pe care o reprezintă sutele de milioane de oameni ai muncii din întreaga lume, sindicatele au sarcina de mare răspundere de a acționa pentru organizarea și unirea lor la lupta pentru zădărnicirea politicii de dominație, agresiune și război, pentru pace și securitate internațională, pentru prietenie și colaborare între toate popoarele. (Aplauze puternice).

Stimați tovarăși,

În încheiere doresc să exprim deplina convingere a conducerii noastre de partid și de stat că lucrările Congresului dumneavoastră, dezbaterile pe care le veți purta vor aduce o contribuție hotărîtoare la clarificarea sarcinilor ce stau în etapa actuală în fața sindicatelor noastre, la definirea îmbinării de a obiectivelor de muncă și luptă ale organizațiilor noastre sindicale, la elaborarea unei orientări noi, în strînsă concordanță cu cerințele vieții sociale. Fără îndoială că sindicatele vor acționa tot mai energic și eficient pentru organizarea și unirea eforturilor clasei muncitoare, a tuturor oamenilor muncii în vederea înfăptuirii cu succes a programului elaborat de Congresul al X-lea al partidului nostru de dezvoltare multilaterală a României, de făurire a bunăstării și fericirii întregului popor. (Aplauze puternice).

Vă urez, dragi tovarăși, succes deplin în desfășurarea lucrărilor Congresului, în realizarea țelurilor măreț pe care societatea noastră socialistă le pune în fața sindicatelor, în lupta pentru cauza măreață a socialismului și comunismului în România. (Vii aplauze).

Vă doresc tuturor multă sănătate și multă fericire !

(Aplauze puternice, prelungite ; întreaga asistență, în picioare, ovaționează îndelung pentru partid, pentru Comitetul Central, pentru secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu).

RAPORTUL CONSILIULUI CENTRAL AL UNIUNII GENERALE A SINDICATELOR DIN ROMÂNIA

prezentat de tovarășul Virgil Trofin

Lucrările congresului Uniunii Generale a Sindicatelor din Republica Socialistă România au loc în condițiile în care clasa muncitoare, țărănimea, intelectualitatea, întregul popor muncesc cu pasiune și elan, obținînd realizări remarcabile în întîmpinarea glorioasei aniversări a Partidului Comunist Român, pentru construirea societății socialiste multilateral dezvoltate în patria noastră. Eveniment de o excepțională însemnătate în viața poporului, Congresul al X-lea al partidului a făcut o profundă analiză a stadiului de dezvoltare a construcției socialiste în țara noastră, a stabilit modul de soluționare a problemelor vitale cu care sîntem confruntați în perioada actuală și a elaborat cu claritate direcțiile evoluției viitoare a societății românești. Documentele adoptate, raportul prezentat la Congresul al X-lea al P.C.R. de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, sînt considerate de clasa muncitoare, de toți oamenii muncii ca fiind un măreț și mobilizator program de acțiune, inspirat din realitățile țării noastre și interesele fundamentale ale poporului.

Anii care au trecut de la precedentul congres al Uniunii Generale a Sindicatelor, prin amploarea realizărilor și profunzimea înnoirilor ce au avut loc în toate domeniile vieții economice și sociale, se detașează ca cea mai fructuoasă etapă a construcției socialiste în România.

Reprezentanții muncitorimii, intelectualității, ai altor categorii de oameni ai muncii sînt chemați să facă o analiză profundă, multilaterală a activității desfășurate de organele și organizațiile sindicale de la precedentul congres, să stabilească locul, rolul și sarcinile ce revin sindicatelor în noile condiții ale construcției socialiste. Această analiză trebuie făcută în spiritul general inovator, inițiat și promovat de partid, care caracterizează viața politică și socială a țării noastre, de continuă perfecționare a conducerii economiei, de întărire și dezvoltare a democrației muncitorești, a democrației socialiste.

Este necesar să pornim de la ideea, științific fundamentată pe realitățile concrete ale societății noastre, care demonstrează că funcțiile diferitelor organisme sociale cunosc o continuă evoluție și perfecționare, în strînsă legătură cu condițiile politico-sociale, cu sarcinile care se pun în diferite etape ale dezvoltării societății socialiste. Să renunțăm la concepția — depășită de viață — potrivit căreia sindicatele sînt simple „mijloace de transmitere a sarcinilor". Sindicatele trebuie să găsească acele forme și metode de muncă, bazate pe o largă democrație muncitorească — expresie a democrației socialiste — care să asigure un cadru organizat de participare a clasei muncitoare, a tuturor oamenilor muncii, la întreaga viață economică, politică și social-culturală a țării, să dezvolte inițiativa, responsabilitatea și spiritul creator al maselor în înfăptuirea politicii Partidului Comunist Român de făurire a socialismului și comunismului în patria noastră.

Clasa muncitoare, toți oamenii muncii au primit cu vie satisfacție și deplină aprobare analiza multilaterală făcută activității sindicatelor de către plenara C.C. al P.C.R. din 10—11 februarie a.c., concluziile de mare importanță teoretică și practică cuprinse în cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al partidului nostru. Beneficiind de acest ajutor prețios, pregătirile pentru congresul Uniunii Generale a Sindicatelor din România s-au desfășurat în spiritul unei largi democrații muncitorești, lucrările congresului fiind precedate de o amplă dezbatere publică a tezelor Consiliului Central și a proiectelor de statute, în presă, în adunări ale organizațiilor sindicale.

Cuvîntarea rostită azi, de la tribuna congresului, de către tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, înalta apreciere dată activității sindicatelor, îndrumările deosebit de prețioase pentru activitatea de viitor a organelor și organizațiilor sindicale, subliniera răspunderilor tot mai importante ce revin sindicatelor în întreaga viață a societății, însoțite de înflăcăratul îndemn al partidului spre noi eforturi pentru perfecționarea activității noastre, ne vor călăuzi în întreaga noastră activitate.

Vă rog să-mi permiteți, tovarăși, ca de la tribuna congresului, în numele celor 5 milioane de oameni ai muncii organizați în sindicate, să exprim recunoștința profundă față de Partidul Comunist Român, față de conducerea sa marxist-leninistă, în frunte cu tovarășul Nicolae Ceaușescu, pentru consecvența și clarviziunea cu care călăuzește poporul român în măreața operă de edificare a societății socialiste în România.

În continuare, raportul înfățișează pe larg mărețele înfăptuiri obținute de poporul nostru în cincinalul încheiat, subliniind consecvența cu care partidul, clasa muncitoare, toți oamenii muncii din țara noastră înfăptuiesc programul luminos elaborat de Congresul al X-lea al P.C.R.

S-a arătat că rezultatele rodnice obținute în dezvoltarea economiei socialiste au fost însoțite de înfăptuirea unui larg program de măsuri în domeniul dezvoltării învățămîntului, culturii, al ridicării nivelului de viață al celor ce muncesc, ceea ce ilustrează în mod convingător că țelul suprem al întregii politici a partidului și statului nostru este ridicarea bunăstării întregului popor, constructor al socialismului. Prin activitatea politică-ideologică și cultural-educativă desfășurată, sindicatele și-au adus contribuția la dezvoltarea conștiinței socialiste a oamenilor muncii, la educarea lor în spiritul patriotismului și internaționalismului socialist, al atitudinii înaintate față de muncă, față de avutul obștesc, la ridicarea nivelului de cunoștințe tehnico-economice, științifice și de cultură generală al maselor.

Raportul a relevat că noul plan cincinal pune în centrul eforturilor întregului nostru popor continuarea consecventă a industrializării, modernizarea întregii economii, introducerea cuceririlor revoluției tehnico-științifice contemporane, dezvoltarea în ritm accelerat a bazei tehnico-materiale a societății socialiste și, pe această bază, crearea de noi resurse care să asigure creșterea sistematică a bunăstării întregului nostru popor.

În raport se arată că prin aportul său hotărîtor la înfăptuirea transformărilor revoluționare din țara noastră, clasa muncitoare și-a confirmat încă o dată capacitatea de a îndeplini cu cinste misiunea sa istorică de principal făuritor al progresului social. Exercitarea rolului conducător al clasei muncitoare în stat și în societate reprezintă o condiție obiectiv necesară pentru lichidarea oricărei dominații de clasă, pentru instaurarea deplinei egalități, a dreptății și echității sociale.

Dezvoltarea vertiginoasă a științei și tehnicii, promovarea metodelor științifice de conducere și organizare a activității economice și sociale, procesul obiectiv de culturalizare largă și specializare tehnică a maselor, determină o importantă creștere numerică și calitativă a intelectualității, îndeosebi a celei tehnice, sporesc rolul ei în viața societății. În țara noastră intelectualitatea este o parte integrantă a poporului muncitor, interesele și aspirațiile ei sînt indestructibil legate de cele ale clasei muncitoare, de opera de edificare a socialismului în România.

Raportul subliniază că rolul social conducător al clasei muncitoare se realizează și se afirmă, înainte de toate, prin conducerea politică a întregii societăți de către Partidul Comunist Român. În istoria sa eroică, semicentenară, Partidul Comunist Român s-a afirmat ca singura forță politică în stare să conducă poporul nostru pe calea socialismului și comunismului. Exprimînd voința unanimă a clasei muncitoare, a tuturor oamenilor muncii, sindicatele văd în Partidul Comunist Român centrul vital al întregului nostru sistem social, forța politică conducătoare a societății socialiste, recunosc principiul fundamental al conducerii politice a sindicatelor de către Partidul Comunist Român.

Stadiul calitativ nou în evoluția raporturilor social-politice din țara noastră a făcut necesară perfecționarea cadrului instituțional al manifestării unității social-politice a întregii națiuni prin crearea Frontului Unității Socialiste, expresie pregnantă a dezvoltării societății românești contemporane.

Accesul larg al muncitorilor, al tuturor categoriilor de salariați la conducerea și organizarea economici naționale, la întreaga activitate social-politică a țării, accelerează progresul societății noastre socialiste, stimulează energiile creatoare ale întregii națiuni. Sindicatele acționează cu întreaga lor forță pentru înfăptuirea acestor laturi fundamentale ale politicii partidului, deoarece socialismul nu poate fi construit decît cu participarea activă a celor ce muncesc, a întregului popor, la conducerea statului. Dreptul acordat sindicatelor de a avea reprezentanți în guvern, în colegiile ministerelor constituie o măsură de mare importanță ; ea oferă sindicatelor condițiile necesare pentru a participa efectiv la elaborarea și aplicarea hotărîrilor care privesc întreaga activitate economică și socială a țării. Folosind acest drept legiferat, sindicatele au contribuit la activitatea de conducere și planificare a economiei naționale, la adoptarea măsurilor pentru asigurarea dezvoltării continue a întregii economii, a învățămîntului, științei și culturii, la creșterea nivelului de trai material și cultural al clasei muncitoare, al tuturor salariaților, la elaborarea și înfăptuirea politicii interne și externe a partidului și statului nostru.

Este necesar ca reprezentanții sindicatelor să ia parte efectiv la activitatea guvernului și a conducerii ministerelor, să cunoască bine realitățile din întreprinderi și unitățile social-culturale. Ei au datoria să ridice în fața guvernului, a ministerelor, problemele puse de asigurarea bunului mers al îndeplinirii planului de stat, de creșterea eficienței economice, de rezolvarea cerințelor cu caracter social și să participe activ la soluționarea acestora.

Pentru a se îmbunătăți activitatea generală a sindicatelor și pentru a da mai multă eficacitate participării reprezentanților acestora în organele colective de conducere economică și de stat, se impune ca principalele probleme pe care aceștia le supun spre soluționare guvernului, colegiilor ministerelor, consiliilor de administrație ale centralelor industriale, comitetelor de direcție, comitetelor executive ale consiliilor populare să fie rezultatul consultării organizațiilor sindicale, expresia gîndirii colective a oamenilor muncii.

Sindicatele au obligația de a urmări ca problemele care se ridică, propunerile care se fac în adunările generale să-și găsească rezolvarea, iar oamenii muncii să fie informați asupra soluțiilor date.

Fiind organizația profesională care unește clasa muncitoare, toți salariații, sindicatele au menirea să asigure participarea tot mai intensă și activă a acestora la conducerea societății, constituind cadrul de desfășurare organizată a consultării maselor, de dezbatere cu aceștia a tuturor problemelor construcției socialiste, de participare nemijlocită a oamenilor muncii la soluționarea problemelor care privesc activitatea întreprinderilor și instituțiilor, progresul economic și social-cultural al țării.

În perioada la care se referă raportul, Consiliul Central, uniunile pe ramuri și sindicatele din întreprinderi s-au preocupat de soluționarea unor probleme majore ale economiei, folosind mai bine mijloacele muncii politice și organizatorice, adunările grupelor sindicale, consfătuirile, schimburile de experiență, consultarea maselor, cercurile inovatorilor.

Rezultatele pozitive obținute în activitatea sindicatelor, contribuția lor la înfăptuirea prevederilor cincinalului recent încheiat puteau fi însă mai substanțiale dacă în munca lor nu s-ar fi menținut o seamă de lipsuri mari. Organele sindicale nu au contribuit suficient la înlăturarea neajunsurilor din activitatea întreprinderilor.

Subliniind că în prezent oamenii muncii, întregul nostru popor muncesc cu hotărîre pentru a obține rezultate superioare în îndeplinirea planului de stat pe 1971, primul an al noului cincinal, în raport se arată că sindicatele consideră programul de dezvoltare a economiei naționale pe perioada 1971—1975 ca fiind propriul lor program. În acest sens, Uniunea Generală a Sindicatelor, uniunile pe ramuri, toate sindicatele consideră că **obligația lor fundamentală este stimularea inițiativei creatoare a maselor largi de oameni ai muncii, asigurarea participării lor active la îndeplinirea ritmică a planului de stat pe întreaga economie, pe fiecare ramură și întreprindere, la toți indicatorii, la toate sortimentele, atît pentru producția internă, cît și pentru export.**

Sindicatele trebuie să aibă în vedere că principala caracteristică a actualului plan cincinal este ridicarea calitativă a activității în toate domeniile. Sindicatele au datoria să stimuleze interesul pentru ridicarea permanentă a nivelului de pregătire profesională, să cultive mîndria pentru profesie, să dezvolte o opinie de masă împotriva neglijenței și a lipsei de răspundere !

Un aport sporit trebuie să aducă sindicatele la promovarea **progresului tehnic** în toate ramurile economiei naționale. Ele sînt chemate să **dezvolte mișcarea inovatorilor.**

Creșterea considerabilă a numărului de salariați care vor lucra în condițiile înzestrării întreprinderilor cu tehnica modernă, ale introducerii pe scară largă a cuceririlor științei și tehnicii, reclamă o atenție sporită pentru pregătirea și perfecționarea cadrelor.

Sindicatele au datoria să sprijine activitatea de organizare și dezvoltare a unităților de cercetare la nivel de ramură și în întreprinderi, să concentreze eforturile cercetătorilor spre satisfacerea nevoilor economiei naționale, să ajute la aplicarea rapidă în producție a rezultatelor cercetării științifice.

În continuare, raportul arată că sindicatele au adus o importantă contribuție la elaborarea și înfăptuirea hotărîrilor luate de partid și guvern pentru îmbunătățirea condițiilor de muncă și de viață ale salariaților, au participat activ la elaborarea tuturor măsurilor privind salarizarea, normarea muncii și premierea, la încadrarea angajaților potrivit pregătirii și capacității lor.

S-a arătat, între altele, că pe baza creșterii în ritm susținut a producției materiale și a venitului național, statul socialist a asigurat în cincinalul trecut sporirea veniturilor oamenilor muncii, dezvoltarea învățămîntului, culturii, ocrotirii sănătății, construcția de locuințe, ridicarea continuă a nivelului de trai material și cultural al poporului. În cincinalul care s-a încheiat, au sporit bursele pentru studenți și elevi, alocația de stat pentru copii, sumele alocate pentru ajutoarele de asigurări sociale.

Îmbunătățirea condițiilor de lucru, prevenirea accidentelor de muncă și a îmbolnăvirilor profesionale au constituit preocupări principale ale sindicatelor.

Organizațiile sindicale au întreprins numeroase acțiuni pentru folosirea judicioasă a celor 45 miliarde lei alocate de stat în ultimii cinci ani pentru plata pensiilor și ajutoarelor de asigurări sociale, au participat la elaborarea și aplicarea în viață a reglementărilor din acest domeniu. De asemenea, în această perioadă aproape 4 milioane de oameni ai muncii și-au petrecut concediul de odihnă ori au fost la tratament în stațiuni ; dintre aceștia, mai mult de jumătate au suportat numai 30 la sută din costul biletului. Din fondurile proprii ale sindicatelor s-au construit, în ultimii ani, complexe sanatoriale însumînd 4 500 locuri, o tabără pentru copii cu peste 3 600 de locuri.

În activitatea desfășurată de sindicate pentru îndeplinirea sarcinilor ce le revin în domeniul condițiilor de muncă și de trai au existat însă și serioase neajunsuri în legătură cu aplicarea noului sistem de salarizare, o insuficientă preocupare pentru problemele sociale specifice ale femeilor muncitoare, tineretului, pentru buna funcționare a căminelor, creșelor, grupurilor sociale, pentru repartizarea echitabilă a locuințelor.

Militînd pentru aplicarea în viață a politicii partidului și folosind posibilitățile create de orînduirea noastră socialistă — se arată în continuare în raport — sindicatele vor acorda un loc primordial în activitatea lor problemelor sociale, creșterii nivelului de trai al tuturor salariaților. Organele și organizațiile sindicale vor participa nemijlocit la definitivarea reglementărilor privind sistemul îmbunătățit de salarizare, la elaborarea și aplicarea tuturor legilor și actelor normative care privesc timpul legal de lucru și timpul de odihnă, drepturile și obligațiile salariaților, condițiile lor de muncă și de viață, vor urmări folosirea eficientă a fondurilor alocate de stat pentru asigurarea protecției muncii.

În același timp, sindicatele trebuie să acorde mai mare atenție cunoașterii și respectării de către toți salariații a legilor țării, să dezvolte opinia colectivă împotriva tuturor celor care încalcă normele stabilite de statul nostru socialist.

Creșterea numărului caselor de ajutor reciproc și mai ales a numărului de membri care, în prezent, se ridică la peste 1 milion, impune sporirea răspunderii sindicatelor pentru conducerea și asigurarea bunei lor funcționări. Împreună cu Consiliul Național al Femeilor și comitetele sale locale, cu comisiile de femei de pe lîngă comitetele sindicatelor, se vor întreprinde acțiuni pentru calificarea, ridicarea calificării și promovarea femeilor în muncă, potrivit pregătirii lor și îmbunătățirea muncii educative. Totodată, sindicatele se vor preocupa pentru luarea unor măsuri care să usureze condițiile de muncă și de viață ale femeilor.

În strînsă colaborare cu organizațiile U.T.C., organele și organizațiile sindicale vor manifesta o preocupare mai mare față de formarea și integrarea profesională a tinerilor muncitori, educarea în spiritul dragostei de meserie și al responsabilității față de muncă, de avutul obștesc, al ordinii și disciplinei, pentru rezolvarea problemelor legate de specificul pe care le au munca și viața tineretului.

La baza întregii activități politice și cultural-educative a sindicatelor stă concepția partidului nostru, potrivit căreia dezvoltarea conștiinței socialiste a maselor implică atît cunoașterea temeinică a ceea ce este valoros în domeniul culturii, științei și tehnicii contemporane, stăpînirea deplină a profesiunii, cît și însușirea concepției filozofice despre lume și societate a partidului nostru — materialismul dialectic și istoric —, formarea unei atitudini cetățenești înaintate.

În lumina cerințelor fundamentale ale procesului educativ, sindicatele au militat pentru îmbunătățirea conținutului și formelor muncii politice și cultural-educative de masă, pentru lărgirea, diversificarea și adaptarea acesteia la cerințele diferitelor categorii de oameni ai muncii, astfel încît ele să răspundă în mai mare măsură interesului salariaților pentru cunoașterea temeinică a politicii partidului, a procesului de perfecționare a vieții sociale și politice, ca și a noilor fenomene ce caracterizează lumea contemporană. Ca urmare a politicii partidului și statului în domeniul dezvoltării spirituale, se realizează accesul larg al oamenilor muncii la bunurile culturii și artei ; s-a dezvoltat rețeaua instituțiilor de artă și cultură, s-au extins mijloacele de informare și influențare politică de masă — presa, radioul și televiziunea, cinematografia, muzeele, cluburile și casele de cultură, universitățile populare, bibliotecile și altele.

Trebuie să menționăm însă că munca cultural-educativă de masă nu este peste tot la nivelul cerințelor.

Răspunzînd de întreaga activitate cultural-educativă din întreprinderi și instituții, sindicatele, pe baza autonomiei care le oferă posibilități largi de manifestare a competenței și inițiativei, trebuie să contribuie în mai mare măsură la cunoașterea și însușirea de către toți salariații a principiilor fundamentale ale politicii partidului și statului, la explicarea fenomenelor și proceselor noi care se produc în societatea noastră, în lumea contemporană, la cultivarea în rîndul maselor a devotamentului nețărmurit față de patrie și partid, față de cauza socialismului, a solidarității cu lupta oamenilor muncii de pretutindeni.

Educarea tuturor salariaților, a tineretului, femeilor în spiritul atitudinii înaintate față de muncă și avutul obștesc, al respectării normelor de conviețuire socială și de cultivare a frăției și prieteniei între oamenii muncii români, maghiari, germani și de alte naționalități sînt, de asemenea, laturi esențiale ale activității politice și culturale, care trebuie să ocupe un loc mai important în preocupările sindicatelor.

Ne aflăm într-o epocă de vertiginoasă dezvoltare a științei, învățămîntului și culturii — factori de bază ai progresului și civilizației. De aceea va trebui ca sindicatele să confere un conținut mai larg și diversificat propagării cunoștințelor tehnico-economice, educației științifice și de cultură generală a maselor, propagării cuceririlor științei și tehnicii contemporane.

Sindicatele, într-un front comun cu organizațiile U.T.C., au datoria de a se ocupa, de asemenea, cu mai multă grijă și căldură de formarea și educarea tineretului, de pregătirea lui profesională, politică, ideologică și culturală.

Sub egida Uniunii Generale a Sindicatelor apar în prezent cinci publicații centrale, iar împreună cu ministerele, comitetele uniunilor și, respectiv, comitetele sindicatelor, se editează șapte gazete departamentale și 49 gazete de uzină. Pentru ca organul central de presă al sindicatelor, ziarul „Munca" și celelalte publicații sindicale să ajute mai mult sindicatele în îndeplinirea sarcinilor și răspunderilor mari pe care le au în această etapă, este necesar să-și contureze cu mai multă claritate un profil propriu, să abordeze cu curaj și operativitate, într-o mare varietate de forme gazetărești, activitatea specifică sindicatelor, să pună mai mult în centrul atenției mobilizarea oamenilor muncii la realizarea planului de stat, să generalizeze experiența înaintată. Presa sindicală să combată neajunsurile din activitatea întreprinderilor, instituțiilor, a organelor și organizațiilor sindicale, să militeze pentru respectarea legalității, întărirea ordinei și disciplinei în muncă, să trateze sistematic problemele culturale, sportive, cele legate de îmbunătățirea condițiilor de muncă și de viață ale salariaților, de respectarea cu strictețe a normelor de protecția muncii, să combată cu tărie manifestările de birocratism și formalism. Presa sindicală trebuie să se ocupe sistematic de întărirea autonomiei sindicatelor din întreprinderi și instituții, de promovarea și lărgirea democrației muncitorești, a democrației sindicale.

Dezvoltarea economiei naționale, creșterea numărului de salariați și activitatea politico-organizatorică desfășurată în rîndul angajaților au condus la sporirea numărului membrilor de sindicat, care a ajuns în prezent la aproape 5 milioane — cu 800 mii mai mult decît la congresul precedent. Ei sînt cuprinși în 7 277 organizații sindicale din întreprinderi și instituții, afiliate la cele 12 uniuni pe ramuri de activitate, și în 2 709 sindicate comunale.

Sindicatele dispun de un puternic activ obștesc, oameni cu experiență, cu prestigiu și autoritate în masă, care muncesc cu pasiune pentru îndeplinirea sarcinilor.

După recenta plenară a Comitetului Central al Partidului Comunist Român s-a supus unei analize critice activitatea și structura organizatorică a sindicatelor, metodele și stilul lor de muncă, pentru a găsi cele mai potrivite soluții în vederea înfăptuirii rolului și sarcinilor pe care le au în condițiile societății socialiste. Din aceste analize și dezbateri a reieșit ca fiind caracteristic faptul că în decursul anilor s-a ignorat specificul pe care îl au sindicatele — această organizație profesională a clasei muncitoare, a tuturor oamenilor muncii.

Spiritul novator promovat după Conferința Națională de conducerea partidului în toate domeniile nu a fost receptat în măsura cuvenită de către Consiliul Central și în special de către Comitetul său Executiv.

Măsurile luate în ultimul timp, pe baza documentelor plenarei C.C. al P.C.R. din februarie a.c., intensa activitate politică și organizatorică de pregătire a congresului Uniunii Generale a Sindicatelor din România s-au înscris în procesul de adaptare a muncii sindicatelor la cerințele și exigențele etapei actuale.

Principiile care trebuie să stea la baza activității sindicatului sînt autonomia și democrația sindicală, parte integrantă a democrației noastre socialiste. Pornim de la ideea fundamentală că sindicatul din întreprindere și instituție trebuie să devină baza activității mișcării noastre sindicale. Sindicatul trebuie să reprezinte cadrul organizat de participare a tuturor salariaților la conducerea treburilor economiei, de consultare și dezbatere cu oamenii muncii a hotărîrilor de partid și de stat, în vederea elaborării și aplicării măsurilor luate de partid și de stat pentru dezvoltarea economiei naționale, pentru ridicarea nivelului de trai material și cultural al celor ce muncesc, îmbunătățirea condițiilor de muncă și de viață ale salariaților.

Pornind de la aceste principii, s-au elaborat și supus dezbaterii proiectul de statut-cadru al sindicatului, care sintetizează rolul, atribuțiile și modul de lucru al sindicatului, precum și proiectul de statut-cadru al uniunii sindicatelor pe ramură de activitate.

La conferințele uniunilor sindicale de ramură, care s-au ținut recent, delegații și-au exprimat deplinul acord cu conținutul documentelor Consiliului Central pentru Congresul U.G.S.R., și-au manifestat adeziunea față de prevederile proiectului de Statut-cadru al uniunilor pe ramuri și au dezbătut cu exigență și înaltă responsabilitate activitatea, rolul și atribuțiile sindicatelor și ale uniunilor, au adoptat măsuri pentru o mai bună organizare a activității uniunilor în spiritul noii orientări stabilită de conducerea partidului nostru și de conducerea U.G.S.R. Cu acest prilej s-au făcut o seamă de propuneri cu privire la o mai bună organizare a uniunilor pe ramuri, ținînd seama de stadiul actual al dezvoltării economice și social-culturale a țării. S-a arătat că trebuie îmbunătățită activitatea și structura Uniunii sindicatelor din domeniul învățămîntului, culturii, presei și poligrafiei.

Uniunea Generală a Sindicatelor din Republica Socialistă România, al cărui proiect de statut este supus dezbaterii congresului, unește în rîndurile sale uniunile sindicatelor pe ramuri de activitate și organizațiile sindicale, este chemată să înfăptuiască unitatea organizatorică și de acțiune a membrilor de sindicat pentru realizarea politicii generale interne și externe a Partidului Comunist Român, de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate.

Consiliile județene, municipale și orășenești vor fi organe de coordonare a activității sindicatelor de pe raza teritoriilor respective pentru îndeplinirea sarcinilor ce le revin în problemele economice, profesionale, sociale și cultural-sportive.

Un factor important în realizarea rolului și atribuțiilor ce revin sindicatelor îl constituie atragerea maselor de oameni ai muncii la dezbaterea și soluționarea problemelor ce interesează salariații, astfel ca hotărîrile și măsurile mai importante adoptate de organele sindicale să fie emanația clasei muncitoare, a celorlalți oameni ai muncii, a tuturor membrilor de sindicat.

Este necesar ca în viitor promovarea cadrelor să se facă numai în urma consultării colectivelor de muncă în mijlocul cărora își desfășoară activitatea.

Ne exprimăm convingerea că dezbaterea și adoptarea de către congres a statutului-cadru al sindicatului, a statutului-cadru al uniunii pe ramură, a statutului Uniunii Generale a Sindicatelor și a statutului organelor teritoriale ale sindicatelor vor crea condițiile adecvate pentru ca organizațiile și organele sindicale să-și afirme din plin forța de organizare și mobilizare a maselor, vor duce la întărirea și dezvoltarea democrației muncitorești, vor asigura o reală autonomie a sindicatelor, vor duce la participarea și mai activă a tuturor oamenilor muncii la înfăptuirea politicii Partidului Comunist Român, la edificarea societății socialiste multilateral dezvoltate în patria noastră.

În perioada ce a trecut de la congresul precedent, Uniunea Generală a Sindicatelor din România a desfășurat o intensă și multilaterală activitate pe plan internațional, favorizată de creșterea continuă a prestigiului României socialiste pe arena internațională.

Sindicatele din România sprijină pe deplin politica externă a Partidului Comunist Român și a guvernului, cu conștiința fermă că ea corespunde întrutotul intereselor fundamentale și aspirațiilor celor mai arzătoare ale poporului român, cauzei păcii, colaborării și progresului social în lume.

Uniunea Generală a Sindicatelor din România a situat în centrul activității sale internaționale **dezvoltarea legăturilor de prietenie și cooperare frățească cu sindicatele din toate țările socialiste.** În spiritul principiilor internaționalismului socialist, al neamestecului în treburile interne și al colaborării tovărășești, U.G.S.R. va intări în continuare relațiile frățești cu sindicatele din toate țările socialiste.

O dezvoltare deosebită au cunoscut, în acești ani, și legăturile cu organizațiile sindicale de alte orientări și afilieri din țările capitaliste, pornind de la interesele comune ale celor ce muncesc, pe baza principiilor respectului reciproc, neamestecului în treburile interne și egalității în drepturi.

Raportul exprimă solidaritatea cu lupta clasei muncitoare, a sindicatelor din țările capitaliste împotriva monopolurilor, pentru revendicări economice și sociale, pentru transformări profunde în viața societății.

Hotărîrile Congresului al X-lea al partidului — se arată în încheierea raportului — deschid noi și strălucite perspective României, marchează ridicarea pe o treaptă nouă, calitativ superioară, a operei de edificare a societății socialiste. Sindicatele vor întîmpina semicentenarul Partidului Comunist Român cu noi și însemnate realizări în toate domeniile vieții sociale.

Cred că sînt în asentimentul dumneavoastră, al tuturor delegaților și invitaților la congres, al milioanelor de membri de sindicat pe care îi reprezentăm, să ne luăm angajamentul solemn în fața întregului popor, în fața Comitetului Central al Partidului Comunist Român și a secretarului său general — tovarășul Nicolae Ceaușescu — că vom depune toate eforturile, întreaga noastră capacitate de muncă și pricepere în slujba clasei muncitoare, a poporului român, pentru ridicarea continuă a nivelului de trai material și spiritual al celor ce muncesc, pentru înflorirea continuă a țării, pentru triumful socialismului și comunismului în scumpa noastră patrie.

---

seco ven te

Simpozion

În cadrul acțiunilor închinate aniversării semicentenarului partidului, filiala din Constanța a Societății de științe filologice a organizat recent, în localul Liceului pedagogic, un simpozion cu tema „Figuri de comuniști în literatura contemporană. În fața unui mare număr de învățători și profesori din școlile generale și liceele orașului Constanța au fost prezentate comunicările : „Chipuri de comuniști în proza lui Eug. Barbu și Fr. Munteanu" (prof. Ion Roșculeț) și „Actualitatea politică și etică a mesajului poeziei lui N. Labiș" (prof. Nicolae Veronica — Agigea).

„Săgetătorul" — o antologie de versuri ale elevilor

Recenta antologie „Săgetătorul", elaborată de cenaclul literar al elevilor din liceele Capitalei, este dedicată aniversării semicentenarului partidului. Ea cuprinde cele mai izbutite creații realizate de membrii cenaclului în perioada 1 ianuarie 1970 — 1 ianuarie 1971.

Nota specifică a antologiei o constituie bogata reprezentare a liricii de atitudine socială. Cu entuziasmul și sensibilitatea specifice vîrstei, adolescenții au receptat atmosfera sărbătorească a țării, cuprinzînd-o în versuri în care vorbesc despre patrie, partid și tinerețe.

M. V.

Sesiune de referate

Liceul „Ion Neculce" din Capitală a organizat o sesiune de referate ale elevilor, consacrată aniversării unei jumătăți de veac de la crearea Partidului Comunist Român.

În cadrul acestei sesiuni, care a cuprins o secție de științe sociale, o secție de lingvistică și o secție de științe realiste, au fost prezentate referate pe teme ca: De la revoluționarii democrați la crearea P.C.R., Eroi ai luptei clasei muncitoare împotriva exploatării și a asupririi capitaliste, Considerații în lumina materialismului dialectic asupra dezvoltării literaturii române, „Contemporanul", tribună a propagării ideilor avansate ale vremii, Umanismul liricii contemporane etc.

Cursuri de vară pentru profesorii de matematică

Societatea de științe matematice organizează, între 10 iulie și 1 august 1971 cursuri de vară pentru profesorii de matematici. Cursurile vor avea loc în patru centre : Predeal, Călimănești, Piatra Neamț și Brad. Prelegerile, expuse de cadre universitare din toată țara, se vor axa pe teme ce interesează învățămîntul liceal și general.

Societatea de matematică asigură transportul și cazarea la internatele școlilor din localități. Masa va fi plătită de participanții la cursuri.

Profesorii doritori se pot înscrie pînă la data de 15 aprilie la Societatea de matematică, indicînd localitatea preferată.

Valoros schimb de experiență

Recent, Inspectoratul școlar al județului Satu Mare a organizat, în cadrul cercului metodic al directorilor de școli, un valoros schimb de experiență cu tema „Organizarea activității tehnico-productive în școli".

Numeroșii participanți la acest schimb de experiență, desfășurat la Școala generală nr. 2 din Satu Mare (care dispune de un laborator școlar modern și de un atelier înzestrat cu uneltele și utilajele necesare), au audiat expunerea directorului școlii, prof. Vasile Kovaci și au purtat apoi discuții fructuoase. În continuare au fost vizitate laboratoarele, atelierul și muzeul etnografic al școlii și s-a asistat la o lecție deschisă de chimie la clasa a VII-a.

S. TRANDAFIR
inspector școlar

Profesorii sînt solicitați să colaboreze la cercetarea privind instalația „Verfix"

Institutul de științe pedagogice și-a înscris în planul pe anul 1971 o cercetare privind procedeele didactice de utilizare în liceu, la lecțiile de limba română și de logică, a instalației românești VERFIX, realizată în anul 1967 la Grupul școlar UCECOM din București. Se știe că această instalație a pătruns în mai multe școli din țară și a trezit interesul profesorilor care au început să o utilizeze la lecții, inițiind cercetări privind eficiența ei și modalitățile sale de exploatare.

Avînd în vedere necesitatea elaborării unui studiu unitar, care să se refere la procedeele de utilizare a instalației, la modificările pe care le determină utilizarea ei în desfășurarea procesului pedagogic, precum și la posibilitățile de perfecționare tehnică, astfel încît să se poată formula propuneri de asimilare a acestei instalații și să se poată pune la îndemîna profesorilor un îndreptar metodic util, sectorul „Mijloace moderne de învățămînt" al Institutului de științe pedagogice va organiza în luna octombrie 1971 o dezbatere științifică la care sînt invitați să participe toți cei ce folosesc instalația VERFIX. Dezbaterea va urmări să valorifice experiența cadrelor didactice și să le antreneze în cercetările institutului. Materialele vor fi publicate într-un studiu metodic și vor constitui baza unui referat către Ministerul Învățămîntului privind extinderea instalației VERFIX în școli.

Profesorii care doresc să participe la această cercetare colectivă sînt invitați să la legătura prin corespondență cu sectorul „Mijloace moderne de învățămînt" pînă la 30 aprilie a.c., specificînd următoarele : obiectul de învățămînt la care utilizează instalația VERFIX, anul școlar din care au început să utilizeze instalația, clasele la care o utilizează, tipul de instalație utilizat, școala unde există instalația, numele și prenumele, adresa exactă, numărul de telefon.

Un model tridimensional al celulei vegetale

Profesorul Alexandru Jànossy, de la Liceul nr. 2 din Dej, a confecționat, pentru școala unde lucrează, numeroase materiale didactice, planșe, preparate microscopice etc. Recent el a conceput și un model reprezentînd o secțiune longitudinală în celula vegetală văzută la microscopul electronic. Realizat din materiale plastice care se găsesc în comerț modelul are o formă hexagonală, cu lungimea de 52 cm, lățimea de 39 cm și înălțimea de 8,5 cm. Citoplasma este confecționată din poliuretan, rețeaua endoplasmatică din tuburi de polietilenă, iar membrana rețelei și ribozomii sînt marcați cu vopsea. Mitocondriile, aparatul Golgi, cloroplastele, cromoplastele, leucoplastele și incluziunile celulare sînt din poliuretan impregnat cu poliester. Vacuolele sînt scobite în citoplasmă, iar tonoplastul este redat prin impregnarea pereților cu vopsea galbenă. Nucleul de formă semisferică (5,50x4 cm), șlefuit din poliester, este așezat în centrul modelului. Membrana nucleară se racordează cu rețeaua endoplasmatică, iar cea internă este prevăzută cu pori. În interiorul nucleului este redat nucleolul, de culoare portocalie. Cariolimfa este marcată prin culoarea roz, iar cromatina printr-un filament roșu, încolăcit și continuu. Membrana celulară și baza celulei au fost confecționate din tuburi de polietilenă. Plasmodesmele sînt tăiate transversal în membrană, acolo unde rețeaua endoplasmatică se racordează cu membrana. Organitele citoplasmatice numerotate pot fi demontate sau montate de către elevi în model.

Folosind acest model tridimensional profesorul poate lămuri elevilor mai bine decît cu ajutorul planșei sau al preparatelor microscopice care este structura electromicroscopică a celulei, deoarece modelul cuprinde toți componenții citoplasmici, reprezentați prin corpuri tridimensionale secționate și colorate, dînd astfel posibilitatea de a se întui fiecare component în parte, ca și întreaga celulă.

Expoziția „Tehnologia instruirii", organizată de Ministerul Învățămîntului la Institutul de arhitectură „Ion Mincu" din Capitală, este vizitată zilnic de numeroși învățători și profesori, cadre universitare, studenți și elevi, în rîndurile cărora se manifestă un interes deosebit pentru aparatele și instalațiile prezentate.

Aducem pe această cale la cunoștința cititorilor noștri că expoziția rămîne deschisă în continuare pînă la 15 aprilie a.c.

Concursul de admitere a absolvenţilor şcolii de 10 ani în şcolile profesionale şi ucenicie la locul de muncă*)

PROGRAMA DE LIMBA ROMÂNĂ
pentru admiterea absolvenţilor şcolii de 10 ani în şcolile profesionale şi ucenicie la locul de muncă

„Apus de soare" de Barbu Delavrancea, analiză literară ; „Viaţa la ţară" de Duiliu Zamfirescu, analiză literară ; „Noapte de vară" de George Coşbuc, analiză literară ; „Nunta Zamfirei" de George Coşbuc, analiză literară ; „Oltul" de Octavian Goga, analiză literară ; „Clăcaşii" de Octavian Goga, analiză literară ; „Judeţ al sărmanilor" de Mihail Sadoveanu, analiză literară ; „Fraţii Jderi" de Mihil Sadoveanu, prezentare generală ; Natura patriei în opera lui M. Sadoveanu ; „Testament" de Tudor Arghezi, analiză literară ; Poezii din volumul „1907" de Tudor Arghezi, prezentare generală ; Poezii din volumul „Cîntare omului" de Tudor Arghezi, prezentare generală ; „Ion" de Liviu Rebreanu, analiză literară ; „Răscoala" de Liviu Rebreanu analiză literară ; „Enigma Otiliei" de George Călinescu, analiză literară ; „Mărul de lîngă drum" de Mihai Beniuc, analiză literară ; „Desculţ" de Zaharia Stancu, analiză literară ; „Moromeţii" de Marin Preda, analiză literară ; „Moartea unui artist" de Horia Lovinescu, analiză literară.

NOTĂ : Candidaţii vor fi examinaţi şi din analiza gramaticală a unei fraze sau propoziţii, urmărindu-se însuşirea cunoştinţelor din şcoala generală.

PROGRAMA DE MATEMATICĂ
pentru admiterea absolvenţilor şcolii de 10 ani în şcolile profesionale şi ucenicie la locul de muncă

ALGEBRA

Ecuaţii şi sisteme de ecuaţii de gradul I. Exerciţii de rezolvare a ecuaţiilor de gradul I cu o necunoscută cu coeficienţi numerici. Exerciţii de rezolvare a sistemelor de ecuaţii de gradul I cu două necunoscute. Inecuaţii de gradul I cu o necunoscută, rezolvarea lor.

Radicali. Definiţia radicalului de ordin n dintr-un număr pozitiv. Proprietatea unui radical cu privire la înmulţirea şi împărţirea indicelui şi exponentului expresiei de sub radical cu aceleaşi număr natural. Aducerea radicalilor la acelaşi indice. Extragerea rădăcinii dintr-un produs, cît, putere, radical. Scoaterea factorilor de sub radical şi introducerea sub radical. Adunarea radicalilor asemenea. Înmulţirea şi împărţirea radicalilor. Ridicarea la putere cu exponent natural a unui radical. Raţionalizarea numitorilor în cazul cînd numitorul este un radical, o sumă de doi radicali cu indice doi.

Ecuaţia de gradul II. Determinarea naturii rădăcinilor ecuaţiei de gradul II cu coeficienţi numerici, cu ajutorul realizantului. Rezolvarea ecuaţiei de gradul II (cazul $b^2-4ac<0$). Relaţii între coeficienţi şi rădăcini. Ecuaţii de gradul II cu rădăcini date. Discuţia rădăcinilor ecuaţiei de gradul II cu coeficienţi numerici. Probleme.

Sisteme de ecuaţii. Sisteme de ecuaţii cu două necunoscute în care o ecuaţie este de gradul I şi cealaltă de gradul II. Sisteme de ecuaţii care se rezolvă prin procedee speciale.

Analiza combinatorie şi binomul lui Newton. Permutări. Aranjări. Combinări. Formula binomului lui Newton. Proprietăţi.

Funcţia de gradul I. Noţiunea de funcţie. Graficul unei funcţii. Funcţia de gradul I. Variaţia şi graficul funcţiei de gradul I.

Funcţia de gradul al II-lea. Descompunerea polinomului de gradul al II-lea în factori liniari. Variaţia şi graficul funcţiei de gradul al II-lea. Semnul trinomului de gradul al II-lea. Inecuaţii de gradul al II-lea.

Logaritmi. Definiţia logaritmului unui număr. Proprietăţile logaritmilor. Logaritmul unui produs, cît, al unei puteri şi al unui radical. Logaritmi zecimali : caracteristică ; mantisă. Tabele de logaritmi. Aflarea logaritmului unui număr. Aflarea numărului cînd se cunoaşte logaritmul său. Operaţii cu logaritmi. Cologaritmi. Aplicarea lagoritmilor la calculul expresiilor numerice.

GEOMETRIA

Drepte paralele. Teorema unghiului exterior unui triunghi. Axioma paralelelor. Unghiurile formate de două drepte paralele intersectate de o secantă. Unghiuri cu laturi paralele sau perpendiculare. Suma unghiurilor unui triunghi şi a unui poligon convex.

Patrulatere. Paralelogramul : paralelograme particulare, trapezul, proprietăţi.

Cercul. Construcţia cercului prin trei puncte (ca aplicaţie la locuri geometrice). Diametrul perpendicular pe coardă. Poziţia relativă a două cercuri. Unghiul cu vîrful pe cerc ; în interiorul cercului, în exteriorul cercului ; unghiul format de o tangentă şi secantă. Concurenţa înălţimilor unui triunghi. Poligoane regulate ; construcţia lor. Tangente la cerc ; paralelă cu o dreaptă dată ; tangente duse dintr-un punct exterior.

Figuri asemenea. Segmente proporţionale ; puncte care împart un segment într-un raport dat ; teorema lui Thales în cazul segmentelor comensurabile. Asemănarea poligoanelor. Teorema fundamentală a asemănării ; cazurile de asemănare a triunghiurilor. Poligoane asemenea ; raportul perimetrelor a două poligoane asemenea ; aplicaţii ; linia mijlocie a triunghiului şi trapezului ; concurenta medianelor.

Relaţii metrice într-un triunghi. Recapitulare. Relaţii metrice într-un triunghi dreptunghic. Reciproca teoremei lui Pitagora. Teorema lui Pitagora generalizată.

Poligoane regulate. Relaţii între apotemă, latură şi raza cercului circumscris (pătratului ; triunghiului echilateral ; exagonului şi octogonului).

Arii. Aria dreptunghiului ; pătratului ; paralelogramului ; triunghiului ; rombului ; trapezului ; poligoanelor regulate ; a cercului, a sectorului circular şi a segmentului de cerc (fără demonstraţie). Raportul ariilor a două dreptunghiuri asemenea şi a două poligoane asemenea. Aplicaţii : parcelarea.

TRIGONOMETRIE

Măsurarea arcelor. Măsura unghiurilor şi a arcelor : gradul sexagesimal, gradul centesimal, radianul. Relaţii între măsurile arcelor exprimate cu ajutorul diverselor unităţi de măsură. Arce şi unghiuri mai mari decît 2π. Arce şi unghiuri pozitive şi negative.

Funcţii trigonometrice. Valorile funcţiilor trigonometrice ale unghiurilor de 30°, 45°,60°. Relaţii între funcţiile trigonometrice ale unghiurilor complementare. Relaţii între funcţiile trigonometrice ale unghiurilor suplementare ; ale unghiurilor care diferă prin 180° ; a căror sumă este egală cu 360° ; a două unghiuri care au măsuri egale în valoare absolută şi de semne contrare. Reducerea la primul cadran. Variaţia şi graficul funcţiilor trigonometrice. Rezolvarea ecuaţiilor : $\sin x = a$, $\cos x = a$, $\operatorname{tg} x = a$, $\operatorname{ctg} x = a$.

Formule fundamentale. Relaţii între funcţiile trigonometrice ale aceluiaşi unghi. Funcţiile trigonometrice ale sumei şi diferenţei a 2 arce ; ale dublului unui arc ; ale jumătăţii unui arc.

Aplicaţii ale trigonometriei. Tabele de valori naturale ale funcţiilor trigonometrice. Rezolvarea triunghiurilor dreptunghice. Rezolvarea triunghiurilor oarecare ; teorema sinusului, teorema cosinusului.

GEOMETRIE ÎN SPAŢIU

Elemente fundamentale : punctul, dreapta, planul. Axiomele de incidenţă. Determinarea planului.

Poziţiile relative ale elementelor fundamentale. Poziţii relative a două drepte. Drepte oarecare Drepte situate în acelaşi plan : concurente, paralele. Unghiul a două semidrepte în spaţiu. Teorema relativă la unghiurile cu laturile paralele. Drepte perpendiculare. Poziţii relative ale dreptei şi planului. Drepte paralele cu planul. Simetria în spaţiu : faţă de un plan, o dreaptă un punct. Drepte oblice faţă de plan. Teorema relativă la perpendiculare şi oblice din acelaşi punct pe un plan. Distanţa de la un punct la un plan. Teorema celor trei perpendiculare. Reciproce. Poziţiile relative a două plane. Plane paralele. Unghiuri diedre. Semiplan. Unghi diedru. Egalitatea unghiurilor diedre. Unghi plan corespunzător unui diedru. Plane perpendiculare.

Proiecţii. Proiecţia ortogonală a unui punct pe un plan. Proiecţia ortogonală a unei drepte şi a unui segment de dreaptă pe un plan.

Poliedre. Prisma. Definiţie. Clasificare. Secţiunea printr-un plan paralel cu baza. Secţiunea dreaptă Paralelipipedul. Diagonala paralelipipedului dreptunghi. Aria laterală şi totală a prismei. Noţiunea de volum. Volumul paralelipipedului drept şi oblic. Volumul prismei triunghiulare. Volumul prismei. Aplicaţii : greutatea pieselor, capacitatea vaselor. Piramida. Definiţia, clasificare. Teoremele relative la secţiunea printr-un plan paralel cu baza. Aria laterală şi totală a piramidei. Două piramide care au bazele echivalente şi înălţimile egale sînt echivalente (fără demonstraţie). Volumul piramidei, Trunchiul pe piramidă : definiţie, clasificare. Aria laterală şi totală. Volumul trunchiului de piramidă.

Corpuri rotunde. Cilindrul circular drept. Aria laterală şi totală a cilindrului drept. Volumul cilindrului (fără demonstraţie). Conul circular drept. Aria laterală şi totală a conului circular drept. Volumul conului (fără demonstraţie). Trunchiul de con circular drept. Aria şi volumul trunchiului de con circular drept. Sfera. Determinarea unei sfere. Poziţiile unei drepte faţă de sferă. Poziţiile unui plan faţă de sferă : intersecţia unui plan cu o sferă, calota şi zona sferică. Aria zonei, calotei şi sferei (fără demonstraţie). Volumul sectorului sferic, al sferei (fără demonstraţie).

PROGRAMA DE FIZICĂ
pentru admiterea absolvenţilor şcolii de 10 ani în şcolile profesionale şi ucenicie la locul de muncă

PARTEA I
(mecanica şi căldura)

Mişcarea mecanică. Clasificarea mişcărilor. Mişcarea rectilinie uniformă. Mişcarea variată. Mişcarea rectilinie uniform variată fără viteză iniţială. Mişcarea circulară uniformă. Perioadă. Frecvenţă. Viteză tangenţială. Viteza unghiulară.

Legile dinamicii. Inerţia. Legea inerţiei. Masa — măsură a inerţiei. Unitatea de măsură pentru masă. Densitatea. Unitatea de măsură pentru densitate. Legea acţiunilor reciproce dintre corpuri. Forţa. Legea acţiunii forţei. Relaţia dintre forţă şi acceleraţie. Unitatea de forţă. Forţa de greutate. Căderea liberă a corpurilor. Frecarea. Forţa de frecare ; coeficient de frecare. Aplicaţii. Forţă centripetă şi forţă centrifugă în mişcarea circulară uniformă. Aplicaţii.

Forţe concurente şi forţe paralele. Compunerea a două forţe concurente care acţionează asupra unui solid nedeformabil. Descompunerea unei forţe în două componente concurente. Aplicaţie la planul înclinat. Compunerea forţelor paralele care acţionează asupra unui solid nedeformabil. Descompunerea unei forţe în două componente paralele. Aplicaţii în construcţii.

Energia mecanică. Lucrul mecanic şi puterea mecanică. Unităţi de măsură. Randamentul unei maşini. Energia mecanică a unui sistem fizic : cinetică şi potenţială. Transformarea energiei cinetice în energie potenţială şi invers. Legea transformării şi conservării energiei mecanice.

Cantitatea de căldură. Variaţia energiei interne. Măsura ei, cantitatea de căldură. Unităţi de măsură. Căldura specifică a unei substanţe. Calorimetrie. Ecuaţia calorimetrică. Legea transformării şi conservări energiei în procesele mecanice şi termice. Izvoare de căldură. Combustibilii ; puterea calorică a combustibililor.

Motoare termice. Turbine cu aburi. Construcţia şi funcţionarea. Folosirea lor în centralele termoelectrice. Termoficare. Motoare cu ardere internă. Motorul cu aprindere prin scînteie şi motorul Diesel. Folosirea lor în transporturi şi agricultură.

PARTEA A II-A
(electricitate)

Electrocinetica. Generator electric. Circuit electric ; sensul curentului electric. Tensiunea electromotoare. Efectele curentului electric. Intensitatea, tensiunea şi rezistenţa. Legea Ohm. Energia electrică.

Efectul magnetic al curentului electric. Forţa electromagnetică. Inducţia magnetică. Flux de inducţie magnetică. Permeabilitate magnetică. Unităţi de măsură. Cîmpul magnetic în jurul unui conductor liniar şi cîmpul magnetic al solenoidului parcurşi de curent electric. Acţiunea reciprocă a doi conductori parcurşi de curent electric. Forţă electrodinamică. Etalonul unităţii de intensitate. Aplicaţii ale fenomenelor electromagnetice ; electromagneţi, releu electromagnetic, ampermetre, voltmetre, electromotor.

Inducţia electromagnetică. Producerea tensiunii electromotoare induse. Legile inducţiei (Faraday, Lenz). Tensiunea electromotoare indusă într-un conductor liniar mobil într-un cîmp de inducţie magnetică uniform. Tensiunea autoindusă. Inducţia electromagnetică într-o spiră care se roteşte într-un cîmp de inducţie magnetică uniform. Producerea curentului alternativ. Intensitatea, tensiunea şi frecvenţa curentului alternativ.

Maşini şi transformatoare electrice. Alternatorul. Noţiuni despre construcţia şi funcţionarea lui. Generatorul şi motorul de curent continuu. Reversibilitatea lor. Transformarea curentului alternativ. Transformatorul. Transportul energiei electrice la distanţă. Telefonul.

PROGRAMA DE CHIMIE
pentru admiterea absolvenţilor şcolii de 10 ani în şcolile profesionale şi ucenicie la locul de muncă

Metale. Structura metalelor. Proprietăţile generale ale metalelor. Proprietăţi chimice. Seria de activitate chimică. Stare naturală. Metode generale de obţinere a metalelor. Aliaje. Proprietăţile aliajelor. Importanţa metalelor şi aliajelor. Coroziunea metalelor. Protecţia împotriva coroziunii. Sodiul. Proprietăţi. Compuşi mai importanţi : hidroxidul de sodiu, carbonatul de sodiu — obţinere, proprietăţi, întrebuinţări. Calciul. Compuşi mai importanţi : oxidul de calciu. hidroxidul de calciu, carbonatul de calciu. Sulfatul de calciu. Întrebuinţări. Aluminiul. Proprietăţi. Întrebuinţări. Fierul şi aliajele sale. Fonta şi oţelul. Întrebuinţări.

Substanţe organice. Funcţiuni organice. Hidrocarburi saturate. Metanul. Stare naturală. Chimizarea gazului metan în ţara noastră. Hidrocarburi nesaturate. Proprietăţi. Reacţii specifice. Compuşi macromoleculari. Polietena, policlorura de vinil. Cauciucul natural şi sintetic. Industria de mase plastice şi de cauciuc sintetic în ţara noastră. Acetilena, proprietăţi şi întrebuinţări. Hidrocarburi aromatice. Benzenul. Proprietăţile benzenului. Hidrocarburi polinucleare. Naftalina. Petrolul. Stare naturală. Compoziţia şi prelucrarea petrolului brut. Petrochimia şi importanţa economică industrială a petrolului. Funcţiuni organice. Alcooli. Proprietăţile alcoolilor. Alcoolul etilic. Glicerina. Fenoli. Acidul acetic. Esteri. Reacţia de esterificare. Grăsimi. Zaharide. Monozaharide ; glucoza şi fructoza. Zaharoza. Amidonul şi celuloza. Fibre artificiale. Amine şi amino-acizi. Proteine.

PROGRAMA DE ŞTIINŢE BIOLOGICE
pentru admiterea absolvenţilor şcolii de 10 ani în şcolile profesionale sanitare

Anatomia, fiziologia omului — Igiena

Cunoaşterea generală a organismului. Părţile corpului omenesc. Ţesuturile, organe, aparate sisteme.

Funcţiile de relaţie. Sistemul osos. Forma, compoziţia chimică, structura oaselor — scheletul. Sistemul muscular. Muşchii mai importanţi din corp. Sistemul nervos central şi periferic. Organele de simţ. Pielea, nasul şi limba, ochiul, urechea (anatomie şi fiziologie).

Funcţiile de nutriţie. Aparatul digestiv şi digestia. Alimentele. Organele digestive. Structura diferitelor compartimente ale tubului digestiv şi a organelor anexe. Fiziologia aparatului digestiv. Aparatul respirator şi respiraţia. Aparatul circulator (sînge, inima, vase) şi circulaţia sîngelui. Aparatul excretor (antatomie şi fiziologie).

Sistemul endocrin. Generalităţi asupra glandelor : hipofiza, tiroida, pancreasul, glandele sexuale.

Influenţa aerului, a apei şi a solului asupra sănătăţii. Igiena aerului. Igiena apei şi a solului. Rolul solului în transmiterea unor boli.

Igiena alimentaţiei. Importanţa alimentaţiei pentru păstrarea sănătăţii. Igiena produselor alimentare. Păstrarea valorii nutritive a alimentelor. Alcătuirea raţiei alimentare.

Igiena activităţii şi odihnei. Igiena activităţii intelectuale. Reguli de igiena muncii şi de protecţia muncii. Igiena odihnei. Igiena educaţiei fizice.

Igiena individuală. Curăţenia corporală. Igiena îmbrăcămintei şi încălţămintei.

Prevenirea şi combaterea bolilor transmisibile. Cauzele şi modul de răspîndire a bolilor transmisibile. Despre microbi, virusuri, paraziţi. Prevenirea şi combaterea unor boli cu poarta de intrare pielea şi sîngele : tetanosul, antraxul, rabia, tifosul exantematic. Prevenirea şi combaterea unor boli cu poarta de intrare respiratorie : difteria, rujeola, gripa, varicela, parotidita epidemică, tusea convulsivă, anginele. Cunoaşterea primelor semne de îmbolnăvire. Izolarea şi tratarea bolnavilor. Noţiuni de dezinfecţie şi dezinsecţie. Vaccinările ca mijloc de apărare contra bolilor contagioase. Noţiuni de imunizare activă individuală şi colectivă.

BIOLOGIA GENERALA

Vieţuitoarele şi caracteristicile lor. Principalele grupe de vieţuitoare din natură. Compoziţia chimică, însuşiri fizice şi structura celulară a vieţuitoarelor. Principalele însuşiri fiziologice ale vieţuitoarelor : metabolisme, excitabilitate, mişcare, creşterea şi dezvoltarea, înmulţirea. Specificul lumii vegetale şi animale. Unitatea lumii vii.

Dezvoltarea istorică a lumii vii. Ipoteza ştiinţifică modernă cu privire la originea vieţii. Dezvoltarea istorică a plantelor. Dovezi ale evoluţiei lor. Dezvoltarea istorică a animalelor. Dovezi ale evoluţiei lor. Originea şi evoluţia omului. Dovezi despre originea animală a omului. Principalele etape ale evoluţiei omului. Rolul muncii în transformarea maimuţei în om.

Explicarea evoluţiei şi adaptării vieţuitoarelor. Părerile oamenilor de ştiinţă cu privire la cauzele evoluţiei vieţuitoarelor. Variabilitatea şi ereditatea ca factori ai evoluţiei. Selecţia — factor fundamental al evoluţiei. Selecţia artificială şi naturală. Mediul şi factorii lui. Adaptarea organismului la mediu. Relaţiile organismului cu factorii biotici, relaţiile de ajutor reciproc, relaţiile de concurenţă. Relaţiile complexe în natură. Biocenozele — pădurea, lacul, marea, peşterile.

Transformarea dirijată a lumii vii. Modificarea ereditătii organismelor sub influenţa condiţiilor de mediu. Transformarea plantelor prin metoda hidridării. Hibridarea sexuată şi vegetativă. Aplicarea metodelor de transformare a plantelor de către oamenii de ştiinţă din ţara noastră. Modificarea ereditătii animalelor.

BIOLOGIA

Organizarea lumii vii. Forme necelulare — virusuri. Forme celulare. Studiul celulei. Stuctura la microscopul electronic. Diviziunea celulară. Forme de viaţă unicelulare. Forme de viaţă pluricelulare. Specia şi populaţia : exemple, caracteristici, definiţie. Dinamica populaţiei şi autoreglarea numărului indivizilor unei populaţii. Biocenozele : exemple, caracteristici, definiţie. Relaţiile dintre specii în cadrul biocenozei. Ecosistemul : tipuri de ecosisteme, structura ecosistemului, dinamica ecosistemului. Biosfera : definiţie, caracteristici. Biomasa planetară. Importanţa cunoaşterii productivităţii biosferei pentru satisfacerea necesităţilor de hrană ale omenirii.

Biologia ereditătii. Baza materială a ereditătii. Acizii nucleici. Rolul acizilor nucleici. Legile ereditătii. Determinarea sexelor şi importanţa lor biologică. Mutaţiile. Hibridarea la plante şi la animale ca metodă de sporire a productivităţii lor. Omul şi ereditatea.

Spaţiul biologic. Răspîndirea şi adaptarea organismelor la mediul acvatic, terestru şi aerian. Perfecţionarea structurii plantelor şi animalelor terestre. Influenţa luminii solare asupra vieţuitoarelor. Acţiunea radiaţiilor radioactive şi cosmice asupra vieţuitoarelor. Omul şi spaţiul cosmic.

Protecţia şi conservarea resurselor naturale ale biosferei. Protecţia şi conservarea apei, solului, atmosferei, pădurilor, fondului de pescuit şi vînatului.

*) Condiţiile concursului de admitere în liceele industriale, agricole, silvice, economice şi sanitare şi în şcolile profesionale şi ucenicie la locul de muncă, precum şi programele de fizică, chimie, ştiinţe biologice şi geografie pentru admiterea promovaţilor clasei a VIII-a în liceele de specialitate, şcolile profesionale şi ucenicie la locul de muncă au fost publicate în „Gazeta învăţămîntului" nr. 1 080 din 19 martie 1971. În acelaşi număr a fost publicată şi programa de Geografie valabilă pentru concursurile la care se prezintă atît promovaţii clasei a VIII-a cît şi absolvenţii şcolii de 10 ani.

INSTITUTUL POLITEHNIC „TRAIAN VUIA" — TIMIŞOARA

ANUNŢA SCOATEREA LA CONCURS A URMĂTOARELOR POSTURI :

FACULTATEA DE MECANICĂ

1). Conferenţiar la catedra de Termotehnică, disciplinele: Instalaţii în construcţii, Electrotehnică şi insalaţii; poziţia 7 din statul de funcţiuni.

2). Asistent la catedra Maşini hidraulice, disciplinele: Sisteme hidraulice şi pneumatice pentru acţionări, Comenzi şi automatizări, Mecanica fluidelor şi Maşini energetice; poziţia 11 din statul de funcţiuni.

3). Asistent la catedra de Maşini hidraulice, disciplinele: Pompe, ventilatoare şi compresoare ; Hidraulică şi maşini hidraulice; poziţia 12 din statul de funcţiuni.

4). Asistent la catedra Geometrie descriptivă şi desen, disciplina: Geometrie descriptivă şi desen tehnic; poziţia 10 din statul de funcţiuni.

5). Asistent la catedra de Geometrie descriptivă şi desen, disciplina: Geometrie descriptivă şi desen tehnic; poziţia 11 din statul de funcţiuni.

6). Asistent la catedra de Geometrie descriptivă şi desen, disciplina Desen tehnic, poziţia 12 din statul de funcţiuni.

7). Asistent la catedra de Geometrie descriptivă şi desen, disciplina : Desen tehnic poziţia 13 din statul de funcţiuni.

8). Asistent la catedra de Geometrie descriptivă şi desen, disciplina: Desen tehnic, poziţia 14 din statul de funcţiuni.

9). Asistent la catedra Tehnologia construcţiilor de maşini, disciplinele: Tehnologia construcţiilor de maşini, Tehnologia fabricării maşinilor, Tehnologia matriţării şi ştanţării la rece, Ştanţe şi matriţe; poziţia 26 din statul de funcţiuni.

10). Asistent la catedra Tehnologia construcţiilor de maşini, disciplinele: Tehnologia fabricării maşinilor, Automatizarea proceselor tehnologice; poziţia 27 din statul de funcţiuni.

11). Asistent la catedra de Maşini termice, disciplinele: Procese termice în motoarele cu ardere internă, Studiul arderii, Alimentarea şi reglarea motoarelor cu ardere internă, Centrale terme şi hidroelectrice; poziţia 9 din statul de funcţiuni.

12). Asistent la catedra de Maşini termice, disciplinele: Centrale termo şi hidroelectrice, Turbine cu aburi, Turbine cu aburi şi gaze, Studiul vibraţiilor la maşini termice, Procese de frecare şi uzură la maşini termice, Desen tehnic; poziţia 10 din statul de funcţiuni.

13). Asistent la catedra de Tehnologia mecanică, disciplina: Bazele teoretice ale prelucrării pe maşini unelte; poziţia 14 din statul de funcţiuni.

14). Asistent la catedra Rezistenţa materialelor, disciplinele: Rezistenţa materialelor, Maşini de ridicat şi transportat; poziţia 13 din statul de funcţiuni.

FACULTATEA DE ELECTROTEHNICĂ

15). Asistent la catedra de Maşini electrice, disciplina: Tehnica tensiunilor înalte; poziţia 20 din statul de funcţiuni.

16). Asistent la catedra de Maşini elecrice, disciplina: Tehnica tensiunilor înalte; poziţia 21 din statul de funcţiuni.

17). Asistent la catedra de Educaţie fizică şi sport, disciplina: Educaţie fizică; poziţia 19 din statutul de funcţiuni.

FACULTATEA DE CONSTRUCŢII

18). Asistent la catedra de Construcţii metalice, disciplina: Construcţii metalice; poziţia 17 din statul de funcţiuni.

19). Asistent la catedra de Construcţii metalice, disciplinele: Construcţii din lemn şi agricole, Curs general de poduri şi poduri de lemn, Consctrucţii metalice şi elemente de construcţii; poziţia 27 din statul de funcţiuni.

20). Asistent la catedra de Construcţii metalice, disciplinele: Construcţii metalice, Construcţii metalice şi tehnologia sudării; poziţia 28 din statul de funcţiuni.

21). Asistent la catedra Construcţii metalice, disciplinele: Construcţii industriale, Construcţii metalice şi elemente de construcţii; poziţia 30 din statul de funcţiuni.

22). Asistent la catedra de Matematici II, disciplinele: Analiză matematică şi matematici speciale, Geometrie analitică şi diferenţială, Matematici speciale; poziţia 21 din statul de funcţiuni

23). Asistent la catedra de Limbi moderne, disciplina: Limba engleză; poziţia 3 din statul de funcţiuni.

24). Asistent la catedra de Limbi moderne, disciplina: Limba franceză; poziţia 7 din statul de funcţiuni.

25). Asistent la catedra de Limbi moderne, disciplina: Limba franceză; poziţia 11 din statul de funcţiuni.

26). Asistent la catedra de Limbi moderne, disciplina: Limba germană; poziţia 18 din statul de funcţiuni.

27). Asistent la catedra de Limbi moderne, disciplina: Limba rusă ; poziţia 22 din statul de funcţiuni.

28). Asistent la catedra de Geometrie descriptivă şi desen, disciplina: Desen tehnic de construcţii; poziţia 12 din statul de funcţiuni

29). Asistent la catedra de Geometrie descriptivă şi desen, disciplina: Desen de construcţii; poziţia 16 din statul de funcţiuni.

30). Asistent la catedra de Beton armat şi clădiri, disciplinele: Poduri masive, Beton armat; poziţia 28 din statul de funcţiuni.

31). Asistent la catedra de Beton armat şi clădiri, disciplinele: Clădiri, Construcţii de metal şi elemente de construcţii; poziţia 33 din statul de funcţiuni.

32). Asistent la catedra de Beton armat şi clădiri, disciplina: Detaliere constructivă-proiect; poziţia 38 din statul de funcţiuni.

33). Asistent la catedra de Beton armat şi clădiri, disciplina: Beton armat şi tehnologia construcţiilor de beton armat; poziţia 24 din statul de funcţiuni.

34) Asistent la catedra de Hidrotehnică, disciplinele: Construcţii hidrotehnice, Hidrologie; poziţia 23 din statul de funcţiuni

35) Asistent la catedra de Hidrotehnică, disciplina: Combaterea eroziunii solului (subingineri); poziţia 24 din statul de funcţiuni.

36). Asistent la catedra de Hidrotehnică, disciplinele: Irigaţii şi desecări, Combaterea eroziunii solului; poziţia 25 din statul de funcţiuni.

37). Asistent la catedra de Arhitectură, disciplinele: Proiectare — atelier, Aplicaţii — proiecte; poziţia 3 din statul de funcţiuni.

38). Asistent la catedra de Arhitectură, disciplinele: Proiectare — atelier, Aplicaţii — proiect; poziţia 4 din statul de funcţiuni.

FACULTATEA DE CHIMIE INDUSTRIALĂ

39). Asistent la catedra de Filozofie, disciplina: Filozofie; poziţia 4 din statul de funcţiuni

FACULTATEA DE MECANICĂ AGRICOLĂ

40). Asistent la catedra de Organe de maşini şi mecanisme, disciplina: Organe de maşini; poziţia 20 din statul de funcţiuni.

41). Asistent la catedra de Organizare şi planificare, disciplinele: Economie, organizare, planificare, legislaţie şi evidenţă contabilă, — Organizarea şantierelor şi analiza activităţii economice; poziţia 12 din statul de funcţiuni.

42). Asistent la catedra de Organizare şi planificare, disciplina: Organizare şi analiza activităţii economice; poziţia 13 din statul de funcţiuni.

43). Asistent la catedra de Organizare şi planificare, disciplinele: Economie, organizare, planificare, legislaţie şi evidenţă contabilă, — Organizarea şantierelor şi analiza activităţii economice; poziţia 14 din statul de funcţiuni.

— Candidaţii la concurs vor depune, în termen de 30 de zile, respectiv 15 zile pentru posturile de asistent, de la data publicării acestui anunţ, la secretariatul Institutului politehnic „Traian Vuia" din Timişoara — b-dul 30 Decembrie nr. 2, cererea de înscriere însoţită de actele prevăzute de Legea nr. 6 privind Statutul personalului didactic din Republica Socialistă România, publicat în Buletinul Oficial nr. 33 din 15 martie 1969 partea I şi de Instrucţiunile Ministerului Învăţămîntului nr. 84.539/1969.

Cei care funcţionează într-o instituţie de învăţămînt superior sînt obligaţi să comunice în scris rectorului acesteia înscrierea la concurs.

Concursul se va ţine în termen de 60 de zile, respectiv 15 zile pentru posturile de asistent, de la data expirării termenului de înscriere care se calculează de la data apariţiei acestui anunţ în Buletinul Oficial.

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA : Bucureşti, Piaţa Scînteii nr 1 Telefon 17 60 20. Abonamentele se fac la oficiile poştale, factorii poştali şi la difuzorii de presă.
Tiparul : Combinatul Poligrafic Casa Scînteii

40.132

Proletari din toate țările uniți-vă !

GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

ANUL XXIII-Nr. 1082 | EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ | Vineri 2 aprilie 1971 — 4 pagini 25 bani

● Rezoluția Congresului Uniunii Generale a Sindicatelor din România — pag. 2

● Cuvîntarea tovarășului Virgil Trofin la închiderea lucrărilor Congresului U. G. S. R. — pag. 3

● Măsuri privind perfecționarea învățămîntului în limbile naționalităților conlocuitoare — pag. 4

● Consultații-sinteză prin radio și televiziune în sprijinul candidaților la bacalaureat și la admiterea în învățămîntul superior — pag. 4

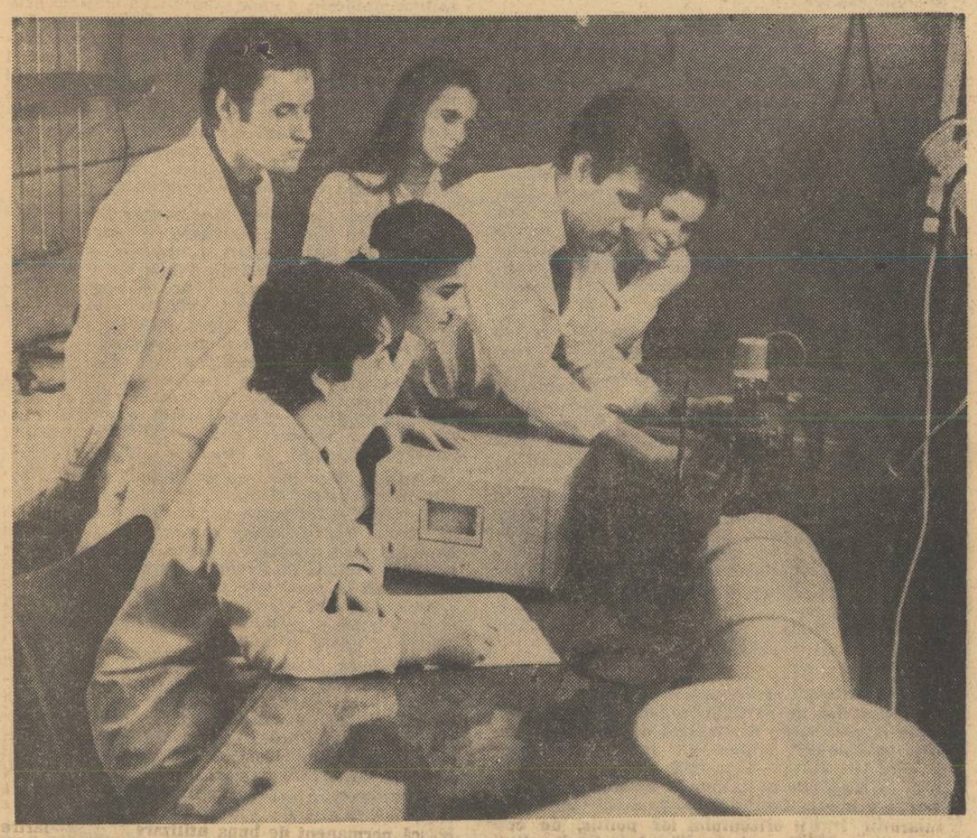

În laboratorul de chimie-fizică al Universității din Craiova

ANCHETA NOASTRĂ

PERFECȚIONAREA ÎN IPOSTAZA LEGIFERATĂ

Recent, Marea Adunare Națională a votat Legea privind perfecționarea pregătirii profesionale a lucrătorilor din unitățile socialiste, care instituie un sistem național de perfecționare a pregătirii profesionale și stabilește cadrul juridic al instituționalizării educației permanente în țara noastră. Instituirea sistemului național de perfecționare continuă a pregătirii profesionale a fost impusă de mersul ascendent al societății noastre, de progresul tehnico-științific, care solicită permanent revizuirea și reîmprospătarea cunoștințelor. **„Pentru a conduce cu succes construcția socialistă și comunistă,** — spunea tovarășul Nicolae Ceaușescu la Plenara C.C. al P.C.R. din 10—11 februarie 1971 **— trebuie să învățăm continuu".**

Precizînd că perfecționarea pregătirii profesionale constituie o îndatorire primordială a tuturor lucrătorilor și, în același timp, o obligație permanentă a organelor de conducere, Legea arată că în acest proces se urmărește îmbogățirea sistematică a cunoștințelor profesionale, aprofundarea unui anumit domeniu al specialității de bază, însușirea noilor realizări ale științei, tehnicii și culturii din specialitatea respectivă sau din cele înrudite, obținerea unei calificări suplimentare pe lîngă profesia de bază, schimbarea calificării în cazurile în care profesia de bază nu mai corespunde cerințelor tehnicii moderne și structurii economiei, sau nu mai poate fi exercitată din cauza unor modificări ale capacității de muncă, însușirea unor metode și procedee moderne în domeniul conducerii și organizării științifice a producției și muncii, precum și a cunoștințelor economice necesare executării sarcinilor de serviciu.

Prevăzînd modalități multiple și complexe de realizare a acestor obiective, Legea deschide largi posibilități perfecționării. Pentru a fructifica pe deplin aceste posibilități, pentru ca ele să devină un mijloc eficient de optimizare a activității din toate domeniile vieții sociale, va fi necesar să se acorde o deosebită atenție nivelului la care se desfășoară perfecționarea. „Pentru a face din toate aceste forme de reîmprospătare a cunoștințelor un instrument eficace, care să permită traducerea lor în aplicații practice și să aibă drept urmare mărirea productivității — spunea Mircea Malița, ministrul învățămîntului, în Expunerea la proiectul de lege privind perfecționarea pregătirii profesionale a lucrătorilor din unitățile socialiste — metodele de predare trebuie să beneficieze de tot ce este modern și atractiv în materie de învățare. Trebuie cultivate acele metode care îi angajează deplin pe participanți în dezbateri active, în studiul practic al unor cazuri semnificative pentru munca lor, în seminarii cu aplicații concrete, precum și în mînuirea aparatelor".

Pentru a lămuri unele aspecte de detaliu privind perspectivele pe care legea le deschide perfecționării, ne-am adresat mai multor specialiști rugîndu-i să ne răspundă la cîteva întrebări.

Am adresat o primă întrebare profesorului universitar dr. doc. **D. TODORAN,** rector al Institutului central de perfecționare a personalului didactic.

— Vă rugăm, tovarășe rector să ne vorbiți despre cadrul asigurat perfecționării personalului didactic în lumina „Legii privind perfecționarea pregătirii profesionale a lucrătorilor din unitățile socialiste".

— Perfecționarea a fost dintotdeauna o necesitate stringentă a formării oricărui profesor. Cel chemat să-i învețe pe alții nu putea nici înainte, dacă avea cît de cît respect față de sine și față de profesia sa, să se rezume la cele studiate în facultate, să nu continue a urmări progresele disciplinei în care s-a specializat. În epoca noastră, însă, ritmul dezvoltării științelor este atît de accelerat, încît necesitatea perfecționării a devenit mai evidentă ca oricînd. Problema care se pune acum este aceea de a dirija și de a organiza acest proces astfel încît să se creeze condiții favorabile maximei perfecționări a fiecărui profesor.

Studiind Legea privitoare la perfecționarea pregătirii profesionale a lucrătorilor din unitățile socialiste mi-am dat seama că, în ceea ce privește perfecționarea pregătirii corpului profesoral, există o relație de continuitate între prevederile acestei legi și cele conținute în Directivele cu privire la dezvoltarea învățămîntului aprobate de Plenara C.C. al P.C.R. din aprilie 1968, în „Legea învățămîntului" din 1969 și în Statutul cadrelor didactice. Consider că în prezent se impune să reevaluăm experiența acumulată în domeniul perfecționării cadrelor didactice, pentru a delimita formele pozitive, care vor trebui să fie extinse și intensificate.

— Cum credeți că ar trebui să lucreze instituțiile ce vor înfăptui prevederile referitoare la perfecționarea profesorilor?

— Cred că se pune problema unei colaborări mai strînse între aceste instituții, în primul rînd între Institutul central de perfecționare a personalului didactic și Centrul de cercetare pedagogică și perfecționare a personalului didactic din învățămîntul profesional și tehnic. Activitatea lor s-ar cere coordonată. Nu mă gîndesc la un organism supraordonat, fiindcă nu este necesară o nouă verigă intermediară, ci am în vedere crearea unei noi forme de colaborare, într-un centru de perfecționare a personalului didactic de toate gradele — cu excepția, firește, a personalului de conducere a instituțiilor școlare și a învățămîntului superior, care intră în forme specifice de perfecționare.

Dar problemele centrale nu sînt problemele de structură și formă de organizare, ci cele pri-

Anchetă realizată de OCT. BUZESCU

(Continuare în pag. a 3-a)

ÎNCHEIEREA LUCRĂRILOR CONGRESULUI U. G. S. R.

Scrisoarea Congresului U. G. S. R. adresată Comitetului Central al Partidului Comunist Român, tovarășului Nicolae Ceaușescu

Congresul Uniunii Generale a Sindicatelor din România, întrunit în perioada de puternic entuziasm și avînt creator cu care întregul nostru popor întîmpină aniversarea semicentenarului gloriosului nostru partid — eveniment cu profunde semnificații în istoria României socialiste — în numele celor cinci milioane de membri de sindicat, exprimă atașamentul nețărmurit față de politica marxist-leninistă a partidului și se angajează solemn în fața Comitetului Central, a dumneavoastră, tovarășe Nicolae Ceaușescu, să militeze neabătut pentru îndeplinirea exemplară a obiectivelor Congresului al X-lea al P.C.R., pentru edificarea socialismului și comunismului în scumpa noastră patrie.

Reunind reprezentanți ai clasei muncitoare, ai celorlalte categorii de oameni ai muncii — bărbați și femei, virstnici și tineri, români, maghiari, germani și de alte naționalități — Congresul nostru a făcut bilanțul activității organizațiilor sindicale și a relevat contribuția lor valoroasă la înfăptuirea politicii partidului și statului, la construcția socialismului, la progresul multilateral al întregii țări.

Desfășurîndu-se sub semnul profundelor sentimente patriotice, animat de aprecierea și îndrumările deosebit de prețioase pe care Comitetul Central al partidului le-a acordat activității sindicatelor, Congresul s-a afirmat ca o înaltă tribună a opiniei muncitorești, ca un larg forum democratic de analiză și dezbatere a problemelor esențiale ale construcției noastre socialiste, stabilind cu claritate rolul și locul sindicatelor în dezvoltarea societății românești contemporane.

Sintetizînd experiența acumulată și manifestînd o exigență sporită în spiritul criticii și autocriticii față de lipsurile care au existat în munca sindicatelor, Congresul a reliefat pregnant coordonatele activității de viitor, în consens cu atribuțiile sporite cu care partidul a investit sindicatele în etapa actuală a edificării socialismului în țara noastră.

Sindicatele — organizația profesională care unește clasa muncitoare, toți salariații, în dubla lor calitate de proprietari ai mijloacelor de producție, ai avuției naționale și de principali producători ai bunurilor materiale, se angajează să nu precupețească nici un efort pentru îndeplinirea cu înaltă responsabilitate a planului cincinal 1971—1975. Pe baza dezvoltării continue a democrației muncitorești, a democrației socialiste, sindicatele vor asigura participarea tot mai intensă și eficientă a oamenilor muncii la conducerea societății, constituind cadrul de desfășurare organizată a consultării maselor, de dezbatere a tuturor problemelor construcției socialiste. Participanții la Congres consideră ca o obligație fundamentală a Uniunii Generale a Sindicatelor, a uniunilor pe ramuri, a tuturor sindicatelor, stimularea și valorificarea inițiativei creatoare a maselor, în vederea îndeplinirii exemplare a planului de stat pe întreaga economie, pe fiecare ramură și întreprindere.

Dezbătînd pe larg sarcinile ce revin sindicatelor pentru continua dezvoltare a bazei materiale a societății, pentru creșterea avuției naționale — condiție esențială a ridicării nivelului de trai al celor ce muncesc — sindicatele vor acorda atenția necesară problemelor sociale de viață și de muncă ale clasei muncitoare, ale tuturor salariaților, militînd pentru realizarea politicii partidului și statului în acest domeniu, preocupîndu-se consecvent de promovarea principiilor dreptății și echității sociale, folosind posibilitățile ample create de orînduirea socialistă pentru creșterea bunăstării materiale și spirituale a celor ce muncesc.

Asigurăm Partidul nostru, Comitetul Central, pe dumneavoastră personal, tovarășe Nicolae Ceaușescu, că sindicatele își vor îndeplini tot mai bine sarcinile deosebit de însemnate ce le revin în formarea și dezvoltarea conștiinței socialiste a oamenilor muncii, în educarea acestora în spiritul idealurilor comuniste, folosind mai eficient baza materială de care dispun pentru a cuprinde în sfera muncii educative masa largă a salariaților, tineretul muncitor.

Sindicatele vor contribui mai susținut la însușirea și aprofundarea de către oameni muncii a principiilor fundamentale ale politicii partidului și statului, vor cultiva în rîndul maselor devotamentul față de patrie și partid, față de cauza socialismului, vor educa masele în spiritul internaționalismului socialist.

Aplicînd consecvent politica externă a Partidului Comunist Român, sindicatele din țara noastră vor extinde și adînci și în viitor relațiile multilaterale de colaborare și cooperare cu sindicatele din toate statele socialiste, cu sindicatele din țările capitaliste și din cele în curs de dezvoltare ; vor milita neobosit pentru întărirea unității de acțiune și solidarității clasei muncitoare din întreaga lume în lupta pentru apărarea intereselor vitale ale celor ce muncesc, împotriva exploatării și asupririi, a imperialismului și colonialismului, pentru triumful păcii, libertății și independenței popoarelor.

Însușindu-ne întrutotul orientarea dată activității sindicatelor de Comitetul Central al Partidului Comunist Român, vă asigurăm că vom acționa cu hotărîre și perseverență pentru dezvoltarea democrației sindicale și muncitorești, pentru îmbunătățirea stilului și metodelor de lucru ale sindicatelor, bizuindu-ne în toate măsurile ce le vom lua pe experiența și înțelepciunea clasei muncitoare, a tuturor oamenilor muncii.

Exprimînd voința și hotărîrea clasei muncitoare, a tuturor salariaților, Congresul sindicatelor se angajează să aducă în noul cincinal o contribuție și mai substanțială la înfăptuirea programului de dezvoltare economică, socială și culturală a patriei.

Considerînd hotărîrile Congresului nostru ca un început al procesului de perfecționare continuă a muncii sindicatelor, vom milita fără preget pentru ca întreaga activitate a organelor și organizațiilor sindicale să fie străbătută de suflul înnoitor promovat de partid în întreaga viață a țării, devenind un factor activ, dinamic și eficient în ridicarea patriei pe trepte tot mai înalte de civilizație, progres social și bunăstare, pentru făurirea societății socialiste și comuniste în scumpa noastră patrie, Republica Socialistă România.

CONGRESUL UNIUNII GENERALE A SINDICATELOR DIN REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

Comitetul Executiv al U.G.S.R.

Ion Alexandru, președinte al Consiliului județean Prahova al sindicatelor ; **Marin Avram,** șef de echipă la Uzina „Electroputere" Craiova ; **Paraschiv Benescu,** președinte al Consiliului județean Galați al sindicatelor ; **Gheorghe Borș,** președinte al Consiliului municipal București al sindicatelor ; **Iosif Burian,** președinte al Consiliului județean Harghita al sindicatelor ; **Floarea Bucur,** președinta Comitetului sindicatului de la Întreprinderea textilă Pucioasa ; **Constantin Buzatu,** președintele Comitetului sindicatului de la Uzina utilaj chimic „Griviția Roșie" București ; **Florea Chițu,** șef de secție la Consiliul Central al U.G.S.R. ; **Iacob Coțoveanu,** activist al Consiliului municipal București al sindicatelor ; **Petru Despot,** șef de secție la Consiliul Central al U.G.S.R. ; **Constantin Dinculescu,** președinte al Consiliului Național al Inginerilor și Tehnicienilor ; **Zoltan Faluvegi,** președintele Comitetului sindicatului de la Întreprinderea de utilaj pentru industria ușoară Tîrgu-Mureș ; **Magdalena Filipaș,** director al Întreprinderii „Crinul"-București ; **Nicolae Gavrilescu,** membru supleant al Comitetului Central al P.C.R. ; **Ion Găleteanu,** redactor-șef al ziarului „Munca" ; **Mircea Georgescu,** președintele Uniunii sindicatelor din construcții și industria materialelor de construcții ; **Maria Giligor,** președinta Comitetului sindicatului de la Fabrica de antibiotice Iași ; **Ioana Grozea,** secretar al Consiliului orășenesc al sindicatelor Fetești ; **Constantin Herescu,** președinte al Uniunii sindicatelor din agricultură, industria alimentară și silvicultură ; **Marin Ioan,** președintele Comitetului sindicatului de la Uzina de aluminiu Slatina ; **Gheorghe Ion,** președintele Comitetului sindicatului de la Întreprinderea agricolă de stat Murfatlar ; **Francisc Kronaweter,** maistru principal la Uzinele de construcții de mașini Reșița ; **Vasile Lupșe,** șef de echipă la Uzina „Înfrățirea" Oradea ; **Viorica Maxim,** președinta Comitetului sindicatului de la Fabrica „Mondiala" Satu-Mare ; **Nicolae Moraru,** președinte al Uniunii sindicatelor din întreprinderile industriei metalurgice și construcțiilor de mașini ; **Larisa Munteanu ; Paul Nagy,** membru supleant al C.C. al P.C.R. ; **Elena Nae,** președinta Comitetului sindicatului de la Combinatul de confecții și tricotaje București ; **Constantin Năstase,** președinte al Comitetului sindicatului de la Exploatarea minieră Lupeni ; **Aurelian Nistor,** președintele Comitetului sindicatului de la Uzina de autocamioane „Steagul Roșu" Brașov ; **Lidia Orădean,** președinta Uniunii sindicatelor din unitățile sanitare ; **Arpad Orban,** președintele Uniunii sindicatelor din industria lemnului ; **Ștefan Pavel,** membru al Comitetului Central al P.C.R. ; **Gheorghe Petrescu,** membru supleant al Comitetului Central al P.C.R. ; **Ileana Peter,** tehniciană la Fabrica de încălțăminte „Clujeana" ; **Roman Pircea,** președinte al Consiliului județean Timiș al sindicatelor ; **Teodor Prunea,** membru supleant al Comitetului Central al P.C.R.. activist al Consiliului Central al U.G.S.R. ; **Ion Radu,** președinte al Consiliului județean Mehedinți al sindicatelor ; **Oliviu Rusu,** vicepreședinte al Consiliului Național al Inginerilor și Tehnicienilor ; **Maria Stănescu,** președinta Uniunii sindicatelor din instituțiile de învățămînt și cultură ; **Gheorghe Stuparu,** președintele Comitetului sindicatului de la Uzinele „23 August" București ; **Virgil Trofin,** membru al Comitetului Executiv, al Prezidiului Permanent al Comitetului Central al P.C.R. ; **Ioana Tutor,** președinta Comitetului sindicatului de la Fabrica de stofe „Argeșana" Pitești ; **Traian Vasiliu,** președintele Comitetului sindicatului de la Complexul de celuloză și hîrtie Suceava ; **Matei Wiserner,** inginer la Uzina „Balanța" Sibiu, membru al Biroului executiv al Consiliului municipal al sindicatelor.

Biroul Executiv al U.G.S.R.

PREȘEDINTE: **VIRGIL TROFIN,** membru al Comitetului Executiv, al Prezidiului Permanent al Comitetului Central al P.C.R.

VICEPREȘEDINȚI : **GHEORGHE PETRESCU,** membru supleant al C.C. al P.C.R. ; **NICOLAE GAVRILESCU,** membru supleant al C.C. al P.C.R. ; **MARIA GILIGOR,** președinta Comitetului sindicatului de la Fabrica de antibiotice-Iași ; **FRANCISC KRONAWETER,** maistru principal la Uzinele de construcții de mașini — Reșița ; **PETER ILEANA,** tehniciană la Fabrica de încălțăminte „Clujana" ; **OLIVIU RUSU,** vicepreședinte al Consiliului național al inginerilor și tehnicienilor ; **GHEORGHE STUPARU,** președintele Comitetului sindicatului de la Uzinele „23 August" — București.

SECRETARI : **ȘTEFAN PAVEL,** membru al Comitetului Central al P.C.R. ; **NAGY PAUL,** membru supleant al Comitetului Central al P.C.R. ; **LARISA MUNTEANU.**

REZOLUȚIA CONGRESULUI U. G. S. R.

Congresul Uniunii Generale a Sindicatelor din Republica Socialistă România, întrunit în zilele de 23—27 martie 1971, a făcut bilanțul realizărilor obținute de la precedentul Congres, a stabilit rolul și sarcinile ce revin sindicatelor în actuala etapă de dezvoltare a țării, pentru înfăptuirea hotărîrilor celui de-al X-lea Congres al Partidului Comunist Român. Congresul și-a desfășurat lucrările în spiritul unei largi democrații muncitorești și sindicale, generat de suflul innoitor inițiat și promovat de Partidul Comunist Român, pentru continua perfecționare a vieții economice și social-politice a țării.

Congresul Uniunii Generale a Sindicatelor a primit cu viu interes și puternic entuziasm cuvîntarea rostită în fața Congresului de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al Partidului Comunist Român, președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România — document de o deosebită importanță teoretică și practică pentru întreaga activitate de viitor a sindicatelor, pentru creșterea rolului și răspunderii lor în viața economică și socială a patriei.

Congresul aprobă Raportul Consiliului Central al Uniunii Generale a Sindicatelor din România asupra activității desfășurate de la Congresul precedent și sarcinile ce revin sindicatelor în înfăptuirea hotărîrilor celui de-al X-lea Congres al Partidului Comunist Român. Congresul își exprimă deplina satisfacție pentru succesele remarcabile obținute de oamenii muncii din patria noastră în cincinalul recent încheiat, în dezvoltarea economiei, științei, culturii, în creșterea nivelului de trai. Toate aceste realizări s-au obținut datorită muncii eroice a clasei muncitoare, a întregului popor, politicii Partidului Comunist Român. Congresul apreciază că sindicatele, ca organizații ale clasei muncitoare, ale oamenilor muncii, au jucat un rol de seamă în viața societății noastre, au desfășurat o intensă activitate pentru organizarea și unirea eforturilor oamenilor muncii la îndeplinirea planului de stat, la promovarea noului și perfecționarea continuă a muncii în toate sectoarele economice și sociale.

Prin activitatea lor politică și cultural-educativă, sindicatele au contribuit la dezvoltarea conștiinței socialiste a maselor, ridicarea nivelului de cultură generală și profesională a salariaților la educarea lor în spiritul patriotismului și internaționalismului socialist.

Congresul a subliniat, în același timp, existența unor neajunsuri în munca sindicatelor, în activitatea cărora s-au manifestat un centralism excesiv, fenomene de formalism și birocratism care au diminuat capacitatea și forța de mobilizare a sindicatelor. Organizațiile sindicale nu au acordat atenția necesară problemelor legate de organizarea producției și a muncii, nu s-au ocupat în suficientă măsură de rezolvarea cerințelor de ordin social ale oamenilor muncii și în special ale femeilor și tineretului. Sindicatele nu au folosit pe deplin baza materială existentă pentru organizarea unei intense activități cultural-educative de masă ; multe din acțiunile organizate de sindicate au avut un caracter formal.

În prezent, clasa muncitoare, întregul nostru popor muncește cu entuziasm pentru înfăptuirea planului cincinal pe 1971—1975. Partidul și statul nostru își concentrează, de asemenea, atenția pentru perfecționarea continuă a conducerii economiei, pentru asigurarea participării și mai active a oamenilor muncii la conducerea întregii societăți, pentru dezvoltarea și întărirea continuă a democrației socialiste. În aceste condiții, Congresul consideră necesară îmbunătățirea întregii activități a sindicatelor, pentru participarea lor mai activă la întreaga activitate de conducere a construcției socialiste. În sindicate, clasa muncitoare, ceilalți salariați trebuie să găsească cadrul cel mai propice pentru a participa, sub conducerea Partidului Comunist Român, la conducerea treburilor economice și sociale, la guvernarea țării. Pentru aceasta este necesar să se asigure întărirea și dezvoltarea democrației muncitorești — parte integrantă a democrației socialiste — autonomiei organizațiilor sindicale, să se perfecționeze structura organizatorică și să se îmbunătățească stilul și metodele de muncă ale tuturor organizațiilor sindicale.

Congresul dă o înaltă apreciere analizei făcute activității sindicatelor de către Plenara Comitetului Central al Partidului Comunist Român din 10—11 februarie 1971, dezbaterilor desfășurate în toate organizațiile sindicale și în presă pe baza Tezelor și proiectelor de statute elaborate de Consiliul Central, dezbaterilor competente, pline de răspundere desfășurate în spiritul criticii și autocriticii care au avut loc în plenul Congresului și pe comisii, în urma cărora se desprinde cu claritate rolul, locul și sarcinile sindicatelor în etapa actuală de dezvoltare a societății noastre socialiste.

I.

1. Congresul Uniunii Generale a Sindicatelor consideră că în stadiul actual de dezvoltare socialistă a României, rolul fundamental al sindicatelor — care unesc clasa muncitoare și ceilalți oameni ai muncii, în calitatea lor de producători și în același timp de proprietari ai mijloacelor de producție, ai avuției naționale — este să asigure cadrul organizat prin care oamenii muncii să-și exercite atît drepturile cît și obligațiile ce le revin, să participe la rezolvarea tuturor sarcinilor construcției socialiste, a problemelor care privesc progresul multilateral al societății românești contemporane.

2. Participînd la activitatea Frontului Unității Socialiste, a Marii Adunări Naționale, a guvernului și organelor de conducere colectivă ale ministerelor, sindicatele trebuie să contribuie efectiv la elaborarea, adoptarea și înfăptuirea hotărîrilor și măsurilor care privesc mersul înainte al societății, perfecționarea activității în toate domeniile construcției socialiste. Sindicatele trebuie să asigure participarea tuturor celor ce muncesc la elaborarea planurilor de stat, la evidențierea și valorificarea rezervelor și posibilităților de care dispune economia națională, la stabilirea și înfăptuirea măsurilor care să asigure dezvoltarea continuă a economiei, științei și culturii, creșterea nivelului de viață al tuturor oamenilor muncii.

Pentru a se îmbunătăți activitatea generală a sindicatelor și pentru a da mai multă eficacitate participării reprezentanților acestora în organele colective de conducere economică și de stat, se impune ca reprezentanții sindicatelor să cunoască temeinic realitățile, să-și îmbunătățească continuu pregătirea profesională și politică, iar principalele probleme pe care aceștia le supun spre soluționare guvernului, colegiilor ministerelor, comitetelor executive ale consiliilor populare, consiliilor de administrație ale centralelor industriale, comitetelor de direcție, consiliilor de conducere din unitățile social-culturale, să fie rezultatul consultării organizațiilor sindicale, expresia gîndirii colective a celor ce muncesc.

3. Una din sarcinile principale ale sindicatelor, este de a asigura participarea oamenilor muncii la conducerea și buna desfășurare a întregii activități economico-sociale din întreprinderea sau instituția respectivă. Împreună cu organele de conducere colectivă pe linie de stat, ele organizează și conduc adunările generale ale salariaților, expresie a democratismului profund al orînduirii noastre socialiste, formă superioară de conducere colectivă a unităților economice. Sindicatele trebuie să creeze toate condițiile necesare pentru ca oamenii muncii să aibă posibilitatea ca în adunările generale să participe nemijlocit la analizarea modului în care se realizează planul de producție, asigurarea condițiilor de muncă și de viață ale salariaților, să poată critica nestingherit neajunsurile existente în activitatea întreprinderilor și instituțiilor, să ia parte activă la rezolvarea tuturor problemelor economice, sociale și culturale din aceste unități. Sindicatele au obligația de a urmări ca problemele care se ridică și propunerile ce se fac în adunările generale să-și găsească rezolvarea, iar oamenii muncii să fie informați asupra soluțiilor date. Organizațiile sindicale, împreună cu conducerile unităților trebuie să asigure ca adunările generale să exercite controlul maselor asupra felului cum se aduc la îndeplinire în unitatea respectivă hotărîrile de partid și de stat, propriile hotăriri, să asigure controlul muncitoresc asupra activității desfășurate de conducerea unității respective.

II.

1. Însușindu-și pe deplin vastul program al construcției economice și sociale elaborat de Congresul al X-lea al partidului, Congresul stabilește ca sarcină fundamentală a sindicatelor stimularea inițiativei creatoare a maselor largi de oameni ai muncii, asigurarea participării lor active la îndeplinirea ritmică a planului de stat pe întreaga economie, pe fiecare ramură și întreprindere la toți indicatorii, la toate sortimentele, atît pentru piața internă, cît și pentru export.

2. Fiecărui colectiv de muncă dintr-o întreprindere sau instituție îi este încredințată, spre gospodărire, o parte din mijloacele de producție ale societății și în această calitate îi revine responsabilitatea socială de a asigura utilizarea lor eficientă, contribuind astfel la creșterea avuției naționale și, pe această bază, la ridicarea nivelului de trai al întregului popor. Congresul cere organelor și organizațiilor sindicale să pună în centrul activității lor problemele organizării științifice a producției și a muncii, valorificării depline a tuturor resurselor interne ale întreprinderii sau organizației economice, a potențialului tehnico-economic al unităților, a energiei și experienței maselor de salariați.

Sindicatele trebuie să se ocupe și să vegheze ca organele colective de conducere ale întreprinderilor să asigure toate condițiile materiale : aprovizionarea ritmică cu materii prime și materiale, încheierea la timp a contractelor economice, o justă folosire a mașinilor, utilajelor etc., pe baza cărora oamenii muncii să poată realiza sarcinile de plan în mod ritmic, atît cantitativ cît și calitativ. Acolo unde, din cauza neglijenței sau a atitudinii birocratice, nu se rezolvă aceste probleme, cei ce se fac vinovați să fie puși în discuția adunărilor generale ale salariaților și să se adopte cele mai hotărîte măsuri împotriva lor.

Comitetele uniunilor și comitetele sindicatelor să organizeze consultarea largă a salariaților și atragerea acestora la elaborarea și înfăptuirea măsurilor menite să contribuie la creșterea producției și productivității muncii, a eficienței întregii activități economice, să inițieze acțiuni pentru îmbunătățirea indicilor de utilizare a mașinilor și a timpului de lucru, realizarea de economii, reducerea cheltuielilor de producție. Sindicatele trebuie să se preocupe îndeaproape de participarea intelectualității la soluționarea problemelor legate de promovarea progresului tehnic, extinderea proceselor tehnologice moderne, dezvoltarea acțiunii de autoutilare, mecanizarea lucrărilor grele și cu volum mare de muncă, dezvoltarea mișcării de invenții și inovații.

Sindicatele să susțină și să dezvolte spiritul novator în muncă, să generalizeze inițiativele valoroase ce apar în activitatea de realizare a sarcinilor de plan, să valorifice și să extindă experiența înaintată a celor mai buni muncitori, ingineri, tehnicieni, să acorde, împreună cu conducerile administrative, stimulente morale și materiale salariaților și colectivelor care au obținut cele mai bune rezultate în producție și în activitatea economică.

3. Pentru satisfacerea tot mai deplină a cerințelor consumului intern și asigurarea competitivității pe piața externă, sindicatele să pună în centrul activității lor — ca o problemă esențială — îmbunătățirea permanentă a calității produselor, ridicarea parametrilor tehnico-economici ai mărfurilor fabricate. Este datoria sindicatelor să cultive în rîndul salariaților interesul general pentru sporirea calității produselor, să dezvolte responsabilitatea și autocontrolul în producție, opinia largă de masă împotriva neglijenței și superficialității în muncă.

4. Creșterea considerabilă în actualul cincinal a numărului de salariați, introducerea pe scară largă a cuceririlor științei și tehnicii solicită sporirea răspunderii sindicatelor pentru calificarea și perfecționarea profesională a cadrelor necesare economiei naționale. Împreună cu comitetele de direcție și consiliile de administrație, sindicatele sînt chemate să participe direct la pregătirea, perfecționarea și specializarea profesională a salariaților, la organizarea cursurilor de scurtă durată și a uceniciei la locul de muncă, a policalificării și recalificării cunoștințelor salariaților, să urmărească aplicarea prevederilor legii privind perfecționarea pregătirii profesionale a salariaților din unitățile socialiste de stat.

Organizînd propaganda și informarea tehnico-economică, sindicatele, cu participarea largă a intelectualității tehnice, în colaborare cu organizațiile Uniunii Tineretului Comunist, vor acorda o atenție specială însușirii de către salariați a cunoștințelor legate direct de specificul profesiunii, de știința conducerii și organizării științifice a producției și a muncii. Este necesar ca uniunile sindicatelor pe ramuri, Consiliul Național al Inginerilor și Tehnicienilor, ministerele și instituțiile tehnice de specialitate să-și sporească contribuția la întreaga muncă de concepție, organizare și desfășurare a propagandei și informării tehnico-economice a oamenilor muncii.

5. Un loc central în preocupările sindicatelor trebuie să-l ocupe educarea tuturor salariaților în spiritul unei înalte discipline în producție, al grijii și răspunderii față de mașinile și instalațiile pe care le folosesc, față de avutul obștesc, pentru îndeplinirea tuturor sarcinilor profesionale. Sindicatele trebuie să pună în discuția colectivelor de salariați pe toți cei care comit abateri de la disciplina muncii, nu-și îndeplinesc îndatoririle de serviciu, pentru ca însiși oamenii muncii din colectiv să analizeze, să judece cazurile respective, iar în situațiile mai deosebite să hotărască dacă mai e cazul să-i mențină în colectivul respectiv.

6. Congresul consideră că sindicatele din unitățile agricole de stat au datoria să aducă întreaga lor contribuție la înfăptuirea sarcinilor privind modernizarea agriculturii, dezvoltarea bazei sale tehnico-materiale, extinderea mecanizării, electrificării și chimizării pentru creșterea producției agricole, realizarea programelor naționale de dezvoltare a zootehniei, de îmbunătățiri funciare și irigații, precum și sarcinile de intensificare a producției legumicole și pomiviticole.

Ținînd seama de faptul că procesul de producție în agricultură devine tot mai unitar, se extinde și se dezvoltă cooperarea în producție și în valorificarea produselor între cooperativele agricole și întreprinderile agricole de stat, se impune găsirea unor forme care să permită mai buna unire de către sindicate și uniuni cooperatiste a eforturilor țărănimii și lucrătorilor din unitățile agricole de stat.

7. Dezvoltarea întregii economii naționale, realizarea ritmurilor și nivelurilor prevăzute în actualul cincinal sînt asigurate de un amplu program de investiții la a cărui înfăptuire exemplară sindicatele sînt chemate să-și aducă o contribuție efectivă. Sindicatele din construcții au datoria de a mobiliza proiectanții și constructorii pentru pregătirea temeinică a lucrărilor de investiții, accelerarea ritmului de execuție a construcțiilor, darea în funcțiune a capacităților de producție și atingerea parametrilor proiectați ; să militeze pentru îmbunătățirea organizării muncii pe șantiere, întărirea ordinei și disciplinei, împotriva risipei de materiale.

8. Evoluția dinamică a economiei naționale, modernizarea și dezvoltarea rapidă a transporturilor și telecomunicațiilor impun organizarea și desfășurarea de către sindicatele din această ramură a unor acțiuni eficiente pentru mobilizarea salariaților la îndeplinirea integrală a planului de transport, satisfacerea la timp și în bune condițiuni a tuturor cerințelor economiei naționale în domeniul transporturilor.

9. Mersul înainte al societății noastre solicită sporirea rolului sindicatelor din instituțiile de învățămînt și cultură, din sectoarele sănătății publice și administrației de stat, din comerț. Avînd în vedere că în aceste compartimente lucrează un mare număr de membri ai sindicatelor de care depinde în mare măsură funcționarea normală a întregii vieți economice și social-culturale a țării, satisfacerea cerințelor zilnice ale milioanelor de cetățeni ai patriei, este necesar ca sindicatele din aceste sectoare de activitate să se afirme puternic în viața instituțiilor respective, să dezvolte răspunderea și competența oamenilor muncii care lucrează în acest domeniu, să-și aducă întreaga contribuție la înfăptuirea politicii partidului și statului privind dezvoltarea învățămîntului, ocrotirea sănătății, buna servire a populației.

III.

Congresul consideră că un loc primordial în activitatea sindicatelor trebuie să-l ocupe problemele sociale, asigurarea unor condiții tot mai bune de muncă și de viață clasei muncitoare, tuturor salariaților, participarea nemijlocită la înfăptuirea măsurilor stabilite de Congresul al X-lea al Partidului Comunist Român pentru continua ridicare a bunăstării celor ce muncesc.

1. Pe măsura dezvoltării economiei, a creșterii venitului național, statul alocă fonduri tot mai importante pentru sporirea salariilor, a pensiilor, pentru asigurări sociale și protecția muncii, pentru construirea de cantine, creșe și alte obiective sociale. Congresul consideră că sindicatele, ca organizații profesionale ale oamenilor muncii, trebuie să participe la elaborarea tuturor măsurilor și hotărîrilor care privesc viața oamenilor muncii, la elaborarea tuturor reglementărilor privind raporturile de muncă ale salariaților. Ele trebuie să ia parte activă la realizarea în întregime a prevederilor de ordin social cuprinse în planul de stat, să asigure folosirea judicioasă a fondurilor alocate de stat în acest scop.

2. Sindicatele trebuie să ia parte activă la elaborarea și aplicarea sistemului de salarizare și de premiere, a normelor și normativelor de muncă, să urmărească încadrarea și remunerarea salariaților conform legislației în vigoare, să susțină și să asigure soluționarea, potrivit legilor, de către comitetele de direcție a observațiilor, sugestiilor și cerințelor îndreptățite ale salariaților în legătură cu remunerarea muncii lor.

3. Sarcini deosebit de importante revin sindicatelor în organizarea controlului obștesc asupra protecției muncii, a modului în care conducerile tehnico-administrative își îndeplinesc obligațiile ce le revin prin lege în acest domeniu. Sindicatele trebuie să participe la elaborarea și respectarea normativelor privind echipamentul de protecția muncii. Ele trebuie să dezvolte un climat de înaltă exigență pentru respectarea strictă a normelor de protecția muncii, să ceară tragerea la răspundere și să pună în discuția adunărilor generale pe toți cei ce se fac vinovați de încălcarea regulilor de tehnica securității și igiena muncii, neglijează, tărăgănează sau manifestă birocratism în rezolvarea problemelor privind condițiile de muncă ale angajaților, instruirea salariaților în problemele protecției muncii.

Sindicatele să asigure ca, periodic, în comitetele de direcție, consiliile de administrație și colegiile ministerelor să se analizeze și să se stabilească măsuri concrete pentru prevenirea accidentelor și îmbolnăvirilor profesionale, eliminarea noxelor și îmbunătățirea continuă a condițiilor de muncă, să vegheze ca să nu se permită punerea în funcțiune de către organele de stat a unităților care nu îndeplinesc condițiile de securitate și igienă a muncii.

4. O grijă deosebită trebule manifestată pentru apărarea sănătății oamenilor muncii, pentru menținerea și dezvoltarea capacității de muncă a acestora. În acest scop sindicatele, împreună cu conducerile tehnico-administrative și cadrele medico-sanitare, comitetele uniunilor și colegiile ministerelor să analizeze sistematic cauzele îmbolnăvirilor și să stabilească măsuri de prevenire a acestora, de reducere a incapacității de muncă. Sindicatele au datoria să participe la elaborarea și aplicarea legislației privind acordarea drepturilor de ajutoare materiale și pensii, să analizeze modul cum se realizează bugetul de asigurări sociale. Sindicatele trebuie să dezvolte activitatea Caselor de ajutor reciproc și să urmărească buna gospodărire și utilizare a fondurilor.

5. Congresul cere sindicatelor să acorde o atenție sporită condițiilor de odihnă și tratament balnear pentru oamenii muncii — factor important de întărire a sănătății și prevenirii îmbolnăvirilor. Sindicatele vor administra fondurile alocate pentru tratament și odihnă din bugetul asigurărilor sociale de stat și împreună cu organizațiile de turism se vor îngriji de repartizarea mai echitabilă a locurilor în stațiunile balneo-climaterice și în taberele de copii, astfel ca an de an și în toate sezoanele, un număr tot mai mare de muncitori, alți salariați și copiii acestora să beneficieze de condițiile create pentru odihnă și tratament. Uniunea Generală a Sindicatelor va lărgi baza proprie de tratament și odihnă și va participa efectiv la stabilirea tuturor măsurilor care vizează dezvoltarea stațiunilor balneo-climaterice din țara noastră.

6. Cerințele participării active a maselor la rezolvarea problemelor sociale impun ca sindicatele, în colaborare cu celelalte organizații de masă și obștești din cadrul Frontului Unității Socialiste, să dezvolte și să intensifice controlul obștesc-muncitoresc în întreprinderile producătoare de bunuri de consum, în unitățile comerciale, medico-sanitare, în stațiunile balneo-climaterice, și taberele de copii. În același timp, sindicatele trebuie să desfășoare o exigentă activitate de îndrumare și control asupra funcționării bufetelor, grupurilor sociale și altor unități de servire a salariaților din întreprinderi și instituții.

Sindicatele trebuie să participe activ la folosirea cît mai rațională a fondurilor alocate de către stat și din veniturile suplimentare ale centralelor și întreprinderilor pentru construirea de cantine, cămine pentru tineret, creșe și alte edificii sociale pentru oamenii muncii. Repartizarea locuințelor construite din fondurile statului, ale întreprinderilor, se va face cu acordul sindicatelor în urma consultării colectivelor de oameni ai muncii din unitățile respective.

7. Militînd permanent pentru organizarea superioară a producției, sindicatele au datoria să urmărească folosirea judicioasă și respectarea timpului legal de lucru al salariaților. Sindicatele trebuie să participe activ la înfăptuirea hotărîrii adoptate de conducerea partidului cu privire la studierea posibilităților și crearea condițiilor ca în actualul cincinal să se treacă treptat la reducerea săptămînii de lucru. Sindicatele au datoria de a participa atît la elaborarea acestui program, cît și la stabilirea măsurilor organizatorice și tehnice care se impun pentru a asigura ca reducerea duratei timpului de lucru să se facă în condițiile creșterii continue a producției și productivității muncii, iar salariile oamenilor muncii să nu fie afectate.

8. Congresul consideră că este de datoria sindicatelor să manifeste o grijă deosebită pentru problemele profesionale și sociale ale femeilor. Sindicatele și conducerile tehnico-administrative sînt chemate să acționeze energic pentru respectarea legislației cu privire la femeile mame, pentru continua ușurare a condițiilor de muncă și de viață ale femeii salariate, pentru asigurarea igienii muncii. Sindicatele trebuie să se preocupe mai îndeaproape de promovarea în diferite funcții de răspundere în activitatea economică și obștească a femeilor, în funcție de aptitudinile și capacitățile lor. Sindicatele trebuie să militeze pentru lărgirea sortimentelor și îmbunătățirea calității bunurilor de consum, extinderea rețelei comerciale, diversificarea serviciilor publice, dezvoltarea producției de aparate de uz casnic și a altor activități menite să ușureze munca femeii salariate, să contribuie la o mai bună și judicioasă folosire a timpului său liber.

9. Organele și organizațiile sindicale, conlucrînd strîns cu organizațiile U.T.C., trebuie să manifeste o preocupare mai mare pentru formarea profesională și integrarea în producție a tinerilor muncitori, pentru dezvoltarea în rîndurile acestora a spiritului de responsabilitate în îndeplinirea sarcinilor profesionale, a pasiunii pentru meseria aleasă, a dorinței de autodepășire, pentru soluționarea problemelor legate de munca și viața tinerilor. Împreună cu Uniunile Cooperativelor Agricole de Producție, sindicatele de la sate vor lua măsuri pentru îmbunătățirea condițiilor social-culturale ale tineretului, pentru a asigura stabilitatea forței de muncă necesare unităților agricole socialiste și celorlalte întreprinderi și instituții din mediul rural.

10. Comitetele uniunilor și sindicatele vor lua măsuri pentru perfecționarea conținutului contractului colectiv de muncă, în așa fel încît acesta să devină un instrument care reglementează obligațiile salariaților privind îndeplinirea tuturor sarcinilor profesionale și, în același timp, obligațiile conducerilor tehnico-administrative privind organizarea producției și a muncii, înfăptuirea unor obiective sociale menite să contribuie la îmbunătățirea condițiilor de muncă și de viață ale salariaților. Sindicatele sînt obligate să analizeze, periodic, împreună cu conducerile unităților economice, modul cum se realizează prevederile contractelor colective și să informeze despre aceasta adunarea generală a salariaților.

IV.

Complexitatea și amploarea sarcinilor economice stabilite de partidul nostru pentru dezvoltarea actuală și de perspectivă a societății socialiste în România impun ca întreaga activitate politică și cultural-educativă de masă desfășurată de sindicate să răspundă cerințelor ridicării continue a conștiinței socialiste a colectivelor de salariați, lărgirii orizontului lor politic, de cultură generală și profesională, dezvoltării atitudinii înaintate față de muncă și proprietatea obștească, față de răspunderile și îndatoririle lor sociale.

1. Sindicatele, care dispun de importante mijloace culturale în întreprinderi și instituții și răspund de organizarea activității cultural-artistice de masă în rîndul salariaților, să organizeze o activitate educativă vie și eficientă, să-și aducă contribuția la formarea și dezvoltarea conștiinței socialiste, la educarea oamenilor muncii în spiritul patriotismului, al hotărîrii de a participa activ la înfăptuirea planului de stat, la dezvoltarea economică și social-culturală a țării. Sindicatele trebuie să propage concepția materialistă despre lume și societate, să combată mentalitățile retrograde, orice manifestare antisocială, să cultive trăsăturile morale corespunzătoare principiilor etice comuniste și echității socialiste.

Colaborînd strîns cu organizațiile Uniunii Tineretului Comunist, sindicatele să organizeze în întreprinderi și instituții o largă popularizare a politicii interne și externe a partidului și statului, informarea sistematică a tuturor oamenilor muncii asupra legilor țării, a evenimentelor social-politice interne și internaționale, pentru cunoașterea și înțelegerea sensului și semnificației transformărilor și perfecționărilor ce au loc în întreaga viață economică, politică și social-culturală a patriei ; atenție specială se va acorda cunoașterii de către oamenii muncii a aprecierilor și punctelor de vedere ale Partidului Comunist Român în problemele construcției socialiste și ale relațiilor internaționale.

Folosind toate mijloacele de care dispun, sindicatele vor cultiva în rîndul maselor de salariați sentimentul atașamentului nemărginit față de patria socialistă, de Partidul Comunist Român — forța politică conducătoare a societății noastre, mîndria pentru tradițiile de luptă ale clasei muncitoare, ale poporului român, frăția dintre oamenii muncii români, maghiari, germani și de alte naționalități, uniți în munca nobilă de înflorire a patriei comune, Republica Socialistă România. Sindicatele trebuie să desfășoare o intensă activitate politică de educare a oamenilor muncii în spiritul internaționalismului socialist, de cultivare a sentimentelor solidarității cu clasa muncitoare, cu toți cei ce muncesc de pretutindeni.

2. Sindicatele își vor spori preocupările pentru folosirea integrală a bazei materiale, pentru îmbunătățirea substanțială a conținutului și formelor de deservire culturală a maselor de salariați. Cluburile, casele de cultură, bibliotecile sindicatelor vor desfășura o activitate permanentă, cuprinzînd în programele lor acțiuni pentru răspîndirea cunoștințelor politice, cultural-științifice și tehnico-economice, spectacole teatrale, muzicale, folclorice, filme, manifestări instructiv-distractive. Ele trebuie să dezvolte activitatea cercurilor literare, artistice, de muzică, de dansuri și turistice, a cinecluburilor, cluburilor tehnico-aplicative, care să contribuie la ridicarea cunoștințelor tehnico-profesionale și de cultură generală ale oamenilor muncii și în special ale tineretului. În cadrul acestor instituții să fie organizate activități specifice, diferențiate, care să se adreseze tinerilor și femeilor, iar în localitățile cu populație aparținînd naționalităților conlocuitoare, să se organizeze manifestări și în limba acestora.

Congresul consideră că activitatea caselor de cultură din centrele muncitorești să fie îndrumată și condusă de sindicate, în colaborare cu comitetele de cultură și artă, organizațiile Uniunii Tineretului Comunist și alte organizații obștești, asigurîndu-se satisfacerea cerințelor cultural-educative ale tuturor salariaților și ale familiilor acestora, ale întregii populații din localitatea respectivă.

Sindicatele să asigure o mai bună organizare, desfășurare și permanentizare a activității artistice de amatori din întreprinderi și instituții, îmbunătățirea conținutului repertoriului, diversificarea manifestărilor, creșterea viabilității și influenței educative a acestei activități.

3. Consiliul Central și organele teritoriale ale sindicatelor să conlucreze permanent cu organele de stat pentru cultură și artă, cu organele și organizațiile U.T.C., cu celelalte organizații de masă și obștești pentru îmbunătățirea muncii cultural-educative de masă din întreprinderi și instituții, pentru organizarea în afara programului de lucru a unor bogate și variate activități recreativ-distractive.

Reprezentanții sindicatelor în conducerea Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă, în Consiliul Național pentru Radioteleviziune, precum și în celelalte organe de stat și obștești, care se ocupă de munca cultural-educativă, trebuie să-și aducă o contribuție substanțială la îmbunătățirea programelor de radio și televiziune, astfel ca acestea să slujească în mai mare măsură creșterii conștiinței socialiste a maselor, a nivelului cultural-științific, pentru propagarea a tot ce e frumos și înnobilează viața omului societății noastre. Creația cinematografică, activitatea editorială, să răspundă în mai mare măsură cerințelor pe care partidul, poporul, le pune în fața acestor instituții.

4. Congresul cere presei sindicale centrale, departamentale și de uzină să contribuie mai activ la mobilizarea oamenilor muncii, a sindicatelor, la realizarea sarcinilor de plan, să acorde o mai mare atenție generalizării experienței înaintate, combaterii neajunsurilor din activitatea întreprinderilor, instituțiilor, a organelor și organizațiilor sindicale, a unor salariați, să militeze pentru întărirea ordinei și disciplinei în muncă. Publicațiile sindicale să devină, în mai mare măsură, o tribună de dezbatere publică în cadrul cărora muncitorii, maiștrii, tehnicienii, inginerii și alți oameni ai muncii să-și spună părerile cu privire la problemele actuale ale construcției socialiste, ale activității întreprinderilor și instituțiilor respective, să facă propuneri pentru îmbunătățirea conducerii economiei, pentru perfecționarea întregii vieți sociale în patria noastră.

5. Uniunea Generală a Sindicatelor din România răspunde de întreaga activitate de educație fizică și sport din întreprinderi și instituții de stat. În colaborare cu organizațiile locale ale Consiliului Național pentru Educație Fizică și Sport și Uniunii Tineretului Comunist, sindicatele să se preocupe de consolidarea asociațiilor și cluburilor sportive din întreprinderi și instituții, să desfășoare o activitate susținută de atragere a oamenilor muncii, în special a tineretului la practicarea sistematică a educației fizice, turismului și sportului, inițiind o gamă mai variată de forme atractive, pentru asigurarea odihnei active, recreerii și refacerii capacității de muncă a salariaților.

Continua dezvoltare a sportului de performanță din întreprinderi și instituții, afirmarea lui pe plan intern și internațional, impune o mai strînsă colaborare a sindicatelor cu organele Consiliului Național pentru Educație Fizică și Sport și organizațiile Uniunii Tineretului Comunist, în vederea dezvoltării cu prioritate a acelor ramuri de sport pentru care sînt create condiții materiale, există cadre tehnice și posibilități de selecționare a unor elemente tinere și talentate.

Sindicatele, asociațiile și cluburile sportive, cu sprijinul organizațiilor U.T.C., al consiliilor populare și al conducerilor întreprinderilor să extindă acțiunile de muncă voluntar-patriotică, de valorificare a posibilităților materiale și financiare locale pentru amenajarea de noi terenuri sportive pe lîngă întreprinderi, cartiere de locuințe și în zone de agrement, înființarea de baze turistice și de odihnă proprii, să se îngrijească permanent de buna utilizare și gospodărire judicioasă a bazelor sportive și turistice existente.

V.

Apreciind sarcinile mari și de răspundere ce le au de îndeplinit sindicatele în viața societății noastre, cerințele dezvoltării capacității lor de cuprindere și de influențare a maselor, Congresul consideră necesar ca organele și organizațiile sindicale să asigure în continuare democratizarea conducerii sindicatelor, să promoveze în întreaga lor activitate democrația muncitorească și autonomia sindicatelor, să perfecționeze structura organizatorică, stilul și metodele lor de muncă.

1. Congresul consideră că baza activității sindicale o constituie sindicatul fiecărei întreprinderi și al fiecărei instituții care să se bucure de autonomie în munca sa, în organizarea dezbaterii și rezolvării problemelor producției, ale activității economice, sociale și culturale din unitatea respectivă. Desfășurîndu-și activitatea pe baza Statutului-cadru adoptat de Congres, fiecare sindicat trebuie să completeze prevederile acestui statut cu problemele specifice ramurii, sectorului respectiv de activitate sau ale unității respective și să manifeste inițiativă și responsabilitate în rezolvarea tuturor problemelor legate de planul de producție, de problemele sociale și ale activității politico-educative.

2. Consiliul Central, uniunile sindicatelor, consiliile teritoriale și sindicatele trebuie să asigure consultarea și participarea maselor la dezbaterea și soluționarea problemelor economice și social-culturale. Măsurile elaborate de organele și organizațiile sindicale să fie rezultatul consultării membrilor de sindicat, a colectivelor de salariați sau a reprezentanților acestora.

În componența tuturor organelor de conducere și executive ale sindicatelor, să se asigure cu preponderență alegerea unor reprezentanți ai muncitorilor și altor categorii de salariați români, maghiari, germani și de alte naționalități care își desfășoară activitatea nemijlocit în producția materială și spirituală. Candidații pentru organele de conducere de la toate nivelele să fie discutați și aprobați în cadrul colectivelor de muncă în care aceștia își desfășoară activitatea.

3. Uniunile sindicatelor pe ramuri de activitate sînt chemate să-și îmbunătățească substanțial metodele, formele și stilul de muncă, să asigure conducerea și îndrumarea sindicatelor afiliate, în soluționarea problemelor de producție, profesionale, sociale și culturale, în organizarea întregii lor activități, fără a știrbi autonomia acestora. Reprezentanții uniunilor sindicatelor în colegiile ministerelor au datoria să manifeste inițiativă și răspundere în adoptarea hotărîrilor și măsurilor privind dezvoltarea ramurilor economice, realizarea sarcinilor de plan, perfecționarea și organizarea producției, asigurarea permanentă a unor condiții tot mai bune de muncă și de viață pentru salariați. Uniunile sindicatelor vor organiza întîlniri cu conducerile ministerelor și organelor centrale de stat, pentru analizarea modului cum se înfăptuiesc măsurile stabilite în comun.

4. Consiliile județene, municipale și orășenești, respectînd autonomia sindicatelor, sînt chemate să asigure îndrumarea și coordonarea activității organizațiilor sindicale din teritoriu, pentru îndeplinirea sarcinilor în domeniul economic, social și cultural-sportiv, preocupîndu-se de generalizarea experienței pozitive din munca acestora ; ele colaborează cu organele locale ale administrației de stat, cu celelalte organizații de masă și obștești în rezolvarea problemelor de interes comun.

5. Uniunea Generală a Sindicatelor din Republica Socialistă România reunește în rîndurile sale, pe baza adeziunii libere, uniunile sindicatelor de ramuri și organizațiile sindicale, înfăptuind unitatea organizatorică și de acțiune a sindicatelor din țara noastră. Ea are îndatorirea, pe baza centralismului democratic, să conducă și să îndrume organele sindicale subordonate, să se ocupe per-

(Continuare în pag. a 3-a)

REZOLUȚIA CONGRESULUI U. G. S. R.

(Urmare din pag. 2-a)

manent de perfecționarea formelor de organizare, a stilului și metodelor de muncă ale organelor și organizațiilor sindicale, de coordonarea muncii lor pentru îndeplinirea rolului și atribuțiilor ce le revin în viața politică, economică și social-culturală a țării.

VI.

1. Congresul aprobă activitatea internațională desfășurată de Uniunea Generală a Sindicatelor și cere Consiliului Central și comitetelor uniunilor pe ramuri să aplice cu consecvență în activitatea lor internațională principiile politicii externe a Partidului Comunist Român și guvernului Republicii Socialiste România de dezvoltare a relațiilor cu toate țările socialiste, cu toate statele lumii, indiferent de orînduirea socială, de largă colaborare și cooperare între națiuni pe baza respectării independenței și suveranității naționale, egalității depline în drepturi, neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc, a dreptului fiecărui popor de a-și hotărî singur soarta, fără nici un amestec din afară.

Sindicatele din România sprijină activ politica externă a Partidului Comunist Român de solidaritate internaționalistă cu partidele comuniste și muncitorești, cu organizațiile democratice, progresiste, cu mișcările de eliberare națională, cu toate forțele antiimperialiste ale lumii contemporane. În acest spirit Uniunea Generală a Sindicatelor va participa activ la întărirea și dezvoltarea unității de acțiune a mișcării sindicale mondiale, a tuturor forțelor care servesc și apără interesele clasei muncitoare, ale oamenilor muncii, pentru înfăptuirea aspirațiilor vitale ale celor ce muncesc, a năzuințelor lor de pace și progres social.

2. Congresul Uniunii Generale a Sindicatelor din România reafirmă că și în viitor, în centrul activității sale internaționale, va sta întărirea legăturilor de prietenie și cooperare frățească cu sindicatele din toate țările socialiste, în spiritul ideologiei marxist-leniniste și al țelurilor comune — construirea socialismului și comunismului.

3. Uniunea Generală a Sindicatelor din România va dezvolta legăturile de prietenie și relațiile de colaborare cu clasa muncitoare din țările capitaliste și cu organizațiile lor sindicale, pornind de la interesele comune ale celor de muncesc. Sindicatele din România își vor manifesta și în viitor deplina lor solidaritate internaționalistă cu lupta clasei muncitoare, împotriva asupririi și exploatării, împotriva monopolurilor, reacțiunii și imperialismului, pentru apărarea intereselor celor ce muncesc, pentru drepturi și libertăți democratice, pentru pace și progres social.

4. Clasa muncitoare, toți oamenii muncii din țara noastră și organizațiile sindicale se solidarizează cu lupta curajoasă a popoarelor din Africa, Asia și America Latină pentru drepturi și libertăți democratice, pentru cucerirea și consolidarea independenței lor naționale, pentru o dezvoltare de sine stătătoare a țărilor lor, fără amestec din afară. Ne exprimăm deplina solidaritate cu lupta popoarelor împotriva imperialismului, colonialismului și neocolonialismului, pentru lichidarea oricărei forme de dominație politică, economică sau militară, împotriva amenințării cu forța, pentru lichidarea focarelor de război.

5. Congresul cere Uniunii Generale a Sindicatelor din România să-și aducă și în viitor întreaga contribuție și să militeze pentru îmbunătățirea continuă a activității Federației Sindicale Mondiale, sporirea eficienței acțiunilor acesteia, promovarea neabătută a principiilor democrației muncitorești și respectarea autonomiei centralelor naționale afiliate, pentru dezvoltarea legăturilor cu organizațiile sindicale internaționale, cu alte forțe progresiste, pentru apărarea drepturilor și libertăților clasei muncitoare, pentru întărirea unității de acțiune a mișcării sindicale mondiale, în lupta împotriva imperialismului, pentru progres social, pentru menținerea și apărarea păcii în lume.

★

Congresul își exprimă convingerea că înfăptuirea hotărîrilor și măsurilor adoptate va duce la sporirea rolului sindicatelor în viața socială a patriei, va crea condiții și mai bune pentru participarea lor efectivă la conducerea societății socialiste, la înfăptuirea politicii partidului.

Congresul Sindicatelor din România își exprimă convingerea că toate organizațiile sindicale, membrii de sindicat, clasa muncitoare, animați de un fierbinte patriotism, vor munci cu dăruire și abnegație pentru a întimpina cu noi și remarcabile realizări gloriosul jubileu de 50 de ani al Partidului Comunist Român. Adresăm chemarea tuturor oamenilor muncii să depunem întreaga noastră capacitate creatoare, întregul nostru elan, pentru înfăptuirea programului însuflețitor elaborat de Congresul al X-lea al Partidului Comunist Român, asigurînd dezvoltarea viguroasă a economiei, științei și culturii, creșterea bunăstării materiale și spirituale a poporului nostru, propășirea și continua înflorire a scumpei noastre patrii, Republica Socialistă România.

CUVÎNTAREA TOVARĂȘULUI VIRGIL TROFIN la închiderea lucrărilor Congresului U. G. S. R.

Stimați tovarăși delegați și invitați,

Stimați oaspeți de peste hotare,

Lucrările congresului nostru, înalt forum al reprezentanților oamenilor muncii, al sindicatelor din țara noastră, se apropie de sfîrșit.

În cele cinci zile de lucrări rodnice, participanții la congres au făcut bilanțul activității desfășurate de organizațiile sindicale în ultimii cinci ani. Evidențiind activitatea rodnică a sindicatelor, congresul a analizat cu exigență, în spirit critic și autocritic, activitatea desfășurată pînă în prezent, stabilind rolul și locul sindicatelor în etapa actuală de dezvoltare a țării, sarcinile ce revin sindicatelor pentru înfăptuirea programului elaborat de Congresul al X-lea al Partidului Comunist Român, pentru construirea societății socialiste multilateral dezvoltate în patria noastră. Congresul Uniunii Generale a Sindicatelor a relevat uriașa activitate creatoare desfășurată sub conducerea Partidului Comunist Român de eroica noastră clasă muncitoare, de masele largi ale oamenilor muncii, în care se află încorporată și contribuția adusă de sindicate la construcția economică și social-culturală, la munca de conducere a țării, la remarcabilele realizări obținute în opera de edificare a noii orînduiri sociale, de ridicare a bunăstării întregului popor.

Congresul nostru și-a desfășurat lucrările în spiritul unei largi democrații muncitorești, sindicale, generată de acțiunea înnoitoare, inițiată și promovată de Partidul Comunist Român pentru continua perfecționare a vieții economice și social-politice, pentru dezvoltarea societății noastre socialiste.

Cred că sînt în asentimentul dumneavoastră, al tuturor, să apreciem valoarea deosebită a dezbaterilor care au avut loc în cadrul congresului — atît în ședințele plenare, cît și în comisiile pe probleme — dezbateri caracterizate printr-o înaltă ținută politică, combativitate și inițiativă, responsabilitate care demonstrează creșterea maturității politice și competența clasei muncitoare — clasă conducătoare a societății — și a tuturor oamenilor muncii din țara noastră, proprietari ai mijloacelor de producție, principali făuritori ai bunurilor materiale și spirituale, care au devenit în anii socialismului pentru prima oară și pentru totdeauna, sub conducerea partidului nostru comunist, stăpîni ai patriei lor.

Dezbaterile în cadrul congresului reprezintă o manifestare grăitoare a democrației noastre muncitorești, a democrației socialiste, o expresie a participării largi a oamenilor muncii la conducerea vieții economice, sociale și politice în Republica Socialistă România.

Vă rog să-mi permiteți ca, exprimînd gîndurile noastre, ale celor prezenți și ale tuturor celor pe care-i reprezentăm la acest congres, să adresez încă o dată un cald și tovărășesc cuvînt de sinceră mulțumire Comitetului Central al Partidului Comunist Român, personal tovarășului Nicolae Ceaușescu, pentru grija manifestată față de activitatea sindicatelor, pentru îndrumările deosebit de prețioase date cu privire la locul, rolul și atribuțiile sindicatelor în societatea noastră socialistă. Cred că sînt în asentimentul dumneavoastră să asigurăm Comitetul Central al partidului că sindicatele — care reunesc în rîndurile lor clasa muncitoare, masele de oameni ai muncii din țara noastră — vor munci cu perseverență și devotament pentru a aplica în viața și activitatea organizațiilor sindicale sfatul înnoitor recomandat de partid pentru îmbunătățirea întregii noastre activități, pentru creșterea aportului sindicatelor la înfăptuirea politicii interne și externe a partidului și statului nostru.

Congresul Uniunii Generale a Sindicatelor, care a demonstrat încă o dată coeziunea și unitatea națiunii noastre socialiste, a fost în același timp o puternică manifestare a unității de granit a întregului nostru popor în jurul partidului, al Comitetului său Central, în frunte cu secretarul general al P.C.R., tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Sindicatele din România, toți oamenii muncii văd în Partidul Comunist Român centrul vital al vieții întregului popor, văd în conducerea politică de către partid principiul fundamental și chezășia îndeplinirii cu succes a sarcinilor mari și de răspundere ce revin sindicatelor.

Congresul nostru a aprobat, în unanimitate, Raportul de activitate al Consiliului Central, Statutul-cadru al sindicatului, Statutul cadru al uniunii sindicatelor pe ramură de activitate, Statutul Uniunii Generale a Sindicatelor din Republica Socialistă România și Statutul organelor teritoriale ale sindicatelor. Au fost adoptate, de asemenea, în unanimitate, Rezoluția Congresului Uniunii Generale a Sindicatelor și un număr de moțiuni în care este exprimată poziția sindicatelor din țara noastră față de principalele probleme internaționale care confruntă astăzi omenirea.

Considerăm toate aceste documente ca fiind de o valoare deosebită pentru activitatea de viitor a sindicatelor din țara noastră. Aplicarea cu consecvență în viață a hotărîrilor adoptate va duce, fără îndoială, la înlăturarea lipsurilor, la întărirea și dezvoltarea democrației muncitorești, a autonomiei sindicale, la participarea și mai efectivă a sindicatelor la întreaga viață economică și politică a țării. Apreciem că modul cum a fost pregătit congresul, larga dezbatere a documentelor în organizațiile sindicale și în presă, spiritul de înaltă exigență, combativitate și responsabilitate în care s-au desfășurat lucrările congresului constituie primii pași pe calea înfăptuirii liniei înnoitoare menite să asigure înfăptuirea atribuțiilor de mare responsabilitate care revin sindicatelor în societatea noastră socialistă. Este necesar ca Uniunea Generală a Sindicatelor, uniunile pe ramuri de activitate, sindicatele din întreprinderi și instituții, organele teritoriale ale sindicatelor să treacă de îndată la înfăptuirea hotărîrilor adoptate de congres, să-și organizeze și să-și desfășoare întreaga activitate în spiritul și pentru înfăptuirea hotărîrilor adoptate de congresul nostru.

În întreprinderi, instituții, în toate sectoarele vieții economice și spirituale să muncim în așa fel încît să obținem succese cît mai însemnate în înfăptuirea planului de stat pe acest an, să întîmpinăm glorioasa aniversare a semicentenarului Partidului Comunist Român cu noi realizări în toate domeniile de activitate.

În plenul congresului și în lucrările pe comisii s-au făcut numeroase observații critice și propuneri. Ne exprimăm convingerea că toate conducerile unităților economice și social-culturale, ministerele și instituțiile centrale, nu numai că vor studia cu atenție aceste propuneri, dar, conform legilor țării și pe baza practicii inițiate și promovate de partid, vor trece de îndată la rezolvarea lor concretă. Și dacă noi am adoptat și înscris în hotărîrile congresului practica de a informa oamenii muncii asupra modului cum se rezolvă propunerile făcute în adunările generale ale salariaților, credem că este necesar ca organele colective de conducere ale Uniunii Generale a Sindicatelor, împreună cu ministerele, să informeze colectivele de oameni ai muncii și opinia publică asupra rezolvării problemelor ridicate în acest înalt forum al oamenilor muncii, al sindicatelor din România.

Compoziția noului Consiliu Central al Uniunii Generale a Sindicatelor, ales azi de congres, compoziția organelor executive ale Consiliului Central — din care fac parte mulți tovarăși care lucrează nemijlocit în producție — ne dau certitudinea să afirmăm în fața dumneavoastră că avem toate condițiile pentru ca în viitor, ținînd seama de criticile aduse în congres, să îmbunătățim substanțial activitatea Consiliului Central și să justificăm pe deplin încrederea care ne-ați acordat-o.

Stimați tovarăși,

Am avut bucuria de a primi ca oaspeți la congresul nostru un mare număr de delegații sindicale de peste hotare, reprezentanți ai organizațiilor sindicale din toate țările socialiste frățești, precum și ai organizațiilor sindicale prietene din majoritatea țărilor Europei, Africii, Asiei și Americii Latine. Permiteți-mi, dragi tovarăși, ca, în numele dumneavoastră, în numele tuturor oamenilor muncii din România organizați în sindicate, să exprim calde mulțumiri oaspeților noștri pentru participarea la lucrările congresului și pentru cuvintele de salut și aprecierea rostite la adresa oamenilor muncii din patria noastră, la adresa sindicatelor din România. Vă asigurăm, dragi oaspeți de peste hotare, că sindicatele din România vor milita în continuare cu energie pentru promovarea relațiilor de strînsă prietenie cu sindicatele și oamenii muncii din toate țările socialiste frățești, din toate statele lumii, indiferent de orînduirea lor economică și social-politică, pe baza respectării principiilor neamestecului în treburile interne, întrajutorării tovărășești și solidarității de clasă internațională. Congresul nostru a demonstrat în mod elocvent cît de necesar este ca organizațiile sindicale din întreaga lume — indiferent de afiliere — să acționeze în comun pentru promovarea și rezolvarea intereselor clasei muncitoare, a progresului social, pentru întărirea solidarității internaționale, pentru apărarea suveranității și independenței naționale a popoarelor care luptă împotriva exploatării capitaliste, a imperialismului și colonialismului, pentru menținerea și apărarea păcii în lume.

Participarea unui număr atît de mare de delegați ai organizațiilor sindicale la congresul nostru și diversitatea orientărilor lor ilustrează că această unitate de acțiune este posibilă, este pe deplin realizabilă și, de aceea, Uniunea Generală a Sindicatelor va milita în continuare pentru realizarea acestui deziderat major al mișcării sindicale mondiale.

Vă rugăm, stimați tovarăși, ca o dată înapoiați în patrie, să transmiteți oamenilor muncii din țările dumneavoastră, sindicatelor și conducătorilor lor un călduros și frățesc salut din partea oamenilor muncii din România, însoțit de urarea de noi succese în lupta pentru construirea socialismului și comunismului, de asigurarea deplinei noastre solidarități în lupta pentru cucerirea unor condiții de viață și de muncă mai bune, în lupta împotriva exploatării capitaliste și a agresiunii imperialiste.

Stimați tovarăși delegați și invitați,

Cu experiența acumulată pînă acum, conștienți de măreția obiectivelor pe care le avem de înfăptuit în opera de edificare a societății noastre socialiste multilateral dezvoltate, încrezători în capacitatea și priceperea de care dispune poporul nostru, oamenii muncii din patria noastră au pornit cu nestăvilit entuziasm la îndeplinirea noului cincinal.

Cred că sînt în asentimentul dumneavoastră, al tuturor delegaților și invitaților, al milioanelor de oameni ai muncii organizați în sindicate pe care îi reprezentăm în acest congres, să ne luăm încă o dată angajamentul solemn în fața întregului nostru popor, în fața partidului comunist și a secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, că vom depune toate eforturile, întreaga noastră capacitate de muncă și pricepere în slujba clasei muncitoare, a poporului român, pentru consolidarea și apărarea cuceririlor obținute, pentru dezvoltarea multilaterală a economiei noastre naționale, pentru ridicarea continuă a nivelului de trai material și spiritual al celor ce muncesc, pentru înflorirea continuă a țării, pentru triumful socialismului și comunismului în scumpa noastră patrie — Republica Socialistă România.

DIN CUVÎNTUL PARTICIPANȚILOR LA CONGRES

Cuvîntul tovarășei Maria Stănescu,

președinta Uniunii sindicatelor din învățămînt, presă și poligrafie

Ținînd seama de diversitatea sectoarelor cuprinse în cadrul Uniunii pe care o reprezint, trebuie să subliniez preocuparea pentru înlăturarea unor neajunsuri manifestate în munca noastră — ale organelor de conducere ale Uniunii.

Lipsa de preocupare din partea noastră a fost accentuată de carențele existente și azi în organizarea sindicatelor afiliate Uniunii. Cele peste 5 000 grupe sindicale din școlile sătești care formează — alături de grupe ale salariaților din comerț, sănătate, instituții administrative de stat — comitete sindicale comunale, nu sînt componente ale Uniunii noastre, deși noi, în raporturile cu Ministerul Învățămîntului, le reprezentăm.

În această ordine de idei, făcîndu-mă ecoul părerii participanților la Conferința Uniunii, propun ca articolul 14 din Statutul-cadru al sindicatului să fie reformulat în sensul organizării sindicatelor din învățămînt și la nivelul comunei, avînd în vedere gradul de dezvoltare economică și culturală al acesteia. Aceste sindicate să se poată afilia la Uniunea de învățămînt. Pentru coordonarea acțiunilor de interes comun, să se constituie comisii sau consilii similare ca atribuții organelor sindicale teritoriale.

De asemenea, se impune crearea în învățămîntul de cultură generală, a unor organisme sindicale corespunzătoare organizării administrației școlare (am în vedere inspectoratul școlar județean). Eventual, aceste organisme să fie similare celor de pe lîngă centralele industriale.

Prin alegerea noului comitet, larg reprezentativ, cu salariați din toate domeniile de activitate, reconsiderarea stilului de muncă în funcție de noile cerințe și exigențe, statutarea unor principii și norme de organizare adecvate, suple, stabilirea unor atribuții și competențe clare, manifestarea unei permanente receptivități față de propunerile membrilor de sindicat și promovarea unui spirit activ, militant în raporturile cu organele de stat, avem garanția că vom reuși să înlăturăm neajunsurile manifestate, să creștem contribuția și prestigiul organizației sindicale din învățămînt și cultură.

Doresc să mă alătur și eu aprecierilor care au fost făcute în legătură cu activitatea internațională a Consiliului Central al U.G.S.R. Și Uniunea noastră și-a adus contribuția la acțiunile internaționale, menite să contribuie la dezvoltarea relațiilor de prietenie și colaborare frățească cu organizațiile sindicale de ramură membre ale F.I.S.E., la extinderea colaborării cu organizațiile sindicale care fac parte din alte grupări internaționale, cu sindicatele de pretutindeni.

Promovînd în activitatea internațională, principiile politicii externe a partidului și statului nostru, vom acționa neobosit pentru a dezvolta relații largi cu sindicatele din țările socialiste, din celelalte țări ale lumii.

Cuvîntul tovarășei Mioara Virginia Ciupercă

profesoară, președinta Comitetului sindicatului de la Școala generală nr. 5 din Tulcea

Manifestîndu-și acordul deplin în legătură cu conținutul Raportului prezentat la Congres și al proiectelor de statut, considerîndu-le de o deosebită valoare pentru atragerea maselor de salariați la dezbaterea și stabilirea măsurilor necesare pentru îmbunătățirea întregii activități a sindicatelor, pentru perfecționarea formelor și metodelor de muncă în vederea creșterii rolului lor în viața politică, economică și socială a patriei, vorbitoarea a spus în continuare: Munca noastră, a cadrelor didactice, se înscrie în aria celor mai frumoase și nobile activități umane; rezultatele descoperirilor omenești, evenimentele de seamă își fac loc în conținutul învățămîntului, astfel încît școala reprezintă instituția de emulație și afirmare a celor mai importante idei ale epocii noastre.

Pentru orientarea școlară și profesională a elevilor, pentru cultivarea în rîndurile acestora a dragostei pentru muncă, pentru activitatea productivă, propun ca organele și organizațiile noastre sindicale să fie învestite cu răspunderi precise, bineînțeles, conlucrînd cu sindicatele din întreprinderi și instituții în organizarea de lectorate pedagogice în uzine, în asigurarea unor mai bune condiții desfășurării practicii elevilor în producție. Ministerul Învățămîntului să ia măsurile necesare pentru asigurarea bazei materiale în vederea organizării în condiții tehnice superioare, pe baze științifice, a laboratoarelor de orientare școlară și profesională.

Deoarece învățămîntul nostru se perfecționează fără încetare și avînd în vedere introducerea muncii productive drept disciplină de învățămînt, se impune ca Ministerul Învățămîntului, împreună cu Comitetul Uniunii sindicatelor din instituțiile de învățămînt, cultură, presă și poligrafie să definitiveze sistemul de pregătire al cadrelor, care să asigure orientarea profesională a tineretului spre meseriile practice de mare viitor, solicitate de coordonatele dezvoltării industriale a patriei noastre socialiste.

Consider că un rol deosebit de important în realizarea acestor deziderate îl au cadrele corpului didactic. Deși au trecut doi ani de la hotărîrea înființării lor, pînă în prezent nu funcționează în toate județele case ale corpului didactic, iar acolo unde există nu dezvoltă o activitate pe măsura scopului pentru care au fost create, deoarece lipsesc condițiile materiale adecvate și nu s-a statornicit o concepție clară asupra rolului lor de centre metodice și de informare a învățătorilor și profesorilor.

Perfecționarea în ipostaza legiferată

(Urmare din pag. I)

vind conținutul perfecționării și metodologia înfăptuirii acesteia. Nu avem atîta nevoie de noi etichete, de noi instituții, ci de o atentă examinare a conținutului activității desfășurate în această direcție, de introducerea unei metodologii și tehnologii didactice corespunzătoare etapei actuale a dezvoltării științelor.

Continuînd investigația noastră, l-am solicitat pe profesorul universitar dr. **ANGHEL MANOLACHE,** șeful catedrei de pedagogie de la Institutul pedagogic de 3 ani din București, să ne răspundă la întrebarea următoare:

— Care urmează să fie, după părerea dv., raportul dintre sistemul de perfecționare și sistemul de învățămînt?

— Consider că sistemul de formare și sistemul de perfecționare vor constitui un tot unitar. Nu este de conceput perfecționarea fără formare, sau perfecționarea fără calificare. Sistemul de perfecționare presupune cu necesitate regîndirea întregului sistem educațional, a întregului sistem de învățămînt, astfel încît el să fie adaptat nevoii de perfecționare. În prima ei fază educația înseamnă influențare conștientă, organizată științific, asupra elevului, care constituie obiectul acestei influențări. Eficacitatea procesului de influențare depinde de profesor și de elev. Treptat elevul se transformă din simplu obiect al educației în subiect al acesteia. El începe să fie purtător de valori acumulate, între care se află și deprinderea de a studia, de a învăța. Educația devine autoeducație. Ea nu mai vine din afară, ci aparține individului. Iar particularitatea procesului de perfecționare este aceea că el constituie, în primul rînd, un proces de autoeducare, de autoformare. De aceea prima fază a formării trebuie să fie astfel concepută, încît să asigure eficiența celei de a doua, — a perfecționării.

— Ce ne puteți spune în legătură cu necesitatea elaborării unei pedagogii a perfecționării?

— În primul rînd că aceasta mi se pare indispensabilă. Procesul de perfecționare trebuie să fie fundamentat științific, iar știința căreia îi revine sarcina acestei fundamentări este tocmai pedagogia. Într-o nouă accepțiune, în accepțiunea pe care ne-o impun imperativele educației permanente, pedagogia nu mai poate fi numai știința educării copiilor și tineretului, ci trebuie să fie știința formării și perfecționării omului în tot decursul vieții sale. Foarte important este, de asemenea, să se ia în considerare faptul că fiecare domeniu al activității sociale impune trăsături specifice de perfecționare. Fiindcă unele vor fi acestea, să zicem, în domeniul învățămîntului și altele în domeniul medicinii, al industriei, al construcțiilor etc. Probabil că pedagogia perfecționării va pune foarte mult accentul pe dezvoltarea tehnicilor de studiu individual, pe seminarii și dezbateri, pe verificări în colocvii și în aplicații practice, fiindcă efectele perfecționării trebuie apreciate tocmai în activitatea profesională a celor ce sînt angajați în acest proces.

Următoarele întrebări le-am pus conferențiarului universitar dr. **VASILE BUNESCU,** șeful catedrei de pedagogie de la Institutul central de perfecționare a cadrelor didactice.

— Profesorii fiind în primul rînd cei chemați să realizeze procesul de perfecționare, ce credeți că ar trebui făcut pentru a asigura succesul lor în îndeplinirea acestei misiuni?

— Avînd misiunea de a participa la perfecționarea altor categorii de salariați, profesorii înșiși trebuie să fie perfecționați pentru a desfășura această activitate cu eficiență. De aceea cred că în instituțiile profilate pentru perfecționarea personalului didactic, această preocupare trebuie să fie introdusă la loc de cinste. Profesorii care vor fi angajați în acțiunea de perfecționare trebuie pregătiți în mod special, după părerea mea, pentru învățămîntul adulților, întrucît există primejdia ca, lipsiți de o asemenea pregătire, ei să introducă în procesul de perfecționare metode specifice instituțiilor școlare, să confunde psihologia adultului cu psihologia școlarului. Iată de ce mi se pare necesar ca ei să-și însușească o didactică specială a învățămîntului pentru adulți în sistemul perfecționării.

— Cum credeți că ar putea fi barată încă de la început calea unor eventuale manifestări de formalism în realizarea perfecționării?

— Una din căile care ar putea asigura evitarea acestui pericol o constituie, după părerea mea, instruirea practică la locul de muncă. Dar ridicarea calificării prin perfecționarea la locul de muncă nu se va putea rezuma la un practicism îngust, fiindcă, așa cum spunea tovarășul Ceaușescu la plenara C.C. al P.C.R. din 10—11 februarie, nu mai putem lua totul din practica vieții, ci aceasta trebuie să fie susținută prin însușirea cunoștințelor pe care ni le pun la dispoziție cuceririle științei și tehnicii moderne.

Legea creează un cadru destul de larg pentru ca perfecționarea să se poată realiza diferențiat. Dar în cadrul acesta larg trebuie să fie bine conturată în practică autonomia fiecărei întreprinderi de a-și alege formele cele mai adecvate de perfecționare. Încercarea de a stabili unele forme rigide, de la centru, ar duce, cred, la formalism.

Ultimul nostru interlocutor a fost cercetătorul **LEON TOPA,** șef de sector la Institutul de științe pedagogice și membru al Comisiei pentru educația permanentă.

— În ce sens credeți că poate să sprijine Comisia educației permanente realizarea perfecționării? — l-am întrebat pe L. Țopa

— Legea obligă pe toți lucrătorii din unitățile socialiste să treacă prin formele de perfecționare. Consider că în cadrul Comisiei educației permanente trebuie să se formeze subcomisii care să adîncească diferitele arii și domenii ale acestei acțiuni. Cred de asemenea că această Comisie își va putea oferi sprijinul la elaborarea unui regulament detaliat pentru aplicarea legii perfecționării, ca și la alcătuirea planurilor și programelor de perfecționare.

— Ce îmbunătățiri credeți că se pot aduce în domeniul perfecționării profesorilor?

— Institutele de perfecționare a cadrelor didactice au o experiență valoroasă în domeniul perfecționării. Cred însă că ele ar trebui să tindă a se apropia mai mult de nivelul cursurilor postuniversitare, avînd în vedere exigențele mereu crescînde ale învățămîntului. Mă gîndesc, cînd fac această afirmație, mai ales la unele institute regionale, unde unele catedre sînt deținute de persoane cu o frumoasă experiență didactică, dar care nu corespund totuși nivelului unui învățămînt universitar sau postuniversitar. Cred, totodată, că în aceste institute ar trebui să fie promovate cu mai mult curaj discipline noi, cum ar fi informatica, știința conducerii, sociologia educației, psihologia pedagogică etc.

Măsuri privind perfecționarea învățămîntului în limbile naționalităților conlocuitoare

Colegiul Ministerului Învățămîntului a dezbătut în ședința sa din 26 martie a.c., măsurile privind perfecționarea învățămîntului în limbile naționalităților conlocuitoare. Au participat tovarășii **Leonte Răutu,** vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, **Ștefan Péterfi,** președintele Consiliului oamenilor muncii de naționalitate maghiară, **Eduard Eisenburger,** președintele Consiliului oamenilor muncii de naționalitate germană, reprezentanți ai conducerii Uniunii Tineretului Comunist, Uniunii Generale a Sindicatelor din România, Uniunii asociațiilor studențești din România, ai Comitetului de Stat pentru Economia și Administrația Locală, academicieni, inspectori școlari, cadre didactice, ziariști.

Ministrul învățămîntului, **Mircea Malița,** a prezentat o informare întocmită în urma unei analize efectuate de minister împreună cu Consiliile oamenilor muncii de naționalitate maghiară și germană în zece județe ale țării. Informarea și planul de măsuri au fost în prealabil dezbătute de birourile consiliilor, care au făcut propuneri de îmbunătățire.

Pe marginea informării au avut loc discuții care au evidențiat că, datorită aplicării consecvente a politicii partidului și statului nostru în problema națională, tineretul aparținînd naționalităților conlocuitoare dispune de largi posibilități de instruire și educare. Participanții la discuții au subliniat importanța indicațiilor cuprinse în expunerile tovarășului Nicolae Ceaușescu la recentele plenare ale Consiliilor oamenilor muncii de naționalitate germană și maghiară și, în lumina lor, au făcut o serie de propuneri.

După dezbateri, colegiul Ministerului Învățămîntului a adoptat măsuri care vizează un larg cerc de probleme privind lărgirea rețelei de școli în limbile naționalităților conlocuitoare și îmbunătățirea procesului de învățămînt în aceste școli. Astfel rețeaua școlilor generale va fi completată în funcție de necesități cu noi unități, secții sau clase în limba maternă. Începînd cu anul școlar 1971—1972 vor fi organizate, pe lîngă liceele existente, noi licee de cultură generală cu predarea într-o singură limbă — maghiară sau germană. De asemenea, începînd cu anul școlar 1971—1972 se vor înființa unități, secții sau clase cu predarea în limbile naționalităților conlocuitoare în învățămîntul profesional, precum și în învățămîntul liceal de specialitate. La Universitatea „Babeș-Bolyai" din Cluj și la Institutul de medicină și farmacie din Tîrgu Mureș, se va mări numărul disciplinelor care urmează a fi predate în limba maghiară. În contextul lărgirii posibilităților de instruire și educare a tineretului aparținînd naționalităților conlocuitoare, s-a prevăzut ca, la toate concursurile de admitere, candidații proveniți din școlile cu predare în limbile naționalităților conlocuitoare să poată susține, la cerere, probele scrise, orale și practice în limba maternă.

În colegiu au fost formulate de asemenea o serie de propuneri privind îmbunătățirea procesului de instruire și educare din învățămîntul în limbile naționalităților conlocuitoare, componentă organică a sistemului de învățămînt din țara noastră. S-a subliniat și de această dată importanța deosebită a perfecționării studiului limbii române, a însușirii ei corecte și practice, aceasta fiind o condiție esențială ca tinerii să beneficieze de toate posibilitățile de afirmare în viața noastră socială. Măsurile luate în această privință vizează îndeosebi accentuarea caracterului practic al predării și însușirii limbii române vorbite și scrise. În acest scop vor fi elaborate noi programe și manuale speciale pentru clasele I—VIII. De asemenea vor fi revizuite și completate manualele de istorie a patriei, astfel încît să reflecte într-o mai mare măsură atît trecutul istoric al naționalităților conlocuitoare cît și participarea lor activă în prezent, alături de poporul român, la construirea societății socialiste multilateral dezvoltate. În sprijinul îmbunătățirii procesului de învățămînt vor fi scurtate termenele de elaborare a manualelor de istoria literaturii maghiare și germane pentru licee, se vor edita noi manuale originale, se vor îmbunătăți traducerile și adaptările de manuale.

Colegiul Ministerului Învățămîntului a adoptat și o serie de măsuri privitoare la îmbunătățirea activității extrașcolare. Orientate spre cultivarea și întărirea sentimentelor de prietenie și frăție între copiii români și cei aparținînd naționalităților conlocuitoare, aceste măsuri vor da elevilor maghiari, germani, sîrbi și de alte naționalități posibilitatea de a se manifesta în mod liber, deopotrivă, atît în limba română, cît și în limba maternă. Se vor depune în continuare eforturi pentru o mai bună cunoaștere reciprocă de către tineri a valorilor și tradițiilor culturale-artistice.

Măsurile stabilite de recenta ședință a colegiului Ministerului Învățămîntului, încadrîndu-se în linia generală de perfecționare a întregului nostru învățămînt, evidențiază o dată mai mult grija partidului și statului nostru pentru crearea unor condiții tot mai bune de pregătire și educare a întregului tineret al patriei noastre, fără deosebire de naționalitate.

Noua clădire a Școlii generale nr. 3 din Bistrița

SCHIMB DE EXPERIENȚĂ PE TEMA:

ÎNDRUMAREA ȘI CONTROLUL ACTIVITĂȚII DIRECTORILOR COORDONATORI

În paginile gazetei noastre au fost consemnate numeroase schimburi de experiență organizate în diferite regiuni ale țării în variate împrejurări, pe diferite teme. De data aceasta ne oprim asupra unui schimb de experiență care a avut loc în zilele de 26 și 27 martie a.c. la Răcari, în județul Dîmbovița, pentru că, într-un anume sens, el reprezintă o inițiativă nouă, interesantă și care, în cea mai bună parte, a reușit să treacă peste acea atmosferă de festivism și formalism care este, din păcate, proprie unora dintre întîlnirile de acest fel. Este vorba de schimbul de experiență inițiat de inspectoratele școlare ale județelor Dîmbovița, Buzău și Prahova, una dintre puținele acțiuni comune organizate de la înființarea inspectoratelor școlare județene și pînă în prezent. Inițiativa merită cu atît mai mult a fi semnalată cu cît o legătură permanentă, un schimb de opinii mai eficient între inspectorate și inspectori nu și-a găsit încă forma organizatorică corespunzătoare. Este drept că prin intermediul societăților științifice, al unor cursuri de perfecționare, simpozioane etc., inspectorii școlari au ocazia să discute ades problemele specialității lor, dar prilejul unor întîlniri în cadrul cărora să se dezbată aspectele concrete și specifice ale muncii de îndrumare și control a procesului de învățămînt este mai rar.

Întîlnirea de la Răcari a inspectorilor școlari din cele trei județe vecine este a doua din cadrul unui schimb de experiență mai larg, organizat pe toată durata anului școlar. Prima întîlnire a avut loc în județul Prahova, la Mizil, către sfîrșitul trimestrului I, cînd au fost dezbătute problemele organizării activității tehnico-productive.

De data aceasta, în județul Dîmbovița, schimbul de experiență a avut ca temă îndrumarea și controlul activității directorilor coordonatori de către inspectoratul școlar județean. Programul a fost întocmit în așa fel încît să asigure întîlnirii un maxim de eficiență și să dea inspectorilor posibilitatea de a dobîndi o informare amplă și complexă asupra activității tuturor școlilor de pe raza comunei Răcari și asupra muncii directorului coordonator — prof. Gheorghe Ioniță.

În dimineața primei zile inspectorii au asistat la lecții, la lucrări de laborator și activități tehnico-productive la Școala generală din comuna Mavrodin, la școlile generale din Răcari, Ghergani și Colacu și la Liceul de cultură generală din Răcari, precum și la Grădinița de copii din Răcari. Au fost inițiate ample discuții asupra lecțiilor. În continuare inspectorii școlari au participat la ședința comisiei metodice a învățătorilor de la Școala generală din Răcari, la care au fost invitate și educatoarele de pe raza comunei, la ședința colectivelor catedrelor de limba română de la școlile generale din comuna Răcari, la activitățile pionierești de la Școala generală din satul Ghergani și la activitatea cercului de aeromodele de la Școala generală din satul Colacu. Au fost cercetate documentele școlare ale unităților vizitate, planurile lor de muncă și s-a urmărit activitatea desfășurată de directorul coordonator pentru îndrumarea procesului de învățămînt de pe raza comunei.

Cea de a doua zi a schimbului de experiență a fost rezervată dezbaterilor pe marginea referatului **„Preocuparea inspectoratului școlar județean pentru îndrumarea și controlul activității directorilor coordonatori"**, prezentat de prof. Cornel Ionescu, inspector școlar șef. Mult mai cuprinzător decît îl indică titlul, referatul a fost în cea mai mare parte un bilanț al activității desfășurate pe laturi multiple de directorii coordonatori. El nu a reușit însă (probabil că nici nu și-a propus) să elucideze unele chestiuni de principiu menite să faciliteze un spor de eficiență în munca directorilor coordonatori. Dezbaterile au suplinit în mare măsură acest neajuns. Ele s-au referit la cele mai indicate criterii de recrutare a directorilor coordonatori, la sfera activității acestora, la posibilitățile de valorificare a constatărilor. Vorbitorii, inspectori din cele trei județe, au arătat printre altele că se simte nevoia unui spor de competență în munca directorilor coordonatori. În perfecționarea lor ar trebui să se țină seama nu numai de nevoia unui plus de cunoștințe în specialitatea didactică, ci și în domeniul științei conducerii. S-a criticat faptul că multe din constatările directorilor coordonatori rămîn fără ecou, nu duc la măsuri, la decizii, subliniindu-se că tocmai din această cauză la ora actuală directorul coordonator este mai mult un intermediar între inspectorat și școli.

În încheierea dezbaterilor, tovarășul Ion T. Radu, director general în Ministerul Învățămîntului, a relevat experiența pozitivă obținută de inspectoratul școlar județean Dîmbovița, de directorii coordonatori în rezolvarea numeroaselor probleme practice cu care sînt confruntate școlile în etapa actuală. El s-a referit apoi pe larg la unele aspecte insuficient clarificate în legătură cu metodologia muncii directorilor coordonatori, la sfera lor de activitate, răspunzînd și numeroaselor întrebări adresate de către participanți.

CONSTITUIREA UNOR COMISII DE ÎNVĂȚĂMÎNT

Vineri 26 martie a.c. a fost constituită Comisia pentru învățămîntul clasic, de pe lîngă Ministerul Învățămîntului, comisie al cărei președinte este acad. *Constantin Daicoviciu.*

Noua comisie — din care fac parte academicieni, cadre didactice din instituții de învățămînt superior și din licee — va face propuneri de perfecționare a metodelor de predare a limbilor latină și elină, atît în școli de cultură generală, licee clasice, în secțiile umanistice ale liceelor, cît și în facultăți universitare.

Recent a fost constituită Comisia de învățămînt medical și farmaceutic de pe lîngă Ministerul Învățămîntului, avînd ca președinte pe acad. *Th. Burghele.*

Formată din academicieni, profesori universitari, cadre didactice de specialitate din școli și licee, consilieri din Ministerul Sănătății și directori ai direcțiilor sanitare județene, comisia își propune să studieze posibilitățile de îmbunătățire a predării cunoștințelor medicale și farmaceutice în școlile de toate gradele, de perfecționare a medicilor, de specializare și reciclare a cadrelor medicale etc.

CONSULTAȚII-SINTEZĂ PRIN RADIO ȘI TELEVIZIUNE

În sprijinul candidaților la bacalaureat și la admitere în învățămîntul superior

Pentru a veni în ajutorul candidaților la examenul de bacalaureat și la concursul de admitere în învățămîntul superior, Radioteleviziunea Română, în colaborare cu Ministerul Învățămîntului, va asigura în perioada 1 aprilie — 16 iulie a.c. un ciclu de consultații-sinteză, susținute de cadre didactice din învățămîntul superior.

RADIOȘCOALĂ

Ciclul Filozofie și socialism științific

2.IV : Materialitatea lumii.
6.IV : Contradicția — izvorul dezvoltării.
9.IV : Dezvoltarea ca trecere de la o calitate la alta.
13.IV : Teoria cunoașterii (I).
16.IV : Teoria cunoașterii (II).
20.IV : Știința și rolul ei în dezvoltarea societății.
23.IV : Concepția științifică despre lume și viață a omului societății socialiste.
24.IV : Formarea și dezvoltarea conștiinței socialiste în țara noastră.
31.IV : Filozofia marxistă și contemporaneitatea.
4.V : Societatea socialistă multilateral dezvoltată.
7.V : Raportul dintre obiectivitate și partinitate în filozofia marxistă.
11.V : Filozofia — esența și funcțiile ei.
14.V : Conținutul și însemnătatea noțiunii de practică în filozofia marxistă.
18.V : Opoziția dintre dialectică și metafizică în filozofie.
21.V : P.C.R. — conducător încercat al poporului.

Ciclul Literatura română

1.IV : Al. Macedonski — ciclul de poeme „Nopțile" și „Poema Rondelurilor".
8.IV : Caracterul național și popular al operei sadoveniene.
15.IV : Dezvoltarea romanului românesc în perioada dintre cele două războaie.
22.IV : Tudor Arghezi — artist al cuvîntului.
29.IV : Liviu Rebreanu — ctitor al romanului românesc modern.
6.V : Etape în evoluția liricii lui Ion Barbu.
13.V : „După melci" și „Riga Crypto și lapona Enigel" de Ion Barbu.
20.V : Satul din trecut în romanele „Desculț" de Zaharia Stancu și „Moromeții" de Marin Preda.
27.V : Lirica românească de inspirație patriotică.
3.VI : Circulația motivelor folclorice în literatura noastră cultă.
10.VI : Analiză literară : romanul „Ion" de Liviu Rebreanu.
17.VI : Mari curente literare în cultura românească (I).
24.VI : Mari curente literare în cultura românească (II).
1.VII : Contribuția scriitorilor noștri la dezvoltarea limbii literare.
8.VII : Originalitatea tematică și estetică a prozei noastre contemporane.

Ciclul Gramatică

28.V : Mijloace de îmbogățire a vocabularului.
4.VI : Morfologie : părțile de vorbire flexibile.
11.VI : Morfologie : părțile de vorbire neflexibile.
18.VI : Subiectul — propoziția subiectivă. Predicatul — propoziția predicativă.
25.VI : Complementul — propoziția completivă.
2.VII : Atributul — propoziția atributivă.
9.VII : Analize practice.

Ciclul Biologie generală

7.IV : Acizii nucleici și rolul lor genetic.
14.IV : Codul genetic.
15.IV : Filogenia omului
28.IV : Factorii biologici și sociali ai umanizării. Evoluția speciei umane.
30.VI : Evoluția filogenetică a regnului animal.
7.VII : Evoluția speciei umane.

Ciclul : Istorie

25.V : Pagini de epopee : „Moldova sub domnia lui Ștefan cel Mare".
1.VI : Procesul de formare a statului național român.
8.VI : Mișcarea muncitorească din România la sfîrșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului XX. Crearea P.C.R.
15.VI : România în perioada interbelică.
22.VI : Insurecția armată — 23 August 1944.
29.VI : România pe drumul construirii socialismului (I).
6.VII : România pe drumul construirii socialismului (II).

TELEȘCOALĂ

Etapele transmiterii acestui ciclu :
1—20 aprilie — marți, vineri
20 aprilie — 25 mai — vineri
25 mai — 16 iulie — marți, vineri.
În această perioadă vor fi difuzate 50 de lecții în 25 de emisiuni, avînd următoarea tematică :

APRILIE

2.IV : Literatura română : **Școala ardeleană.**
Fizică : **Mecanica (cinematica, legile dinamicii). Probleme.**
6.IV : Matematică : **Probleme de analiză matematică (I).**
Chimie : **Sistemul periodic al elementelor în lumina teoriei atomice a lui Bohr.**
9.IV : Limba română : **Elemente de morfologie. Analize gramaticale.**
Biologie : **Caractere specifice ale materiei vii.**
13.IV : Matematică : **Probleme de analiză matematică (II).**
Fizică : **Principiile termodinamicii. Probleme.**
16.IV : Literatura română : **Scriitorii pașoptiști.**
Istorie : **Orînduirea sclavagistă.**
23.IV : Fizica : **Optica. Interferența. Probleme.**
Literatura română : **Evoluția teatrului românesc.**
30.IV : Literatura română : **Mari reviste literare.**
Biologie : **Ultrastructura celulei.**

MAI

7.V : Literatura română : **Teme romantice în poezia lui Eminescu.**
Fizica : **Cîmpul electric ; legile curentului electric.**
14.V : Chimie : **Acizi și baze.**
Istorie : **Pagini de epopee românească : Mihai Viteazul.**
21.V : Limba română : **Elemente de sintaxă. Analize gramaticale.**
Fizică : **Evoluția concepțiilor despre structura luminii.**
28.V : Fizică : **Noțiuni de fizica solidului. Conductibilitatea electrică.**
Matematică : **Probleme de analiză matematică (III).**

IUNIE

1.VI : Literatura română : **Originalitatea operei lui I. Creangă.**
Chimie : **Valența.**
4.VI : Istorie : **Războiul pentru independență.**
Fizică : **Legi de conservare în fizică. Probleme.**
8.VI : Matematică : **Probleme de geometrie analitică.**
Biologie : **Despre ritmurile biologice.**
11.VI : Literatura română : **Teatrul lui I. L. Caragiale.**
Fizică : **Fizica atomului. Numerele cuantice. Probleme.**
15.VI : Matematică : **Probleme de algebră (I).**
Biologie : **Principalele tipuri de nutriție în lumea plantelor.**
18.VI : Fizică : **Transformarea și obținerea energiei.**
Literatura română : **Simbolismul românesc.**
22.VI : Chimie : **A p a.**
Istorie : **Momente ale luptei pentru libertate socială în secolul al XIX-lea.**
25.VI : Literatura română : **„Oltul" de O. Goga. Analiză literară.**
Matematică : **Probleme de algebră (II).**
29.VI : Literatura română : **Aspecte ale liricii contemporane.**
Chimie : **Izomerie.**

IULIE

2.VII : Limba română : **Analize gramaticale.**
Fizică : **Fizica clasică și fizica modernă. Idei fundamentale.**
6.VII : Matematică : **Probleme de geometrie sintetică (I).**
Biologie : **Darwinismul și problemele evoluției în biologie.**
9.VII : Chimie : **Reacții organice I.**
Istorie : **România pe drumul construirii socialismului.**
13.VII : Literatura română : **Momente ale prozei românești contemporane.**
Fizică : **Cîmp și substanță, forme structurale ale materiei.**
16.VII : Chimie : **Reacții organice II.**
Matematică : **Probleme de geometrie sintetică (II).**

UNIVERSITATEA „AL. I. CUZA"-IAȘI

ANUNȚĂ

scoaterea la concurs a următoarelor posturi

FACULTATEA DE MATEMATICĂ—MECANICĂ

— Lector la Catedra de probabilități și matematici economice, disciplinele : Calculul economic, Calculul economic în agricultură, Calculul economic în finanțe și bănci, poziția Ib/8.
— Lector la catedra de istoria universală, disciplinele : Analiză matematică, Teoria funcțiilor de variabilă reală și elemente de tipologie, poziția II/8.

FACULTATEA DE FIZICĂ

— Șef de lucrări la Catedra de fizică teoretică și structura materiei, disciplinele : Fizica teoretică IV (mecanică cuantică) Fizică atomului și moleculei, poziția VI/13.

FACULTATEA DE CHIMIE

— Conferențiar la Catedra de chimie anorganică, disciplinele Chimie anorganică, Chimia combinațiilor complexe, poziția IXA/3.
— Șef de lucrări, la Catedra de chimie organică, disciplinele : Fizico-chimia macromoleculelor, Chimia macromoleculelor, Chimie organică, poziția XA/12.

FACULTATEA DE BIOLOGIE-GEOGRAFIE

— Conferențiar la Catedra de zoologie, disciplinele Zoologia nevertebratelor, Zoologia vertebratelor, poziția XVII/5.
— Asistent la Catedra de Morfologie animală și antropologie, disciplinele Citologie, histologie, embriologie, Anatomia comparată a omului, poziția XVIIB/5.

FACULTATEA DE DREPT

— Lector la catedra de teoria statutului și dreptului, disciplina Drept financiar, poziția XXB/6.
— Lector la Catedra de teoria statului și dreptului, disciplinele Istoria gîndirii politico-juridice, Drept constituțional, Drept administrativ, poziția XXB/7.
— Lector la catedra de drept penal, disciplina Criminalistică, poziția XXA/5.

FACULTATEA DE FILOLOGIE

— Lector la catedra de Literatura universală, disciplina Literatura universală (I.P.), poziția XXIIA/6.
— Asistent la Catedra de limbă franceză, disciplinele Literatură franceză, Curs practic (fonetică), poziția XXIIIB/11.
— Asistent la Catedra de literatură franceză, disciplinele Literatură franceză, Curs practic (analize literare), poziția XXIIIA/13.
— Asistent la Catedra de limba și literatura germană, disciplina Curs practic, poziția XXIVA/7.

FACULTATEA DE ISTORIE-FILOZOFIE

— Lector la Catedra de materialism dialectic și istoric, disciplina Filozofie marxistă, poziția XXVIIA/9.
— Lector la Catedra de materialism dialectic și istoric, disciplinele Curs special de filozofie marxistă, Filozofie marxistă, poziția XXVIIA/13.
— Profesor la catedra de istorie universală, disciplinele Istorie medie universală. Istoria culturii și civilizației engleze, poziția XXIX/2.
— Lector la catedra de istorie universală, disciplina Istoria artelor (I.P.) poziția XXIX/10.
— Lector la catedra de istoria universală, disciplinele Istoria modernă universală, Curs special, Seminar special, poziția XXIX/12.

FACULTATEA DE STUDII ECONOMICE

— Lector la Catedra de economie politică, disciplina Economia politică a socialismului, poziția XXVI/9.
— Lector la Catedra de economie politică, disciplina Economia politică a capitalismului și a socialismului, poziția XXVI/10.
— Lector la Catedra de economie politică, disciplina Economia politică a capitalismului, poziția XXVI/11.

Candidații la concurs vor depune la secretariatul rectoratului Universității „Al.I.Cuza" din Iași, calea 23 August nr. 11, cererea de înscriere împreună cu actele prevăzute de Legea nr. 6 privind Statutul personalului didactic din Republica Socialistă România, publicată în Buletinul Oficial, partea I nr. 33 din 15 martie 1969 și de Instrucțiunile Ministerului Învățămîntului, nr. 84539/1969.
Termenul de depunere a actelor este de 30 de zile de la data publicării acestui anunț, pentru posturile de profesor, conferențiar și lector și de 15 zile pentru posturile de asistent.
Concursul va avea loc la Universitatea „Al.I.Cuza" din Iași în termen de 4 luni de la expirarea termenului de înscriere la concurs pentru funcțiile de profesor, conferențiar și lector și de 2 luni pentru funcția de asistent.
Cei care funcționează într-o instituție de învățămînt superior sînt obligați să comunice în scris, rectorului acesteia la concurs.
Informații suplimentare privind condițiile de înscriere la concurs se pot obține la secretariatul rectoratului Universității din Iași, telefon 1.27.18.
Termenul de înscriere la concurs se socotește de la data publicării concursului în Buletinul Oficial.

INSTITUTUL DE PETROL, GAZE ȘI GEOLOGIE

BUCUREȘTI

ANUNȚĂ

scoaterea la concurs a unui post didactic :
Asistent la catedra de Chimie organică și tehnologie petrochimică (cu normă de cercetare științifică) poziția 9 din statul de funcțiuni.
Candidații la concurs vor depune la secretariatul Institutului de petrol, gaze și geologie din București str. Av. Traian Vuia nr. 6, în termen de 16 zile de la data publicării acestui anunț, cererea de înscriere împreună cu actele prevăzute în Legea nr. 6 privind Statutul personalului didactic din Republica Socialistă România, publicată în Buletinul Oficial, Partea I, nr. 33 din 15 martie 1969.
Cei care funcționează într-o instituție de învățămînt superior sînt obligați să comunice în scris, rectorului acesteia, înscrierea la concurs.
Termenul legal de înscriere la concurs este de 15 zile și decurge de la data publicării concursului în Buletinul Oficial al Republicii Socialiste România, partea III-a.
Concursul va avea loc la sediul institutului în termen de 15 zile de la expirarea termenului de înscriere.
Informații suplimentare se pot obține la secretariatul institutului, telefon 12 70 04.

INSTITUTUL PEDAGOGIC DE 3 ANI

TÎRGU MUREȘ

ANUNȚĂ

scoaterea la concurs a următorului post :

FACULTATEA DE FILOLOGIE

Catedra de limbă și literatură română
— asistent, disciplinele : Istoria literaturii române (perioada contemporană) și probleme de teorie și analiză literară, poziția 15.
Candidații la concurs vor înainta la rectoratul Institutului pedagogic de 3 ani din Tg. Mureș, str. N. Iorga, nr. 1, în termen de 15 zile de la data publicării acestui anunț, în Buletinul Oficial, o cerere de înscriere la care se vor anexa, în dublu exemplar, actele prevăzute de Legea nr. 6, privind Statutul personalului didactic din Republica Socialistă România, publicată în Buletinul Oficial partea I nr. 33 din 15 martie 1969 și de Instrucțiunile Ministerului Învățămîntului nr. 84 539/1969.
Candidații vor prezenta o adeverință din care să reiasă că au efectuat stagiul legal după repartizare.
Concursul se va ține în termen de 15 zile de la data expirării termenului de înscriere.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA : București, Piața Scînteii nr 1. Telefon 17 60 20. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și la difuzorii de presă.
Tiparul : Combinatul Poligrafic Casa Scînteii
40 132

Proletari din toate țările uniți-vă!

GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ

ANUL XXIII-Nr. 1083

Vineri 9 aprilie 1971

4 pagini — 25 bani

INTERFERENȚA LICEU ÎNVĂȚĂMÎNT SUPERIOR

● Valoarea reală de selecție a programelor și normelor concursului de admitere ● Obiectiv și subiectiv în reușită și eșec

În jurul concursurilor de admitere în învățămîntul superior s-a creat în decursul anilor o veritabilă mitologie. An după an se povestește despre insuccesele surprinzătoare și dureroase ale unor elevi socotiți în liceu drept foarte buni, despre reușita „miraculoasă" a altora considerați mediocri, despre neconcordanța între solicitările liceului și cele ale concursului de admitere, despre...

Să recunoaștem sincer că, înlăturînd o anumită fabulație neconsistentă, fantezistă uneori, discuțiile pe această temă au o bază reală. De altfel nu o dată, încă din anii trecuți, s-au semnalat în presă anumite anomalii care puneau sub semnul întrebării sistemul prin care se efectuează trecerea de la învățămîntul liceal la cel superior. Numai gazeta noastră a publicat cel puțin zece anchete și articole de opinie pe această temă. Cum problema continuă să fie la ordinea zilei, o luăm din nou în discuție, concentrîndu-ne atenția, de astă dată, asupra unuia dintre cele mai controversate aspecte: raportul între pregătirea elevilor în liceu — pe de o parte, cea solicitată la concursul de admitere în facultate — pe de altă parte — și, în sfîrșit, cea dezvăluită pe deplin în anii de studiu universitar. La colocviul pe această temă, găzduit în coloanele de față, participă acad. prof. **GHEORGHE MIHOC**, conf. dr. **MARIUS STOKA** de la Institutul politehnic din București și cercetătorul științific **VASILE ȘTEFĂNESCU**, de la Institutul de științe pedagogice.

Red.: Vă este binecunoscut „dosarul" concursurilor de admitere. Știm că dispuneți, fiecare dintre dumneavoastră, de o mapă impunătoare de observații personale și ați întreprins chiar și unele studii privind această problemă mult discutată și controversată. Ce părere aveți despre modul cum se operează în prezent selecționarea candidaților?

Acad. Gh. Mihoc: Concursurile de admitere — ca orice examene — permit să se tragă concluzii globale destul de precise asupra pregătirii candidaților. Ele devin însă îndoielnice cînd avem în vedere clasificarea candidaților. Și iată de ce.

Dacă privim aceste concursuri prin prisma dezvoltării în perspectivă a capacității de studiu a candidaților actualele criterii nu permit, după părerea mea, să ne formăm un punct de vedere real în această privință. Progresul unui student în aprofundarea studiilor superioare depinde de mai mulți factori — de pildă, de nivelul cunoștințelor însușite în liceu, de sîrguința și continuitatea în studiu, de atracția reală a tînărului respectiv pentru ceea ce studiază. Concursul de admitere poate furniza cel mult informații asupra nivelului cunoștințelor sale; și aceasta destul de incomplet. Voi argumenta în continuare de ce. Pentru ceilalți factori, cel puțin la fel de importanți, nu există nici un test. Dacă în afară de această observație mai ținem seamă și de elementul aleator, inevitabil la orice examen, avem motive destul de temeinice pentru a conchide că prin concursul de admitere nu reușim să obținem decît informații foarte aproximative asupra capacității specifice a celor reușiți, în activitatea lor viitoare.

Realitatea, de altminteri, confirmă acest lucru. Cine are curiozitatea să compare, după trecerea a cinci ani de studii, ordinea clasificării candidaților admiși în anul I cu ordinea clasificării lor la terminarea studiilor, rămîne adesea deziluzionat. Unii fruntași la concursul de admitere sînt în coada listei absolvenților, sau nici nu se găsesc printre ei, după cum cîte un codaș la admitere strălucește ulterior la învățătură.

S-ar putea obiecta că între factorii citați există o legătură. Desigur. Calitatea cunoștințelor cu care elevul vine din liceu este de multe ori fructul sîrguinței și talentului lui, dar nu în întregime. Știm cu toții că sînt copii silitori și dotați pentru studiu care, din cauze obiective, capătă o pregătire mai slabă decît unii colegi ai lor care au fost ajutați de meditatori, după cum, dimpotrivă, alții par stăpîni pe materie numai în măsura capacității meditatorilor respectivi.

Vasile Ștefănescu: Aș mai adăuga ceva în legătură cu aceastăultimă idee: dacă un meditator — oricît de priceput ar fi acesta — poate pregăti, în cîteva luni, un candidat astfel încît să răspundă la concurs mai bine decît un elev bun care și-a însușit cunoștințele respective de-a lungul mai multor ani de liceu, înseamnă că examenul de specialitate nu investighează suficient de profund și de cuprinzător cunoștințele reale ale candidaților. S-a creat poate și o rutină în formularea problemelor la care se solicită soluții, rutină care deschide porțile „dopajului" intelectual al unor candidați abilitați să „strălucească" exact în limitele concursului, în detrimentul altora cu potențial și cunoștințe mai ridicate, dar neantrenați la specificul concursurilor.

Red.: Potrivit multor opinii, se pare că încă n-au fost judicios rezolvate problemele referitoare la volumul și calitatea cunoștințelor solicitate candidaților prin programele de concurs.

Conf. dr. M. Stoka: O dovedește, între altele, programa de matematică pentru concursul de admitere în învățămîntul superior tehnic. Această programă conține: algebră, geometrie plană și în spațiu, trigonometrie și elemente de analiză matematică (la anumite facultăți și secții programa este și mai redusă). Locul mult prea amplu acordat capitolelor de geometrie plană și în spațiu, cînd ponderea în liceu a acestor capitole este în continuă scădere, reprezintă un prim anacronism. În schimb, geometria analitică studiată în clasa a XI-a — materie care, în momentul admiterii în învățămîntul superior, reflectă mai bine nivelul de pregătire al elevilor — nu figurează deloc în programă. Este exagerată de asemenea ponderea trigonometriei, iar o serie de probleme din cadrul acesteia, cum ar fi identitățile trigonometrice, nu reflectă pregătirea elevului, ci numai formarea unui anumit automatism de calcul. De asemenea, nu se pune suficient accentul pe partea de analiză matematică și anume pe raționamentul specific acestui capitol. Pe de altă parte, deși în ultimii ani s-au introdus în clasa a XII-a elemente de teoria probabilităților și statistică matematică, acestea nu sînt incluse de loc în programa concursului de admitere în învățămîntul tehnic superior.

Acad. Gh. Mihoc: Într-adevăr, e o anomalie. La concursul de admitere în institutele tehnice nu se cer, așa cum s-a arătat, geometria analitică și teoria probabilităților. Aceasta din urmă lipsește și din programa concursului de admitere la facultățile de matematică din universități, iar la institutele de învățămînt economic, programa se reduce la algebră și trigonometrie. O asemenea reducere a materiei la concurs nu este, din nici un punct de vedere, recomandabilă. Știind că nu va fi examinat decît la algebră și trigonometrie, viitorul candidat la concursul de admitere într-un institut superior economic va neglija materia din ultimii doi ani

Colocviu realizat de M. HERIVAN

(Continuare în pag. 4-a)

La Școala generală nr. 198 din Capitală activează, sub conducerea profesorului Ion Șușală, un cerc de mozaicari. Micii artiști din clasele VI—IX lucrează în prezent la un triptic închinat aniversării semicentenarului Partidului Comunist Român.

Prima componentă a tripticului, intitulată „Omagiu" — avînd o suprafață de 20 mp. — a fost definitivată. Realizată cu materialele oferite de către Fabrica de ceramică fină, această lucrare a întrunit frumoase aprecieri din partea specialiștilor, iar acum împodobește interiorul școlii.

PROBLEME ESENȚIALE ALE ȘCOLII MODERNE

Ce cunoștințe predăm și cum le transmitem?

Acad. I. G. MURGULESCU

Școala, ca așezămînt social viu, însoțește sau urmează transformările și evenimentele sociale semnificative, care îi imprimă întotdeauna orientarea, conținutul și organizarea. Ea nu poate rămîne nici un moment în afara destinului societății, de care este indisolubil legată prin funcția ei de făuritoare a premizelor esențiale pentru atingerea idealurilor sociale de progres și prosperitate, ca și prin misiunea tot atît de nobilă de a întreține și spori focul sacru al creației spirituale în care se reflectă geniul unui popor. Un vechi adagiu englez afirmă că economia unei țări este în mîna profesorilor. Nu numai economia — adăugăm noi — ci și strălucirea spirituală a unei țări stă în mîna profesorilor — în puterea școlii, a procesului de învățămînt.

În condițiile revoluției tehnico-științifice contemporane, școlii — și școlii superioare în primul rînd — îi revine sarcina de mare răspundere de a pregăti nu numai cadre pentru profesiunile curente, ci totodată tineri capabili să se integreze în mișcarea științifică actuală — viitorii oameni de știință. Pentru aceasta, tinerii trebuie să dobîndească încă de pe băncile școlii și ale facultății capacitatea de a gîndi creator, deprinderea de a cerceta și de a descoperi ei înșiși adevăruri noi. În această situație complexă, cadrele didactice sînt confruntate cu două grupe de probleme:

— Ce să predăm tineretului studios? După ce principii să selecționăm, din marea masă a datelor științifice disponibile, acel sistem valabil de cunoștințe pe care să le transmitem de la catedră? Căror obiecte de studiu să le acordăm prioritate pentru ca, o dată cu educația profesională, să asigurăm viitorilor absolvenți și un larg orizont de cuprindere științifică, precum și deprinderi de cercetare?

— Cum să transmitem sistemul de cunoștințe astfel stabilit? Cum să stimulăm și să dezvoltăm deprinderile de cercetare și pasiunea pentru activitatea științifică?

Răspunsul la aceste dificile și mereu actuale probleme comportă implicații largi nu numai de ordin didactico-metodic, ci și organizatoric, începînd cu profilarea școlilor și facultăților, cuprinzînd în continuare procesul de învățămînt și rolul cadrelor didactice și

(Continuare în pag. a 3-a)

Ce-nseamnă „cultura vie"

Prof. dr. doc. ȘTEFAN BÂRSĂNESCU
membru corespondent al Academiei R.S.R.

Un minunat răspuns la această întrebare, pe care multe cadre didactice și-o pun, l-a dat serbarea „Întîlnirea cu fiii satului" din ziua de 20 martie a.c., ținută în comuna Viperești, județul Buzău și la care am participat ca fiu al acestei așezări rurale. Festivitatea care a avut loc cu acest prilej a fost bine organizată și frumoasă, cu cuvîntări și un bogat program cultural-artistic, cum se fac multe la nou; totuși ceea ce a impresionat aici a fost altceva: nota de „cultură vie" a întregii demonstrații cultural-artistice; asupra acestui caracter socotim util să ne oprim privirea.

Ceea ce a izbit mai întîi atenția noastră a fost surpriza că la festivitatea de la căminul cultural — o clădire impunătoare, așezată în mijlocul comunei — participa satul întreg — tineri și bătrîni, femei și bărbați, mari și mici, cu o aderiune totală la această „întîlnire". Pe fețele lor vii și voioase citeai bucuria caldă de a-și vedea și frații și rudele reîntorși acasă și de a le asculta vorbele. Fără exagerare se poate spune că serbarea întreagă a constituit un veritabil contact spiritual, plin de o însuflețire rară.

Acest prim efect s-a asociat cu al doilea: culegerea unor bogate cunoștințe din cuvîntările ținute. În cazul de față n-au fost discursuri ocazionale, nu s-a făcut oratorie, ci s-au expus confesiunile unor vieți trăite și observațiile unor lungi experiențe de viață, însoțite de duioase evocări și amintiri despre părinți, școală și oamenii din sat și despre satul însuși, cu locurile copilăriei. În astfel de condiții, comunicările făcute au depășit cu mult expunerile banale și seci și s-au grefat pe un fond afectiv atît de puternic, încît au devenit elemente de cultură vie, de neuitat.

De neuitat a fost și programul serbării. Este adevărat că, la prima vedere, el n-a diferit de cel obișnuit, fiind format din recitări, coruri, dansuri etc; totuși, la o privire mai atentă vedeai că el a fost altceva, că el venea cu un „plus". Mai întîi este de reținut că fiecare parte a acestui program se adresa nu numai intelectului, dar și sensibilității. N-au putut să scape privirii noastre nici alte aspecte ale festivității, ca: ordinea desăvîrșită, ținuta estetică a tuturora, absența oricărui element discrepant, colaborarea de o armonie desăvîrșită între participanți.

Reținînd toate acestea, mi-a venit în minte o observație a lui N. Iorga. Marele nostru istoric spunea: actul de a face școală și a da cultură nu se reduce la actul de a preda cunoștințe și de a face pe alții să învețe. Predarea culturii înseamnă cu mult mai mult. Înseamnă a preda cultura cu însuflețire și a face pe alții să și-o însușească cu însuflețire, introducînd-o în viața proprie, realizînd astfel o „cultură vie".

Vipereștii au azi — în locul unei școli formate dintr-o biată odaie, în care ne adunam vreo 25—30 de copii — două școli dintre care una de 10 ani. Comuna dispune de un impunător „cămin cultural". Alături de bibliotecile școlilor există o bibliotecă a căminului. Vipereștii dispun azi și de un ales corp didactic.

Din comună s-au ridicat mulți intelectuali și buni profesioniști, care lucrează azi în diferite centre din țară, mai ales ca ingineri, profesori, învățători, medici, tehnicieni și meseriași. Este sigur că la formarea lor o contribuție de seamă au dat-o școala și căminul cultural al acestui sat plin de pitoresc, prin înzestrarea lor și desfășurînd „o cultură vie".

CURSURI DE VARĂ DE INFORMATICĂ

de GR. C. MOISIL

Societatea de științe matematice din R. S. România organizează de mulți ani cursuri de vară. Alte societăți au și ele astfel de activități. Cursurile Societății de științe matematice din R. S. România (vorbesc de ele fiindcă le cunosc mai bine) aduc foloase de necontestat; ele împrospătează cultura matematică a profesorilor de învățămînt mediu, îi pun în contact cu probleme moderne ale științelor matematice, ale pedagogiei ei, ale aplicațiilor ei. Scurt: află ce mai e pe lume. Problema modernizării învățămîntului matematic a făcut obiectul multor conferințe la aceste cursuri, dînd astfel loc la discuții folositoare printre cursanți.

În colocviul asupra pregătirii cadrelor pentru informatică am arătat că Societatea de științe matematice din R.S. România poate iniția și altfel de cursuri de vară, fără ca această nouă acțiune să împiedice continuarea cursurilor de vară așa cum s-au ținut pînă acum.

Societatea poate organiza un număr de cursuri de informatică astfel: fiecare ciclu urmează să dureze 3—4 săptămîni. Se vor face 4—5 ore pe zi lecții și aplicații de programare într-un limbaj de programare automată; propunem FORTRAN-ul. Cursurile-seminar vor fi făcute de cîte doi asistenți ai facultății de matematici din București, de matematicienii actuali ai Centrului de calcul al Universității din București, precum și de foștii lui matematicieni. Al treilea asistent va duce programele la Centrul de calcul al Universității din București, unde programele se vor perfora și da spre calculare calculatorului centrului.

Filiala Cluj a Societății de matematici va putea și ea organiza astfel de cursuri.

În cursul anului școlar 1971-1972 se vor ține de către filialele societății lecții de perfecționare pentru foștii cursanți. Precum se știe, în Franța, în 1970 s-a ținut primul bacalaureat de informatică. Manualele franceze, aduse într-un număr de 4—5 pentru cursanții fiecărui curs, vor putea fi imediat folosite.

Numărul profesorilor de învățămînt mediu care vor putea face în anul școlar 1971-1972 lecții de informatică grație acestor cursuri de vară e departe de a fi neglijabil.

SEMICENTENAR P.C.R.

Intelectuali la Congresul de constituire

În perioada premergătoare creării Partidului Comunist Român s-a înregistrat în întreaga țară un puternic avînt revoluționar al luptelor populare, în fruntea cărora s-a situat proletariatul. Acest avînt al maselor din țara noastră a antrenat și o serie de intelectuali progresiști, care s-au alăturat ofensivei revoluționare a clasei muncitoare. Printre aceștia s-au numărat scriitori ca Gala Galaction sau M. Cruceanu, oameni de cultură ca M. Gh. Bujor sau M. Macavei, profesori, ingineri etc.

Gala Galaction, unul dintre fruntașii literaturii românești dintre cele două războaie mondiale, luptător cu condeiul, a militat pe baricadele cele mai avansate ale presei, scriind „cu cea mai roșie cerneală", așa după cum spunea el însuși în ziarul „Socialismul", organ de presă al Partidului socialist din România și al Uniunii sindicatelor, iar din 1921, al Partidului Comunist Român. Unul din numeroasele articole în care Gala Galaction a înfățișat acțiunile revoluționare ale proletariatului este și cel publicat în „Socialismul" din 18/26 decembrie 1919, scris cu prilejul împlinirii unui an de la demonstrația pașnică a muncitorilor din Capitală de la 13 decembrie 1918 și intitulat „Batalioane ale plebei proletare". Referindu-se la această impresionantă manifestație muncitorească, scriitorul menționa: „Se prezenta în ochii mei măreață, într-o măreție nouă. Erau mulți. Erau o ceată lungă, aliniată și ordonată de muncitori și de muncitoare, de bătrîni și de copii... Treceau, treceau și izvorul lor nu mai seca de loc... Femei tinere, femei în vîrstă, fete și băetani... mergeau unii după alții, sărăcuți îmbrăcați, cu mîinile goale și triști de serioși".

Gala Galaction a înfierat represiunea sălbatică de la 13 decembrie 1918 prin următoarele cuvinte: „Este gratuită, inutilă, neroadă, cruzimea celor ce apără niște privilegii presimțitoare de moarte. La ce servesc toate aceste brutalități, toate aceste stăruințe în nedreptate, toate aceste vărsări de sînge, cînd și istoria și viața actuală ne dovedesc sinistra lor inutilitate?... Va veni ceasul cînd vom stabili, pentru știința celor de după noi, unde și în ce împrejurări au murit eroii proletariatului românesc".

Creșterea conștiinței revoluționare și a experienței proletariatului român în focul luptelor de clasă din perioada 1918—1921 s-a manifestat prin accelerarea procesului de maturizare ideologică a mișcării muncitorești. Cu prilejul diferitelor întruniri, al ședințelor organizate de secțiunile partidului, ca și în presa muncitorească, s-a desfășurat o amplă luptă de opinii, în centrul căreia stătea problema reașezării întregului partid socialist pe baze revoluționare. La această luptă de opinii în vederea clarificării ideologice o contribuție însemnată o au și membrii partidului socialist proveniți din rîndurile intelectualilor. Astfel, Mihai Gheorghiu Bujor, militant de frunte al mișcării revoluționare din România, care a participat activ la mișcarea socialistă încă de pe cînd era student la Iași, a desfășurat la sfîrșitul anului 1919 și începutul anului 1920 o susținută activitate revoluționară în vederea creării partidului comunist. În acest sens el scrie manifeste, broșuri, articole și participă la redactarea documentelor secțiunii din București a partidului socialist, susținînd activ transformarea partidului socialist în partid comunist.

Despre evenimentele premergătoare congresului de constituire a partidului comunist Mihai Gh. Bujor scria: „În țară continuă marile meetinguri și demonstrații... Greva generală, care plutea în aer, izbucnește la 20 octombrie (1920 n.n.), dovedind, cu toate greșelile ei de proclamare și desfășurare, spiritul de luptă revoluționară, forța de care era ca-

I. TOACĂ și GH. TUDOR

(Continuare în pag. a 2-a)

În cinstea aniversării semicentenarului partidului

În zilele de 7—8 aprilie a.c. s-a desfășurat în Capitală o sesiune științifică organizată de Academia de Științe Sociale și Politice (Institutul de psihologie) și Ministerul Învățământului (Institutul de științe pedagogice) în cinstea aniversării semicentenarului Partidului Comunist Român.

În ședința de deschidere a sesiunii Mircea Maliță, ministrul învățământului, a prezentat comunicarea „Munca productivă, factor primordial al educației", acad. Alexandru Roșca, președintele secției de psihologie și pedagogie a Academiei de Științe Sociale și Politice comunicarea „Contribuții ale cercetării psihologice la perfecționarea vieții sociale" și George Văideanu, directorul Institutului de științe pedagogice, comunicarea „Orientarea spre inovarea tehnologiei învățământului — o atitudine necesară".

În continuare au fost prezentate comunicări privind perfecționarea învățământului pe baza cercetării interdisciplinare prospective, studiul dezvoltării gîndirii științifice a elevilor, perfecționarea muncii educative în lumina științei conducerii, orientarea școlară și profesională — condiție a eficienței învățământului, pedagogia muncii integrată în procesul de învățământ. etc. De asemenea au fost prezentate comunicări privind contribuția cercetărilor de psihologie la perfecționarea activității industriale.

★

Studenții anului I al Facultății de filologie de la Institutul pedagogic din București au organizat recent, în cinstea aniversării semicentenarului Partidului Comunist Român, un simpozion științific. Lucrările simpozionului au fost axate pe teme ca: „Psihologia, instruirea și educarea tinerei generații", „Psihologia creativității artistice", „Tipologia caracterelor oglindită în literatură",

★

Vacanța de primăvară, ca și ultimul trimestru al acestui an școlar, sînt bogate în manifestări cultural-artistice și sportive închinate de elevi aniversării semicentenarului Partidului Comunist Român.

A început la 3 aprilie, la Bacău, Festivalul cultural-artistic al pionerilor și școlarilor. El va continua pînă la 25 aprilie, pe centrele de zone Turnu Severin, București, Baia Mare, Galați. Tot la 4 aprilie a început concursul cultural-artistic al elevilor din licee, școli profesionale și de specialitate postliceală.

Deosebit de bogată este agenda manifestărilor sportive. Între 4 și 8 aprilie, de pildă, s-a desfășurat la Sibiu etapa finală a campionatului național divizionar de baschet școlar și de juniori, iar la Bacău — etapa finală a campionatului național divizionar de volei școlar și de juniori. Începînd tot cu 4 aprilie au loc campionatele de lupte, handbal, atletism, volei, fotbal a școlilor profesionale (Brașov, București, Pitești, Piatra Neamț). Tot în acest trimestru vor avea loc etapa finală a Campionatului național divizionar de handbal școlar și de juniori (Craiova 11—16 iunie), etapa finală a Campionatului național de atletism pentru licee (București 12—13 iunie etc.)

Elevi pe ogoare

Primăvara a venit în sfîrșit. Cîmpiile țării sînt pregătite pentru belșugul de roade. Săptămînile trecute, în zilele dinaintea vacanței, redactorii noștri au pornit spre inima Bărăganului, au străbătut drumurile de pe o parte și alta a Oltului, în apropierea confluenței sale cu Dunărea, au colindat prin Cîmpia Burnasului. Peste tot au întîlnit, alături de oamenii ogoarelor, pe elevi și pe profesorii lor, antrenați într-o activitate utilă, riguros organizată, înglobată firesc în procesul de învățămînt sub denumirea — familiară de-acum tuturor — de pregătire tehnică-productivă. Rîndurile de mai jos caută să înfățișeze o parte din ceea ce foarte bine s-ar putea denumi campania agricolă de primăvară a școlarilor, viitori lucrători ai ogoarelor.

Sub îndrumarea profesoarei de biologie și agricultură Elisabeta Cuptor, elevii claselor V și VIII de la Școala generală din satul Silistraru, județul Brăila, lucrau, în orele de pregătire tehnico-productivă, la cooperativa agricolă de producție din sat. Profesoara a definitivat din timp, împreună cu conducerea cooperativei agricole și cu inginerul agronom, lucrările ce urmează să fie efectuate de elevi și sectoarele în care vor lucra ei. Astfel elevii vor efectua toate lucrările de îngrijire la cultura de fasole, pe un lot de 3 ha și la cultura de porumb pe un lot de 1 ha. De asemenea, ei vor participa la o serie de lucrări cu caracter practic productiv, cum ar fi întreținerea culturilor, recoltatul etc., pe care le vor efectua atît în cadrul cooperativei agricole cît și la Stațiunea de cercetări agricole Brăila.

Elevii Școlii generale din comuna Traian au condiții bune de lucru chiar pe terenul școlii. Aici, pe pămîntul arat, ei au aplicat îngrășăminte și au făcut primele însămînțări cu ceapă și usturoi, folosind în practică toate cunoștințele teoretice de agrofitotehnie. Împreună cu profesoara Vasilica Condrus, micii gospodari au parcelat terenul pe care vor însămînța culturi duble: porumb-cartofi, porumb-fasole, mac-morcov, tomate și sfeclă furajeră pentru semințe. Tot ei au văruit și au executat tăierile la pomii din livadă. Produsele obținute vor fi valorificate la cooperativa agricolă de producție din comună, care de altfel a furnizat și semințele. Pe un lot de 3 000 m.p. elevii vor cultiva sorg, din care la iarnă vor lucra mături.

Pretutindeni, pe teren și în răsadnițele în care cultivă răsaduri de tomate și de flori pentru înfrumusețarea comunei, se vădește grija, preocuparea elevilor pentru ca munca lor să fie de bună calitate.

Un început promițător pentru desfășurarea în condiții optime a pregătirii tehnico-productive a elevilor există și la Școala generală din Oprișenești, comuna Ianca. Pe elevii clasei a VI-a de la această școală i-am găsit efectuînd lucrări de pomicultură și viticultură, iar pe cei din clasele a VII-a și a VIII-a participînd la lucrări de floricultură și legumicultură. Urmînd pilda celor mari, tinerii agricultori, au săpat, au greblat și nivelat terenul de la șosea și din curtea căminului cultural, au plantat răsaduri de flori, au văruit pomii din fața școlii și au executat tăierea de primăvară a acestora. Pe lotul școlii se cultivă sfeclă furajeră, porumb din care cercul de menaj din școală va face „floricele", bostani, mazăre, cartofi, fasole, castraveți, sorg, dovlecei, ceapă, roșii, ardei, precum și măcești pentru înfrumusețarea comunei. Elevii participă și la muncile de primăvară din grădina de legume a cooperativei agricole de producție din sat, fiind remunerați cu zile muncă.

Realizări demne de luat în seamă am găsit și la Școala generală din comuna Ianca, ai cărei elevi participă la lucrări cu caracter productiv de legumicultură, viticultură, pomicultură și floriculturâ. Ei au însămînțat încă din toamnă arpagic pentru ceapă stufată, care va fi vîndută în această primăvară prin întreprinderea locală de valorificare a legumelor și fructelor. Acum au efectuat primele lucrări de întreținere a culturilor pe cele două terenuri irigate — unul legumicol-floricol și altul viticol. De asemenea, au executat tăierile la cei peste 500 de butuci de vie, la gutuii și perii din livadă. În răsadnițele amenajate special au apărut primele răsaduri de tomate, ardei și varză, care constituie materialul săditor pentru lot.

O experiență interesantă realizează elevii liceului din Ianca. Directorul liceului, profesorul de biologie Eugen Marin, ne-a informat că școala a perfectat un contract conform căruia elevii vor executa toate lucrările de îngrijire la porumb și la floarea-soarelui de pe un lot de 40 ha aparținînd cooperativei agricole de producție din Oprișenești, fiind remunerați în zile-muncă. Pînă atunci, elevii claselor a X-a și a XI-a participă intens la muncile agricole de primăvară pe lotul de legumicultură și în livada școlii. Legumele cultivate aici vor fi folosite la aprovizionarea cantinei internatului, unde mănîncă peste 160 de elevi.

Ar fi necesar ca atît școala cît și liceul din comuna Ianca să fie mai mult sprijinite de cooperativa agricolă de producție din localitate în pregătirea tehnico-productivă a elevilor. Mirâ îndeosebi faptul că, deși în cursul anului trecut elevii au muncit cu spor și au efectuat numeroase zile-muncă, totuși C.A.P.-Ianca întîrzie nejustificat, cu toate insistențele conducerii școlii și ale inspectoratului școlar, plata drepturilor bănești cuvenite școlii.

Ca și în Bărăgan, și în lunca Oltului și a Dunării, pe cîmpia Burnasului, în marea majoritate a școlilor din județele Olt și Teleorman am întîlnit o activitate rodnică. Încă la începutul primăverii inspectoratele școlare din aceste județe au organizat consfătuiri și schimburi de experiență menite să generalizeze cele mai bune căi de pregătire tehnico-productivă a elevilor de la sate. Profesorii de biologie și agricultură din județul Olt, de pildă, au participat la o utilă consfătuire de lucru în cadrul căreia s-au întîlnit cu oameni de știință de specialitate, cu cadre didactice din învățămîntul superior agricol, cadre de conducere din agricultura județului și specialiști de la stațiunea agricolă experimentală din Caracal. Amplele dezbateri care au avut loc cu acest prilej au fost legate direct de realitățile concrete ale economiei locale și au putut duce astfel la găsirea unor soluții eficiente pentru legarea învățămîntului de practică. Așa cum s-a relevat și în cadrul consfătuirii și cum aveam să ne convingem ulterior vizitînd cîteva școli sătești, în județul Olt se acordă o deosebită atenție pregătirii viitorilor lucrători ai ogoarelor. În multe școli loturile școlare, sînt în plină activitate și, pe brazdele reavăne, lucrate cu pricepere de elevi sub îndrumarea profesorilor lor, au și încolțit roadele bogate ale pămîntului.

Activitatea practică-productivă în domeniul agriculturii nu se rezumă însă numai la munca pe lotul școlar. Încă din anii trecuți între școli și cooperativele agricole de producție s-a statornicit o fructuoasă colaborare. De-a lungul campaniilor agricole elevii au lucrat mereu alături de cooperatori, munca lor fiind apreciată și retribuită. În primăvara aceasta colaborarea între școli și cooperativele agricole a îmbrăcat forme noi. La recomandarea organelor agricole județene școlilor le-au fost repartizate loturi de 1—2 hectare pe care elevii vor efectua toate muncile agricole. Aceste loturi, aflate în proprietatea cooperativelor, dar lucrate de către elevi, vor fi adevărate modele de practică științifică în agricultură.

Și în județul Teleorman, unde instruirea practică în agricultură se bucură de o frumoasă tradiție, campania agricolă a școlilor sătești a debutat sub bune auspicii. În primele zile ale primăverii, la liceul din comuna Piatra, directorii coordonatori ai școlilor din județ s-au întîlnit în cadrul unui schimb de experiență privind organizarea instruirii tehnico-productive. Locul de desfășurare a schimbului de experiență n-a fost ales întîmplător: liceul din Piatra obține rezultate frumoase în înarmarea elevilor cu deprinderi de muncă. Printre altele, în cadrul schimbului de experiență, directorii au asistat la numeroase activități tehnico-productive în diferite clase pe teme ca „Plantarea răsadului de tomate în solar", „Lucrări de creștere a răsadului de legume în lădițe" etc. Preocupîndu-se stăruitor de buna desfășurare a activității practice, liceul din Piatra a lărgit considerabil baza materială a acestei activități. El dispune în prezent nu numai de un lot școlar, ci și de seră didactică, solar, atelier mecanic, laboratoare, colț zoologic, plantație de viță de vie, gospodărie anexă etc. La toate acestea se adaugă practica în cadrul cercului mecanic de la întreprinderea agricolă de stat și în cooperativa agricolă din comună.

Pe lotul în suprafață de 8 500 m.p., situat în imediata apropiere a liceului, lucrările agricole se desfășoară pe baza unui plan de cultură stabilit încă de la începutul anului școlar, conform programei de învățămînt. În seră, producția proprie de răsaduri de ardei, vinete, varză, castraveți, salată etc. așteaptă să fie valorificată, iar din solar, peste aproximativ o lună de zile vor fi recoltate primele tomate.

Toată această activitate este completată de munca productivă în cadrul unităților agricole din comună. Elevii clasei a VI-a, care studiază legumicultura, de pildă, au participat direct la confecționarea unor ghivece nutritive în C.A.P., iar cei din clasa a VII-a au efectuat o serie de lucrări în sectorul zootehnic al cooperativei.

La fel stau lucrurile și în alte școli din județul Teleorman. La Furculești, la Lisa, la Țigănești și în alte sate am întîlnit peste tot, alături de clădirile școlilor, gospodăreșe construite și întreținute, cunoscutele solarii acoperite cu foi de polietilenă sau sere miniaturale pline cu răsaduri. „Cît au costat?" — am întrebat. Peste tot ni s-a răspuns cu un zîmbet: „Mai nimic". În multe cazuri s-a plătit numai pentru scheletul metalic, în altă parte nici măcar pentru acesta, căci totul s-a realizat prin autodotare ca rezultat al unei rodnice colaborări între școală, părinți, cooperativele agricole sau întreprinderile agricole de stat. Contravaloarea multor materiale a fost obținută prin munca elevilor.

Trecînd în revistă cele văzute n-am putut să nu ne gîndim la roadele viitoare ale muncii desfășurate acum, în primăvară. Sîntem siguri că ele vor fi pe măsura eforturilor depuse. Dincolo de producția efectivă obținută, se realizează un lucru de cel mai mare preț: pregătirea tot mai temeinică, teoretică și practică, a viitorilor lucrători ai ogoarelor.

VIOLETA APOSTOL
MIRCEA IONEL

Pe lotul experimental se realizează lucrări instructive și în același timp productive

Elevi de la Liceul „Dr. Petru Groza" din Capitală în vizită la Muzeul de istorie a partidului

SEMICENTENAR P.C.R.

Intelectuali la Congresul de constituire

(Urmare din pag. 1-a)

pabil proletariatul român. Această forță nu scade după înăbușirea grevei. Trăgînd învățămintele luptei, manifestele apărute după grevă cer construirea unui puternic partid de clasă...".

Arestarea sa în martie 1920, și apoi condamnarea la muncă silnică pe viață l-au împiedicat pe M. Gh. Bujor să participe la lucrările istoricului congres de creare a Partidului Comunist Român, pentru care a desfășurat o neobosită activitate.

Printre figurile luminoase ale celor ce s-au alăturat mișcării muncitorești revoluționare din România și au participat ca delegați la Congresul I al P.C.R., se numără și Mihail Macavei, doctor în drept, delegat din partea secțiunii partidului socialist din Tr. Severin. M. Macavei a cunoscut, fie prin scrieri și conferințe, fie prin contacte directe, pe Jean Jaurès, Anatole France, Romain Rolland, Henri Barbusse și alți reprezentanți ai culturii progresiste sau oameni politici în timpul cînd își făcea studiile la Paris. Lupta revoluționară din România care s-a desfășurat în anii 1918—1921 a lărgit cunoștințele sale despre socialismul științific și i-a întărit convingerea în justețea cauzei clasei muncitoare. Începînd din decembrie 1918, cînd se înscrie în Partidul Socialist din România, Mihail Macavei participă fără șovăire la acțiunile mișcării muncitorești revoluționare, fiind prezent la manifestările ce au avut loc în timpul grevei generale din octombrie 1920 și apoi la congresul de creare a partidului, unde este ales în secretariatul congresului și în comisia de rezoluții.

Un alt militant de seamă al mișcării muncitorești care s-a alăturat luptei revoluționare a clasei muncitoare din România este și profesorul universitar Mihail Cruceanu, care a participat la Congresul I al P.C.R. ca delegat al secțiunii partidului socialist din Craiova, iar în timpul desfășurării acestuia a fost unul dintre cei trei vicepreședinți ai biroului congresului.

În legătură cu atmosfera înălțătoare în care delegații au hotărît transformarea partidului socialist în partid comunist, tovarășul Mihail Cruceanu relatează: „Trecîndu-se la vot în ziua de 11 mai 1921, majoritatea covîrșitoare a delegaților au votat pentru crearea partidului comunist și afilierea lui la Internaționala comunistă. Rezultatul a fost salutat cu ovații în sală. Au răsunat puternice urale. Ochii tuturor străluceau. Unii se îmbrățișau. Întreaga sală fremăta parcă. Din mulțime a izbucnit înălțătoare „Internaționala". A fost un moment de adîncă emoție. Ne priveam cu ochii plini de însuflețire unii pe alții, de parcă atunci ne-am fi văzut pentru prima oară.

În după amiaza zilei de 12 mai 1921, deodată un tovarăș a deschis ușa și, cu vocea stăpînită, ne-a spus că armata a înconjurat localul în care ne aflam. În acest timp, generalul Nicoleanu, prefectul poliției, urmat de ofițerii de la curtea marțială și de o droaie de agenți, pătrunseseră în sala mare și se duseseră drept la tribună, invitîndu-ne să luăm loc în bănci. Cînd tovarășii delegați au umplut sala, o discuție aprinsă s-a încins între congresiști și capul poliției. Noi arătam permisiunea de a ține congresul, iar Nicoleanu spunea că o știe, dar trebuie să ne comunice unele dispoziții.

Cînd s-a făcut liniște în sală, ni s-a comunicat că nimeni nu poate părăsi localul. Deci eram arestați. Apoi am fost chemați fiecare de pe o listă și întrebați cum am votat, pentru sau contra afilierii. Nimănui nu-i trecea prin gînd să refuze a-și mărturisi votul. Fiecare simțea o mîndrie parcă să sfideze sluga polițienească, iar tovarășii, cînd li se striga numele, afirmau cu tărie: „da", fără șovăire.

Aceasta a fost a doua votare, în fața poliției".

În afară de Mihai Gheorghiu Bujor, Mihail Macavei și Mihail Cruceanu, la congresul de creare a Partidului Comunist Român au participat ca delegați și alți militanți proveniți din rîndul intelectualității, ca inginerul Alexandru Dobrogeanu Gherea, doctorul în drept Eugen Rozvani etc.

Făurirea Partidului Comunist Român, la care și-au adus contribuția, alături de clasa muncitoare, și reprezentanți ai intelectualității progresiste, a constituit un moment de cea mai mare importanță în istoria poporului român. Continuînd lupta de veacuri pentru eliberarea socială și națională, cele mai bune tradiții ale mișcării muncitorești și socialiste din România, partidul comunist s-a manifestat încă de la începutul existenței sale ca exponent al intereselor clasei muncitoare, ale întregului popor.

Petru Maior, educatorul

Înscrierea în calendarul comemorărilor UNESCO pe plan mondial a cărturarului român Petru Maior semnifică, odată în plus, prețuirea de care se bucură în lume cultura țării noastre.

Luminismul românesc și Școala ardeleană, al căror reprezentant de frunte a fost Petru Maior, au constituit o amplă mișcare social-culturală progresistă, desfășurată la încrucișarea a două veacuri — al XVIII-lea și al XIX-lea. Ele au transformat tezele despre romanitatea poporului nostru, latinitatea limbii, vechimea și continuitatea istorică a românilor în Dacia, în înalte obiective social-politice și în puternice arme de luptă politică pentru eliberarea socială și națională.

Ideile despre educație și învățămînt ale lui Petru Maior, ca și ale celorlalți reprezentanți ai Școlii ardelene — Samuil Micu, Gh. Șincai, Ion Budai-Deleanu — se caracterizează printr-un viguros fond patriotic, prin promovarea raționalismului și spiritului laic, prin încrederea în puterea educației, prin grija pentru dezvoltarea judecății copiilor, evidențierea rolului disciplinelor realist-științifice și practice, punerea în lumină a rolului educativ al familiei, al educației cetățenești.

Cu deosebită pregnanță a arătat marele cărturar al Școlii ardelene — în lucrări ca *Didahii* (Buda, 1809) *Predici* (Buda. 1810) — rolul educativ pe care îl are familia, evidențiind însemnătatea formării bunelor deprinderi, a exemplului părinților, a asigurării autorității părintești, a tactului pedagogic. Cu privire la desfășurarea procesului instructiv-educativ, Petru Maior a dat — în scrieri cum sînt „Propovedanii..." (Buda, 1809) și „Lexiconul de la Buda" (1825) — prețioase îndrumări referitor atît la munca elevilor, cît și a profesorilor. „Greșesc scholastichii de nu vor cinsti pe dascălii și învățătorii săi. De nu vor asculta de dînșii întru acele ce se țin de învățătură și de năravurile cele bune... De nu vor păzi legile schoalelor". După cum „Dascălii și învățătorii greșesc de nu vor îndrepta greșelile scholasticilor săi, cînd pot. De nu se vor nevoi spre sporul învățăturii și procopsala grămăticilor. De nu-i vor învăța năravuri bune. De-i vor învăța dinadins basmuri și minciuni în chip de adevăr... De nu se vor procopsi pre sine ca să fie destoinici a învăța pe grămătici.. De vor da pildă rea cu purtarea sa scholasticilor..."

Erudit luminist și umanist, Petru Maior a dat o mare însemnătate acțiunii de popularizare a culturii. În cartea sa „Răspuns la cîrtirea carea s-au dat asupra persoanei lui Petru Maior" (Buda, 1814), marele cărturar ne relatează el însuși: „Mergea Petru Maior prin sate, unde, adunînd pruncii făcea examen... vara umbla prin cîmpuri, prin păduri, unde știa că sînt adunați pruncii a paște vitele și văzîndu-i îi striga la dînsul și îi învăța...".

Din întreaga operă a lui Petru Maior se desprinde astfel o bine conturată tematică educativă. Ea ridică în ochii noștri, cu bogate și adînci semnificații, pe educatorul Petru Maior, arătîndu-ne de ce eruditul cărturar al Școlii ardelene a avut o influență educativă atît de întinsă și puternică asupra intelectualității românești din prima jumătate a secolului al XIX-lea.

ION ORGHIDAN

Cu prilejul împlinirii a 150 de ani de la mișcarea revoluționară condusă de Tudor Vladimirescu

Societatea de științe istorice a organizat la Turnu-Severin în zilele de 4 și 5 aprilie a.c., o sesiune științifică festivă pe țară cu tema „150 de ani de la mișcarea revoluționară condusă de Tudor Vladimirescu". La lucrările sesiunii au participat delegați ai filialelor societății din diferite centre ale țării, cadre didactice din învățămîntul superior și învățămîntul de cultură generală, cercetători științifici.

După cuvîntul de deschidere, rostit de prof. univ. Vasile Maciu, membru corespondent al Academiei R.S.R., vicepreședinte al Societății de științe istorice, au fost prezentate comunicări despre cauzele mișcării revoluționare din 1821, despre personalitatea lui Tudor Vladimirescu, despre reflectarea mișcării revoluționare din 1821 în rapoartele consulare, despre ecoul acestei mișcări în presa europeană ș.a.m.d. Participanții la sesiune au vizitat apoi o serie de monumente istorice la Cerneț, Tismana, Padeș etc.

★

Recent, în sala de festivități a Palatului Pionierilor, Liceul „Tudor Vladimirescu" din Capitală, care a împlinit un sfert de secol de existență, a sărbătorit această aniversare a sa odată cu sărbătorirea unui eveniment pe care l-a marcat întregul nostru popor: împlinirea a 150 de ani de la mișcarea revoluționară condusă de Tudor Vladimirescu. Această dublă festivitate a încheiat o suită întreagă de manifestări organizate în liceu: o excursie de documentare la Padeș, o sesiune de comunicări a cercurilor științifice ale elevilor, o expoziție, editarea unei monografii a școlii, precum și a unui număr special al revistei „Preludii".

La festivitatea de la Palatul Pionierilor au participat numeroși absolvenți ai liceului profesorii și elevii de astăzi ai acestuia, părinți. Cu acest prilej directorul liceului, a făcut o expunere asupra semnificației mișcării revoluționare din 1821 și a trecut în revistă principalele momente din activitatea Liceului „Tudor Vladimirescu". Organizației U.T.C. din școală i s-a înmînat diploma de onoare a C.C. al U.T.C.

Participanții la festivitate au adoptat, în încheierea festivității, o telegramă adresată tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU, secretar general al partidului, în care profesorii și elevii școlii mulțumesc conducerii partidului pentru grija deosebită ce o acordă învățămîntului, angajîndu-se să nu precupețească nici un efort pentru a obține noi succese în activitatea lor.

Aniversarea Liceului „Vasile Roaită" din Rîmnicu Vîlcea

Duminica trecută, Liceul „Vasile Roaită" din Rîmnicu Vîlcea a sărbătorit 50 de ani de activitate în prezența unui mare număr de cadre didactice care au slujit acest liceu de-a lungul unei jumătăți de veac, a multor elevi, părinți, invitați. La festivitatea prilejuită de aniversare directorul liceului a vorbit despre activitatea desfășurată de harnicul colectiv didactic al liceului, despre realizările dobîndite în decursul anilor. Astăzi prin grija partidului și a statului, liceul este înzestrat cu o bază materială care asigură un învățămînt la nivelul cerințelor actuale: laboratoare de fizică și chimie, un laborator fonic, un cabinet de matematică, o sală de desen, o bibliotecă cu peste 20 000 de volume, două săli de sport și un complex sportiv în aer liber, un internat cu o capacitate de 130 de locuri.

O activitate bogată și rodnică desfășoară organizația U.T.C. a liceului, căreia i s-a decernat la festivitate diploma de onoare a C.C. al U.T.C.

Cu prilejul aniversării, colectivul de profesori și elevi ai liceului a adresat o telegramă C.C. al P.C.R., tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU, prin care și-au exprimat recunoștința pentru condițiile de muncă și de studiu create, hotărîrea de a continua tradițiile acestui liceu care timp de jumătate de secol a asigurat o bună pregătire a tineretului pentru muncă, pentru viață.

Expoziția unor profesori

În sala Clubului municipal al sindicatului din învățămînt s-a deschis expoziția de pictură a profesoarei Rodica Toma, membră a cenaclului „Ion Andreescu". Aducînd un aer de prospețime și poezie, picturile în ulei și acuarele expuse înmănunchează suite de peisaje moldovenești, îndeosebi din Neamț și Iași.

Rodica Toma este o pictoriță talentată, care înțelege natura și, totodată, o poetă delicată. Prin varietatea exponatelor și muzicalitatea coloristicii, expoziția ei este o manifestare de vitalitate, tinerețe și sensibilitate.

★

Holul teatrului „G. Bacovia" din Bacău găzduiește o expoziție de sculptură cuprinzînd lucrări realizate de Emil Pricopescu, profesor la Liceul de muzică și arte plastice din Buzău. Tînărul artist mînuiește o tehnică variată, prezentînd atît sculptură în lemn cît și în piatră, metal și teracotă.

Legat de universul uman căreia i-a consacrat activitatea sa de profesor, Emil Pricopescu se inspiră în cîteva dintre cele mai reușite lucrări ale sale — Băiat de școală, Adolescență, Scufița, Coloana copilăriei — din viața copiilor și adolescenților.

Seminar internațional la Casa corpului didactic din Capitală

Recent, la Casa corpului didactic din Capitală, a avut loc un seminar de lucru la care au participat 80 de cadre didactice din diverse institute de învățămînt superior din S.U.A. și Canada precum și cercetători de la Institutul de cercetări pedagogice din București. S-au purtat discuții în legătură cu modul de organizare a cercetării pedagogice, cu relațiile organ de decizie — cercetare și cercetare — școală.

Cu același prilej oaspeții au putut cunoaște organizarea Institutului de cercetări pedagogice și noile direcții de cercetare.

Întîlnirea cu cadrele didactice din S.U.A. și Canada s-a desfășurat într-o atmosferă constructivă, de lucru.

Ședință de lucru la Ministerul Învățămîntului

Joi, 8 aprilie a.c., la Ministerul Învățămîntului a început ședința de lucru cu inspectorii școlari generali județeni, la care participă și prorectorii filialelor Institutului central pentru perfecționarea personalului didactic.

În cursul dimineții lucrările au fost conduse de tovarășul Traian Pop, adjunct al ministrului învățămîntului. În această primă parte a ședinței au fost discutate unele probleme actuale ale anului școlar, s-a făcut o trecere în revistă a pregătirilor pentru cursurile de perfecționare profesională și s-au analizat rezultatele obținute pînă în prezent de unele inspectorate școlare în pregătirea tehnico-productivă a elevilor.

După amiază, ședința de lucru a continuat sub conducerea tovarășului Vasile Alexandrescu, adjunct al ministrului învățămîntului. Au fost dezbătute unele probleme actuale ale învățămîntului profesional, tehnic și liceal de specialitate.

Lucrările ședinței de lucru cu inspectorii generali continuă.

MODERNIZAREA MIJLOACELOR DE ÎNVĂȚĂMÎNT

Acțiunea de modernizare a învățămîntului include și construirea unei tehnologii a educației, menită să pună în serviciul școlii o gamă cît mai variată de mijloace tehnice și didactice care să permită extinderea în învățămînt a metodelor active și să solicite deducția logică în locul recitării mecanice. În acest scop Ministerul Învățămîntului a elaborat un studiu privind dotarea laboratoarelor, atelierelor și cabinetelor din învățămîntul de toate gradele. Constituind un program larg de înzestrare pe perioada 1971-1980, studiul stabilește direcțiile de orientare și modernizare a producției de mijloace de învățămînt, precum și căile de realizare, cuprinzînd totodată indicații care au în vedere îmbunătățirea sistemului de planificare, finanțare și difuzare a mijloacelor de învățămînt. Unele din aceste direcții sînt amplu ilustrate de expoziția „Tehnologia instruirii" deschisă în prezent în Capitală, expoziție care oferă o imagine edificatoare asupra căilor de modernizare a materialului didactic.

O caracteristică esențială a activității în domeniul modernizării producției mijloacelor de învățămînt este tendința de promovare a unei concepții noi, moderne, cu privire la categoriile acestor mijloace. În primul rînd, pentru a se face față stadiului actual de dezvoltare a modalităților de transmitere a informațiilor, se impune introducerea pe scară largă în învățămîntul de toate gradele a mijloacelor tehnice audiovizuale (aparate de proiecție statice și dinamice, retroproiectoare ș.a.) și se cer noi măsuri care să faciliteze extinderea ca volum și arie de folosință, a radioteleviziunii educative, a filmelor școlare, a montajelor vizuale simple (diapozitive, diafilme), a mașinilor și modelelor pentru învățare. Concepția modernă cu privire la categoriile de mijloace de învățămînt care urmează să se introducă în fabricație are în vedere faptul că fiecărei discipline de învățămînt îi corespunde o combinație eficientă de procedee și metode și că, pe lîngă mijloacele de învățămînt specifice grupei de științe generale (fizică, chimie, biologie ș.a.), este necesar să se asimileze noi sortimente pentru studiul științelor interdisciplinare (biochimie, biofizică, geofizică ș.a.).

Pornindu-se de la conținutul disciplinelor de învățămînt, în anii următori se va realiza o producție de **mijloace tehnice și politehnice,** unele ca utilaj tehnic, iar altele pentru a fi folosite în vederea lămuririi anumitor tehnici de largă răspîndire, precum și **mijloace nemiologice de învățare,** care să servească la descrierea și explicarea fenomenelor și a legilor specifice științelor naturii.

Din cadrul acestor grupe de mijloace de învățămînt, anual vor fi introduse în fabricație : **modele de semne,** exprimate prin cifre, litere semne (alfabetare, figuri mobile cu fixare magnetică ș.a.) ; **material grafic,** pe suport plastic, cu ajutorul căruia se poate obține o privire generală intuitivă a realității (planșe, hărți, globuri ș.a.) ; **mijloace tehnice și didactice de învățare,** care oferă reprezentări intuitive, ilustrează fenomene și legi naturale prin prezentări plastice (rețeaua cristalină, structura unui atom sau a unei molecule, structuri anatomice și histologice etc.) ; **mijloace didactice de simulare a originalului,** care imită desfășurarea proceselor cinematico-intuitive în succesiunea discontinuă a fazelor sau în succesiune aparent continuă de faze (modele de comandă, film trucat ș.a.) : **mijloace didactice de transformare a originalului,** care dau indicații asupra modului în care s-ar comporta originalul (modele mecanice, pîrghii, articulații, roți cuplate ș.a.) ; **mijloace didactice de modificare a originalului** cu ajutorul cărora se transferă informații în domenii învecinate și în esență asemănătoare.

Împlinirea acestor direcții de modernizare și orientare a producției mijloacelor de învățămînt este posibilă, prin organizarea științifică a întregului sistem de cercetare-proiectare, de producție și desfacere, prin dezvoltarea unor noi capacități de producție, ca și pe calea autodotării. Activitatea de autodotare, care se cere a fi cît mai bine adaptată condițiilor locale, trebuie să constituie pentru majoritatea untiăților de învățămînt atît un mijloc de înzestrare, cît și unul de afirmare. Pe lîngă folosirea chibzuită a bazei materiale existente în învățămînt, autodotarea se poate completa prin dezvoltarea relațiilor dintre școală și unitățile economice.

În prezent, în afara unităților de învățămînt și cercetare care-și asigură o parte din mijloacele de învățămînt prin autodotare, producția de mijloace de învățămînt se realizează în circa 200 de unități ale industriei republicane sau locale. Un loc important în această producție îl ocupă întreprinderea „Didactica" a Ministerului Învățămîntului, care dă circa 60% din necesarul școlilor generale, liceelor teoretice și liceelor de specialitate.

Întreprinderea „Didactica" produce în prezent unele mijloace de învățămînt cu caracteristici superioare, cum sînt generatorul de sunete de frecvență variabilă, panou fotodiodă, aparat pentru studiul interferenței, trusă pentru lucrări de mecanică, trusă pentru experiențe de electromagnetism, panou termistor pentru studiul proprietăților semiconductoarelor, planșe vacumate din plastic pentru lucrările de biologie, modele anatomice și histologice, colecții de preparate microscopice incluzionate în mase plastice ș.a. Față de cerințele actuale, întreprinderea manifestă însă rămîneri în urmă atît în privința calității unor produse, cît și a compoziției sortimentelor.

Nu este posibilă producția de mijloace de învățămînt la nivelul cerințelor și tehnicii actuale fără o concepție modernă și unitară în construirea unei tehnologii a educației. Școlile au nevoie de produse cu caracteristici tehnice și didactice superioare, cu gabarite și performanțe la nivelul celor realizate pe plan mondial. Este necesară asimilarea de mijloace tehnice și didactice noi într-un număr mai mare de sortimente și cu un grad mare de eficiență. Acest deziderat nu se poate realiza însă dacă se folosesc în continuare tehnologii de fabricație depășite, care influențează negativ calitatea și costurile produselor.

Pentru a se asigura mărirea producției de mijloace de învățămînt — atît ca sortimente cît și ca număr de produse — precum și pentru ridicarea calității acestora este în construcție un nou local pentru întreprinderea „Didactica". Această acțiune solicită pregătiri adecvate, care au în vedere calificarea cadrelor, îmbunătățirea tehnologiilor de fabricație, dotarea cu utilaje, scule și dispozitive moderne. În acest scop urmează să se dezvolte sectoarele pentru elaborarea de prototipuri și S.D.V.-uri, să se asigure dotarea lor cu tehnica necesară și forța de muncă cu o înaltă calificare.

Pentru a lega mai mult învățămîntul de practică, în scopul de a se produce bunuri utile pentru învățămînt sau pentru fondul pieței, sînt în curs măsuri de reorganizare a activității atelierelor și laboratoarelor existente în unitățile de învățămînt și cercetare, de dezvoltare și modernizare a acestora ; este necesar ca acestea să producă — atît pentru necesarul unităților respective cît și pentru nevoile generale de mijloace de învățămînt — aparate, subansambluri sau repere singulare, pe care apoi să le preia întreprinderea „Didactica", sau alte unități.

La unitățile de învățămînt și cercetare se pot concepe, de asemenea, teme, proiecte și prototipuri de noi mijloace de învățămînt care să răspundă unei game mai largi de experiențe de laborator. În același timp, în aceste unități se pot realiza aparate și instalații cu un caracter universal care să poată fi introduse în producția de serie, în unități industriale. Un sprijin efectiv pot da unitățile de cercetare prin înscrierea în planul lor de activitate a unor teme care să asigure noi tipuri de aparate necesare învățămîntului pentru studiul fizicii, chimiei, biologiei, matematicii etc. Prototipurile acestor aparate pot fi realizate atît în atelierele proprii, cît și în cele ale întreprinderii „Didactica".

Un alt canal care trebuie folosit mai eficient este sistemul de invenții-inovații, care poate oferi de asemenea teme, proiecte și prototipuri de noi aparate interesante și utile pentru învățămînt.

Pentru folosirea eficientă a capacităților și forțelor angajate în activitatea de sporire a ponderii mijloacelor de învățămînt în procesul de instruire, se va stabili un ansamblu de măsuri unitare cu privire la concepția, producția și desfacerea mijloacelor de învățămînt. Aceste măsuri vor viza : elaborarea de studii privind nivelul de dotare, valoric și pe grupe de mijloace de învățămînt, cu stabilirea priorităților ; determinarea structurii sortimentelor mijloacelor de învățămînt ; programarea unităților producătoare, profilul și specializarea acestora ; integrarea unităților de învățămînt și cercetare în sistemul producției de mijloace de învățămînt ; prospectarea pieței externe, pentru dezvoltarea exportului de mijloace de învățămînt ; asigurarea unei mai bune desfaceri a mijloacelor de învățămînt, a materialelor și pieselor de schimb pentru întreținere și reparații ; instruirea cadrelor care folosesc mijloacele de învățămînt.

O deosebită atenție trebuie acordată căilor de îmbunătățire a activității de concepție. Se impune, în acest scop, dezvoltarea și reorganizarea actualului sector de proiectare din întreprinderea „Didactica" în sensul transformării lui într-un puternic sector de studii, documentare și proiectare care, antrenînd și forțele existente în unitățile de învățămînt și cercetare, să conceapă, să proiecteze și să finalizeze în prototipuri, mijloace de învățămînt apte să contribuie eficient la construirea unei tehnologii moderne a educației. Sectorul de concepție va trebui să fie ajutat, mai ales în luarea deciziilor, de un consiliu tehnico-științific format din cele mai valoroase cadre de pedagogi, cercetători, proiectanți și constructori.

De o deosebită însemnătate pentru renovarea și modernizarea mijloacelor de învățămînt este activitatea de planificare, finanțare și difuzare a acestora. În primul rînd trebuie să se știe ce să se producă, cît să se producă și în ce condiții. Pentru aceasta se cere să fie extinsă măsura elaborării de normative de înzestrare a unităților de învățămînt, să se inventarieze existentul din fiecare unitate, pentru a se stabili nivelul și necesarul de mijloace de învățămînt. Pornindu-se de la această evidență cantitativă și calitativă se poate elabora un sistem sau un model matematic care să țină seama de fondurile alocate, de prioritățile și tehnologiile de fabricație a sortimentelor de mijloace de învățămînt. Pe baza acestui sistem, fondurile globale acordate pentru dotare pe cincinal pot fi defalcate pe ani, sectoare de învățămînt și unități teritoriale și se poate asigura ritmicitatea în producție și desfacere. În acest mod se va rezolva și problema corelării contractelor economice între beneficiari și producători, respectiv producători-furnizori de materii prime și materiale, care în prezent sînt necorespunzătoare ca termene și cantități din cauza necunoașterii din timp a volumului producției de mijloace de învățămînt. Totodată, cu ajutorul acestui sistem se vor putea stabili programele de difuzare a mijloacelor de învățămînt, atît centralizat, cît și cu amănuntul, prin magazine specializate de desfacere care ar urma să la ființă în fiecare centru de județ.

Paralel este necesară intensificarea muncii de propagandă și informare cu privire la valoarea instructivă a mijloacelor de învățămînt. Întocmirea de cataloage, instrucțiuni și normative pentru prezentarea și întreținerea mijloacelor de învățămînt este o măsură care trebuie să-și găsească de urgență finalizarea. Trebuie să se urmărească mai îndeaproape afirmarea producției de material didactic românesc pe piața externă, prin trimiterea de cataloage, pliante și mostre în diverse țări, prin participarea la tîrguri și expoziții etc.

Construirea unei tehnologii a educației impune căutarea de noi metode și mijloace și în domeniul dezvoltării și modernizării mijloacelor de învățămînt. Să le căutăm și să le aplicăm împreună și fiecare în parte, în sectorul și pe locul de muncă pe care îl ocupăm, pentru a ridica învățămîntul din patria noastră la nivelul cerințelor impuse de progresul social și economic caracteristic epocii noastre socialiste.

Conf. dr. ing.
CONSTANTIN PEȘTIȘANU
consilier
al ministrului învățămîntului

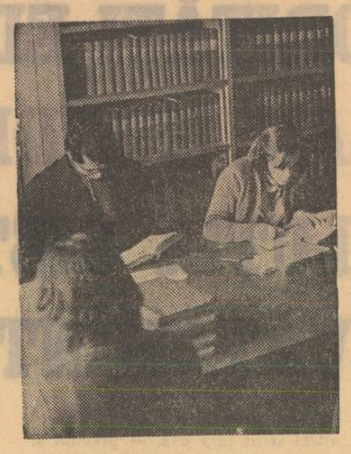

În bibliotecă

„În fața mea vor fi disciplinați"

Am cerut într-o zi directorului unui liceu permisiunea de a face un sondaj printre elevii clasei a XI-a. Mă interesau preferințele lor literare, muzicale, plastice. Directorul a fost de acord și, mai mult, a dorit chiar să participe la discuție.

— În fața mea vor fi disciplinați — a fost argumentul său.

...Clasa ne-a primit cu interes și mi-am dat seama după reacțiile elevilor că tema discuției îi atrage. Le-am pus cîteva întrebări și i-am invitat să se gîndească la răspuns.

— Ce-ați rămas pironiți în bănci ? N-ați citit nici o carte, n-ați văzut nici un film, nu ascultați muzică ? Tovarășa vrea să vă știe preferințele. Spune tu, Popescule, că te știu poet — le-a luat-o directorul înainte.

Dintr-o bancă s-a ridicat stingherit un tînăr, presupusul poet Popescu.

— Da, a început el. Îmi place mult să citesc și proză și poezie, prefer clasicii, pentru că găsesc la ei...

— Lasă teoriile, spune ce cărți ai citit în ultimul timp — îl întrerupe iritat directorul.

Elevul enumeră cîteva titluri și se așează în bancă. Aștept ca altcineva să spună ceva. Dar nu mai dă nimeni vreun semn.

Încercînd să reîncălzesc atmosfera, „arunc" un subiect de mare interes — filmul. Îi întreb ce regizori le plac, ce genuri de filme. Într-adevăr, clasa se animă iar și fiecare are ceva de spus. Unul argumentează că și filmele polițiste au ceva bun în ele, alții discută pe marginea filmelor realizate după opere literare. Mă bucur să constat că știu o mulțime de lucruri. Dar toată această „indisciplină" durează doar cîteva minute.

— Ce-i aici, unde vă treziți ? La club, pe bulevard ? Marinescule, la clasă stai mut și acum nu te mai oprești. Care aveți ceva de spus ridicați mîna. Nu așa, cîte trei-patru odată — a intervenit directorul punînd din nou clasa „la punct".

Am mai rămas în clasa a XI-a vreo jumătate de oră. Dar momente de „încălzire" n-au mai fost. Pînă la sfîrșit, liniște deplină. Cîte unii ridică două degete și, cu ochii spre director, vorbeau ca la lecție. Mulți însă au preferat să nu mai spună nimic și au stat cuminți în bancă.

În drum spre cancelarie directorul mi-a mărturisit, satisfăcut :

— V-am spus eu, dacă nu veneam era greu să-i stăpîniți. Avem de furcă cu ăștia mari la disciplină...

M. VERDEȘ

Ce cunoștințe predăm și cum le transmitem?

(Urmare din pag. 1-a)

sfîrșind cu asigurarea bazei materiale necesare — spațiu de învățămînt, aparatură de laborator, material bibliografic etc. În cuprinsul unui articol nu poate fi vorba, firește, să abordăm toate aceste probleme. Ne vom referi doar la cîteva aspecte — puține la număr — care ne par a suscita mai mult interes.

Se impune, înainte de toate, sarcina de mare răspundere de a stabili principiile după care să se procedeze la determinarea obiectelor de studiu și a ponderii lor în planurile de învățămînt, ca și de a selecționa sistemul de cunoștințe ce urmează să fie predat în cadrul programelor de învățămînt. Aceste principii nu sînt prea greu de stabilit. În fața creșterii accelerate a volumului de date și cunoștințe științifice pe care ni le pune la îndemînă știința modernă, a fărîmițării științelor pe capitole, domenii și discipline cu caracter tot mai specializat se cere să adoptăm procedeul pe care l-a aplicat cu deplin succes omenirea odată cu îngrămădirea percepțiilor și reprezentărilor primite nemijlocit de la lumea din afară, odată cu lărgirea orizontului său de cunoaștere. Acest procedeu constă în trecerea de la date intuitive singulare la creații tot mai abstracte și, în același timp, tot mai cuprinzătoare. **Integrarea datelor cunoașterii în sisteme tot mai cuprinzătoare, iată „via aurea" a progresului științei.** În prezent, mișcarea logică spre un nivel mereu mai înalt de abstractizare, ca răspuns la fragmentarea și specializarea științelor moderne, are loc prin constituirea unor științe de sinteză. Așa au luat naștere și se dezvoltă cu avînt științe de vastă sinteză — obiecte interdisciplinare cum li se spune frecvent : geo și biofizice, geo și biochimia, chimia fizică și altele, cuprinzînd sisteme de cunoștințe ce se constituie peste frontierele care separă discipline științifice distincte. În cazul particular al științelor chimice, chimia fizică este obiectul interdisciplinar căruia în facultățile de chimie trebuie să i se acorde prioritate. În școala de cultură generală introducerea cunoștințelor de chimie, fizică comportă mai multă grijă și este preferabil ca ele să fie introduse în cadrul obiectelor descriptive de chimie : anorganică și organică.

Odată cu stabilirea sistemului de cunoștințe ce urmează să fie transmis prin planurile și programele de învățămînt se cere să fie stabilite modalitățile de transmitere și, mai ales, căile apte de a-i înarma pe tineri cu deprinderea de a cerceta, de a desfășura o activitate științifică.

Pînă de curînd, școala de cultură generală și mai ales școala superioară au cunoscut epoca de înflorire a așa-numitei „lecții magistrale", în cadrul căreia cunoștințele erau prezentate cît mai sistematic, mai complet și mai cursiv, cît mai elegant. În prezent, predarea formează obiectul a tot mai numeroase dezbateri. Numeroși psihologi și pedagogi pretind o reorganizare fundamentală a metodelor și principiilor de predare în întregul învățămînt, ca urmare nemijlocită a revoluției tehnico-științifice contemporane.

Ce se reproșează școlii actuale și îndeosebi lecției magistrale ? I se reproșează îndeosebi faptul că își pune ca sarcină fundamentală numai transmiterea unor rezultate științifice deja obținute, a unor cunoștințe în formă finită, că nu stimulează gîndirea creatoare, nu dezvoltă și nu dirijează capacitatea de gîndire și de creație științifică a tineretului. Tot însușindu-și docil cunoștințele predate, elevul și apoi studentul „bun" se obișnuiește să repete numai idei străine, să se încline în fața adevărurilor stabilite, să privească legile învățate la cursuri ca „literă de evanghelie", fără spirit critic, în mod dogmatic și steril.

Pentru a adapta predarea la noile condiții create de revoluția tehnico-științifică și pentru a da totodată tineretului posibilitatea să-și însușească deprinderi de cercetare și gîndire creatoare numeroși reformatori ai școlii propun să se realizeze o restructurare radicală a sistemului de predare, astfel încît elevul să nu fie doar un obiect care asimilează cunoștințe într-o formă finită, ci un cercetător — și aceasta începînd chiar din prima clasă. Așadar este vorba ca elevii să-și însușească nu cunoștințe de fizică, matematici, chimie etc., ci modul de gîndire specific fizicii, chimiei, matematicii. Tocmai în acest scop se recurge la tehnica instruirii programate, la „mașinile de învățat" etc.

Firește, este de netăgăduit necesitatea de a îmbunătăți și perfecționa fără întrerupere predarea, metodele de transmitere a cunoștințelor de la catedră, în seminarii, în laboratoare, în activitățile didactice în general. Este însă îndoielnic procedeul care se preconizează în unele cercuri, de a face „tabula rasa" din toate metodele și practicile didactice tradiționale, pentru a le înlocui cu procedee pretins revoluționare. Se consideră, de pildă, ca fiind un procedeu didactic nou convorbirea cu elevii sau studenții, recomandată în locul lecției magistrale. Dar această formă de transmitere a cunoștințelor nu este atît de nouă cum ar părea la prima privire. Știm cu toții că în antichitatea greacă, marii filosofi — Socrate, Platon — își făceau cunoscute învățăturile prin convorbiri cu discipolii lor. Condițiile din acea vreme erau însă foarte diferite de cele întîlnite în școlile și facultățile de azi. Numărul discipolilor era foarte redus, nivelul lor de pregătire era comparativ ridicat, iar cunoștințele care îi se împărtășeau nu necesitau nici calcule, nici desene ori cifre ilustrative. În plus, timpul de ucenicie era nelimitat : fiecare își urma magistrul sau magiștrii cît timp socotea necesar. Nu existau nici frecvența obligatorie, nici sesiuni de examene. Astăzi, cînd la lecții participă zeci și sute de studenți care vin să-și însușească într-un timp determinat adevăruri de cele mai multe ori greu accesibile, ce mers vor putea lua discuțiile dintre profesori și studenți ?

Firește că o legătură mai strînsă între profesori și elevi sau studenți este foarte de dorit, iar convorbirile științifice organizate în condiții determinate, pot îmbrăca forme utile. Întrebarea este dacă formele de activitate didactică existente sînt bine folosite în condițiile de astăzi ale școlii noastre și ce trebuie făcut pentru a le folosi cu eficiență sporită.

Pentru a elabora lecții de calitate și pentru a prezenta probleme interesante în orele de seminar este necesară în primul rînd o bogată bibliografie de specialitate, biblioteci bine organizate și copios înzestrate cu cărți și reviste. În timpul din urmă se aplică cu mult succes în procesul instructiv mijloace didactice auxiliare : proiecții, filme, emisiuni de televiziune, mașini de învățat și calculat și altele. Toate aceste mijloace auxiliare ar putea aduce o prețioasă contribuție la diversificarea lecțiilor, seminariilor, orelor de consultații, lucrărilor de laborator făcîndu-le mai concrete, mai atrăgătoare. Dacă autocunoașterea, după cum ne spune Heraclit, nu te învață să fii deștept, apoi nici mașinile de învățat și de calculat nu te fac mai deștept, dar ele te pot ajuta să folosești mai bine deșteptăciunea de care dispui. Și este suficient pentru a-și justifica utilitatea. De aceea ar fi foarte indicată experimentarea cu asemenea mașini. Se cere a fi îmbunătățită și înzestrarea laboratoarelor din școli și facultăți.

Putem încheia considerațiile noastre în legătură cu metodele și tehnica de predare cu constatarea îmbucurătoare că școala noastră dispune, în cadrul sistemului său de organizare, de toate formele principale de transmitere a cunoștințelor. Sarcina noastră, a cadrelor didactice, este să le punem în valoare, folosindu-le mai judicios, astfel încît învățămîntul din țara noastră să poată pregăti promoții de absolvenți străluciți.

Unele probleme ale predării biologiei

Am citit cu interes articolul „Actualizarea în biologie" de acad. E. A. Pora, publicat în „Gazeta învățămîntului" din 26 februarie a. c., articol care aduce în discuție o serie de probleme interesante, de primă importanță pentru predarea biologiei în țara noastră.

Precum se subliniază și în articol, biologia este chemată la rezolvarea unor probleme principale ale umanității, iar învățămîntul biologic trebuie să pregătească absolvenți care să poată interveni imediat pentru a găsi soluțiile impuse. Or, aceasta ne cere să avem în vedere amploarea cunoștințelor pe care trebuie să le dăm elevilor cunoștințe cum sînt cele privind originea vieții, filogenia plantelor și animalelor și altele, cunoștințe despre funcțiile organismului vegetal și animal (fotosinteza, nutriția animală, mișcarea, sistemul nervos și cibernetica etc.), despre igienă și puericultură, despre conservarea naturii și a omului și multe altele, de egală importanță. Pe de altă parte, biologia este, prin excelență, un obiect legat de practică, în care elevul trebuie să învețe a folosi și ustensile simple, dar și o aparatură complicată, cum ar fi microscopul, termostatul, aparatele de înregistrare a informațiilor, de măsurare și observare. În acest scop sînt necesare ore pentru lucrări practice. Toate acestea pun, pe drept cuvînt, problema timpului afectat biologiei.

În continuare aș dori să mă refer pe scurt la un proiect de programă de biologie care a fost pus în ultimele luni în discuție și supus unui experiment efectuat în cîteva școli. Proiectul propune înlocuirea predării biologiei evolutive în școală prin predarea nivelelor de organizare ale lumii vii. Or, în știință aceste două probleme nu sînt antagonice, ci se completează una pe cealaltă. Consider deci că ele trebuie privite și reflectate astfel și în procesul predării. Profesorul dr. doc. N. Botnariuc a ținut în țară și peste hotare conferințe interesante despre nivelele de organizare, fără a elimina din cursul lui elementele privind evoluția organismelor vii în natură.

În ceea ce privește experimentul efectuat, acesta ni se pare prea redus și, așa cum reiese din documentația existentă la Societatea de științe biologice, nu în toate cazurile a dat rezultatele cele mai fericite. Cred că este just să se ceară amplificarea experimentului conform tehnicii experimentale moderne și verificarea lui în școli pilot.

Aș dori să mă mai refer la o problemă extrem de importantă — aceea a profilului viitor al facultăților de biologie. Se propun trei secții (biologie — secundar chimie, biologie — secundar geografie, biologie — cercetare). Nu ar duce oare aceasta la o îngrădire a posibilităților de pătrundere în cercetare a tuturor elementelor apte ? Viața a demonstrat că cercetarea trebuie să existe, într-o măsură mai mare sau mai mică, în orice loc de producție. Cred că profilul secțiilor din cadrul facultăților de biologie trebuie analizat din punctul de vedere al cerințelor învățămîntului și al dezvoltării și implicațiilor biologiei în industrie, în agricultură, în medicina umană și veterinară. De pildă, școala modernă cere cadre didactice pregătite pentru învățămîntul integrat, interdisciplinar, care să poată dezbate problemele în mod multilateral. De asemenea, facultățile de biologie sînt chemate să pregătească cadre de biologi pentru laboratoarele existente în întreprinderile și institutele de cercetări din industrie, în agricultură și medicină (în spitale). Pentru soluționarea acestor probleme de primă importanță credem că ar trebui să existe o colaborare strînsă între Ministerul Învățămîntului și ministerele interesate.

În încheiere doresc să precizez că cele scrise de mine nu sînt numai idei proprii. Ele au fost formulate de multe cadre didactice din învățămîntul universitar și liceal, de cercetători și specialiști din industrie, agricultură și medicină, care au făcut cunoscute Societății de științe biologice părerile lor în ceea ce privește organizarea învățămîntului biologic.

Ing. I. TARJAN
secretar științific
al Societății de științe biologice

INIȚIATIVE ȘI EFICIENȚĂ ÎN ACTIVITATEA TEHNICO-PRODUCTIVĂ

Premisă importantă pe linia ridicării școlii la cerințele societății noastre socialiste, îmbunătățirii calitative a învățămîntului de cultură generală, pregătirea tehnică-practică a elevilor, intensificarea educării prin muncă și pentru muncă a acestora se numără printre problemele majore care stau în fața factorilor responsabili de bunul mers al școlii noastre.

Un recent sondaj făcut în mai multe unități de învățămînt din județele Arad, Bihor, Botoșani, Covasna, Mureș, Prahova, Timiș, Suceava și în municipiul București a evidențiat că măsurile luate în acest an școlar pe baza indicațiilor conducerii de partid și de stat în vederea accentuării caracterului practic-aplicativ al învățămîntului de cultură generală, creării premiselor pentru însușirea ulterioară a unor profesiuni, au avut un ecou favorabil în rîndul cadrelor didactice, elevilor și părinților, au dus la intensificarea preocupărilor pentru asigurarea condițiilor materiale necesare bunei desfășurări a activităților tehnico-productive în școlile generale și în licee.

În cursul trimestrului I, inspectoratele școlare au analizat împreună cu conducerile unor întreprinderi, școli profesionale, școli generale și licee posibilitățile existente pentru asigurarea locurilor de muncă necesare efectuării lucrărilor practice de către elevii din învățămîntul de cultură generală. Organizarea unor schimburi de experiență între școli a contribuit, de asemenea, la extinderea inițiativelor valoroase, la stimularea unităților de învățămînt pentru soluționarea problemelor privind instruirea practică a elevilor. Repartizarea în acest an a unor fonduri sporite de către consiliile populare județene a permis ca într-o seamă de școli din orașe să se amenajeze noi ateliere, îndeosebi de tîmplărie, lăcătușărie și croitorie. Pentru dotarea laboratoarelor și atelierelor sînt folosite în măsură tot mai mare fondurile comitetelor de părinți, sumele provenite din munca efectuată de elevi în campaniile agricole sau din valorificarea unor produse realizate de aceștia. Unele întreprinderi din județele Arad, Bihor, Mureș și Prahova, mai ales din industria ușoară, au transferat școlilor de cultură generală mașini de cusut, scule, mașini-unelte scoase din uz, le-au dat, contra cost, deșeuri de lemn, metale, țesături. De remarcat este faptul că în municipiul Ploiești s-a trecut la amenajarea într-un spațiu disponibil a unui atelier interșcolar, una din modalitățile de perspectivă pentru asigurarea locurilor de muncă necesare efectuării lucrărilor practice. Școlile din mediul rural, în cea mai mare parte, au primit loturi proprii sau în cadrul cooperativelor agricole de producție. Unele unități de învățămînt din județele Suceava, Teleorman, Timiș, Constanța dispun de microferme zootehnice, pepiniere, sere, amenajează deseori solarii, mici sisteme de irigații etc. Se poate aprecia că există un început promițător pe linia autodotării și întreținerii școlilor, realizîndu-se cu elevii diferite scule, obiecte pentru uzul și înfrumusețarea unităților de învățămînt. De asemenea, ei învață să repare mobilierul și materialul didactic, să întrețină unele instalații.

Școlile din mediul urban și majoritatea celor de la sate au trecut o dată cu începutul trimestrului II, la organizarea lucrărilor practice într-un număr sporit de ore. Față de anii precedenți se constată o mai bună corelare a practicii cu profilul economic al localității, județului. A sporit totodată numărul grupelor de elevi care fac practica nemijlocit în unitățile de producție în județele Arad, Bihor, Prahova și Timiș, de exemplu, majoritatea băieților din licee desfășoară activitățile practice în întreprinderi industriale, unde execută lucrări de tîmplărie, lăcătușărie, electrotehnică, sau contribuie la realizarea unor repere din producția întreprinderii. Băieții de la Liceul nr. 3 din Oradea lucrează alături de muncitori la întreprinderea „Electrometal", iar fetele la întreprinderea de încălțăminte „Solidaritatea", contribuind la realizarea produselor finite. În incinta Rafinăriei din Ploiești s-au amenajat 3 ateliere unde fac practică 750 de elevi de la Liceele nr. 2 și nr. 6. Elevii din anul I execută lucrări de lăcătușărie, cei din anul II verificări și reparări de aparate de măsură și control, iar cei din anul III lucrări de electrotehnică și mecanică. În laboratoarele de chimie ale aceleiași întreprinderi fac practică două grupe de fete de la Liceul nr. 2. Elevii liceelor din Rădăuți execută anumite faze de lucru în fabricile de mobilă din localitate, iar elevele de la Liceul „Nicu Gane" din Fălticeni îndeplinesc cu ușurință operații din meseria de filatoare. Liceele nr. 1 și nr. 2 din comuna Pecica-Arad au organizat pentru majoritatea elevilor practica în atelierele cooperației meșteșugărești din localitate, unde se execută lucrări în lemn, metal, de croitorie și tricotaje. Liceul din Gătaia-Timiș dispune de două tractoare, diferite mașini agricole, un lot propriu de 2 ha. și unul de 5 ha. luat prin contract de la C.A.P. Pe aceste loturi lucrează elevii claselor V-X, care se ocupă de cultura plantelor de cîmp, legumicultură și viticultură, în timp ce elevii anilor I-III lucrează în ateliere I.M.A. Toți absolvenții clasei a VIII-a din anul școlar trecut de la acest liceu au învățat să conducă tractorul. Așa cum au remarcat numeroși directori de școli, profesori, maiștri, practica directă în unitățile industriale și agricole, acolo unde e bine organizată, permite elevilor cunoașterea de ansamblu a activității, a atmosferei de viață și de muncă din unitățile respective, exercită o puternică influență educativă asupra lor.

Desigur, în organizarea și desfășurarea lucrărilor practice pentru elevii din învățămîntul de cultură generală există și unele greutăți mai cu seamă în acele localități

ION PĂDURARU
ALEXANDRU GHITERA

(Continuare în pag. 4-a)

Cu RAYMOND POIGNANT, directorul Institutului Internațional de Planificare a Educației, despre:

PRIORITĂȚI EDUCATIVE PE PLAN MONDIAL
EVOLUȚIA SISTEMELOR DE ÎNVĂȚĂMÎNT

Prof. Raymond Poignant, actualul director al Institutului Internațional de Planificare a Educației, este unul dintre specialiștii de mare prestigiu mondial în problemele de structură a sistemelor de învățămînt și de planificare a dezvoltării în perspectivă a acestuia. Desfășurînd o activitate îndelungată la Comisariatul planului din Franța, Raymond Poignant este autorul unei lucrări fundamentale privind dezvoltarea educației în țările industrializate și coautor la numeroase studii cu privire la problemele educației și învățămîntului în țările în curs de dezvoltare, la planificarea extinderii tehnologiei didactice moderne etc.

Interviul nostru cu Raymond Poignant, care ne vizitează în aceste zile țara, a început de la cîteva din profundele observații analitice făcute de d-sa în conferința cu tema „Probleme ale învățămîntului în țările industrializate" prezentată la Academia de studii economice în fața unui larg auditoriu format din cadre didactice și cercetători în domeniul învățămîntului și educației.

— Care sînt obiectivele vizitei dv. în România ?

— Ne preocupă definitivarea unui studiu despre planificarea învățămîntului în România, realizat de specialiștii români la solicitarea institutului nostru. Studiul urmează să fie editat de noi în limbile franceză și engleză. De asemenea, vizitez diferite institute de învățămînt putînd cunoaște, în acțiune, concepțiile și preocupările actuale de planificare a educației în țara dv. Consider că România a obținut rezultate pozitive în planificarea pregătirii, repartizării și utilizării forței de muncă, dînd acestei acțiuni o reală fundamentare științifică. Am constatat, în același timp, dorința permanentă a specialiștilor români în planificarea educației de a-și confrunta formele și metodele de activitate cu cele mai valoroase experiențe existente în acest domeniu pe plan mondial. Faptul că în România educația permanentă a căpătat un amplu cadru instituționalizat, bazat pe o lege, vine în întîmpinarea cerințelor obiective de perfecționare și reciclare. În prezent nu se pot lăuda prea multe țări din lume cu o asemenea formă amplă și cuprinzătoare.

— Ați susținut cu multiple argumente convingătoare — în expunerea prezentată la Academia de studii economice — însemnătatea majoră pe care o dobîndește în prezent adoptarea unei structuri a sistemelor de învățămînt apte să răspundă solicitărilor complexe ale dezvoltării economice și sociale a țărilor, uriașului progres științific și tehnic actual și de perspectivă. V-am ruga să vă referiți la tendințele pe care le socotiți deosebit de productive pentru conceperea unor sisteme de învățămînt cît mai perfecționate.

— În ultimele trei decenii învățămîntul din întreaga lume a evoluat de la structuri foarte complicate, cu multiple forme paralele, la structuri mai suple, mai democratice, astfel încît să corespundă nivelului dezvoltării economice, științifice și tehnice, dar să ofere, în același timp, copiilor proveniți din cele mai diferite pături sociale, șansele unei dezvoltări psihice corespunzătoare capacităților și aptitudinilor lor. În acest sens sînt de remarcat, de pildă, tendința de a se amîna pînă la o treaptă mai înaltă a învățămîntului, respectiv la o vîrstă mai mare a elevilor, opțiunea școlară, care înseamnă de cele mai multe ori o opțiune defintivă pentru o profesie și un drum în viață precum și tendința de a se integra într-o școală unică diferitele forme de învățămînt mediu. Astfel, în concepția școlii comprehensive se tinde către regruparea într-un nou tip de liceu, fuzionat, a liceelor de cultură generală și a liceelor de specialitate. Se tinde de asemenea către reducerea duratei învățămîntului profesional pe seama creșterii duratei învățămîntului general — așa cum se preconizează de altfel și în țara dvs. — precum și către regruparea în școli profesional-tehnice a specialităților pe blocuri mari, pentru a se asigura astfel tinerilor o pregătire polivalentă (de pildă, în toate meseriile metalurgice), urmată de o specializare de scurtă durată în raport cu locul de muncă unde urmează să-și desfășoare activitatea. Pentru o etapă următoare se prevede regruparea, în aceeași clădire, a liceului polivalent cu școala profesională de specializare largă. Într-o formulă lapidară, aș spune că există tendința profesionalizării învățămîntului de cultură generală și a lărgirii orizontului de cultură generală al învățămîntului profesional. Este un fapt manifest în țările industriale dezvoltate, ca de pildă Statele Unite, Japonia, Uniunea Sovietică și Suedia. Pentru o etapă mai îndepărtată se conturează generalizarea învățămîntului de 12 ani și transferarea sarcinilor pregătirii profesionale — de la pregătirea muncitorilor calificați pînă la aceea a specialiștilor cu pregătire universitară în cele mai noi domenii ale științei și tehnicii — în învățămîntul post-secundar.

— Există o problemă complexă și dificilă pe care ați sugerat-o de altfel și în expunerea dv.: aceea a unei anumite contradicții între planificarea educației și tendința tot mai marcată a maselor de a accede la forme de învățămînt mereu mai înalte. Care este, în lumina studiilor întreprinse de institutul dv., soluția cea mai rațională a acestei contradicții ?

— Contradicția pe care ați evocat-o există în fapt. În timp ce planificarea sistemului educativ stabilește limite ale accesului într-unul sau altul dintre tipurile de școli, în lumina unor realități efective și obiective legate de nivelul dezvoltării economico-sociale al unei țări, de tendințele de viitor ale acestei dezvoltări, cerințele de instruire mai ales la nivelele școlare înalte cresc continuu. După părerea mea, însă, această situație va acționa numai pe termen limitat fiind tranzitorie. Cu cît dezvoltarea economică va fi mai amplă cu atît va exista posibilitatea de a se acorda mai multe fonduri învățămîntului și de a se prelungi durata acestuia. Se poate spune că aceasta nu va rezolva contradicția între planificarea învățămîntului și cerințe socială. Este adevărat, în parte. Dar se poate concepe fie și pentru un viitor mai îndepărtat că meseriile manuale vor fi exercitate de oameni cu o pregătire superioară, că diferența între profesiile intelectuale și cele manuale se va atenua, toate formele de activitate umană dobîndind o bază intelectuală foarte largă. Desigur că, pentru încă o perioadă de timp, datorită considerențelor pe care le-am evocat va exista o anumită limitare, o selecție menită să pună de acord cerința socială cu posibilitățile economiei și ale școlii ca factor de pregătire pentru activitatea economică.

— Am dori să prezentați cititorilor noștri cîteva dintre principalele probleme aflate actualmente în studiul institutului pe care îl conduceți.

— În momentul de față studiile Institutului internațional al educației sînt orientate, în primul rînd, spre necesitățile țărilor în curs de dezvoltare, întrucît țările industrializate au suficiente resurse intelectuale și materiale pentru a-și concepe și realiza singure planificarea învățămîntului. Avem în curs șase cercetări importante. Nu le voi enumera pe toate, ci mă voi referi doar la cea mai actuală dintre ele, aceea a finanțării învățămîntului în țările în curs de dezvoltare. După cum știți probabil, în majoritatea țărilor din Asia, din Africa și din America Latină doar 50 la sută din copii pot urma cursurile școlii primare. U.N.E.S.C.O. a stabilit ca obiectiv, pentru sfîrșitul celui de-al II-lea Deceniu al dezvoltării, școlarizarea universală. Cercetarea noastră caută să determine din multitudinea de situații locale specifice, condițiile și resursele cele mai potrivite pentru finanțarea învățămîntului dintr-o țară sau alta. Bineînțeles, ne interesează și posibilitățile de a reduce prețul de cost al învățămîntului. Dar, din păcate, experiența arată că se vădește mai degrabă o tendință către creșterea costului învățămîntului, mai ales datorită introducerii unor mijloace tehnice moderne — evident necesare și chiar indispensabile pentru eficiența procesului de pregătire a tinerelor generații.

★

Cu regret, dăm ascultare semnelor discrete, dar din ce în ce mai impacientate cu mîna spre ceas, ale însoțitorilor români ai profesorului Poignant. Deși a avut o agendă deosebit de încărcată ziua de lucru a directorului Institutului internațional de planificare a educației încă nu s-a încheiat. Punem deci punct întrebărilor.

Interviu consemnat de AL. CIUCĂ

Colecția „UNESCO și programul său"

Una dintre principalele direcții ale activității publicistice desfășurate de UNESCO o constituie editarea colecției „UNESCO și programul său". Pînă în prezent, în această colecție au apărut volumele „Profesorii pentru școala de mîine ; dreptul la educație ; de la participare la realizare (1948—1968)" „Pentru copiii lumii ; exemple de cooperare între UNESCO și UNICEF" și „Alfabetizarea funcțională".

Recent a fost prezentat un mare volum apărut în cadrul colecției — „Pentru tineri și cu tinerii" — care analizează tendințele actuale existente în rîndul tineretului lumii, dorința sa de emancipare, hotărîrea de a lua parte mai largă la viața publică, la viața internațională și, în primul rînd, la soluționarea propriilor sale probleme. Partea finală a lucrării se ocupă de rolul UNESCO în cunoașterea problemelor tineretului, în animarea și susținerea acțiunilor consacrate tineretului și în primul rînd a acțiunilor cu caracter educativ desfășurate în școală și în diferite instituții extrașcolare.

Premiul „Nadejda Krupskaia"

Recent s-au distribuit în U.R.S.S. primele premii „Nadejda Krupskaia" instituite pentru alfabetizare de către guvernul sovietic cu prilejul anului Internațional al Educației. Juriul de acordare a premiului, format din personalități ale științei și educației din întreaga lume, a acordat primul titlu de laureat al premiului „Nadejda Krupskaia" Institutului de limbă și literatură al Academiei de științe a R. P. Mongole, care a desfășurat timp de 50 de ani o activitate susținută sub lozinca „Studiați și învățați pe alții", reușind în prezent să lichideze în mod practic analfabetismul. Academia de științe din Mongolia a adus o contribuție esențială la reforma limbii, la introducerea unui nou alfabet, la elaborarea de manuale școlare, dicționare, îndrumătoare gramaticale etc. O mențiune de onoare a fost decernată Anei Lorenzetto, fondatoarea și președinta organizației „Unione Nazionale per la lotta contro l'analfabetismo", care dispune în prezent de 90 de centre de alfabetizare în sudul Italiei. Au fost acordate de asemenea mențiuni Uniunii femeilor sudaneze, organizației mexicane „Aulas rurales moviles" — care a inițiat clase rurale itinerante — Serviciului de alfabetizare și de educație a adulților din Republica Populară Congo și lui Amir Birjandi (Iran), directorul organizației „Armata științei".

Manuale școlare redactate prin colaborare internațională

De curînd a apărut un manual de istorie redactat în comun de autori austrieci și italieni. Acest manual este primul dintr-o serie de manuale de istorie ce vor fi redactate pe bază bilaterală, pentru a da o prezentare cît mai obiectivă a evenimentelor din viața popoarelor și a realiza o mai bună cunoaștere reciprocă.

În aceeași sferă de preocupări se încadrează și schimbul de profesori de geografie inițiat între R.P. Bulgaria și Franța. La începutul actualului an școlar doi profesori de geografie din Franța au venit în Bulgaria pentru a se ocupa de diferite probleme ale studiului geografiei și, în special, de problemele studierii geografiei Franței în școlile bulgare.

Interferența liceu învățămînt superior

(Urmare din pag. 1-a)

de liceu, adică tocmai capitolele de care va avea cel mai mult nevoie în facultate.

Diferențele dintre candidați ies cu atît mai mult în relief cu cît sînt examinați dintr-o materie cu un conținut științific mai ridicat, cu cît dificultățile de înțelegere și de asimilare a cunoștințelor cer un efort mai mare. Dacă, prin absurd, examenul s-ar reduce numai la tabla înmulțirii, selecționarea n-ar mai fi posibilă, toți candidații fiind la fel de buni. Neincluderea în programele de concurs a capitolelor din ultimele clase ale liceului, considerate mai dificile, micșorează posibilitatea de afirmare a unor candidați cu evidente aptitudini și cunoștințe și sporește șansa de reușită a celorlalți. Este, prin urmare, un obstacol în calea unei juste selecționări.

V. Ștefănescu : Valoarea unei verificări mai complexe, realizată prin intermediul unor probleme care să solicite cunoștințe din cît mai multe domenii, este dovedită cred, în mod concludent, și de un alt fapt. Premianții și chiar deținătorii unor mențiuni la concursurile naționale, unde verificarea e mai cuprinzătoare și repetată de-a lungul unor faze intermediare, admiși în facultățile de profil sau în cele tehnice, au confirmat aproape toți încrederea și speranțele cu care au fost investiți.

Conf. M. Stoka : Cred că o sarcină principală a examenului de admitere este aceea de a corela cunoștințele dobîndite de elevi în liceu cu acele cunoștințe care se vor preda în învățămîntul superior. Dacă selecționarea viitorilor studenți din învățămîntul tehnic superior se va face pe aceste baze, sînt convins că nivelul acestui învățămînt va crește, întrucît vom putea realiza efectiv deziderатul — rămas pînă în prezent doar în stadiu de intenție — de a porni predarea de la nivelul pe care ar trebui să-l aibă absolvenții de liceu, conform programei parcurse. S-ar elimina, în același timp, una dintre sursele importante ale supraîncărcării studenților în învățămîntul tehnic superior.

Red. : Ar fi oportun cred să ne referim și la o altă cerință care s-a conturat încă de la începutul discuției noastre : perfecționarea modalităților de verificare și testare a cunoștințelor elevilor. După cîte știm, tovarășe profesor Mihoc, ați urmărit de mai multă vreme această problemă.

Acad. Gh. Mihoc : Exact. Vă interesează, desigur, și concluzia la care am ajuns. Cred că, dacă s-ar combina mai multe probe, s-ar reduce cazurile de eroare în apreciere. În unele țări, la concursul de admtiere se ține seama și de notele la specialitatea respectivă în timpul liceului și de rezultatele la aceeași specialitate obținute la bacalaureat.

Se va obiecta, poate, împotriva acestui procedeu, susținîndu-se că notele la matematici din timpul liceului nu sînt comparabile, fiecare profesor avînd modul lui de notare. Este o afirmație care trebuie dovedită. Personal, am aplicat un procedeu statistic — corelația rangurilor — între ordinea clasificării candidaților la concursul de admitere și rezultatele lor la învățătură după doi ani de studii universitare — la o serie de studenți de la Facultatea de matematică-mecanică a Universității din București. Am constatat că valoarea coeficientului de corelație crește cînd sînt luate în considerație și notele din timpul liceului.

Concluzia la care vreau să ajung este că avem, în materie de concursuri de admitere, o experiență bogată, concretizată în numeroase date statistice, care ne-ar permite să întreprindem un studiu pentru determinarea celor mai eficiente forme de examinare. Numai după supunerea rezultatelor concursului de admitere la o analiză științifică, în care ar putea fi folosite și calculatoarele electronice, se poate deduce organizarea optimă a concursurilor.

Red. : Punctul de vedere a fost expus, principial, încă în prefața acestui colocviu. Direcțiile de acțiune s-au conturat clar din intervențiile interlocutorilor. Sintetizăm : programe de concurs mai cuprinzătoare, privind în special cunoștințele moderne recent introduse la ultimele clase de liceu, testare multiplă, orientată către capacitățile de gîndire ale candidaților, perseverența lor în studiu și posibilitățile pe care le au pentru a se dezvolta în continuare în specialitatea aleasă ; realizarea unui studiu științific al rezultatelor examenelor cu ajutorul calculatorului electronic.

Bineînțeles, toate acestea sînt deziderate a căror scadență nu mai poate fi amînată.

ȘTIRI • ȘTIRI • ȘTIRI

Crearea comisiei internaționale pentru dezvoltarea învățămîntului

Recent, directorul general al U.N.E.S.C.O., René Maheu, a procedat la numirea membrilor „Comisiei internaționale pentru dezvoltarea învățămîntului", a cărei creare a fost hotărîtă la ultima sesiune a Conferinței generale a acestei organizații (Paris, 1970).

Compusă din 7 personalități, comisia, al cărei președinte este Edgar Faure (Franța), are sarcina de a efectua studii în legătură cu situația actuală a învățămîntului din lumea întreagă. Pe baza constatărilor comisia va formula sugestii și propuneri de natură să ajute guvernele și organismele de resort la elaborarea noii strategii de dezvoltare a învățămîntului, astfel încît acesta să poată face față cerințelor mereu crescînde ale societății.

Constituită la începutul celui de al doilea Deceniu al Națiunilor Unite pentru dezvoltare, comisia va examina metodele cele mai propice pentru sporirea rolului învățămîntului în realizarea obiectivelor social-economice ale țărilor interesate, precum și în lărgirea cooperării internaționale și a asistenței intelectuale și materiale referitoare la problemele legate de învățămînt sub toate aspectele sale.

Concluziile comisiei, care se va reuni de mai multe ori în cursul acestui an, vor servi ca linii directoare pentru activitatea viitoare a U.N.E.S.C.O. în domeniul învățămîntului.

Sfaturi telefonice pentru părinți

„Nepoata mea este stîngace", „Băiatul meu se teme îngrozitor de dictare" ; „Fiica mea continuă să confunde literele T și B". Acestea sînt doar cîteva exemple din bogatul catalog de întrebări pe care părinții din landul Saxonia inferioară (Republica Federală a Germaniei) l-au supus profesorilor și pedagogilor din orașul Hanovra. Întreprinderile Pelikan, o firmă cu sediul la Hanovra, care fabrică articole de birou, de scris și de desen, au instalat un serviciu telefonic menit să dea ajutor părinților care nu o scot la capăt cu problemele copiilor lor din școala primară punîndu-le la dispoziție sfaturile unor pedagogi experimentați. În fiecare caz pedagogii au discutat mai întîi între ei, iar după aceea părinții au primit răspunsul tot prin telefon.

Această acțiune este prima de acest fel în Germania. Scopul ei este de a lărgi prin firul anonim contactele dintre părinți și profesori.

INIȚIATIVE ȘI EFICIENȚĂ ÎN ACTIVITATEA TEHNICO-PRODUCTIVĂ

(Urmare din pag. III)

unde posibilitățile de a se asigura locuri de practică în întreprinderi sînt reduse față de numărul mare al elevilor din școli generale și licee. Sînt situații cînd în unele secții se întîlnesc, la același loc de muncă, pe lîngă muncitorul respectiv, ucenici, elevi din școlile profesionale și din învățămîntul de cultură generală, practica avînd, în aceste cazuri, mai mult un caracter observatoriu ; nu este rezolvată peste tot în mod corespunzător îndrumarea de specialitate și supravegherea elevilor pe timpul practicii.

Deși în acest an școlar a crescut numărul elevilor, îndeosebi din clasele a IX-a și a X-a, care lucrează în atelierele școlilor profesionale și ale liceelor de specialitate, ajungîndu-se la circa 100 de clase, nu s-a insistat suficient pentru o mai deplină folosire a bazei materiale a acestora în vederea organizării lucrărilor practice cu elevii din învățămîntul de cultură generală. Atelierele din școlile generale și licee sînt insuficiente, resimțindu-se îndeosebi lipsa celor de electrotehnică și mecanică-auto ; multe din ele nu sînt dotate corespunzător cu mașini, unelte, scule, materiale. Se semnalează, totodată, întîrzieri în acordarea de loturi școlilor de la sate, iar unele din loturile repartizate sînt prea mici, neasigurîndu-se astfel condiții pentru efectuarea unei practici corespunzătoare. Un aspect negativ, după părerea noastră, este și acela că pînă acum s-a făcut prea puțin pentru a se amenaja în școlile sătești atelierele care să dea și elevilor din aceste școli posibilitatea de a efectua lucrări practice cu caracter industrial.

Acțiunea de dotare și autodotare este îngreuiată și de faptul că nu sînt reglementate o seamă de probleme privind valorificarea produselor realizate de către elevi, folosirea veniturilor din munca acestora pentru dotarea atelierelor, precum și pentru stimularea lor, procurarea de scule executate în școlile profesionale și liceele de specialitate, aprovizionarea cu materie primă și materiale. Pe de altă parte, inspectoratele și școlile n-au de unde să procure tejghele și bancuri pentru atelierele de tîmplărie și lăcătușărie, diverse mașini-unelte, scule adecvate pentru vîrsta copiilor, diferite materiale și materii prime.

Se ridică unele probleme și în ce privește conținutul pregătirii tehnico-practice a elevilor din învățămîntul de cultură generală. Colectivele didactice, inspectoratele, sînt de părere că pentru elevii liceelor de cultură generală ar trebui stabilit, indiferent de zona unde se află școala, un volum comun de cunoștințe tehnice și deprinderi practice care să le faciliteze, după absolvire, calificarea în diferite meserii, într-un timp cît mai scurt în funcție de nevoile economiei, de interesele și aptitudinile tinerilor.

În condițiile dezvoltării tehnice de astăzi, se impune extinderea lucrărilor de electrotehnică atît pentru băieți cît și pentru fete, indiferent de mediul unde funcționează școala. Ținînd seama de faptul că majoritatea elevilor din școlile profesionale provin de la sate și că în mediul rural sînt tot mai prezente activitățile de tip industrial, este potrivit să se studieze posibilitatea ca și elevii din școlile sătești să desfășoare lucrări practice cu caracter industrial, restrîngîndu-se eventual cunoștințele teoretice ce se predau în cadrul obiectului „Agricultura". După părerea noastră, soluționarea acestei probleme se impune cu atît mai mult acum, cînd durata școlii profesionale se va reduce odată cu primirea absolvenților a 10 clase. Se impune, de asemenea, elaborarea unor programe orientative pentru activitățile practice din licee, corelarea mai bună între cunoștințele de la diferite discipline și lucrările tehnico-productive, integrarea desenului tehnic, pe tot parcursul școlii de cultură generală, în cadrul lucrărilor practice. În același timp, ar trebui evitate situațiile ce se mai întîlnesc în prezent, cînd elevii din licee repetă lucrări de tîmplărie, lăcătușărie, broderie, croitorie pe care le-au făcut deja în clasele V-VIII.

În școlile generale și în licee au fost încadrați un număr de maiștri care se ocupă de îndrumarea lucrărilor practice. Mulți din ei au rezultate dintre cele mai bune, s-au legat de viața unității de învățămînt unde muncesc. Se resimte însă lipsa unei forme organizate de pregătire a cadrelor pentru activitățile tehnice-productive, inspectoratele și școlile fiind puse uneori în situația de a recurge la improvizații. Tocmai de aceea credem că este îndreptățită propunerea ca încă din acest an să se treacă la pregătirea în mod organizat a acestor cadre, creîndu-se în același timp posibilități ca cei ce predau în prezent să-și completeze și să-și perfecționeze studiile prin cursuri serale sau fără frecvență. Totodată, s-a propus organizarea, pe cît posibil pe lîngă marile întreprinderi a unor cursuri de perfecționare în cadrul cărora maiștrii care predau în învățămîntul de cultură generală să poată obține o mai bună pregătire de specialitate.

Soluționarea unor asemenea probleme, conjugarea eforturilor materiale făcute de stat cu folosirea mai judicioasă a posibilităților existente în fiecare unitate de învățămînt, în fiecare localitate, stimularea inițiativei cadrelor didactice vor duce, neîndoielnic, la sporirea eficienței activităților tehnice-productive din școala de cultură generală.

UNIVERSITATEA „BABEȘ-BOLYAI" — CLUJ

ANUNȚĂ

scoaterea la concurs a postului de cercetător științific principal, gradul III, Facultatea de fizică, Centrul de Cercetări de Fizică Teoretică

Cererile de înscriere la concurs se vor depune la Rectoratul Universității, Cluj, str. M. Kogălniceanu nr. 1, în termen de 15 zile de la publicarea acestui anunț în Buletinul Oficial al R.S. România, Partea III-a, la care se vor anexa actele prevăzute de Regulamentul privind recrutarea, promovarea și atestarea cadrelor de cercetători științifici din unitățile de cercetări din Republica Socialistă România, publicat în extras în Buletinul Oficial nr. 4, Partea III-a din 8 ianuarie 1968.

Concursul va avea loc în 30 de zile de la publicarea prezentului anunț în Buletinul Oficial.

INSTITUTUL PEDAGOGIC DE 3 ANI TÎRGU MUREȘ

ANUNȚĂ

scoaterea la concurs a următoarelor posturi :

Facultatea de filologie :

Catedra de limbă și literatură română și limbi străine

— asistent disciplina limba germană, poz. 18

Candidații la concurs vor înainta la rectoratul Institutului pedagogic de 3 ani Tg. Mureș, str. N. Iorga nr. 1, în termen de 15 zile de la data publicării acestui anunț în Buletinul Oficial, o cerere de înscriere la care se vor anexa, în dublu exemplar, actele prevăzute de Legea nr. 6 privind Statutul personalului didactic din R.S.R., publicat în Buletinul Oficial, partea I nr. 33 din 15 martie 1969 și de instrucțiunile Ministerului Învățămîntului nr. 84539/1969.

Candidații vor prezenta și o adeverință din care să reiasă că au efectuat stagiul legal după repartizare.

Concursul se va ține în termen de 15 zile de la data expirării termenului de înscriere.

ANUNȚ

Absolvenții Școlii Pedagogice Române din Reghin promoția 1950—1951 anunță întîlnirea de 20 ani în ziua de 26 iunie 1971. Rugăm a ne comunica adresele și adeziunea în vederea organizării acestei întîlniri, pe adresa : **UILACAN ALEXANDRU ȘCOALA GENERALĂ Nr. 5 REGHIN str. Școlii nr. 7 jud. Mureș**

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA : București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17 60 20. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și la difuzorii de presă.
Tiparul : Combinatul Poligrafic Casa Scînteii

40.132

Proletari din toate țările uniți-vă!

GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

ANUL XXIII-Nr. 1084 | EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ | Vineri 16 aprilie 1971 | 4 pagini 25 bani

MAȘINA

• obiect de studiu

• instrument al activității tehnico-practice

Invitația noastră la o discuție sinceră și fără reticențe despre mașină ca obiect de studiu și ca instrument al activității tehnico-practice, a conturat opinii semnificative care merită, credem, să fie luate foarte serios în seamă. Prezentăm punctele de vedere ale interlocutorilor noștri, fie că ele se identifică sau se completează, fie că sînt total divergente.

Un prim dialog sau critica „mașinii pure"

Interlocutor: ing. NICOLAE DINU, inspector la Inspectoratul școlar al Capitalei.

— Cel dintîi contact organizat al elevului cu mașina îl prilejuiește, întrucîtva, fizica...

— Îmi pare, după reticențele vizibile în formularea dv., că nu considerați acest contact pe deplin concludent și satisfăcător.

— Într-adevăr, mă nemulțumește o serie întreagă de lucruri. Voi începe cu unele obiecții care se referă la manuale. Există o tradiție, nefericită, în alcătuirea manualelor de fizică, care blochează adesea poarta de pătrundere a tinerilor spre tainele mașinii. Se vorbește, de pildă, despre o mașină sau un mecanism care constituie aplicația unor legi fizice. În carte este prezentată o fotografie în perspectivă a mașinii amintite, reprodusă de obicei în condiții grafice nesatisfăcătoare. Dar oricît de bună ar fi fotografia, cum poate înțelege un elev, exclusiv cu ajutorul ei, cele două pagini alăturate de explicații constructive și funcționale? Întreaga experiență acumulată de noi pledează pentru integrarea în manualele de fizică (și de chimie, de altfel), a unor scheme cinematice pe care elevul să poată urmări efectiv mișcarea unui mecanism. Asemenea scheme sînt însă aproape inexistente în manuale.

— Este exclusiv o deficiență a manualelor, sau e vorba și de o deficiență de concepție a programelor?

— Aș spune că e o deficiență de concepție pur și simplu. Pentru că modul în care au fost alcătuite programele se reflectă din plin în alcătuirea manualelor. M-aș feri însă să fiu categoric, afirmînd că întreaga vină izvorăște de aici. Pentru că deficiența de concepție se întinde pe o arie mult mai largă.

Nu este rău, ci dimpotrivă, că s-a introdus la fizică o lecție despre cunoașterea și mînuirea șublerului. Dar cu o floare nu se face primăvară. Ce valoare are pentru formarea orizontului tehnic al elevilor faptul că li se vorbește despre rezistența materialelor la diferite solicitări, că li se dau niște indicativi — ca de pildă OL 38 — dacă în nici un liceu nu se fac în prezent determinări de rezistență, pentru ca elevii să înțeleagă că acești indicativi înseamnă oțel laminat cu o rezistență la întindere avînd un moment de 38 kgf? Sau iată un alt exemplu: Carburatorul automobilului, numeroase alte mecanisme se bazează pe una din legile lui Bernoulli. Dar cîți profesori le arată în mod concret acest lucru elevilor? Mă întreb însă dacă, dată fiind actuala pregătire a profesorilor de fizică — pregătire prin excelență teoretică — ei ar putea face mult mai mult, chiar în condițiile unor programe îmbunătățite, pentru a optimiza raporturile între elev și mașină. Am s-o spun deschis, cu riscul de a contraria unele sensibilități; profesorii de fizică, adesea deținători ai unor cunoștințe teoretice impresionante dovedesc nu odată o totală neîndemînare atunci cînd este vorba să regleze un aparat de demonstrație, să demonteze și să remonteze un mecanism simplu, să repare un circuit electric. Consider că, așa cum prin concepția actuală a practicii în institutele tehnice superioare se asigură viitorilor ingineri o legătură mult mai bună cu tehnica din producția industrială, se impune stringent să se includă în planul de învățămînt al facultăților de fizică, de chimie și chiar de matematică-mecanică stagii de activitate în producția industrială, pentru cunoașterea tehnicii — în special în domeniul mecanicii, electrotehnicii și electronicii. Cred de asemenea că în laboratoarele facultăților trebuie să se efectueze o gamă mult mai largă de lucrări practice.

Pe de altă parte, trebuie concepută în alt fel, după părerea mea, și îndrumarea practicii tehnico-productive a elevilor de către profesorii-maiștri, dintre care mulți se limitează aproape exclusiv la prezentarea strict meșteșugărească a cîtorva procedee de mînuire a mașinilor. În același timp, baza tehnică actuală a majorității școlilor, cu totul insuficientă, frînează cunoașterea efectivă a mașinii ca mijloc de producție. Nu pot să nu remarc faptul că acum facem serioase eforturi pentru a ajunge din nou la nivelul dotării tehnico-materiale pe care o aveau școlile acum 5—6 ani și care, datorită unor măsuri ulterioare, s-a pulverizat. Este o inconsecvență care ne-a costat scump.

Pentru a reveni la situația actuală și la măsurile pentru viitorul apropiat, vreau să arăt că în prezent în Capitală se fac eforturi susținute pentru a se realiza și da în folosință, pînă la începutul anului școlar viitor, 52 de ateliere. Ele vor fi grupate — pentru o utilizare intensivă și rațională — pe centre de practică în care vor lucra elevii mai multor școli.

Cum în proiectul noului plan de învățămînt al liceului se prevede predarea, începînd din anul I, a disciplinei organe de mașini și apoi, la alegere, a mecanicii, electrotehnicii, electronicii și tehnicii radio, se creează premizele stabilirii unui raport unitar între mașină și elev pe aria întregii acțiuni instructiv-educative. Bineînțeles însă că aceasta depinde într-o mare măsură de conținutul programelor, de legăturile între discipline, de formele efective ale activității și, mai ales, de selecția, pregătirea și activitatea concretă a profesorilor.

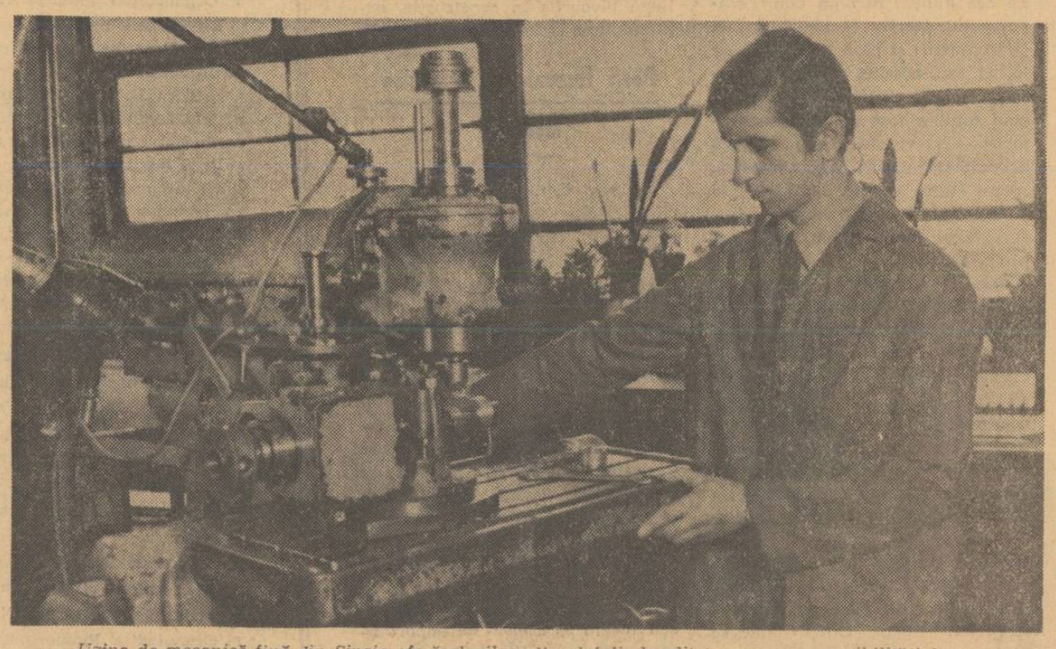

Uzina de mecanică fină din Sinaia oferă elevilor liceului din localitate numeroase posibilități de a cunoaște mașina ca mijloc al activității tehnico-productive.

A! doilea dialog sau despre depășirea unor mentalități anacronice

Interlocutor: prof. VICTOR MANOLACHE, șeful Atelierului de reparații a materialului didactic — București.

— Pentru a realiza progrese în relația mașină-elev este necesar cred să se facă unele delimitări

Convorbire realizată de AL. CIUCĂ

(Continuare în pag. a 4-a)

ALIANȚA ȘCOLII CU FILMUL

— Interviu cu prof. Mircea Sîntimbreanu, director general al Centrului Național al Cinematografiei —

Una dintre problemele larg dezbătute la recenta întîlnire a tovarășului Nicolae Ceaușescu cu creatori din domeniul cinematografiei a fost aceea a locului filmului în sistemul mijloacelor de educație de formare a omului nou. „Noi — spunea cu acest prilej secretarul general al partidului — privim cinematografia ca un mijloc important de educare și elevare spirituală a omului, în contextul multiplelor mijloace de ridicare și formare spirituală de care dispune societatea noastră de astăzi".

În legătură cu rolul formativ pe care poate să-l joace filmul în domeniul particular al tineretului am adresat cîteva întrebări profesorului Mircea Sîntimbreanu, director general al Centrului Național al Cinematografiei.

Red.: Care este opinia dv. despre funcția educativă a cinematografiei?

M. Sîntimbreanu: Cinematografia are apologeți și detractori — categorii absolutiste — și mai are MARELE PUBLIC, fiind, după manualul școlar, produsul cultural cu cel mai mare tiraj. În epoca noastră, vestitul aforism cartezian poate fi corectat. „videio, ergo sum", spectacolul cinematografic, valorificat și de TV, devenind un element de informare și de confruntare pe cît de percutant pe atît de curent. Iar faptul că 75% din spectatori sînt tineri (și aceasta în toate țările lumii), conduce la considerarea sa ca o adevărată catedră de educație artistică și cetățenească, frecventată selectiv și de bună voie. Personal n-aș identifica funcțiile cinematografiei cu acelea ale orelor de dirigenție, socotind cinematograful un cîmp educațional specific, propriu artei ca atare, și care se dispensează de plantoane și monitori. Un tînăr care a văzut două sute de filme e, fără îndoială, mai matur decît un adult care ignoră cinematograful. Teama de cinematograf mi se pare anacronică și nu este decît un re-

Interviu consemnat de OCT. BUZESCU

(Continuare în pag. a 3-a)

Ședință de lucru la Ministerul Învățămîntului

Cititorii noștri au luat cunoștință din numărul precedent al gazetei că, în zilele de 8 și 9 aprilie a.c. a avut loc la Ministerul Învățămîntului o ședință de lucru cu inspectorii generali de la inspectoratele școlare județene, condusă de tovarășul **Traian Pop**, adjunct al ministrului învățămîntului.

La prima parte a ședinței, în care au fost dezbătute probleme ale perfecționării profesionale, au luat parte prorectorii filialelor Institutului central de perfecționare a personalului didactic. Prof. univ. dr. docent **D. Todoran**, rectorul I.C.P.P.D., a vorbit despre preocupările actuale ale institutului și, în mod deosebit, despre pregătirile ce se fac pentru desfășurarea în bune condițiuni a cursurilor de informare științifică ce vor fi organizate în perioada vacanței de vară. Despre pregătirile care au loc la nivelul filialelor au vorbit și prorectorii **Anatolie Chircev** (Cluj), **Nicolae Rădulescu** (Craiova) și **Alexandru Găvenea** (Brașov).

În continuare, în cadrul ședinței s-au analizat rezultatele obținute pînă în prezent în pregătirea tehnică-productivă a elevilor. Au prezentat informări în acest sens inspectorii generali din județele Brașov, Timiș, Constanța, Iași și Dolj, care au înfățișat experiența pozitivă acumulată în județele respective și au făcut propuneri privind dezvoltarea și diversificarea instruirii tehnico-productive.

Joi după-amiază, ședința de lucru a continuat cu dezbaterea unor probleme ale învățămîntului profesional, tehnic și liceal de specialitate. La ședință au participat și reprezentanți ai direcțiilor de învățămînt din unele ministere economice. Tovarășul **Vasile Alexandrescu**, adjunct al ministrului învățămîntului, a vorbit despre direcțiile de dezvoltare în viitor a învățămîntului profesional și tehnic și despre îmbunătățirile care s-au adus, începînd cu acest an, concursului de admitere în școlile profesionale și în liceele de specialitate. Adjunctul ministrului învățămîntului și delegații unor ministere economice au răspuns la un mare număr de întrebări puse de participanți.

Pe ordinea de zi a ședinței a figurat apoi discutarea unor probleme de mare actualitate cum ar fi stadiul construcțiilor școlare, extinderea generalizării învățămîntului obligatoriu de 10 ani, analiza rețelei liceelor de cultură generală.

În cea de a doua zi a ședinței tov. **Pompiliu Vilcu**, șeful corpului de control din minister, a prezentat o informare cu privire la constatările controlului — studiu efectuat de inspectorii generali din minister, împreună cu inspectoratele școlare județene, în casele de copii școlari și preșcolari.

În cadrul ședinței tov. **Elena Cojan**, secretar al Comitetului Uniunii Sindicatelor din Învățămînt și cultură, a vorbit despre preocupările actuale ale sindicatelor din învățămînt.

Tov. **Ion T. Radu**, director general în Ministerul Învățămîntului a prezentat în continuare o expunere cu privire la dezvoltarea rețelei claselor speciale cu profil de matematică, fizică, chimie, biologie, limbi străine, precum și la îmbunătățirea activității didactice în aceste clase. Expunerea s-a referit de asemenea la măsurile de îmbunătățire a studiului limbilor străine în învățămîntul de cultură generală.

În încheierea ședinței a luat cuvîntul tovarășul **Traian Pop**, adjunct al ministrului învățămîntului, care a atras atenția participanților asupra importanței măsurilor luate în legătură cu mărirea rețelei și îmbunătățirea profilului claselor speciale de matematică, fizică, chimie. Menționînd că rezultatele obținute pînă acum de absolvenții acestor clase sînt excepționale, ei pătrunzînd în proporție de sută la sută în învățămîntul superior, vorbitorul a arătat că pînă în 1975 numărul acestor clase va trebui să fie dublat. Este însă necesar să se ia măsuri pentru a atrage în aceste clase un număr mai mare de elevi din toate zonele țării.

În continuare tovarășul Traian Pop s-a referit la o gamă largă de aspecte privind pregătirea tehnico-productivă a elevilor din învățămîntul de cultură generală, arătînd că indicațiile date pe această linie de conducerea partidului încep să dea rezultate bune, că s-a obținut deja o experiență pozitivă în acest sens și au apărut forme variate de organizare a activităților practice. Vorbitorul s-a referit apoi la o serie de probleme ridicate de inspectorii generali de la județe, informîndu-i asupra măsurilor ce se află în curs de elaborare pentru soluționarea lor. Măsurile respective vor clarifica atît aspecte de ordin financiar, de gestiune etc., cît și aspecte privitoare la procesul de instruire practică, productivă. În legătură cu aceasta s-a subliniat faptul că pregătirea tehnico-productivă din școlile generale și licee nu urmărește calificarea profesională a elevilor, aceasta realizîndu-se prin școli profesionale, licee de specialitate etc. Școala de 10 ani și liceul rămîn școli de cultură generală, dar, în condițiile revoluției științifico-tehnice contemporane, cultura generală implică în mod obligatoriu și o pregătire tehnico-productivă.

Tovarășul Traian Pop s-a oprit apoi, pe larg, asupra necesității ca activitățile tehnico-productive să fie astfel organizate încît să asigure formarea unor îndemînări și deprinderi de muncă și să contribuie la orientarea elevilor în ceea ce privește alegerea unei școli, a unei meserii. La clasele IX—X scopul acestor activități este de a asigura baza calificării ulterioare prin diferite forme ale învățămîntului profesional, ale uceniciei, ale calificării la locul de muncă, iar în liceu de a forma deprinderi cu caracter practic profesional, de a-i iniția pe elevi în tehnologie, în tehnica de lucru, în vederea însușirii unei meserii, de a le dezvolta gîndirea tehnică. Vorbitorul a arătat că pînă în 1975 majoritatea școlilor generale și liceelor vor trebui să dispună de ateliere proprii și a prezentat un proiect de sistem privind profilul acestor ateliere. S-au dat apoi lămuriri cu privire la activitatea cercurilor tehnice, la organizarea pregătirii practice în școlile generale din mediul rural.

În continuare s-au făcut precizări în legătură cu diferite probleme privind casele corpului didactic, planul de școlarizare la liceele pedagogice, organizarea unor licee în limbi moderne de largă circulație și consfătuirile din acest an ale cadrelor didactice.

Curs de informare și instruire cu președinții comitetelor sindicatelor

Între 8 și 15 aprilie a.c. s-a desfășurat în București, la Academia de științe social-politice „Ștefan Gheorghiu", un curs de informare și instruire cu președinții comitetelor sindicatelor din învățămîntul de cultură generală. Cursul se înscrie pe linia unor preocupări mai ample ale Comitetului Uniunii sindicatelor din învățămînt și cultură privind îmbunătățirea stilului și muncii organelor sindicale din școli. El este al doilea de acest gen, unul asemănător fiind organizat în anul trecut la Bușteni.

În bogata tematică a cursului au fost înglobate expuneri, consultații, dezbateri, schimburi de experiență. Un prim ciclu de expuneri, susținut de cadre didactice de la Academia de științe social-politice „Ștefan Gheorghiu", a abordat teme ideologice de larg interes și actualitate cum ar fi: „Partidul Comunist Român, forța politică conducătoare a întregii societăți", „50 de ani de la crearea Partidului Comunist Român", „Statul și democrația în condițiile făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate. Congresul al X-lea al P.C.R. despre perfecționarea conducerii vieții economice și sociale" etc.

Un loc important în programul cursului l-au ocupat expunerile privind activitatea proprie sindicatelor. Despre locul, rolul și sarcinile sindicatelor în sistemul democrației noastre socialiste în lumina documentelor Congresului U.G.S.R. a vorbit tovarășul Nicolae Gavrilescu, vicepreședinte al Consiliului Central al U.G.S.R. „Sarcinile și stilul de muncă ale comitetelor sindicatelor din învățămîntul de cultură generală" a fost titlul expunerii tovarășei Elena Cojan, secretar al Comitetului Uniunii sindicatelor din învățămînt și cultură, iar despre sarcinile sindicatelor în modernizarea conținutului, metodelor și mijloacelor de învățămînt a vorbit conf. univ. Vasile Bunescu, de la Institutul central pentru perfecționarea personalului didactic, membru în Biroul executiv al Comitetului Uniunii.

În cadrul cursului au figurat, de asemenea, expuneri ale unor cadre de conducere din Ministerul Învățămîntului și al unor cercetători în domeniul pedagogiei. Tovarășul Traian Pop, adjunct al ministrului învățămîntului, a vorbit cursanților despre „Sarcinile stabilite de Congresul al X-lea al P.C.R. pe linia dezvoltării și perfecționării învățămîntului de cultură generală. Statutul personalului didactic, drepturile și îndatoririle cadrelor didactice". Prof. Zina Sîrbu, director general adjunct în Ministerul Învățămîntului, membru în Comitetul U.S.I.C., a expus tema „Activitatea practică-productivă — factor esențial în educarea pentru muncă și integrarea socială a tineretului". Despre inovarea metodologiei și tehnologiei didactice a conferențiat conf. univ. dr George Văideanu, directorul Institutului de științe pedagogice, iar prof. Romeo Dăscălescu, director adjunct al aceluiași institut, membru în Comitetul U.S.I.C., a vorbit despre orientarea școlară și profesională.

De o bună apreciere din partea participanților s-au bucurat schimburile de experiență cu unele sindicate de învățămînt din București, precum și consultațiile pe marginea principalelor probleme ale activității financiar-gospodărești a sindicatelor din învățămînt. De asemenea, cursanții au vizitat expoziția „Tehnologia instruirii".

La încheierea cursului, prof. Maria Stănescu, președinta Comitetului U.S.I.C., a dat indicații cu privire la activitatea sindicatelor din învățămînt pentru aplicarea hotărîrilor Congresului U.G.S.R. și a Conferinței U.S.I.C. Indicațiile s-au referit la sporirea rolului sindicatelor în viața școlii, și la elaborarea Statutului sindicatului, astfel încît acesta să devină un cadru amplu de dezbatere a măsurilor vizînd progresul educației și culturii.

SEMICENTENAR P.C.R.

MĂRTURII PĂSTRATE ÎN ARHIVELE VREMII

Momentul istoric pe care îl trăim, aniversarea a 50 de ani de la înființarea P.C.R., ne face pe noi, oamenii școlii, să ne ducem cu gîndul la numeroșii dascăli care, așa cum arată și materialele de arhivă, au fost mereu alături de partid, înregimentîndu-se în lupta pe care a dus-o acesta pentru libertatea națională și socială, pentru democrație și progres. Un mare număr de note, rapoarte, procese-verbale etc. existente la Ministerul Învățămîntului și în Arhiva Istorică Centrală ne prezintă date ample privind acțiunile pe această linie ale cadrelor didactice, începînd încă din perioada premergătoare înființării partidului. Vom consemna aici cîteva dintre ele, care ni s-au părut de un interes deosebit.

Într-o notă a Direcției generale a poliției Capitalei, trimisă Ministerului Învățămîntului, se sublinia că profesorul P. Constantinescu-Iași, încadrat la Liceul „Codreanu" din Bîrlad, ataca încă din august 1918, cu violență, guvernul și îndemna pe cetățeni la acțiune pentru a impune formarea unui guvern socialist. Se arăta, de asemenea, că și mai înainte, ca suplinitor la catedra de istorie din Huși, „ținea conferințe cu caracter socialist" [1].

Despre profesorul Adalbert Covaci, de la liceul din Salonta (Bihor), se relata că în anii 1918—1919 „a luat parte activă" la mișcarea revoluționară, ca membru al „organizației comuniste" [2], iar dintr-un raport aflăm că învățătorul Maxim Probei făcuse parte din „organizația bolșevică" descoperită în 1919 la Leova și că fusese judecat pentru „crimă contra siguranței statului" [3].

La 29 aprilie 1920, comandantul garnizoanei Craiova informa Ministerul de Interne despre „propaganda deșănțată" desfășurată de învățătorul Vasilescu de la Balș cu ocazia conferinței învățătorilor. S-a trimis ministerului și o copie după „programa cu caracter socialist", propagată de acesta, precum și o listă a candidaților Partidului Socialist din Craiova [4], între care figura și profesorul Mihail Cruceanu.

Un revizor școlar din Tecuci raporta Ministerului de Interne, în aprilie 1920, că învățătorul Constantin D. Irimia, împreună cu sătenii Enache I. Popa din Nicorești, „fac o permanentă, asiduă și anarhică propagandă revoluționară. Între altele, în raport, se menționa că ei propagau „ura de clasă, neîncredere și aversiune împotriva conducerii statului" [5]. Într-o telegramă trimisă la 18 mai 1920 din același județ primului ministru, generalul Averescu, se arăta că învățătorii I. G. Beldie și Ștefaniu, care făceau parte din „Federația democrației sociale", cutreierau satele promițînd pămînt gratuit țăranilor și propagînd „ura împotriva dinastiei regale" [6]. Tot în acel an, într-o notă adresată Ministerului de Interne se preciza că învățătorul din satul Cupcina a refuzat să participe la propaganda organizată de guvern împotriva „ideilor bolșevice" [7].

Încă din 1921 profesorul Mihail Cruceanu fusese arestat și sancționat pentru activitate comunistă. Direcția Poliției și Siguranței Statului anunța Ministerul Instrucțiunii, la 15 octombrie 1921, că acest profesor a fost implicat „în afacerea complotului comunist". La acea dată el se găsea în închisoarea Văcărești. Ministerul Instrucțiunii îl suspendase din învățămînt [8].

Notele de arhivă referitoare la lupta oamenilor școlii devin tot mai numeroase la sfîrșitul deceniului al treilea. De pildă, prefectura județului Bihor, prin raportul nr. 358/1928, informa Ministerul de Interne că profesorul Andrei Crăciun de la Școala normală din Oradea „instiga populația" să nu se supună autorităților administrative, să se opună jandarmilor, să nu plătească impozite [9], iar Consiliul de Război informa Ministerul Instrucțiunii prin adresa nr. 32393 din 29 iulie 1929, că învățătoarele Maria Papazoglu și D. Burlacenco „fac propagandă comunistă", critică forma de guvernămînt a țării și „posedă cărți comuniste" [10].

Urmările crizei economice se răsfrînseseră și asupra școlii și a slujitorilor ei. O serie de școli se închiseseră, numărul posturilor din învățămînt se micșorase, salariile

Prof. dr. GH. PĂRNUȚĂ

(Continuare în pag. 4-a)

801

CUM STĂM CU BAZELE SPORTIVE PENTRU ELEVI?

Am întreprins recent un raid prin cîteva şcoli spre a vedea cum s-au preocupat de amenajarea unor baze sportive, în ce măsură s-au îngrijit ca elevii să aibă condiţii pentru sport, pentru joacă — îndeosebi acum cînd primăvara îi pune în mişcare şi îi cheamă la aer, la soare.

Copii într-o continuă căutare de spaţii pentru joc

În drumul nostru i-am întîlnit pe copii, peste tot, într-o continuă căutare de spaţii în care să se poată desfăşura, într-o neobosită bună dispoziţie. Pe trotuare s-au trasat cu cretă porţiuni pe care, vrînd nevrînd, trebuie să le ocolească : se joacă şotronul. Pe alei, în parcuri s-au amenajat ad-hoc „stadioane" de fotbal cărîndu-se de cine ştie unde pietre pentru porţi. Cît despre terenurile de sport, sînt arhipline. Multe dintre aceste terenuri sînt amenajate pe lîngă şcoli de la oraşe şi sate. Este vorba de acele şcoli care, manifestînd preocupare deosebită în această direcţie, au creat baze pentru diverse discipline sportive. Realizate cu forţe proprii, prin munca plină de entuziasm a elevilor şi profesorilor, aceste baze au devenit adevăraţi pivoţi ai activităţii sportive a elevilor.

Terenurile de fotbal, baschet, handbal, volei, se înmulţesc văzînd cu ochii

Realizată în întregime de elevi, sub îndrumarea priceputului lor profesor de educaţie fizică Acaţiu Fejer, baza sportivă de la Şcoala din Micfalău, judeţul Covasna poate sta cu cinste alături de modernele baze sportive din Capitală. Şi-au cîştigat un bun renume printre elevi şi amenajările sportive din Constanţa unde, pe un loc viran, s-au instalat terenuri de toată frumuseţea. O menţiune specială merită şcolile din judeţul Harghita, care au construit prin forţe proprii zeci şi zeci de terenuri de hochei, precum şi terenuri de handbal, de tenis etc.

În raidul nostru am întîlnit numeroase alte baze sportive asemănătoare cu cele de la Micfalău, de la Constanţa, sau din judeţul Harghita. De exemplu, la Liceul „Nicolae Bălcescu" din Rîmnicul Vîlcea s-a amenajat numai cu mijloace proprii un complex dotat cu toate cele necesare practicării sportului : teren de baschet, handbal şi volei, spaţii pentru atletism, instalaţie pentru meciuri în nocturnă, precum şi instalaţie pentru stropit. De jur împrejur, o tribună de vreo 400 de locuri. De dimineaţa pînă seara aici pulsează o vie activitate sportivă. Profesorul Petre Darie, iniţiatorul a tot ce vedem aici, ne-a relatat istoria acestui complex sportiv. „Elevii au cărat ei înşişi nisipul şi pietrişul necesar. Curtea liceului se transformase într-un adevărat şantier. Au muncit cot la cot profesori şi elevi : la săpat, la transportul materialelor, la nivelat. Stabilisem norme pentru fiecare clasă, dar elevii le-au depăşit. Ne-au ajutat şi cei de la seral, ca şi foştii elevi sau părinţii. Vreo 10 elevi au fost cu mine la minele de la Şotînga, în judeţul Prahova, de unde am adus zgură roşie pentru terenurile de baschet şi pentru pista de alergări, pe care tot noi am nivelat-o. Firesc, munca n-a fost întotdeauna uşoară, dar am făcut-o cu multă dragoste. Ea a adus şcolii economii foarte mari şi asta dă elevilor noştri încă un motiv de îndreptăţită mîndrie. Acum avem tot ce ne trebuie şi cu toţii îngrijim şi păstrăm ceea ce am făcut, ca pe un bun al nostru de mare preţ Elevii s-au convins încă o dată că, dacă porneşti la o treabă cu tot sufletul şi nu aştepţi să ţi se dea totul de-a gata, poţi realiza multe".

Şi la liceul din Drăgăşani, baza sportivă a fost construită cu forţe proprii. Aici am întîlnit un alt pasionat iubitor al sportului — profesorul Gheorghe Nicolaescu. Sub conducerea lui au fost amenajate două terenuri de handbal (unul cu zgură şi unul cu bitum), un teren de atletism cu pistă de alergări, gropi de sărituri şi sectoare de aruncări, înconjurate de o instalaţie de iluminat.

Toate acestea însumează economii de peste 50.000 de lei. Şi iniţiativele nu s-au oprit aici. De cîtva timp se munceşte cu rîvnă la construcţia unei săli de sport, prevăzută cu vestiare, grupuri sanitare şi tribune cu peste 350 de locuri.

La Şcoala din comuna Buleta (judeţul Vîlcea) se desfăşoară în fiecare duminică întreceri sportive la care participă elevii şi unde suporteri sînt aproape toţi locuitorii comunei. Elevii au echipament nou, iar terenurile sînt perfect puse la punct. L-am întrebat pe profesorul Petre Berbecaru cum le-a putut amenaja în numai cîteva luni şi cum a izbutit să atragă spre sport întreaga comună. „Simplu — ne răspunde profesorul Berbecaru. Terenurile s-au realizat prin muncă. Am lucrat noi, au lucrat şi elevii şi părinţii lor. Materiale am găsit destule în comună, aşa că nu a trebuit să ne dea nimeni nici un ban. Echipamentul sportiv — începînd de la treninguri şi pînă la mingile de fotbal sau baschet — le-am procurat tot cu mijloace proprii. Iar cînd totul a fost gata, „constructorii" — elevi sau săteni — au devenit şi iubitori ai sportului. Avem cîteva echipe puternice în şcoală, am iniţiat multe concursuri pe judeţ. Acum avem noi proiecte".

Proiecte — de la cele mai simple pînă la cele mai îndrăzneţe — se întîlnesc pretutindeni. În judeţul Galaţi, de exemplu, s-a lansat de curînd un concurs la care participă mii şi mii de tineri pentru cea mai frumoasă bază sportivă. Vor fi amenajate, pe lîngă terenuri de fotbal, baschet etc., şi terenuri pentru oină, călărie sau popice, poligoane de tir, piste de obstacole, estrade pentru lupte şi pentru diferite jocuri distractive. Un adevărat şantier sportiv s-a deschis de curînd în comuna Lieşti din judeţul Galaţi, unde se amenajează acum, pe lîngă şcoli, 7 terenuri de baschet, handbal şi volei. O muncă entuziastă se desfăşoară şi la Şcoala generală din comuna Piscu, unde elevii au primit spaţiul necesar pentru extinderea bazei lor sportive.

Pe alocuri iniţiativa lipseşte

Am întîlnit însă, în raidul nostru, şi şcoli care, deşi dispun de spaţii mari, nu le folosesc. La cîţiva metri de Liceul „Nicolae Bălcescu" din Rîmnicu Vîlcea, de pildă, se află Şcoala generală nr. din acest oraş. Surprindem aici existenţa a două curţi mari, dar fără nici o amenajare sportivă. „N-avem bani, n-avem materiale" sînt argumentele aduse. De fapt, lipsesc iniţiativa şi tragerea de inimă. La fel stau lucrurile la Şcoala generală din Snagov-Sat, unde curtea stă nefolosită de ani de zile, invocîndu-se aceleaşi motive. În cartierul Drumul Taberii din Capitală s-au ridicat de cîţiva ani cîteva şcoli moderne, frumoase. Dar deşi au în jurul lor teren destul, nici una nu s-a preocupat să amenajeze baze sportive sau, dacă a încercat (Şcoala generală nr. 197), s-a oprit la jumătate. În schimb, elevii bat mingea de dimineaţa pînă seara pe străzi sau pe lîngă blocurile în construcţie, expunîndu-se la tot felul de pericole.

Porţi ferecate cu strașnice lăcate

Am mai întîlnit şi altfel de situaţii. Unele baze sportive sînt ţinute sub cheie, păzite cu strășnicie de cîte un administrator sau portar vajnic putîndu-se folosi numai în orele de educaţie fizică. În timpul liber al elevilor este interzis accesul pe terenuri, ca să nu se murdărească sau să nu se degradeze. Optica aceeasta este cu totul greşită. Sigur, bazele sportive reprezintă bunuri obşteşti, care se cer păstrate cu grijă, dar aceasta nu înseamnă că trebuie ţinute sub cheie, mai ales că toţi elevii sînt cei care le-au construit.

★

Astăzi nu mai este necesar să convingem pe nimeni de importanţa practicării educaţiei fizice şi sportului de la o vîrstă cît mai fragedă, de faptul că în primul rînd şcoala trebuie să se preocupe de îndrumarea tuturor elevilor către sport şi să creeze condiţii optime pentru practicarea lui. Amploarea pe care a luat-o în ultimii ani mişcarea sportivă în rîndurile elevilor, rezultatele frumoase pe care le obţin aceştia în sport, precum şi grija ce se manifestă pentru construirea de baze sportive prin autodotare dovedesc din plin că şcoala şi-a înscris această problemă între preocupările sale principale.

M. ROBEA

Plenara Consiliului Naţional al Organizaţiei Pionierilor

Joi 15 aprilie a.c. au început lucrările plenarei Consiliului Naţional al Organizaţiei Pionierilor. La ordinea de zi a plenarei sînt înscrise următoarele puncte : Probleme actuale ale activităţii cultural-artistice pionereşti ; Informare cu privire la activitatea de presă şi editorială a Consiliului Naţional al Organizaţiei Pionierilor ; Măsuri organizatorice şi convocarea Conferinţei Naţionale a Organizaţiei Pionierilor.

La lucrări participă tovarăşul **Mihai Gere**, membru supleant al Comitetului Executiv, secretar al C.C. al P.C.R. şi **Mircea Maliţa**, ministrul învăţămîntului. Sînt prezenţi reprezentanţi ai unor organizaţii şi instituţii centrale, preşedinţi ai consiliilor judeţene ale Organizaţiei Pionierilor, comandanţi ie pionieri, cadre didactice care conduc unele cercuri pionereşti, reprezentanţi ai presei centrale, pedagogice şi pionereşti.

Lucrările plenarei au fost deschise de **Virgiliu Radulian**, preşedintele Consiliului Naţional al Organizaţiei Pionierilor, adjunct al ministrului învăţămîntului. A luat apoi cuvîntul **Mircea Maliţa**, ministrul învăţămîntului, care a apreciat aportul deosebit adus de Organizaţia Pionierilor la educarea cultural-artistică a şcolarilor. În continuare **Virgiliu Radulian**, preşedintele Consiliului Naţional al Organizaţiei Pionierilor, a prezentat o informare cu privire la principalele aspecte ale activităţii Consiliului Naţional al Organizaţiei Pionierilor de la ultima plenară şi pînă în prezent. Au urmat discuţii pe marginea raportului „Probleme actuale ale activităţii cultural-artistice pionereşti" şi a informării cu privire la activitatea de presă şi editorială a Consiliului Naţional al Organizaţiei Pionierilor.

Au avut loc apoi lucrări în cele două secţii : cultural-artistică şi propagandă, presă şi tipărituri.

Lucrările plenarei continuă vineri 16 aprilie.

MANIFESTĂRI DEDICATE SEMICENTENARULUI PARTIDULUI

Sesiune ştiinţifică festivă a Societăţii de ştiinţe istorice

La 12 aprilie a.c. s-a desfăşurat în Capitală, la Casa universitarilor, o sesiune ştiinţifică festivă organizată de Societatea de ştiinţe istorice, cu tema „50 de ani de la crearea Partidului Comunist Român". La lucrările acestei sesiuni, care au fost conduse de acad. Petre Constantinescu-Iaşi, preşedintele Societăţii, au participat academicieni, cadre didactice din învăţămîntul universitar şi de cultură generală din întreaga ţară, cercetători, muzeografi.

Au fost prezentate cu acest prilej comunicări privind importanţa istorică a creării Partidului Comunist Român, momente din trecutul de luptă al partidului în ilegalitate, activitatea democratică şi antifascistă a profesorilor şi studenţilor, contribuţia minorităţilor naţionale la rezistenţa antifascistă condusă de P.C.R., tradiţiile istorice revoluţionare — factor mobilizator în lupta condusă de P.C.R. etc.

În încheiere, participanţii au adresat o telegramă Comitetului Central al Partidului Comunist Român, tovarăşului N I C O L A E CEAUŞESCU, în care se spune : În numele tuturor membrilor Societăţii de ştiinţe istorice, asigurăm Comitetul Central, pe dumneavoastră, iubite şi stimate t o v a r ă ş e Nicolae Ceauşescu, că vom milita fără preget pentru ca întreaga noastră activitate să fie străbătută de sufluI înnoitor promovat în întreaga viaţă a ţării, contribuind în mod activ la perfecţionarea învăţămîntului şi la dezvoltarea ştiinţei istorice în pas cu exigenţele mereu crescînde ale zilelor noastre.

După încheierea lucrărilor sesiunii au fost organizate vizite la Muzeul de istorie a partidului comunist, a mişcării revoluţionare şi democratice din România, precum şi la unele locuri istorice legate de activitatea şi lupta clasei muncitoare conduse de partid.

Simpozion naţional pe teme privind educaţia fizică, turismul şi sportul de masă

În zilele de 12-13 aprilie a. c. a avut loc la Palatul pionierilor simpozionul naţional „Educaţia fizică, turismul şi sportul de masă în timpul liber al pionierilor şi şcolarilor", organizat de Consiliul Naţional al Organizaţiei Pionierilor, Ministerul Învăţămîntului şi Consiliul Naţional pentru Educaţie Fizică şi Sport.

Desfăşurate atît în şedinţă plenară cît şi pe secţii, lucrările simpozionului au prilejuit o largă dezbatere a problemelor pe care le presupun organizarea şi desfăşurarea activităţii sportive în rîndul pionierilor şi şcolarilor. Au fost prezentate comunicările : „Sportul şi turismul în viaţa pionerească" (conf. univ. Virgiliu Radulian, preşedintele Consiliului Naţional al Organizaţiei Pionierilor, adjunct al ministrului Învăţămîntului), „Pionieria şi cultura sportivă" (prof. univ. dr. Leon Teodorescu, rector al Institutului pentru educaţie fizică şi sport), „Activitatea sportivă, componentă a timpului liber al pionierilor clubului sportiv «Cutezătorii»" (conf. univ. dr. Nicu Alexe, prof. Alexandru Focşeneanu şi prof. Erwin Wilk), „Creşterea valorii biologice a pionierilor şi şcolarilor pentru o mai bună organizare a activităţii sportiv turistice" (prof. univ. dr. Adrian Ionescu, consilier la Institutul pentru educaţie fizică şi sport) etc.

Participanţilor la simpozion li s-a prezentat o gală de filme cu subiecte sportiv-turistice. De asemenea, ei au vizitat expoziţia „Expediţiile Cutezătorii", precum şi o expoziţie de cărţi, afişe şi materiale sportiv-turistice.

Mesajul artistic al elevilor italieni

„Porni luceafărul, creşteau / În zări a lui aripe"... Imaginile şi armoniile nemuritoare ale Luceafărului, ca şi numeroase alte poezii ale lui Mihai Eminescu, Tudor Arghezi şi Ion Barbu au trezit un puternic ecou în sensibilitatea artistică şi în imaginaţia talentaţilor elevi ai Şcolii de arte „Antonio Locatelli" din Roma, inspirîndu-le zeci de desene şi acuarele. Ele sînt expuse — alături de alte lucrări ale elevilor italieni dedicate României, prieteniei cu tinerii din întreaga lume — în sălile Liceului de arte plastice „Nicolae Tonitza" din Bucureşti.

Profesorul arhitect Donatello Valente, preşedintele Clubului „Amici dell UNESCO" din Roma, conducător al grupului de profesori şi elevi italieni care ne vizitează ţara cu prilejul deschiderii acestei expoziţii, ne relatează despre bogata activitate desfăşurată în ultimii ani de elevii lor, membri ai clubului, pentru cunoaşterea valorilor culturale şi artistice ale popoarelor de pe toate meridianele lumii. Au fost organizate vizite documentare în diferite ţări, s-au deschis expoziţii în oraşele italiene, ca şi peste hotare.

Îl întrebăm pe oaspetele din Roma cum au reuşit elevii italieni să cunoască atît de profund poemele marilor poeţi români din care s-au inspirat.

„Poezia românească — ne-a spus prof. Valente — prezentată mai cuprinzător publicului italian în ultimii ani datorită apariţiei cîtorva valoroase antologii de traduceri, a devenit de la început deosebit de dragă elevilor şcolii „Antonio Locatelli", care au găsit în ea sentimente şi sensibilităţi apropiate sufletului lor. Cînd am programat vizita în România s-a născut spontan, dintr-o inspiraţie comună aş zice, ideea de a se alcătui, ca un omagiu şi un simbol al prieteniei, un ciclu de ilustraţii la cele mai îndrăgite versuri ale poeţilor români".

Grupul de profesori şi elevi italieni a străbătut în drumul său spre Bucureşti un amplu itinerar prin oraşele şi satele ardelene, urmînd să-şi continue călătoria prin Oltenia. O privire indiscretă în caietele de schiţe ale elevilor ne-a dat prilejul să întîlnim numeroase chipuri caracteristice ale oamenilor de pe meleagurile României, peisaje şi monumente arhitectonice ale ţării noastre. Am înţeles că nu peste multă vreme lucrările acestor entuziaşti prieteni ai ţării noastre vor face cunoscute mai viu în Italia realităţile de astăzi ale României socialiste.

M. FLORIN

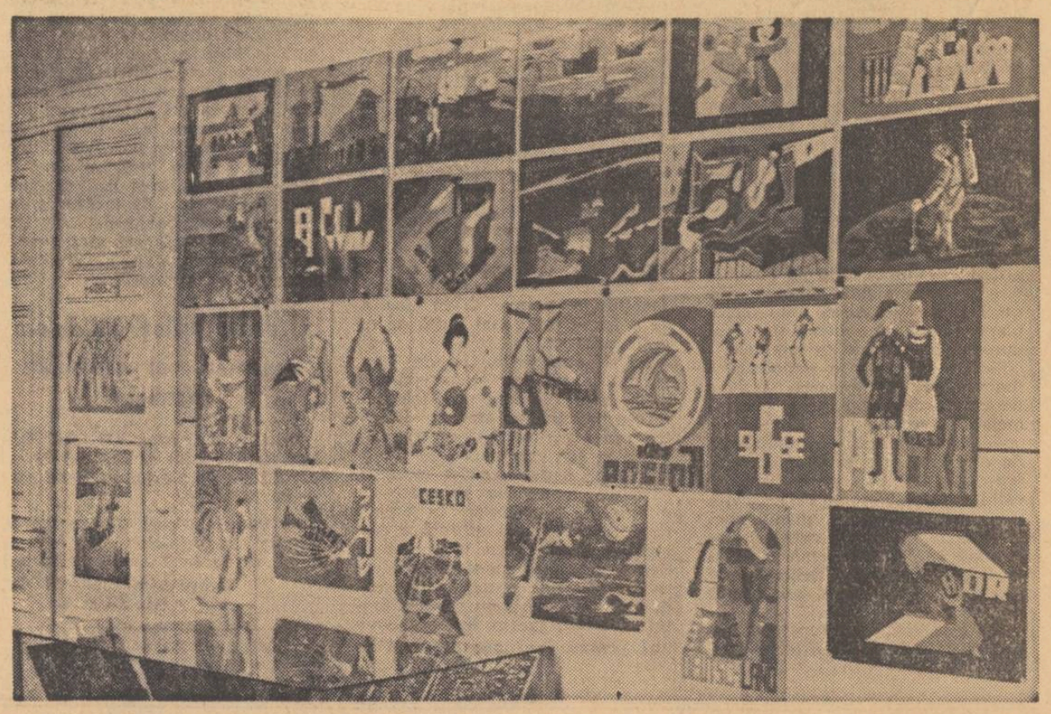

Iniţiative în sprijinul perfecţionării profesorilor

Semnalam mai de mult iniţiativa meritorie a Comitetului sindicatului învăţămînt din Piteşti şi a inspectoratului şcolar judeţean de a edita o serie de culegeri de articole şi studii ale cadrelor didactice, intitulată sugestiv „Tribuna şcolii argeşene". După aproximativ un an de la debut, iată-ne în faţa celui de-al doilea volum al seriei. Acesta cuprinde un material bogat şi variat rod al muncii cadrelor didactice din şcolile de cultură generală, şi de la facultăţile Institutului pedagogic de 3 ani. Articolele şi studiile publicate sînt grupate în cîteva capitole : Limbă şi literatură, Istorie, Evocări, Puncte de vedere, Metodică. La realizarea ultimului volum, au contribuit prof. univ. dr. docent Augustin Z. N. Pop, profesorii Florian Dituleasa, Steliana Stănescu, Romulus Sorescu, Aurel Stănescu, Nicolae Spinei şi alţii.

★

Continuînd o iniţiativă mai veche, de a pune la îndemînă cadrelor didactice mijloacele de îndrumare a procesului de învăţămînt, şi Inspectoratul şcolar al judeţului Prahova a editat de curînd o culegere de studii şi articole. Intitulată „Şcoala Prahovei", culegerea cuprinde o serie de articole cum ar fi „Unele probleme ale modernizării învăţămîntului" de prof Mihail Marin, „Excursia şcolară" de prof. emerit N. I. Simache etc. Alte articole sînt grupate la rubricile „Informări metodice şi de specialitate". „Mijloacele audio-vizuale în sprijinul procesului de învăţămînt", „Din activitatea organizaţiei pionierilor". În anexă este publicată tematica cercurilor pedagogice din luna aprilie 1971.

„Filatelia şi educaţia"

În zilele de 7 şi 8 aprilie s-au desfăşurat la Tulcea lucrările unui simpozion cu tema „Filatelia şi educaţia", organizat de Consiliul judeţean Tulcea al Organizaţiei Pionierilor, de filiala judeţeană Tulcea a Asociaţiei Filateliştilor şi inspectoratul şcolar judeţean Tulcea, în colaborare cu Asociaţia Filateliştilor din R.S.R Cadre didactice şi filatelişti din 14 judeţe ale ţării au prezentat cu acest prilej comunicări şi referate privind valorificarea multilaterală a potenţelor instructiv-educative ale filateliei, rolul instructiv-educativ al filateliei în procesul de învăţămînt, şcoala şi filatelia, valenţele educative ale activităţii de filatelie, contribuţia filateliei în procesul de educare patriotică a pionierilor şi şcolarilor, contribuţia cercurilor filatelice ale pionierilor şi şcolarilor la formarea deprinderilor de muncă practică influenţa filateliei în educarea estetică a pionierilor şi şcolarilor, filatelia — mijloc de dezvoltare a spiritului de investigaţie ştiinţifică etc.

Expunerile şi dezbaterile au oferit ocazia unui larg schimb de experienţă, au contribuit la clarificarea unor aspecte teoretice ale didacticii filatelice, au dus la găsirea unor soluţii practice apte să permită folosirea eficientă a filateliei în scopul instruirii pionierilor şi şcolarilor.

Film didactic realizat de elevi

Membrii cineclubului Liceului din Făurei au obţinut un prim succes în activitatea lor: realizarea unui film care, sub titlul „O zi obişnuită", prezintă aspecte concrete din viaţa elevilor.

Înfăptuit cu mijloacele tehnice proprii ale şcolii, filmul este utilizat cu succes în cadrul diferitelor activităţi educative.

Un laborator modern pentru predarea limbilor străine

La Liceul din Ianca, judeţul Brăila, funcţionează începînd din acest an şcolar un laborator modern pentru predarea limbilor străine. Laboratorul a fost construit cu mijloace locale, din iniţiativa profesorului Eugen Marin, directorul şcolii, şi cu sprijinul elevilor. Dotat cu aparatură tehnică modernă (magnetofon, diascop, aparat de proiecţie, instalaţie fonică etc.), el facilitează studiul limbilor străine, permiţînd autocontrolul şi legături directe şi inverse de tipul profesor — clasă, profesor — grup de elevi, profesor-elev.

Lecţiile ţinute în laborator au o eficienţă mult sporită.

Minifermă agricolă

Recent, la Şcoala generală din satul Copăcelu, judeţul Vîlcea, s-a constituit o minifermă agricolă al cărei membri sînt cei 198 de elevi ai claselor V—VIII. Ei şi-au ales un consiliu de conducere alcătuit din preşedinte, vicepreşedinte, brigadieri, şefi de echipă etc. Profesoara de biologie şi agricultură Margareta Teodorescu a expus apoi planul de producţie pe anul 1971.

Lotul de 2,5 ha care va fi cultivat cu porumb, grădina de 0,5 ha şi livada de 1 ha le vor permite elevilor să aplice în practică cunoştinţele însuşite la lecţii şi să obţină, prin munca lor, adevărate recolte de cereale, fructe şi legume. Pînă acum micii agricultori au însămînţat 0,10 ha cu ceapă şi 0,25 ha cu cartofi.

Prof. M. BUHARU

Un cenaclu literar al profesorilor

În curînd cenaclul literar „Relief românesc" de pe lîngă Comitetul sindicatului învăţămînt din sectorul 4 din Bucureşti va împlini un an de activitate. Înfiinţat ca rezultat al propunerilor făcute de membrii de sindicat, cenaclul a reuşit în scurt timp să polarizeze în jurul său un număr impresionant de cadre didactice. Din două în două săptămîni — joia — în sala de lectură a bibliotecii de la sediul sindicatului, în str. Matei Basarab nr. 3, se întîlnesc profesori poeţi şi prozatori care activează în şcolile sectorului. În ultimile şedinţe ale cenaclului au fost citite versuri şi proze închinate aniversării semicentenarului partidului.

Festivalul „Floarea de colţ"

Zilele trecute în pădurea de la Rucăr, judeţul Argeş, s-a desfăşurat ediţia a doua a festivalului sugestiv intitulat „Floarea de colţ". 60 de elevi din liceele judeţului s-au întîlnit într-un cadru pitoresc şi s-au întrecut în cîntec, în vers şi voie bună.

Pentru acest concurs a fost pregătit, în afară de decorul natural, şi unul executat de elevi : estrada pe care s-a desfăşurat festivalul a fost împodobită cu cusături naţionale, tablouri şi fotografii realizate de membrii cercurilor artistice din liceele judeţului.

ANCHETĂ

PREDARE MODERNĂ

Se vorbește mult în ultima vreme despre necesitatea modernizării predării, se formulează, în această privință, numeroase deziderate. Dar, pentru ca deziderateie să devină o realitate practică, se cere să fie asimilate nu numai teorii, ci și modalități de activitate concretă. Pentru a oferi profesorilor cîteva eșantioane ale unor atari modalități ne-am adresat unor cadre de la Institutul central de perfecționare a personalului didactic cu întrebarea : „Cum concepeți o predare modernă ? Preopinenții noștri au imaginat cîteva versiuni ale unor lecții virtuale în care, sperăm, cititorii noștri vor găsi o sursă de sugestii pentru activitatea lor.

Plecînd de la ideea că procesul de învățămînt este, în esență, o succesiune de rezolvări de probleme algoritmizabile și nealgoritmizabile și că însușirea metodelor de rezolvare algoritmică ușurează înțelegerea domeniilor nealgoritmizabile ce pot fi descompuse, la rîndul lor, în subprograme algoritmizabile, asistentul EMIL PERJERIU ne-a propus o lecție de matematică ce urmărește să contribuie la transferarea capacității de a rezolva probleme din domeniul matematicii în alte domenii, promovînd astfel spiritul general de cercetare și de descoperire al elevilor.

În acest scop E. Perjeriu s-a oprit la predarea operațională a ecuației de gradul I cu o necunoscută, din programa clasei a IX-a. Pentru a lărgi interesul elevilor el consideră indicat ca, înainte de a începe lecția propriu-zisă, să li se arate că aflarea unei necunoscute dintr-o egalitate a apărut, ca o necesitate impusă de anumite probleme de ordin practic, încă din antichitate (E. Kolman „Istoria matematicii în antichitate" pag. 40, Ed. științifică, București 1963). La greci, calculul unei dimensiuni a unui dreptunghi cînd se cunosc aria sa și cealaltă dimensiune apare din secolul IV î.e.n. (idem pag. 120) ; Thales din Milet calcula un termen necunoscut dintr-o proporție (ibidem pag. 83), iar manuscrisul indian de la Bahsali, din secolul IV e.n., punea problema aflării unui termen al unei sume cînd se cunosc totalul și celălalt termen (A. L. Iușkevici „Istoria matematicii în evul mediu" pag. 143, Editura științifică. București 1963). Aceste probleme aritmetice, bine cunoscute de elevi, conduc la determinarea numărului necunoscut X dintr-o egalitate de forma ax + b = O. După recapitularea proprietăților operațiilor cu numere din manual („Matematica, manual pentru clasa a IX-a liceu și anul I licee de specialitate" pag. 16, E.D.P., București 1969), rezolvarea ecuației s-ar putea prezenta prin următoarea schemă operațională :

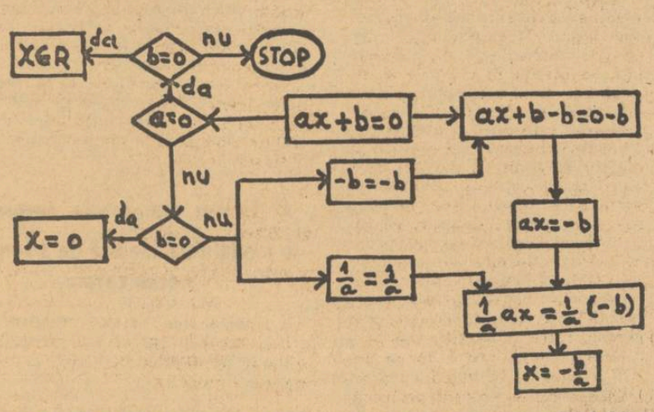

Schema dă o viziune de ansamblu asupra condițiilor subproblemelor și implicațiilor care conduc la calcularea necunoscutei. Urmează apoi, după obișnuitele procedee didactice, exemple numerice de diferite grade de dificultate. Un asemenea mod de prezentare, consideră E. Perjeriu, permite stimularea și dezvoltarea gîndirii logice, a capacității de a pune exact datele unei probleme, constituind și o bună pregătire pentru familiarizarea elevilor cu elementele obișnuite în informatică.

★

Lectorul univ. MARIETA SAVA ne-a propus o lecție de chimie, cu tema **„Structura compușilor organici"**, care a fost concepută în colaborare cu prof. R. NICOLAICIUC de la Liceul I. Neculce din Capitală și experimentată în cadrul unui curs pentru perfecționarea profesorilor, organizat de catedra de metodologia chimiei a I.C.P.P.D. Construită pe baze didactice moderne, această lecție folosește unele procedee ale instruirii problematizate, ale modelării și instruirii programate.

Lecția începe cu rezolvarea următoarei probleme : „Prin combustia a 8,6 g dintr-o hidrocarbură aciclică saturată se obțin 13,44 l CO_2 în condiții normale Densitatea CO_2 în raport cu aerul = 2,99. Se cere : a) determinarea formulei moleculare ; b) scrierea formulelor a 5 izomeri posibili ai substanței ; c) determinarea naturii legăturii chimice în acești compuși.

Rezolvarea acestei probleme la începutul lecției are drept scop verificarea cunoștințelor, crearea unui model de rezolvare rapidă a unor astfel de probleme, trecerea la lecția nouă pe baza rezultatelor și concluziilor formulate. Sînt de reținut cîteva detalii în legătură cu cele trei momente ale rezolvării problemei. În legătură cu primul moment, faptul că rezolvarea nu se realizează după sistemul clasic (din cantitatea de CO_2 și H_2O se calculează conținutul procentual, pe baza căruia se determină formula moleculară), ci se aplică o metodă rapidă, care face apel la gîndirea elevului. Pe seama indicațiilor din textul problemei referitoare la faptul că hidrocarbura este un alcan se folosește formula generală C_nH_{2n+2}, determinîndu-se valoarea masei moleculare și apoi valoarea lui n. Pentru stabilirea formulei moleculare profesorul propune elevilor două soluții foarte apropiate de cele reale, cerîndu-le să le compare cu soluțiile stabilite prin raționamentul lor. În acest mod se folosește metoda problematizării, combinată cu aceea a instruirii programate ramificate. După rezolvarea individuală a punctului 2 al problemei, profesorul prezintă pe tablă un număr de șase formule cerînd elevilor să le confrunte cu cele scrise pe caietele individuale, să descopere și să indice atît greșelile descoperite în formulele de pe caiete cît și în cele de pe tablă. Două din formulele scrise pe tablă conțin greșeli tipice, două sînt corecte și două reprezintă omologi. În cadrul punctului al treilea se repetă noțiunile referitoare la structura atomilor participanți și probleme legate de structura moleculelor (hibridizare de tip Sp^3 ca în cazul considerat.

De la interpretarea rezultatelor problemei se trece la lecția nouă, prin determinarea structurii spațiale a alcanilor. Prezentarea acestora nu este efectuată expozitiv, ci dedusă de elevi, a căror gîndire este orientată de profesor prin crearea de elemente conflictuale.

Mai departe, lecția se desfășoară în următorii zece pași. Pasul I : profesorul prezintă date privind determinarea compoziției calitative și cantitative concluzionate în formula moleculară a metanului și observații pe baza determinărilor experimentale în legătură cu slaba reacționabilitate a CH_4 (atomii de H nu pot fi legați unul de celălalt, identitatea legăturilor C—H). Pe baza acestor date elevii trag concluzii cu privire la „modelul patratic" (modelul patratic este unica reprezentare spațială pentru metan). Pasul II : li se adresează elevilor următoarea întrebare : „Care atom de H din CH_4 s-ar putea înlocui cu un atom de halogen ?". Pasul III : se cere să se reprezinte formula structurală posibilă pentru un derivat al metanului disubstituit cu halogeni. Elevii stabilesc cele două formule posibile. Pasul IV : discuții asupra acestor două formule : a) admise teoretic din cauza atomilor de clor care au depărtări diferite, deci interacțiunea este diferențiată ; b) neadmise de rezultatele experimentale, metodele cunoscute conducînd la o singură substanță. Pe baza contradicțiilor se constată incorectitudinea modelului patratic. Pasul V : se cere să se construiască un model corespunzător. Concluzie — singurul model corespunzător este un tetraedru regulat. Pasul VI : paralel cu modelul tetraedric se prezintă un model cu bile. Modelul propus rezolvă și problema existenței unui singur derivat disubstituit, deci se arată superioritatea modelului tetraedric propus anterior. Pasul VII: pe baza modelului metanului se cere elevilor să propună modele și pentru omologii superiori. Pasul VIII : scrierea formulelor spațiale pe baza modelelor stabilite, precizîndu-se că aceasta este o formă simplificată de reprezentare. Pasul IX : precizarea necorespondenței dintre prezentarea simplificată prin dispunerea atomilor de carbon în linie dreaptă față de model, care este mai fidel realității ; explicația se dă pe baza rigidității legăturilor covalente de tip σ existente între atomii de carbon din lanț. Pasul X : precizarea că există deosebiri între izomerii normali și cei ramificați.

★

Arătînd că deseori profesorii de economie politică fetișizează manualul școlar și programa analitică și că (mai ales în condițiile unor profunde transformări politice și sociale în cadrul cărora partidul și guvernul elaborează o serie de hotărîri și programe naționale de dezvoltare de o importanță deosebită) este necesar să se dea dovadă de inițiativă și atitudine creatoare, lector univ. R. APOSTOL ne-a prezentat un model de actualizare a programei. În acest scop tov. Apostol ne-a propus o lecție care nu figurează în programă, dar care tratează o problemă deosebit de actuală : „Perfecționarea conducerii și planificării economiei naționale în etapa făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate".

Pentru dezvoltarea acestei lecții se vor pune două întrebări-problemă cu funcție dominant productivă și, de la caz la caz, trei sau patru întrebări intermediare. Se va recomanda bineînțeles, din timp, o bibliografie minimă și vor fi anunțate întrebările-problemă care urmează să fie discutate.

Problema nr. 1 poate fi formulată astfel : **Argumentați, pe baza cunoașterii acțiunii legii concordanței relațiilor de producție cu nivelul de dezvoltare a forțelor de producție și a celorlalte legi economice care acționează în socialism, necesitatea perfecționării continue a conducerii și planificării economiei naționale.**

Această întrebare-problemă face necesară folosirea într-un nou context a cunoștințelor dobîndite, impulsionează gîndirea productivă a elevilor, îi determină să caute și să „descopere" răspunsuri adecvate, îi ajută să-și formeze o imagine mai completă asupra politicii economice a P.C.R. Profesorul trebuie să conducă astfel discuția încît elevii să sesizeze relațiile esențiale și în primul rînd relația dintre dezvoltarea forțelor de producție și apariția unor noi legături, a unor noi corelații care, în mod necesar, trebuie să se reflecte în planurile de stat, în deciziile economice. Ei trebuie să fie îndrumați către „descoperirea" faptului că perfecționarea organizării și planificării economiei naționale reprezintă o necesitate obiectivă, este un aspect important al realizării în practică a concordanței.

Problema nr. 2 : **Locul ce-l ocupă recentele hotărîri adoptate de C.C. al P.C.R în noiembrie și decembrie 1970 și februarie 1971 în perfecționarea diferitelor laturi ale relațiilor de producție**, va determina aducerea în discuție a : a) indicațiilor date de conducerea partidului privind îmbunătățirea în continuare a raporturilor dintre organele centrale (ministere), centralele industriale și întreprinderi ; b) măsurile privind perfecționarea conducerii planificării, organizării producției, a muncii și a repartiției în agricultură ; c) semnificația complexului de măsuri adoptate de Plenara C.C. al P.C.R. din februarie 1971 privind perfecționarea tuturor salariaților din economie, din activitatea de partid și de stat.

Concluzia finală a lecției (trasă de elevi sau de profesor) trebuie să sublinieze faptul că aceste măsuri fac parte integrantă din procesul făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate.

★

Firește, cele trei exemple de predare modernă pe care le-am prezentat nu au calitatea de a realiza o imagine completă a predării moderne. Ele aici n-au pretins să atingă această performanță. Sperăm, în schimb, că vor sugera profesorilor căi concrete pe care pot ajunge la modernizarea activității lor la catedră.

PROF. ANA FRÎNCULESCU : *„Femeie cu mere"*

PROF. EMIL NICULESCU-NIC : *„Țărancă"*

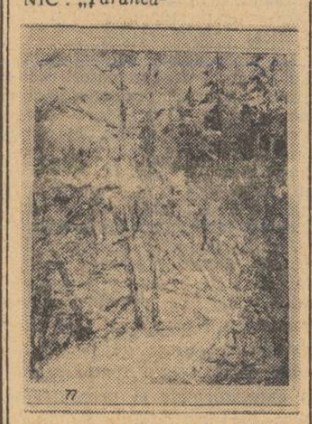

PROF. MARIA FRÎNCULESCU *„Peisaj"*

PROF. AURELIA CONONOVICI IONESCU : *„Portret de fetiță"*

Cîteva sugestii privind perfecționarea structurii anului școlar

Oricine a urmărit evoluția învățămîntului românesc își poate da cu ușurință seama că în contextul acțiunii generale de perfecționare a școlii de toate gradele, odată cu îmbunătățirea planurilor de învățămînt și a programelor, cu modernizarea tehnicilor didactice și a tehnologiei școlare, cu realizarea unui învățămînt diversificat, adaptat din ce în ce mai bine înclinațiilor, aptitudinilor și intereselor elevilor s-a înregistrat și o evidentă îmbunătățire a structurii anului școlar. A rămas de domeniul trecutului perioada în care structura anului școlar se modifica nu numai de la un an la altul, dar chiar și pe parcursul aceluiași an de învățămînt.

Actuala structură a anului școlar — care reprezintă, desigur, un pas serios înainte față de trecut — ar putea să fie și ea discutată și perfecționată o dată cu definitivarea regulamentelor școlare a căror valabilitate expiră la sfîrșitul anului școlar 1970—1971.

O primă direcție în care ar fi necesară, după părerea mea, reconsiderarea structurii anului școlar este aceea a echilibrării celor 3 trimestre. Fără îndoială că este bine ca anul școlar să fie circumscris, ca și în prezent, între data de 1 septembrie și cea de 31 august. Mi se pare de asemenea întru totul judicios ca data deschiderii cursurilor să rămînă cea de 15 septembrie, iar cea de închidere a acestora 15 iunie. În condițiile actuale, însă, avem o vacanță de iarnă de 22 zile, care pune în mod foarte serios problema readaptării elevilor la condițiile efortului școlar la începutul trimestrului al doilea, și o vacanță de primăvară de 16 zile. De fapt, numai trimestrul al treilea este conceput, după părerea mea, cu respectarea normelor și principiilor care stau la baza constituirii structurii anului de învățămînt, ținînd seama de oscilările creșterii și scăderii capacității de efort a elevilor, de particularitățile climatice ale țării noastre, care influențează adaptarea la efort a organismului școlarilor, precum și de alți factori biologici, psihologici etc. Este într-adevăr potrivit ca ultimul trimestru să fie mai scurt ca durată și să rămînă chiar între limitele lui actuale.

Cît privește primul trimestru, experiența a demonstrat că în momentul de față el este prea lung. Ca urmare, în partea lui finală capacitatea de muncă a elevilor scade, randamentul școlar nu mai poate fi cel scontat. Iată de ce cred că ar fi bine ca primul trimestru să dureze numai pînă la 15 decembrie, scurtîndu-se deci cu o săptămînă, care s-ar adăuga trimestrului al doilea, acesta urmînd să înceapă la 5 ianuarie și să se încheie la 5 aprilie. În felul acesta primele două trimestre ar avea fiecare o durată de cîte 13 săptămîni ceea ce ar crea, bineînțeles, condiții mai bune pentru asigurarea unui randament superior al activității elevilor și, desigur, și a corpului profesoral.

În ce privește prelungirea cu o săptămînă a trimestrului al doilea, cred că soluția nici nu se cere prea mult argumentată. Se știe doar că jumătatea anului școlar reprezintă timpul în care elevii sînt capabili de cel mai sporit efort. De altfel, atît în literatura de specialitate cît și în practica vieții școlare acest trimestru este apreciat drept hotărîtor în ce privește situația la învățătură a fiecărui elev.

Adoptarea structurii pe care am propus-o ar asigura și o mai judicioasă corelare între învățămîntul de zi și cel seral și fără frecvență. Noua eșalonare a învățămîntului seral pe o perioadă de 5 ani creează condițiile necesare ca toate aceste trei forme ale învățămîntului de cultură generală să fie armonizate în limitele aceleiași structuri a anului școlar, ținîndu-se seama că ele beneficiază de o bază materială comună și sînt deservite de același corp profesoral. În condițiile actuale structuri a anului școlar — cînd la cursurile de zi se lucrează cu trimestre, la cel seral cu semestre, iar sesiunile de examene ale învățămîntului fără frecvență sînt plasate prima între 3 și 15 ianuarie, iar cea de a doua între 6 și 19 aprilie — se produc numeroase tulburări care exercită o influență nefavorabilă asupra activității școlilor. Toată lumea știe, de exemplu, că în zilele examenelor la învățămîntul fără frecvență, care se suprapun cursurilor serale, acestea din urmă au de suferit. Nu sînt rare cazurile cînd, cu toate eforturile depuse de conducerile școlilor, ultimele examene din cadrul învățămîntului fără frecvență se suprapun și cu primele zile ale trimestrului al doilea de la cursurile de zi. Acestei situații i se poate pune capăt pe de o parte adoptîndu-se și pentru învățămîntul seral aceeași structură cu trei trimestre a anului școlar pe care am sugerat-o pentru cursurile de zi, iar pe de altă parte prin programarea celor două sesiuni de examene ale învățămîntului fără frecvență între 16—30 decembrie și respectiv 6—19 aprilie.

În această alcătuire a structurii anului școlar vacanța de iarnă ar începe în ziua de 16 decembrie, după ultima oră de curs și ar dura pînă la 4 ianuarie inclusiv, iar cea de primăvară ar rămîne ca și pînă acum între 5 aprilie, după ultima oră de curs și 19 aprilie inclusiv. Vacanța de vară ar începe de asemenea ca și pînă acum, după serbarea de sfîrșit de an — care are loc în toate școlile în ziua de 21 iunie — și ar dura pînă la 14 septembrie inclusiv.

Prof. emerit ION DRAGU
directorul Liceului „I. Neculce" București

FOILETON

Alergători șchiopi la olimpiadă

În fiecare an, după cum se știe, elevii talentați la limba și literatura română au prilejul să arate ce pot participînd la concursul de literatură (care se mai cheamă, pe scurt, olimpiadă), concurs așteptat cu emoție și pentru care elevii se pregătesc cu mai multă sau mai puțină stăruință, sub îndrumarea mai mult sau mai puțin grijulie a profesorilor lor.

Că olimpiada e necesară, că reprezintă un mijloc de apreciere a nivelului pregătirii elevilor și, eventual, a talentului lor, toate acestea sînt adevărate. M-a îngrijorat însă, și continuă să mă îngrijoreze, numărul prea mare de elevi concurenți. Mă refer aici la municipiul nostru, Suceava unde, repet, concurenții sînt după părerea mea prea numeroși.

Cineva ar putea să rămînă mirat în fața acestei afirmații și să întrebe : „Cum se poate să spună așa ceva tocmai un dascăl de română ?" Dacă toți elevii care vin la olimpiadă ar fi buni sau foarte buni, acest cineva ar avea tot dreptul să mă ia la rost. Nenorocirea e că mulți dintre ei sînt mediocri, dacă nu chiar de-a dreptul slabi.

După cîte știu, la olimpiade (indiferent de profilul lor !), participă cei mai buni. Așa era în Grecia antică, așa e și astăzi cînd e vorba, de exemplu, de olimpiadele sportive. Ce-am zice dacă la jocurile olimpice ar lua startul, de pildă, niște alergători șchiopi ? Am socoti, fără îndoială, că e o glumă proastă. Ei bine, cam asemenea glume s-au făcut la olimpiada de literatură de la Suceava.

Mi-a fost sortit să corectez și eu un număr de lucrări ale unor concurenți suceveni. Citez mai jos cîteva „perle negre" din aceste lucrări, în care se vorbește despre Eminescu :

„...Omul cu ce-a mai vastă creație poetică", „....și-a dat sfîrșitul înainte de-aș putea materializa intențiile...", „...migala meșterului se împletește cu finețea" ; „....stilul este omul, cum spunea Flaubert și eu nu cred că spunea rău". „...Trimite apoi poezii lui Șt. O. Iosif, la Budapesta... „In Copou, sub crengile lui Eminescu petrecea clipe de liniște, departe de lumea care nu la iubit și nu la înțeles", „....cîteva poezii al lui Eminescu"... „Participînd la revoluția care a avut loc la Paris, Eminescu se întoarce în țară cu visuri mărețe".

Mă opresc aici cu citatele. Socotesc că este o impietate să se scrie astfel despre Eminescu. Te întrebi cum au reușit asemenea elevi să intre în liceu, darămite să mai fie selecționați la olimpiadă ? În loc să-i fi trimis să concureze profesorii lor ar fi trebuit să-i îndemne să stea acasă pentru a învăța regulile elementare ale limbii române.

Dacă asemenea alergători șchiopi ar fi fost selecționați numai anul acesta, încă n-ar fi fost mare lucru. Aș fi considerat că este un accident — și n-aș mai fi scris aceste rînduri. Lucrul acesta se întîmplă însă de ani și ani ! Așa încît...

Prof.
CLEMENT ANTONOVICI
Suceava

Alianța școlii cu filmul

(Urmare din pag. 1-a)

flex întîrziat al concepției paternalist-abuzive, a ideii — nu ușor de dezrădăcinat — că elevul este obiect al educației ce trebuie înnobilat exclusiv în eprubete școlare.

Red. : În ce măsură filmul ar putea fi considerat un auxiliar al învățămîntului ?

M. Sintimbreanu : Practic, exact în măsura în care credem în viitor. În momentul de față sîntem prea săraci în tehnică cinematografică pentru a conta altminteri decît oarecum teoretic pe alianța cu filmul. Există însă țări în care creta a și fost încorporată în peliculă, iar tabla e deja înlocuită cu ecranul. Noi sîntem, în această privință, într-un fel de neolitic al epidiascopului. Dar sînt profund convins că foarte curînd „cineficarea" va ieși din sfera articolelor de pedagogie futurologică. Cînd ? Nu o pot prognoza categoric, știu însă că în ultimii zece ani am ajuns de la 28 000 de receptoare TV la 1 800 000 ! Și aceasta pe nesimțite, într-un flux pe cît de spectaculos pe atît de firesc de cineficare la domiciliu, prin micul ecran. Poate școala — acest focar nedezmințit de cultură, factor primordial de modernizare — să rămînă pe tușa acestui proces ?

Red. : Considerați că există o categorie anume a filmului pentru tineret ?

M. Sintimbreanu : Tineretul este cel mai bun public de film și, în mod logic, filmele categoriei sale sînt (sau ar trebui să fie) **cele mai bune.** Se consideră, în general, că filmele de o anumită violență a dramaturgiei sînt filmele sale preferate (de aventuri, polițiste, de capă și spadă, de biografie eroică etc.). Fără a tăgădui această preferință, înclin să cred că pentru tînăr filmul cel mai potrivit este acela în care **el**, ca spectator, este pus în situația de a explora și a descoperi lumea (și nu mai puțin pe sine). În întunericul sălii tînărul (și cred că toți devenim mai tineri în acest mediu ușor hipnotic), dobîndește o mare capacitate de identificare cu eroii filmelor. Este vorba însă de o osmoză artistică și atît timp cît filtrul bunului gust nu e degradat nici pe ecran și nici în sală putem conta, cred, pe faptul că tînărul spectator înțelege sensul oricărui destin uman desfășurat în fața ochilor săi. De aceea cred cu tărie că cel mai neavenit cenzor în acest domeniu nu este altul decît **prejudecata** adultului.

Red. : Care sînt preocupările de perspectivă ale Centrului Național al Cinematografiei pe linia realizării valențelor formative ale producției cinematografice ?

M. Sintimbreanu : Recenta întîlnire a tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, cu creatori din cinematografie a avut la ordinea de zi tocmai această problemă : sporirea valențelor educative ale producției cinematografice. Nu cred că întregul ansamblu de măsuri ce a reieșit din această consfătuire (înființarea Uniunii Cineaștilor, a Consiliului Național al Cinematografiei, suprimarea unor verigi parazitare, asigurarea unui climat creator, democratic, sporirea considerabilă a numărului de filme ș.a.) ar fi subordonat unei alte meniri decît aceleia de a configura cu sporită exigență conturul școlii naționale de film. Vedeți ? Vorbim de școală cinematografică. Pentru mine, ca profesor, aceasta este atît premiza cît și garanția eficienței sale educative din ce în ce mai largi.

Rolul factorului persoană în formația umană

Ideea că fiecare om este propriul său educator, contribuind la dezvoltarea sa, în sens pozitiv sau negativ, este veche. O întîlnim la aproape toți marii gînditori, pedagogi și psihologi, sub forma cerinței de a respecta „natura copilului", „libertatea" și „independența" sa. Cercetătorii contemporani din domeniul pedagogiei s-au orientat în acest sens către lărgirea noțiunii de „autoeducație"

Considerînd persoana un factor determinant al formației umane, avem în vedere capacitatea omului — educatului — de a acționa pe linia cerințelor educatorului, contrar cerințelor acestuia, sau original (pe căi cu totul noi). Factorul personal are un substrat psihologic (se întemeiază pe suplețea gîndirii, imaginației creatoare, deliberare rațională), biologic (presupune programarea ereditară a capacității de adaptare la situații noi prin reacții originale) și social (este legată de dinamica dezvoltării sociale și perfecționării tehnicii, care cer o atitudine creatoare din partea fiecărui om, capacitatea de a asimila noul și a-l depăși). Amintim că în concepția actuală apare necesitatea de a lua în considerație toate perioadele de vîrstă (dezvoltarea durează toată viața). Persoana acționează conștient, cunoscîndu-și zestrea sa ereditară în sensul perfecționării sale (cultivarea aptitudinilor, corectarea deficiențelor), înțelegînd influența mediului și consecințele sau perspectivele acțiunilor educaționale.

Se poate afirma că în condițiile societății moderne dinamica factorilor dezvoltării a evoluat dînd prioritate persoanei, capabilă să diminueze, să amplifice sau să depășească influența eredității, mediului și educației. Analiza factorilor dezvoltării, pornind de la această premisă, trebuie interpretată dialectic, considerînd că limitele particularităților de vîrstă nu pot fi depășite. Mai ales o dată cu intrarea efectivă în perioada vieții active influența eredității, a mediului educației se diminuează în favoarea atitudinii independente creatoare, neconformiste a fiecărei individualități, a persoanei. Aceasta, coroborat cu faptul că în condițiile actuale trebuințele nu pot fi anticipate sau programate în mod absolut, cere imperios ca alegerea liberă a ocupațiilor (a emisiunii de radio ascultate, a cărții citite etc.) să se întemeieze pe cultivarea capacității de autoorientare și pe lărgirea accesului la operele (forme de manifestare) pozitive. În cazul elevilor, de exemplu, este necesar să se organizeze un număr sporit de cercuri, competiții, acțiuni de realizare individuală.

Generalizarea învățămîntului, prelungirea instrucției și dincolo de încheierea școlarității etc. au amplificat influența educației. Munca educatorului se perfecționează și ea prin extinderea mijloacelor audio-vizuale și stăpînirea noțiunilor de psihologie educațională. În același timp, mașinile cibernetice de învățat, manualele programate, individualizarea examenelor, folosirea emisiunilor radio-televizate, lectura particulară, vizionările de filme și expoziții etc. lărgesc tot mai mult inițiativa formațională a individului, a fiecărei persoane.

Perspectivele inițiativei personale ca factor activ al formației umane s-au lărgit astăzi substanțial în statul socialist. Neluarea în seamă a factorului personal, exprimată prin tendința unor educatori de a aplica un regim educațional autoritar, de a dirija exagerat copilul se răsfrîng negativ în formația umană.

Cultivarea independenței și capacității de autoperfecționare, a creativității și inițiativei personale constituie coordonatele majore ale oricărei educații.

Conf. dr. LIVIU V. FILIMON

Centro Europeo dell'Educazione

Creație a ultimilor 50 de ani, institutele și centrele de cercetare pedagogică au devenit un factor fundamental, care condiționează progresul oricărui sistem de învățămînt, numărul instituțiilor de acest fel ajungînd numai în Europa la peste 500.

Recenta parcurgere „de visu" a cîtorva dintre centrele de prestigiu ale cercetării pedagogice ne-a permis să cunoaștem, alături de o serie de preocupări specifice, cîteva tendințe actuale care se înscriu — deasupra diferențelor de organizare și de conținut — asemeni unor numitori comuni ai acțiunii majorității instituțiilor de acest gen.

Trei dintre aceste caracteristici ne apar esențiale:

1. Îmbinarea cercetării pedagogice cu perfecționarea și reciclarea personalului didactic;

2. Orientarea spre omologarea unei tehnologii educaționale cît mai adecvate sistemului de învățămînt în care urmează să se integreze și către o aplicare cît mai rapidă a rezultatelor cercetării în practica școlară;

3. Colaborarea și schimbul de experiență cu caracter internațional.

Aceste tendințe sînt evidente de pildă în activitatea desfășurată de „Centro Europeo dell'Educazione" din Frascati, în imediata apropiere a Romei, de institutele specializate de cercetare ale Academiei de științe pedagogice a U.R.S.S., de cele două centre de cercetare franceze — Institut National de recherche et de documentation pédagogique și Office français des techniques modernes d'éducation — de „Internationaler Arbeitkreis" situat la Sonnenberg în inima munților Hartz.

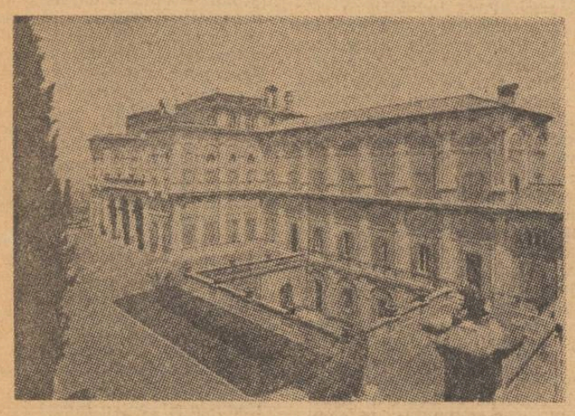

Fațada Villei Falconieri în care sînt instalate în prezent laboratoarele Centrului european de educație

Instalat în Villa Falconieri, bijuterie arhitectonică a secolului al XVI-lea, căreia i s-au adăugat, într-un ansamblu perfect echilibrat, aripile recent construite ale laboratoarelor și modernului grup social, Centrul european al educației din Frascati își desfășoară activitatea mai ales prin intermediul laboratoarelor multimedia. Conținutul principal al acțiunilor sale se situează în sfera așa-numitei **educații tehnologice,** pentru care centrul dispune de o instalație de televiziune cu circuit închis, de o sală de traduceri simultane, de un laborator lingvistic, de o sală de verificare și analiză a răspunsurilor date de subiecți, de săli pentru mașini de învățat și instruire programată și pentru auxiliari audio-vizuali (materiale didactice electronice, epidiascoape, aparate de proiecție diascopică, diafilmică și filmică, aparate fonovizoare și magnetofoane stereofonice). Întreagă această dotare tehnică este achiziționată în variantele cele mai perfecționate, în atribuțiile Centrului intrînd doar omologarea mijloacelor respective și elaborarea unei tehnologii de utilizare adecvată a lor în condițiile școlii italiene. Laboratorul de televiziune cu circuit închis, de pildă, lucrează cu 4 camere, permițînd 10 variante diferite ale transmisiei — imaginile înregistrate de cele două camere din sala demonstrativă, imaginile de pe masa didactică, din sala de curs, mixtaj, legătura cu emisiunile televiziunii „mari", transmisia de filme și de înregistrări video etc. Specialiștii centrului caută combinațiile de maximă eficiență ale acestor variante în cadrul unor programe școlare. Alături, în laboratorul de pedagogie cibernetică, se elaborează în prezent cu ajutorul diferitelor tipuri de mașini de învățat — Bristol tutor, Sayngley tutor, Auto tutor — primele teme de instruire programată în limba italiană.

Intrăm în legătură, prin intermediul teleimprimatorului, cu uriașul calculator de la Milano, în memoria căruia se află înregistrate — alături de multiple probleme economice, de transporturi, de cercetare științifică — și o serie de programe de învățămînt. În prezent calculatorul este utilizat ca o ultraperfecționată mașină de învățămînt programat.

— Problema principală în această privință — ne spune prof. **Grazilla Laeng** care, alături de prof. **Giovanni Gozzer,** directorul general al Centrului și prof. **Mauro Laeng,** directorul laboratoarelor multi-media, răspunde de activitatea acestui complex centru de cercetare — este realizarea unor programări pe baza cărora să se găsească variante optimizate de soluții la problemele complexe pe care și le propune în prezent spre rezolvare educația tehnologică și didactica.

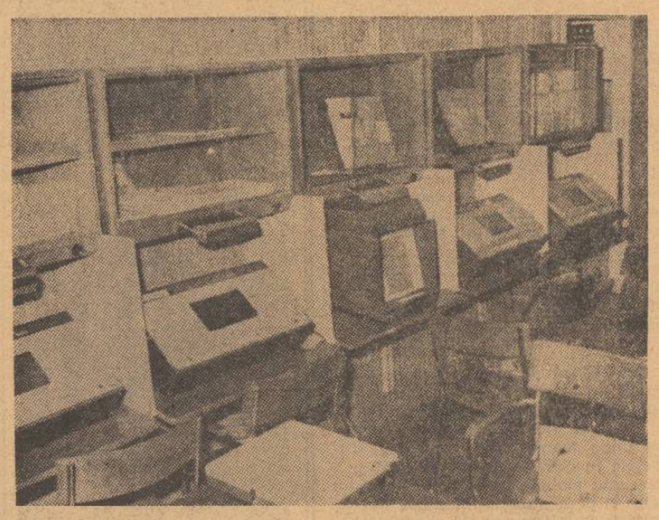

Sala mașinilor de instruire programată

La toate aceste căutări participă, alături de cercetătorii centrului, educatori practicieni, care lucrează aici în serii succesive de 10—20 zile, la șase tipuri de cursuri: instrucție programată și tehnologia învățării, utilizarea didactică a „mediilor" audio-vizuale, utilizarea și conducerea laboratoarelor lingvistice, utilizarea calculatoarelor în scopuri didactice, sisteme standardizate de evaluare a progresului școlar și psihopedagogie. Participanții la cursuri sînt asociați dacă doresc (și procentul celor doritori este foarte mare) la experimentele și programele-pilot ale institutului. Se tinde astfel să se treacă mai rapid de la faza de laborator la faza de aplicare practică în școli. În calea împlinirii acestor năzuințe — aflăm tot de la prof. G. Laeng — stau încă bariere de natură organizatorică (în Italia se pregătește acum o mult disputată și controversată reformă a învățămîntului de toate gradele), socială, psihologică, economică și tehnologică (în ciuda dezvoltării industriale a țării nu există o producție națională a principalelor mijloace didactice moderne).

„Centro Europeo dell'Educazione" acționează în strînsă legătură cu UNESCO și numeroase foruri europene de învățămînt (ne-am bucurat găsind în biblioteca lui și lucrări românești de pedagogie). În ultimii ani s-au organizat aici sesiuni și simpozioane internaționale privind problemele acute ale educației, formarea profesorilor, noile tendințe ale învățămîntului liceal, rolul școlii în întărirea legăturilor între popoarele Europei.

La începutul vizitei la Villa Falconieri, prezența picturilor murale concepute și realizate de vestitul arhitect și pictor Francesco Borromini ne părea o chemare spre reverii paseiste. După ce am văzut însă modernele laboratoare multimedia instalate aici ele ne-au făcut să ne gîndim la efortul continuu al omului, la tendința lui necurmată de a-și înnobila sufletul și mintea.

M. HERIVAN

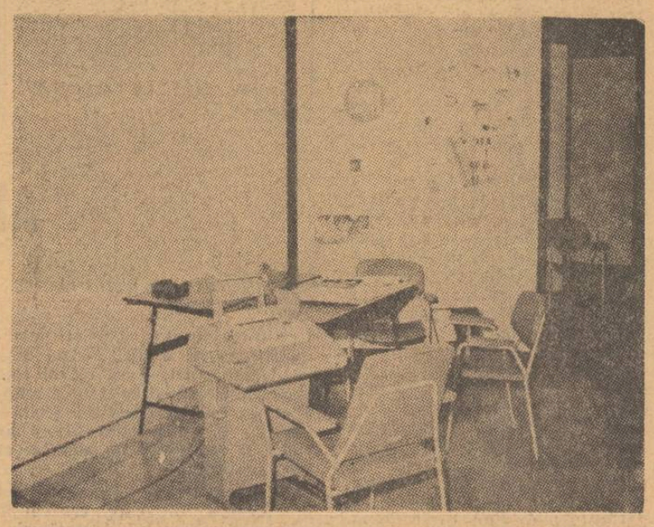

Sala teleimprimatorului cu ajutorul căruia se stabilește legătura cu uriașul computer de la Milano

CĂRȚI NOI

LITERATURĂ PEDAGOGICĂ ȘI DE INTERES GENERAL

T. Georgescu, E. Bîldescu, G. Pop și alții, **Cititorii de școală românească,** Editura didactică și pedagogică, 528 pag.

N. Albu, **Istoria școlilor românești din Transilvania 1800—1867.** Editura didactică și pedagogică.

Leon Levițchi, **Gramatica limbii engleze.** Editura didactică și pedagogică.

Fr. Koch, L. Heinrich, **Cum rezolvăm o problemă de fizică,** Editura didactică și pedagogică, 250 pag. 11 lei.

FILOZOFIE

Lucrețiu Pătrășcanu, **Curente și tendințe în filozofia românească** Ed. politică, 246 pag., 10,50 lei.

SOCIOLOGIE

Leon Țopa, Tiberiu Truțer, **Sociologia pedagogică,** Ed. științifică, 140 pag., 3,75 lei.

ISTORIE

Corneliu Dima-Drăgan, Livia Bacâru. **Constantin Cantacuzino Stolnicul** (Un umanist român). Ed. Albatros, 334 pag., 9 lei.

Cristian Popișteanu, **România și Antanta Balcanică.** Momente și semnificații de istorie diplomatică. Cuvînt înainte de George Macovescu. Ediția a doua. Ed. politică, 358 pag., 8,50 lei.

Gheorghe Toma. **Xenopol despre logica istoriei.** Ed. politică 260 pag., 7 lei.

D. Tudor, **Podurile romane de la Dunărea de jos.** Ed. Academiei, 210 pag., 15 lei.

Ion Spălățelu. **Erou la 15 ani, Elevul Virgil Iovănaș.** Ed. Militară, 88 pag., 2,50 lei.

ISTORIE, TEORIE, CRITICĂ LITERARĂ

I. C. Chițimia, **Folclorul românesc în perspectivă comparată.** Ed. Minerva, 430 pag., 20 lei.

S. Păcurariu, **Clasicismul românesc,** Momente și sinteze. Ed. Minerva, 248 pag., 6,75 lei.

Eugen Simion, **E. Lovinescu,** Scepticul mîntuit. Ed. Cartea Românească, 716 pag., 27 lei.

LINGVISTICĂ — FILOLOGIE

Ștefan Bîrsănescu. **Pagini nescrise din istoria culturii românești** (sec. X—XVI). Ed. Academiei 304 pag., 18,50 lei.

Dicționarul limbii române (D.L.R.) Tomul VII. Partea I. Litera N. Ed. Academiei, 582 pag., 50 lei.

BIOLOGIE

Mihai C. Băcescu, Geza I. Muller, Marian T. Gomoiu. **Ecologie marină.** Vol. IV. Ed. Academiei, 358 pag., 24,50 lei.

Radu Iftimovici, **Dimitrie Voinov.** Ed. Științifică, 204 pag. 11, 50 lei.

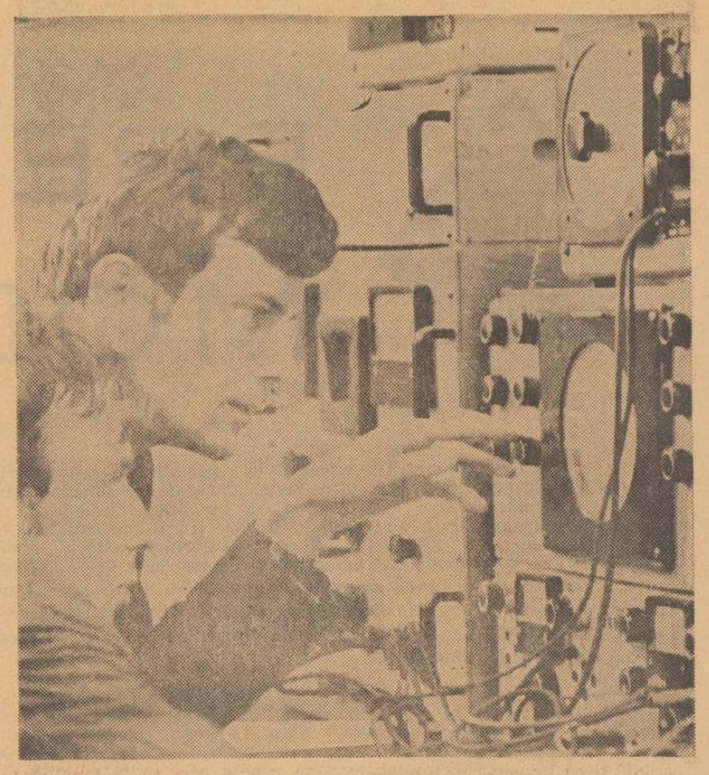

În laboratorul de electrotehnică al Institutului politehnic din Timișoara

Mașina — obiect de studiu, instrument al activității tehnico-practice

(Urmare din pag. 1-a)

și să se depășească anumite prejudecăți.

— De pildă?

— Se știe, bunăoară, că una e a construi o mașină — mai exact a o realiza pe plan constructiv — și alta e a o mînui pur și simplu. Să-i deprinzi pe elevi cu lucrul la o mașină, mai ales dacă aceasta efectuează o singură operație, nu este greu. Mînuirea unei prese pentru materiale plastice, de exemplu, se învață în cîteva zile, după care cel care a căpătat deprinderea poate da efectiv producție. Întrebarea este dacă o asemenea activitate îl apropie pe elev în mod efectiv de tehnică, dacă îi dă orizont tehnic sau îi creează doar niște deprinderi strict meștesugărești. Este bine, desigur, că în unele școli generale se „produc" voioze și alte cîteva lucruri de acest fel, dar există primejdia ca profesorii-maiștri să orienteze această activitate în chip meșteșugăresc, întrucît se situează pe poziția că pregătirea tehnico-practică începe cu tehnologia prelucrării metalelor.

— Și cu ce considerați că ar trebui să înceapă?

— Cu șurubelnița. Mai precis, cu demontarea și montarea unor mecanisme — mai întîi simple, apoi din ce în ce mai complicate. Am să vă relatez experimentul pe care îl facem aici, la Atelierul de reparare a materialului didactic, cu două grupe de elevi de la Liceul nr. 21. Executăm registrul aritmetic al unui calculator electronic. În ciuda complexității ei, lucrarea nu cere scule pretențioase — cîteva șurubelnițe, cîteva pensete, pensule, cuțite de diverse forme executate din pînze stricate de fierăstrău. Nici materialul nu e prea scump. Am achiziționat, de la Întreprinderea pentru fabricarea semiconductorilor, deșeuri de placat pentru circuite imprimate. După ce și-au conturat circuitele, elevii execută pe ele module unicate care, prin cuplare, vor dar circuite logice din ce în ce mai complexe. Desigur, se lucrează în condiții de laborator, dar urmînd fluxul tehnologic din producție, iar elevilor li se explică de fiecare dată cum se realizează operația respectivă într-o uzină.

— O asemenea activitate ar fi interesantă și pentru elevii altor școli...

— Dar mai ales pentru profesori, cred eu. Am propus, de altfel, inspectoratului școlar să dea unui grup de profesori de matematică și fizică, dornici să aibă un „hobby", posibilitatea de a realiza cu mijloace similare un calculator. Cu acesta se vor putea efectua apoi diferite operații contabile și statistice ale inspectoratului. Lucrări practice efective ar trebui să fie incluse neapărat și în stagiile de perfecționare ale profesorilor organizate de Institutul central de perfecționare și de societățile științifice.

— Să revenim la relația elev-mașină. Cum o vedeți realizată în condiții optime?

— Cred că este necesară, în această privință, o concepție unitară care să străbată întreaga activitate școlară. La clasele I—II s-ar putea începe cu jucării tehnice simple. De pildă, macheta unui tractor care să fie asamblat din piese de carton sau de material plastic, pe linii trasate dinainte. Copiii ar vedea astfel unde și cum sînt plasate componentele unei mașini, ar învăța denumirea acestora: motor, cutie de viteze, ambreiaj etc. S-ar putea continua apoi cu machete dinamice. La clasele V—VIII, de pildă, se pot realiza diferite machete înzestrate cu motoare electrice. Cu o asemenea pregătire putem pretinde elevilor din clasele IX—X și elevilor de liceu să lucreze efectiv cu tehnica din producție.

— Ce condiții materiale ar cere o asemenea acțiune?

— Mult mai puține decît sînt necesare pentru dotarea unor ateliere cu clasicele bancuri de lăcătușărie. Se impune însă să existe pe piață, la prețuri convenabile, atît jocuri de asamblare pentru primele clase, cît și diferite elemente de tehnică electronică pentru realizarea modelelor dinamice. Care elev n-ar vrea să-și construiască singur un micro-radioreceptor sau modelul funcțional al unei mașini? Astfel s-ar putea ajunge la realizarea acelei fuziuni depline între mașină ca obiect de studiu și ca mijloc al activității practice, iar școlile ar deveni laboratoarele unor activități științifice aplicate și al unor activități tehnice desfășurate continuu. Bineînțeles — repet — dacă profesorii de fizică, chimie și alte discipline vor avea capacitatea de a desfășura și conduce asemenea activități.

Al treilea dialog sau despre o modalitate inedită de a forma mecanizatori

Interlocutor: ION BOBOCEA, secretar general al Federației Române de modelism.

— Am să încep prin a vă relata un fapt: în domeniul sporturilor tehnice — aeromodelism, navomodelism etc. — avem pionieri care obțin performanțe de nivel european și seniori clasați pe locuri de frunte la campionatele mondiale. Dar între aceste două categorii, la nivelul de virstă corespunzător claselor de liceu, numărul constructorilor de micromodele tehnice este foarte redus. Faptul îmi pare a atesta în mod semnificativ insuficienta orientare spre tehnică a activității elevilor din școlile de grad mediu și dintre toți acești elevi, cei mai defavorizați par a fi, din acest punct de vedere, elevii de la sate. Nu știu exact cît se cheltuiește anual cu școlile de mecanizatori agricoli și cu propaganda pentru atragerea elevilor spre aceste școli. După cîte sînt informat, însă, se cheltuiesc în această direcție sume foarte importante. Rezultatele sînt destul de nesatisfăcătoare. Majoritatea celor ce absolvă școlile de mecanizatori sînt, de fapt, niște simpli conducători de tractoare, iar la cea mai mică defecțiune a tractorului rămîn pe cîmp, așteptînd intervenția. Or, cu o investiție care cred că nu s-ar ridica nici la 10% din volumul cheltuielilor pentru școlile de mecanizatori, s-ar putea pune la dispoziția școlilor generale de 10 ani, în comunele în care există întreprinderi de mecanizare a agriculturii sau ateliere ale întreprinderilor agricole de stat, cîte două carturi. Dar acestea să fie puse efectiv la dispoziția tinerilor, nu ținute în depozit de teamă să nu fie stricate. Chiar dacă le vor strica, elevii vor ajunge — avînd și sprijinul mecanicilor de la atelierele apropiate — să le repare singuri. Le vor demonta, le vor monta din nou, vor învăța să le stăpînească pe deplin. Iar din rîndul unor asemenea tineri, prin cursuri scurte de pregătire, vom putea forma mecanizatori adevărați, pasionați pentru tehnică și stăpîni pe mașinile și agregatele ce le vor fi încredințate.

★

Cîteva idei au revenit cu insistență în cele spuse de interlocutorii noștri. Pe primul loc pare să se situeze, printre acestea, lărgirea și aprofundarea sferei tehnico-practice a pregătirii în facultăți și a perfecționării profesorilor care predau fizica, chimia, biologia etc., ca și adîncirea pregătirii științifice a profesorilor-maiștri. Reține în egală măsură atenția necesitatea reconsiderării programelor pe linia asigurării corespondenței depline între formele de studiere a mașinii și de utilizare practică a acesteia. Demne de luat în seamă ne par și propunerile privind conținutul și desfășurarea pregătirii tehnico-practice a elevilor.

Vom fi bucuroși dacă cititorii noștri se vor înscrie în continuare la cuvînt pentru a-și prezenta experiența și opiniile.

SEMICENTENAR P.C.R.

Mărturii păstrate în arhivele vremii

(Urmare din pag. 1-a)

nu se primeau cîte 5—6 luni, noi curbe de sacrificiu cădeau asupra cadrelor didactice. Situația acestora era foarte precară. În „Tribuna școlii argeșene", de pildă, un învățător de la Romanați scria, între altele: „...niciodată n-am trăit vremuri mai grele, mai umilitoare și n-am fost niciodată mai batjocoriți" [11]. În fața acestei situații, numeroși învățători legați de partid au început să dezbată sub conducerea acestuia, în presă, în congrese și în asociații, problemele vieții lor, ale luptei lor anticapitaliste și antifasciste, înfruntînd cu curaj organele de poliție. Dintr-un protest al Asociației generale a profesorilor din România aflăm că Nestor Traian Georgescu, de la Cîmpina, președintele asociației cadrelor didactice din acel oraș, a organizat o adunare a cadrelor didactice în pofida opreliștilor polițienești. Protestul Asociației generale se ridica împotriva pedepsei date pentru acest fapt profesorului de la Cîmpina [12]. La rîndul său, Asociația învățătorilor din Tîrnava-Mare protestează împotriva dispozițiilor prin care, în caz de boală, suplinitorul era plătit de cel bolnav. Se arată în acest protest că „învățătorului, plătit cu o leafă de mizerie, în loc să fie ajutat în caz de boală, i se ia și posibilitatea de a exista" [13]. Profesorul Aurel Mureșan din Ciuci (Alba) și învățătorul Mureșan din Rediu, împreună cu 5 țărani, i-au înfruntat pe jandarmii care nu i-au lăsat să țină o întrunire împotriva legii cametei [14].

Alături de proletariat și de țărănime, împreună cu întreaga intelectualitate progresistă a țării, cadrele didactice au desfășurat o largă activitate în diferite organizații legale create de P.C.R., ca „Liga drepturilor omului", „Liga contra terorii" etc. Dîndu-și adeziunea la una din aceste ligi un învățător din Dîmbovița ridica glasul împotriva ignoranței în care era ținută populația din mediul rural.

O contribuție importantă la lupta antifascistă au adus învățătorii și profesorii care au colaborat la presa editată prin grija P.C.R. Prin articole publicate în revistele „Cuvîntul liber", „Stînga", „Gîndul vremii", „Țara de mîine" ș.a. slujitorii școlii s-au împotrivit încercărilor de a se introduce în școli organizații de tip fascist. Numeroși învățători și profesori din diferite regiuni ale țării au făcut parte din „Comitetele de apărare" organizate cu ocazia proceselor înscenate profesorilor P. Constantinescu-Iași, Teodor Bugnariu ș.a. În dosarul Consiliului de Război al Corpului 3 Armată figurau ca martori la procesul lui P. Constantinescu-Iași profesori ca Ilie Cristea de la Aiud, Florian Crețeanu de la Turnu-Măgurele, precum și învățători ca Maria Biju de la Cluj, Groza Nicolae de la Bacău ș.a. [15]. În același dosar, pe o listă seperată, figurau ca „aderenți la idei comuniste", pe lîngă Ilie Cristea și M. Cruceanu, profesorii Gh. Marinescu (Pitești), Traian Cristescu (Cîmpulung-Mușcel), D. Bavarache (Tîrgoviște) ș.a. [16].

Cele arătate mai sus demonstrează convingător că multe cadre didactice au luptat sub conducerea partidului încă de la înființarea sa. Puternic influențați de idealurile lui nobile, ei au militat cu tărie pentru îndeplinirea acestor idealuri, pentru o Românie liberă și înfloritoare, ca cea în care avem fericirea să trăim azi.

---

[1]) Arhiva Ministerului Învățămîntului, dosar 533/932, f. 8.
[2]) Idem, dosar 318/931, f. 326.
[3]) Idem, dosar 194/932, f. 18.
[4]) Arhiva Istorică Centrală, Fondul Ministerului de Interne dosar 242/920, f. 8.
[5]) Idem, dosar 268/920, f. 25.
[6]) Ibidem, f. 29.
[7]) Idem, dosar 197/920, f. 9.
[8]) Idem, dosar 129/921, f. 546.
[9]) Idem, dosar 149/928, f. 4.
[10]) Arhiva Ministerului Învățămîntului, dosar 292/929, f. 185.
[11]) Tribuna școlii argeșene, 1931 nr. 3, p. 2.
[12]) Arhiva Ministerului Învățămîntului, dosar 113/930, f. 118.
[13]) Ibidem, f. 119.
[14]) Idem, dosar 226/931, f. 52.
[15]) Arhiva Ministerului Învățămîntului, dosar 667/936, f. 12.
[16]) Ibidem, f. 13.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17 60 20. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și la difuzorii de presă.
Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii

40 132

Proletari din toate țările uniți-vă!

GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

ANUL XXIII-Nr. 1085 | EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ | Vineri 23 aprilie 1971 — 4 pagini 25 bani

ÎN CURÎND APARE:

„TRIBUNA ȘCOLII"

revistă săptămînală de învățămînt

editată de Ministerul Învățămîntului și Uniunea Sindicatelor din învățămînt și cultură

TRIBUNA ȘCOLII — rezultată din unificarea „Gazetei învățămîntului" și a revistei „Colocvii" — își începe apariția săptămînală în luna mai a.c. Primul număr este programat pentru 7 mai.

Noua revistă va oferi tuturor învățătorilor și profesorilor coloanele sale pentru a-și valorifica experiența didactică, a-și prezenta opiniile și propunerile în vederea perfecționării și modernizării învățămîntului. În paginile ei cititorii vor găsi totodată o bogată informație de actualitate curentă și documentară.

TRIBUNA ȘCOLII va apare în 12 pagini, format 30/42 cm, în două culori. Prețul de vînzare va fi de 1 leu exemplarul.

Abonații „Gazetei învățămîntului" și ai revistei „Colocvii" vor primi, pentru suma plătită, noua publicație.

SEMICENTENAR P.C.R.

File dintr-o istorie a învățămîntului românesc

Primii ani ai revoluției populare au constituit un moment însemnat în evoluția învățămîntului românesc.

Pe măsură ce regimul democrat se consolida, din inițiativa și sub conducerea Partidului Comunist Român au fost create condiții pentru ca un număr mai mare de copii aparținînd păturilor muncitoare să poată frecventa școala secundară și superioară; încă din anul școlar 1945—1946 au fost introduse elemente de materialism istoric în predarea istoriei, economiei politice, sociologiei, dreptului, istoriei filosofiei; au fost utilizate numeroase mijloace școlare și extrașcolare pentru educarea elevilor în spirit democratic. Adîncirea procesului de democratizare a școlii depindea însă de gradul de participare la această acțiune a corpului didactic. De aceea partidul și-a îndreptat atenția spre clarificarea politică a învățătorilor și profesorilor, spre atragerea lor la lupta dusă de întregul popor muncitor pentru democratizarea țării.

În ansamblu, activitatea membrilor corpului didactic a avut și în trecut un caracter democratic, umanitarist. După răsturnarea dictaturii militare fasciste și după instaurarea regimului democrat se cerea însă nu o simplă revenire la școala dinainte de 1938, ci orientarea ei pe un drum nou, corespunzător noului raport al forțelor sociale existent atunci în țara noastră. De aceea, concomitent cu lupta pentru organizarea sindicatelor corpului didactic și pentru integrarea lor în frontul forțelor democratice, s-a desfășurat și o intensă activitate pentru a-i ajuta pe învățători și profesori să-și însușească tezele de bază ale pedagogiei științifice. Propagarea concepției marxist-leniniste cu privire la educație a fost subordonată necesităților politice ale regimului democrat și ale luptei conduse de partidul comunist, legată strîns de acțiunea largă desfășurată de partid împotriva forțelor sociale reacționare, pentru întărirea regimului democrat.

În condițiile în care burghezia făcea apologia școlii trecutului, combătînd orice realizare în direcția democratizării învățămîntului, sarcinile forțelor democratice în domeniul teoriei pedagogice constau în răspîndirea tezelor de bază ale concepției marxist-leniniste privind raportul dintre educație și societate, precum și combaterea tezelor idealiste cu privire la acest raport, respingerea atitudinii apologetice față de legislația școlară burgheză, manifestată de reprezentanții partidelor „istorice" și începerea acțiunii de valorificare critică a moștenirii în domeniul învățămîntului în țara noastră, popularizarea realizărilor școlii și gîndirii pedagogice întemeiate pe învățătura marxist-leninistă.

În primii ani ai revoluției populare s-a pus accentul îndeosebi pe clarificarea raportului dintre educație și societate întrucît era necesar ca fiecare om al școlii să înțeleagă just legătura existentă între interesele claselor exploatatoare și modul cum a fost organizat învățămîntul pînă în 1944, precum și necesitatea ca acesta să fie transformat, pentru a corespunde pe deplin intereselor vitale ale poporului. Clarificarea acestei probleme avea o deosebită importanță pentru orientarea ideologică a acelor învățători și profesori care considerau școala ca fiind în afara sferei politicului, iar activitatea lor deasupra oricăror interese de clasă.

Cunoașterea relației dintre educație și societate dintre școală și politică a constituit pentru cei mai mulți membri ai corpului didactic începutul însușirii concepției marxist-leniniste. Pe baza acestei clarificări a fost cu putință o mai largă și mai profundă atașare a învățătorilor și profesorilor la lupta dusă de clasa muncitoare sub conducerea partidului comunist și, în consecință, o intensificare a procesului de democratizare a școlii.

Problemele pedagogiei științifice au fost dezbătute în presa de partid (Scînteia, România liberă, Contemporanul), precum și în reviste de specialitate ca „Noua școală românească" (în care au scris studii de pedagogie întemeiate pe filosofia materialist-dialectică și istorică Ilie Cristea și P. Constantinescu-Iași) sau „Școala nouă" (condusă de prof. Stanciu Stoian). De asemenea, au fost publicate lucrări de pedagogie ca „Școala democrației" de A. Manolache „Pedagogia dialectică" de Gh. T. Dumitrescu, „Cultura pentru popor în România democrată" de I. Berca, și s-au ținut numeroase conferințe, cum au fost cele expuse la cursurile organizate de sindicatul profesorilor din București și publicate în volumul intitulat „Pentru democratizarea învățămîntului" (1946). Toate aceste articole, lucrări, conferințe etc., polemizau cu presa partidelor „istorice", demonstrînd caracterul retrograd, neștiințific și baza ideologică reacționară a tezelor pe care aceasta le susținea cu privire la educație și la politica școlară.

În condițiile înverșunatei lupte de clasă ce s-a dat în acei ani, problemele cele mai disputate au fost cele referitoare la *caracteristicile fenomenului educației, la raportul dintre școală și politică și la scopul educației* în etapa respectivă. Diversele manifestări ale pedagogiei burgheze promovau ideea unei educații pe deasupra claselor, cu un scop impus de „realitatea psihologică" a copilului și ideea unei școli neutre pe plan politic. Adepții concepției marxiste cu privire la educație au demonstrat caracterul istoric și de clasă al educației și al scopului acesteia ca și legătura strînsă care a existat întotdeauna între școală și politică. Printr-o astfel de demonstrație se urmărea nu numai aprecierea corectă a școlii din trecut, ci și dobîndirea de către învățători și profesori a unei orientări științifice asupra scopului pe care trebuia să-l urmărească educația în condițiile social-politice de atunci, ca și în societatea ce urma să se construiască. S-a promovat, astfel, teza marxistă potrivit căreia idealul educației este de natură socială, specificîndu-se că, în condițiile de viață noi ce se deschideau în fața poporului nostru, se impuneau un alt ideal al educației și o pedagogie care să slujească acest nou ideal. Pornind de la teza caracterului istoric și de clasă al educației, pedagogii atașați luptei clasei muncitoare au demonstrat necesitatea transformării școlii în conformitate cu în-

Conf. dr. I. GH. STANCIU

(Continuare în pag. a 3-a)

Liceu nou — tehnologie școlară modernă. Liceul din orașul muncitoresc Vulcan, județul Hunedoara, funcționează începînd din acest an într-o clădire modernă, dotată cu laboratoare, cu mijloace tehnice de înalt randament. Laboratorul audio-vizual și fonetic, a cărui masă de comandă o înfățișează această fotografie, ilustrează elocvent condițiile tehnico-didactice de care dispune noul liceu.

A pregăti profesori care să renoveze permanent învățămîntul

Existența „Legii privind perfecționarea pregătirii profesionale a lucrătorilor din unitățile socialiste" face ca modernizarea să devină un cuvînt de ordine deosebit de dinamic nu numai în instituțiile care perfecționează cadrele didactice, dar și în acelea care le pregătesc. Iată de ce organizarea unei dezbateri pe tema modernizării într-un institut pedagogic de trei ani ni s-a părut de o reală utilitate și, ca urmare, am participat la ea cu mult interes. „Masa rotundă" care a luat în discuție conceptul de modernizare a învățămîntului și modalității prin care învățămîntul pedagogic superior poate să satisfacă exigențele acestui concept a fost organizată recent de comitetul sindicatului de la Institutul pedagogic de 3 ani din Constanța cu sprijinul Comitetului municipal de partid. La discuție au luat parte lector univ. VLADIMIR ROBU, prorector al Institutului, prof. univ. dr. doc. LUCIUS SĂVEANU, șeful catedrei de fizică, prof. univ. dr. doc. MIRCEA ALEX.-IENISTEA, conf. univ. dr. GHEORGHE VERICEANU, decanul facultăților de fizică, chimie și matematică, conf. univ. dr. DUMITRU POPESCU, șeful catedrei de științe naturale, conf. univ. NICOLAE MIHĂILESCU decanul facultății de științe naturale, lector univ. ION BĂDICĂ, decan al Facultății de filologie, lector univ. NADEJDA TALPĂ, șefa catedrei de pedagogie, lector univ. VASILE TUTOVEANU. Au fost de față prof. OCTAVIA IVAN, activistă cu probleme de învățămînt la Comitetul municipal de partid Constanța și lector univ. EMILIAN ȘTEFANESCU, secretar al comitetului sindicatului de la Institutul pedagogic de 3 ani Constanța. Prezentăm aici cîteva din aspectele esențiale ale dezbaterii.

Delimitări terminologice

Încă de la început participanții la această discuție au încercat să delimiteze noțiunea de „modern", referindu-se atît la sensurile ei generale cît și la cele care privesc domeniul particular al învățămîntului. „Prin modernizare în general — spunea N. Robu — consider că trebuie să înțelegem emancipare de conservatorism, adaptarea la condițiile contemporaneității. Există o modernizare a formelor și o modernizare de conținut. Pentru învățămînt, conceptul de modernizare s-a rezumat în multe cazuri la introducerea mijloacelor audio-vizuale. Dar acesta este doar un aspect parțial și formal al modernizării atîta vreme cît nu este susținut de modificări de concepție pedagogică".

„Cred — adăuga L. Săveanu — că modernizarea învățămîntului implică adaptarea acestuia atît la exigențele contemporaneității, cît și la cele ale viitorului. Înțeleg prin aceasta că **învățămîntul trebuie să aibă un caracter dinamic, prognostic**. Prin specificul său învățămîntul este obligat să-și orienteze în permanență activitatea după exigențele viitorului. Ceea ce învață elevii sau studenții astăzi va servi societatea de mîine. De aceea întreaga activitate didactică poate avea garanția funcționalității sale numai dacă are în vedere și evaluările prognozei".

Arătînd că modernizarea învățămîntului este un proces universal, permanent și continuu, N. Talpă preciza că acest proces trebuie privit prin prisma conținutului și a metodologiei. „Mi se pare foarte important în primul rînd faptul că revoluția tehnico-științifică, formidabilul flux informațional specific, obligă învățămîntul să decanteze conținutul disciplinelor științifice pentru a transmite elevilor numai ce este esențial și să se preocupe de latura formativă a respectivelor discipline".

Încercînd să exemplifice noțiunea de modernizare a învățămîntului, V. Tutoveanu amintea unele experimente făcute peste hotare: „Sînt numeroase experimente deosebit de interesante, despre care noi știm prea puțin, sau chiar deloc. Se experimentează de mai mulți ani învățămîntul modular. Mi se pare că are la bază idei foarte judicioase. Într-adevăr nimeni nu a demonstrat, în afară de o tradiție dogmatică, faptul că o oră trebuie să țină 50 de minute. Asupra unor astfel de experimente moderne noi sîntem prea puțin informați".

Acolo unde începe formarea

Trecîndu-se din sfera precizărilor de terminologie în aceea a modului în care trebuie înțeleasă modernizarea la nivelul învățămîntului pedagogic superior s-a subliniat locul deosebit de important pe care îl ocupă acesta din urmă pe scara modernizării întregului învă-

OCT. BUZESCU

(Continuare în pag. 4-a)

IDEILE

Izvorul miraculos al minții umane, rodul neliniștii creatoare care-l caracterizează pe om curge fără încetare. Deși ideea valoroasă, IDEEA scrisă cu majuscule nu apare la tot pasul, nu se naște oricînd și oriunde, totuși, dacă luăm în considerare întregul potențial de gîndire de care dispunem ca popor, nu ne putem plînge. Izvorul e darnic cu noi.

Se nasc mereu IDEI. Mult mai multe decît ajung să fie exprimate. Dintre acestea sînt numeroase care ne privesc pe noi, învățămîntul. Le auzim în reuniuni, în discuții, le citim în articole, interviuri, anchete. Dar cîte prilejuri nu avem să ne întîlnim cu ele! Unele strălucesc mai mult, altele mai puțin — ca stelele pe bolta cerească. Ele sînt impulsurile de progres, germenii tuturor înfăptuirilor.

Soarta lor? În prea multe cazuri provoacă doar satisfacție momentană celor ce iau cunoștință de ele, se bucură pentru o clipă de aprobare, de admirație. Și atît. Se pierd apoi în neantul uitării. Cine păgubește? Noi toți.

Ar trebui, ar trebui să fie mai multă grijă față de IDEI.

S-ar cuveni, s-ar cuveni ca IDEILE să fie discutate în colectivele de conducere la fiecare loc de muncă, să fie supuse aprecierii colegiilor sau consiliilor, iar hotărîrile luate acolo să fie urmărite. Să nu uităm a trece pe ordinea de zi acest important punct.

S-ar cuveni, s-ar cuveni ca cineva să le țină în evidență. Biografia IDEILOR se impune a fi urmărită pe fișe. Fiecare să aibă înscris, pe fișa ei, cine și cînd a emis-o, ce măsuri s-au stabilit în legătură cu ea, ce drum a parcurs, unde s-a ajuns.

S-ar cuveni, s-ar cuveni ca cel care a emis o IDEE să cunoască aprecierea de care s-a bucurat, ca și hotărîrile care s-au luat pentru transpunerea ei în viață.

Progresul e determinat nu de IDEILE care se nasc, ci de acelea care se fructifică. Izvorul miraculos al minții omenești trebuie așadar captat și canalizat să fertilizeze domeniile activității noastre.

S-ar cuveni, s-ar cuveni să fie valorificate cu mai multă grijă IDEILE.

EM. MANAC

ÎN CINSTEA ANIVERSĂRII SEMICENTENARULUI PARTIDULUI

Simpozion la Alba Iulia

Timp de trei zile, între 15 și 17 aprilie a.c., la Alba Iulia s-a desfășurat un simpozion cu tema „Directorul de școală — factor de seamă în procesul modernizării învățămîntului". Conceput ca un profund omagiu adus gloriosului semicentenar al Partidului Comunist Român, simpozionul — organizat de Inspectoratul școlar al județului Alba, Consiliul județean al Organizației Pionierii și Casa corpului didactic, cu sprijinul filialei din Cluj a Institutului central pentru perfecționarea personalului didactic — s-a bucurat de participarea tuturor directorilor de școli și a comandanților de pionieri din județ, precum și a unui mare număr de inspectori școlari și directori din alte județe ale țării.

În ședința plenară a simpozionului, după cuvîntul de deschidere rostit de prof. Titu Bogdan, inspector școlar general al județului Alba, tovarășul George Homoșteanu membru al C.C. al P.C.R. prim-secretar al Comitetului județean Alba al P.C.R., a adresat un cuvînt de salut participanților și a înfățișat succesele dobîndite de oamenii muncii din județ în măreața operă de edificare a socialismului, referindu-se pe larg la rezultatele pozitive înregistrate în munca de instruire și educare a tinerei generații.

Cu viu interes au audiat apoi participanții la simpozion expunerea prezentată de tovarășul Ilie Rădulescu, membru al C.C. al P.C.R., șeful secției de propagandă a C.C. al P.C.R., cu tema: „Partidul Comunist Român la a 50-a aniversare". Vorbitorul s-a oprit asupra momentelor cu adînci semnificații din istoria mișcării muncitorești și democratice din România, a Partidului Comunist Român, insistînd asupra complexității condițiilor social-istorice și politice în care s-a format, s-a dezvoltat și a acționat partidul, asupra victoriilor obținute de clasa muncitoare și de poporul român sub conducerea P.C.R. de-a lungul celor cinci decenii de activitate, subliniind spiritul științific, marxist-leninist care a stat permanent la baza politicii partidului de edificare a societății socialiste multilateral dezvoltate. În continuare vorbitorul a făcut o amplă expunere asupra unor probleme actuale privind activitatea ideologică a Partidului Comunist Român.

Programul primei zile a cuprins, de asemenea, comunicările „Analiza procesului de învățămînt în școală" de prof. univ. dr. docent Anatolie Chircev, prorector al Universității „Babeș-Bolyai" din Cluj și „Orientarea școlară și profesională la nivelul școlii" de prof. univ. dr. Dumitru Salade, de la aceeași universitate.

În cea de a doua zi, în cadrul lucrărilor pe secții au prezentat referate și comunicări peste 60 de directori și comandanți de pionieri, care au abordat o tematică variată.

În ultima zi a lucrărilor, în ședința plenară, a luat cuvîntul tovarășul Mircea Malița, ministrul învățămîntului, care a vorbit despre rolul directorului în școală. Subliniind că în actuala etapă, cînd învățămîntul trece printr-un amplu proces de modernizare, munca directorului de școală trebuie să se desfășoare pe baze riguros științifice, conform cerințelor formulate de știința conducerii, ministrul învățămîntului s-a oprit asupra unor aspecte esențiale ale activității directorului în calitatea lui de conducător de unitate (gospodar, administrator și gestionar), de șef de colectiv și de părinte al elevilor. Vorbitorul s-a referit apoi la preocupările actuale ale Ministerului învățămîntului pe linia pregătirii și perfecționării directorilor de școli, preocupări integrate în efortul larg de continuă dezvoltare și modernizare a învățămîntului românesc.

În încheierea lucrărilor, într-o atmosferă entuziastă, participanții la simpozion au adresat o telegramă Comitetului Central al P.C.R. tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU.

Cu prilejul simpozionului au fost organizate o serie de vizite la unități școlare din oraș și județ. O expoziție a reunit un mare număr de produse realizate de elevi în cadrul pregătirii tehnico-productive, ca și materiale didactice create în școlile județului.

Conferințe

În cinstea aniversării semicentenarului Partidului Comunist Român, numeroase cadre didactice din Timișoara au prezentat conferințe și comunicări pe teme legate de modernizarea învățămîntului. Au

(Continuare în pag. 2-a)

HOTĂRÎREA

Conferinţei Uniunii Sindicatelor din învăţământ, cultură, presă şi poligrafie

Pentru ca organele şi organizaţiile cuprinse în cadrul Uniunii Sindicatelor din învăţământ, cultură, presă şi poligrafie, precum şi toţi membrii de sindicat din aceste ramuri să aibă o viziune de ansamblu şi în perspectivă a principalelor acţiuni la înfăptuirea cărora va fi solicitată contribuţia lor, se dă publicităţii, aşa cum s-a stabilit, Hotărîrea adoptată de participanţii la Conferinţa U.S.I.C.P.T. Prevederile Hotărîrii creează un cadru orientativ activităţii sindicatelor, asigurînd totodată condiţi pentru ca acestea să acţioneze în spiritul autonomiei de care dispun.

Conferinţa Uniunii Sindicatelor din învăţământ, cultură, presă şi poligrafie întrunită în ziua de 12 martie 1971, a dezbătut în spirit de adîncă responsabilitate şi a aprobat activitatea pe care a desfăşurat-o Comitetul Uniunii pentru a-şi spori contribuţia la traducerea în viaţă a politicii partidului şi statului nostru în domeniul învăţămîntului, ştiinţei, culturii şi poligrafiei.

Conferinţa Uniunii îşi exprimă deplinul acord cu aprecierile şi sarcinile cuprinse în cuvîntarea tovarăşului Nicolae Ceauşescu, secretar general al partidului, cu privire la rolul, sarcinile şi atribuţiile sindicatelor în actuala etapă de construcţie a societăţii socialiste multilateral dezvoltate în Republica Socialistă România, cuvîntare care reprezintă un document de o înaltă valoare teoretică şi practică. Conferinţa se angajează să transpună în viaţă indicaţiile cuprinse în documentele Plenarei C.C. al P.C.R. din 10—11 februarie 1971, să militeze pentru perfecţionarea activităţii sindicatelor din instituţiile de învăţămînt, cultură, presă şi poligrafie, pentru creşterea rolului lor în viaţa politică şi social-economică a ţării, în înfăptuirea politicii partidului şi statului nostru.

Participanţii la Conferinţă îşi manifestă acordul lor unanim în legătură cu conţinutul Tezelor C.C. al U.G.S.R. şi proiectelor de statut elaborate în lumina orientării date de Plenara C.C. al P.C.R., considerîndu-le de o deosebită valoare pentru atragerea masei de salariaţi la dezbaterea şi stabilirea măsurilor necesare îmbunătăţirii întregii activităţi a sindicatelor, pentru întărirea şi dezvoltarea democraţiei şi autonomiei sindicale, pentru perfecţionarea formelor şi metodelor de muncă în vederea creşterii rolului lor în viaţa politică, economică şi socială a patriei noastre.

Întîmpinarea glorioasei aniversări a 50 ani de la crearea Partidului Comunist Român, conducătorul încercat al poporului în lupta pentru îndeplinirea idealurilor de libertate naţională şi socială, pentru înfăptuirea revoluţiei şi construcţiei socialiste — constituie pentru membrii de sindicat din şcoli, facultăţi, centre de cercetare, instituţii de spectacole şi concerte, din cinematografie, presă, edituri şi întreprinderi poligrafice, un nou prilej de a-şi exprima completa aderiune la politica internă şi externă a partidului.

Pentru înfăptuirea sarcinilor mari ce revin Uniunii sindicatelor din învăţămînt, cultură, presă şi poligrafie, în lumina hotărîrilor Plenarei Comitetului Central al P.C.R. din 10—11 februarie 1971, şi a tezelor C.C. al U.G.S.R. Conferinţa

HOTĂRĂŞTE :

1. Sindicatele din învăţămînt, cultură, presă şi poligrafie, Comitetul Uniunii vor folosi ca metodă permanentă consultarea salariaţilor asupra principalelor probleme privind dezvoltarea economică şi socială a ramurii de activitate şi vor atrage sistematic masa salariaţilor stimulînd iniţiativa creatoare, asigurînd participarea lor activă la înfăptuirea prevederilor planurilor anuale şi ale planului cincinal.

— Comitetul Uniunii, comitetele sindicatelor din învăţămîntul de toate gradele, vor aduce o contribuţie mai activă la stabilirea şi înfăptuirea măsurilor de perfecţionare a conţinutului şi organizării învăţămîntului, la elaborarea şi realizarea programului de perfecţionare a personalului didactic, precum şi la elaborarea tuturor actelor normative care privesc situaţia socială şi juridică a salariaţilor din şcoli ;

— Comitetul Uniunii va organiza anual în colaborare cu Ministerul Învăţămîntului, C.C. al U.T.C. şi Consiliul Naţional al Organizaţiei Pionierilor Simpozionul naţional al cadrelor didactice, pe teme de stringentă actualitate, pentru a contribui la direcţionarea şi conjugarea eforturi de investigare şi perfecţionare a metodelor şi mijloacelor de învăţămînt şi la generalizarea experienţei înaintate ;

— Sindicatele din universităţi, institute şi facultăţi vor acţiona permanent pentru înfăptuirea sarcinilor trasate de partid, în vederea pregătirii studenţilor corespunzător exigenţelor etapei pe care o parcurge ţara noastră. În acest scop, în institute şi facultăţi se vor realiza : schimburi de experienţă şi dezbateri privind conţinutul şi metodica predării cursurilor, conducerii seminariilor, lucrărilor de laborator şi proiectelor, perfecţionarea materialului didactic, a cursurilor şi manualelor, simpozioane, expuneri, mese rotunde pe probleme ale pedagogiei moderne, docimologiei, prognozei învăţămîntului, ale învăţămîntului de management ;

— Comitetele sindicatelor din învăţămîntul superior şi din institutele de cercetări îşi vor aduce contribuţia la corelarea planurilor de cercetare cu necesităţile producţiei materiale şi ale dezvoltării ştiinţei şi culturii ; vor colabora cu sindicatele din întreprinderile industriale în vederea realizării contractelor sau convenţiilor de cercetare şi de asistenţă tehnică, asigurînd astfel o mai strînsă legătură a învăţămîntului cu producţia ;

— Împreună cu Ministerul Învăţămîntului, Comitetul Uniunii, sindicatele se vor ocupa mai îndeaproape de organizarea şi desfăşurarea practicii pedagogice şi în producţie pentru creşterea eficienţei acesteia ; va propune C.C. al U.T.C. şi C.N.O.P. un studiu privind posibilitatea extinderii practicii pedagogice şi asupra activităţilor U.T.C. şi pionieri, ca atribute necesare pregătirii viitoarelor cadre didactice ;

— Pentru integrarea în producţie cu randament optim a absolvenţilor, organele sindicale vor iniţia dezbateri, întîlniri, consfătuiri ale cadrelor didactice cu specialişti din producţie şi cercetare ;

— Sindicatele din învăţămîntul superior şi institutele de cercetare vor milita, în cadrul colectivelor de conducere, pentru utilizarea judicioasă a fondurilor bugetare în scopul dezvoltării laboratoarelor, atelierelor de producţie de pe lîngă facultăţi şi aprovizionarea lor cu aparatură şi materialele necesare ;

— Comitetul Uniunii sindicatelor, sindicatele din învăţămîntul de cultură generală în colaborare cu Ministerul Învăţămîntului şi inspectoratele şcolare vor analiza situaţia normelor cadrelor didactice care predau limba română şi matematica în scopul creării tuturor condiţiilor de a se preocupa mai sistematic de îndrumarea şi controlul activităţii individuale a elevilor ;

— Sindicatele din învăţămîntul de cultură generală vor colabora cu inspectoratele şcolare şi conducerile şcolilor, pentru a organiza şi dezvolta în condiţii tehnice superioare laboratoare şcolare, cabinete şi laboratoare de orientare şcolară şi profesională ; vor valorifica din plin competenţa şi capacitatea lor organizatorică pentru sprijinirea cadrelor didactice în desfăşurarea activităţii de orientare şcolară şi profesională pe baze ştiinţifice şi în generalizarea experienţei pozitive din ţară şi de peste hotare ;

— Sindicatele din instituţiile artistice şi cinematografie îşi vor axa activitatea pe mobilizarea tuturor creatorilor şi interpreţilor la realizarea unor spectacole şi a unor filme, care să satisfacă exigenţele orăscinde ale beneficiarilor culturii, să reflecte convingător munca eroică şi aspiraţiile poporului nostru ;

— Sindicatele din presă şi edituri, de la radio şi televiziune vor organiza acţiuni sistematice şi eficiente în vederea realizării unor articole, cărţi şi emisiuni care să răspundă înaltei misiuni ce le-a fost încredinţată de partid — de a stimula gîndirea politică vie a oamenilor, de a-i ajuta să-şi explice desfăşurarea evenimentelor şi să adopte o poziţie justă faţă de ele, să dobîndească o perspectivă clară asupra dezvoltării societăţii contemporane şi să participe activ la înfăptuirea politicii interne şi externe a partidului şi guvernului ;

— Organele şi organizaţiile sindicale din industria poligrafică se vor preocupa permanent de mobilizarea salariaţilor pentru îndeplinirea şi depăşirea sarcinilor de plan, utilizarea integrală a capacităţilor de producţie şi a timpului de muncă, îmbunătăţirea permanentă a calităţii tipăriturilor, creşterea eficienţei economice a fiecărei tipografii ; vor urmări permanent realizarea angajamentelor asumate privind depăşirea planului de producţie şi de creştere a productivităţii muncii, precum şi a indicelui de utilizare a timpului de lucru, reducerea cheltuielilor la mia de lei producţie-marfă, obţinerea de economii prin valorificarea invenţiilor şi inovaţiilor.

II. În centrul activităţii organizaţiilor noastre sindicale, a tuturor membrilor de sindicat se va situa preocuparea necontenită pentru perfecţionarea profesională, pentru asimilarea sistematică a noilor cuceriri ale ştiinţei, tehnicii şi culturii.

— Comitetul Uniunii, sindicatele din învăţămînt, vor pune în centrul activităţii lor stimularea interesului şi pasiunii membrilor corpului didactic pentru pregătirea asiduă şi multilaterală, pentru participarea lor activă la organizarea superioară a muncii instructiv-educative la activităţile de informare, perfecţionare şi reciclare pentru creşterea randamentului şcolar ;

— În colaborare cu Ministerul Învăţămîntului, Comitetul Uniunii va participa direct la elaborarea şi realizarea programului de perfecţionare a cadrelor didactice prin cursuri periodice de informare ştiinţifică, sistemul gradelor, acţiunilor metodico-ştiinţifice la nivelul şcolii şi localităţii, la stabilirea măsurilor ce se impun pentru creşterea eficienţei acestora, la modernizarea procesului de învăţămînt. În acelaşi timp, sindicatele vor trebui să manifeste mai multă iniţiativă în activitatea de informare şi documentare a personalului didactic, valorificînd larg toate posibilităţile şi mijloacele de care dispun ;

— Împreună cu Colegiul Ministerului Învăţămîntului Comitetul Uniunii, va lua măsuri pentru realizarea activităţii caselor corpului didactic, contribuind la crearea tuturor condiţiilor necesare bunei funcţionări a acestor instituţii. Sindicatele din învăţămînt, în colaborare cu organizaţiile U.T.C., cu filialele societăţilor ştiinţifice şi ale Institutului central de perfecţionare vor valorifica toate posibilităţile oferite de Statutul-cadru, vor acorda întregul lor sprijin inspectoratelor şcolare, pentru a face din casele judeţene ale corpului didactic autentice centre metodice şi de informare ;

— Sindicatele din învăţămîntul superior şi din institutele de cercetare vor asigura schimbul de opinii în problemele profesionale la nivelul catedrelor şi secţiilor, vor participa la realizarea acţiunilor de informare şi perfecţionare postuniversitară şi la selecţionarea celor trimişi la specializare în ţară şi peste hotare şi vor organiza acţiuni de generalizare a experienţei acumulate ;

— Comitetul Uniunii va studia, împreună cu Ministerul Învăţămîntului, cuprinderea cadrelor universitare şi de cercetare la doctorat, precum şi condiţiile asigurate pentru pregătirea doctoranzilor ;

— Comitetul Uniunii, sindicatele din instituţiile de spectacole şi concerte în colaborare cu A.T.M. vor acţiona diferenţiat, prin forme şi metode specifice, în vederea creşterii continue a măiestriei actorilor şi instrumentiştilor, pentru un repertoriu de calitate şi manifestări de înaltă ţinută artistică ;

— Comitetul Uniunii, sindicatele din presă şi edituri în colaborare cu Uniunea Ziariştilor să elaboreze şi să înfăptuiască un sistem de măsuri pentru informarea şi documentarea în specialitate şi să stimuleze prin variate acţiuni de masă dorinţa de autodepăşire profesională, spiritul creator, receptivitatea şi combativitatea, exigenţa faţă de activitatea proprie şi a colectivelor redacţionale ;

— Organele şi organizaţiile sindicale din industria poligrafică sînt chemate ca împreună cu comitetele de direcţie, consiliul de administraţie să participe direct la pregătirea, perfecţionarea şi specializarea profesională a forţei de muncă, a cursurilor de scurtă durată şi uceniciei la locul de muncă, la policalificarea şi reciclarea cunoştinţelor tuturor salariaţilor ;

III. În activitatea sindicatelor noastre, un loc primordial îl vor ocupa problemele sociale, asigurarea unor condiţii tot mai bune de muncă şi viaţă salariaţilor, respectarea legislaţiei muncii manifestînd grijă de sănătatea salariaţilor.

— Comitetul Uniunii, sindicatele vor trebui să aibă permanent în atenţie rezolvarea problemelor sociale, urmărind folosirea integrală şi eficientă a mijloacelor asigurate de stat, în vederea îmbunătăţirii continue a condiţiilor de muncă şi de viaţă ale salariaţilor. Totodată organizaţiile sindicale vor promova mai larg spiritul de echitate socială, vor urmări aplicarea corectă a drepturilor ce se cuvin salariaţilor, vor manifesta intransigenţă şi vor pune în discuţia adunărilor sindicale pe cei ce tărăgănează sau rezolvă birocratic prevederile din legislaţia muncii, din Statutul personalului didactic ; Comitetul Uniunii va insista pentru reglementarea drepturilor de vechime tuturor cadrelor didactice care desfăşoară activitatea la sindicate ;

— Sindicatele din întreprinderile productive vor contribui în mai mare măsură la perfecţionarea şi realizarea contractelor colective de muncă, asigurînd creşterea eficienţei lor în mobilizarea muncitorilor, inginerilor şi tehnicienilor la îndeplinirea sarcinilor de plan şi îmbunătăţirea continuă a condiţiilor de muncă şi social-culturale ale angajaţilor ; vor analiza periodic şi vor informa salariaţii asupra modului şi ritmului în care se înfăptuiesc angajamentele reciproce din contractul colectiv ; împreună cu conducerile administrative şi cadrele medico-sanitare vor analiza periodic cauzele îmbolnăvirilor şi vor stabili măsuri de prevenire a acestora ;

— Comitetul Uniunii va încheia contractul colectiv de muncă cu organele administraţiei centrale de stat, va analiza periodic realizarea prevederilor şi va acţiona pentru respectarea acestora. De asemenea, în colaborare cu conducerile colective ale Ministerului Învăţămîntului, Comitetului de Stat pentru Cultură şi Artă, Comitetul de Radio şi Televiziune va analiza modul cum se respectă legislaţia de protecţia muncii şi va participa la stabilirea locurilor cu condiţii deosebite de muncă şi a măsurilor pentru înlăturarea noxelor ;

— Comitetul Uniunii, sindicatele din instituţiile de învăţămînt, cultură, presă şi poligrafie vor acorda o atenţie sporită organizării superioare a muncii tuturor salariaţilor, urmărind eliminarea activităţilor formale, birocratice şi ineficiente ; toate organizaţiile sindicale vor acţiona cu mai multă responsabilitate, pentru uşurarea condiţiilor de muncă ale femeilor salariate, repartizarea echitabilă a sarcinilor profesionale şi obşteşti şi asigurarea asistenţei medicale de specialitate ;

— Atenţie sporită vor acorda sindicatele din învăţămînt, Comitetul Uniunii, îmbunătăţirii condiţiilor de muncă şi viaţă ale cadrelor didactice, îndeosebi ale celor tinere şi celor din mediul rural. Pe baza unui studiu ce va fi efectuat în acest sens, Comitetul va propune Colegiului Ministerului Învăţămîntului o analiză pentru definitivarea sistemului de salarizare şi adoptarea unor măsuri eficiente care să contribuie la stabilirea cadrelor didactice repartizate în şcolile din mediul rural ;

— Comitetul Uniunii, sindicatele din toate unităţile de învăţămînt, ştiinţă, artă, presă şi poligrafie vor acorda o atenţie sporită condiţiilor de tratament balnear şi odihnă pentru salariaţi ; împreună cu organizaţiile de turism vor asigura repartizarea echitabilă a locurilor în staţiuni ;

IV. Necesitatea participării active a oamenilor muncii la viaţa social-politică a patriei noastre impune îmbunătăţirea activităţii educative desfăşurate de sindicate, perfecţionarea continuă a mijloacelor şi modalităţilor de acţiune, apte să contribuie la formarea conştiinţei socialiste, a idealului de viaţă comunist.

— Comitetul Uniunii, pe baza atribuţiilor statutare, va urmări ca întreaga activitate politico-educativă a sindicatelor din învăţămînt, din cercetarea ştiinţifică, din instituţiile de spectacole şi concerte, din cinematografie, presă, edituri şi întreprinderi poligrafice să fie subordonată cunoaşterii şi însuşirii de către toţi salariaţii a politicii partidului, a problemelor fundamentale privind construcţia economică în patria noastră, formării şi dezvoltării conştiinţei socialiste, educării tuturor salariaţilor în spiritul atitudinii înaintate faţă de muncă şi de avutul obştesc, creşterii responsabilităţii fiecăruia faţă de interesele generale ale societăţii, respectării disciplinei şi legislaţiei socialiste ;

— Organizaţiile sindicale din învăţămînt vor intensifica acţiunile de antrenare a cadrelor didactice la o susţinută activitate de educare ştiinţifică, materialistă a elevilor şi studenţilor, bazată pe o solidă cultură, pe cunoaşterea cuceririlor ştiinţei şi tehnicii contemporane, a celor mai importante rezultate ale gîndirii şi practicii umane, considerînd ca o datorie de prim ordin educarea viitoarelor cadre în spiritul glorioaselor tradiţii de muncă şi luptă ale poporului nostru şi mişcării comuniste şi muncitoreşti, în spiritul dragostei şi devotamentului nemărginit faţă de patrie şi partid ;

— Sindicatele în colaborare cu organizaţiile U.T.C. din instituţiile şi întreprinderile de ramură, să promoveze în rîndul salariaţilor preocupări multiple pentru cultură şi artă, să stimuleze spiritul novator în accepţiunea cea mai înaltă a acestuia să dezvolte aptitudinile literar-artistice, de creaţie şi interpretare, să contribuie la folosirea raţională, instructivă şi recreativă a timpului liber ; în colaborare cu organizaţiile U.T.C., cu filialele Societăţilor ştiinţifice ale cadrelor didactice, cu oficiile Ministerului Turismului, sindicatele vor organiza drumeţii, excursii ştiinţifico-documentare şi de agrement, tabere de odihnă şi studiu, manifestări sportive de masă, folosind în acest scop toate posibilităţile şi mijloacele de care dispun.

— Organele şi organizaţiile sindicale din instituţiile de învăţămînt şi cultură vor trebui să determine, în funcţie de specialitate, înclinaţii şi preocupări, o participare mai activă a cadrelor didactice şi artistice, a oamenilor de ştiinţă şi cultură la acţiunile cultural-educative şi sportive de masă în rîndul oamenilor muncii de la oraşe şi sate ;

— Comitetul Uniunii, va lărgi colaborarea cu celelalte organizaţii de masă, cu presa, radio-televiziunea, instituţiile de artă şi uniunile de creaţie în vederea corelării şi unirii eforturilor în activitatea de educare şi ridicare a nivelului de cunoştinţe politice, culturale şi tehnico-ştiinţifice ale tineretului, ale tuturor salariaţilor.

V. Pentru a răspunde înaltei misiuni încredinţate de partid sindicatelor, atribuţiilor şi sarcinilor unuilor sindicatelor pe ramură în baza Tezelor Congresului U.G.S.R., a Statutului propriu, Comitetul Uniunii, va avea ca obiectiv permanent perfecţionarea stilului şi metodelor de muncă, a formelor de atragere a maselor la activitatea sindicatelor, va milita pentru dezvoltarea continuă a democraţiei şi autonomiei sindicale, pentru crearea tuturor condiţiilor necesare afirmării şi valorificării iniţiativei, gîndirii şi acţiunii tuturor salariaţilor.

— Comitetul Uniunii, sindicatele vor folosi în mai mare măsură metoda consultării largi a oamenilor muncii, vor asigura participarea nemijlocită a salariaţilor la rezolvarea problemelor care privesc activitatea în întreprinderea sau instituţia respectivă, vor determina creşterea responsabilităţii întregului colectiv de muncă faţă de bunul mers al unităţii, vor cultiva, prin variate modalităţi, răspunderea cadrelor de conducere în faţa întregului colectiv ;

— Comitetul Uniunii trebuie să găsească cele mai corespunzătoare căi şi metode de pregătire şi perfecţionare a reprezentanţilor sindicatelor în organele colective de conducere, pentru a se asigura aportul competent al acestora la stabilirea şi realizarea tuturor măsurilor de aplicare a politicii partidului şi statului nostru ; împreună cu Ministerul Învăţămîntului va acţiona pentru reglementarea participării preşedinţilor sindicatelor din învăţămîntul superior în birourile senatelor şi consiliilor profesorale.

— Comitetul Uniunii se va ocupa de perfecţionarea muncii organizatorice, de adoptarea acelor structuri care să corespundă cît mai bine cerinţelor de conţinut ale activităţii şi cerinţei de a asigura participarea largă a tuturor oamenilor muncii la îndeplinirea sarcinilor ce revin ramurii de activitate ;

— Comitetul Uniunii va dezvolta permanent şi sistematic colaborarea cu organele de stat, U.T.C., Consiliul Naţional al Organizaţiei Pionierilor, Uniunea Asociaţiilor Studenţeşti, Asociaţia Oamenilor de teatru şi muzică, Uniunea Ziariştilor, Uniunea Societăţilor ştiinţifice ale cadrelor didactice şi alte organizaţii de masă şi obşteşti, pentru valorificarea deplină a posibilităţilor existente în domeniile noastre de activitate, în scopul mobilizării salariaţilor la îndeplinirea exemplară a sarcinilor planului cincinal, ridicării calitative a nivelului muncii fiecărui salariat, creşterii randamentului activităţii în toate locurile de muncă ;

— Comitetul Uniunii se va îngriji ca în coloanele „Gazetei Învăţămîntului" să se reflecte mai pregnant participarea cadrelor didactice şi a organizaţiilor sindicale la realizarea sarcinilor ce revin şcolii şi la generalizarea experienţei înaintate, să se întărească combativitatea faţă de neajunsurile din activitatea unităţilor de învăţămînt şi ale administraţiei şcolare, să fie mai viu susţinute acţiunile de modernizare a învăţămîntului, să devină în mai mare măsură o tribună de dezbatere publică.

Conferinţa aprobă activitatea internaţională desfăşurată de Comitetul Uniunii sindicatelor din învăţămînt şi cultură şi consideră că, în continuare trebuie să aibă un rol activ, constructiv, în cadrul F.I.S.E., aducîndu-şi contribuţia la lărgirea şi dezvoltarea colaborării multilaterale cu organizaţiile sindicale din toate ţările socialiste, din alte ţări, pe baza principiilor de colaborare internaţională stabilite de partidul şi statul nostru.

2 aprilie 1971

DE LA MINISTERUL ÎNVĂŢĂMÎNTULUI

Consfătuirile cadrelor didactice

Consfătuirile anuale ale cadrelor didactice vor avea loc în zilele de 29 şi 30 iunie 1971 şi se vor desfăşura în cadrul cercurilor pedagogice organizate pe specialităţi. Se va dezbate tema „Întărirea caracterului aplicativ al învăţămîntului".

Responsabilii cercurilor pedagogice vor elabora, sub îndrumarea inspectoratelor şcolare, referatele care se vor prezenta în cadrul consfătuirilor.

Referatele şi dezbaterile urmează să oglindească principalele preocupări ale personalului didactic în direcţia întăririi caracterului aplicativ al învăţămîntului.

Prezentăm, în mod orientativ, probleme care pot să constituie obiectul dezbaterilor la unele discipline :

LIMBA ŞI LITERATURA ROMÂNĂ *

Activitatea învăţătorilor şi a profesorilor pentru consolidarea deprinderilor de vorbire şi scriere corectă ale elevilor ; aplicaţiile practice ale cunoştinţelor de gramatică, ortografie, ortoepie, de punctuaţie şi de vocabular ; compunerile — organizarea şi eficienţa lor.

Metode şi procedee folosite pentru formarea şi dezvoltarea gîndirii literare a elevilor, a priceperilor şi deprinderilor de a analiza textul literar ; folosirea noţiunilor de teorie literară în analiza operelor.

Preocupări ale învăţătorilor şi profesorilor în vederea dezvoltării interesului şi dragostei elevilor pentru literatură.

LIMBI MODERNE

Folosirea intensă a conversaţiei în predarea limbilor moderne; ultilizarea în predare a modelelor de vorbire şi a structurilor cu frecvenţa cea mai mare.

Subordonarea studiului gramaticii necesităţilor de însuşire a limbii străine.

Îmbogăţirea vocabularului elevilor cu termeni tehnico-ştiinţifici, prin studierea unor texte din domeniile fizicii, chimiei biologiei, geografiei etc., pentru pregătirea elevilor în vederea folosirii limbii respective în munca proprie de documentare.

MATEMATICA

Formarea şi dezvoltarea gîndirii matematice a elevilor şi a priceperii lor de a folosi cunoştinţele în rezolvarea diferitelor probleme cu caracter practic.

Folosirea în lecţii a metodelor şi procedeelor care contribuie la dobîndirea diferitelor tehnici de calcul.

Aplicarea cunoştinţelor de matematică în studiul altor discipline ; realizarea corelaţiei între matematică şi fizică, între matematică şi chimie ş.a.

FIZICA ŞI CHIMIA

Asigurarea înţelegerii de către elevi a corelaţiilor dintre fenomene, a realizărilor contemporane ale fizicii şi chimiei şi a posibilităţilor de aplicare a acestora în producţie ; folosirea experienţelor demonstrative şi a lucrărilor de laborator.

Formarea şi dezvoltarea deprinderilor practice în vederea pregătirii elevilor pentru activitatea productivă ; cultivarea aptitudinilor, a inventivităţii şi a spiritului de iniţiativă al elevilor.

GEOGRAFIA

Contribuţia lecţiilor de geografie şi a activităţilor în afară de clasă la dezvoltarea spiritului de observaţie şi la formarea gîndirii geografice ; locul aplicaţiilor practice în activitatea cu elevii.

Corelarea cunoştinţelor despre factorii fizico-geografici şi economico-geografici ; asigurarea înţelegerii de către elevi a problemelor privind ocrotirea naturii, păstrarea echilibrului natural, utilizarea raţională a resurselor mediului geografic.

Aportul studiului geografiei la cunoaşterea de către elevi a realizărilor social-eoconomice pe plan local şi naţional.

ŞTIINŢELE BIOLOGICE

Folosirea experienţelor demonstrative şi comparative pentru înţelegerea legilor şi fenomenelor care acţionează în natură ; lucrări individuale de laborator şi activităţi practice desfăşurate în natură.

Formarea unor priceperi şi deprinderi practice.

Corelarea cunoştinţelor de biologie cu aplicaţiile lor în agricultură ; cultivarea interesului pentru cunoaşterea şi folosirea tehnicii agricole moderne.

ISTORIA

Metode şi procedee folosite pentru dezvoltarea gîndirii elevilor, pentru formarea unei imagini clare asupra vieţii şi activităţii oamenilor în diferite epoci istorice, asupra semnificaţiei reale şi complexe a evenimentelor istorice, a legăturilor cauzale dintre ele.

Pregătirea elevilor pentru înţelegerea fenomenelor sociale şi politice contemporane.

Preocuparea profesorilor pentru a-i obişnui pe elevi cu cercetarea izvoarelor istorice şi cultivarea capacităţii de cunoaştere şi preţuire a valorilor culturale autentice ; încercări de elaborare a unor studii de istorie locală cu elevii (monografii) ; participarea la săpături arheologice, la restaurarea unor obiecte cu valoare istorică etc.

Pentru celelalte discipline, referatele se vor elabora în spiritul îndrumărilor date mai sus.

Dezbaterea în consfătuirile personalului didactic a căilor menite să accentueze caracterul aplicativ al învăţămîntului trebuie să constituie un prilej de analiză a rezultatelor obţinute şi de stabilire a unor noi posibilităţi de îmbunătăţire a activităţii didactice în această direcţie.

Consfătuirile se vor încheia cu festivităţile prilejuite de „Ziua învăţătorului".

*) Recomandările se referă şi la limba şi literatura naţionalităţilor conlocuitoare.

Recomandări cu privire la organizarea şi desfăşurarea gimnasticii zilnice în şcoala generală de 10 ani

Potrivit planului de măsuri referitor la îmbunătăţirea activităţii de educaţie fizică şi sport din învăţămîntul de toate gradele, aprobat de către Colegiul Ministerului Învăţămîntului în şedinţa din 29.I.1971, începînd cu trimestrul III al anului şcolar în curs se introduce în mod obligatoriu, în toate şcolile generale de la oraşe şi sate, gimnastica zilnică cu o durată de 8—10 minute.

În vederea organizării şi realizării programului de gimnastică zilnică se recomandă următoarele :

1). În funcţie de condiţiile materiale ale şcolilor, de suprafeţele curţilor sau ale spaţiilor şi terenurilor disponibile, aflate în apropiere, de mărimea efectivelor de elevi, gimnastica zilnică se poate efectua fie înaintea începerii primei ore de curs, fie la sfîrşitul celei de a doua (sau a treia) ore, în prezenţa şi sub conducerea profesorului care urmează să desfăşoare sau a desfăşurat ora respectivă. La clasele I—IV exerciţiile se vor desfăşura sub conducerea învăţătorului clasei respective.

Timpul afectat exerciţiilor de gimnastică va fi asigurat fie prin începerea programului şcolar mai devreme cu 10 minute, fie prin prelungirea lui. Se va respecta integral durata recreaţiilor.

2). Programele cuprinzînd exerciţiile de gimnastică vor fi alcătuite de profesorii de educaţie fizică, după modelul elaborat de Ministerul Învăţămîntului, pentru următoarele grupe de clase : clasele I—IV ; clasele V—VIII(X).

Pentru alcătuirea programelor de gimnastică se vor alege exerciţii simple sub raport tehnic, care să se adreseze principalelor grupe musculare.

Se va acorda atenţie deosebită exerciţiilor preventive şi corective, de întindere şi mobilitate a coloanei, exerciţiilor de respiraţie, de activizare a circulaţiei generale şi a celei periferice.

Pentru sporirea gradului de atractivitate, exerciţiile vor putea fi însoţite de cîntece ritmate şi antrenante.

Învăţarea exerciţiilor de către întreg efectivul clasei se va realiza în lecţiile de educaţie fizică, afectîndu-se timpul necesar, în cel puţin două lecţii consecutive.

În cadrul fiecărei clase, din rîndul celor mai buni elevi vor fi selecţionaţi 2—3 instructori care vor primi sarcina să urmărească şi să coordoneze, prin intermediul comenzilor specifice, executarea de către întreaga clasă a programului de gimnastică. Profesorii de educaţie fizică vor asigura pregătirea corespunzătoare a acestor elevi instructori.

La programul de gimnastică zilnică participă toţi elevii clasei.

3). Pentru formarea unei opinii favorabile în jurul acestei acţiuni, consiliile profesorale şi conducerile de şcoli vor stabili măsurile concrete ce se impun pentru organizarea în şcoală, în condiţii corespunzătoare, a gimnasticii zilnice. Diriginţii vor organiza discuţii în legătură cu importanţa şi necesitatea participării elevilor la programul de gimnastică zilnică, se vor afişa programele de exerciţii în cele mai vizibile locuri, iar în lecţiile de educaţie fizică se va trece la învăţarea analitică a acestora. După perioada pregătitoare, elevii şcolilor generale vor executa zilnic programul de exerciţii fizice stabilit.

Profesorii care predau educaţia fizică, împreună cu profesorii de serviciu, vor supraveghea modul în care se desfăşoară programul de gimnastică, acordînd sprijinul şi îndrumarea necesară.

Conducerile şcolilor vor asigura buna desfăşurare a gimnasticii zilnice adaptînd conţinutul prezentelor recomandări la condiţiile existente în fiecare şcoală.

ÎN CINSTEA ANIVERSĂRII SEMICENTENARULUI PARTIDULUI

(Urmare din pag. 1-a)

stîrnit un interes deosebit comunicări ca : „Folosirea principiilor ergonomice în atelierele şcoalei", „Principii docimologice şi încercări de testare în liceele industriale de construcţii de maşini", „Construirea maşinii de învăţat la Grupul şcolar de construcţii" etc.

★

În municipiul Tîrgovişte, un mare număr de cadre didactice au audiat cu interes conferinţa profesorului dr. Ion I Ghelase, cu tema „Lupta partidului pentru reconstrucţia economică şi financiară a ţării" Prof. I. Ghelase a prezentat şi la Palatul culturii din Ploieşti o expunere, cu tema „Cercetarea ştiinţifică şi eficienţa economică în cadrul cincinalului".

Concerte

În cadrul amplelor manifestări pe care elevii noştri le închină glorioasei aniversări a partidului, recent a avut loc, în sala Ateneului Român, un concert susţinut de corul liceului „Mihai Viteazul" din Capitală — formaţie distinsă cu premiul I la Concursul naţional al cororilor şcolare.

Condus de profesoara Valeria Nica Chiriţă, corul a susţinut, la un înalt nivel artistic, un repertoriu variat, cuprinzînd lucrări româneşti clasice şi moderne.

★

O manifestare muzicală plină de însufleţire a fost şi aceea de la Liceul pedagogic de învăţători din Bucureşti, unde s-a desfăşurat un concurs muzical de coruri şi orchestre intitulat „Te cîntăm şi te slăvim, părinte drag, partid iubit !" Programul prezentat cu măiestrie de viitorii învăţători sub îndrumarea compozitorului şi profesorului D.D. Stancu, a fost viu aplaudat de întreaga asistenţă.

RAID — ANCHETĂ

La inspectorat a sosit o sesizare...

În fiecare zi, la inspectoratele școlare sosesc zeci de scrisori, — cereri, adrese, sesizări, reclamații etc. — un voluminos material epistolar care cel mai adesea solicită o mare cantitate de muncă, o grijă atentă. În urmă cu cîteva zile am întreprins un raid în județul Olt încercînd să dăm răspuns la întrebarea: **cum sînt rezolvate la un inspectorat sesizările cetățenilor?**

Punctul de plecare l-au constituit reclamațiile care ne-au sosit la redacție și care au fost supuse de noi analizei inspectoratului școlar. Să le luăm pe rînd.

Cînd directorul se dă în spectacol la primărie

O lungă scrisoare din comuna Ștefan cel Mare reclama că directorul școlii generale din această comună are o atitudine brutală în relațiile cu consătenii, iar în școală a bătut cîțiva elevi

Cazul era cunoscut la inspectorat. În mapa de lucru aflată pe biroul inspectorului general scrisoarea trimisă de redacție se afla alături de concluziile unui organ de control județean, în care se arăta că cele afirmate în reclamație se confirmă.

— Vrem ca fiecare măsură a noastră să fie pe deplin întemeiată — ne-a spus *prof. Florin Petrescu*, inspectorul general al județului Olt. De aceea, deși corpul de control al președintelui Consiliului popular județean ne-a comunicat în scris rezultatele anchetei întreprinse în aceiași problemă, nu vrem să aplicăm o sancțiune decît după ce vom fi ferm convinși că ea este meritată și cu întocmirea actelor cerute de legislația socialistă. De aceea mîine se va deplasa la fața locului un inspector școlar.

Folosind ocazia, îl însoțim și noi pe inspectorul școlar *Ion Lemnaru* în ancheta pe care o întreprinde. Fiecare amănunt este cercetat cu atenție. Inspectorul stă de vorbă cu reprezentanții organelor locale, cu cadre didactice, cu unii părinți ai elevilor. De cîteva ori comuna este străbătută de la un capăt la altul pentru lămurirea unor declarații contradictorii. Dincolo de fapte se caută consecințele educative și sociale.

Despre ce este vorba? Din pricini mai vechi, dar cu un prilej mai nou, directorul școlii s-a certat la sediul consiliului popular comunal cu o consăteancă. Și încă ce ceartă! În văzul lumii, al primarului și al notabilităților comunei au fost aruncate reciproc injurii, vorbe grele. Apoi lucrurile s-au complicat, s-au amplificat, tocmai bine ca să aibă ce vorbi tot satul.

Asupra „spectacolului" care a avut loc la consiliu, directorul nu face nici un secret. Cît privește acuzația că a bătut elevii, o respinge:

— Asta trebuie s-o dovediți cu probe materiale, cu certificate medicale, nu merge așa, oricum...

Cazurile de bătaie confirmate în timpul cercetărilor — căci asemenea cazuri există — erau mai vechi de un an (Articolul 210 din Statutul personalului didactic spune că nu pot fi aplicate sancțiuni mai tîrziu de un an de la data săvîrșirii abaterii). Pentru alte cazuri mai recente declarațiile sînt confuze, contradictorii.

„Probe materiale" nu s-au găsit sau, poate, cu adevărat nu există, poate sînt simple învinuiri nefondate. Este însă clar pentru oricine judecă în ansamblu situația de la Școala generală din comuna Ștefan cel Mare că asprimea, duritatea fac parte din „metodele" de lucru ale directorului, că atitudinea sa față de unii locuitori ai comunei nu cadrează cu funcția de educator, iar scandalurile publice de genul celui pe care l-a iscat, fac să scadă prestigiul școlii. După o analiză atentă, punînd în balanță toate faptele, ca și consecințele lor, inspectorul școlar a propus sancționarea directorului cu „mustrare". O măsură la care subscriem.

„Cel reclamat mi-a spus că nu e de vină"

Într-o altă scrisoare, care ne-a sosit mai de mult din Caracal, o absolventă a unei școli din acest oraș se plîngea de atitudinea pe care a avut-o față de ea fostul său director. Am înștiințat, cum era firesc, inspectoratul. Curînd am primit și răspuns. „S-au făcut cercetări și s-a constatat că cele sesizate nu sînt confirmate". Atît. Am fi socotit cazul închis dacă puțin mai tîrziu reclamanta nu ne-ar fi arătat o adresă a inspectoratului școlar, prin care în termeni categorici i se atrăgea atenția că va suporta consecințele pentru faptul că s-a adresat unui organ de presă aducînd injurii directorului. Am mai aflat că o altă adresă a fost expediată către școala pe care o urma în prezent eleva, pentru ca și cei de acolo să cunoască această „abatere" săvîrșită de semnatara scrisorii către redacție.

Noi, redacția, am primit reprosul ei:

— M-am adresat cu încredere la dv. și acum iată consecințele...

Am rămas descumpăniți. Asemenea „rezolvare" a unei sesizări este contrară oricăror norme de soluționare a unor scrisori primite din partea unui organ de presă, lezează dreptul fiecărui om — drept stabilit prin hotărîri de partid și de stat — de a se adresa ziarului, ignorează regula sacră a păstrării discreției asupra numelui corespondentului. Ni se putea aduce nouă la cunoștință că este vorba de o vădită rea intenție, de o calomnie dovedită. La rîndul nostru puteam acționa ca atare. Nici noi nu putem fi de acord cu calomniile și insinuările.

Pentru un moment am crezut că ancheta întreprinsă la fața locului stabilise, pe baza unor date certe, completa nevinovăție a celui reclamat și netemeinicia acuzațiilor. Am constatat ulterior că lucrurile nu sînt însă tocmai așa.

La Inspectoratul școlar am aflat că de rezolvarea acestei sesizări s-a ocupat inspectorul școlar *Valeriu Stavăr*.

— Cum s-au întreprins cercetările? — am întrebat.

— Am stat de vorbă cu directorul. Zicea că toate sînt scorniri, nu-i nimic adevărat. Am declarația lui la dosar. Cred că sînt ceva lucrături ale colegilor din școală...

Cam asta a fost cercetarea: o singură declarație, o simplă părere. Pe bună dreptate te și întrebi: de unde atîta zel și tărie în a pune la punct și a apostrofa un corespondent care a scris la un ziar? Dacă ar fi citit mai cu atenție cele scrise, inspectorul însărcinat cu rezolvarea sesizării și-ar fi dat seama că pentru o edificare completă este necesar să solicite și părerea altor profesori din școală, poate chiar a celor citați în scrisoare sau a părinților elevei. Poate și-ar fi amintit că probleme asemănătoare celor relatate în sesizare au mai fost discutate și în colectivul didactic al școlii respective. Oricum, așa s-ar fi putut formula mai bine o concluzie fără echivoc, fără putința de a fi contestată.

Spre deosebire de primul caz citat mai sus, rezolvarea sesizării primite din Caracal este un exemplu de superficialitate și subiectivism.

Trebuie permanent avute în vedere posibilitățile de prevenire

Am relatat mai pe larg modul de rezolvare a două sesizări. Sînt numai două din multele, pe care le primește un inspectorat. Toate necesită atenție deosebită și timp, enorm de mult timp.

Răsfoim împreună cu prof. *Florin Petrescu*, inspectorul general al județului un impunător registru.

— Multe sesizări ne-au fost de un real folos în bunul mers al școlilor — a ținut să precizeze acesta. După analize amănunțite, acolo unde cele semnalate s-au dovedit a fi reale, s-au putut lua și măsuri corespunzătoare. Iată numai cîteva exemple. Am fost sesizați că directorul școlii din Făgețelu a lovit o profesoară suplinitoare. Așa s-au petrecut cu adevărat lucrurile și urmarea firească a fost destituirea acestuia. Tot în urma unor sesizări întemeiate am fost nevoiți să-i revocăm, pentru atitudini necorespunzătoare în funcțiile pe care le-au deținut, pe directorii școlilor din Buzești și din Voinea-sa. La sesizarea unui grup de părinți din Stoicănești un profesor care s-a făcut vinovat de anumite abateri de la conduita de educator a fost mutat disciplinar. De asemenea, o educatoare din Caracal a fost aspru sancționată pentru că a bătut un copil. Și așa mai departe.

— Există, înțeleg, și alte categorii de reclamații...

— Din păcate cea mai numeroasă este categoria reclamațiilor pornite din necunoașterea legislației actuale, a regulamentelor școlare, a normelor de sălarizare etc. Exemple pot fi date cu duiumul. Ceea ce ne preocupă pe noi este găsirea unor căi de a preîntîmpina asemenea reclamații care consumă timpul și energia. Popularizarea mai largă a actelor normative, a prevederilor legale, este o cale. Am putea avea în această privință un sprijin mai larg din partea sindicatelor. O altă cale — realizabilă de data aceasta pe plan central — ar fi reunirea întregii legislații școlare într-un volum care să se afle în fiecare școală, la îndemîna fiecărui cadru didactic.

În sfîrșit — continuă interlocutorul nostru — mai există o altă categorie, nu cea mai numeroasă, dar care ne creează cea mai mare bătaie de cap: categoria reclamațiilor izvorîte din ambiții personale, din certuri, opera reclamagiilor veșnic nemulțumiți, porniți în orice moment să declanșeze noi și noi anchete. Există o școală mică, într-un sat, încadrată cu doi învățători; de ani de zile cei doi colegi se ceartă și se reclamă reciproc din pricini imaginare. Tot de ani de zile o învățătoare pensionară din Craiova își reclamă cumnata, învățătoare și ea, cu o insistență și tenacitate greu de închipuit. Sau, pentru a da un ultim exemplu, avem în județ un izvor nesecat de reclamații la Drăgănești-Olt...

★

Raidul nostru, mai amplu și mai complex decît a putut fi relatat mai sus, ne-a reliefat faptul că rezolvarea scrisorilor primite de la oamenii școlii și de la cetățeni ocupă un loc important în activitatea unui inspectorat școlar, că, în general, sesizările sînt privite cu deosebită atenție și soluționate în spiritul deplinei dreptăți și legalități socialiste. Exemplele date și altele pe care le-am aflat ne-au întărit această părere. Dar, din păcate, mai sînt și alte exemple care ne-au dovedit că uneori în rezolvarea sesizărilor se trece foarte repede și neatent peste faptele semnalate. Nici un alt motiv și nici lipsa de timp, nu poate să justifice superficialitatea în judecarea unor situații, sau pripeala în luarea unor măsuri.

Analiza minuțioasă a fiecărei scrisori, disecarea fiecărei fapte, a fiecărui caz, formularea unor concluzii juste este — în contextul climatului de dreptate și echitate socială întronat de partid — o datorie sacră pentru fiecare din noi.

MIRCEA IONEL

Răspuns la scrisoarea unui tînăr profesor

Scrisoarea unui tînăr profesor de la un liceu din Timișoara ne-a determinat să readucem în discuție o problemă pe cît de delicată, de subtilă, pe atît de importantă, de hotărîtoare în buna instruire și educare a elevilor. Ne-a impresionat și modul sincer, deschis, cinstit, în care semnatarul scrisorii își împărtășește gîndurile, impresiile, opiniile despre adolescenții de care nu-l despart prea mulți ani. Rîndurile sale, scrise — așa cum o mărturisește — după multă cumpănă, după atente observații, sînt ca un semnal de alarmă:

„Sînt profesor doar de la începutul acestui an școlar — se spune în scrisoare — nu am experiență, nu sînt în măsură să-mi judec colegii, să le dau sfaturi. Dar mă îngrijorează o situație constatată, simt că am dreptate și de asta vă scriu. Este vorba despre tinerii de 16—17 ani care ne sînt elevi. Ni i-am îndepărtat, îi simt străini, parcă între ei și profesori ar fi o prăpastie. Și aceasta pentru că sînt tratați în școală ca niște copii, sînt dădăciți, admonestați, copleșiți cu tot felul de canoane și de interdicții, de reguli pe care trebuie să le respecte. Asta ai voie, asta nu, asta trebuie s-o faci așa, cealaltă altfel, asta e bine, asta nu. Ca la copiii de 7—8 ani. Și ei au 16 și 17 ani. Sînt tineri cu personalitate formată, cu convingeri, cu opinii, pe care îi poți vedea nu numai învățînd, dar și muncind pe șantiere, în uzine și pe ogoare. Modul acesta formal, rigid, învechit de comportare, stilul acesta de „Domnișoară Cucu" pe care îl folosesc unii colegi ai mei în raporturile cu elevii m-a șocat, m-a îndurerat chiar. Poate pentru că sînt mai aproape de vîrsta lor, pentru că îi înțeleg, pentru că m-am apropiat de ei.

Și mai mult mă îngrijorează însă comportarea unora dintre elevi, faptul că se prefac că sînt de acord cu acest mod de a fi tratați, că au o atitudine duplicitară.

Discutînd cu ei într-o zi aceste probleme, unul a argumentat de ce nu vrea să spună ceea ce gîndește profesorilor sau directorului. „La o ședință a U.T.C. — relata el — mi-am permis să critic faptul că nu ni se cere părerea, că uneori sîntem chiar insultați. Directorul a aflat și a dispus să mi se scadă nota la purtare pentru că am fost obraznic".

Cred că m-ați înțeles. Acum, pe mine, ca profesor, ca pedagog și ca om, acesta este lucrul care mă preocupă, mă frămîntă. Am convingerea că de acest lucru, adică de colaborarea noastră, a fiecăruia, cu elevii noștri, de realizarea între noi și ei a unui dialog deschis, sincer, depinde în cea mai mare măsură, succesul muncii școlii".

V-am înțeles, tovarășe profesor. Și nu numai că v-am înțeles, dar vă și dăm dreptate. Este adevărat că adolescenții aceștia cu matricolă la mînă sînt capabili să judece, să gîndească cu maturitate asupra tuturor problemelor care-i privesc și ne pot fi oricînd colaboratori, pot fi coautori în procesul propriei lor educări. Trebuie așadar să le acordăm mai multă încredere.

MONICA VERDEȘ

CLASELE SPECIALE

Convorbire cu tovarășul Ion. T. Radu, director general în Ministerul Învățămîntului

— La recenta ședință de lucru de la Ministerul Învățămîntului cu inspectorii generali școlari județeni s-a anunțat extinderea rețelei claselor speciale. Întrucît problema claselor speciale prezintă un interes deosebit pentru cititorii noștri, vă rugăm să ne dați unele amănunte asupra acestei extinderi.

— Clasele speciale — care au fost înființate începînd din anul școlar 1966/1967, în cadrul unor licee din București, Iași, Cluj și Timișoara — și-au cîștigat o bună apreciere, ceea ce a făcut ca rețeaua lor să se extindă, cuprinzînd noi licee și localități din țară. Începînd din anul școlar 1970/1971 s-a lărgit și profilul acestor clase, organizîndu-se și clase pentru elevii cu aptitudini deosebite la chimie și biologie în prezent, rețeaua claselor speciale cuprinde 18 clase de matematică, 13 de fizică, 8 de chimie, 4 de biologie.

Rezultatele obținute pînă acum de elevii claselor speciale confirmă buna pregătire a acestora la disciplinele de profil. De exemplu, toți cei 29 de elevi ai clasei speciale de matematică de la Liceul „C. Negruzzi" din Iași au absolvit liceul cu medii bune și foarte bune și cei mai mulți dintre ei s-au situat pe primele locuri la concursul de admitere în învățămîntul superior. Rezultate demne de laudă au obținut și elevii claselor respective din București, Cluj, Timișoara.

Iată de ce în perioada 1971-1975 rețeaua claselor speciale de matematică, fizică, chimie și biologie se va extinde treptat în continuare, astfel încît se va ajunge la aproximativ 150 clase pentru fiecare serie, care vor cuprinde 3 300 de elevi, adică circa 7 la sută din efectivul unui contingent de elevi de liceu. De menționat că se vor crea clase speciale și pentru geografie-geologie, istorie, arheologie, literatură etc. în localitățile de importanță deosebită în aceste domenii.

Trebuie spus, pe de altă parte, că extinderea rețelei claselor speciale se înscrie în ansamblul măsurilor pe care conducerea Ministerului Învățămîntului le urmărește cu perseverență în scopul de a adînci diversificarea studiilor prin învățămîntul liceal potrivit înclinațiilor și intereselor elevilor. Extinderea învățămîntului în clase specializate pe un anumit profil reprezintă o cale importantă de perfecționare și modernizare a sistemului nostru școlar, cerută de progresul general al științei și tehnicii. În același timp prin clasele speciale se realizează o legătură mai strînsă și pe planuri multiple a învățămîntului de cultură generală cu învățămîntul superior, ele realizînd, pe fondul de ansamblu al culturii generale, o anumită pregătire de profil care orientează pe elevi către anumite direcții de calificare superioară.

— Ce reconsiderări se vor aduce planurilor de învățămînt și programelor de la aceste clase.?

— În prezent, numărul orelor la obiectele de profil este mai mare cu două săptămînal decît în clasele obișnuite. Se are în vedere ca, după aprobarea noului plan de învățămînt al liceului, să se elaboreze variante de plan adaptate claselor speciale. La disciplinele de profil numărul orelor tinde să crească pînă la 8-10 pe săptămînă. În același timp, pentru a se evita supraîncărcarea elevilor, se propune renunțarea la studiul unor discipline sau reducerea numărului de ore afectat acestora.

Desigur, programele și manualele școlare vor fi elaborate, la rîndul lor, pornindu-se de la modificările care vor surveni în planurile de învățămînt.

— Ce alte măsuri menite să îmbunătățească activitatea de viitor a claselor speciale au mai fost luate?

— Asemenea măsuri se referă la îmbunătățirea condițiilor de recrutare a elevilor, la regimul de burse, la încadrarea claselor speciale cu cei mai competenți profesori. De asemenea, efectivul unei clase speciale nu va depăși 25 de elevi, pentru a permite organizarea și desfășurarea în bune condiții a activității claselor respective și îndrumarea mai eficientă a muncii independente a fiecărui elev.

SEMICENTENAR P. C. R.

File dintr-o istorie a învățămîntului românesc

(Urmare din pag. 1-a)

teresele maselor muncitoare și a preluării critice a moștenirii din domeniul învățămîntului.

Disputa s-a purtat nu numai asupra aspectelor criticabile ale școlii vechi, ci și asupra *modului în care trebuie concepută și începută transformarea școlii*. În legătură cu această problemă se manifestau mai multe direcții. Dacă reprezentanții partidelor liberal și țărănist considerau că școala nu avea nevoie de nici o schimbare esențială, pe nici un plan, exista în rîndul membrilor corpului didactic o categorie restrînsă de oameni, grupați în cercul „Prietenii educației noi", care se considerau independenți, dar voiau să fie în tonul vremii susținînd necesitatea „revoluționării" școlii. În centrul acestei transformări radicale a școlii ei nu puneau cerințele societății, ci interesele copilului. De aceea, în concepția lor „revoluționarea" înnoirea școlii se reducea la înlocuirea unor metode de învățămînt prin altele. Alți teoreticieni ai educației considerau că era posibilă o reformă a școlii fără a se manifesta vreo preocupare pentru viitoarea organizare a societății. Era deci cu atît mai necesar să se insiste asupra raportului real dintre educație și societate. Membrii corpului didactic trebuiau ajutați să înțeleagă că reforma școlii nu se putea reduce la introducerea unei metode sau alteja, că nu se putea discuta despre reforma școlară decît cunoscîndu-se profund cerințele societății și ale categoriilor sociale pe care școala urma să le slujească. Reprezentanții teoriei marxiste cu privire la educație evidențiau necesitatea unei școli care să asigure o largă accesibilitate a tuturor tinerilor în școala secundară și superioară, școală care, prin conținutul ei, să pregătească omul cerut de noile condiții sociale și politice.

O altă problemă viu discutată a fost aceea a puterii educației. Ea nu s-a discutat întotdeauna ca o problemă teoretică, separată ci s-a raportat la chestiunea accesului larg al fiilor de oameni ai muncii în școala secundară. În strînsă legătură cu problema puterii educației s-a discutat și chestiunea *pregătirii profesionale și de cultură generală a tineretului și problema conținutului învățămîntului.*

Evident, în perioada respectivă s-au dezbătut numai acele probleme care aveau o importanță deosebită pentru delimitarea pozițiilor și care erau ridicate de lupta pentru transformarea democratică a școlii și pentru clarificarea ideologică a corpului didactic.

Lupta aceasta nu s-a încheiat în primii ani ai revoluției populare, dar încă din acei ani a devenit evidentă orientarea masivă a membrilor corpului didactic spre clasa muncitoare, spre ideologia marxist-leninistă și spre pedagogia care avea la bază filozofia materialismului dialectic și istoric. Cerința manifestată de cadrele didactice, la congresul sindical pe care l-au avut în 1947, de a se promova în școală un conținut bazat pe filozofia marxist-leninistă, exprima nu numai adeziunea la această filozofie, ci și însușirea tezelor de bază ale acesteia asupra educației.

Transformarea petrecută în conștiința membrilor corpului didactic a fost și rezultatul participării lor directe, din ce în ce mai ample și mai profunde, la transformarea revoluționară a societății. Întreg acest proces de transformare s-a desfășurat conform principiului enunțat de Marx în teza a treia asupra lui Feuerbach: *în practica revoluționară educatorii înșiși au fost educați.*

Activitatea desfășurată de partid în rîndul membrilor corpului didactic în anii 1944—1947 a pregătit condițiile pentru înfăptuirea unei reforme a întregului învățămînt. Devenise evident, pentru cea mai mare parte a învățătorilor și profesorilor, faptul că școala este chemată să servească integral și exclusiv interesele poporului. Cadrele didactice reușiseră să înțeleagă în mod just care din aspectele școlii vechi aveau un caracter retrograd și trebuiau deci să fie îndepărtate și care constituiau tradiții progresiste și trebuiau să fie păstrate.

Numai datorită acestei capacități de discernere prin prisma intereselor de clasă, dobîndită în procesul participării lor la lupta pentru democratizarea școlii, ca și datorită asimilării concepției marxist-leniniste cu privire la educație promovate de partid a fost posibilă activitatea de educare în spirit comunist a tinerei generații, începută în 1948.

UN FESTIVAL AL MUNCII

Conducerea, personalul didactic și elevii Liceului din Urlați și-au denumit ultima manifestare legată de relațiile lor cu producția „festivalul muncii împlinite". Elementul cel mai interesant al acestui festival a fost expoziția obiectelor realizate de elevii liceului la orele de practică introduse în programă de la începutul acestui an școlar. În expoziție au fost prezentate covoare românești și persane, carpete, broderii, costume naționale, lucrări în lemn și în fier forjat, șezlonguri, lampadare, vitrine, carturi etc. Ele oglindesc indiscutabil un bun meșteșug și, pe alocuri, chiar însușiri estetice care le pot face competitive cu produsele similare ale unităților de artizanat. De altfel, unul din scopurile pentru care s-a organizat expoziția era acela de a se prezenta organizațiilor de comerț artizanal „oferta de serviciu" a liceului. Acestea s-au arătat interesate, iar direcția liceului duce acum tratative asupra condițiilor economice ale raporturilor cu organizațiile respective.

Expoziția este chemată să răspundă și altui scop cu implicații educative: să-i ajute pe părinți și pe alți cetățeni ai orașului să-și reconsidere mentalitatea asupra valorii muncii practice, asupra profesiilor direct productive. Se tinde, în felul acesta, la antrenarea părinților în acțiunile de bună orientare profesională pe care liceul din Urlați le așează de cîtva timp în centrul preocupărilor lui.

În sfîrșit, ultimul scop declarat de directorul liceului, A. Tărîndă, este de ordin economic imediat: festivalul a adus liceului o sumă de circa 17 000 lei, rezultînd din vînzarea obiectelor expuse, din tombolă, din biletele de intrare la festivitatea artistică etc. Pînă la sfîrșitul anului școlar, potrivit planurilor economice ale liceului, se vor mai realiza încă 30 000 lei din valorificarea lucrărilor efectuate în atelierele proprii ale școlii sau la I.A.S. Așadar, pe parcursul acestui an, primul în care munca a devenit obiect de învățămînt, se prevede, ca rezultat direct al acestei măsuri, realizarea unei sume de aproape 50 000 de lei.

Este doar un început — au ținut să ne asigure profesorii liceului din Urlați. „Dacă vom orienta bine activitățile practice putem ușor realiza anual 150 000 lei, ținînd seama că un elev poate în medie să valorifice timpul de practică dintr-un an în obiecte și muncă de cel puțin 100 lei, iar școala are peste 1 500 de elevi".

Rezultatele se văd de pe acum. Atît în sumele deja realizate — care, împreună cu cele ce se vor realiza în continuare, vor contribui la modernizarea laboratoarelor și la dotarea cu utilaj a atelierelor — cît și în faptul că munca elevilor nu mai are un simplu caracter „demonstrativ", ci capătă și în școală funcția economică, socială și formativă pe care o are în viață.

În legătură cu aceasta este demn de menționat și faptul că potrivit măsurilor pe care le-a luat conducerea liceului împreună cu profesorii de economie politică și maiștrii-instructori, practica va fi însoțită de o pregătire privind gestiunea economică. Elevii, pe grupe și clase, o dată cu munca productivă vor întocmi bugete, planuri economice, planuri de producție, calcule privind prețul de cost, aprovizionarea cu materiale etc.

Admirate și dorite de mulți participanți la „festivalul muncii împlinite" de la Liceul din Urlați, lucrările elevilor acestui liceu atestă că orientarea spre practică pe care a dobîndit-o învățămîntul nostru este generatoare de valori cu importante implicații în pregătirea pentru viață a tineretului.

CONST. RĂDOI

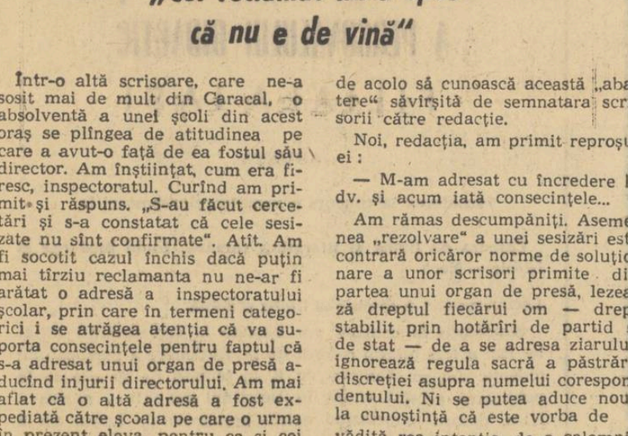

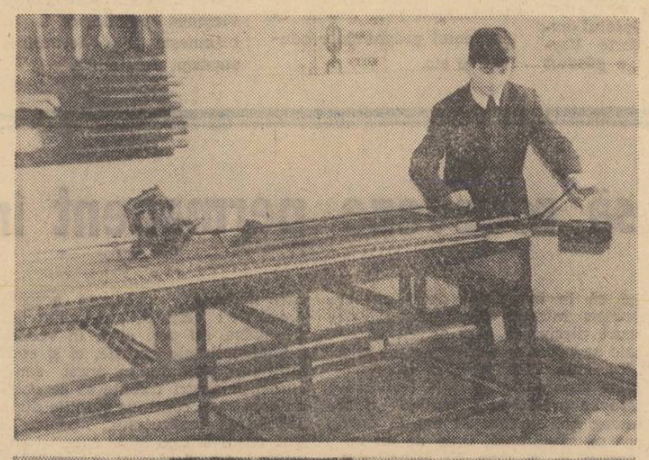

In imagini, aspecte din atelierele Liceului din Urlați

INFORMARE • DOCUMENTARE

O instituție de confruntare a opiniilor în probleme de educație

În inima munților Harz, renumită zonă turistică și alpină din nordul Republicii Federale a Germaniei, care numără printre atracțiile ei de seamă, alături de reputate trasee pentru sporturile de iarnă, un șirag de burguri medievale — Bad Harzburg, Goslar, St. Andreasberg — veritabile orașe-muzeu, păstrînd splendide vestigii de arhitectură gotică timpurie, din secolele XI—XIII, se află situată o instituție internațională de educație cu un profil inedit. Internationaler Arbeitskreis din Sonnenberg și-a amplasat întregul grup de clădiri — săli de conferințe, club, bibliotecă, complex social — pe un platou în inima Harz-ului, care amintește surprinzător de bine de peisajul Poienii Brașovului. Numai că zilele nu sînt atît de însorite ca la poalele Postăvarului, deși Sonnenberg înseamnă Muntele Soarelui.

Centrul internațional de educație de la Sonnenberg — creat în 1949 cu funcții exclusiv didactice — și-a asumat în prezent organizarea unei game vaste de acțiuni, vizînd studierea și dezbaterea unor probleme actuale din domeniul cultural, al sociologiei, al artei, dar în special din domeniul educației și învățămîntului. În tematica conferințelor și sesiunilor internaționale programate pe parcursul anului acesta de pildă figurează probleme privind sarcinile acțiunilor educative în cel de al VIII-lea deceniu, dezvoltarea învățămîntului pe planul școlii și al societății, învățămîntul limbilor străine și schimburile culturale, reeducarea și pedagogia socială, factorii care favorizează sau împiedică desfășurarea unei educații permanente, formația profesională a adulților etc.

În cei 22 de ani ai existenței sale, la reuniunile Centrului de la Sonnenberg au participat oameni de știință și specialiști din domeniul educației, economiei, sociologiei, artei, psihologiei, din peste 100 de țări, situate pe toate continentele. Printre aceștia se numără și reprezentanți ai științelor educației din țara noastră.

O caracteristică a activității Centrului internațional de la Sonnenberg o constituie organizarea de reuniuni paralele pentru tineri, în majoritate studenți ai institutelor cu profil pedagogic și elevi ai școlilor pedagogice. Faptul că au prilejul de a participa la confruntările de opinii ale specialiștilor, ca și la schimburi de experiență, reprezintă pentru aceștia o veritabilă școală. Cei mai mulți dintre ei dovedesc un deosebit interes pentru cunoașterea tradițiilor și preocupărilor actuale din alte țări, îndeosebi din țările socialiste. O impresie foarte pozitivă ne-a produs-o interesul profund și plin de caldă simpatie pe care numeroși studenți vest-germani, olandezi și danezi participanți la un stagiu pentru tineret organizat la Sonnenberg l-au manifestat față de realitățile actuale din țara noastră, față de dezvoltarea culturală a României socialiste, față de poziția ei în marile probleme cu care este confruntată în prezent omenirea.

Secretarul general adjunct al Centrului internațional de la Sonnenberg, **Kurt Neumann,** ne-a furnizat unele date care ne-au permis să conturăm mai precis profilul acestei instituții de educație.

„Principala orientare a dezbaterilor pe teme de educație organizate aici, la Sonnenberg — ne-a spus interlocutorul nostru — are un caracter net antifascist și antirasist. Centrul a fost creat la inițiativa unui grup de profesori care au dorit să stabilească noi contacte cu specialiștii din întreaga lume într-un climat democratic, deschis, de respect internațional. Dezbaterea problemelor cuprinse în tematica noastră este orientată în special către sublinierea umanismului ce caracterizează evoluția socială".

Kurt Neumann ne-a prezentat în continuare, pe o machetă, înfățișarea viitoare a Centrului de la Sonnenberg, cu noi complexe de clădiri desfășurate pe orizontală și pe verticală, care vor permite ca în viitor să participe la manifestările organizate aici 10 000 de persoane — de două ori mai mult decît în prezent — dintre care 40 la sută reprezentanți ai altor țări.

Centrul internațional de la Sonnenberg editează o revistă trimestrială care apare în limbile germană, franceză și engleză. De asemenea în jurul lui s-au constituit o serie de asociații denumite „Amicii Sonnenberg-ului". Asemenea asociații funcționează pînă în prezent în 14 țări.

Biblioteca centrală de la Sonnenberg este reprezentativă pentru tendințele acestei instituții de a contribui la apropierea și cunoașterea internațională. În rafturile ei găsești lucrări din domeniul științelor educației, dar și monografii, albume de artă privind aproape toate țările care și-au trimis reprezentanți la reuniunile organizate aici. Sectorul consacrat României dispune de un fond important de volume și se îmbogățește mereu.

Îmi vine în minte un amănunt semnificativ. La loc de cinste, în sala de lectură, se află un frumos peretar cu motive oltenești. Acest sol al străvechii arte populare românești apare aici ca un mesaj de pace și ca o mărturie a aprecierii de care se bucură pretutindeni creațiile talentatului nostru popor.

M. HERIVAN

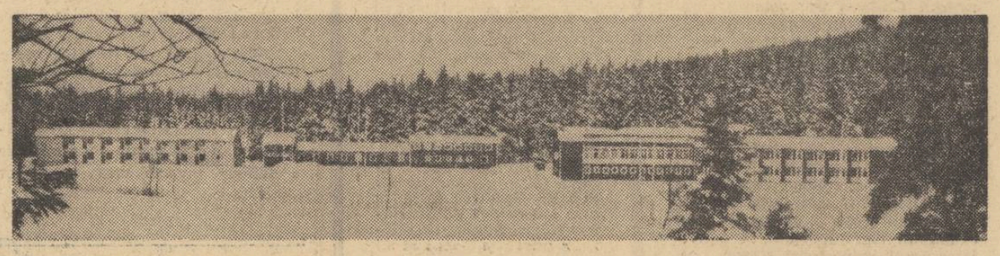

Vedere panoramică a pavilioanelor Centrului internațional de la Sonnenberg

Crearea Comisiei internaționale pentru dezvoltarea învățămîntului

Recent, directorul general al UNESCO, René Maheu, a procedat la numirea membrilor „Comisiei internaționale pentru dezvoltarea învățămîntului", a cărei creare a fost hotărîtă la ultima sesiune a Conferinței generale a acestei organizații (Paris, 1970).

Compusă din 7 personalități, comisia, al cărei președinte este Edgar Faure (Franța), are sarcina de a efectua studii în legătură cu situația actuală a învățămîntului din lumea întreagă. Pe baza constatărilor comisia va formula sugestii și propuneri de natură să ajute guvernele și organismele de resort la elaborarea noii strategii de dezvoltare a învățămîntului, astfel încît acesta să poată face față cerințelor mereu crescînde ale societății.

Constituită la începutul celui de al doilea Deceniu al Națiunilor Unite pentru dezvoltare, comisia va examina metodele cele mai propice pentru sporirea rolului învățămîntului în realizarea obiectivelor social-economice ale țărilor interesate, precum și în lărgirea cooperării internaționale și a asistenței intelectuale și materiale referitoare la problemele legate de învățămînt sub toate aspectele sale.

Un bilanț al realizărilor din învățămîntul indian

Revista „Courrier de l'Inde" inserează în numărul său din martie 1971 un interesant articol semnat de V. V. Giri, președintele Indiei, în care acesta analizează rezultatele campaniei ce se desfășoară din 1947 pentru ridicarea nivelului de educație și de învățămînt al populației. În articol se arată, printre altele, că din 1947 pînă în 1970 cheltuielile pentru învățămînt au crescut de la 600 milioane la 10 miliarde de rupii, că școlile secundare cuprind în acest an 7 milioane de elevi față de 1 milion în 1947, numărul universităților a crescut de la 19 la 78, al colegiilor de la 250 la 3 000, iar al elevilor și studenților de la 250 000 la 2 500 000.

Salonul internațional „Audio-vizual și comunicație"

Nu de mult, Palatul expozițiilor de la Porte Versailles din Paris a găzduit un Salon internațional cu tema „Audio-vizual și comunicație". În standurile expoziției au figurat aproximativ 200 de instalații și aparate electroacustice și radioacustice, echipament și material video, mijloace tehnice pentru informatică și transmiterea informațiilor avînd funcții specializate pentru învățămînt, pentru formarea și perfecționarea cadrelor, pentru pedagogia timpului liber. În cadrul expoziției a fost organizat și un ciclu de conferințe despre marile probleme ale comunicației în lumea modernă, despre aplicațiile acestora în domeniul învățămîntului și al pregătirii cadrelor, despre actualitatea și perspectivele televiziunii prin satelit în domeniul programelor educative etc.

Șahul – disciplină de învățămînt

Un interesant experiment este în curs de desfășurare la școala secundară din Strebek (Republica Democrată Germană). Ținînd seama că în localitatea respectivă există vechi tradiții ale jocului de șah, se experimentează în prezent, studiul acestuia în clasele V—VIII ca disciplină de învățămînt. Elevii învață teoria șahului și fac aplicații practice în clasă.

Rezultatele nu se mărginesc doar la faptul că elevii școlii se numără de pe acum printre cei mai buni tineri șahiști din R.D.G. Mai important este că șahul contribuie la formalizarea raționamentului acestor elevi, că le dezvoltă memoria și viziunea spațială, că îi obișnuiește să-și formuleze strategii de gîndire.

Cursuri de matematici moderne

Societatea de științe matematice organizează între 10—31 iulie a.c., la Breaza, un curs cu titlul „Logica raționamentului deductiv". Prelegerile vor fi ținute de acad. prof. Grigore C. Moisil.

Cursul se adresează profesorilor de liceu de orice materie, dar în special celor de matematică și filozofie.

Cursanților li se asigură cazarea și drumul gratuit și masa contra cost.

Doritorii se pot înscrie la sediul S.S.M., din str. Academiei nr. 14, pînă în ziua de 15 mai a.c. Locurile fiind limitate, depunerea cererii este criteriul selectiv al participării.

★

Societatea de științe matematice și Institutul de matematică al Academiei R.S.R. organizează în perioada 12—31 iulie 1971, în localul Liceului „Dragoș Vodă" din Cimpulung Moldovenesc, un curs de vară cu tema „Elemente de analiză matematică, calculul probabilităților și mecanică teoretică".

Pot participa la aceste cursuri profesorii de matematică din învățămîntul mediu, de cultură generală.

Societatea de științe matematice asigură transportul și cazarea în internatul școlii. Cursanții vor putea lua masa la cantina școlii, contra cost (16—18 lei pe zi).

Profesorii care doresc să participe la acest curs vor adresa cererile de înscriere la Societatea de matematică din București, str. Academiei 14, sector 1, pînă la data de 10 iunie 1971. Acceptarea cererilor va fi anunțată solicitanților pînă la data de 1 iulie.

În ajutorul profesorilor de biologie

Societatea de științe biologice, Secția didactică, va organiza și în acest an tabere-curs.

Tabăra-curs MARAMUREȘ **va funcționa între 21 iulie și 3 august a.c. Îndrumarea științifică va fi asigurată de cadre didactice de la Institutul pedagogic din Baia Mare, de la Universitatea București și Universitatea „Babeș-Bolyai" din Cluj. Se vor face expuneri pe teme privind protecția omului în zona industrializată a orașului Baia Mare, măsuri de ocrotire a apelor și a vegetației față de poluare ș.a. precum și aplicații pe teren.**

În tabăra-curs AGIGEA, care va funcționa de la 2 la 16 august a.c. se vor audia conferințe despre pescuitul oceanic, valorificarea mărilor și oceanelor, măsurile de protecție a lor ș.a. Se vor efectua aplicații și se vor face excursii de studii pe mare.

Tabăra-curs CEAHLĂUBICAZ **va funcționa tot între 2 și 16 august a.c. Aici vor prezenta conferințe cadre didactice de la Universitatea „Al. I. Cuza" din Iași și de la Universitatea București precum și cercetători de la stațiunea „Stejarul" Pîngărați.**

Doritorii a se înscrie la una din aceste tabere-curs se vor adresa, pînă la 15 mai 1971, filialelor S.S.B. sau la sediul Societății (București 7, b-dul. Schitu Măgureanu nr. 9), printr-o cerere în care vor menționa: școala unde funcționează, facultatea absolvită, vechimea în învățămînt, la ce tabără au mai participat, la ce tabără doresc să participe (prima preferință și a doua preferință). Cererea va fi vizată de directorul școlii. Societatea asigură asistența științifică și costul transportului pe C.F.R. (dus și întors), iar participanții contribuie cu suma de șase sute lei pentru masă, deplasări și cazări în cadrul aplicațiilor.

INSTITUTUL POLITEHNIC BRAȘOV

ANUNȚĂ

scoaterea la concurs a următoarelor posturi:

FACULTATEA DE MECANICĂ

— conferențiar la Catedra de matematică, disciplina Matematici superioare, poziția 3.

FACULTATEA DE TEHNOLOGIA CONSTRUCȚIILOR DE MAȘINI

— profesor la Catedra de tehnologia construcțiilor de mașini, disciplinele Proiectarea sculelor și dispozitivelor, Bazele teoretice ale prelucrării pe mașini unelte și Protecția muncii, poziția 3.

— șef de lucrări la Catedra de tehnologia construcțiilor de mașini, disciplinele Tehnologia construcțiilor de mașini și Organizarea atelierelor, poziția 16.

— asistent la catedra de tehnologia construcțiilor de mașini, disciplinele Mașini unelte și Mașini unelte și control dimensional, poziția 18.

— asistent la Catedra de tehnologia metalelor, disciplinele Tehnologia materialelor, Tehnologia mecanică și Tehnologia materialelor și mașini unelte, poziția 12.

FACULTATEA DE SILVICULTURĂ

— șef de lucrări la Catedra de economie, organizare, planificare, disciplinele Organizarea și analiza activității economice a întreprinderilor agricole și Bazele agro-biologice ale mecanizării, poziția 6.

FACULTATEA DE INDUSTRIA LEMNULUI

— asistent la Catedra de chimie, disciplina Chimie generală, poziția 4.

Candidații la concurs vor depune la secretariatul rectoratului Institutului politehnic din Brașov, b-dul. Gheorghe Gheorghiu-Dej nr. 29, cererea de înscriere, la care vor anexa, în dublu exemplar, actele prevăzute de Legea nr. 6 privind Statutul personalului didactic din Republica Socialistă România publicată în Buletinul Oficial, Partea I, nr. 33 din 15 martie 1969 și de Instrucțiunile Ministerului Învățămîntului nr. 84 539 din 1969.

Termenul de depunere a actelor este de 15 zile pentru posturile de asistent și de 30 de zile pentru posturile de șef de lucrări, conferențiar și profesor, de la data publicării acestui anunț în Buletinul Oficial.

Concursul se va ține la sediul Institutului politehnic din Brașov în termenul prevăzut de legea sus-menționată.

INSTITUTUL CENTRAL DE PERFECȚIONARE A PERSONALULUI DIDACTIC FILIALA IAȘI

ANUNȚĂ

scoaterea la concurs a următoarelor posturi la

Catedra de limba și literatura română, limbi moderne și istorie — Nr. 3

Lector, poziția 4, disciplina limba română.

Candidații la concurs vor depune la secretariatul Filialei Iași a Institutului central de perfecționare a personalului didactic din str. Culturii nr. 6, în termen de 30 zile de la publicarea acestui anunț în Buletinul Oficial — partea a III-a, dosarul cuprinzînd actele prevăzute de Legea nr. 6 publicată în Buletinul Oficial — partea I nr. 33 din 15 martie 1969 și de Instrucțiunile Ministerului Învățămîntului nr. 84 539/1969.

Concursul se va desfășura în termen de 60 de zile de la expirarea termenului de înscriere.

Cei care funcționează într-o instituție de învățămînt superior sînt obligați să comunice conducerii instituției respective, înscrierea la concurs.

Informații suplimentare se pot lua de la secretariatul Filialei Iași a Institutului central de perfecționare a personalului didactic — telefon 1 68 08.

A pregăti profesori care să renoveze permanent învățămîntul

(Urmare din pag. 1-a)

mînt. „Părerea mea este — declara Gh. Vericeanu — că **modernizarea învățămîntului trebuie să înceapă de la corpul profesoral din învățămîntul pedagogic superior.** La noi se lucrează destul de curajos în această direcție. Mai mult de jumătate din personalul didactic al institutului este antrenată în doctorantură, ceea ce probează preocupările noastre de perfecționare și autoperfecționare. De asemenea, printre preocupările noastre ocupă un loc deosebit cercetarea științifică, ceea ce ne obligă să fim la curent cu tot ce este nou în disciplina pe care o predăm, sau în domeniul pedagogiei și psihologiei".

„Mi se pare foarte importantă — a spus I. Bădică — dubla postură în care ne aflăm noi, cei de la Institutul pedagogic, prin obligația de a-i înarma pe studenți, pe de o parte, cu cunoștințe moderne, iar pe de altă parte, **cu capacitatea de a moderniza însuși procesul de învățămînt.** În această calitate ne incumbă nouă, corpului profesoral din învățămîntul pedagogic superior, răspunderi de o deosebită însemnătate".

„Cred — spunea pe de altă parte Al. Ieniștea — că modernizarea învățămîntului pedagogic superior nu poate fi concepută fără lichidarea deficiențelor existente. Se știe că nu oricine este apt să devină un bun profesor. De aici decurge în mod obligatoriu și firesc necesitatea unei bune selecții a studenților. O asemenea selecție nu se poate realiza însă prin actualele concursuri de admitere. Cred că studenții trebuie să fie admiși în facultăți pe baza notelor obținute în ultimii patru ani de liceu, cu un coeficient important acordat notelor de la materiile de specialitate".

Referindu-se și el la problema admiterii în învățămîntul pedagogic superior V. Robu propunea „o examinare după metodologia testelor, în care testarea aptitudinilor de pedagog s-ar impune înaintea verificării cunoștințelor de specialitate". „Numai în aceste condiții — sublinia D. Popescu — putem trece apoi în facultate la o pregătire modernă a viitorului profesor".

Arătînd că modernizarea învățămîntului pedagogic superior trebuie să înceapă cu restructurarea planului de învățămînt, N. Mihăilescu atrăgea atenția asupra faptului că la institutele de 3 ani se predau într-un timp mult mai scurt discipline care la Universitate se predau în cinci ani de zile. „Un curs care are șapte discipline separate și care la Universitate se predă pe parcursul unui întreg an, se face la noi în două ore pe săptămînă, timp de un trimestru — a spus N. Mihăilescu. Sînt și cursuri care lipsesc cu desăvîrșire, cum este cursul de fiziologia animalelor de la Facultatea de științe naturale. Pînă acum cîțiva ani exista un curs de activitate culturală de masă și unul de metode audio-vizuale. Acestea au devenit acum facultative, sînt slabe și aproape deloc frecventate de studenți. Poate nu ar fi rău dacă în cadrul autonomiei instituțiilor de învățămînt superior ministerul ar stabili numai liniile directoare generale și fiecare facultate și-ar elabora singură programele și planurile de învățămînt".

Modalități de pregătire

Intrînd în domeniul pregătirii propriu-zise a studenților, L. Săveanu a insistat asupra modului în care trebuie concepută această pregătire: „Astăzi, formînd un specialist, nu poți avea în vedere numai cerințele actuale, ci și evoluția lui viitoare. În acest sens, studenții noștri trebuie să se obișnuiască să-și continue studiile după absolvirea institutului, pentru a ține pasul atît cu noile cuceriri științifice din domeniul specialității lor cît și cu cele din domeniul pedagogiei".

„Trebuie — spunea în aceeași ordine de idei N. Talpă — să-i învățăm pe studenții noștri să se preocupe de latura formativă a disciplinelor pe care le vor preda, după cum trebuie să-i învățăm și să orienteze judicios procesele psihice ale elevilor, să le cultive gîndirea logică, să facă un învățămînt individualizat".

„Un aspect important al învățămîntului modern — a continuat N. Talpă — **este legătura dintre teorie și practică.** În legătură cu aceasta vreau să mă refer la practica pedagogică a studenților. Cred că **ar fi necesar să se reformeze întregul sistem de organizare a practicii.** Aș propune ca practica să se efectueze timp de cîteva luni, la sfîrșitul perioadei de studii, înainte de examenul de stat. De asemenea, să se organizeze seminarii pedagogice încadrate cu cei mai buni profesori. În ce ne privește, am căutat să renovăm o serie de articole din regulamentul de practică. De pildă, am micșorat numărul de asistențe la lecții demonstrative pînă la 20, împărțind studenții în grupe de cîte 4—5".

„Mi se pare — adăuga V. Tutoveanu — că orele de practică sînt prea numeroase. Pe de altă parte, cunoștințele primite la cursul de metodică nu sînt corelate cu ceea ce se face la lecțiile la care asistă studenții. Cred că pentru practica studenților ar fi nevoie de școli anume, în care să predea profesori bine pregătiți, apți să realizeze un învățămînt modern. Dar cînd vorbesc de „profesori bine pregătiți" nu am în vedere neapărat profesori în vîrstă, așa cum se crede de obicei, fiindcă nu vîrsta, ci capacitatea de adaptare la nou este condiția pe care trebuie s-o îndeplinească cel chemat să facă un învățămînt modern". „Pentru că s-a ridicat mereu problema practicii pedagogice — a ținut să adauge I. Bădică — aș vrea să spun că în facultatea noastră, facultatea de filologie, studenții din anul al II-lea fac practică asistînd la lecțiile finale ale studenților din anul al III-lea. Astfel, ei simt mai bine, observîndu-i pe colegii lor, răspunderea față de ceea ce vor face ei în anul viitor. În etapa următoare asistă la lecții ale profesorilor, ceea ce le prilejuiește contactul cu viitoarea lor condiție profesională. Astfel practica pedagogică devine mult mai interesantă și mai atractivă. Apoi, practica nu se limitează numai la lecții, întrucît activitatea profesorului e mult mai complexă. Ea include și ore de dirigenție, corectarea caietelor etc.".

„Tot privitor la practica pedagogică — a intervenit L. Săveanu — aș vrea să spun cîteva cuvinte despre Societatea științifică a elevilor din orașul nostru. Au venit la mine elevi care mi-au spus că vor să formeze din cercurile științifice de matematică, fizică și chimie o societate științifică, socotind că participarea la activitatea acestei societăți, sub auspiciile institutului, i-ar pregăti în vederea viitoarei lor calități de studenți. Societatea s-a înființat și, în anul trecut, în luna octombrie, a ținut prima sesiune, la care a participat și acad. Nicolae Teodorescu. Dar nu la activitatea elevilor vreau să mă refer, ci la faptul că ea este patronată de cercurile științifice ale studenților. **Acest gen de practică pedagogică a studenților mi se pare de o valoare deosebită".**

V. Robu a adăugat cîteva amănunte privitoare la modul cum a fost concepută activitatea cercurilor științifice studențești. Cercul de lingvistică, de pildă, nu mai ține ședințe lunare, ci face investigații ample, pe largi perioade de timp, în care sînt angajați 20—25 de studenți. Aceștia au ajuns să strîngă material de cîte 2 000—3 000 de pagini, pe baza căruia se elaborează o lucrare de sinteză. Este o muncă de cuantificare ce se încheie cu aprecieri de valoare, avînd ținuta unei reale cercetări științifice.

★

Fără să-și propună să rezolve toate complexele și multiplele probleme pe care le ridică modernizarea învățămîntului pedagogic superior, dezbaterea la care am asistat, a avut calitatea de a aborda cîteva probleme esențiale. Subliniind imensul rol care revine învățămîntului pedagogic superior în calitatea sa de principală pîrghie a modernizării întregului învățămînt, prin orientarea pe care o imprimă pregătirii viitorilor profesori, cei ce și-au spus cuvîntul cu această ocazie au pus în evidență însemnătatea inițierii unor acțiuni unitare care să asigure optimizarea aspectelor de organizare, de conținut și de metodologie.

Preocupările manifestate de corpul profesoral al Institutului pedagogic de 3 ani din Constanța se înscriu pe linia revirimentului prin care trece astăzi întregul nostru învățămînt.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17 60 20. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și la difuzorii de presă.
Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii

F 40.132

Proletari din toate țările uniți-vă!

GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ

ANUL XXIII-Nr. 1086

Joi 29 aprilie 1971

4 pagini — 25 bani

1 MAI

Apropiata aniversare semicentenară a Partidului Comunist Român conferă Zilei solidarității internaționale a oamenilor muncii semnificații majore. Sub flamurile înalte ale Intiiului de Mai va pulsa, în coloanele demonstrației, vibrația patetică a istoriei, suflul ei generos, care a înflorit pămîntul de la Carpați și Dunăre în cel mai glorios timp al devenirii sale.

Armindenul anului 1971 este hărăzit cu dimensiunea împlinirilor și perspectiva clară a viitorului luminos, relevate pregnant de marile înfăptuiri ale cincinalului recent încheiat și de obiectivele mobilizatoare prevăzute pentru cincinalul 1971—1975. În plin efort constructiv, în plin efort de perfecționare, glorioasa noastră clasă muncitoare, purtătoare de cuvînt a istoriei, alături de țăranii și intelectualii patriei, sub conducerea încercată a Partidului Comunist Român, aduc în coloanele demonstrației imaginea prosperității continue a patriei socialiste, imaginea omului liber, stăpîn al uneltelor cu care muncește, stăpîn al fructului muncii sale, imaginea omului care, eliberindu-se pe sine, a eliberat întreaga societate, punînd-o sub semnul destinului său firesc : Muncă, Belșug, Pace, Socialism. Omagiind, în această zi de sărbătoare, munca — valoarea supremă a omenirii — clasa noastră muncitoare omagiază întregul nostru popor, pe toți oamenii muncii români, maghiari, germani, sîrbi și de alte naționalități angajați în marea epopee de edificare a socialismului pe pămîntul României.

Succesele obținute în această grandioasă operă de către harnicul nostru popor, condus și îndrumat de către partidul comuniștilor, reprezintă o reală ilustrare a superiorității noii orînduiri sociale și confirmă pe de-a întregul adevărul și temenicia politicii marxist-leniniste a P.C.R. de aplicare creatoare a principiilor generale ale revoluției socialiste la particularitățile istorice, economice, naționale ale României. Mărturie a înfloririi stau marile combinate și uzine, stau orașele noi și modernizate de pe harta țării, stau roadele mereu mai îmbelșugate ale ogoarelor. Și, mărturie supremă, stă omul nou, constructor al societății socialiste multilateral dezvoltate, cel care prin luptă revoluționară și muncă fără preget a potențat virtuțile strămoșești, ridicîndu-le la suprema putere și a dat patriei o nouă față. Unitatea de voință și de acțiune a tuturor celor ce muncesc, unitatea lor în jurul partidului și a conducerii sale, în frunte cu secretarul general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, este una din principalele caracteristici ale României anilor noștri. Linia politică a P.C.R., conformă vieții și adevărului, aflată într-o permanentă confruntare cu realitatea, a devenit linia politică a întregului popor. În coloanele Intiiului de Mai, drapelele patriei și ale partidului, pentru veci înfrățite, simbolizează identificarea voinței națiunii cu voința detașamentului său de avangardă — comuniștii. O inimă bate în România și sîngele trimis de ea fertilizează însuși timpul ; este inima poporului, una cu inima partidului său comunist.

Înfăptuind consecvent idealurile ce animă viața țării și a poporului român, P.C.R. își îndeplinește în același timp îndatoririle internaționaliste, grija față de propriul popor fiind organic legată de dezvoltarea solidarității internaționale cu toate țările socialiste, cu toate forțele progresiste și antiimperialiste, cu oamenii muncii de pretutindeni. Și este firesc să fie așa, pentru că de 81 de ani, la 1 Mai, muncitorii din România au proclamat solidaritatea lor cu cei ce muncesc din lumea întreagă, și-au strîns și mai puternic rîndurile, au simțit, umăr la umăr, forța lor invincibilă de stegari ai istoriei. În marele concert al lumii contemporane, glasul României socialiste aduce planetei mesajul ei de pace și prietenie, de solidaritate cu cele mai înaintate forțe care poartă bătălia pentru un destin luminos, împotriva forțelor retrograde ale istoriei.

Ziua de 1 Mai, cînd pe meridianele lumii cei ce muncesc dau expresie sentimentelor lor comune, internaționaliste, de apărare a păcii, de împotrivire la opresiune, pentru libertate, dreptate și echitate socială, este întîmpinată de poporul român și, în rîndurile lui, de toți slujitorii școlii, cu conștiința responsabilității pentru destinul nostru socialist. Mai tînără ca niciodată în această primăvară a muncii și a solidarității, România își apropie necontenit viitorul comunist.

În frumoasele lor costume naționale, membrii ansamblului de dansuri populare de la Palatul pionierilor din Capitală se pregătesc pentru demonstrația de 1 Mai

MANIFESTĂRI CONSACRATE SEMICENTENARULUI PARTIDULUI

Simpozion de geografie a patriei

„Retrospectivă și perspectivă în geografia românească" s-a intitulat Simpozionul național organizat recent la Craiova de Societatea de științe geografice în cinstea aniversării a 50 de ani de la înființarea partidului.

În cadrul simpozionului s-au prezentat comunicări și referate privind dezvoltarea științelor geografice în România, geografia economică și geografia fizică a țării noastre, metodica predării geografiei etc. Menționăm comunicările „Geografia și sistematizarea teritorială" de dr. doc. Vintilă Mihăilescu, președintele Societății de științe geografice, „Dezvoltarea geografiei economice în R.S. România" de prof. dr. doc. N. Al. Rădulescu, „Noi premise și direcții de dezvoltare a cercetărilor fundamentale și aplicative în geografia românească" de prof. univ. dr. Vasile Cucu, dr. I. S. Gruiescu cercetător științific principal și S. Neguț, „Orientări actuale în dezvoltarea geografiei ca știință și disciplină de învățămînt" de prof. univ. dr. doc. Grigore Posea și lector univ. dr. I. D. Ilie, „Contribuții ale Societății de științe geografice la modernizarea învățămîntului din țara noastră", de lector univ. dr. Ion. D. Ilie.

Au stirnit de asemenea interesul participanților comunicările referitoare la orientările noi în geografia populației și așezărilor din țara noastră, la schimbările petrecute în structura și repartiția industriei în diferite regiuni ale țării, la procesul de urbanizare și schimbările în structura funcțională a orașelor, la problemele modernizării predării geografiei.

Ștafeta „De la străbuni la nepoți"

Zilele trecute, la Casa sindicatelor din Pitești tovarășul Gheorghe Năstase, prim-secretar al Comitetului județean Argeș al P.C.R., s-a întîlnit cu pionierii și școlarii din școlile județului.

Organizată în cadrul unei acțiuni de amploare, intitulată „Ștafeta de la străbuni la nepoți", această întîlnire a prilejuit pionierilor o interesantă evocare a unor momente semnificative din lupta desfășurată de Partidul Comunist Român în decursul celor 50 de ani de existență.

La această întîlnire școlarii au înmînat forurilor locale albume cu imagini și însemnări din activitatea unităților și detașamentelor din care fac parte.

Sesiuni de comunicări științifice

Colectivul liceului „I. L. Caragiale" din București a organizat în cinstea aniversării semicentenarului partidului o sesiune de comunicări științifice la care și-au adus contribuția numeroși profesori ai liceului.

Între comunicările prezentate subliniem pe cele cu temele : „P.C.R., conducătorul luptei democratice și patriotice a poporului, continuatorul tradițiilor mișcării muncitorești și socialiste din România" (prof. Onița Gligor) ; „Afirmarea conștiinței naționale prin dramaturgia lui Vasile Alecsandri" (prof. Graziella Ștefan), „Congresul I al P.C.R." (prof. Elena Dinu) ; „Modernizarea chimiei în conținut și metodă" (prof. Valeria Gavril); „Pregătirea tehnico-productivă a elevilor, cale importantă în alegerea viitoarei profesii" (prof. Ion Butnaru).

★

Recent, la Institutul pedagogic din Baia Mare s-au încheiat lucrările primei sesiuni a cercurilor științifice studențești și ale celei de-a patra sesiuni științifice a cadrelor didactice, organizate în cinstea celei de a 50-a aniversări a creării P.C.R.

Tovarășul Gheorghe Blaj, prim-secretar al Comitetului județean Maramureș al P.C.R., a vorbit, cu acest prilej, despre activitatea și lupta partidului nostru în această parte a țării.

Capitol final

În martie 1949 a fost începutul. Ceea ce avem acum în față sînt ultimele file. Poartă numărul 1086. Au trecut douăzeci și doi de ani și două luni. O oarecare rotunjime de durată și de însemn grafic — 2, 2, 2.

S-a alcătuit așa, din cronicile scrise săptămînă de săptămînă, un cuprinzător volum de istorie a învățămîntului. Sînt strînse în el mărturii despre cum s-a înfăptuit pînă astăzi drumul de ascensiune al școlii noi, socialiste.

Legat, șnuruit și așezat pe raft, el devine de acum înainte un volum documentar pe care îl vom deschide adesea. Un volum documentar masiv. De 1086 de ori cite patru pagini. Îl vom răsfoi ori de cite ori vom vrea să ne amintim cum s-au petrecut lucrurile atunci cînd s-au deschis larg porțile școlii pentru toți copiii patriei, fără discriminări de vreun fel, cum s-a lichidat neștiința de carte, cum s-a realizat un învățămînt general obligatoriu de șapte, apoi de opt ani și cum s-a trecut la generalizarea școlii de 10 ani, cum a sporit numărul de școli pe întreg cuprinsul țării și cum au fost tot mai bogat înzestrate, cum s-au format și s-au perfecționat în profesiune oamenii școlii, cum au muncit ei, devotamentul de care au dat dovadă, grija cu care au educat tinerele generații de elevi în spiritul înaintat al școlii noi, cum s-a acumulat o experiență didactică valoroasă, cum a crescut nivelul învățămîntului nostru de la an la an.

Volumul încheiat cu aceste patru file care au înscris în dreapta sus numărul 1086, îl închidem acum cu respect și îl așezăm pe raftul de documentare.

În mai începe un nou volum care, continuîndu-l pe primul, va scrie, tot în cronici săptămînale, istoria învățămîntului românesc pe mai departe, oglindind gîndurile și faptele deceniului opt. Deceniu care pretinde idei cu forță germinativă mai mare, deceniu care creează condiții pentru realizări mai îndrăznețe, pe măsura potențialului general material și spiritual la care s-a ridicat poporul nostru.

Em. M.

SEMICENTENAR P.C.R.

CREAREA P.C.R. — COTITURĂ ISTORICĂ ÎN VIAȚA POPORULUI ROMÂN

Transformarea partidului socialist în partid comunist la Congresul din mai 1921, eveniment de importanță epocală în istoria contemporană a României, constituie rezultatul obiectiv al procesului de adîncire a contradicțiilor antagonice de clasă dintre proletariat și burghezie, de afirmare politică și maturizare ideologică a mișcării muncitorești revoluționare.

Acest proces, la capătul căruia vom găsi saltul calitativ al creării partidului comunist, s-a grefat pe cadrul social-economic favorabil, determinat de desăvîrșirea unității statale a poporului român, în condițiile complexe care marcau sfîrșitul primului război mondial și ca urmare a hotărîrii maselor populare de la 1 decembrie 1918. Pe lîngă însemnătatea sa politică deosebită, desăvîrșirea unității statale a avut repercusiuni asupra ansamblului general al dezvoltării social-economice, determinînd înmănuncherea pe scară națională a energiilor și capacităților creatoare ale poporului român, a tuturor forțelor sociale progresiste ale țării, a mișcării muncitorești-revoluționare.

Adîncirea contradicțiilor social-economice ale regimului burghezo-moșieresc, cauzată de distrugerile războiului, de dezorganizarea activității economice și înrăutățirea situației materiale a maselor largi populare, a determinat în anii 1918—1920 o creștere impetuoasă a avîntului și combativității revoluționare a maselor muncitoare. În anii avîntului revoluționar lupta clasei muncitoare s-a ridicat pe o treaptă superioară, nemaicunoscută pînă atunci în țara noastră. Ea și-a găsit expresia în trecerea mișcării muncitorești de la acțiuni și cerințe mai mult sau mai puțin limitate și parțiale la revendicări și lupte de anvergură, la greve generale pe ramuri de producție, pe orașe, pe regiuni. Creșterea luptei maselor muncitoare pentru apărarea libertăților democratice și ameliorarea condițiilor de viață a evoluat continuu pînă ce, la apelul Partidului socialist și a Comisiei generale a sindicatelor, muncitorii au intrat în grevă generală pe scară națională.

Greva generală din octombrie 1920 a constituit, în virtutea amploarei și condițiilor istorice în care s-a desfășurat, un moment deosebit pe scara conflictelor de clasă dintre proletariat și burghezie, înscriindu-se la loc de frunte în șirul acțiunilor revoluționare ale maselor muncitorești din România, împotriva exploatării și asupririi capitaliste, pentru drepturi economice, libertăți democratice și progres social. Deși a fost înăbușită, însemnătatea ei pentru dezvoltarea mișcării muncitorești din România a fost deosebit de mare. Ea a scos în evidență creșterea conștiinței de clasă și maturizarea politică a proletariatului din țara noastră, l-a impus și mai mult în viața social-politică a țării. Clasa muncitoare s-a afirmat ca o forță națională în stare să-și asume rolul de conducător al întregului popor în lupta pentru transformarea revoluționară a societății, să conducă destinele întregii națiuni. Experiența acestei mari acțiuni muncitorești a arătat, mai mult ca oricînd, necesitatea făuririi unui partid politic consecvent revoluționar.

Așa cum a arătat tovarășul Nicolae Ceaușescu în articolul „Strînsa unitate cu poporul — chezășia victoriilor politicii partidului", în condițiile marilor lupte sociale din acei ani, ale intenselor confruntări politice și ideologice în cursul cărora se defineau concepțiile noi, revoluționare, despre organizarea politică a clasei muncitoare și căile luptei sale de eliberare, a avut un puternic ecou în România triumful Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, care a deschis o epocă nouă în istoria universală, a însuflețit lupta forțelor muncitorești de pretutindeni. Primind cu entuziasm știrea instaurării puterii sovietice în Rusia, mișcarea socialistă, clasa muncitoare, masele largi ale poporului român și-au manifestat deplina solidaritate internaționalistă cu tînărul stat socialist, nu numai prin organizarea unor mari demonstrații și acțiuni de masă, dar și prin participarea directă, alături de armata roșie, la lupta împotriva contrarevoluției interne și a trupelor interven ioniste ale puterilor imperialiste.

În întreaga țară avea loc un proces continuu de întărire și consolidare a curentului comunist în cadrul partidului socialist. Organizațiile muncitorești își îndreaptă atenția mai mult ca oricînd spre alegerea din propriile rînduri a unor conducători verificați în focul luptelor revoluționare. Cei mai mulți dintre membrii aripii de stînga din partidul socialist și din sindicate, prin concepțiile lor, prin comportare și spiritul de sacrificiu, se contopesc cu ideologia comunistă, încetățenită din ce în ce mai mult în mișcarea muncitorească din România. Această parte a mișcării, exprimînd politic și ideologic spiritul revoluționar al întregii clase muncitoare, militează pentru trecerea întregului partid socialist, de la secțiile locale pînă la Consiliul general, pe pozițiile partidului revoluționar marxist-leninist, luptă pentru transformarea partidului socialist într-un puternic partid comunist.

Pentru unificarea politică și organizatorică a clasei muncitoare din întreaga țară, pentru transformarea partidului socialist în partid comunist, activează și membrii grupurilor comuniste din mișcarea socialistă ilegală.

Un pas însemnat a fost făcut la ședința Consiliului general al partidului socialist din ianuarie-februarie 1921, cînd cea mai mare parte a delegaților trimiși de or-

Dr. OLIMPIU MATICHESCU
cercetător științific principal la Institutul de studii istorice și social-politice de pe lîngă C.C. al P.C.R.

(Continuare în pag. a 3-a)

ÎN CURÎND APARE :

„TRIBUNA ȘCOLII"

revistă săptămînală de învățămînt

editată de Ministerul Învățămîntului și Uniunea Sindicatelor din învățămînt și cultură

TRIBUNA ȘCOLII — rezultată din unificarea „Gazetei învățămîntului" și a revistei „Colocvii" — își începe apariția săptămînală în luna mai a.c. Primul număr este programat pentru 7 mai.

Noua revistă va oferi tuturor învățătorilor și profesorilor coloanele sale pentru a-și valorifica experiența didactică, a-și prezenta opiniile și propunerile în vederea perfecționării și modernizării învățămîntului. În paginile ei cititorii vor găsi totodată o bogată informație de actualitate curentă și documentară.

TRIBUNA ȘCOLII va apare în 12 pagini, format 30/42 cm, în două culori. Prețul de vînzare va fi de 1 leu exemplarul.

Abonații „Gazetei învățămîntului" și ai revistei „Colocvii" vor primi, pentru suma plătită, noua publicație.

NOI CASE ALE CORPULUI DIDACTIC

IAȘI

La Iași au avut loc recent două importante evenimente școlare, dedicate aniversării semicentenarului partidului; inaugurarea Casei corpului didactic și a Casei tehnicii pentru elevi. La ambele festivități au luat parte tovarășii Miu Dobrescu, prim-secretar al Comitetului județean de partid, președintele Consiliului popular județean Iași, și Mircea Malița, ministrul învățămîntului. Au fost de asemenea, prezenți alți reprezentanți ai organelor locale de partid și de stat și ai Ministerului Învățămîntului, cadre didactice, pi[illegible]ieri și elevi.

Casa corpului didactic dispune de un local propriu, oferit de Consiliul popular județean. Ea cuprinde două cabinete metodice, o bibliotecă de specialitate și numeroase săli de lucru. De menționat că în cea mai mare parte casa a fost amenajată prin autodotare, valorificîndu-se inițiativele și contribuția Inspectoratului școlar județean, a școlilor și cadrelor didactice.

În diferite săli sînt expuse aparate didactice concepute și realizate de învățătorii și profesorii din județ, planșe, diferite obiecte de artizanat realizate în cadrul activităților tehnico-productive din atelierele școlare. Întîlnim astfel aici un alfabetar original, conceput de învățătorul Alexandru Butnaru, de la Școala de 10 ani nr. 23 din Iași, un aparat pentru predarea operațiilor aritmetice cu trecere peste 10, care urmărește conștientizarea acestor operații etc. De asemenea, este prezentată o expoziție de pictură, rod al activității artistice a profesorilor de desen.

Deschizînd festivitatea de inaugurare a Casei corpului didactic, prof. Sterie Rădoi, inspector general școlar al județului Iași a vorbit despre direcțiile activității viitoare ale acesteia, precizînd că ea va situa la loc de frunte răspîndirea experienței pozitive a unor colective școlare, care au și dobîndit unele realizări demne de luat în seamă în organizarea activităților tehnico-productive în ateliere, în sere etc.

Adresîndu-se cadrelor didactice participante la festivitatea de inaugurare a Casei corpului didactic ministrul Mircea Malița a vorbit despre rolul acestor instituții în cunoașterea și valorificarea ideilor și inițiativelor valoroase din domeniul instrucției și educației, în promovarea spiritului de gestiune și conducere științifică, în deschiderea largă a instituțiilor școlare spre viață, spre practică, spre tehnică. Subliniind sprijinul neprecupețit acordat școlii de către conducerea partidului, vorbind despre preocuparea permanentă a tovarășului Nicolae Ceaușescu pentru modernizarea întregului nostru sistem de învățămînt, vorbitorul a arătat ce măsuri ia Ministerul Învățămîntului în vederea traducerii în viață a amplului program elaborat de partid în acest scop.

În încheierea festivității tovarășul Miu Dobrescu, prim secretar al Comitetului județean de partid a elogiat munca plină de abnegație a corpului didactic din județul Iași, receptivitatea pe care o manifestă pentru ideile noi, moderne, devotamentul cu care muncește pentru educarea tineretului.

La Casa tehnicii pentru elevi, una dintre primele de acest gen din țară, în ziua inaugurală, numeroși elevi de la Liceul nr. 2 au desfășurat activități în cele 5 cercuri existente aici: de radiotelevizlune, auto-moto, cine-foto, de automatizări, de chimie. Casa tehnicii pentru elevi, creată prin contribuția Comitetului județean U.T.C., a Inspectoratului școlar județean, a elevilor și a unui grup de profesori-ingineri, urmărește să antreneze pe cei mai talentați elevi în domeniul tehnicii nu numai la activități vizînd obținerea unor deprinderi practice, ci și la o activitate creatoare.

BISTRIȚA-NĂSĂUD

În prezența unui mare număr de cadre didactice, la Bistrița a fost inaugurată luni, 26 aprilie a.c., Casa corpului didactic din județul Bistrița-Năsăud. La festivitate a participat tovarășul Adalbert Crișan, prim-secretar al Comitetului județean de partid, președintele Consiliului popular județean.

Casa corpului didactic din Bistrița dispune de numeroase cabinete de lucru, fiind înzestrată totodată cu aparate moderne audiovizuale și demonstrativ-aplicative, precum și cu o bibliotecă de specialitate. În programul de activitate al acestei instituții sînt prevăzute întîlniri cu oameni de știință și cultură, conferințe și simpozioane pe teme de specialitate, menite să faciliteze schimbul de opinii și să înlesnească o informare operativă asupra celor mai recente cuceriri științifice.

Casa corpului didactic din Bistrița și-a propus, de asemenea, să patroneze valorificarea unor experimente, a unor idei și inițiative ale învățătorilor și profesorilor din acest județ.

Inteligență, fantezie, îndemînare

De cîteva zile, Liceul nr. 15 din București găzduiește o expoziție de lucrări practice ale elevilor din sectorul 3 al Capitalei, închinată apropiatei aniversări a partidului. A fost adunată aici o întreagă diversitate de lucrări executate, sub atenta îndrumare a profesorilor, de elevi ai școlilor generale, ai liceelor, școlilor profesionale și chiar de copii din grădinițele aflate pe teritoriul sectorului 3. Fiecare stand constituie, de fapt, o mică demonstrație cu privire la resursele de energie, de ingeniozitate, de talent și fantezie de care dispun elevii, o mărturie a posibilităților de care dispun școlile pentru a realiza o largă gamă de lucrări de reală utilitate practică, a capacității lor de a deveni unități productive, o probă a modului în care, prin legarea învățămîntului de practică, cunoștințele teoretice pot să-și dovedească prompt rațiunea și utilitatea și să capete în același timp profunzime, stabilitate și precizie. Și, în sfîrșit, este și o dovadă a competenței, a hărniciei și pasiunii pe care o depun profesorii în instruirea și educarea elevilor lor.

Trecînd prin fața numeroaselor exponate, nu știi la care să te oprești mai mult, pe care să le admiri mai întîi. Iată, elevii școlii gazdă, ai Liceului nr. 15, prezintă aici — alături de o bogată și foarte interesantă colecție numismatică — aparatele create de ei pentru efectuarea unor experiențe de fizică, materiale didactice pentru lecțiile de științe naturale elaborate de elevii claselor speciale de biologie, obiecte de artizanat (cu nimic mai prejos decît cele care se vînd în magazinele specializate), picturi pe sticlă etc.

La un alt stand, elevii liceului „Mihai Viteazul" prezintă montaje radio și o instalație electronică de calcul. Se cuvin amintite și panourile demonstrative pentru exemplificarea diferitelor instalații auto, prezentate de elevii Grupului școlar auto, mașinile și machetele construite la Grupul școlar „Electroaparataj" etc.

La rîndul lor, fetele prezintă frumoase „lucruri de mînă", care reține atenția multor vizitatori. Elevele Școlii generale nr. 46, de pildă, au executat cu o măiestrie surprinzătoare pentru vîrsta lor o largă gamă de cusături naționale. Elevele Școlii generale nr. 56 ne prezintă un grup de păpuși în costume care redau portul din diferite regiuni folclorice — Suceava, Vîlcea, Argeș, Sălișteа. Se repetă de altfel aproape la fiecare stand broderiile artistice, cusăturile cu motive naționale, broderiile în puncte. Și, fie că este vorba de lucrări ale elevelor de la școlile generale nr. 53, nr. 57, nr. 61 sau nr. 46, migala, talentul, răbdarea cu care sînt lucrate aceste obiecte sînt cu adevărat impresionante.

Demne de admirație sînt, de asemenea, demonstrațiile de ingeniozitate și talent pe care le fac obiectele (albume, cutii etc.), lucrate în arabescuri filigranate din plăci de traforaj, de elevi ai școlilor generale nr. 67 sau nr. 64. Dintre obiectele lucrate de elevii Școlii generale nr. 64 ne reține atenția și un ingenios lampadar improvizat dintr-o rădăcină de copac și un mănunchi de trestii.

Sîntem informați că unele dintre școlile prezente la expoziție au și început să valorifice prin comerțul de stat obiectele lucrate de elevii lor. Elevii învață și produc totodată lucruri utile, obiecte care servesc la dotarea cu material didactic a laboratoarelor și atelierelor școlare, care pot împodobi un cămin etc.

Evident, n-am putut cita aici decît cîteva exemple și doar vizionarea expoziției este în măsură să dea imaginea integrală a valorii obiectelor executate de elevii școlilor din sectorul 3.

O. BUZESCU

Elevele Liceului nr. 15 sînt bune gazde ale expoziției din sectorul 3 al Capitalei

Stejarul din poarta casei

Toți iubim natura.

Dar va trebui s-o iubim și s-o respectăm din ce în ce mai mult. Pe măsură ce asfaltul și piatra ocupă mai mult loc, va trebui să sprijinim natura verde, acolo unde ea își păstrează terenul.

Oare în toate satele și orașele, în primăvara asta, copiii au avut o efectivă și rodnică grijă de arbori, de flori, de izvoare?

Am deprins noi pe toți copiii să planteze arbori, acolo unde nu-s și unde ar trebui să crească? Am obișnuit pe cei care au rupt sau scrijelat cu briceagele copacii să-i ocrotească?

Îmi aduc aminte de vacanța de primăvară a clasei I de liceu. Profesorul nostru de botanică, Mihai Stamatin, ne-a cerut să ierborizăm, în acele zile de sloboză hoinăreală, plante din cele ce cresc pe dealurile, pîraiele și în pădurile satului. Să întrebăm bătrînii cum se numesc, dacă plac sau nu vitelor, dacă-s bune sau nu de leac, dacă au sau nu vreo legendă. Să aflăm și să notăm totul în ierbar. Cu grijă. Cu precizie. Am așezat, așadar, în ierbar viorele cu petalele ca niște țîndurele de cer primăvăratic, didiței pufoși și violeți, ciubotica cucului cu clopoței de aur spălat în apă tare, pliscul berzei cu pistilul ca o suliță de lancier voievodal și griușor cu frunze ca inima.

Ierborizarea m-a învățat să cunosc și să respect plantele și florile. Să înțeleg că-s frumoase acolo unde cresc, în mediul lor, în ambianța lor. Florile, iarba, copacii fac ca și ripele și tihărăile să fie frumoase. Să nu se mai înfățișeze ca niște răni ale pămîntului. Am început să îngrijesc puieții de cireș din curtea părintească. Cînd am descoperit că mi-a răsărit în preajma casei un lăstar de stejar, mai subțire ca degetul meu mic, cu cîțiva muguri în vîrf, am fost fericit. I-am făcut țărcălan să nu-l roadă mieii, gîștele ori iepurii. L-am udat în fie ce zi, toată vacanța. Am rugat-o și pe soră mea să-l aibă în grijă, în lipsa mea: să-i toarne apă la rădăcină, să-l ocrotească. Cînd eram în clasa a V-a am altoit cireșii. Cînd îmi luam bacalaureatul erau pe rod, cum se zice. Mi-am poftit colegii și i-am tratat cu cireșe din pomii răsădiți și altoiți de mine. Puiul de stejar a tînjit însă, vreo trei ani. Dădea primăvara cîte 4—5 frunzulițe și sta, incremenit: nu odrăslea, nu se usca. Dar în cea de a patra primăvară, a pornit curajos să crească. Parcă știa povestea lui Făt Frumos: se înălța într-un an cît alții în zece. A întrecut cireșii. A crescut și s-a rotat, falnic, umbrind ulița și ograda. De cîteva ori tata a vrut să-l taie: ba pentru stîlpi de gard, ba pentru o furcă la casă. Nu s-a îndurat, totuși. Prea era frumos. Înfrunta vîntoasele și vifornițele și parcă ocrotea gospodăria toată. Și apoi, întrase în peisajul satului. Casa noastră devenise „Casa cu stejar la poartă".

Trăiește și azi, gros că abia îl cuprind doi oameni. Sînt mîndru de el. Mă hodinesc, vara, la umbra lui și-i ascult foșnetul frunzelor ori cîntarea păsărilor care-i poposesc pe ramuri. Îmi povestesc de vacanțele de altădată.

Ceea ce am scris aici aș vrea să fie un cîntec pentru stejarul din poarta casei și din poarta amintirilor.

DUMITRU ALMAȘ

Cu prilejul sărbătoririi semicentenarului P.C.R., la Palatul Pionierilor din Capitală s-a deschis o expoziție cu lucrări de pictură, modelaj și grafică executate de elevi. În cliseu, aspect de la expoziție.

PERSONALITATEA UNEI INSTITUȚII

Prezențele noului într-o școală de trei ori centenară

Inscripția săpată în placa de marmură de la intrarea liceului din Miercurea Ciuc avertizează vizitatorul că pătrunde în lăcașul unei școli care a împlinit de curînd trei veacuri de existență. Vîrsta impresionantă a școlii, ca și clădirea ei austeră, cu holul boltit pe colonade, te îndeamnă să crezi că vei găsi aici practici școlare cu puternice tente clasicizante. Impresia aceasta se accentuează și mai mult atunci cînd afli că membrii catedrei de istorie întreprind cercetări menite să releve date inedite cu privire la influența concepțiilor lui Comenius și Pestalozzi asupra practicii didactice. Dar faptele pe care le pune în evidență activitatea desfășurată aici pentru formarea tinerelor generații dezmint impresia exterioară a începutului.

„Cultivăm, evident, cu perseverență, tradițiile școlii — ne spune prof. Ernest Eigel, directorul liceului. Este vorba de tradiții potrivit cărora școala aceasta a fost întotdeauna deschisă ideilor noi, înaintate. Concepțiile lui Comenius au trezit ecou favorabil aici încă de atunci cînd ceea ce el numea „didactică" era un lucru privit aproape ca o erezie. Pentru pedagogia lui Pestalozzi, gymnasiumul din Miercurea Ciuc a fost aproape de ceea ce se numește astăzi o școală-pilot. Asimilarea și integrarea în practică a elementelor noi, valoroase din punct de vedere pedagogic, a rămas de atunci ca o trăsătură care înnobilează activitatea celor mai buni reprezentanți ai pleiadei de dascăli ce a ilustrat de-a lungul anilor școala noastră".

Orientarea atentă spre nou — fapt integrat de multă vreme în viața școlară, realizat în mod deliberat, prin cernerea valorilor — este susținută de dotarea și funcționalitatea laboratoarelor moderne de fizică și chimie, de impresionantul laborator-muzeu de științe naturale, sau de laboratorul fonic recent construit — la care devizul indică unul dintre cele mai scăzute prețuri de cost pe țară — ca și de organizarea informațională a bibliotecii. Bazîndu-se pe mijloacele de care dispune, informîndu-se continuu, colectivul didactic a inițiat o serie de experimente privind programarea unor capitole la diverse discipline și a început să se ocupe în mod stăruitor de realizarea studiului prin descoperire. Faptul este cu atît mai remarcabil cu cît exponenții acestui mod de învățare — profesorul emerit Andrei Kristo și profesorul Ladislau Borsodi — au „descoperit" ei înșiși mai tîrziu că modalitatea pe care o foloseau era o metodă. Inițial s-au lăsat conduși de pasiunea lor pentru știință pe care au dorit s-o împărtășească în mod cît mai deplin tinerilor lor discipoli.

Așa s-au petrecut, bunăoară, lucrurile cu profesorul de biologie Ladislau Borsodi. De altfel numele acestuia este binecunoscut în rîndurile specialiștilor noștri în reptile; el a descoperit exemplare de mare raritate ale viperei berus, iar studiile sale în acest domeniu se bucură de multă apreciere. An după an profesorul Borsodi i-a antrenat și pe elevi la experiențele pe care le-a întreprins, iar pasionatele lui expediții zoobotanice au devenit obiective de atracție pentru majoritatea învățăceilor lui. Astfel au început să se contureze aici trăsăturile unui veritabil învățămînt prin descoperire al biologiei. Un exemplu concret: ce și cum au învățat despre rîndunele elevii profesorului Borsodi. În apropiere de Tușnad există una din nenumăratele mici curiozități ale naturii: într-o veche carieră de nisip, astăzi părăsită, și-au construit cuiburi sute de rîndunele. Sub îndrumarea profesorului lor de naturale, cîteva grupe de elevi ai liceului din Miercurea Ciuc au încercat să afle ce le-a adus acolo. Au făcut observații asupra vieții rîndunelelor, au măsurat temperatura exterioară și interioară a cuiburilor, au determinat prin săpături forma și mărimea lor, constatînd că unele sînt, în raport cu dimensiunile ocupanților, adevărate palate, de aproape un metru și jumătate diametru. Totul s-a făcut cu extremă grijă, cu migală, pentru a nu se perturba obișnuințele de viață ale micilor zburătoare. Pe baza tuturor datelor culese elevii au alcătuit referate, arătînd că, după cum se pare, rîndunelele s-au stabilit în vechea carieră de nisip atrase de temperatura destul de constantă pe care au găsit-o, ca și de faptul că acolo nu le stînjenește nimeni. Important este însă nu numai faptul că au ajuns să formuleze această concluzie, ci și faptul că cercetarea le-a dat prilejul să învețe într-o formă nouă, pasionantă, lucruri ce le vor rămîne veșnic în minte.

Făcînd „descoperiri" în cadrul lecțiilor de biologie elevii Liceului din Miercurea Ciuc au dobîndit și numeroase deprinderi practice foarte valoroase. Orice biochimist știe, de pildă, cît de delicată și plină de finețe tehnică este pregătirea în laborator a preparatelor reprezentînd diferite tipuri de celule. Aproape toți elevii profesorului Borsodi au învățat să pregătească preparate și liceul din Miercurea Ciuc s-a oferit să furnizeze preparate de acest fel și altor școli.

Numeroasele expediții ale tinerilor naturaliști, activitatea lor din laborator, îndrumată cu competență au făcut ca, în decursul anilor, la liceul din centrul județului Harghita să se formeze un laborator-muzeu de științe naturale cu mii de exponate — animale, plante, preparate biologice — comparabil cu laboratorul unei instituții pedagogice de profil.

Dacă mulți dintre elevii liceului din Miercurea Ciuc devin biologi pasionați, alții devin nu mai puțin pasionați geografi, urmîndu-l pe profesorul Andrei Kristo. Căci trebuie recunoscut că a pătrunde în tăinuitele adîncuri ale peșterii Almaș pentru a face măsurători geomorfologice și a învăța să descifrezi semnele multimilenarei cărți a Pămîntului e o îndeletnicire la fel de interesantă ca și studiul vieții rîndunelelor sau cercetările microscopice în laborator. În dulapurile cercului de geografie se află clasate, pe ani și teme, „studiile științifice" ale elevilor care l-au însoțit în expedițiile sale pe profesorul emerit Kristo. An de an acesta organizează și adevărate concursuri științifice — pe teme, cu motto pentru asigurarea secretului și a deplinei obiectivități, cu premii etc.

Ce finalitate are această „școală prin descoperire"?

Ne răspunde din nou prof. Ernest Eigel, directorul liceului din Miercurea Ciuc:

„Pentru un număr de elevi din fiecare promoție ea aduce revelația descoperirii unor pasiuni legate de aptitudini reale, care le deschid drumul viitoarei cariere științifice. Pentru cei mai mulți — descoperirea unei metode de studiu aprofundat, a unei metode de cercetare creatoare care le va folosi toată viața. Și pentru foarte mulți — de ce ne ferim totdeauna de vorbe mari? — o formă de a se descoperi pe sine, de a-și cunoaște posibilitățile și a căpăta încredere în ele.

M. HERIVAN

secvențe

Olimpiade școlare în etapa finală

Consacrate ca evenimente școlare tradiționale, olimpiadele de matematică, de literatură, de fizică și de chimie, închinate în anul acesta aniversării unei jumătăți de secol de la crearea Partidului Comunist Român, au intrat în etapa finală. Unele — olimpiada de literatură și olimpiada de fizică — au încheiat deja ultima fază a competiției, iar altele — olimpiada de matematică și olimpiada de chimie — o vor încheia peste cîteva zile.

Cîștigătorii etapelor anterioare ale concursului de literatură, selectați din cei aproximativ 25 000 de elevi din întreaga țară, s-au întîlnit în confruntarea finală la București (literatura română), la Cluj (literatura maghiară) și la Sibiu (literatura germană). După cum se vede, alături de concursul de literatură română s-au organizat și concursuri de literatură maghiară și germană, pentru elevii aparținînd școlilor cu limbile de predare ale naționalităților respective. Calitățile și strădaniile celor mai buni dintre concurenți au fost răsplătite cu 92 de premii și mențiuni oferite de Societatea de științe filologice, Ministerul Învățămîntului și Uniunea Tineretului Comunist.

La rîndul ei, olimpiada de fizică a elevilor — care a reunit la București peste 500 de cîștigători ai selecțiilor anterioare, grupînd peste 19 000 de elevi — a răsplătit pe cîștigători cu 64 de premii și mențiuni oferite de Ministerul Învățămîntului, Uniunea Tineretului Comunist și Societatea de științe fizice și chimice.

Cîștigătorii ambelor olimpiade își vor petrece o parte din vacanța de vară într-o tabără amenajată pe litoral.

Simpozion despre dascăli și scriitori vrînceni

Filiala din Focșani a Societății de științe filologice, a organizat recent, în colaborare cu Inspectoratul școlar județean Vrancea și cu Comitetul județean pentru cultură și artă, un simpozion cu tema: „Dascăli și scriitorii vrînceni".

În programul simpozionului au fost înscrise referatele: „Omagiu înaintașilor" (prof. Petrache Dima), „Popasurile lui Grigore Alexandrescu la Focșani" (conf. univ. Emil Boldan), „Nicolae Iorga, profesor la Focșani" (prof. Frasin Munteanu) și altele.

Rezultatele activității tinerilor matematicieni și fizicieni

Societatea de matematică și fizică „ALFA" a elevilor Liceului nr. 1 din Brașov a organizat recent o prezentare a rezultatelor activității desfășurate de membrii ei. Au fost de față numeroși elevi ai liceelor brașovene, cadre didactice din învățămîntul liceal și universitar, reprezentanți ai inspectoratului școlar județean, ai Comitetului municipal U.T.C., ai filialei Institutului pentru perfecționarea cadrelor didactice și ai presei locale. Au participat de asemenea elevii și profesorii claselor speciale de fizică ale Liceului nr. 5 „Emil Racoviță" din Iași, aflați la Brașov în schimb de experiență.

Membrii societății „ALFA" au prezentat o serie de interesante lucrări cu caracter de cercetare originală, printre care citățm „Alegerea rezistențelor pentru montaje potențiometrice" (Ion Cristoloveanu), „Generalități în calculul unor circuite electrice" (Nicolae Zamfir), „Principiul de nedeterminare al lui Heisenberg" (Silvia Constantinescu), „Forțe nucleare și studierea nucleonilor" (Nicolae Zamfir),

Prof. HERMAN LANG

Caiet metodic de istorie

Inspectoratul școlar al municipiului București a elaborat recent, în colaborare cu cabinetul metodic de istorie din cadrul Casei corpului didactic a municipiului București, un „Caiet metodic" adresat profesorilor de specialitate.

Menționăm, printre materialele adunate în această lucrare, „Partidul Comunist Român — marele monument înălțat de istoria vie a poporului nostru" (Titu Georgescu), „Centenarul Comunei din Paris" (Dumitru Almaș), „1821" (D. Bodiu), „Învățăminte pentru tineretul școlar din studiul istoriei patriei" (Gh. Smarandache), „Folosirea izvoarelor la lecția de istorie" (Aurel Iordănescu), „Cu privire la cercetarea științifică în domeniul metodicii predării istoriei" (Lucia Georgian). Lucrarea mai conține o rubrică de „Îndrumări și sugestii" în cadrul căreia sînt publicate articole ca „Statistica la lecția de istorie" (Louis Roman), „Cîteva considerații metodice referitoare la lecțiile de recapitulare la istoria României" (C. Dinu, R. Bărbuleanu), „Planuri de lecții de sinteză pentru istoria României" (A. I. C. Teodorescu).

Materiale interesante se cuprind de asemenea la rubrica „Discuții, bibliografie, informații".

Concurs privind cunoașterea realizărilor tehnicii românești

În scopul cunoașterii de către pionieri și școlari a realizărilor poporului nostru în domeniul tehnicii, Consiliul municipal Ploiești al Organizației Pionierilor a inițiat un concurs pe tema: „Realizările tehnicii românești".

Concursul, care se adresează elevilor din clasele V—VII, se desfășoară pe detașament, grupe de unități și pe municipiu. Fiecare unitate de pionieri s-a prezentat la faza pe grupe de unități cu o echipă formată din 3 școlari, cîte unul de fiecare clasă. Echipele cîștigătoare la prima fază se vor prezenta la etapa pe municipiu. La faza finală, consiliul municipal va acorda numeroase premii în cărți și obiecte reprezentativelor clasate pe primele trei locuri. De asemenea, tuturor elevilor participanți la faza finală li se va înmîna insigna cercurilor tehnice.

Pentru ca elevii să se prezinte cît mai bine pregătiți la faza finală, Consiliul municipal organizează pentru ei o vizită la Muzeul republican al Petrolului din Ploiești, unde specialiștii le vor prezenta succese ale tehnicii românești în industria petrolului.

Prof. PETRE ANDREI

Expoziție filatelică școlară

Între 7 și 8 aprilie a avut loc la Casa de cultură a sindicatelor din Tulcea prima expoziție filatelică națională a pionierilor și școlarilor, organizată de Consiliul județean Tulcea al Organizației Pionierilor, filiala Tulcea a Asociației Filateliștilor în colaborare cu Asociația Filateliștilor și Inspectoratul școlar județean Tulcea.

Expoziția a cuprins 104 piese, provenite din 21 județe ale țării și din municipiul București. Aproape o treime din materialele expuse au fost elaborate de cercurile filatelice de pe lîngă unele școli generale și case ale pionierilor.

Cele mai multe dintre exponate au tratat teme legate de istoria și activitatea Partidului Comunist Român, au prezentat momente importante din istoria patriei, au reflectat aspecte din munca și viața poporului. Cele mai bune dintre ele au fost distinse cu medalii, cupe, mențiuni, diplome, obiecte și accesorii filatelice.

Succesele unor tineri arheologi

De mai mulți ani de zile, la Școala generală din localitatea Tomnatic, județul Timiș, se manifestă o preocupare susținută pentru arheologie.

În primăvara aceasta pionierii și elevii au cercetat locurile unde a existat o așezare destul de bine închegată a sarmaților. Făcînd săpăturile necesare, ei au găsit urmele unui bordei datînd după identificările specialiștilor muzeului județean, din secolul III-IV al erei noastre.

Sesizați de micii arheologi specialiștii s-au deplasat la fața locului și au scos la suprafață ceramică executată cu roata olarului și cu mîna, vase.

Cu aprobarea muzeului școlarii au continuat săpăturile în bordei, unde au mai descoperit vase, o piatră șlefuită, un ac șlefuit, confecționat din os, ș.a.m.d. Materialele scoase la iveală de ei vor mări numărul obiectelor muzeului școlii, după identificările făcute de muzeul județean.

Inv. NICOLAE PERIAN

OPINII

OPINII • OPINII • OPINII • OPINII

Pe tema modernizării predării matematicii

Problemă complexă, modernizarea predării matematicii cuprinde două componente esențiale, inseparabil legate între ele : modernizarea conținutului, determinat de cerințele actuale ale societății și modernizarea metodelor de predare. ...căutarea căilor de modernizare conținutului este necesar să ...seama de permanenta dezvoltare matematicii și a științelor ...ate ei, precum și de posibilitățile de asimilare de către ...noilor cunoștințe acumulate acest proces.

...un fapt constatat că, mult în învățământul matematicii ...ers pe linia păstrării bagajului tradițional de cunoștințe și a ...concentrism excesiv — mai ...es la geometrie și algebră — reflectându-se, deși pe un plan superior, aproape în întregime materialul predat în clasele anterioare. ...același timp, ca o cerință a actualității, s-au inclus în programe și manuale și unele noțiuni moderne. Modul cum au fost introduse acestea a dus însă, pe de o parte, la creșterea excesivă a volumului de cunoștințe peste posibilitățile de asimilare conștientă ale elevilor, iar pe de altă parte, la prezentarea neunitară a întregului material, nereușindu-se realizarea unei îmbinări organice a noului cu tradiționalul.

Totodată s-a ajuns la o dispersare a diferitelor ramuri ale matematicii. Astfel algebra, geometria și trigonometria au fost studiate separat, deși rezolvarea unor probleme complexe cere îmbinarea acestor discipline.

În atari condiții cred că se impune o reconsiderare și adaptare a materialului tradițional la nivelul cerințelor actuale și trecerea treptată spre studiul noțiunilor generalizatoare și unificatoare (grup, inel, corp, spații vectoriale etc.), pe măsura acumulării cunoștințelor necesare însușirii acestor noțiuni. În același timp, consider că se impune necesitatea de a se renunța la capitole care și-au pierdut importanța din trecut, creîndu-se astfel condițiile pentru realizarea unui ritm mai rapid al transferului de cunoștințe.

Avînd în vedere, pe de altă parte, faptul că matematica nu înseamnă numai cunoștințe ci, în special, un mod de a gîndi, pasiunea de a descoperi prin gîndire proprie, implicații logice, se impune o împletire organică a algebrei, geometriei, trigonometriei etc., folosindu-se, în prezentarea conținutului lor, aceleași concepte și același limbaj.

Consider că, pentru a se ajunge la elaborarea unei linii unitare, pe ansamblu, cu privire la modernizarea integrală a conținutului matematicii predate în școală, este necesar să se pregătească în primul rînd un proiect de programă — atît pentru clasele I-VIII cît și pentru anii I-IV ai liceului de cultură generală — care să fie experimentat într-un număr suficient de școli. Ca o finalizare a acestui experiment, urmărit cu consecvență de către o comisie de specialiști, să se tragă concluzii pe baza cărora să se definitiveze proiectul respectiv. Această acțiune, deși de durată, mi se pare a constitui o etapă obligatorie pentru rezolvarea justă a problemei modernizării învățămîntului matematic în țara noastră.

În ce privește modernizarea metodelor de predare, cred că trebuie să se rezolve, înainte de a se elabora metodica predării, unele probleme de ordin psiho-pedagogic. În acest sens consider, de exemplu, că este necesar să se studieze cum se desfășoară procesul însușirii cunoștințelor matematice, procesul pregătirii temeinice a elevilor pentru a se putea orienta just în diversitatea problemelor pe care le ridică viața.

Activizarea metodelor de predare — mai ales că sprijinirea reciprocă a cunoștințelor moderne și clasice oferă un cadru de promovare treptată a unor principii active de învățare — trebuie realizată în strînsă legătură cu aplicarea justă a principiilor didactice. Se știe că unele principii didactice ca, de exemplu, cel al succesiunii, au o acțiune permanentă, iar altele, ca cel al intuiției, acționează cu intensitate variabilă pe parcursul studiului. Astfel, de exemplu, însușirea primelor noțiuni de geometrie se sprijină în mod deosebit pe intuiție. Treptat, pe măsura dezvoltării elevului, a trecerii sale la etape mai avansate de studiu, conturarea mai deplină a noțiunilor se bazează, din ce în ce mai mult, pe demonstrații logice, fără ca acțiunea principiului intuiției să înceteze.

Totodată, cred că metodele și procedeele folosite trebuie subordonate și realizării unui echilibru just în ce privește caracterul informațional și cel formativ al învățămîntului. Expunerea cu caracter informațional, deși contribuie la însușirea conștientă a cunoștințelor, nu activează în suficientă măsură gîndirea productivă a elevilor. De aceea consider că este necesar să se îmbine armonios expunerea profesorului cu căutările independente ale elevilor. Expunerea profesorului trebuie îmbinată continuu cu crearea de situații-probleme, care dezvoltă spiritul de investigație al elevului și îl orientează spre cercetare.

Un factor important în activizarea cunoștințelor elevilor este realizarea predării în perspectivă, înțelegîndu-se prin aceasta direcționarea permanentă a tuturor etapelor studiului elevilor pe calea ce duce la atingerea scopului propus. Elevii trebuie să cunoască atît scopurile parțiale cît și scopul final. În acest fel ei își vor da seama de necesitatea rezolvării unor probleme parțiale, componente ale problemelor de ansamblu.

La început este necesar să se propună probleme simple, care să nu ceară din partea elevului un efort prea mare și nici calcule prea complicate ; apoi, gradat, se vor rezolva probleme mai complexe. Este bine să se evite acele probleme care nu constituie o îndrumare spre o adevărată cercetare (de pildă, problemele care cer : „să se arate că...“ îi pun pe elevi în situația să regăsească ceea ce era cunoscut, și nu în situația de a căuta soluția problemei, așa cum se întîmplă în realitate).

Sondajele efectuate prin lucrări independente la începutul anului, al trimestrelor, la terminarea studierii unei teme sau a unui capitol permit orientarea activității generale a profesorului pe baza unor evaluări privind volumul cunoștințelor elevilor în raport cu cerințele programei, gradul de dezvoltare a gîndirii elevilor și capacitatea lor de a aplica în mod independent cunoștințele în rezolvarea exercițiilor și a problemelor.

În articolul de față am abordat numai cîteva probleme parțiale ale modernizării predării matematicii care, alături de soluționarea altor aspecte de egală însemnătate, vor contribui, sperăm, la îmbunătățirea studierii acestei discipline.

GLEB SIMIONESCU

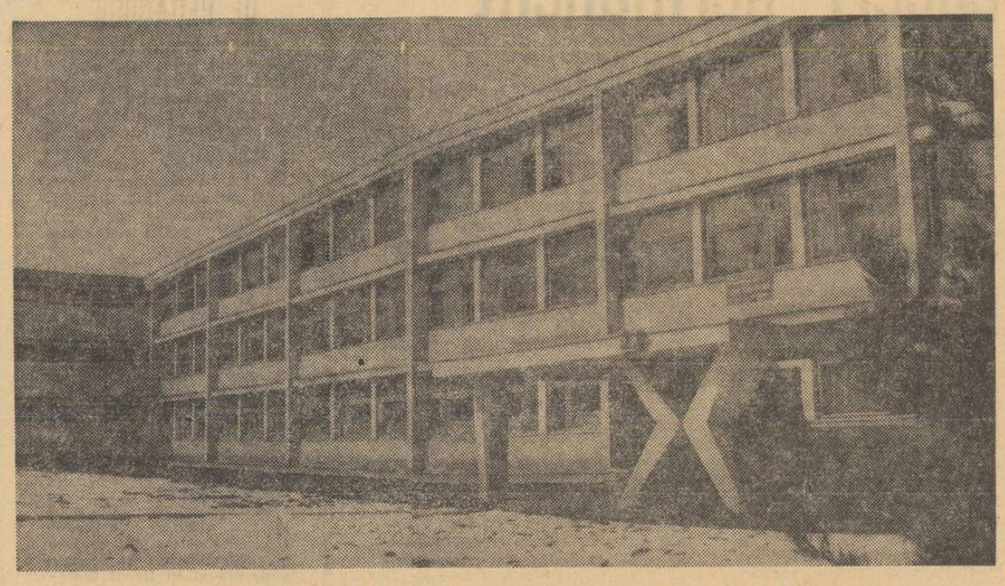

Noua clădire a Liceului de cultură generală din Vulcan — județul Hunedoara

Conducere tradițională și conducere modernă în școală

Trecerea de la un anumit mod de a gîndi rezolvarea unor probleme la alt mod, considerat mai nou, mai eficient, mai științific etc. reprezintă în sine un fenomen complex ce presupune confruntări, acceptări și respingeri, documentări și demonstrații, posibilitatea de a fi de acord în cunoștință de cauză. Aceasta deoarece însușirea noului nu este niciodată numai o problemă logică, ci și una istorică și umană, întrucît angrenează profund oamenii, cu opiniile și mentalitățile lor, cu obiceiurile, interesele, dorințele lor — și presupune întotdeauna o nouă motivație, ca și schimbări în sfera valorilor domeniului respectiv

Pentru a ușura și stimula confruntarea dintre vechi și nou, dintre atitudini și mentalități opuse, „confruntările de caz“ ni se par foarte importante. Am putea lua oricare situație sau problemă care intră în sfera conducerii : luarea deciziei într-un caz de disciplină, conducerea unei ședințe de consiliu, consultarea unor profesori sau predarea unui obiect de învățămînt. Să ne oprim bunăoară pentru simplificarea analizei, asupra unei lecții de matematică la clasa a II-a. Tot pentru același motiv să pornim de la ideea că manualul și programa existentă fixează cadrul analizei.

Insușirea aritmeticii la clasa a II-a în prezent nu este gîndită ca un proces de conducere. Ceea ce, în sine, nu e nici bine nici rău. Iar pentru a fi drepți pînă la capăt trebuie să spunem că rezultatele ce se obțin sînt de toate nuanțele, variind de la excelente la slabe. În ceea ce privește gîndirea concretă a sarcinilor și a contribuției personale în limitele date, constatăm aceeași mare variație, de la învățătorul care parcurge conștiincios fiecare lecție din manual, scontînd în final pe ceea ce consideră programa că ar trebui să se obțină, la cel care își propune sarcini speciale (educarea cu precădere a capacității de a utiliza calculul mental, a capacității de a rezolva probleme etc.), depărtîndu-se astfel de la litera programelor în sensul bun al cuvîntului, în sfîrșit la cel ce-și propune o ierarhizare a sarcinilor, pe primul plan punînd de exemplu gîndirea problematizată. Și în privința mijloacelor putem găsi aceeași enormă varietate.

Așadar, între programă și manual pe de o parte, și rezultatele practice ce se obțin, pe de altă parte, există o distanță apreciabilă nu în sensul depășirii lor, ci numai al interpretării, al valorificării. Un studiu al spontaneității didactice în limitele unui spațiu formal dat ar fi foarte util pentru înțelegerea nivelului tradițional de conducere a însușirii unui anumit obiect de învățămînt. Și fără ei însă ne dăm seama de unele lucruri. Cel puțin cei mai buni reprezentanți ai breslei își pun problema scopului învățării aritmeticii în clasa a II-a și nu se opresc aici, ci încearcă să fixeze obiective precise : un anumit nivel de operare cu cifrele, însușirea unor anumite grupuri de probleme, încurajarea confruntării cu dificultatea unor probleme, capacitatea de a crea probleme simple etc. Mulți învățători gîndesc serios la mijloacele prin care urmează să fie atinse scopurile propuse (metode, tehnici, procedee etc.), le stabilesc și le aplică. În sfîrșit, majoritatea învățătorilor se străduiesc să evalueze rezultatele obținute.

Ce se întîmplă însă cu toate aceste eforturi îndreptate spre perfecționarea învățării ? Ele nu pătrund în pedagogie și nici în psihologia pedagogică. Ignorate și desconsiderate, ele se pierd fără a putea permite apariția unei teorii a conducerii însușirii unui anumit obiect de învățămînt.

Conducerea științifică a apărut (desigur nu în mod exclusiv) tocmai dintr-o practică pe care au teoretizat-o alte științe, mai dinamice și mai evoluate decît pedagogia și psihologia pedagogică (sociologia, psihologia socială etc.). Rezultatele obținute se întorc acum și spre învățarea practică a diferitelor obiecte de învățămînt, pentru a suplini golul teoretic creat. Fiind vorba de domenii între care funcționează analogia, multe elemente de teoria conducerii sînt cunoscute și înțelese ușor de practician.

Revenind la „cazul“ de mai sus, al învățării aritmeticii la clasa a II-a, prima problemă pe care ar trebui să și-o pună conducătorul acestui proces (învățătorul, directorul — în calitatea lui de controlor și evaluator al rezultatelor — și în sfîrșit autorii programei și manualului) este : de ce se studiază aritmetica, în clasa a II-a? Ce scop se urmărește prin studierea ei? În sistemul de gîndire tradițional problema nu și-o pun toți și, mai ales, **răspunsul nu se formulează precis**, în sensul comportamentului **final** pe care scontăm (cantitate de informații, nivel de însușire, capacități implicate și nivelul elaborării lor). În spiritul conducerii științifice a procesului de învățare a aritmeticii la clasa amintită, după fixarea obiectivului în termeni exacți și verificabili urmează și alte probleme : **mijloacele** prin care urmează să se însușească scopul propus (metode, procedee, tehnici etc.), împărțirea pe **etape, modalități de realizare** concretă, **evaluarea rezultatelor.** În toate cazurile ceea ce aduce teoria conducerii nu este altceva decît conștientizarea unor momente, cunoscute în mod obișnuit de către practicieni. Conștientizarea aduce însă cu sine precizarea, măsura și controlul. Acestea împreună atestă saltul de la impresie și talent la analiză și exactitate, de la empiric la știință.

Desigur, conducerea științifică a însușirii unui obiect de învățămînt nu asigură numai prin ea însăși rezultate neapărat bune. Nici o concepție nouă, oricîte posibilități potențiale ar avea, nu duce la rezultate pozitive prin simpla ei aplicare. Dar orice rezultate s-ar obține, aplicarea teoriei conducerii presupune **controlul factorilor implicați — și cu acest moment începe știința.**

Desigur, primii cititori de slove au putut fi și ei inferiori unor mari gînditori analfabeți, cunoscătorii managementului pot obține uneori rezultate inferioare marilor practicieni, după cum marii mînuitori de oameni pot depăși pe unii cunoscători ai teoriei grupurilor. Dar acestea sînt accidente. Sensul general al mișcării rămîne. **Talentul se valorifică mai bine prin știință.** Aplicarea teoriei conducerii în învățămînt presupune un salt în nivelul performanțelor școlii noastre, dar nu dintr-odată și mai ales nu pe seama unei acceptări formale.

Conf. univ. dr. N. RADU
Catedra cadre de conducere a I.C.P.P.D.

ECOURI
LA MATERIALELE PUBLICATE

Proiect de inițiere în matematică a profesorilor de istorie

Nu de mult, în Gazeta învățămîntului, acad. Gr. Moisil a publicat un articol substanțial în problema formației universitare interdisciplinare, sub titlul *Formarea de diplomați univesitari cu profil mixt : matematică-istorie* (Gazeta învățămîntului nr. 1074), articol căruia, la cîteva săptămîni, i-a urmat un altul, sub semnătura profesorului S. Marcus, despre introducerea matematicilor în facultățile umanistice, precum și un al treilea, datorat tot academicianului Gr. C. Moisil, în legătură cu problemele informaticii. Discuțiile pe această temă continuă și în cadrul altor publicații. Programe precise de cursuri, seminarii și lecții practice în vederea pregătirii studenților care vor să devină diplomați ai facultăților cu profil mixt, au arătat cum se poate realiza concret un atare obiectiv, destinat (vorbim din punctul de vedere exclusiv istoric) să aducă istoriografiei moderne avantaje apreciabile.

Dacă studenții, cu începere din anul universitar 1971—1972, vor fi în măsură a-și însuși cunoștințe absolut necesare pentru progresul științelor istorice în viitor, în schimb cadrele tinere de predare și de cercetare nu beneficiază de un program similar de lucru care să le dea posibilitatea unei inițieri organizate în metodele matematice aplicabile la studierea trecutului. De aceea ne-am permis să schițăm un proiect în sensul unui curs de 2 ani, redus pentru început la cunoștințe elementare, extrem de simple, indispensabile totuși unor cercetări istorice la nivel modern și pe cît posibil în concordanță cu pregătirea unor studenți inițiați deja în algebra logicii, în teoria mulțimilor, în topologia generală.

Cursul acesta ar urma să cuprindă :

1. Introducere în analiză (algebră, elemente de calcul diferențial și integral).

2. Istoria matematicii (de la începuturi pînă la epoca Newton-Leibniz *).

3. Utilizarea mașinilor de calcul (aplicare — după specialitatea cadrelor respective — la cercetările privind arheologia, demografia, creșterea producției în societatea modernă, raporturile dintre cerere și ofertă, oscilația prețurilor etc.).

Facultativ : Noțiuni despre calculul probabilităților.

1. Logica formală **).

2. Introducere în logica matematică.

3. Statistică (cu aplicație directă la problematici speciale).

4. Istoria matematicii (de la începutul secolului al XVIII-lea pînă în zilele noastre).

Am considerat ca necesară însușirea noțiunilor de algebră, de statistică matematică, eventual de calculul probabilităților, întrucît fără acestea nu vedem cum s-ar putea soluționa astăzi nenumărate probleme de istorie economică și demografică, cum s-ar ajunge la caracterizarea definitorie și multilaterală a unor procese istorice în cadrul unei epoci date.

E inutil să subliniem aici ce folos aduce pe plan informațional clasificarea materialului documentar pe tematici, material care a luat în vremea noastră proporții uriașe, ce dezorientează pe cel mai erudit și minuțios dintre cercetătorii istoriei. Cît despre teoria grafurilor — despre care academicianul Gr. C. Moisil a spus cîteva cuvinte în lecția sa din 1 martie 1971 cu privire la matematizarea istoriei, dînd exemple edificatoare în ce privește filiația manuscriselor, studierea variantelor folclorice sau literare — vom adăuga o remarcă proprie, referitoare la domeniul arhivistico-paleografic. Toate arhivele de pe glob sînt pline de documente false, întocmite de către persoane care au urmărit cîndva un avantaj moral sau material ; sub raport psihologic și chiar istoric, un document falsificat în secolul al XV-lea, al XVIII-lea etc. poate fi extrem de interesant și util pentru depistarea unor stări de spirit, unor fenomene izolate, însă reale, de care se ține seamă în reconstituirea unei imagini fidele. Dar pe plan de strictă și exactă informație, un atare fals induce în eroare și riscă să distrugă un întreg complex de cercetări, îndrumîndu-l spre o concluzie aberantă. Aplicarea metodei preconizate de teoria grafurilor va da putința calculării frecvenței unor elemente revelatoare, a unor particularități caracterizatoare dintr-o anumită categorie de documente, va preciza gradul de autenticitate, de falsificare sau de interpolație și astfel eroarea va fi evidentă. Iată deci un argument în plus în favoarea inițierii matematice a cadrelor de cercetători ai documentelor trecutului, inițiere menită să le înlesnească munca de investigație arhivalică. Înarmați cu această metodă, utilizînd calculatoarele electronice, arhiviștii-paleografi vor înceta să mai fie — ceea ce din păcate sînt astăzi — „șoareci de bibliotecă“ sau „de arhive“, pentru a păși efectiv pe tărîmul cercetării științifice. Și se pot adăuga multe alte avantaje în folosul științei istorice.

De altfel, proiectul de față nu constituie decît un minimum, susceptibil a fi îmbunătățit și amplificat. Rezultatele remarcabile dobîndite în ultimii ani pe tărîmul cercetărilor istorice, grație mașinilor electronice de calcul, ale căror posibilități logice au fost dovedite, îndreptățesc generalizarea unor tentative menite să ridice istoria la nivelul științei moderne.

Dr. R. CIOCAN- IVĂNESCU
șef de sector
la Academia de științe sociale și politice

*) La acest curs ar urma să participe și studenții facultăților de profil mixt. E o disciplină absolut necesară : tineretul trebuie să cunoască procesul de dezvoltare a gîndirii științifice (în speță matematice), care, generată și impulsionată fiind de creșterea forțelor de producție, a condiționat progresul omenirii.

**) Tinerele cadre universitare și de cercetare au în mod expres obligația de a-și împrospăta (sau chiar însuși) cunoștințele de logică : foarte adesea se constată, din lucrările lor, că au aprofundat materialul istoric, dar ajung la concluzii false fiindcă nu știu să construiască un silogism corect.

CREAREA P.C.R. — COTITURĂ ISTORICĂ ÎN VIAȚA POPORULUI ROMÂN

(Urmare din pag. 1-a)

ganizațiile locale s-au situat pe pozițiile luptei pentru transformarea partidului socialist în partid comunist.

După ieșirea reprezentanților social-democrați de dreapta din conducerea partidului socialist — cu prilejul ședinței amintite a Consiliului general din ianuarie-februarie 1921 — rîndurile muncitorilor conștienți s-au strîns și mai mult în jurul aripei revoluționare din partid. În noul Comitet Executiv au intrat militanți care se pronunțau ferm pentru transformarea partidului socialist în partid comunist și afilierea lui fără rezerve la Internaționala comunistă.

Dominarea elementelor revoluționare, comuniste, în organele de conducere ale partidului socialist și sindicatelor profesionale a deschis posibilități mai largi pentru a se acționa cu puteri sporite în vederea pregătirii congresului de transformare a partidului socialist în partid comunist, a documentelor sale programatice, a facilitat munca de propagandă desfășurată prin intermediul publicațiilor mișcării muncitorești. Ca urmare a acestei situații a crescut combativitatea revoluționară în cadrul partidului socialist.

În altă ordine de idei, se impune precizarea că transformarea partidului socialist în partid comunist era înțeleasă nu ca o simplă declarație de afiliere la Internaționala a III-a, ci ca o schimbare profundă în viața lui internă. Partidul urma să-și așeze întreaga activitate pe temelia trainică a învățăturii marxist-leniniste, să adopte principiile centralismului democratic, obiectivele sale fundamentale urmînd să fie legate nemijlocit de aspirațiile majore ale mișcării muncitorești revoluționare : lupta împotriva exploatării capitaliste, pentru o reală independență națională a poporului român, pentru pace și progres social, în ultimă instanță pentru construirea societății socialiste.

Adîncirea dezbaterilor ideologice a avut o influență însemnată asupra adunărilor generale de dări de seamă și alegeri ale secțiunilor partidului socialist. Cu acest prilej, în majoritatea cazurilor, organizațiile locale ale partidului socialist au încredințat mandate de participare la lucrările congresului unor delegați cunoscuți pentru activitatea și atitudinea lor de stînga, revoluționară, fapt care evidențiază o dată în plus procesul profund de radicalizare a luptei maselor muncitoare, de delimitare și clarificare ideologică, manifestată atît de pregnant în timpul dezbaterilor istorice ale Congresului de constituire a P.C.R.

Congresul s-a întrunit în București, în ziua de 8 mai 1921, într-o atmosferă de puternic entuziasm. Delegații la Congres reprezentau 45 086 membri de partid, încadrați organizatoric în 29 de secțiuni ale Partidului socialist, existente în principalele centre muncitorești din țară. Ei dețineau un total de 540 de mandate. Printre delegații la Congres se aflau militanți de frunte ai mișcării muncitorești din România : Gh. Cristescu, Dumitru Grofu, Gh. Niculescu-Mizil, Eufrosina Cotor, Th. Iordăchescu (București), Alexandru Dobrogeanu-Gherea, Constantin Mănescu (Ploiești), Eugen Rozvani, Elek Köblös (Cluj), Mihai Cruceanu (Craiova), Andrei Ionescu (Constanța), Mihail Macavei (Tr. Severin), Ion Popescu (Buzău), Tiron Albani, Gheorghe Mamina (Brașov), Fotache Dorojan și alții.

Pe ordinea de zi a Congresului erau înscrise problemele fundamentale ale mișcării muncitorești, revoluționare din România : raportul de activitate al Comitetului Executiv al Partidului Socialist, raportul asupra afilierii la Internaționala Comunistă și programul de activitate al partidului, proiectul de statut, proiectul programului agrar, o serie de puncte referitoare la raportul delegației care a fost în Rusia Sovietică, presa și propaganda, problema naționalităților, mișcarea revoluționară de tineret, problema organizării femeilor muncitoare. Locul central în lucrările Congresului l-au avut dezbaterile asupra raportului privind afilierea la Internaționala Comunistă și programul partidului, prezentat în după-amiaza zilei de 10 mai 1921. Pornind de la analiza celor mai importante etape ale luptei clasei muncitoare din România și de la **experiența mișcării muncitorești internaționale**, raportul prezentat **în legătură cu această** problemă **ajungea la concluzia că**, în pofida **unor minusuri și greșeli** inerente, mișcarea muncitorească din România, în speță organizațiile sale politice și profesionale, au căutat în permanență să aplice în practică principiile de bază ale învățăturii marxiste, proclamînd necesitatea luptei **„pentru înfăptuirea societății viitoare, care nu-i alta decît comunismul“**. Delimitînd precis căile, mijloacele de acțiune prin care clasa muncitoare putea ajunge la înfăptuirea acestui înalt obiectiv, transformînd în fapt misiunea sa istorică, documentul indica necesitatea cuceririi puterii politice din mîna burgheziei și instaurarea dictaturii proletariatului, singura clasă socială capabilă să reprezinte interesele imense majorității a poporului muncitor.

Trecîndu-se la vot, majoritatea delegaților a votat pentru crearea Partidului comunist și afilierea sa la Internaționala a III-a fără rezerve. În felul acesta a luat ființă, pe baza ideologiei marxist-leniniste, Partidul Comunist Român, partidul revoluționar al clasei muncitoare, care va juca un rol determinant în cadrul istoriei contemporane a poporului român.

Apreciind de la început pericolul pe care acest eveniment îl reprezenta pentru menținerea dominației lor politice, clasele exploatatoare au trecut neîntîrziat la măsuri represive. Astfel, în după-amiaza zilei de 12 mai, în timpul dezbaterilor pe marginea problemei agrare, lucrările Congresului au fost întrerupte prin intervenția brutală și samavolnică a organelor de represiune. Delegații care au votat afilierea necondiționată a partidului la Internaționala Comunistă au fost arestați și întemnițați la închisorile Văcărești și Jilava, fiind implicați și judecați mai apoi — alături de numeroși alți fruntași ai partidului arestați ulterior — în cunoscutul proces din Dealul Spirii.

Evenimentele istorice au dovedit însă că, în pofida terorii, a măsurilor samavolnice la care a fost supus fără încetare, și care au culminat cu scoaterea sa în afara legilor, Partidul comunist nu a putut fi zdrobit. Și aceasta tocmai datorită faptului că existența P.C.R. răspundea în țara noastră unei necesități obiective, evoluției societății românești spre libertate și progres social.

Legîndu-se nemijlocit de mase, Partidul Comunist Român a dobîndit recunoașterea rolului de conducător al maselor largi de oameni ai muncii datorită fidelității, devotamentului și spiritului de jertfă cu care a slujit neîncetat, încă de la înființarea sa, interesele supreme ale clasei muncitoare. Politica sa, inspirată de nevoile arzătoare ale dezvoltării societății românești, întemeiată pe principiile marxism-leninismului, a devenit drapelul sub care s-au unit, în rînduri strînse, muncitorimea, țărănimea, intelectualitatea progresistă. De pe această platformă și în pofida condițiilor de conspirativitate deosebit de dificile, Partidul comunist, a organizat și a condus marile bătălii de clasă ale proletariatului român împotriva ofensivei patronale, a pericolului fascist, pentru independența și suveranitatea națională a poporului român — premise obiective care au facilitat victoria istorică a insurecției armate antifasciste de la 23 August 1944. Înfăptuind obiectivele majore, social economice și politice reclamate de desăvîrșirea revoluției burghezo-democratice, cucerind apoi puterea politică din mîna burgheziei și instaurînd dictatura proletariatului, bucurîndu-se de sprijinul și asentimentul întregului popor, Partidul comunist a fost, în noile condiții istorice, forța politică care a angajat poporul român pe drumul construcției societății socialiste.

Avînd o compoziție corespunzătoare rolului și misiunii sale în societate, puternic legat de mase, înarmat cu concepția științifică a învățăturii marxist-leniniste, cu o bogată experiență revoluționară, Partidul comunist este urmat azi cu devotament de întreaga națiune română pe drumul luminos al edificării societății socialiste multilateral dezvoltate.

INFORMARE • DOCUMENTARE • INFORMARE

A educa înseamnă a cuceri permanent

După cum se știe, în școlile franceze s-a trecut la aplicarea treptată, pe diferite nivele, a unei reforme a învățămîntului matematicii. Aspectele pe care le implică realizarea acestei reforme preocupă straturi foarte largi ale populației : elevi și părinți, învățători, profesori, cercetători, oameni de știință. Făcîndu-se ecoul acestor preocupări, revista „L'école et la nation" a publicat într-unul din numerele sale, recente un „dosar al matematicilor moderne", cuprinzînd convorbiri cu André Lichnérowicz, profesor la Collége de France, președintele comisiei care a elaborat proiectul de reformă (așa numita „Comisie Lichnérowicz), cu specialiști ca G. Poitou sau A. Revuz, cu profesori universitari, cercetători, cadre didactice etc.

Reproducem în coloanele de față extrase din convorbirea purtată de Maurice Perche, directorul revistei „L'école et la nation", cu André Lichnérowicz.

— Sîntem întrebați adesea dacă prin „matematici moderne" se înțelege o nouă metodă de a preda matematicile, cam așa cum metoda globală este o metodă, printre altele, de a preda cititul. Într-un cuvînt, ce reprezintă „matematicile moderne" în raport cu dezvoltarea istorică a matematicilor ?

— Nu, nu e vorba de o metodă nouă de a preda matematicile. E vorba de a preda matematicile așa cum sînt ele astăzi și așa cum vor putea sluji unor copii care peste 15 ani vor participa la viața activă într-o lume alta decît cea de acum.

Poate că aș putea să completez întrucîtva acest răspuns. Pînă acum matematicile s-au predat într-o ordine istorică și, în același timp, cu filozofia timpului în care s-au născut ; geometria era predată cu o stare de spirit greacă, algebra cu o stare de spirit din secolele XVI—XVII, analiza cu o stare de spirit din secolul al XVIII-lea, iar vectorii corespunzător cu secolul XIX. Ceea ce am urmărit să realizăm acum este un învățămînt unificat, nu împărțit în discipline divergente, unificat printr-un limbaj comun și prin metode comune. Bineînțeles, acest fapt este facilitat de adoptarea unor metode care sînt ele însești moderne.

— Matematicile moderne au deja o lungă existență istorică. De ce a devenit necesar astăzi să se introducă o reformă a învățămîntului matematicii începînd cu școala elementară și chiar cu grădinița de copii ? Înainte existau grade de învățămînt diferite, conform cu diferitele etape. Grădiniță, școală primară, învățămînt secundar, învățămînt universitar. Exista și un învățămînt al diferitelor matematici. În școala primară se spunea, de altfel, „socotit". De ce deci este necesar să se introducă o reformă care merge de la grădiniță pînă la învățămîntul superior ?

— Nu este o chestiune de modă, e o problemă care se pune cu adevărat în întreaga lume. Pretutindeni se înregistrează o evoluție mai mult sau mai puțin rapidă, mai mult sau mai puțin bruscă a învățămîntului matematicilor.

De ce ? Din cauză că învățămîntul pe care l-am moștenit era întrucîtva, aș îndrăzni să spun, un învățămînt de agrement. Era un învățămînt care forma spirite, dar care foarte multă vreme n-a avut deschidere spre realitățile cotidiene ale vieții. Lumea noastră a devenit o lume științifică și tehnică. Trebuie să-i pregătim pe copii pentru ceea ce este deja lumea lor, dar și pentru ceea ce va fi cu mult mai mult lumea în care vor acționa. Aceasta ne-a impus să regîndim problema matematicilor.

Pe de altă parte, am constatat că există condiționări pentru anumite concepte și decondiționări extrem de dureroase. De fapt copilul era obligat să transpună de mai multe ori cunoștințele sale într-un alt limbaj ; nu numai într-un limbaj diferit, dar și într-un limbaj purtător de idei foarte diferite. Oamenii din generația mea au făcut experiența asta și n-au apreciat-o. Noi căutăm să realizăm un învățămînt care să evite aceste condiționări și recondiționări dureroase pentru copii ; rezultatul este că, probabil, îi facem să sufere ceva mai mult pe adulți.

Această operație nu este posibilă decît grație devotamentului întregului corp profesoral, corp care, în majoritatea membrilor săi, a făcut un efort extraordinar. Se spune uneori despre corpul profesoral că este sclerozat, dar experiența mea din ultimii trei ani în ceea ce privește modernizarea predării matematicilor demonstrează exact contrariul. Cînd se apelează la el într-un efort de acest gen, corpul profesoral este, dimpotrivă, remarcabil.

— Care sînt caracteristicile esențiale și care sînt obiectivele noilor programe introduse în acest an ? Ce le diferențiază de vechile programe ? Cum au fost elaborate ? Se știe că ele fac obiectul unor anumite critici și că circulara ministerială destinată învățătorilor în ajunul deschiderii anului școlar, circulară care se dorește foarte liniștitoare, pretinde că orice învățător poate preda noile programe cu cunoștințele sale actuale. Atunci cum trebuie situate noile programe în raport cu reforma de ansamblu a matematicilor ?

— S-a spus : spiritul matematicilor „moderne" este introdus direct în învățămîntul elementar. De fapt este vorba de ceva mult mai modest. Obiectivul este de a evita ca după absolvirea școlii primare copiii să încerce acel șoc la care am făcut aluzie.

Programa este în mod voit mai puțin imperativă, așa încît să permită fiecărui învățător să găsească propriul său regim de adaptare și să evolueze în ritmul său.

În vechile instrucțiuni era un anumit număr de lucruri perimate, sau neplăcute, sau contradictorii ; în special acea idee că un număr nu există decît dacă este urmat de oi, de creioane etc. De fapt, așa cum o demonstrează experimentele pedagogice, copilul își însușește foarte repede esențialul, adică adevărata noțiune de număr întreg. Prima operație matematică este de a număra, măcar pe degete, adică de a traduce perfect oile din turmă cu degetele de la mîini, de a deveni conștient de posibilitatea acestei traduceri. Apoi se distinge ceea ce este de domeniul socialului sau al aplicării. Sistemul metric este un sistem rațional (din anumite puncte de vedere), adoptat prin lege și în care trebuie să-i inițiem pe copiii noștri ; el nu este însă de același ordin cu operațiile însești, corespunzînd matematicilor. În al treilea rînd, există o serie de manipulații datorită cărora se dobîndește puțin cîte puțin, prin desen, prin pliaje, simțul planului geometric. Sînt un fel de lucrări practice de geometrie fizică, care dau noțiuni importante din punct de vedere pedagogic. Dorim ca învățătorul să-și dea seama de distincția între aceste trei planuri de lucru. Și dacă el își dă seama, aceasta se va simți desigur și în lecțiile lui.

După părerea mea, nu există o soluție miracol care să permită renovarea globală a învățămîntului. Schimbarea programelor este o condiție necesară dar, desigur, nu și suficientă ; foarte importantă este formarea și autoformarea învățătorilor. Un învățămînt înseamnă profesori, nu programe.

— Un laureat al premiului Nobel afirma că a preda la nivelul propriilor tale cunoștințe este un exercițiu abominabil. Nu considerați că un asemenea exercițiu este impus miilor de colegi ai noștri, învățători sau profesori ? Oare nu s-a pus căruța înaintea boilor și, în general, nu sîntem foarte departe de a fi creat condițiile pentru ca oamenii școlii să abordeze noile programe cu acel minim de seninătate pe care ți-l asigură numai stăpînirea deplină a ceea ce trebuie să predai ?

— Este absolut exact că oamenii școlii (oricare ar fi funcțiile lor : învățători sau profesori de liceu) nu stăpînesc încă programele noi așa cum stăpîneau programele anterioare.

În vechiul tip de învățămînt exista un stoc întreg de exerciții bine rodate, care trebuie revăzute. Cele mai multe dintre ele sînt utilizabile, dar utilizabile într-o altă optică.

Matematicile pun în fața tuturor, pentru rațiuni perfect obiective, problema educației permanente. Altă dată îți făceai formația inițială și o rentabilizai, ca pe un fel de capital, toată viața. Acum, reînnoirile în gîndire fac ca acest lucru să nu mai fie posibil și impun o formație permanentă pentru toți.

Am să adaug că personal am preconizat întotdeauna o educație a tineretului care să cuprindă patru teme. Pentru mine aceste patru teme fundamentale sînt exprimarea (modul de exprimare mergînd de la limbaj la desen), limbile, matematicile și munca manuală serioasă cu lemnul și cu metalul, priceperea de a te bate cu materia. Un învățămînt serios în ceea ce privește prelucrarea lemnului și a metalului îmi pare complementar și necesar în raport cu ceea ce facem din punct de vedere matematic, pentru că aici este inclusă în același timp latura desenului (adesea necesar pentru prelucrarea materiei), ca și latura fizică, latura gestului, complementară limbajului aseptic pe care îl reprezintă matematicile.

— Domnule profesor, nu vom trage o concluzie. În orice caz e o chestiune care rămîne deschisă și în dezbatere.

— Defectul, într-o discuție franceză, este de a crede că e necesar să se tragă o concluzie. Or, a educa înseamnă a cuceri permanent.

Într-unul din laboratoarele lingvistice ale Universității din București

„REVISTA DE PEDAGOGIE"

Numărul din aprilie al „Revistei de pedagogie" face cunoscut cititorilor, sub semnătura lui G. Văideanu, R. Dăscălescu, V. Krasnaseschi, V. Caraba, **Planul de cercetare și de acțiuni științifice al Institutului de cercetări pedagogice pe anul 1971.** Ion Rizescu semnează materialul **Eficiență sporită sistemului de perfecționare a cadrelor didactice din învățămîntul de cultură generală,** iar Patița Silvestru materialul **Democrația pionierească.**

Cu prilejul aniversării a 50 de ani de la crearea P.C.R. se publică articolele **Participarea cadrelor didactice din țara noastră la lupta antifascistă** de Tiberiu Trutzer și **Mișcări învățătorești influențate de P.C.R.** de George Beuran.

Sînt publicate, de asemenea, studiile **Particularități ale orientării școlare și profesionale în școala generală și în liceul teoretic** de Dumitru Salade și **Orientarea, selecția și autoorientarea profesională în perspectiva științei actuale** de Gheorghe Zapan.

La rubrica CERCETĂRI-EXPERIMENTE se publică materialele **Grupa de muncă în activitatea cercurilor școlare din liceu** de Anton Vasilescu și Vasile Popeangă, **Învățarea creatoare** de Paula Constantinescu-Stoleru, **Procedee sociometrice în ajutorul perfecționării muncii diriginților** de Gheorghe Corodescu și **Dirigintele și orientarea elevilor** de Mihai Ghivirigă.

Problemele perfecționării tehnologiei învățării sînt abordate, în cadrul unui grupaj cu tema **Lecția — creație a profesorului și mijloc de stimulare a creativității elevilor,** de Emilia Constantinescu și Nicolae Stănescu, Ecaterina Csengeri, Valentina Filipescu și Floarea Buzinschi, Constantin Dinu și Rea-Silvia Bărbuleanu, Grigore Nicola și I. Minzat, A. Bălan, M. Boboc, M. Bocu, Gh. Cordea, V. Munteanu, N. Nichita, I. Orha, D. Silaghi.

Aculin Cazacu semnează un articol pe teme de pedagogie comparată, cu titlul **Curente și orientări sociologice contemporane în problemele educației și învățămîntului.**

Se publică, de asemenea, rubricile PORTRETE DE ÎNVĂȚĂTORI și CRITICĂ și BIBLIOGRAFIE.

„GAZETA MATEMATICĂ"

Numărul 3/1971 al „Gazetei matematice", seria A, cuprinde articolele **Cîteva observații asupra modernizării învățămîntului matematic** de Gr. Bănescu și Dan Radu, **Progrese recente în mecanică** de St. I. Gheorghiță, **Asupra inegalității lui Bonse** de D. Panaitopol, **Elemente de gramatică a matematicii. Valoarea de adevăr a unei propoziții, negația, conjuncția și disjuncția** de Ioan Tomescu. Gh. Gussi semnează **Cronica T.V.,** D. Radu, **Mic dicționar matematic — Bază,** iar C. Apostol **Minirubrica de probleme.** Se publică de asemenea soluțiile problemelor propuse și probleme propuse, precum și informații și recenzii.

Micul elev, agent de circulație și-a luat rolul în serios.

INSTITUTUL PEDAGOGIC DE 3 ANI BRAȘOV

ANUNȚĂ :

scoaterea la concurs a următoarelor posturi didactice :

I. FACULTATEA DE MUZICĂ

— Catedra de Muzică

— Lector, disciplinele : Metodica predării muzicii ; Ansamblu și dirijorat coral, poziția 9 din statul de funcțiuni.
— Asistent, disciplina : Corepetitor, poziția 17 din statul de funcțiuni.

II. FACULTATEA DE FIZICA-CHIMIE

— Catedra de Fizică

— Lector, disciplinele : Fizică generală și Metodica predării fizicii ; Tehnica experiențelor fizicii, poziția 4 din statul de funcțiuni.
— Asistent, disciplinele : Optică și spectroscopie ; Fizică generală, Fizică cu aplicații în biologie, poziția 5 din statul de funcțiuni.

— Catedra de Pedagogie-Limbi străine-Educație fizică

— Lector, disciplina : Limba franceză poziția 8 din statul de funcțiuni.

Candidații la concurs vor depune la secretariatul Institutului pedagogic Brașov, str. Karl Marx nr. 50, în termen de 30 de zile (respectiv 15 zile pentru posturile de asistent) de la data publicării acestui anunț în Buletinul Oficial, cererea de înscriere, la care vor anexa actele prevăzute de Legea nr. 6 privind Statutul personalului didactic din Republica Socialistă România, publicată în Buletinul Oficial, partea I, nr. 33 din 15 martie 1969, și de instrucțiunile Ministerului Învățămîntului nr. 84539/1969.

Concursul se va ține în termen de 60 de zile (respectiv 15 zile pentru posturile de asistent) de la expirarea termenului de înscriere, în condițiile prevăzute de legea sus-menționată.

BIBLIOTECA

„Metodologia comparativă în educație și în învățămînt"

Lucrarea „Metodologia comparativă în educație și învățămînt. Pedagogia comparată" de prof. dr. docent Stanciu Stoian, apărută recent în Editura didactică și pedagogică, pune la îndemîna cititorilor un studiu constatativ și prospectiv al asemănărilor și deosebirilor existente în structura sistemelor de educație și învățămînt, cît și în concepțiile despre educație.

În introducere sînt prezentate obiectul pedagogiei comparate, apariția și constituirea acesteia, metodologia comparației în cercetările pedagogice.

Capitolul referitor la structura actuală a învățămîntului pe glob analizează sistemul de învățămînt, modul de funcționare pe diferitele lui trepte sau grade, cît și eficiența lor. Se subliniază în mod deosebit lupta dintre învățămîntul democratic și cel dominat de privilegii sociale și se scoate în evidență însemnătatea respectării specificului și nevoilor naționale.

Un interes deosebit prezintă capitolul rezervat conținutului învățămîntului în școala contemporană, în care sînt tratate o serie de teme de mare interes didactic și pedagogic : planurile și programele școlare, studiul manualelor școlare, analiza conținutului învățămîntului în principalele zone ale lumii contemporane, metodele de predare în școală și transformările survenite ca urmare a introducerii progresului științei și tehnicii moderne în cadrul procesului de învățămînt (folosirea mijloacelor audio-vizuale moderne, folosirea ciberneticii etc.).

Tabloul gîndirii pedagogice contemporane, prezentat în ultimul capitol, abordează probleme ca : naturalismul, necesitatea cunoașterii specificului psihologiei infantile și evoluția gîndirii pedagogice contemporane etc.

D. MANOLE

„Culegere de texte pentru orele de dirigenție"

Lucrarea cu titlul de mai sus, apărută recent în Editura didactică și pedagogică, își propune să răspundă unei necesități viu resimțite de practica școlii, contribuind la optimizarea procesului educațional. Fiind o selecție de texte înmănunchiate în jurul unor teme frecvent întîlnite în planurile de activitate ale diriginților, ea se adresează în egală măsură atît educatorilor cît și elevilor, fiind prima dintr-un șir ce se cere continuat.

Volumul însumează peste 160 de texte diferite, la care se adaugă un număr însemnat de maxime, cugetări, aforisme și proverbe, toate grupate în cadrul a opt teme, în funcție de conținutul pe care-l exprimă. Desigur, este vorba de o selecție cu caracter orientativ, care nu se impune cu forță de manual și nici nu-și propune să direcționeze într-un fel riguros conținutul orelor educative. Scopul ei nu este acela de a da — cum se spune și în studiul introductiv — scheme obligatorii, tipare de interpretare a textelor ci indicații posibile, sugestii asupra uneia dintre modalitățile de a le folosi în discuțiile cu clasa. După cum se vede, diriginților li se lasă toată libertatea în folosirea culegerii, fiecărei teme putîndu-i-se aduce îmbunătățiri de repertoriu bibliografic și cerîndu-se, mai ales, ca fiecare temă să fie legată strîns de elementele emanate din însăși viața clasei, de problemele practice pe care le ridică colectivul de elevi. În acest fel lucrarea va putea fi ceea ce și-a propus, „un instrument menit să ajute la înfăptuirea procesului complex al educației, care prinde viață în condițiile unității funcționale și acțiunii concomitente a tuturor elementelor structurale care-l compun : conținut, obiective, forme organizatorice, mijloace și factori educativi".

Prof. IONEL NECULA

INSTITUTUL PEDAGOGIC — ORADEA

ANUNȚĂ

scoaterea la concurs a următoarelor posturi :

FACULTATEA DE FILOLOGIE

Catedra de limba română

— Asistent, disciplina Limba germană, poziția 11 din statul de funcțiuni.
— Asistent, disciplina Limba engleză poziția 13 din statul de funcțiuni.

Catedra de literatura română

— Lector, disciplinele Folclor literar român și Probleme de teorie și analiză literară, poziția 5 din statul de funcțiuni.

Catedra de pedagogie

— Lector, disciplina Psihologia copilului și psihologia pedagogică, poziția 1 din statul de funcțiuni.
— Lector, disciplina Pedagogie generală, poziția 3 din statul de funcțiuni.

FACULTATEA DE MATEMATICĂ

Catedra de matematică-fizică-chimie

— Lector, disciplinele Aritmetică și Geometrie elementară, poziția 2 din statul de funcțiuni.
— Lector, disciplina Fizică generală, poziția 13 din statul de funcțiuni.

Candidații la concurs vor depune la secretariatul institutului din Oradea strada Armatei Roșii nr. 5, în termen de 30 zile (pentru asistenți 15 zile) de la publicarea acestui anunț în Buletinul Oficial, cererea de inscriere la care vor anexa, în dublu exemplar, actele prevăzute de Legea nr. 6 privind Statutul personalului didactic din Republica Socialistă România, publicată în Buletinul Oficial, partea I, nr. 33 din 15 martie 1969.

Cel care funcționează într-o instituție de învățămînt superior sînt obligați să comunice în scris, rectorului sau directorului acesteia, înscrierea la concurs.

Concursul se va desfășura la Institutul pedagogic din Oradea în decurs de 30 de zile de la data expirării termenului de înscriere (pentru asistenți 15 zile).

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA : București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17 60 20. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și la difuzorii de presă.
Tiparul : Combinatul Poligrafic Casa Scînteii

40.132